

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

28

JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTTI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

VIERASKIELISEN KIRJALLISUUDEN
KUSTANNUSLIIKE
MOSKOVA — 1961

V. I. LENIN

28
OSA

Heinäkuu 1918 – maaliskuu 1919

ESIPUHE

Kahdeskymmenes kahdeksas osa sisältää ne V. I. Leninin tuotteet, jotka hän kirjoitti vuoden 1918 heinäkuun 29 pn ja vuoden 1919 maaliskuun alkupäivien välisenä aikana, kansalaissodan ja ulkovaltojen sotilaallisen maahanhyökkäyksen ensi vaiheessa.

Tässä osassa julkaistaan V. I. Leninin klassillinen teos „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky”. Sanotussa teoksessa Lenin kehittää oppia Neuvostovaltiosta, analysoi neuvostodemokratiaa osoittaen sen olemukseltaan korkeimman tyyppiseksi demokratiaksi luokkayhteiskunnassa, tuo esiin neuvostodemokratian ja porvarillisen demokratian syvällisen vastakkaisuuden ja paljastaa Kautskyn sekä muiden II Internationalen johtajien opportunistin ja heidän matelevaisuutensa imperialisteja kohtaan. Lenin luonnehtii neuvostodemokratiaa ja arvostelee porvarillista demokratiaa myös useissa muissa tässä osassa julkaistussa kirjoituksissa: „„Demokratiasta” ja diktatuurista”, „Kirje Amerikan työläisille”, „Kirje Euroopan ja Amerikan työläisille”, „Saavutettua ja kirjattua” sekä myös kolmannen, Kommunistisen Internationalen perustamista koskevissa teeseissä ja puheissa.

Suurimman osan tämän nidoksen sisällöstä muodostavat Leninin alustukset ja puheet, jotka hän piti työväenkokouksissa, Neuvostojen ja ammattiliittojen edustajakokouksissa, Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnoissa, VKP(b):n Moskovan kaupunkijärjestön konferenssissa ja muiden järjestöjen istunnoissa.

Keskeisenä kysymyksenä näissä alustuksissa ja puheissa, jotka kuvastavat Leninin toimintaa puolueen johtajana ja

Neuvostovaltion päämiehenä, on sosialistisen isänmaan puolustuksen järjestäminen, kaikinpuolisen avunannon järjestäminen Punaiselle Armeijalle, sen selustan lujittaminen.

Useissa tuotteissa on käsitelty sellaisia kysymyksiä kuin sosialistisen vallankumouksen kehitys maaseudulla ja suhtautuminen keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Niihin kuuluvat „Kirje Jeletsin työläisille”, vetoamus „Työläistoverit! Viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun!”, Neuvostojen ylimääräisessä, VI yleisvenäläisessä edustajakokouksessa marraskuun 6 p:nä 1918 pidetty puhe Lokakuun sosialistisen vallankumouksen vuosipäivän johdosta sekä puheet Moskovan alueen köyhälistökomiteoiden edustajille marraskuun 8 p:nä 1918 ja maaosastojen, köyhälistökomiteoiden ja kommuunien I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa joulukuun 11 p:nä 1918.

Tunnetussa artikkelissaan „Pitirim Sorokinin arvokkaita tunnustuksia” Lenin esittää tunnuksen yhteistoiminnasta, liitosta keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa, tunnuksen, jonka puolueen VIII edustajakokous sitten vahvisti.

Puhuessaan Lokakuun sosialistisen vallankumouksen vuosipäivän johdosta Neuvostojen ylimääräisessä, VI yleisvenäläisessä edustajakokouksessa marraskuun 6 p:nä 1918, Moskovan puolueetyöntekijäin kokouksessa marraskuun 27 p:nä 1918 pitämässään alustuksessa proletariaatin suhtautumisesta pikkuporvarillisiin kansankerrokseen ja muissa esityksissään Lenin perustelee vallankumouksellisen proletariaatin suhtautumista pikkuporvarillisiin kansankerrokseen näiden tehtyä käännöksen Neuvostovallan puoleen sekä osoittaa keinot sivistyneistön, vanhojen asiantuntijoiden saamiseksi mukaan sosialistiseen rakennustyöhön.

„Kirjeessä Amerikan työläisille”, Neuvostojen VI edustajakokouksessa marraskuun 8 p:nä 1918 pitämässään puheessa maailmantilanteesta, puheessa työväen osuuskuntien III edustajakokouksessa joulukuun 9 p:nä 1918, Presnjan piirin työläiskonferenssissa joulukuun 14 p:nä 1918 pitämässään puheessa, joka julkaistaan nyt ensi kerran lyhentämättömänä, ja monissa muissa asiakirjoissa Lenin paljastaa Englannin ja Amerikan imperialismin, joka ei kavahda kuristamasta pieniä kansoja ja hävittämästä eurooppalaista kulttuuria päästäkseen maailman valtiaaksi.

Kahdenteenkymmenenteen kahdeksanteen osaan on otettu useita sellaisia tuotteita, jotka julkaistaan V. I. Leninin

Teoksissa ensi kertaa. Useimmat niistä ovat Neuvostohallituksen päätösten luonnoksia sekä myös kirjeitä ja sähkösanomia, jotka liittyvät sisältönsä puolesta kiinteästi tässä osassa julkaistaviin teoksiin.

Sosialistisen isänmaan puolustuksen kysymyksille ovat omistetut „Tervehdys Punaiselle Armeijalle Kasaanin valtauksen johdosta”, „Kirje Kasaanin valtaukseseen osallistuneille puna-armeijalaisille” sekä sähkeet V. V. Kuibysheville ja päällikkökursseille Pietariin.

Luonnoksessa „Sähke kaikille edustajain Neuvostoille työläisten ja talonpoikain liitosta” ja puheessaan Moskovan kuvernementin Neuvostojen, köyhälistökomiteoiden ja VKP(b):n piirikomiteoiden edustajakokouksessa joulukuun 8 p:nä 1918 Lenin esittää ohjeen työväenluokan ja talonpoikaiston välisen liiton lujittamisesta.

Seuraavissa asiakirjoissa: „Opiskelijain vastaanotosta VSFNT:n korkeakouluihin. Ehdotus Kansankomissaarien Neuvoston päätökseksi”, „Ehdotus päätökseksi valtionvalvonnan soveltamisesta”, „Puhe kuvernementtien kansanvalistusosastojen vapaata kansansivistystyötä ohjaavien jaostojen johtajien II neuvottelukokouksessa tammikuun 24 p:nä 1919” ja kirjeessä „Valistusasiain kansankomissariaatille” kirjastotyön järjestämisestä kuvastuu V. I. Leninin toiminta neuvosto- ja kulttuurirakennustyön alalla.

Tässä osassa julkaistaan ensi kerran myös „Sähke kaikille edustajain Neuvostoille, kaikille, kaikille” Saksassa alkaneen vallankumouksen johdosta, teesiluonnos „Ammattiliittojen tehtävistä”, ehdotus Yleisvenäläisen TpKK:n päätöslauselmaksi „Maanpuolustusta vahingoittaneen menshevistisen lehden lakkauttamisesta” ja „Ulkoasiain kansankomissaarin radiosähkeen luonnos”.

V. I. LENIN

Lokakuu 1918

**PUHE YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n,
MOSKOVAN NEUVOSTON SEKÄ MOSKOVAN
AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEOIDEN
JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN
YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
HEINÄKUUN 29 p:nä 1918¹**

(Kättentaputuksia, jotka paisuvat myrskyisiksi suosionosoituksiksi.) Toverit, olemme jo usean kerran joutuneet tähdentämään puoluelehdissä ja neuvostovirastoissa sekä agitaatiotyössämme joukkojen keskuudessa, että uutta satoa edeltävä aika on Venäjällä alkaneelle sosialistiselle vallankumoukselle vaikeinta, raskainta ja kriittillisintä aikaa. Nyt meidän on mielestäni sanottava, että tämä kriittinen tilanne on saavuttanut aallonharjansa. Niin on tapahtunut sen vuoksi, että nyt on täydellisesti ja lopullisesti selvinnyt yhtäältä ketkä ovat imperialististen maailman, imperialististen maiden kannattajia ja toisaalta ketkä ovat Socialistisen Neuvostotasavallan kannattajia. Ennen muuta on sanottava, että sotilaallisessa suhteessa Neuvostotasavallan tilanne on käynyt lopullisesti selväksi vasta nyt. Alussa monet pitivät tshekkoslovakkien kapinaa² pelkkänä episodina vastavallankumouksellisten mellakoiden sarjassa. Emme antaneet riittävää arvoa lehtitiedoille englantilais-ranskalaisen pääoman, Englannin ja Ranskan imperialistien osallisuudesta mainittuun kapinaan. Palauttakaamme nyt mieleen, miten tapahtumat kehittyivät Muurmannin rannikolla, siperialaisissa joukko-osastoissa, Kubanilla, miten englantilaiset ja ranskalaiset pyrkivät liitossa tshekkoslovakkien kanssa ja Englannin porvariston välittömällä myötävaikutuksella kukistamaan Neuvostot. Kaikki nämä tosiasiat osoittavat nyt, että tshekkoslovakkien liike oli osana Englannin ja Ranskan imperialistien järjestelmällisessä politiikassa, jonka tarkoituksena on ollut jo kauan sitten Neuvostovenäjän kuristaminen, Venäjän vetäminen uudelleen

imperialististen sotien piiriin. Neuvosto-Venäjän laajojen väestöjoukkojen on nyt selviydyttävä tästä kriisistä, koska se merkitsee nyt meille taistelua Sosialistisen Neuvostotasavallan suojelemiseksi koko imperialistisen maailman rynnistykseltä eikä ainoastaan tshekkoslovakeilta, heidän vastavallankumoukselliselta kapinayritykseltään, eikä ainoastaan vastavallankumouksellisilta kapinayrityksiltä yleensä.

Haluaisin ennen muuta muistuttaa siitä tosiasiasta, että Englannin ja Ranskan imperialistien suoranainen ja välitön osallisuus tshekkoslovakien kapinaan on todettu jo aikoja sitten; palautan mieliin artikkelin, joka julkaistiin Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajassa „Prukopnik Svobody” lehdessä kesäkuun 28 p:nä ja jonka meidän lehdistömme on julkaissut uudelleen³:

„Kansallisneuvoston Osasto sai maaliskuun 7 p:nä Ranskan konsullilta ensimmäisen, 3 miljoonan ruplan suuruisen rahaerän.

Näiden rahojen saaja oli muuan hra Šip, Kansallisneuvoston Osaston virkailija.

Maaliskuun 9 p:nä maksettiin samalle Šipille vielä 2 miljoonaa, maaliskuun 25 p:nä Šip sai miljoonan, maaliskuun 26 p:nä Kansallisneuvoston varapuheenjohtaja hra Bohumil Cermak sai miljoonan ja huhtikuun 3 p:nä hra Šip sai taas miljoonan.

Siis yhteensä Ranskan konsuli maksoi Kansallisneuvoston Osastolle maaliskuun 7 ja huhtikuun 4 päivän välisenä aikana 8 miljoonaa.

Päivämäärää osoittamatta on maksettu hra Šipille miljoona, hra Bohumil Cermakille miljoona, hra Šipille toistamiseen miljoona.

Lisäksi on maksettu tuntemattomalle henkilölle 188.000 ruplaa. Yhteensä 3.188.000. Lukien mukaan edellä mainitut 8 miljoonaa saadaan kokonaissummaksi 11 miljoonaa 188.000, minkä summan Ranskan hallitus on maksanut Kansallisneuvoston Osastolle.

Englannin konsullilta Osasto on ottanut vastaan 80.000 Englannin puntaa. Tshekkiläisen Kansallisneuvoston johtomiehet ovat niin muodoin saaneet maaliskuun 7 päivästä kapinan puhkeamispäivään mennessä Ranskan ja Englannin hallituksilta noin 15 miljoonaa, ja tästä hinnasta Tshekkoslovakian armeija on myyty Ranskan ja Englannin imperialisteille.”

Useimmat teistä ovat tietysti aikoinaan lukeneet lehdistä tämän uutisen; luonnollisesti me olemme aina olleet varmoja siitä, että Englannin ja Ranskan imperialistit ja rahamiehet koettavat tehdä kaiken mahdollisen ja mahdottomankin kukistaakseen Neuvostovallan, tuottaakseen sille kaikenlaisia vaikeuksia. Mutta silloin ei vielä ollut kehittynyt kokonaisuudessaan se tapahtumasarja, joka osoittaa meidän olevan tässä tekemisissä järjestelmällisen, johdonmukaisen,

nähtävästi jo aikoja sitten harkitun, Neuvostotasavaltaa vastaan tähdätyn sotilaallisen ja rahataloudellisen vastavallankumouksellisen sotaretken kanssa, jota kaikki Englannin ja Ranskan imperialismin edustajat ovat valmistelleet kuukausikaupalla. Nyt, tarkastellessamme tapahtumia yhtenä kokonaisuutena, verratessamme tshekkoslovakien vastavallankumouksellista liikettä Muurmannin rannikolla suoritettuun maihinnousuun, tietäessämme, että englantilaisten maihinnousujoukkojen vahvuus siellä käsittää yli 10.000 miestä, että Muurmannin rannikon puolustuksen varjolla ne ovat todellisuudessa aloittaneet etenemisen, miehittäneet Kemian ja Sorokan ja etenevät Sorokasta itään, että ne ovat ryhtyneet teloittamaan meikäläisiä neuvostolaisia toimihenkilöitä; lukiessamme lehdistä, että tuhansittain rautatietyöläisiä ja yleensä kaukaisen Pohjolan työläisiä pakenee noita pelastajia ja vapauttajia, s.o., totta puhuaksemme, noita uusia imperialistisia väkivallantekijöitä, jotka raatelevat Venäjää sen toisessa laidassa,— verratessamme toisiinsa kaikkia näitä tosiasioita näemme selvästi tapahtumien yleisen keskinäisen yhteyden. Lisäksi on viime aikoina saatu uusia todistuksia, jotka kuvaavat englantilaisten ja ranskalaisten Venäjälle tekemän hyökkäyksen luonnetta.

Jo pelkästään maantieteellisistä syistä on ymmärrettävää, että tämä imperialismin hyökkäys Venäjää vastaan ei voi olla muodoltaan samanlainen kuin Saksassa. Puuttuu yhteistä rajaa Venäjän kanssa, sellaista kuin on Saksalla, eikä sotavoimiakaan ole niin paljon. Se, että Englannin sotavoimat ovat luonteeltaan pääasiallisesti siirtomaajoukkoja ja merivoimia, on jo monien vuosikymmenien kuluessa pakottanut englantilaiset käyttämään valloitusretkillään toisenlaista hyökkäystapaa, pyrkimään pääasiallisesti raaka- ja ravintoainelähteiden eristämiseen maasta, jonka kimppuun he ovat hyökänneet, ja valitsemaan suoranaisen, välittömän, jyrkän ja kursailemattoman sotilaallisen väkivallan asemesta toimintamenetelmäkseen kuristamisen, joka suoritetaan avunannon varjolla. Viime aikana saamistamme tiedotuksista on käynyt selville, että Venäjän sotilaille ja työläisille jo ennestään tuttu Aleksejev, joka hiljattain kaappasi Tihoretskajan kasakkakylän, on epäilemättä käyttänyt hyväkseen Englannin ja Ranskan imperialistien apua. Kapina on saanut siellä selväpiirteisemmät muodot, taaskin

nähtävästi siksi, että Englannin ja Ranskan imperialistit ovat pistäneet sormensa peiliin.

Vihdoin eilen saatiin tieto, että Englannin ja Ranskan imperialistien on onnistunut tehdä Bakussa erittäin efektiivinen manööveri. Heidän on onnistunut saada Bakun Neuvostossa noin 30 äänen enemmistö meidän puoluettamme, bolshevikkeja, ja niitä valitettavasti hyvin harvalukuisia vasemmistoeserriä vastaan, jotka eivät yhtyneet moskova-laisten vasemmistoeserrien inhottavaan seikkailuun ja kata-laan petokseen⁴, vaan olivat Neuvostovallan kannalla, imperialismia ja sotaa vastaan. Juuri tätä Neuvostovallalle uskollista, tähän saakka enemmistönä ollutta Bakun Neuvoston ydinjoukkoa vastaan ovat Englannin ja Ranskan imperialistit saaneet tällä kertaa 30 äänen ylivoiman armenialaisten puolisosialistien Dashnaksutjun-puolueen⁵ valtaosan siirryttyä heidän puolelleen ja meitä vastaan. (L u k e e s ä h k e e n.)

„Kansankomissaari Korganovin käskyä noudattaen Adzhikabulin osasto vetäytyi heinäkuun 26 päivänä Adzhikabulista Aljatin luona oleviin asemiin. Shemahalaisen osaston vetäytyttyä Shemahasta ja Marazasta vihollinen ryhtyi hyökkäämään Pirsagat-joen laaksoa pitkin. Kubalan kylän luona tapahtui ensimmäinen yhteenotto karkijoukon kanssa.

Monilukuiset ratsuväen osastot alkoivat samaan aikaan edetä Kuran suunnalta etelästä Pirsagatin rautatieasemaa kohti. Tällaisessa tilanteessa olisi Adzhikabulin aseman hallussapitämiseksi täytynyt levittää kaikki paikalla olleet voimat kolmelle suunnalle, länteen Adzhikabulista, pohjoiseen ja etelään Navagi-Pirsagatin laaksosta. Rintaman venyttäminen niin pitkäksi olisi jättänyt meidät vaille reservejä ja ratsuväen puuttuessa riistänyt mahdollisuuden iskun antamiseen viholliselle ja vieläpä saattanut Adzhikabulin ryhmän tukalaan asemaan siinä tapauksessa, että rintama murtuisi pohjoisessa tai etelässä. Tällaisen tilanteen vuoksi sekä joukko-osaston voimien säilyttämiseksi annettiin käsky Adzhikabulin osaston vetäytymisestä Aljatin luona oleviin asemiin. Vetäytyminen on suoritettu täydessä järjestyksessä. Tärkeät ratarakenteet ja Adzhikabulin rautatieaseman laitteet sekä petroli- ja naftasäiliöt on räjäytetty. Dagestanissa vihollinen osoittaa yleisen hyökkäyksen vuoksi aktiivisuutta. Heinäkuun 24 päivänä vihollinen hyökkäsi suurina ryhmittyminä neljällä suunnalla. Vuorokauden kestäneen taistelun jälkeen me valtasimme vihollisen ampumahaudat, vihollinen hajaantui metsään, yö esti jatkamasta takaa-ajoa. Shurasta tiedotettiin heinäkuun 24 päivänä meille menestyksellisistä taisteluista, sotänäyttämönä on kaupungin ympäristö, vihollinen toimii sitkeästi, järjestyneesti, vihollisen voimia johtavat entiset dagestanilaiset upseerit, Dagestanin talonpojat osallistuvat aktiivisesti taistelutoimiin Shuran edustalla.

Oikeistopuolueet ovat Bakussa nostaneet päätään ja ryhtyneet tarokkaasti agitoimaan englantilaisten kutsumisen puolesta. Armeijan

päällystö tukee tehokkaasti agitaatiotyötä ja ulottaa sen vaikutusta rintaman joukko-osastoihin. Englantilaismielinen agitaatio on saattanut armeijan sekasortoon. Viime aikana englantilaismielinen suuntaus on saavuttanut suurta menestystä epätoivoon joutuneiden ja nääntyneiden joukkojen keskuudessa.

Oikeistopuolueiden valheellisen provokatorisen toiminnan vaikutuksesta Kaspien laivasto on hyväksynyt useita ristiriitaisia päätöslauselmia englantilaisista. Englannin palkattujen kätyrien ja vapaaehtoisten asiamiesten harhaanjohtamana se on aivan viime aikoihin saakka uskonut sokeasti Englannin avun olevan vilpittöntä.

Tuoreimmat tiedot kertovat englantilaisten etenemisestä Persiassa ja heidän suorittamastaan Reshtin (Giljanin) miehityksestä. Englantilaiset taistelivat Reshtissä 4 päivää Kutshuk-Kaania ja häneen liittyneitä Bakusta paenneiden mussavattistien johtamia saksalais-turkkilaisia bandiittijoukkioita vastaan. Reshtin taistelun jälkeen englantilaiset pyysivät apua meiltä, mutta Persiassa olevat valtuutettumme antoivat kieltävän vastauksen. Reshtissä englantilaiset voittivat. Mutta voimia heillä ei ole Persiassa juuri nimeksikään. On saatu selville, että heillä on Enzelissä ainoastaan 50 miestä. He kärsivät bentsiinin puutetta ja tarjoavat meille bentsiiniä vastaan automobiileja. Ilman bentsiiniä he eivät kykene etenemään.

Heinäkuun 25 päivänä pidettiin toistamiseen Neuvoston istunto poliittista ja sotilaallista tilannetta koskevasta kysymyksestä ja oikeistopuolueet ottivat esille kysymyksen englantilaisista. Vedoten Neuvostojen V edustajakokouksen päätöslauselmaan ja sähköeseen, jonka Stalin oli lähettänyt Keskusvallan Kansankomissaarien Neuvoston nimissä, Kaukasian erikoiskomissaari тов. Шаумян ilmoitti, ettei englantilaisten kutsumista sallita, ja vaati poistamaan sitä koskevan kysymyksen päiväjärjestyksestä. Тов. Шаумянin vaatimus hylättiin niukalla äänen enemmistöllä, minkä johdosta тов. Шаумян esitti keskusvaltiollan edustajana jyrkän vastalauseen. Kuultiin rintamalla käyneiden edustajien selostus. Oikeistoeserrien, oikeistodashnakkien ja menshevikkien 259 äänellä bolshevikkien, vasemmistoeserrien ja vasemmistodashnakkien 236 ääntä vastaan hyväksyttiin päätöslauselma englantilaisten kutsumisesta ja hallituksen muodostamisesta kaikista neuvostolaisista puolueista, jotka tunnustavat Kansankomissaarien Neuvoston vallan. Vasemmiston taholla päätöslauselma otettiin vastaan jyrkän tuomitsevasti. Шаумян ilmoitti pitävänsä hyväksytyä päätöstä häpeällisenä petturuutena ja mustana kiittämättömyytenä Venäjän työläisiä ja talonpoikia kohtaan sekä kieltäytyvänsä keskusvaltiollan edustajana ottamasta mitään vastuuta tehdystä päätöksestä. Bolshevikkien, vasemmistoeserrien ja vasemmistodashnakkien edustajaryhmien puolesta ilmoitettiin, etteivät ne tule mukaan kokoomushallitukseen ja että Kansankomissaarien Neuvosto eroaa. Тов. Шаумян ilmoitti kolmen vasemmistoryhmän nimissä, että valtiovalta, joka on tosiasiasa katkaisut yhteytensä Venäjän Neuvostovaltaan kutsumalla avukseen Englannin imperialistit, ei saa mitään tukea Neuvosto-Venäjän taholta. Paikallinen edustajain Neuvosto, joka kutsuu maahan englantilaiset, on pelospolitiikkallaan menettänyt Venäjän ja Neuvostovaltaa puoltavien puolueiden kannatuksen.

Oikeistopuolueet ovat kerrassaan neuvottomia sen johdosta, että Kansankomissaarien Neuvosto on päättänyt erota. Maaseudulla ja rintamalla mieliala on muuttunut jyrkästi sen jälkeen, kun saatiin tietoja

muodostuneesta tilanteesta. Merimiehet ovat ymmärtäneet, että kavaltajat ovat heitä itse asiassa pettäneet saadakseen rikotuksi välit Venäjän kanssa ja hävitetyksi Neuvostovallan. Joukot alkavat suhtautua englantilaisiin toisella tavalla. Kansankomissaarien Neuvoston eroamisen johdosta pidettiin eilen kiireellisesti Toimeenpanevan komitean kokous. Päätettiin, että kaikki kansankomissaarit jäävät paikoilleen ja hoitavat samoja tehtäviä kuin tähänkin asti, kunnes kysymys vallasta ratkaistaan Neuvoston istunnossa heinäkuun 31 päivänä. Toimeenpaneva komitea päätti ryhtyä kiireellisiin toimenpiteisiin kehittyvän vastavallankumouksen vastustamiseksi. Viholliset tekevät työtään englantilais-ranskalaisten puolueiden siipien suojassa. Bakun Kansankomissaarien Neuvoston lehdistöimistö.”

Kuten olette havainneet tapahtuvan jatkuvasti täkäläisissä ryhmäkunnissa, jotka nimittävät itseään sosialistisiksi silti milloinkaan katkaisematta siteitään porvaristoon, samoin on sielläkin asetettu tällä kerralla kannattamaan englantilaisen sotaväen kutsumista Bakun puolustusta varten⁶. Me tiedämme jo liiankin hyvin, mitä merkitsee sellainen imperialististen sotajoukkojen kutsuminen Neuvostotasavallan puolustusta varten. Tiedämme, mitä laatua oli kutsu, jonka porvaristo, osa eserriä ja menshevikit esittivät. Tiedämme, mitä laatua oli kutsu, jonka menshevikkien johtajat esittivät Tiflisissä, Gruusiassa.

Voimme nyt sanoa, että bolshevikki-kommunistien puolue oli ainoa puolue, joka ei kutsunut avukseen imperialisteja eikä yhtynyt heidän kanssaan ryöväriliittoon, vaan ainoastaan perääntyi silloin, kun väkivallantekijät hyökkäsivät. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tiedämme, että Kaukasiassa kommunistitovereittemme asema oli erikoisen vaikea, koska he kohtasivat joka puolella petturuutta menshevikkien taholta, jotka olivat solmineet Saksan imperialistien kanssa suoranaisen liiton, tietenkin Gruusian riippumattomuuden puolustuksen varjolla.

Te kaikki tiedätte hyvin, että tuo Gruusian riippumattomuus on muodostunut silkaksi petkutukseksi,—todellisuudessa se merkitsee Saksan imperialistien suorittamaa Gruusian miehitystä ja täydellistä valtausta, saksalaisten pistinten ja menshevikkihallituksen liittoa bolshevistisia työläisiä ja talonpoikia vastaan, ja siksi bakulaiset toverimme olivat tuhannesti oikeassa, kun he sulkematta lainkaan silmiään tilanteen vaarallisuudelta sanoivat itselleen: emme milloinkaan vastustaisi rauhan solmimista imperialistisen suurvallan kanssa, vaikka meidän pitäisi luovuttaa

osa aluettamme, ellei tämä muodostuisi iskuksi meille itsellemme, sotajoukkojamme sitovaksi liittoksi väkivallantekijäin kanssa ja riistäisi meiltä mahdollisuutta sosialistisen uudistustoimintamme jatkamiseen.

Kun kerran on kysymys siitä, että muka Bakua puolustamaan kutsutaan englantilaiset, t.s. suurvalta, joka on nyt nielaissut koko Persian ja on jo kauan havitellut etelä-Kaukasian anastamista sotavoimiensa avulla, t.s. antaudutaan englantilais-ranskalaisen imperialismin armoille, niin tässä tapauksessa meillä ei voi olla hetkenkään epäilystä eikä epätietoisuutta siitä, että olipa bakulaisten tovereitemme asema kuinka vaikea tahansa, niin kieltäytyessään sellaisesta rauhan solmimisesta he menettelivät oikein, koska muuten eivät todelliset sosialistit voineetkaan menettellä. Bakulaisten tovereitten päättävä kieltäytyminen kaikkinaisista sopimuksista Englannin ja Ranskan imperialistien kanssa on oikea teko, sillä eihän voida kutsua näitä imperialisteja ja olla samalla muuttamatta itsenäistä sosialistista valtaa, edes eristetylläkään alueella, imperialistisen sodan orjaksi.

Sen vuoksi meillä ei ole vähäisintäkään epätietoisuutta siitä, mikä merkitys on Bakun tapahtumalla tapahtumain yleisessä ketjussa. Eilen saapui tieto, että eräissä Keski-Aasian kaupungeissa on puhjennut vastavallankumouksellinen kapinaliike ja siinä ovat ilmeisesti mukana Intiaan pesiytyneet englantilaiset, jotka alistamalla Afganistanin täydellisesti määräysvaltaansa ovat aikoja sitten tehneet siitä tukikohdan niin siirtomaa-alueittensa laajentamiseksi ja kansojen kuristamiseksi kuin myös hyökkäysten toimeenpanemiseksi Neuvosto-Venäjän kimppuun. Ja nyt, kun meillä on selvyys näistä eri renkaista, on myös tasavaltamme nykyinen sotilaallinen ja yleisstrateginen tilanne täysin selvä. Muurmanni pohjoisessa, tshekkoslovakien rintama idässä, Turkestan, Baku ja Astrakan kaakossa — näemme, että melkein kaikki englantilais-ranskalaisen imperialismin takoman ketjun renkaat on liitetty toisiinsa.

Näemme nyt hyvin, että tilanherrat, kapitalistit ja kulakit, jotka kaikki vihaavat silmittömästi Neuvostovaltaa, omasta mielestään tietenkin varsin laillisin perustein, ovat nyt lähteneet liikkeelle myös siellä, hiukan toisella tavalla kuin tilanherrat, kapitalistit ja kulakit lähtivät liikkeelle Ukrainassa ja muilla Venäjältä eristetyillä seuduilla.

Englantilais-ranskalaisen imperialismin lakeijoina he olivat valmiit mihin hyvänsä tehdäkseen kaiken voitavansa Neuvostovaltaa vastaan. He eivät pystyneet tekemään sitä Venäjän omin voimin ja päättivät, etteivät he toimi sanoin ja vetoomuksin, herrojen Martovien hengessä, vaan turvautuvat tehokkaampiin taistelukeinoihin, sotatoimiin. Tähän seikkaan on huomioltanne kiinnitettävä eniten; meidän on otettava se koko agitaatiotyömme, koko propagandatyömme keskiöksi ja siirrettävä vastaavasti kaiken neuvostotoimintamme painopistettä.

Perustoteamus on se, että nyt ovat vaikuttamassa toisen liittoutuman imperialistiset voimat, ei saksalaisen, vaan englantilais-ranskalaisen liittoutuman, joka on anastanut osan aluettamme ja käyttää sitä tukikohtanaan. Joskin maantieteellinen asema on tähän asti estänyt niitä hyökkäämästä suoraa tietä Venäjän kimppuun, niin nyt Englannin ja Ranskan imperialistit, jotka ovat jo neljän vuoden ajan vuodattaneet verta koko maailmassa päästäkseen maailman valtiaksi, ovat kiertoteitse käyneet Venäjän kimppuun kuristaakseen Neuvostotasavallan ja syöstäkseen Venäjän imperialistiseen sotaan. Toverit, te tiedätte hyvin, että Lokakuun vallankumouksen alusta asti me olemme asettaneet tärkeimmäksi tarkoituksperäksemme imperialistisen sodan lopettamisen, mutta milloinkaan emme ole kuvitelleet, että kansainvälinen imperialismi voidaan kukistaa yhden maan proletariaatin voimin, jonkin yhden maan proletariaatin ja vallankumouksellisten joukkojen voimin, olkootpa ne kuinka sankarillisia, kuinka järjestyneitä ja kurintuntoisia tahansa,— se voidaan tehdä vain kaikkien maiden proletariaatin yhteisin ponnistuksin.

Mutta me olemme saaneet aikaan sen, että yhdessä maassa on katkaistu kaikki yhdyssiteet koko maailman kapitalisteihin. Ei ole ainoatakaan lankaa, joka sitoisi meidän hallitustamme mihinkään imperialisteihin, eikä niitä tule milloinkaan olemaan, kulkipa vallankumouksemme tästedes mitä tietä tahansa. Olemme saaneet aikaan sen, että vallankumouksellinen liike imperialismia vastaan on valtamme kahdeksankuukautisen olemassaolon aikana harpannut jättiläisasteleeseen eteenpäin ja että eräässä tärkeimmässä imperialismien keskuksessa, Saksassa, tapahtumat kehittyivät tammikuussa 1918 aseelliseksi yhteenotoksi ja edelleen siihen pisteeseen, että tämä liike tukahdutettiin

verisesti. Olemme suorittaneet vallankumoustehtävämme paremmin kuin minkään muun maan vallankumouksellinen hallitus kansainvälisessä mitassa, koko maailman mitassa otettuna, mutta emme ole pettäneet itseämme luulottelemalla, että se voitaisiin suorittaa yhden maan voimin. Tiesimme, että ponnistuksemme johtavat kiertämättömästi maailmanvallankumoukseen ja että imperialististen hallitusten alullepanemaa sotaa ei voida lopettaa näiden hallitusten voimin. Se voidaan lopettaa vain koko proletariaatin ponnistuksin, ja meidän tehtävänämmme oli jouduttuamme valtaan proletaarien kommunistisena puolueena, aikana, jolloin muissa maissa säilyi yhä kapitalistisen porvariston herruus,—toistan vielä kerran, lähimpänä tehtävänämmme oli tuon vallan, tuon sosialismin soihdun hallussapitäminen, että se sinkoilisi edelleenkin mahdollisimman paljon kipi-
nöitä yhä voimistuvaan sosialistisen vallankumouksen paloon.

Tämä tehtävä oli kaikkialla tavattoman vaikea, ja me täytimme tämän tehtävän sen ansiosta, että proletariaatti oli juuri silloin puolustamassa sosialistisen tasavallan saavutuksia. Tuo tehtävä johti erittäin tukalaan ja kriittilliseen tilanteeseen, koska sosialistinen vallankumous tämän sanan suoranaيسessa merkityksessä ei ole vielä puhjennut yhdessäkään maassa, vaikka se on jo tullut verrattomasti lähemmäksi sellaisissa maissa kuin Italia ja Itävalta. Mutta koska vallankumous ei ole vielä puhjennut, voimme sen todeta englantilais-ranskalaisen imperialismin ja niin muodoin myös maailman imperialismin uudeksi menestykseksi. Kun Saksan imperialismi on edelleenkin sotilaallisena imperialistisena hyökkäysvoimana lännessä, niin Englannin ja Ranskan imperialismi on saanut mahdollisuuden lujittaa asemiaan Venäjän koillis- ja eteläpuolella ja osoittaa meille havainnollisesti, silmännähtävästi, että tuo voima on valmis tempaamaan Venäjän uudelleen mukaan imperialistiseen sotaan, valmis nujertamaan Venäjän — itsenäisen sosialistisen valtion, joka jatkaa sosialistista työtänsä ja propagaandaansa niin laajassa mitassa, ettei sen vertaista maailma ole vielä tähän asti nähnyt. Sitä vastaan Englannin ja Ranskan imperialismi on saavuttanut huomattavaa menestystä ja suljettuaan meidät saartorenkaiseen tehnyt kaiken voitavansa Neuvosto-Venäjän nujertamiseksi. Tiedämme hyvin, että tämä Englannin ja Ranskan imperialismin

saavuttama menestys on erottamattomassa yhteydessä luokkataisteluun.

Olemme aina sanoneet — ja vallankumoukset todistavat sen —, että kun tulee kysymys taloudellisen vallan, riistäjän vallan perustuksista, heidän omistusoikeudestaan, joka antaa heidän käyttää kymmenien miljoonien työläisten ja talonpoikien työtä, antaa tilanherroille ja kapitalisteille mahdollisuuden rikastua, kun — toistan vielä — tulee kysymys kapitalistien ja tilanherrojen yksityisomistuksesta, niin he unohtavat kaikki kauniit puheensa isänmaanrakkaudesta ja riippumattomuudesta. Tiedämme hyvin, että kadetit, oikeistoieserit ja menshevikit ovat lyöneet ennätyksen liittojen solmimisessa imperialististen suurvaltojen kanssa, ryöväyssopimusten solmimisessa ja isänmaansa kavaltamisessa Englannin ja Ranskan imperialismille. Esimerkkinä siitä ovat Ukraina ja Tiflis. Menshevikkien ja oikeistoieserrien liitto tshekkoslovakien kanssa on siinä suhteessa kyllin kuvaava. Ja vasemmistoeserrien nousu, heidän yrityksensä vetää Venäjän tasavalta sotaan Jaroslavlin valkokaartilaiden⁷ etujen nimessä, on riittävän selvä osoitus siitä, että silloin kun on kysymys porvariston luokkana saamista liikevoitoista, porvaristo myy isänmaansa ja antautuu lehmäkauppoihin minkä vierasmaalaisten kanssa tahansa omaa kansaansa vastaan. Venäjän vallankumouksen historia on yhä uudelleen todistanut tämän totuuden sen jälkeen, kun vallankumouksen historia on enemmän kuin sadan vuoden kuluessa osoittanut, että porvariston luokkaetujen, luokkapoliittikan laki on ollut sellainen kaikkina aikoina ja kaikissa maissa. Siksi ei ole laisinkaan ihmeellistä, että Neuvostotasavallan kansainvälisen aseman nykyinen kärjistyminen on yhteydessä luokkataistelun kärjistymiseen maan rajojen sisällä.

Olemme puhuneet monta kertaa, että uutta satoa edeltävä kausi on tässä suhteessa, elintarvikepulan kärjistymisen kannalta, kaikkein vaikein. Venäjää ahdistaa nälänhätä, joka on kasvanut ennen kuulumattomasti, sillä imperialistirosvojen suunnitelmiin sisältyy juuri Venäjän eristäminen sen vilja-alueista. Tässä kohden heidän pyrkimyksensä ovat aivan oikein laskelmoituja ja tähtäävät siihen, että he löytävät juuri viljavilta syrjäseuduilta itselleen sosiaalista luokkatukea, löytävät sellaisia paikkakuntia, joiden väestö on pääosaltaan kulakkeja, rikkaita talonpoikia, jotka ovat

rikastuneet sodasta ja elävät vieraasta työstä, köyhälistön työstä. Te tiedätte, että nuo ainekset ovat koonneet kymmeniä- ja satojatuhansia ruplia ja varastoineet valtavia määriä viljaa. Tiedätte, että nuo ihmiset, jotka ovat rikastuneet kansan hädästä ja joilla oli sitä enemmän edellytyksiä ryöväämiseen ja tulojensa lisäämiseen, mitä suurempaa puutetta väestö kärsi pääkaupungissa, juuri nuo kulakkiainekset ovat olleet pääasiallisimmin ja tuntuvimmin tukemassa vastavallankumouksellista liikettä Venäjällä. Tässä kohden luokkataistelu on syöpynyt kaikkein syvimmälle. Ei ole enää ainoatakaan kylää, missä maaseutuköyhälistö ja keski-varakkaan talonpoikaiston se osa, jolla ei ole viljaylijäämiä, joka on ne syönyt jo aikoja sitten eikä ole osallistunut keinoitteluun, siis tämä työtätekevien valtaenemmistö ei kävisi luokkataistelua mitättömän vähäistä kulakkiryhmää vastaan; tämä luokkataistelu on levinnyt jokaiseen kylään.

Silloin kun määrittelimme poliittisia ohjelmiamme ja julkaisimme dekreettejä — tietysti valtaosa läsnäolijoista tuntee ne —, toistan, silloin kun kirjoitimme dekreettimme maaseutuköyhälistön järjestämisestä⁸ ja toteutimme ne, me näimme selvästi, että oltiin tulossa koko vallankumouksen ratkaisevimpaan ja kardinaalisimpaan kysymykseen — kysymykseen vallasta, kysymykseen siitä, tuleeko valta olemaan proletariaatin käsissä, saako proletariaatti mukaansa koko maaseutuköyhälistön, jonka kanssa sillä ei ole mitään erimielisyyksiä, kykeneekö se saamaan puolelleen talonpojat, joilla ei ole erimielisyyttä sen kanssa, ja saako se liitetyksi yhteen koko tuon hajanaisen, pirstotun, sinne tänne ympäri kyliä sirotellun massan, joka on tässä suhteessa alemmalla asteella kuin kaupunkien työväki, — saako proletariaatti sen liitetyksi yhteen toista leiriä, tilanherrain, imperialistien ja kulakkien leiriä vastaan?

Ja maaseutuköyhälistö alkoi aivan silmin nähden liittyä yhteen tavattoman ripeästi. Sanotaan, että vallankumous opettaa. Luokkataistelu opettaa todellakin käytännössä, että kaikkalainen vilpistely jonkin puolueen asennoitumisessa saattaa tuon puolueen heti sellaiseen asemaan, minkä se on ansainnutkin. Näimme havainnollisesti vasemmistooserrien puolueen politiikan silloin, kun nämä selkärangattomuutensa ja järjettömyytensä vuoksi horjuivat hetkellä, jolloin elintarvikekysymys oli asetettu niin kärkevästi, ja vasemmistooserrien puolue lakkasi olemasta puolue muuttuen

Jaroslavlin valkokaartilaiden pelinappulaksi. (Suosio-
osoituksia.)

Toverit, tämä luokkataistelun kärjistyminen elintarvike-
pulan yhteydessä, juuri kun uusi sato kaikessa runsaades-
saan on meillä jo tiedossa, mutta ei ole vielä käytettäväs-
sämme, ja kun kulakkiaineokset ja porvaristo kiihottavat
tuskallisen nälän riuduttamia Pietarin ja Moskovan asuk-
kaita ja ponnistellen mitä epätoivoisimmin sanovat: joko
nyt tai ei milloinkaan,— tämä tekee ymmärrettäväksi sen
kapinaliikkeiden aallon, joka vyöryy kautta Venäjän. Jaro-
slavlissa puhkesi kapina. Ja me näemme englantilaisten
ja ranskalaisten vaikutuksen; näemme vastavallankumouks-
sellisten tilanherrain ja porvariston laskelmat. Siellä, missä
nousi esille viljakysymys, asetettiin esteitä viljamonopolin
toteuttamiselle, mutta ilman viljamonopolia ei voi olla
sosialismia. Juuri tässä asiassa porvaristo liittyy yhteen,
juuri tämä muodostaa enemmänkin porvariston kuin talon-
pojan tukipohjan. Ratkaiseva taistelu sosialismin voimien
ja porvarillisen yhteiskunnan välillä alkaa joka tapauk-
sessa, tavalla tai toisella, tänään tai huomenna, asiasta tai
toisesta. Kaikenlaista horjuntaa saattaa ilmetä vain näen-
näisillä sosialisteilla, kuten esimerkiksi vasemmistoeserril-
lämme. Kun sosialisteilla havaitaan horjuntaa tässä kysy-
myksessä, tässä peruskysymyksessä, niin se osoittaa, että
he ovat näennäisiä sosialisteja, etteivät he ole kuparikoli-
konkaan arvoisia. Vallankumous vie tuollaiset sosialistit
siihen, että he muuttuvat tosiasiassa pelkiksi pelinappu-
loiksi, joilla ranskalaiset kenraalit pelaavat, niiksi peli-
nappuloiksi, joiden esittämästä osasta entisen vasemmisto-
eserräpuolueen entinen Keskuskomitea antoi näyteen.

Toverit, tämä englantilais-ranskalaisen imperialismin ja
Venäjän vastavallankumouksellisen porvariston yhteinen
voimainponnistus johti siihen, että meillä on nyt edessämme
kansalaissota taholta, miltä eivät kaikki odottaneet eivätkä
selvästi tajunneet sen puhkeavan, ja se on nyt sulautunut
ulkoisen sodan kanssa yhdeksi erottamattomaksi kokonai-
suudeksi. Kulakkien nousu, tshekkoslovakkien kapina,
Muurmannin liike — kaikki se on samaa sotaa, joka on
leviämässä Venäjälle. Me irrottauduimme sodasta yhdellä
taholla kärsien suunnattomia menetyksiä, solmien rauhan
uskomattoman raskailla ehdoilla, tiesimme tekevämme
pakkorauhan, mutta sanoimme, että kykenemme jatkamaan

propagandaamme ja rakennustyötämme ja edistämme siten imperialistisen maailman hajoamista. Me teimme sen. Saksa käy nyt neuvotteluja siitä, kuinka monta miljardia sen pitäisi ottaa Venäjältä Brestin rauhansopimuksen⁹ perusteella, mutta Saksa on tunnustanut kaikki ne kansallistamistoimenpiteet, jotka meillä on suoritettu kesäkuun 28 päivän dekreetin¹⁰ mukaisesti. Se ei ole ottanut esille kysymystä maan yksityisomistuksesta tasavallassa; tätä seikkaa on tähdennettävä vastapainoksi sille ennen kuuluttomalle valheelle, jota Spiridonova ja muut samankaltaiset vasemmistoeserräläiset toimihenkilöt ovat levitelleet, valheelle, josta on ollut hyötyä tilanherroille ja jota takapajuisimmat ja kehittymättömimmät mustasotnialaisaineokset¹¹ nyt toistelevat; tuo valhe on kumottava ja paljastettava.

Tosiaankin, niin raskas kuin rauha meille onkin, me olemme saaneet mahdollisuuden vapaaseen sisäiseen sosialistiseen rakennustyöhön ja ottaneet tällä tiellä sellaisia askelia, jotka tulevat nyt Länsi-Euroopan tietoon ja ovat verrattomasti tehokkaampia propaganda-aineiksia kuin aikaisemmin.

Niinpä asiat ovat nyt sillä tavalla, että päästyämme yhdellä taholla sodasta yhtä liittoutumaa vastaan jouduimme heti imperialismiin rynnistyksen kohteeksi toisella taholla. Imperialismi on yleismaailmallinen ilmiö, se on taistelua koko maailman, koko maapallon jakamisesta ja alistamisesta tämän tai tuon saalistajakoplan vallan alle. Nyt toinen, englantilais-ranskalainen saalistajakopla karkaa kimppeumme ja sanoo: me vedämme teidät uudelleen sotaan. Niiden sota ja kansalaissota sulautuvat yhdeksi jakamattomaksi kokonaisuudeksi, ja siinä on pohjimmainen syy nykyhetken vaikeuksiin, kun sotilaallinen kysymys, sotatapahtumain kysymys asettuu jälleen etualalle vallankumouksen tärkeimpänä peruskysymyksenä. Koko vaikeus on siinä, sillä kansa on väsynyt sotaan, sota on näännyttänyt sen pahemmin kuin koskaan ennen. Tätä Venäjän kansan äärimmäisen nääntymyksen ja uupumuksen tilaa, johon sota on sen saattanut, tekisi mieli verrata ihmiseen, joka on piesty puolikuoliaaksi, jolta ei voida odottaa mitään tarmon ilmauksia, mitään työkykyisyyden ilmauksia. Niinpä Venäjänkin kansassa tämä sota koetellessaan lähes neljän vuoden ajan maata, jonka tsaarivalta, itsevaltius, porvaristo

ja Kerenski ovat ryövänneet, runnelleet ja ryvettäneet lokaan, herätti luonnollisesti monistakin syistä inhoa ja muodostui nykyisin kokemiemme suunnattomien vaikeuksien suurimmaksi syyksi.

Toisaalta tällainen tapahtumain käänne pelkisti kaiken tietynlaiseksi sodaksi. Olemme jälleen joutuneet sotaan, olemme sodassa, eikä tämä sota ole vain kansalaissotaa, sotaa kulakkeja, tilanherroja, kapitalisteja vastaan, jotka ovat nyt yhdistyneet meitä vastaan,— nyt on vastassamme jo englantilais-ranskalainen imperialismi; se ei vielä kykene lähettämään Venäjälle sotalaumojaan, sillä esteenä ovat maantieteelliset ehdot, mutta se antaa vihollistemme avuksi kaiken mitä voi, kaikki miljoonansa, kaikki diplomaattiset yhteytensä ja voimansa. Olemme sotatilassa ja voimme päättää tämän sodan voittoon, mutta siinä suhteessa meidän on taisteltava erästä vaikeimmin voitettavissa olevaa vihollista vastaan: on taisteltava sotaväsymystä vastaan, sotaan kohdistuvaa vihaa ja vastenmielisyyttä vastaan, meidän on päästävä voitolle tästä mielentilasta, sillä muutoin emme voi ratkaista kysymystä, joka ei riipu omasta tahdostamme — sotakysymystä. Maamme on jälleen joutunut sotaan, ja vallankumouksen lopputulos riippuu nyt kokonaan siitä, kuka voittaa tässä sodassa, jonka päävoimana ovat tshekkoslovakit, vaikka todellisia johtajia, liikkeellepanijoita, sysäyksenantajia tässä sodassa ovatkin Englannin ja Ranskan imperialistit. Kysymys Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan olemassaolosta, kysymys Venäjän sosialistisesta vallankumouksesta on nyt kiteytynyt sotakysymykseksi. Tästä johtuvat äärettömän suuret vaikeudet kansan ollessa siinä tilassa, johon imperialistinen sota on sen saattanut. Tehtävämme on meille aivan selvä. Kaikkalainen vilpillisyys olisi mitä vahingollisinta; tämän karvaan totuuden salaaminen työläisiltä ja talonpojilta on mielestämme rikos. Päinvastoin, tietäköön jokainen tämän totuuden mahdollisimman selvästi ja kouraantuntuvasti.

Niin, meillä on ollut tapauksia, jolloin sotaväkemme on osoittanut rikollista heikkoutta, esimerkiksi silloin kun meikäläiset perääntyivät ja tshekkoslovakit valtasivat Simbirskin; tiedämme, että sotaväki on väsynyt sotimaan, sota on sille vastenmielistä, mutta luonnollista ja kiertämätöntä on myös se, että niin kauan kuin imperialismi ei ole kärsi-

nyt tappiota maailman mitassa, se yrittää vetää Venäjää imperialistiseen sotaan, pyrkii muuttamaan Venäjän tappotantereeksi. Haluammeko sitä vai emme, mutta asianlaita on siten, että me olemme sodassa, ja tämän sodan lopputulos ratkaisee vallankumouksen kohtalon. Tämän täytyy muodostua ensimmäiseksi ja viimeiseksi sanaksemme agitaatiotyössämme, kaikessa poliittisessa, vallankumouksellisessa ja uudistavassa toiminnassamme. Olemme tehneet hyvin paljon lyhyessä ajassa, mutta kaikki on saatettava päätökseen. Kaiken toimintamme on palveltava kokonaan ja jakamattomasti asiaa, josta riippuu nyt vallankumouksen kohtalo ja lopputulos, Venäjän vallankumouksen ja kansainvälisen vallankumouksen kohtalo. Maailman imperialismi ei tietenkään selviydy nykyisestä sodasta ilman useita vallankumouksia; tämä sota ei pääty muuhun kuin sosialismin lopulliseen voittoon. Mutta tällä hetkellä tehtävänämme on pitää yllä, puolustaa ja säilyttää tätä sosialismin voimaa, tätä socialistista soihtua, tätä koko maailmaan aktiivisesti vaikuttavaa sosialismin lähdeä; tapahtumain nykyisellään ollessa tämä tehtävä on sotilaallinen tehtävä.

Olemme jo usean kerran joutuneet tämänlaiseen tilanteeseen, ja monet ovat sanoneet, että niin raskain ehdoin kuin me saimmekin rauhan, niin paljon kuin se meiltä vaatikin uhreja, niin kovin kuin vihollinen pinnistikin voimiaan anastaakseen meiltä yhä lisää alueita, Venäjä on sittenkin, kaikesta huolimatta saanut toistaiseksi elää rauhanoloissa ja voinut lujittaa sosialistisia saavutuksiaan. Olemme menneet tällä tiellä jopa pitemmälle kuin monet meistä kuvittelivatkaan. Esimerkiksi työväenvalvontamme on mennyt pitkälle eteenpäin niistä muodoista, joihin se aluksi valautui, ja nykyään on välittömästi edessämme valtion hallinnon muuttaminen sosialistiseksi järjestykseksi. Olemme edistyneet pitkälle käytännöllisen työmme perusteella. Teollisuus on meillä jo täydellisesti työläisten hallinnassa, mutta olosuhteet eivät antaneet meille mahdollisuutta jatkaa tätä työtä rauhassa, ne pakottivat meidät uudelleen sotatilaan, ja meidän on jännitettävä kaikki voimamme ja kutsuttava kaikki aseisiin. Olisi häpeä, jos kohtaisimme tässä kysymyksessä vähäisintäkään horjuntaa kommunistien keskuudessa.

Horjunta talonpoikain keskuudessa ei meitä ihmetytä. Talonpoikain laajat joukot eivät ole käyneet läpi sellaista

elämänkoulua, minkä on käynyt proletariaatti, joka on totunut vuosikymmenien kuluessa näkemään kapitalistissa luokkavihollisensa ja joka on kyennyt yhdistämään voimansa taistellakseen sitä vastaan. Me tiedämme, että talonpojat eivät ole käyneet sellaista yliopistoa. Yhteen aikaan he kulkivat proletariaatin rinnalla, nyt heillä on havaittavissa horjunnan kausi, jolloin talonpoikaismassa jakautuu. Tiedämme lukuisia sellaisia tapauksia, että kulakit ovat myyneet talonpojille viljaa alle kiinteiden hintojen muodostaakseen sellaisen käsityksen, että kulakit muka puolustavat heidän etujaan. Se ei meitä ihmetytä. Mutta työläiskommunisti ei epäröi, työväenjoukot ovat vankkumattomia, ja jos kohta talonpoikaisto onkin kulakkimielinen, niin syy siihen on helposti selitettävissä. Siellä, missä ei ole bolshevikkeja ja missä vallitsee tshekkoslovakkien valtakomento, olemme havainneet seuraavan ilmiön: alussa tshekkoslovakit otetaan vastaan melkein pä vapauttajina, mutta kun tämän porvariston herruus on jatkunut muutamia viikkoja, voidaan havaita valtava käänne tshekkoslovakkeja vastaan ja Neuvostovalan puolelle, sillä talonpojat alkavat ymmärtää, että kaikki korulauseet kauppavapaudesta ja Perustavasta kokouksesta merkitsevät vain yhtä: tilanherrojen ja kapitalistien valtaa.

Tehtävänä on yhdistää proletaarien rivit entistä tiiviimmiksi ja saada aikaan sellainen järjestys, että kaikki olisi jo lähiviikkoina omistettu sotakysymyksen ratkaisemiseksi. Me sodimme nyt englantilais-ranskalaista imperialismia vastaan ja kaikkea sitä vastaan, mikä Venäjällä on porvarillista, kapitalistista, mikä ponnistaa voimansa torpedoidakseen koko sosialistisen vallankumouksen asian ja vetääkseen meidät sotaan. Asia on niin, että peliin on pantu kaikki työläisten ja talonpoikain saavutukset. Olkaamme varmoja siitä, että saamme proletariaatilta laajaa myötätuntoa ja tukea ja että vaara torjutaan täydellisesti, että uudet proletariaatin rivit astuvat esiin puolustaakseen luokkaansa, pelastaakseen sosialistisen vallankumouksen. Asia on nyt siten, että taistelua käydään kahdesta perusasiasta, kaikki tärkeimmät puolue-eroavuudet ovat tasoittuneet vallankumouksen tulella. Vasemmistoeserrä, joka korostaa kiihkeästi olevansa vasemmistolainen ja käyttää naamionaan vallankumouksellisia fraaseja, mutta kapinoi itse asiassa Neuvostovaltaa vastaan, on yhtäläinen Jaroslavl

valkokaartilaisten käytyri, se hän on historian edessä ja vallankumoustaistelussa! Taisteluareenalla on nyt vain kaksi luokkaa: on käynnissä luokkataistelu työtätekevien etuja puolustavan proletariaatin sekä niiden välillä, jotka puolustavat tilanherrojen ja kapitalistien etuja. Tshekkoslovakien liikkeen ja Kaukasian menshevikkien liikkeen antama kokemus on paljastanut kaikki korulauseet Perustavasta kokouksesta, riippumattomasta valtiosta y.m.s., joilla yritetään petkuttaa valveutumattomia joukkoja. Kaikkien näiden korulauseiden takana ovat samat tilanherrain ja kapitalistien voimat, ja niin kuin saksalaismiehitys tuo tullessaan tilanherrojen ja kapitalistien vallan, niin sen tuo myös tshekkoslovakien kapina. Juuri tästä käydään sota!

Toverit! Proletariaatin täytyy yhdistää rivinsä entistä tiiviimmiksi ja näyttää tässä taistelussa esimerkkiä järjestyneisyydestä ja kurintunnosta. Venäjä on edelleenkin ainoa maa, joka on katkaissut kaikki yhteytensä imperialisteihin. Tosin olemme menehtyä noiden vaikeiden haavojen takia. Peräännyimme imperialistisen pedon edessä voittaen siten aikaa, antaen sille yksityisiä iskuja milloin missäkin, mutta säilytimme itsenäisyyden Sosialistisena Neuvostotasavalta. Suorittaessamme sosialistista työtämme olemme vastustaneet koko maailman imperialismia, ja koko maailman työläiset ymmärtävät tätä taistelua yhä paremmin, ja heidän kasvava suuttumuksensa vie yhä lähemmäksi tulevaa vallankumousta. Taistelua käydäänkin nimenomaan tästä, koska meidän tasavaltamme on maailmassa ainoa maa, joka ei ole kulkenut käsi kädessä imperialismin kanssa eikä ole antanut tapattaa miljoonia ihmisiä ranskalaisten tai saksalaisten maailmanherruuden tähden. Meidän tasavaltamme on ainoa maa, joka on irrottanut väkivallan ja vallankumouksen tietä imperialistisesta maailmansodasta ja nostanut sosialistisen vallankumouksen lipun, mutta sitä vedetään uudelleen imperialistiseen sotaan, halutaan saada se uudelleen rintamalle. Sotikoot tshekkoslovakit saksalaisten kanssa, valitkoon Venäjän porvaristo, ratkokoon Miljukov, ehkäpä peräti yhteisymmärryksessä Spiridonovan ja Kamkovin kanssa sitä kysymystä, millaisten imperialistien mukana heidän tulee kulkea. Mutta me julistamme, että meidän täytyy olla valmiit antamaan henkemme estääksemme tuon kysymyksen ratkaisun, sillä nyt on kysymys koko sosialistisen vallankumouksen pelastamisesta.

(*S u o s i o n o s o i t u k s i a .*) Tiedän, että Saratovin, Samaran ja Simbirskin kuvernementtien talonpoikain keskuudessa, missä ilmeni suurinta väsyneisyyttä ja kykenemättömyyttä sotatoimiin, on havaittavissa käänne. Jouduttuaan kokemaan kasakkain ja tshekkoslovakkien päällekkarkauksen, koettuaan käytännössä, mitä merkitsee Perustava kokous tai huudot: alas Brestin rauha, nämä talonpojat oivalsivat tämän kaiken johtavan siihen, että tilanherra palaa takaisin, kapitalisti nousee valtaistuimelle,— ja siksi talonpojat muuttuvat nyt mitä kiihkeimmiksi Neuvostojen vallan puolustajiksi. Olen aivan varma siitä, että vallankumouksen eturintamassa marssivat Pietarin ja Moskovan proletaarien joukot ymmärtävät tilanteen, ymmärtävät, millaista uhkaavaa ajankohtaa me parhaillaan elämme, että he käyvät vielä päättäväisemmiksi ja sosialistisen vallankumouksen etujen nimessä proletariaatti lyö takaisin sekä englantilaisten ja ranskalaisten että tshekkoslovakkien hyökkäyksen. (*S u o s i o n o s o i t u k s i a .*)

*Julkaistu v. 1919 kirjassa
„Yleisvenäläisen TPKK:n viides
toimikausi. Pikakirjoitusselost“.
Moskova*

*Julkaistaan pikakirjoitustekstiin
verratun kirjan tekstin mukaan*

**PUHE KUVERNEMENTTINEUVOSTOJEN
PUHEENJOHTAJAIN KOKOUKSESSA ¹²
HEINÄKUUN 30 p:nä 1918**

SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit, te joudutte tekemään hallinnollista työtä, joka muodostaa meillä Kansankomissaarien Neuvostossa pääosan työstämme. On aivan luonnollista, että teillä on edessänne paljon vaikeuksia. Useimmissa kuvernementtien toimeenpaneissa komiteoissa voidaan panna merkille, että kansanjoukot käyvät lopultakin itse käsiksi hallintotyöhön. Vaikeuksia ei tietenkään voida välttää. Eräänä pahimpana epäkohtana on ollut se, että olemme ottaneet liian vähän käytännön työntekijöitä työläisten keskuudesta. Mutta emme ole milloinkaan aikoneet sopeuttaa vanhaa koneistoa uuteen hallintojärjestelmään emmekä pahoittele, että tehdessämme lopun entisyydestä joudumme rakentamaan kaiken uudelleen näin suurin vaikeuksin. Työläis- ja talonpoikaisjoukot ovat kyvykkäämpiä rakennustyöhön kuin olisi voinut odottaa. Luemme vallankumouksen ansioksi nimenomaan sen, että se lakaisi pois vanhan hallintokoneiston, mutta meidän on samalla tajuttava, että joukkojen pahimpana vikana on ujous ja haluttomuus ottaa asiain hoito omiin käsiinsä.

Muutamissa kuvernementtien edustajain Neuvostoissa on tähän saakka ollut havaittavissa epäjärjestystä; mutta nyt työ alkaa käydä yhä sujuvammin, niin että monilta seuduilta saapuu tietoja, ettei työssä ilmene mitään väärinkäsityksiä eikä selkkauksia. Vaikka on kulunut vasta 8 kuukautta, Venäjän vallankumous on todistanut, että uusi luokka, joka on ottanut hallinnon omiin käsiinsä, kykenee suoriutumaan tästä tehtävästä. Hallintokoneisto alkaa toimia yhä sujuvammin työntekijäin puutteesta huolimatta. Rakennustyömme on vielä sillä asteella, etteivät sen tulokset ole selvästi nähtävissä, mihin vihollisemme usein viittaavatkin, mutta siitä huolimatta on tehty jo paljon. Maan ja teollisuuden

siirtoa työtätekevien käsiin, tuotteiden vaihtoa ja elintarvikehuoltoa toteutetaan käytännössä tavattomista vaikeuksista huolimatta. Työtätekevät joukot on nostatettava hallitsemaan ja rakentamaan itsenäisesti sosialistista valtiota. Vain käytännössä joukot vakuuttuvat siitä, että vanhasta riistäjäluokasta on tehty loppu.

Keskeisin, elintärkein tehtävämme on hallinto, organisaatiotyö ja valvonta. Tämä työ on epäkiitollista ja näkyvätöntä, mutta nimenomaan siinä työläisten ja talonpoikain taloudenhoidolliset ja hallinnolliset voimat pääsevät kehittymään yhä paremmalla menestyksellä.

Siirtyen sitten puhumaan uudesta Perustuslaista¹³ toveri Lenin sanoo, että Perustuslakiin on koottu se, mitä on jo toteutettu elämässä, ja sitä tullaan korjaamaan ja täydentämään sen käytännöllisen elämään soveltamisen kulussa. Tärkeintä Perustuslaissa on, että Neuvostovalta tekee lopullisen pesäeron porvaristosta syrjäyttäen sen valtiollisesta rakennustyöstä.

Työläis- ja talonpoikaisjoukot, joita hallitus kutsui hoitamaan maan asioita ja jotka olivat kauan olleet syrjässä sellaisesta toiminnasta, eivät voineet vastustaa haluaan rakentaa valtiota oman kokemuksensa nojalla. Tunnus „kaikki valta Neuvostoille” johti siihen, että paikalliselimet halusivat hankkia omien erehdysten avulla kokemusta valtion rakentamisessa. Tuollainen siirtymiskausi oli välttämätön ja osoittautui hyödylliseksi. Tuossa separatismipyrkimyksessä oli paljon tervettä ja hyvää, koska se ilmensi luomishalua. Neuvostoperustuslaki selvensi volostien valtaelinten suhteet ujestin valtaelimiin, ujestin valtaelinten suhteet kuvernementin valtaelimiin ja tämän viimeksi mainitun suhteet keskuselimiin.

Edelleen toveri Lenin selittää, että sosialistisen rakennustyön nimen ansaitsee vain sellainen rakennustyö, jota tehdään laajan yleisen suunnitelman mukaan, jossa pyritään käyttämään hyväksi yhtä hyvin taloudellisia kuin taloudenhoidollisiakin arvoja. Neuvostovalta ei aio suinkaan väheksyä paikallisen vallan merkitystä eikä lamauttaa sen itsenäisyyttä ja aloitteellisuutta. Talonpoikaisto on kokeemuksestaan itsekkin päätenyt siihen, että sentralismin toteuttaminen on välttämätöntä.

Perustuslain hyväksymishetkestä ja sen toteuttamisesta käytännössä alkaa helpompi kausi valtiollisessa rakennus-

työssämme, jatkaa toveri Lenin. Valitettavasti meidän on kuitenkin vaikea syventyä tällä hetkellä talous-, taloudenhoito- ja maanviljelyspolitiikkaan. Meidän on pakko kääntää huomiomme siitä ja kiinnittää se kokonaan ajan tehtäviin — elintarvikekysymykseen. Työväenluokan asema on nälkää kärsivissä kuvernementeissa todella vaikea. On tavalla tai toisella toimittava kaikin voimin elintarviketulojen ja siihen liittyvien vaikeuksien voittamiseksi, kunnes saadaan uusi sato.

Lisäksi tulevat sotilaallista laatua olevat tehtävät. Te tiedätte, kuinka englantilais-ranskalaisen imperialismin lahjoma ja nostattama tshekkoslovakien liike on puolittain saartanut Venäjän. Tiedätte myös, että vastavallankumouksellinen porvaristo ja kulakkitalonpojat ovat mukana tuossa liikkeessä. Paikallisjärjestöiltä me saamme tiedotuksia, että Neuvosto-Venäjän viime aikana kärsimät tappiot ovat saaneet työläiset ja vallankumouksellisen talonpoikaiston vakuuttumaan kokemuksestaan, että valvonnan lisäksi, valtiollisen rakennustyön lisäksi tarvitaan myös valvontaa sotilaallisellakin alalla.

Olen varma, että ajan oloon asiat alkavat sujua paremmin, sanoo toveri Lenin lopuksi. Olen varma, että asettamalla päällikkökunnan talonpoikaiston avulla valvonnan alaiseksi kuvernementtien toimeenpanevat komiteat luovat vankan sosialistisen armeijan. Vallankumouksen opetukset ovat viimeinkin saaneet työväenluokan ja riistetyn talonpoikaisten käsittämään, että aseisiin tarttuminen on välttämätöntä. Talonpojat ja työläiset ovat maansaannin, valvonnan aikaansaamisen y.m. ohella oppineet tajuamaan armeijan johtamisen välttämättömyyden. Järjestämällä kunnolleen toimintansa sotilaallisella alalla he saavat aikaan sen, että heidän luomansa armeija ansaitsee täydellisesti sosialistisen armeijan nimen ja on taisteleva menestyksellisesti vastavallankumouksellista porvaristoa ja imperialisteja vastaan siihen hetkeen saakka, kunnes kansainvälinen vallankumouksellinen proletariaatti tulee sen avuksi. (Toveri Leninin puhe päättyy kokouksen osanottajain myrskyisiin suosionsoituksiin.)

„Izvestija VTSIK” № 161,
heinäkuun 31 p:nä 1918

Julkaistaan
„Izvestija VTSIK” lehden
tekstin mukaan

PUHE VARSOVAN VALLANKUMOUKSELLISEN RYKMENTIN JOUKKOKOKOUKSESSA

ELOKUUN 2 pnä 1918¹⁴

SANOMALEHTISELOSTUS

(Saliin ilmaantuu toveri Lenin, joka otetaan vastaan haltioitunein suosionosoituksin ja „Internationalen” mahtavin sävelin.) Luulen, että me, niin puolalaiset kuin venäläisetkin vallankumousmiehet, palamme nyt halusta tehdä kaiken suojataksemme ensimmäisen mahtavan sosialistisen vallankumouksen saavutukset, vallankumouksen, jota seuraa väistämättömästi sarja vallankumouksia toisissa maissa, lausuu toveri Lenin. Vaikeutemme ovat nimenomaan siinä, että me jouduimme lähtemään liikkeelle paljon aikaisemmin kuin korkeammalla kulttuuritasolla olevien, sivistyneempien maiden työläiset.

Kansainvälisen pääoman, kahden saalistajaliittoutuman voimat ovat aiheuttaneet kansainvälisen sodan. Jo neljä vuotta jatkuu maailmassa verenvuodatus, jotta saataisiin ratkaistuksi, kumpi näistä kahdesta saalistavasta imperia- lismista pääsee hallitsemaan maapalloa. Me aavistamme ja tunnemme, että rikollinen sota ei voi päättyä enempää toisen kuin toisenkaan puolen voittoon. Päivä päivältä käy yhä selvemmäksi, että sotaa eivät voi lopettaa imperialistit, vaan voittoisa työväen vallankumous. Ja mitä vaikeamaksi työläisten asema käy nyt kaikissa maissa, mitä hurjemmin vainotaan proletaarien sananvapautta, sitä suurempi on porvariston epätoivo, sillä porvaristo ei voi suoriutua kasvavasta liikkeestä. Me olemme irtautuneet joksikin aikaa sosialistisen armeijan pääjoukosta, joka katsoo meihin toiveikkaasti ja sanoo omalle porvaristolleen: riehu sinä kuinka tahansa, me seuraamme sittenkin venäläisten esimerkkiä ja teemme samoin kuin Venäjän bolshevikit.

Me tahdoimme rauhaa, toveri Lenin jatkaa. Nimenomaan sen vuoksi, että Neuvosto-Venäjä tarjosi rauhaa koko maailmalle, meidän kimppuumme lähetettiin helmikuussa saksalaisia joukkoja. Nyt näemme omin silmin, että molemmat imperialistit ovat toistensa veroisia. Niin toinen kuin toinenkin on valehdellut ja valehtelee käyvänsä vapaussotaa. Samoin kuin rosvomainen Saksa paljasti aikaisemmin itsensä kaikella Brestin rauhan häpeällisyydellä, niin myös englantilais-ranskalainen pääoma paljastaa itsensä nyt. Englantilaiset ja ranskalaiset ponnistelevat nyt viimeisin voimin vetääkseen meidät sotaan. He ovat nyt ostaneet 15 miljoonalla — kenraalien ja upseerien välityksellä — uusia orjia, tshekkoslovakkeja, lähettääkseen heidät sota-seikkailuun, muuttaakseen tshekkoslovakien kapinan valkokaartilaisten ja tilanherrojen liikkeeksi. Ja kummallista — kaikkea tätä tehdään kuulemma Venäjän „puolustamiseksi”. „Vapauttarakastavat” ja „oikeudenmukaiset” englantilaiset kuristavat kaikkia, ovat anastaneet Muurmannin rannikon, englantilaiset risteilijät lähestyvät Arkangelia ja tulittavat pattereita — ja kaikkea tätä tehdään Venäjän „puolustamiseksi”. On aivan selvää, että he tahtovat sulkea Venäjän imperialistirosvojen saartorenkaiseen ja kuristaa sen, koska se on paljastanut ja mitätöntänyt heidän salaiset sopimuksensa.

Vallankumouksemme on saanut aikaan sen, että Englannin ja Ranskan työläiset esiintyvät omien hallitustensa syyttäjinä. Englannissa, missä on vallinnut linnarauha ja missä sosialismin vastustus työläisten keskuudessa on ollut voimakkainta, koska hekin ovat olleet mukana ryöväämässä siirtomaita, työläiset kääntävät nyt selkänsä porvaristolle ja tekevät lopun sen kanssa solmimastaan linnarauhasta.

Ranskan työläiset tuomitsevat sellaisen politiikan, että puututaan Venäjän asioihin. Juuri siksi näiden maiden kapitalistit panevatkin peliin kaikkensa.

Näitä kuohuttaa se tosiasia, että Neuvosto-Venäjä on olemassa ja elää.

Me tiedämme, että sota lähestyy loppuaan; tiedämme, ettei heidän onnistu lopettaa sitä; tiedämme, että meillä on luotettava liittolainen, — siksi täytyy jännittää kaikki voimat, tehdä äärimmäisiä ponnistuksia. Joko kulakkien, kapitalistien ja tsaarin valta, niin kuin on tapahtunut Lännen epäonnistuneissa vallankumouksissa, tai proletariaatin

valta. Rintamalle lähtiessänne tehtävänne on ennen kaikkea ja pääasiassa muistaa, että vain tämä sota on laillista, oikeudenmukaista, sorrettujen ja riistettyjen pyhää sotaa väkivallantekijöitä ja ryöväreitä vastaan.

Nyt eri kansakuntien vallankumoustaistelijat yhtyvät liitoksi, josta ihmiskunnan parhaat ovat haaveilleet, ei intelligenttien haaveksijoiden, vaan todelliseksi työväen liitoksi.

Kansallisuusvihan ja epäluuloisuuden hälventäminen on voiton tae.

Teidän osaksenne on langennut suuri kunnia puolustaa ase kädessä pyhiä aatteita ja taistellesanne eilisten rintamaviihollistenne — saksalaisten, itävaltalaisien ja madjarien — rinnalla toteuttaa käytännössä kansainvälistä kansojen veljeyttä.

Ja olen varma siitä, toverit, että kun te yhdistätte kaikki sotavoimat mahtavaksi kansainväliseksi Puna-Armeijaksi ja marssitatte nämä rautaiset pataljoonat riistäjiä, väkivallantekijöitä, koko maailman mustaa sotniaa vastaan taistelutunnuksin „kuolema tai voitto!” — niin mikään imperialistien voima ei kestä hyökkäystä! (Rakastetun johtajan puheen loppu hukkuu jatkuviin, myrskyisiin suosionosoituksiin.)

Julkaistu elokuun 3 p:nä 1918

*„Vetshernije Izvestija
Moskovskogo Soveta” lehdessä
15. numerossa*

*Julkaistaan
lehdessä tekstin mukaan*

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
BUTYRKIN PIIRISSÄ
ELOKUUN 2 pnä 1918**

SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit! Eri puolilla Moskovaa pohditaan tänään sosialistisen Venäjän kohtaloa ¹⁵.

Neuvosto-Venäjän viholliset piirittävät meitä tiukkana rautaisena saartorenkana riistääkseen työläisiltä ja talonpojilta kaiken, mitä Lokakuun vallankumous on heille antanut. Venäjän yhteiskunnallisen vallankumouksen korkealla liehuva lippu ei anna rauhaa kansainvälisille saalistajille — imperialisteille, ja niinpä he ovat lähteneet sotaan meitä vastaan, lähteneet sotaan Neuvostovaltaa, työläisten ja talonpoikain valtaa vastaan.

Toverit, muistattehan, kuinka vallankumouksen alussa ranskalaiset ja englantilaiset hokivat herkeämättä olevansa vapaan Venäjän „liittolaisia”. Ja nyt nuo „liittolaiset” ovat näyttäneet oikean karvansa. Petoksella ja valheella, selittäen, etteivät he aio ryhtyä sotimaan Venäjää vastaan, nuo tulokkaat miehittivät Muurmannin rannikon, valtasivat sitten Kemian ja ryhtyivät teloittamaan tovereitamme, neuvostotyöntekijöitä. Niin, he eivät sodi Venäjän porvaristoa vastaan, he eivät sodi Venäjän kapitalisteja vastaan, vaan he ovat julistaneet sodan Neuvostoille, julistaneet sodan työläisille ja talonpojille.

Ranskan ja Venäjän porvaristo on saanut itselleen toimekkaita apureita tshekkoslovakeista — tämä lahjottu väki ei tietenkään ole lähtenyt sotaan meitä vastaan epäitsekästi, vaan me tiedämme, kenen miljoonat ovat sysänneet tshekkoslovakit sotaan Neuvostovaltaa vastaan; heidät on yllyttänyt kimppuumme englantilaisten ja ranskalaisten kulta. Mutta tshekkoslovakkien lisäksi on muitakin sellaisia, joilla ei olisi mitään Neuvostovallan hävittämistä

vastaan: „isänmaanpelastajamme” Dutov, Aleksejev y.m. lämmittelevät yhdessä tshekkoslovakkien kanssa englantilais-ranskalaisen kullan ääressä ja odottelevat venäläistä kultasadetta... Neuvostovalalla on paljon vihollisia. Mutta, toverit, olemmeko yksin?

Muistattehan, Saksassa oli suurlakko jo tammikuussa, kun yhteiskunnallisen vallankumouksen loimu oli vasta viriämässä; nyt, kahdeksan kuukautta myöhemmin, näemme joukkolakkoja jo eri maissa: työläisten suurlakko Itävallassa, toverimme lakkoilevat Italiassa. Työtätekevien piinaajien loppu on lähellä. Kaikkien maiden imperialistit kaivavat itselleen hautaa.

Sota, jota kumpikin puoli käy rosvotakseen, ei vaimene. Tässä rosvosodassa kamppailee kaksi käärmettä: englantilais-ranskalainen ja saksalainen imperialismi. Niiden hyväksi, jotta jompikumpi niistä voittaisi, on tapettu jo 10 miljoonaa talonpoikaa ja työläistä, 20 miljoonaa on tehty raajarikoksi, monet miljoonat valmistavat murhavälineitä. Joka maassa kutsutaan aseisiin voimakkaimmat, terveimmät miehet, tuhotaan ihmiskunnan parasta ainesta... Ja minkä tähden? Sen tähden, että jompikumpi noista haaskalinnuista pääsisi voitolle vastustajastaan...

Neuvostovalta on sanonut: me emme tahdo sotia enempää: saksalaisia kuin englantilaisia tai ranskalaisiakaan vastaan; emme tahdo surmata niitä, jotka ovat samanlaisia työläisiä ja talonpoikia kuin mekin. He eivät ole vihollisiamme. Meillä on toinen vihollinen — porvaristo, olkoon se sitten saksalainen tai ranskalainen taikka venäläinen porvaristo, joka on nyt liittoutunut englantilaisten ja ranskalaisien kanssa.

Ja meidän tunnuksiamme, samoin kuin vallankumouksellinen lippummekin, nostetaan esiin kaikissa maissa. Amerikassa, maassa, jota sanottiin ennen maailman vapaimmaksi maaksi, vankilat ovat täpö täynnä sosialisteja; Saksassa leviävät laajalti työläisten ja sotilaiden keskuuteen saksalaisen sosialistin Friedrich Adlerin sanat: „älkää suunnatko pistimiänne venäläisiä työläisiä ja talonpoikia, vaan oman maanne porvaristoa kohden”... Kapitalistien alullepanemasta teurastuksesta ei näy tulevan loppua. Mitä enemmän Saksa voittaa, sitä useampia samankaltaisia petoja liittyy vastapuolen avuksi, ja nyt Amerikkakin on jo mukana sodassa englantilaisten ja ranska-

laisten puolella. Vain työläiset voivat tehdä lopun sodasta: maailmanvallankumous on väistämätön. Saksassa on jo alkanut samanlainen „tappiontoivojain” liike kuin meilläkin oli, Italiassa ja Itävallassa on suurlakkoja, Amerikassa vangitaan joukoittain sosialisteja. Ja tuntiessaan tuhonsa lähenevän kapitalistit ja tilanherrat ponnistavat voimansa äärimmilleen tukahduttaakseen vallankumousliikkeen; Venäjän kapitalistit ojentavat kätensä Englannin ja Ranskan kapitalisteille ja tilanherroille.

Nyt on kaksi rintamaa: toisella puolen työläiset ja talonpojat, toisella kapitalistit. Viimeinen ja ratkaiseva taistelu on alkamassa. Nyt ei voi olla mitään sovintoa porvariston kanssa. Joko sen tai meidän täytyy voittaa.

Vuonna 1871 porvaristo kukisti Pariisin työläisten vallan. Mutta silloin oli vähän valveutuneita työläisiä, vähän vallankumoustaistelijoita. Nyt työläisiä seuraa talonpoikaisköyhälistö eikä porvariston enää onnistu juhlia voittoaan, kuten sen onnistui tehdä vuonna 1871.

Työläiset pitävät lujasti hallussaan tehtaita ja muita tuotantolaitoksia, talonpoikaisto ei anna maata takaisin tilanherroille. Ja puolustaaksemme näitä saavutuksia me julistamme sodan myös kaikille sotarosvoille ja keinottelijoille. Ne uhkaavat meitä nälänhädällä samoin kuin tykit ja konekivääritkin.

Julistaessamme sodan rikkaille me sanomme: „rauha tölleille”. Me takavarikoimme kaikki keinottelijain varastot emmekä heitä työläisköyhälistöä oman onnensa nojaan. (Toveri Leninin puhe hukkuu myrskyisiin suosionosoituksiin.)

*Lyhyt selostus julkaistiin
elokuun 3 p:nä 1918 „Izvestija
VTsIK” lehdessä 164. numerossa*

*Julkaistaan
„Soldat Revoljuitsii” (Tsaritsyn)
lehden tekstin mukaan
(№ 14, elokuun 23 p:nä 1918)*

**PUHE PUNA-ARMEIJALAISTEN
JOUKKOKOKOUKSESSA HODYNKAN KENTÄLLÄ
ELOKUUN 2 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Haltioituneita, myrskyisiä suosionosoituksia.) Venäjän vallankumous on viitoittanut koko maailmalle tien sosialismiin ja näyttänyt porvaristolle, että sen valta-aika lähenee loppuaan. Vallankumoksemme tapahtuu poikkeuksellisen vaikeissa oloissa, maailmanteurastuksen aikana.

Vallankumousta ei tehdä tilauksesta, mutta epäilemättä on oireita, jotka viittaavat siihen, että koko maailma on kypsä suuriin tapahtumiin.

Meitä ympäröivät viholliset, jotka ovat solmineet pyhän liiton kukistaakseen Neuvostovallan, mutta he itse eivät pääse valtaan.

Valkokaartilaisjoukkioiden ei kannata riemuita — niiden menestys jää lyhytaikaiseksi, hajaannus jo lisääntyy niiden keskuudessa.

Punainen Armeija, jota vallankumouksellinen proletaariaatti täydentää, auttaa meitä nostamaan korkealle yhteiskunnallisen maailmanvallankumouksen lipun.

Kuolema tai voitto!

Me nujerramme koko maailman porvariston ja suojaamme sosialismin asian!

„Izvestija VTsIK“ № 164,
elokuun 3 pnä 1918

Julkaistaan
„Izvestija VTsIK“ lehden
tekstin mukaan

TEESIT ELINTARVIKEKYSYMYKSESTÄ ¹⁶

ELINTARVIKEASIAIN, MAATALOUDEN, FINANSSIASIAIN SEKÄ KAUPAN
JA TEOLLISUUDEN KOMISSARIAATEILLE, KORKEIMMALLE
KANSANTALOUSNEUVOSTOLLE

Kehotan vastaavia komissariaatteja käsittelemään kiireellisesti ja toimittamaan jo tänään (elokuun 2 p:nä) lopulliseen asuun ehdotukset seuraaviksi toimenpiteiksi, jotta ne voidaan viedä läpi Kansankomissaarien Neuvostossa elokuun 2 ja 3 päivänä.

(Osa näistä toimenpiteistä on säädettävä dekreeteillä, osa päätöksillä, joita ei saateta julkisuuteen.)

1. Kahdesta menettelytavasta — kankaiden y.m. hintojen alennuksesta tai viljan hintojen korotuksesta — on ehdottomasti valittava jälkimmäinen, sillä vaikka nämä menettelytavat ovat täysin samanarvoisia, niin itse asiassa vain jälkimmäinen voi auttaa meitä lisäämään pikaisesti viljan luovutusta useilla vilja-alueilla (Simbirskin, Saratovin, Voronezhin y.m. kuvernementeissa), vain se voi auttaa meitä neutralisoimaan kansalaissodassa mahdollisimman suuren määrän talonpoikia.

2. Ehdotan korotettavaksi viljan hintoja 30 ruplaan puudalta ja samalla korotettavaksi vastaavasti (jopa enemmänkin kuin vastaavasti) kankaiden y.m. hintoja.

3. Kehotan harkitsemaan: olisiko tämä hintojen korotus saatettava voimaan väliaikaisesti (jotta voitaisiin ottaa huomioon käytännön opetukset tavaravaihdon oikeiden perusteiden suhteen), sanokaamme 1—1½ kuukaudeksi, luvaten alentaa hinnat tuon määräjän kuluttua (ja antaen siten palkkiota pikaisesta viljanluovutuksesta).

4. On säädettävä joukko mitä kiireellisimpiä toimenpiteitä kaupunkien teollisuuden *kaikkien* tuotteiden *pakkoluovutuksesta* tavaravaihtoon (ja korotettava niiden

hintoja pakkoluovutuksen jälkeen suhteellisesti *enemmän* kuin viljan hintoja korotetaan).

5. Viljan hintojen korotuksesta annettuun dekreettiin tulee liittää yleistajuinen selitys tästä toimenpiteestä tavaravaihdossa ja viljan, kankaiden y.m. hintojen saattamisessa oikeaan suhteeseen.

6. Osuuskaupat on viipymättä velvoitettava dekreetillä 1) järjestämään jokaisen myymälän yhteyteen viljanluovutusasema; 2) jakamaan tavaroita *vain* kuluttajain ostokirjoilla; 3) viljelijä-talonpojille *ei* saa antaa *mitään* tavaroita muuten kuin vaihtamalla viljaan.

On määrättävä näiden toimenpiteiden toteuttamisen valvontamuodot ja -keinot sekä ankara vastuu (koko omaisuuden menetys) niiden rikkomisesta.

7. On vahvistettava (tai formuloitava täsmällisemmin) ohjeet ja lait omaisuuden takavarikoimisesta, joka seuraa, *ellei* viljan ja kaikkien muiden elintarvikkeiden ylijäämistä tehdä luettelointi-ilmoitusta valtiolle (*tai osuuskaupoille*).

8. On määrättävä viljassa maksettava *luontoisvero* rikkaille talonpojille, lukien rikkaiksi ne, joilla viljan määrä (uusi sato mukaan luettuna) ylittää kaksinkertaisesti tai enemmän kuin kaksinkertaisesti oman kulutuksen (johon lasketaan perheen ja karjan ravinto, siemenvilja).

On nimitettävä se *tulo-* ja omaisuusveroksi ja tehtävä se progressiiviseksi.

9. On säädettävä väliaikaisesti — sanokaamme kuukaudeksi — helpotus *työläisille* siten, että he voivat kuljettaa nälkäalueille 1½ puutaa viljaa henkeä kohti erikoistodistuksen nojalla ja erikoisen valvonnan alaisina.

Todistuksessa täytyy olla tarkka osoite ja takaus 1) ammattiyhdistyksen tehdaskomitealta; 2) talonkomi-tealta; 3) ammattiliitolta; valvonnan taas on todettava kulutuksen tapahtuneen omiin *henkilökohtaisiin* tarpeisiin ja rangaistava mitä ankarimmin, ellei jälleenmyynnin mahdottomuus tule todistetuksi.

10. On otettava säännöksi, että välttämättä annetaan kuitti kahtena (tai kolmena) kappaleena ehdottomasti *jokaisessa* takavarikoimistapauksessa (varsinkin kylissä ja rautateillä). On painatettava näiden kuittien kaavat. Ilman kuitinantoa suoritetusta takavarikoinnista on langetettava kuolemantuomio.

11. Sama rangaistus on määrättävä kaikkien ja kaikenlaisten takavarikointi-, elintarvike- ynnä muiden komennuskuntien jäsenille kaikkinaisesta työtätekevää väestöä kohtaan ilmeisen epäoikeudenmukaisesta tai ohjeiden ja lakien vastaisesta menettelystä, joka saattaa herättää suuttumusta väestössä, samoin kuin siitäkkin, että laiminlyödään pöytäkirjan laatiminen ja pöytäkirjajäljennöksen anto jokaiselle, keneltä on otettu jotakin tai kehen on sovellettu jotain rangaistustoimenpidettä.

12. On otettava säännöksi, että nälkääalueiden työläisillä ja köyhillä talonpojilla on oikeus viljajunan tuomiseen välittömästi *omalla* osoitteellaan siinä tapauksessa, että täytetään useita ehtoja: 1) todistukset paikallisilta järjestöiltä (Neuvosto + välttämättä ammattiliitto j.n.e.); 2) *vas-tuunalaisen* komennuskunnan muodostaminen; 3) toisilta paikkakunnilta saapuneiden komennuskuntien liittäminen siihen; 4) matkaan osallistuvat tarkastaja ja komissaari Elintarvikeasiain komissariaatista, Sota-asiain komissariaatista, Kululaitosten komissariaatista j.n.e.; 5) he valvovat myös junalastin vastaanottoa ja viljan jakelua ja tällöin osa ($\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$, jopa enemmänkin) on *välttämättä* annettava Elintarvikeasiain komissariaatille.

13. Koska erät rautatietyöläiset ovat erittäin ankarassa nälänhädässä ja rautateiden osuus viljan kuljetuksessa on erittäin tärkeä, säädettäköön väliaikaisesti, että viljaa takavarikoidessaan takavarikoimiskomennuskunnat taii sulkuvartiot antavat kuitit niille, keneltä ovat ottaneet, lastaavat viljan vaunuihin ja lähettävät nämä vaunut *Kululaitosten Elintarvikehallinnolle*, ehdolla että noudatetaan seuraavia valvontamuotoja: 1) sähke Elintarvikeasiain komissariaattiin ja Kululaitosten komissariaattiin jokaisesta sellaisesta vaunusta; 2) Elintarvikeasiain komissariaatin ja Kululaitosten komissariaatin edustajien kutsuminen vaunun vastaanottamista ja Elintarvikeasiain komissariaatin valvonnan alaisena tapahtuvaa viljan jakelua varten.

Kirjoitettu elokuun 2 pñä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1931

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

OPISKELIJAIN VASTAANOTOSTA VSENT:n KORKEAKOULUIHIN

EHDOTUS
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI¹⁷

Kansankomissaarien Neuvosto antaa Kansanvalistuskomissariaatin tehtäväksi valmistella heti sarjan päätöksiä ja toimenpiteitä siltä varalta, jos korkeakouluihin haluavien luku ylittää vapaiden oppilaspaikkojen tavallisen määrän, jotta ryhdyttäisiin mitä kiireellisimpiin toimenpiteisiin opintomahdollisuuksien turvaamiseksi kaikille halukkaille ja ettei omistaville luokille annettaisi minkäänlaisia, yhtä vähän juridisia kuin faktillisiakaan etuoikeuksia. Ensisijaisesti on ehdottomasti otettava vastaan proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön keskuudesta lähteneitä henkilöitä, joille tullaan myöntämään laajassa mitassa opintostipendejä.

Kirjoitettu elokuun 2 pnä 1918

*Julkaistu elokuun 6 pnä 1918
„Izvestija VTSIK” lehden 166. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KIRJE JELETSIN TYÖLÄISILLE

Minulle on tuotu eräästä jeletsiläisestä sanomalehdestä¹⁸ saksittu leikkele, jossa kerrotaan heinäkuun 27 päivänä pidetystä vasemmistoeserrien puolueen Jeletsin järjestön ylimääräisestä kokouksesta. Tuosta kertomuksesta olen lukenut, että Motshenov teki selkoa eserrien Saratovin konferenssista, missä 8 järjestöä oli ilmoittanut hyväksyvänsä Keskuskomiteansa taktiikan, jota hra Kolegajev oli puolustellut, kun taas 13 (kolmetoista) järjestöä oli vaatinut puolueen uudelleenjärjestämistä ja sen taktiikan muuttamista.

Sivumennen sanoen, тов. Rudakov vaati Jeletsin kokouksessa, että „meidän (vasemmistoeserrien) puolueemme muodostettaisiin uudelleen”, muutettaisiin sen nimeä, puolue puhdistettaisiin eikä missään tapauksessa sallittaisi sen hajoavan ja tuhoutuvan. Sitten muuan Krjukov kertoi muka keskustelleensa Moskovassa keskusvallan edustajien kanssa, kertoi, että toverit Avanesov, Sverdlov ja Bontsh-Brujevitsh olivat muka sanoneet hänelle vasemmistoeserrien puolueen olemassaolon olevan Neuvostovallalle toivottavaa ja että minä muka olin keskustellessani hänen kanssaan sanonut samaa ja viitannut siihen, että kommunistitkin ovat loitonneet niin kauas entisestä teoriastaan, kirjoista, ettei heillä ole nykyään lainkaan ohjelmaa, vaan heidän kannanotoissaan ilmenee tavattoman paljon välillisiä lainauksia „narodnikkilaisesta” teoriasta j.n.e. j.n.e.

Katson velvollisuudekseni ilmoittaa, että kaikki tuo on lorua ja etten ole keskustellut kenenkään Krjukovin kanssa. Kehotan tovereita Jeletsin ujestin työläisiä ja talonpoikia suhtautumaan äärimmäisen varovasti vasemmistoeserriin, jotka poikkeavat puheissaan liian usein totuudesta.

Muuten, pari sanaa siitä, mikä on käsitykseni heistä. Sellaiset tyypit kuin Kolegajevit ja kumpp. ovat tietysti vain pelkkiä pelinappuloita niiden valkokaartilaisten, monarkistien, Savinkovien käsissä, jotka todistivat Jaroslavlissa, kuka „käytti hyväkseen” vasemmistoeserrien kapinaa. Päättömyys ja selkärangattomuus ovat vieneet herrat Kolegajevit tuohon alennukseen; sen he kyllä sietivätkin. „Savinkovin palvelijat” — sellaisen nimen on historia heille antava. Mutta tosiasiat puhuvat siitä, että vasemmistoeserrien joukossa on sellaisiakin (ja Saratovissa he ovat enemistönä), jotka häpeävät tuota päättömyyttä, tuota selkärangattomuutta, tuota monarkismin ja tilanherrain etujen palvelijana olemista. Kun sellaiset ihmiset tahtovat muuttaa jopa puolueensa nimenkin (nimittäytyä kuulemma „yhteisö-kommunisteiksi” tai „narodnikki-kommunisteiksi” j.n.e.), niin sellaista voidaan vain tervehtiä.

Erimielisyys marxilaisuuden kanssa ensiksi, täydellinen yksimielisyys „tasasuhtaisen maankäytön” teorian (ja sitä koskevan lain) kanssa toiseksi, kas sellainen puhtaasti aatteellinen pohja on sillä narodnikkilaisuudella, jonka kanssa bolshevikki-kommunistit eivät ole milloinkaan kieltäytyneet solmimasta liittoa.

Me olemme taipuvaisia tällaiseen liittoon, sopimukseen keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa, koska siitä meidän, työläiskommunistien, ei pidä erkaantua ja sille olemme valmiit tekemään joukon myönnytyksiä. Olemme tämän todistaneet, todistaneet teoissa emmekä sanoissa, sillä olemme toteuttaneet ja toteutamme lakia maan sosialisoinnista¹⁹ tiukan lojaalisesti, vaikka emme olekaan kaikessa tuon lain kannalla. Olemme olleet ja olemme yleensä sillä kannalla, että kulakkeja vastaan on käytävä säälimätöntä taistelua, mutta keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa on päästävä sopimukseen ja maaseutuköyhälistön kanssa liityttävä yhteen. Ei pidä ymmärtää asiaa siten, että sopiminen keskivarakkaan talonpojan kanssa merkitsisi välttämättä sopimista vasemmistoeserrän kanssa. Ei sinne päinkään.

Veimme läpi sosialisointilain silloin, kun meillä ei ollut mitään sopimusta vasemmistoeserrien kanssa; ja mainittu laki merkitseekin juuri sopimustamme keskivarakkaiden talonpoikain kanssa, laajojen talonpoikaisjoukkojen kanssa, muttei vasemmistoeserräläisten intelligenttipahasten kanssa.

Toverit työläiset ja talonpojat, älkää pyrkikö sopimukseen vasemmistoeserrien kanssa, sillä olemme nähneet ja kokee-
neet, ettei heihin ole luottamista. Levittäkää kommunismia
talonpoikaisköyhälistön keskuuteen, enemmistö on oleva
meidän puolellamme. Koettakaa tehdä myönnytyksiä keski-
varakkaille talonpojille ja suhtautua heihin mahdollisimman
helläkätisesti, oikeudenmukaisesti, heille me voimme ja
meidän täytyykin tehdä myönnytyksiä. Olkaa säälimättömiä
mitättömän vähäistä riistäjien ryhmää kohtaan, m.m. kulak-
keja, viljakeinottelijoita kohtaan, jotka rikastuvat kansan
puutteenalaisuudesta, työväenjoukkojen nälänhädästä —
olkaa säälimättömiä vähäistä kulakkien ryhmää kohtaan,
joka imee työtätekevien verta.

V. Uljanov (N. Lenin)

Moskova, elokuun 6 pnä 1918.

„Sovetskaja Gazeta“ (Jelets) № 73,
elokuun 11 pnä 1918

Julkaistaan
„Sovetskaja Gazeta“ lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
SOKOLNIKIN PIIRISSÄ
ELOKUUN 9 pnä 1918²⁰**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Sota jatkuu viidettä vuotta, ja nyt on jo jokaiselle selvää, kenelle se oli tarpeen. Se, joka oli rikas, on tullut vielä rikkaammaksi, ja joka oli köyhä, on nyt sanan kirjaimellisessa merkityksessä menehtymäisillään kapitalismin ikeeseen. Tämä sota on vaatinut verisiä uhreja köyhältä kansalta, mutta palkkioksi kansa on saanut vain nälkää, työttömyyttä ja kaulaansa silmukan, joka kiristyy entistä tiukemmalle.

Sodan aloittivat Englannin ja Saksan saalistajarovot, joille yhdessä eläminen kävi ahtaaksi, ja niinpä kumpikin niistä päätti kuristaa kumppaninsa maailman työväen verivirtojen hinnalla. Kumpikin rosvo vakuuttaa, että sitä elähdyttää huoli kansan parhaasta, mutta todellisuudessa kumpikin huolehtii oman taskunsa parhaasta.

Englanti ryövää anastamiaan Saksan siirtomaita, osaksi Palestiinaa ja Mesopotamiaa, kun taas Saksa ryövää vuorostaan Puolaa, Kuurinmaata, Liettuaa ja Ukrainaa. Näiden maiden miljonäärit ovat tulleet kymmenen kertaa rikkaammiksi, mutta sittenkin he ovat erehtyneet laskelmissaan.

Iskettyään yhteen silmittömällä raivolla nuo rovot ovat joutuneet kuilun partaalle. Ne eivät voi enää keskeyttää sotaa, joka sysää kansoja väistämättömästi vallankumoukseen.

Venäjän vallankumous on singonnut kipinöitä maailman kaikkiin maihin ja sysännyt riehaantuneen imperialismin vielä lähemmäksi kuilun reunaa.

Toverit, asemamme on tukala, mutta meidän on selviydyttävä kaikesta ja pidettävä käsissämme sosialistisen vallankumouksen lippu, jonka olemme nostaneet.

Kaikkien maiden työläiset katsovat meihin toiveikkaina. Te kuulette heidän äänensä: kestäkää vielä vähän, he sanovat. Viholliset ovat ympäröineet teidät, mutta me tulemme avuksenne ja yhteisin ponnistuksin heitämme lopulta imperialistiset rosvot kuiluun.

Me kuulemme tuon äänen ja vannomme: kyllä me kestämmme, tulemme taistelemaan vartiopaikallamme kaikin voimin emmekä laske aseitamme meitä vastaan hyökkäävän yleismaailmallisen vastavallankumouksen edessä!

„Izvestija VTsIK” № 171,
elokuun 11 pnä 1918

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehden
tekstin mukaan

TYÖLÄISTOVERIT! VIIMEISEEN, RATKAISEVAAN TAISTELUUN!

Neuvostotasavalta on vihollisten piirittämä. Mutta se voittaa sekä ulkoiset että sisäiset vihollisensa. Työläisjoukkojen keskuudessa on jo havaittavissa nousua, joka turvaa voiton. Länsi-Euroopassa on jo havaittavissa yhä useammin leimahtavia vallankumouspalon kipinöitä ja purkauksia, jotka antavat meille varmuuden siitä, että kansainvälisen työväenvallankumouksen voitto ei ole kaukana.

Venäjän Sosialistisen Neuvostotasavallan ulkoisena vihollisena nykyhetkellä on englantilais-ranskalainen ja japanilais-amerikkalainen imperialismi. Tämä vihollinen on nyt hyökännyt Venäjän kimppuun, se ryövää maattamme, se on vallannut Arkangelin ja edennyt Vladivostokista (jos ranskalaisiin sanomalehtiin on uskomista) Nikolsk-Ussuriskiin saakka. Tämä vihollinen on lahjonut tšhekkoslovakialaisen armeijakunnan kenraalit ja upseerit. Tämä vihollinen on hyökännyt rauhallisen Venäjän kimppuun yhtä petomaisesti ja rosvomaisesti kuin saksalaiset helmikuussa, kuitenkin sillä erotuksella, että englantilaiset ja japanilaiset eivät pyri ainoastaan valtaamaan ja ryöväämään Venäjän maata, vaan myös kukistamaan Neuvostovallan „palauttaakseen rintaman ennalleen”, t.s. vetääkseen Venäjän jälleen Englannin imperialistiseen sotaan (yksinkertaisemmin sanoen: ryöstösotaan) Saksaa vastaan.

Englannin ja Japanin kapitalistit tahtovat ennallistaa Venäjällä tilanherrain ja kapitalistien vallan jakaakseen keskenään sodassa ryöväämänsä saaliin, saattaakseen Venäjän työläiset ja talonpojat englantilais-ranskalaisen pääoman orjuuteen, kiskoakseen näiltä korot monia miljardeja käsittävistä lainoista, sammuttaakseen sosialistisen

1

Товарищи-рабочие! идем в
последний, решительный бой!

Совюзкад республика окружена врагами. Ко она подвергнута и внутренним и внешним врагам. Врадык уже подним среди рабочей масс, одерживающей победу. Врадык уже, как урядилась искры и бури революционного пожара в грандиозной Европе, дающие нам уверенность в недалекой победе международной рабочей революции.

Врадыкний враг российской советской социалистической республики, Им — Византизм

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Työläistoverit!
Viimeiseen,
ratkaisevaan taisteluun!”.—
Elokuun alkupuoli
1918

Pienennetty

vallankumouksen palon, joka on alkanut meillä ja uhkaa entistä enemmän levitä kautta maailman.

Englannin ja Japanin imperialismin villipetojen voimat eivät riitä Venäjän valloittamiseen ja alistamiseen. Siihen eivät riitä naapurimaamme Saksankaan voimat, mitä todistaa sen Ukrainassa tekemä „koe”. Englantilaiset ja japanilaiset aikoivat yllättää meidät. Mutta siinä he eivät onnistuneet. Pietarin, edelleen Moskovon ja Moskovaa seuraten koko keski- ja itä-Euroopan teollisuusalueen työläiset ovat lähteneet liikkeelle entistä yksimielisemmin, entistä päättäväisemmin, entistä suurempina joukkoina, entistä uhrautuvampina. Siinä on voittomme tae.

Lähtiessään sotaretkelle rauhallista Venäjää vastaan Englannin ja Japanin kapitalistirosvot perustavat laskelmansa myös liittoonsa Neuvostovallan sisäisten vihollisten kanssa. Me tiedämme hyvin, keitä nämä sisäiset viholliset ovat. Niitä ovat kapitalistit, tilanherrat ja kulakit sekä niiden jälkeläiset, jotka kaikki vihaavat työläisten ja työtätekevien talonpoikain, niiden talonpoikain valtaa, jotka eivät ime kotikyläläistensä verta.

Kulakkikapinain aalto vyöryy pitkin Venäjää. Kulakit vihaavat silmittömästi Neuvostovaltaa ja ovat valmiit kuristamaan ja tappamaan satojatuhansia työläisiä. Tiedämme varsin hyvin, että jos kulakkien onnistuisi voittaa, niin he tuhoaisivat armotta satojatuhansia työläisiä, solmisivat liiton tilanherrain ja kapitalistien kanssa, saattaisivat työläiset jälleen pakkotyökomennon alaisiksi, kumoaisivat 8-tuntisen työpäivän ja palauttaisivat tehtaat kapitalistien ikeeseen.

Näin on tapahtunut kaikissa Euroopan aikaisemmissa vallankumouksissa, kun suurtaalloisten on onnistunut työläisten heikkouden vuoksi saada aikaan käänös tasavalta takaisin monarkiaan, työtätekevien vallasta takaisin riistäjien, pohattojen, tyhjäntoimittajain kaikkivaltaan. Näin on tapahtunut meidän nähtemme Latviassa, Suomessa, Ukrainassa, Gruusiassa. Ahneet, ylensyöneet, petomaiset kulakit ovat kaikkialla liittyneet yhteen tilanherrain ja kapitalistien kanssa työläisiä ja yleensä köyhälistöä vastaan. Kulakit ovat kaikkialla kostaneet työväenluokalle ennen kuulumattoman verenjanoisesti. Kaikkialla he ovat liittoutuneet *vierasmaalaisten kapitalistien* kanssa oman maansa työläisiä vastaan. Näin ovat menetelleet ja

menettelevät kadetit, oikeistoieserrät, menshevikit; sietää palauttaa mieleen heidän urotyönsä „tshekkoslovakiassa”²¹. Näin menettelevät äärimmäisen tyhmyytensä ja selkärangattomuutensa vuoksi myös vasemmistoieserrät, jotka Moskovan mellakallaan auttoivat Jaroslavlin valkokaartilaisia, tshekkoslovakkeja ja Kasaanin valkoisia; nämä vasemmistoieserrät eivät ole suotta saaneet Kerenskin ja hänen ystäviensä, Ranskan imperialistien, kiitoksia.

Tässä ei ole sijaa minkäänlaisille epäilyksille. Kulakit ovat raivokkaita Neuvostovallan vihollisia. Joko kulakit surmaavat loputtoman paljon työläisiä, tahi työläiset nujertavat armotta työtätekevien valtaa vastaan tähdätyt kulakkien, ryövärien, kansan vähemmistön kapinat. Tässä ei voi olla keskitietä. Sovinto on mahdoton: kulakin voi saada, vieläpä hyvin helpostikin, sopimaan tilanherran, tsaarin ja papin kanssa, vaikkapa he olisivat riitaantuneetkin, mutta työväenluokan kanssa se *ei* voi sopia *milloinkaan*.

Siksi me nimitämmekin taistelua kulakkeja vastaan *viimeiseksi*, ratkaisevaksi taisteluksi. Se ei merkitse, ettei enää voisi puhjeta lukuisia kulakkikapinoita tai ettei voisi tapahtua vierasmaalaisen kapitalismin lukuisia sotaretkiä Neuvostovaltaa vastaan. Sanonta: „viimeinen” taistelu merkitsee sitä, että *riistäjä*luokista viimeinen ja monilukuisin on noussut maassamme kapinaan meitä vastaan.

Kulakit ovat julmimpia, raaimpia, petomaisimpia riistäjiä, jotka ovat muiden maiden historiassa palauttaneet monta kertaa tilanherrain, tsaarien, pappien ja kapitalistien vallan. Kulakkeja on enemmän kuin tilanherroja ja kapitalisteja. Mutta sittenkin kulakit ovat kansassa vähemmistönä.

Olettakaamme, että meillä Venäjällä — entisellä Venäjällä, ennen sitä kun rosvot kaappasivat siitä Ukrainan ja muita alueita — on noin 15 miljoonaa maataviljelevää talonpoikaisperhettä. Näistä 15 miljoonasta lienee noin 10 miljoonaa köyhälistöä, joka elää myymällä työvoimaansa ja on pohattain velkaorjuudessa ja jolla ei ole viljelijäämää ja jota sotarasitukset ovat köyhdyttäneet erikoisesti. Keski-varakkaisiin talonpoikiin pitää laskea kuuluvan noin kolmi-sen miljoonaa, ja tuskinpa kahta miljoonaa enempää on kulakkeja, pohattoja, viljakeinottelijoita. Nämä verenimijät ovat hyötyneet kansan hädästä sodan aikana, he ovat

kasanneet itselleen tuhansia ja satojatuhansia ruplia korotamalla viljan ja muiden elintarvikkeiden hintoja. Nämä hämähäkit ovat lihoneet sodan köyhdyttämien talonpoikain ja nälkäisten työläisten kustannuksella. Nämä iilimadot ovat imeneet työtätekevien verta ja rikastuneet sitä enemmän, mitä enemmän työläiset kaupungeissa ja tehtaissa ovat nähneet nälkää. Nämä vampyyrit ovat kahmineet ja kahmivat edelleenkin haltuunsa tilanherrojen maita, yhä edelleenkin orjuuttavat köyhiä talonpoikia.

On julistettava armoton sota näitä kulakkeja vastaan! Kuolema heille! Viha ja ylenkatse kohdatkoon heitä puolustavia puolueita: oikeistoeserriä, menshevikkejä ja nykyisiä vasemmistoeserriä! Työläisten on rautakouralla nujerrettava kulakkien kapinat, kulakkien, jotka liittoutuvat vierasmaalaisten kapitalistien kanssa oman maansa työtätekeviä vastaan.

Kulakit käyttävät hyväkseen maalaisköyhälistön takapajuisuutta, pirstoutuneisuutta ja hajanaisuutta. He yllyttävät maalaisköyhälistöä työläisten kimppuun, toisinaan lahjoivat sitä suomalla sille mahdollisuuden „hyötyä” sataruplansen viljakeinottelulla (ja samalla ryöväävät köyhälistöltä monia tuhansia ruplia). Kulakit yrittävät vetää puolelleen keskivarakkaan talonpojan, ja toisinaan he siinä onnistuvatkin.

Mutta työväenluokan ei pidä suinkaan katkaista välejänsä keskivarakkaan talonpojan kanssa. Työväenluokka ei voi tehdä sovintoa kulakin kanssa, mutta se voi pyrkiä ja pyrkiikin *sopimukseen* keskivarakkaan talonpojan kanssa. Työväenhallitus, t.s. bolshevikkihallitus, on *todistanut* sen teoin eikä sanoin.

Olemme todistaneet sen hyväksymällä lain „maiden sosialisoinnista” ja noudattamalla tiukasti sitä; tässä laissa on tehty *paljon* myönnytyksiä keskivarakkaalle talonpojalle ottaen huomioon hänen etunsa ja katsantokantansa.

Olemme todistaneet sen *korottamalla* (muutama päivä sitten) viljan hintoja *kolminkertaisesti*²², sillä myönnämme täydellisesti, että keskivarakkaan talonpojan ansiot eivät useinkaan vastaa nykyisiä teollisuustuotteiden hintoja ja noita ansioita *täytyy* korottaa.

Jokainen varveutunut työläinen tulee tekemään selkoa tästä keskivarakkaalle talonpojalle ja todistamaan hänelle kärsivällisesti, sitkeästi, moneen kertaan, että sosialismi on

keskivarakkaalle talonpojalle verrattoman paljon edullisempi kuin tsaarien, tilanherrain ja kapitalistien valta.

Työväenvalta ei ole koskaan tehnyt eikä tee vääryyttä keskivarakkaalle talonpojalle. Mutta tsaarien, tilanherrain, kapitalistien ja kulakkien valta on kaikissa maissa, poikkeuksetta kaikkialla, myös Venäjällä, suoranaisesti kuristanut, ryövännyt ja köyhdyttänyt keskivarakasta talonpoikaa eikä ainoastaan tehnyt hänelle vääryyttä.

Mitä lujin liitto ja täydellinen yhdistyminen maalaisköyhälistön kanssa; myönnytyksiä keskivarakkaalle talonpojalle ja sovinto hänen kanssaan; kulakkien, noiden verenimijäin, vampyyrien, kansan nylkyrien ja nälänhädästä hyötyvien keinottelijain armoton nujertaminen; — sellainen on valveutuneen työläisen ohjelma. Sellaista on työväenluokan politiikka.

*Kirjoitettu elokuun alkupuoliskolla
v. 1918*

Julkaistu ensi kerran v. 1925

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SÄHKE KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN LIITOSTA

TEKSTILUONNOS ²³

Köyhälistökomiteat ²⁴ ovat välttämättömiä, jotta voitaisiin taistella työtätekevää talonpoikaistoa orjuuttavia kulakkeja, suuromistajia, riistäjiä vastaan. Mutta pienenä vähemmistönä olevien kulakkien ja köyhälistön eli puoliproletaarien välillä on keskivarakkaiden talonpoikain kerros. Neuvostovalta ei ole milloinkaan eikä mistään asiasta julistanut eikä käynyt taistelua heitä vastaan. Kaikki päiväväiset teot tai toimenpiteet ansaitsevat mitä päättäväisintä tuomitsemista ja ne on ehkäistävä. Sosialistinen hallitus on velvollinen harjoittamaan sovintopolitiikkaa keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen. Teoillaan Neuvostovalta on jo useaan kertaan todistanut päättäneensä lujasti noudattaa sellaista politiikkaa. Tärkeimpiä näistä teoista ovat: maan sosialisointia koskevan lain hyväksyminen kommunistien (bolshevikkien) enemmistön äänillä ja sen tiukka lojaalinen toteuttaminen käytännössä, sitten viljan hintojen kolminkertaistaminen (dekreetti elokuun ... pltä 1918). Samanlainen luonteeltaan on dekreetti maatalouskoneista ²⁵ j.n.e. Kaikkia velvoitetaan noudattamaan tiukasti yllä esitettyä politiikkaa.

Kirjoitettu elokuun 16 pnä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1931

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHEET MYÖTÄMIELISTEN RYHMIEN
PERUSTAMISESTA, PIDETTY PUOLUEEN
MOSKOVAN KOMITEAN ISTUNNOSSA
ELOKUUN 16 p:nä 1918²⁶**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

1

Tuntuu olevan suuri voimien puute, mutta voimia on joukoissa, voimia, joita voidaan käyttää. Pitää luottaa enemmän työväenjoukkoihin ja kyetä ammentamaan voimia niistä. Keinot sitä varten: myötämielisten vetäminen puolueen ympärille nuorison joukosta, ammattiliitoista. Jäsenmaksujen suorituksessa saa tulla viivytyksiä — siinä ei ole mitään vaaraa. Jos lähetämme rintamalle 6 tuhatta ja otamme tilalle 12 tuhatta uutta, ei siitä ole suurta vaaraa. On käytettävä moraalista vaikutusta laajentamalla puoluetamme.

Joukkokokouksissamme esiintyy puhujina kovin vähän uusia voimia, joiden esiintyminen olisi erittäin toivottavaa, koska heidän puheissaan tulee esiin ajan sävy. Koeaika pitää jollakin tavoin järjestää. Nuorisoa pitää ottaa työväen keskuudesta, siten, että toteutuisi työväenjoukkojen valvonta. Itse elämä vaatii, että rintamalle lähtisi hyvin runsaasti puolueen jäseniä, niin kauan kuin japanilaiset ja amerikkalaiset eivät ole vielä lujittaneet asemaansa Siperiassa. Vanhojen tilalle on saatava uusia voimia — nuoria.

2

Puolueen jäsenten tulee kehittää voimaperäisesti agitatio-työtä työläisten keskuudessa. Ei saa pitää kansliatoissa tovereita, jotka vähänkin kykenevät muuhun.

Pitää laajentaa vaikutuspiiriämme työväenjoukkojen keskuudessa. Solujen oma-aloitteisuus näyttää olevan hyvin vähäistä, vaikka niiden paikallinen toiminta olisi erittäin

hyödyllistä puolueettomiin kohdistuvan vaikutuksen kannalta. Täytyy kiinnittää huomiota klubeihin, vetää puolue-työntekijöitä esiin joukkojen keskuudesta.

Ei saa ottaa henkilöitä, jotka tulevat virkapaikan tähden, heidät on ajettava pois puolueesta.

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 22 pnä 1928
„Pravda“ lehden 19. numerossa*

*Julkaistaan
pöytäkirjamerkintöjen käsinkirjoitetun
kappaleen mukaan*

KIRJE AMERIKAN TYÖLÄISILLE ²⁷

Toverit! Eräs venäläinen bolshevikki, joka osallistui vuoden 1905 vallankumoukseen ja on viettänyt sen jälkeen monta vuotta maassanne, tarjoutui toimittamaan teille kirjeeni. Otin mielelläni vastaan hänen tarjouksensa, varsinkin kun Amerikan vallankumouksellisten proletaarien tulee esittää nimenomaan nyt erittäin tärkeitä osaa amerikkalaisen imperialismin leppymättöminä vihollisina, tuon kaikkein vereksimmän ja voimakkaimman imperialismin, kapitalistien liikevoittojen jakamiseksi toimeenpannun maailman kansojen teurastuksen viimeisimmän osanottajan leppymättöminä vihollisina. Amerikan miljardöörit, nuo nykyajan orjanomistajat, ovat nimenomaan nyt aloittaneet erittäin traagillisen sivun verisen imperialismin verisessä historiassa antaessaan suostumuksensa — samantekevää, suoranaisesti vai välillisesti, avoimestiko vai ulkokultaisen verhotusti — englantilais-japanilaisten villipetojen aseelliseen sotaretkeen, jonka tarkoituksena on ensimmäisen sosialistisen tasavallan kukistaminen.

Uusimman, sivistyneen Amerikan historia alkaa eräällä niistä suurista, todella vapautuksellisista, todella vallankumouksellisista sodista, joita on ollut niin vähän ryöstösotien valtavan paljouden lomassa, ryöstösotien, jotka, samoin kuin nykyisenkin imperialistisen sodan, on aiheuttanut kuninkaiden, maanomistajien ja kapitalistien välinen kahakka anastettujen maiden tai ryövättyjen liikevoittojen jakamisessa. Puheena oleva sota oli Amerikan kansan sotaa englantilaisia rosvoja vastaan, jotka sortivat ja pitivät siirtomaaorjuudessa Amerikkaa samoin kuin nuo „sivilisoidut” verenimijät vielä nykyäänkin sortavat ja pitävät siirto-

maajorjuudessa satoja miljoonia ihmisiä Intiassa, Egyptissä ja maailman kaikilla perukoilla.

Siitä ajasta on kulunut likimain 150 vuotta. Porvarillinen sivilisaatio on kantanut runsaat hedelmänsä. Amerikka on noussut vapaiden sivistysmaiden joukossa ensimmäiselle sijalle yhteenliitetyn inhimillisen työn tuotantovoimien kehityksessä, koneiden ja uusimman tekniikan kaikkien ihmeiden hyväksikäytössä. Samalla Amerikka on noussut kärkitiloille niiden maiden joukossa, joissa mitä syvin kiulu erottaa yhtäältä kourallista häikäilemättömiä, lokaan ja ylellisyyteen pakahtuvia miljardöörejä ja toisaalta ikuisesti kurjuuden partaalla eläviä miljoonia työtätekeviä. Amerikan kansa, joka antoi maailmalle esikuvallisen näytteen vallankumouksellisesta sodasta feodaaliorjuutta vastaan, on joutunut uudenaikaisimpaan, kapitalistiseen, pienen miljardööriryhmän palkkaorjuuteen, se on joutunut esiintymään palkattuna pyövelinä, joka oli vuonna 1898 „vapautuksen” varjolla nujertamassa Filippiinejä rikkaan konnajoukon mieliksi ja joka on vuonna 1918 nujertamassa Venäjän Sosialistista Tasavaltaa verukkeenaan sen „puolustaminen” saksalaisilta.

Mutta nelivuotinen imperialistinen kansojen teurastus ei ole mennyt hukkaan. Kiistämättömät ja päivänselvät tosiasiat ovat lopullisesti paljastaneet kansan petkutuksen, jota kummankin, sekä englantilaisen että saksalaisen rosvoryhmän heittiöt ovat harjoittaneet. Nämä neljä sotavuotta ovat sodan tuloksissa tuoneet näkyviin kapitalismin yleisen lain sovellettuna ryövärien keskeiseen saaliinjakosotaan: se, joka oli rikkain ja voimakkain, on rikastunut ja ryövännyt itselleen enimminkin; joka oli kaikkia muita heikompi, sitä on ryöstetty, raadeltu ja puristettu ja kuristettu viimeiseen asti.

Englannin imperialismiin rosvot olivat muita voimakkaampia „siirtomaajorjiensa” lukumäärän puolesta. Englannin kapitalistit eivät ole menettäneet vaaksaakaan „omaa” (s.o. vuosisatojen kuluessa anastamaansa) maata, vaan ovat kahmineet kaikki Saksan afrikkalaiset alusmaat, anastaneet Mesopotamian ja Palestiinan, kuristaneet Kreikan ja alkaneeet ryöstää Venäjää.

Saksan imperialismiin rosvot olivat voimakkaimpia sota-voimiensa organisaation ja kurinalaisuuden puolesta, mutta heikompia siirtomaiden määrän puolesta. Ne ovat menettäneet kaikki siirtomaansa, mutta ryövänneet puoli

Eurooppaa, kuristaneet eniten pieniä maita ja heikkoja kansoja. Sepä vasta suurta „vapautussotaa” molemmin puolin! Kuinka hyvin molempien ryhmittymien rosvot, englantilais-ranskalaiset ja saksalaiset kapitalistit, ovatkaan „puolustaneet isänmaata” lakeijainsa, sosialishovinistien, s.o. „oman” porvaristonsa puolelle siirtyneiden sosialistien kanssa!

Amerikkalaiset miljardimiehet olivat miltei rikkaimpia, ja heidän maantieteellinen asemansa oli vaarattomin. He ovat rikastuneet eniten. He ovat tehneet velallisikseen kaikki, jopa rikkaimmatkin maat. He ovat ryövänneet satoja miljardeja dollareita. Ja jokaisessa dollarissa näkyy jälkiä liasta: Englannin ja sen „liittolaisten” samoin kuin Saksan ja sen vasallien keskisistä likaisista salaisista sopimuksista, jotka koskevat ryöstösaaliin jakoa, keskinäistä „avunantoa” työläisten sortamisessa ja internationalisti-sosialistien vainoamisessa. Jokaisessa dollariin on tarttunut nokare likaa „tuottoisista” sotatarvikehankinnoista, jotka ovat rikastuttaneet jokaisessa maassa upporikkaita ja saattaneet köyhiä puille paljaille. Jokaisessa dollarissa näkyy jälkiä verestä — siitä merellisestä verta, jonka 10 miljoonaa kaatunutta ja 20 miljoonaa sotavammaista ovat vuodattaneet suuressa, jalossa, pyhässä vapautustaistelussa siitä, englantilainen vai saksalainen rosvo saa suuremman saaliin, englantilaisetko vai saksalaiset pyövelit osoittautuvat *pahimmiksi* maailman heikkojen kansojen kuristajiksi.

Kun saksalaiset rosvot ovat lyöneet ennätyksen sotaisten veritekojensa petomaisuudessa, niin englantilaiset ovat lyöneet ennätyksen ryöstämiensä siirtomaiden paljoudessa sekä myös inhottavan tekopyhyytensä hienostuneisuudessa. Nimenomaan nyt englantilais-ranskalainen ja amerikkalainen porvarilehdistö levittää monissa miljoonissa sanomalehtinumeroissa valheita ja parjauksia Venäjistä puolustellen tekopyhästi sitä vastaan harjoittamaansa ajojahtia pyrkimyksellä muka „puolustaa” Venäjää saksalaisilta!

Tämän katalan ja halpamaisen valheen kumoamiseksi ei tarvitse tuhlata paljoakaan sanoja, riittää viittaus yhteen yleisesti tunnettuun tosiasiaan. Kun lokakuussa 1917 Venäjän työläiset kukistivat imperialistisen hallituksensa, niin Neuvostovalta, vallankumouksellisten työläisten ja talonpoikain valta, tarjosi avoimesti oikeudenmukaista, ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia solmittavaa rauhaa, jossa

otettaisiin täysin tasavertaisesti huomioon kaikkien kansakuntien oikeudet,— se tarjosi tällaista rauhaa *kaikille* sotaa käyville maille.

Nimenomaan englantilais-ranskalainen ja amerikkalainen porvaristo hylkäsi tarjouksemme, nimenomaan se kieltäytyi jopa keskustelemasta kanssamme yleisestä rauhasta! Nimenomaan *se* menetteli petturimaisesti, kun oli kysymys kaikkien kansojen eduista, nimenomaan se pitkitti imperialistista teurastusta!

Nimenomaan *se*, asettaen keinottelunsa tavoitteeksi Venäjän vetämisen uudelleen mukaan imperialistiseen sotaan, jättäytyi syrjään rauhanneuvotteluista ja antoi siten vapaat kädet yhtä rosvomaisille Saksan kapitalisteille, jotka panivat Venäjän hyväksymään Brestin anastushenkisen pakko-rauhan!

On vaikea kuvitella iljettävämpää tekopyhyyttä kuin *se*, miten englantilais-ranskalainen ja amerikkalainen porvaristo nyt työntää „syyntä” Brestin rauhasta meidän niskoillemme. Juuri niiden maiden kapitalistit, joiden vallassa oli muuttaa Brest yleisiksi neuvotteluiksi yleisestä rauhasta, esiintyvät meidän „syyttäjinämme”! Siirtomaiden ryöväyksellä ja kansojen teurastuksella rikastuneet englantilais-ranskalaisen imperialismiin haaskalinnut ovat pitkittäneet sotaa jo melkein kokonaisen vuoden Brestin rauhan jälkeen, ja juuri ne „syyttävät” *meitä*, bolshevikkeja, jotka olemme ehdottaneet oikeudenmukaista rauhaa kaikille maille,— *meitä*, jotka olemme mitätöntäneet, julkaisseet, saattaneet yleisen häpeään alaiseksi entisen tsaarin ja englantilais-ranskalaisten kapitalistien väliset salaiset rikolliset sopimukset.

Koko maailman työläiset, missä ikinä maassa he asuvatkin, tervehtivät *meitä*, osoittavat meille myötätuntoaan, taputtavat meille käsiään sen johdosta, että me olemme murtaneet imperialististen yhdyssiteiden, liikaisten imperialististen sopimusten, imperialististen kahleiden rautarenkaat,— sen johdosta, että olemme riistäytyneet vapauteen ja ottaneet sen nimessä kantaaksemme raskaimmatkin uhrin,— sen johdosta, että me sosialistisena tasavaltana, vaikkakin raadeltuna, imperialistien ryöväämänä, olemme pysyneet imperialistisen sodan *ulkopuoolella* ja nostaneet koko maailman nähden rauhan lipun, sosialismin lipun.

Ei ole ihme, että kansainvälisten imperialistien rosvojoukkio vihaa tämän takia meitä, että he „syyttävät” meitä, että myös kaikki imperialistien lakeijat, m.m. meikäläiset oikeisto-eserrät ja menshevikit „syyttävät” meitä. Noiden imperialismin kahlekoirien viha bolshevikkeja kohtaan samoin kuin kaikkien maiden valvutuneiden työläisten myötätunto antaa meille uutta uskoa, että asiamme on oikea.

Ei ole sosialisti se, joka ei ymmärrä, että voidaan ja täytyykin mennä millaisiin tahansa uhrauksiin, muun muassa olla valmis uhraamaan osa aluetta, kärsimään raskaita imperialismin aiheuttamia tappioita, jotta saataisiin voitto porvaristosta, jotta valta siirtyisi työläisille, jotta *alkaisi* kansainvälinen proletaarinen vallankumous. Ei ole sosialisti se, joka ei ole *teoin* todistanut olevansa valmis „oman” isänmaansa osalta mitä suurimpiin uhrauksiin edistääkseen käytännössä sosialistisen vallankumouksen asiaa.

Englannin ja Saksan imperialistit eivät kaihtaneet hävittää ja kuristaa „oman” asiansa tähden, s.o. saavuttaakseen maailmanherruuden, useita valtakuntia, alkaen Belgiasta ja Serbiasta ja aina Palestiinaa ja Mesopotamiaa myöten. Pitäisikö siis sosialistien, kun on kysymyksessä heidän „oma” asiansa, kun on kysymyksessä koko maailman työtätekevien vapauttaminen pääoman ikeestä, kestävän maailmanrauhan aikaansaattaminen, pitäisikö heidän odottaa, kunnes löydetään sellainen tie, joka ei vaadi uhreja, pitäisikö heidän pelätä aloittaa taistelu ennen kuin helppo voitto on „taattu”, pitäisikö heidän asettaa „oman”, porvariston luoman „isänmaan” turvallisuus ja eheys sosialistisen maailmanvallankumouksen etujen yläpuolelle? Ne kansainvälisen sosialismin häpäisijät, ne porvarillisen moraalin lakeijat, jotka niin ajattelevat, ansaitsevat kolminkertaista ylenkatsetta.

Englantilais-ranskalaisen ja amerikkalaisen imperialismin saalistajapedot „syyttävät” meitä „sopimuksenteosta” Saksan imperialismin kanssa. Voi teeskentelijöitä! Voi konnia, jotka parjaavat työväen hallitusta vavisten pelosta sen myötätunnon johdosta, jota „heidän” omien maittensa työläiset osoittavat meitä kohtaan! Mutta heidän teeskentelynsä paljastetaan. He eivät ole ymmärtävinään, mikä ero on „socialistien” ja porvariston (oman tai vieraan) kesken solmitulla, *työläisiä vastaan*, työtätekeviä vastaan tähdä-

tyllä sopimuksella ja oman porvaristonsa voittaneiden työläisten *turvaksi* tehdyllä sopimuksella, joka on solmittu yhdenvärisen porvariston kanssa ja toista kansallisiväriä tunnustavaa *porvaristoa vastaan*, siinä tarkoituksessa, että proletariaatti voisi käyttää hyväkseen porvariston eri ryhmien välisiä vastakohtaisuuksia.

Todellisuudessa jokainen eurooppalainen ymmärtää erinomaisesti tämän eron, ja Amerikan kansa on joutunut „kokemaan” sen erikoisen havainnollisesti omassa historiassaan, kuten heti osoitan. On sopimuksia ja sopimuksia, on *fagots et fagots**, kuten ranskalaiset sanovat.

Kun Saksan imperialismiin saalistajarovot marssittivat helmikuussa 1918 sotajoukkonsa aseetonta, armeijansa kotiuttanutta Venäjää vastaan, joka oli pannut toivonsa proletariaatin kansainväliseen solidaarisuuteen ennen kuin kansainvälinen vallankumous oli täysin kypsynyt, niin silloin en epäröinyt lainkaan tehdä tunnettua „sopimusta” Ranskan monarkistien kanssa. Ranskalainen kapteeni Sadoul, joka sanoi olevansa myötämielinen bolsheveikeille, mutta todellisuudessa palveli uskollisesti ja vakaumuksellisesti Ranskan imperialismia, toi luokseni ranskalaisen upseerin de Lubersacin. „Olen monarkisti, ainoana päämääränäni on Saksan tappio”, lausui de Lubersac minulle. Se on itsestään selvää, minä vastasin (*cela va sans dire*). Tämä ei vähääkään estänyt minua „sopimasta” de Lubersacin kanssa palveluksista, joita räjäytysasioita tuntevat ranskalaiset upseerit halusivat tehdä meille räjäyttämällä rautatielinjoja saksalaisten hyökkäyksen viivästyttämiseksi. Se oli näyte „sopimuksesta”, jonka hyväksyy kuka tahansa tietoinen työläinen, se oli näyte sosialismin etujen mukaisesta sopimuksesta. Minä ja ranskalainen monarkisti puristimme toistemme kättä, vaikka tiesimme, että kumpikin meistä olisi mielihyvin vetänyt hirteen „sopimuskumppaninsa”. Mutta meidän etumme kävivät sillä kerralla yhteen. Hyökkäävien saksalaisten rovsojen torjumiseen *me* kävitimme venäläisen ja kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen eduksi yhtä rosvomaisia *toisten* imperialistien vastaintressejä. Palvelimme sillä tavoin Venäjän ja muiden maiden työväenluokan etuja, lujitimme proletariaattia ja heikensimme maailman porvaristoa, turvauduimme *jokaisen*

* — on ero puulla ja puulla. *Toim.*

sodan kannalta mitä laillisimpaan ja välttämättömimpään manööveriin, luovimiseen ja perääntymiseen odottaessamme hetkeä, jolloin nopeasti kypsyvä proletaarinen vallankumous *kypsyä lopullisesti* useissa eturivin maissa.

Ja vaikka englantilais-ranskalaisen ja amerikkalaisen imperialismin hait olisivat kuinka kiukuissaan, vaikka ne miten parjaisivat meitä, vaikka kuluttaisivat sitäkin enemmän miljoonia oikeistoieserrien, menshevikkien ynnä muiden sosialistipatrioottien lehtien lahjomiseen, *en hetkeäkään epäröi* solmia *samanlaista* „sopimusta” saksalaisen imperialismin rosvojen kanssa, jos englantilais-ranskalaisten joukkojen hyökkäys Venäjälle tekee sen tarpeelliseksi. Ja tiedän hyvin, että Venäjän, Saksan, Ranskan, Englannin, Amerikan, sanalla sanoen koko sivistyneen maailman valteutunut proletariaatti hyväksyy taktiikkani. Sellainen taktiikka helpottaa sosialistista vallankumousta, jouduttaa sen tuloa, heikentää kansainvälistä porvaristoa, lujittaa siitä voitolle pääsevän työväenluokan asemia.

Amerikan kansa puolestaan on jo kauan sitten käyttänyt tätä taktiikkaa, ja hyödyksi vallankumoukselle onkin käyttänyt. Kun se kävi suurta vapaussotaansa englantilaisia sortajia vastaan, sillä oli vastassaan myös ranskalaiset ja espanjalaiset sortajat, jotka omistivat osan nykyistä Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen aluetta. Käydessään raskasta sotaa vapautumisensa puolesta Amerikan kansa solmi samoin „sopimuksia” eräiden sortajien kanssa toisia vastaan, heikentääkseen sortajia ja voimistaakseen niitä, jotka taistelivat vallankumouksellisesti sortoa vastaan, sorrettujen *kansanjoukkojen* etuja silmälläpitäen. Amerikan kansa käytti hyväkseen ranskalaisten, espanjalaisten ja englantilaisten eripuraisuutta, se taisteli toisinaan jopa sortajain, ranskalaisten ja espanjalaisten sotaväen rinnalla englantilaisia sortajia vastaan, se voitti aluksi englantilaiset ja vapautui sitten (osaksi lunnaita maksamalla) ranskalaisista ja espanjalaisista.

Historiallinen toiminta ei ole kuin Nevskin prospektin katukäytävä, on suuri venäläinen vallankumousmies Tshernyshevski sanonut²⁸. Ken „sallii” proletariaatin vallankumouksen vain „ehdolla”, että se sujuu helposti ja kitkattomasti, että eri maiden proletaarien yhteistoiminta alkaa heti, että tappioiden mahdottomuus on etukäteen taattu, että vallankumouksen tie on leveä, väljä, suora, ettei voittoa

kohti kuljettaessa tarvitse aika ajoin tehdä mitä raskaimpia uhrauksia, „pitää puoliaan piiritetyssä linnoituksessa” tai ponnistella eteenpäin mitä kaitaisimpia, vaikeakulkuisimpia, mutkikkaimpia ja vaarallisimpia vuoristopolkuja,— hän ei ole vallankumoustaistelija, hän ei ole karistanut itsestään porvarillisen sivistyneistön pedanttisuutta, hän joutuu käytännössä aina luisumaan vastavallankumouksellisen porvariston leiriin, niin kuin meikäläiset oikeistoieserrät, menshevikit ja vieläpä (jos kohta harvemmin) vasemmistoeserrätkin tekevät.

Porvaristoa matkien nämä herrat syyttelevät mielellään meitä vallankumouksen „kaaoksesta”, teollisuuden „hävityksestä”, työttömyydestä ja leivättömyydestä. Kuinka tekopyhiä nuo syytökset ovatkaan, koska niiden esittäjät ovat puoltaneet ja kannattaneet imperialistista sotaa tai „olleet yhtä mieltä” tuota sotaa jatkaneen Kerenskin kanssa! Nimenomaan imperialistinen sota on syynä kaikkiin näihin onnettomuuksiin. Sodan synnyttämä vallankumous ei voi välttyä uskomattomilta vaikeuksilta ja kärsimyksiltä, jotka monivuotinen hävittävä, taantumuksellinen kansojen teurastus on jättänyt jälkeensä. Meidän syyttäminen teollisuuden „hävittämisestä” tai „terrorista” on teeskentelyä tai tylsää pedanttisuutta, sitä, ettei kyetä ymmärtämään vallankumoukseksi sanotun raivokkaan, äärimmilleen kärjistyneen luokkataistelun perusehtoja.

Itse asiassa moiset „syyttäjät”, kun he „tunnustavat” luokkataistelun, rajoittuvat tunnustamaan sen sanoissa, mutta käytännössä lankeavat alituisesti poroporvarilliseen luokkien välisen „sovinnon” ja „yhteistoiminnan” utopiaan. Vallankumouksen aikakaudella näes luokkataistelu on saanut aina ja kaikissa maissa välttämättä ja kiertämättömästi *kansalaissodan* muodon, kun taas kansalaissota on mahdollonta ilman perinpohjaisia hävityksiä, ilman terroria, ilman muodollisen demokratian kaventamista sodan tarkoituksien hyväksi. Vain makeilevat papit — yhdentekevää, kristilliset vai „maallikot” parlamentaaristen salonkisosialistien hahmossa — voivat olla näkemättä, ymmärtämättä, aistimatta tuota välttämättömyyttä. Vain kuolleet „koteloihmiset”²⁹ saattavat vetäytyä sen perusteella syrjään vallankumouksesta, vaikka heidän pitäisi rientää taisteluun kiihkeinä ja päättäväisinä silloin, kun historia vaatii

ihmiskunnan suurimpien kysymysten ratkaisemista taistelulla ja sodalla.

Amerikan kansalla on vallankumouksellinen perinne, ja Amerikan proletariaatin parhaat edustajat, jotka ovat useaan kertaan ilmaisseet olevansa täysin myötämielisiä meitä bolshevikkeja kohtaan, ovat omaksuneet tuon perinteen. Se perinne on XVIII vuosisadan vapaussota englantilaisia vastaan ja sitten XIX vuosisadan kansalaissota. Vuonna 1870 Amerikka oli eräissä suhteissa jäljessä vuodesta 1860, jos rajoitutaan tarkastelemaan vain muutamien teollisuusalojen ja kansantalouden „hävitystä”. Mutta mikä pedantti, mikä idiootti olisikaan henkilö, joka koettaisi *tällä* perusteella kiistää vuosien 1863—1865 Amerikan kansalaissodan suunnattoman, maailmanhistoriallisen, edistyksellisen ja vallankumouksellisen merkityksen!

Porvariston edustajat ymmärtävät, että neekeriorjuuden hävittämiseksi ja orjanomistajain vallan kukistamiseksi koko maan kannatti käydä läpi monivuotisen kansalaissodan kausi, kaikkiin sotiin liittyvä pohjattoman kurjuuden, hävityksen, terrorin kausi. Mutta nyt, kun on kysymys mitaamattomasti suuremmasta tehtävästä, kapitalistisen *palkka*orjuuden kukistamisesta, porvariston vallan kukistamisesta, — nyt porvariston edustajat ja puolustajat samoin kuin porvariston säilyttämät ja vallankumousta kammoksuvat reformisti-sosialistitkaan eivät voi eivätkä halua käsittää kansalaissodan välttämättömyyttä ja laillisuutta.

Amerikan työläiset eivät lähde porvariston mukaan. He tulevat olemaan meidän rinnallamme, porvaristonvastaisen kansalaissodan kannalla. Amerikan ja koko maailman työväenliikkeen historia lujittaa tätä vakaumustani. Mieleeni muistuvat myös Amerikan proletariaatin erään pidetyimän johtajan Eugene Debsin sanat. Hän kirjoitti „Vetoomuksessa Järkeen” (Appeal to Reason)³⁰ — muistaakseni vuoden 1915 lopulla, artikkelissaan „What shall I fight for” („Minkä puolesta olen taisteleva”) — (siteerasin tuota artikkelia alkuvuodesta 1916 eräessä julkisessa työväen kokouksessa, joka pidettiin Bernissä Sveitsissä)*, —

että hän, Debs, antaisi pikemmin ampuua itsensä kuin suostuisi äänestämään määrärahoja nykyistä, rikollista, taantumuksellista sotaa varten; että hän, Debs, tuntee pro-

* Ks. Teokset, 22. osa, s. 116. Toim.

letaarien näkökannalta katsoen vain yhden pyhän ja laillisen sodan, nimittäin sodan kapitalisteja vastaan, sodan ihmiskunnan vapauttamiseksi palkkaorjuudesta.

Minua ei kummastuta, että Wilson, Amerikan miljardöörin päämies, kapitalisti-haiden käskyläinen, telkesi Debsin vankilaan. Riehkukoon porvaristo todellisia internationalisteja vastaan, vallankumouksellisen proletariaatin todellisia edustajia vastaan! Voittoisan proletaarisen vallankumouksen päivä koittaa sitä pikemmin, mitä julmemmin ja petomaisemmin porvaristo käyttäytyy.

Meitä syytetään vallankumouksemme aikaansaattamista hävityksistä... Ja ketkä ovat syyttäjiä? Porvariston häntyrit,— sen saman porvariston, joka on neljä vuotta jatkuneen imperialistisen sodan aikana hävittänyt melkein tyystin eurooppalaisen kulttuurin, saattanut Euroopan barbaarisuuteen, metsäläisyyteen, nälänhätään. Tuo porvaristo vaatii nyt meiltä, ettei meidän pidä tehdä vallankumousta näiden hävitysten perusteella, kulttuurin sirpaleiden, sodan aikaansaamien sirpaleiden ja raunioiden keskellä eikä niiden ihmisten avulla, joista sota on tehnyt metsäläisiä. Ah, kuinka humanista ja oikeudenmukaista tuo porvaristo onkaan!

Sen palvelijat syyttävät meitä terroristista... Englantilaiset porvarit ovat unohtaneet oman historiansa vuoden 1649, ranskalaiset puolestaan vuoden 1793. Terrori oli oikeudenmukaista ja laillista, kun porvaristo käytti sitä omaksi hyödykseen feodaaleja vastaan. Terrori muuttui hirvittäväksi ja rikolliseksi, kun työläiset ja talonpoikaisköyhälistö rohkenivat käyttää sitä porvaristoa vastaan! Terrori oli oikeudenmukaista ja laillista, kun sitä käytettiin jonkin tietyn riistäjävähemmistön asettamiseksi toisen riistäjävähemmistön tilalle. Terrori muuttui hirvittäväksi ja rikolliseksi, kun sitä alettiin käyttää *kaikkinaisen* riistäjävähemmistön kukistamiseksi, todellisen valtaenemmistön eduksi, proletariaatin ja puoliproletariaatin, työväenluokan ja talonpoikaisköyhälistön eduksi!

Kansainvälinen imperialistinen porvaristo on tapattanut 10 miljoonaa ihmistä ja tehnyt vammaisiksi 20 miljoonaa „omassa” sodassaan, sodassa sen ratkaisemiseksi, mitkä rosvot, englantilaisetko vai saksalaiset, pääsevät koko maailman valtiaiksi.

Jos *meidän* sotamme, sorrettujen ja riistettyjen sota sortajia ja riistäjiä vastaan, vaatii puoli miljoonaa tai miljoona ihmisiä kaikissa maissa, niin porvaristo sanoo, että edelliset uhrit ovat laillisia, jälkimmäiset rikollisia.

Proletariaatti sanoo kokonaan toista.

Proletariaatti oppii nyt, imperialistisen sodan kauhujen keskellä, tuntemaan perinpohjaisesti ja havainnollisesti sen suuren totuuden, jota kaikki vallankumoukset opettavat, totuuden, jonka työläiset ovat saaneet perinnöksi parhailta opettajiltaan, nykyisen sosialismin perustanlaskijoilta. Tämä totuus on se, että vallankumous ei voi olla menestyksellinen, ellei *lannisteta riistäjien vastarintaa*. Meidän velvollisuutemme oli lannistaa riistäjiä vastarinta, kun me, työläiset ja työtätekevät talonpojat, otimme valtiovoimien haltuun. Olemme ylpeitä siitä, että teimme niin ja teemme niin vieläkin. Olemme pahoillamme siitä, että emme tee sitä kyllin lujasti ja päättäväisesti.

Me tiedämme, että porvaristo on vastustava raivoisesti kaikissa maissa sosialistista vallankumousta ja että tuo vastustus on *kasvava* sitä mukaa kuin vallankumous kehittyy. Proletariaatti murtaa tuon vastarinnan, kypsyy lopullisesti voittoon ja valtaan taistellessaan vastarintaa tekevän porvariston kanssa.

Toitottakoon lahjottu porvarilehdistö koko maailmalle jokaisesta erehdyksestä, jonka vallankumouksemme tekee. Me emme pelkää erehdyksiämme. Ihmiset eivät ole muuttaneet pyhimyksiksi siitä, että on alkanut vallankumous. Ne työtätekevät luokat, joita on vuosisatoja sorrettu, poljettu, pidetty väkivalloin köyhyyden, tietämättömyyden ja raaquuden puristuksessa, eivät voi tehdä vallankumousta ilman erehdyksiä. Ja kuten jo kerran jouduin mainitsemaan, porvarillisen yhteiskunnan ruumista ei voida panna arkkuun eikä haudata maahan*. Surmattu kapitalismi lahoaa, mätännee meidän keskellämme saastuttaen ilmaa löyhkällään, myrkyttäen elämäämme, pauloittaen tuhansin mädän, kuolleen menneisyyden sitein ja seitein kaikkea uutta, raikasta, nuorta ja elävää.

Jokaista meidän tekemäämme sataa erehdystä kohti, joista porvaristo ja sen lakeijat (m.m. menshevikkimme ja oikeistoieserrämme) toitottavat maailmalle, tulee 10.000 yle-

* Ks. Teokset, 27. osa, s. 426. *Toim.*

vää ja sankarillista tekoa — sitä suuremmalla syyllä ylevää ja sankarillista, koska ne ovat koruttomia, näkymättömiä, tehdastyöläisten asuinkorttelin tai syrjäisen kylän arkiseen elämään kätkeytyneitä, koska niitä tekevät ihmiset, joilla ei ole tapana (eikä ole mahdollisuuttakaan) kuuluttaa koko maailmalle jokaisesta menestyksestään.

Mutta siinäkin tapauksessa, että asia olisi päinvastoin — vaikka tiedän, että sellainen oletamus on väärä, — vieläpä siinäkin tapauksessa, että sataa oikeaa tekoamme kohti tulisi 10.000 erehdystä, kuitenkin vallankumouksemme olisi *ja on oleva maailmanhistorian kannalta* suuri ja voittamaton, sillä tämä on *ensimmäinen kerta*, jolloin ei vähemmistö, eivät yksin rikkaat, eivät yksin sivistyneet, vaan todella joukot, työtätekevien valtava enemmistö, rakentavat *itse* uutta elämää, ratkaisevat *oman kokemuksensa* nojalla sosialistisen organisaation vaikeimpia kysymyksiä.

Jokainen erehdys tällaisessa työssä, tässä mitä tunnollisimmassa ja vilpittömimmässä työssä, jota kymmenet miljoonat tavalliset työläiset ja talonpojat suorittavat koko elämänsä uudelleenjärjestämiseksi, — jokainen sellainen erehdys on arvokkaampi kuin tuhat ja miljoona „erehdyksetöntä” menestystä, joita riistäjävähemmistö saavuttaa työtätekevien puijauksessa ja petkutuksessa. Sillä vain sellaisten erehdysten *kautta* työläiset ja talonpojat *oppivat* rakentamaan uutta elämää, oppivat tulemaan toimeen *ilman* kapitalisteja, vain siten he raivaavat itselleen tien voitokkaaseen sosialismiin — raivaavat sen tuhansien esteiden läpi.

Erehdyksiä tekevät vallankumouksellisessa työssään meidän talonpoikamme, jotka tekivät lopun kaikkinaisesta maan yksityisomistuksesta yhdellä iskulla, yhtenä yönä lokakuun 26 päivää vasten (vanhaa lukua) v. 1917, ja nyt kuukaudesta kuukauteen, raivaten tieltään tavattomia esteitä, oikoen itse erehdyksiään, ratkovat käytännössä sellaista mitä vaikeinta tehtävää kuin on talouselämän uusien edellytysten luominen, taistelu kulakkeja vastaan, maiden varmistaminen *työtätekeville* (eikä rikkaille), siirtyminen *kommunistiseen* suurviljelykseen.

Erehdyksiä tekevät vallankumouksellisessa työssään meidän työläisemme, jotka ovat nyt kansallistaneet muutamassa kuukaudessa melkein kaikki suurimmat tehtaات ja oppivat nyt raskaassa jokapäiväisessä työssä uutta taitoa,

kokonaisten teollisuusalojen johtamisen taitoa, kunnostavat kansallistettuja laitoksia raivaten tieltään jättiläismäisiä piintyneisyyden, pikkuporvarillisuuden ja itsekkyyden asettamia esteitä, laskevat kivi kiveltä perustusta *uusille* yhteiskunnallisille siteille, *uudelle* työkurille, *uudelle* työväen ammattiliittojen vallalle jäseniinsä nähden.

Erehdyksiä tekevät vallankumouksellisessa työssään meidän Neuvostomme, jotka syntyivät jo vuonna 1905 joukkojen mahtavan nousun luomina. Työläisten ja talonpoikain Neuvostot ovat *uudentyyppinen* valtio, uutta, *korkeampityyppistä* demokratiaa, ne ovat proletariaatin diktatuurin muoto, keino valtion johtamiseksi *ilman* porvaristoa ja porvaristoa *vastaan*. Niissä demokratia palvelee ensi kerran joukkoja, työtätekeviä, lakkaa olemasta rikkaiden demokratiaa, jollaisena demokratia pysyy kaikissa, demokraattisimminkin porvarillisissa tasavalloissa. Ensi kertaa laajat kansanjoukot ratkaisevat satoja miljoonia ihmisiä käsittävässä mitassa proletaarien ja puoliproletaarien diktatuurin toteuttamistehtävää. *Ei voi olla* puhettakaan sosialismista, ellei tätä tehtävää ratkaista.

Antaa saivartelijain ja auttamattomasti porvarillis-demokraattisten eli parlamentaaristen ennakkoluulojen valtaamien ihmisten pyöritellä neuvottomina päättään meidän Neuvostojemme vuoksi ja takertua esimerkiksi siihen, ettei meillä ole välittömiä vaaleja. Sellaiset ihmiset eivät ole mitään unohtaneet eivätkä mitään oppineet vuosien 1914—1918 suurten mullistusten aikana. Proletariaatin diktatuurin ja uuden työtätekevien demokratian yhdistäminen — kansalaissodan käyminen ja samalla laajojen joukkojen vetäminen mukaan politiikkaan — ei onnistu heti eikä mahdu rutiinin parlamentaarisen demokratian kuluneisiin kaavoihin. Neuvostotasavallan muodossa hahmottuu eteemme uusi maailma, sosialismin maailma. Eikä ole ihme, ettei tuo maailma synny valmiina, ettei se astu ilmoille yhtäkkiä kuin Minerva Jupiterin päästä.

Vanhoissa porvarillis-demokraattisissa perustuslaeissa puhuttiin kauniisti esimerkiksi muodollisesta tasa-arvoisuudesta ja kokoontumisvapaudesta, jota vastoin meidän, proletaarien ja talonpoikien neuvostoperustuslakimme heittää pois ulkokultaisen muodollisen tasa-arvoisuuden. Silloin kun porvarilliset tasavallan kannattajat kaatoivat valtaistuimia, ei huolehdittu tasavaltalaisten ja monarkistien

muodollisesta tasa-arvoisuudesta. Vain petturit tai idiootit saattavat vaatia muodollisesti yhtäläisiä oikeuksia porvaristolle silloin, kun kysymyksessä on porvariston kukistaminen. Työläisten ja talonpoikien „kokoontumisvapaus” ei ole penninkään arvoinen, jos kaikki parhaat rakennukset ovat porvariston hallussa. Meidän Neuvostomme *ovat ottaneet* kaikki hyvät rakennukset sekä kaupungeissa että maaseudulla *pois* rikkailta ja *luovuttaneet kaikki* nämä rakennukset työläisille ja talonpojille *heidän* yhdistyksiään ja kokouksiaan varten. Se on *meidän* kokoontumisvapauttamme — — — työtätekevien kokoontumisvapautta! Siinä on meidän Neuvostolaisen, sosialistisen Perustuslakimme olemus ja sisältö!

Ja siksi me kaikki olemmekin niin syvästi vakuuttuneita siitä, että meidän tasavaltamme, Neuvostojen tasavalta, *on voittamaton*, kohtasivatpa sitä vielä millaiset koettelemukset tahansa.

Se on voittamaton, koska raivopäisen imperialismin jokainen isku, jokainen kansainvälisen porvariston meille tuottama tappio nostattaa taisteluun yhä uusia työläis- ja talonpoikaiskerroksia, opettaa heitä suunnattomien uhrien hinnalla, karkaisee heitä, synnyttää uutta joukkosankaruutta.

Amerikkalaiset työläistoverit, me tiedämme, ettei apunne ehdi luultavasti vielä kohtakaan, sillä vallankumouksen kehitys eri maissa on muodoiltaan ja vauhdiltaan erilaista (toisin ei voisi ollakaan). Tiedämme, että Euroopan proletaarinen vallankumous ei ehkä vielä puhkeakaan lähiviikkoina, vaikka sen kypsyminen onkin viime aikoina ollut nopeaa. Me panemme toivomme kansainvälisen vallankumouksen väistämättömyyteen, mutta se ei suinkaan merkitse, että me tyhmyrien tavoin panisimme toivomme siihen, että vallankumous tapahtuu väistämättömästi *tietyn* lyhyen ajan sisällä. Olemme nähneet omassa maassamme kaksi suurta vallankumousta, vuosien 1905 ja 1917 vallankumoukset, ja tiedämme, ettei vallankumouksia tehdä tilauksesta enempää kuin sopimuksestakaan. Tiedämme, että olosuhteet ovat asettaneet kärkeen *meidän*, Venäjän, sosialistisen proletariaatin taisteluosaston, mikä ei johdu meidän ansioitamme, vaan Venäjän erikoisesta takapajuisuudesta, ja että *ennen* kansainvälisen vallankumouksen puhkeamista voivat erilliset vallankumoukset kärsiä lukuisia tappioita.

Siitä huolimatta tiedämme varmasti olevamme voittamattomia, sillä ihmiskunta ei murru imperialistisen teurastuksen takia, vaan tekee siitä lopun. Ja *meidän* maamme oli ensimmäinen maa, joka *katkaisi* imperialistisen sodan pakkokahleen. Me kannoimme raskaita uhreja taistellesamme tuon kahleen murtamiseksi, mutta *katkaisimme* sen. Me olemme imperialististen riippuvaisuussuhteiden *ulko-puoolella*, olemme nostaneet koko maailman edessä taistelulipun imperialismiin täydellisen kukistamisen puolesta.

Olemme kuin piiritetyssä linnoituksessa, kunnes avuksemme ehtivät toiset kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen taisteluosastot. Mutta näitä taisteluosastoja *on*, ne ovat *monilukuisempia* kuin omat osastomme, ne varttuvat, kasvavat ja vahvistuvat sitä mukaa kuin imperialismiin petomaisuudet jatkuvat. Työläiset sanoutuvat irti sosialistipettureistaan, Gomperseista, Hendersoneista, Renaudeleista, Scheidemanneista, Rennereista. Työläiset lähenevät hitaasti, mutta varmasti kommunistista, bolshevistista taktiikkaa, proletaarista vallankumousta, joka yksin kykenee pelastamaan tuhoutuvan kulttuurin ja tuhoutuvan ihmiskunnan.

Sanalla sanoen me olemme voittamattomia, sillä proletaarinen maailmanvallankumous on voittamaton.

N. Lenin

Elokuun 20 pnä 1918.

„Pravda“ № 178,
elokuun 22 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden tekstistä,
joka on tarkistettu
käsikirjoituksen mukaan

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
ALEKSEJEVSKIN KANSANTALOLLA
ELOKUUN 23 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Toveri Leninin astuessa esiin häntä tervehdittiin myrskyisin, kauan kestävin suosionosoituksin.) Toverit, puolueemme pitää tänään joukkokokouksia, joiden aiheena on: minkä puolesta me kommunistit taistelemme.

Tähän kysymykseen voidaan lyhimmiten vastata seuraavasti: imperialistisen sodan lopettamisen ja sosialismin puolesta.

Julistimme jo sodan alussa, taantumuksen ja tsaarivallan aikana, että tämä sota on rikos, että ainoa ulospääsy siitä on imperialistisen sodan muuttaminen kansalaissodaksi.

Imperialistisen sodan ja sosialismin välinen yhteys tuntui monista silloin käsittämättömältä, vieläpä monet sosialistitkin ajattelivat, että tämän sodan, kuten muiden sotien, täytyy päättyä rauhan solmimiseen.

Mutta neljä sotavuotta ovat opettaneet paljon. Nyt käy yhä ilmeisemmäksi, ettei muuta ulospääsyä ole. Venäjän vallankumouksen jälkeen vallankumous kehittyi kaikissa sotivissa maissa. Miksi on käynyt näin? Vastataksemme tähän kysymykseen meidän on valotettava kommunistien suhdetta sotaan ja sen arviota omalta näkökannaltamme. Me pidämme rikollisina kaikkia sotia, joiden syynä ovat olleet hallitsijain ja kapitalistien saalistuspyrkimykset, koska sellaiset sodat ovat tuhoisia työtätekeville luokille ja kantavat runsaita hedelmiä vallassaolevalle porvaristolle.

Mutta on sotia, joita työväenluokan täytyy nimittää ainoiksi oikeutetuiksi sodiksi — sellaista sotaa on taistelu orjuudesta vapautumisen, kapitalistien sorrosta

vapautumisen puolesta, ja sellaisia sotia täytyy olla, koska me emme saavuta vapautta muuten kuin taistellen.

Kun vuonna 1914 saksalaiset ja englantilais-ranskalainen liittoutuma aloittivat sodan siitä, miten niiden on jaettava maapallo keskenään ja kumpi saa oikeuden kuristaa koko maailmaa, niin molempien leirien kapitalistit koettivat parhaansa mukaan salata saalistuspyrkimyksensä „isänmaanpuolustus“-tunnuksin ja syöttivät moista lorua kansanjoukoille.

Miljoonia ihmisiä tuhoutui tässä teurastuksessa, miljoonia jäi vammaisiksi. Sota muuttui maailmansodaksi, ja yhä useammin herää kysymys: miksi, minkä hyväksi piti antaa nämä tarpeettomat uhrin?

Englanti ja Saksa ovat hukkaa veriin, mutta ulospääsyä sodasta ei ole: jos kohta eräät imperialistiset valtat lopettavat sodan, niin toiset jatkavat sitä.

Kapitalistit ovat riehaantuneet, ne ovat rosvonneet liian paljon rikkauksia. Armeijoissa on käynnissä hajoamisprosessi, sotilaskarkureita ilmaantuu kaikkialle; Italian vuorisotot ovat täynnä karkureita, Ranskassa sotilaat kieltäytyvät lähtemästä taisteluun, ja entinen kuri on höltynyt Saksasakin.

Ranskan ja Saksan sotilaat alkavat ymmärtää, että heidän täytyy kääntää rintamansa ja suunnata aseensa omaa hallitustaan kohden, koska verisen sodan lopettaminen on mahdotonta kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Tästä käy selväksi myös se, että on aloitettava kaikkien maiden työläisten taistelu kaikkien maiden kapitalisteja vastaan.

Sosialistisen järjestyksen luominen on vaikeaa. Kansalaisotaa joudutaan käymään vielä monia kuukausia, ehkäpä vuosiakin, ja sen pitäisi olla selvää venäläiselle ihmiselle, sillä onhan hän tietoinen siitä, miten vaivalloista on hallitsevan luokan kukistaminen ja millaisella epätoivon vimmalla Venäjän tilanherrat ja kapitalistit taistelevat.

Euroopassa ei ole ainoatakaan maata, missä työläiset eivät olisi myötätuntoisia bolshevikeille ja varmoja siitä, että koittaa aika, jolloin he kukistavat maansa hallituksen, niin kuin Venäjän työläiset ovat tehneet.

Me Venäjän kommunistit olemme toistaiseksi yksinäisiä sen vuoksi, että joukkomme on joutunut edelle muista joukoista, meidät on eristetty muista tovereista, mutta meidän täytyi lähteä liikkeelle ensimmäisinä, koska maamme oli

kaikkein takapajuisin. Vallankumouksemme alkoi yleisenä vallankumouksena, ja me tulemme ratkaisemaan tehtäviämme kaikkien maiden työläisten ja talonpoikien avustamina.

Tehtävämme ovat raskaita ja vaikeita, meidän joukkoomme tulee paljon tarpeetonta, vahingollista ainesta, mutta työ on pantu alulle ja joskin teemme erehdyksiä, niin ei pidä unohtaa, että jokainen erehdys valistaa ja opettaa.

Kapitalismi on kansainvälinen voima, ja siksi se voidaan hävittää lopullisesti vasta sitten, kun on voitettu kaikissa maissa eikä vain yhdessä. Sota tshekkoslovakkeja vastaan on sotaa koko maailman kapitalisteja vastaan.

Työläiset nousevat, lähtevät tähän taisteluun. Pietarin ja Moskovan työläiset astuvat armeijan riveihin, ja samalla sosialismin voiton puolesta käytävän taistelun aate leviää armeijan keskuuteen.

Proletaarijoukot turvaavat Neuvostotasavallalle voiton tshekkoslovakeista ja mahdollisuuden kestää niin kauan, kunnes puhkeaa sosialistinen maailmanvallankumous. (Toveri Lenin päätti puheensa kokouksen osoittaessa myrskyisesti suosio-
taan.)

„Izvestija VTsIK” № 182,
elokuun 24 pñä 1918

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
POLYTEKNILLISESSÄ MUSEOSSA
ELOKUUN 23 pnä 1918**

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Mikä on ohjelmamme? Sosialismin pystyttäminen. Maailmansodan nykyisellä ajankohdalla ei ole muuta ulospääsyä tästä sodasta kuin sosialismin voitto. Mutta tätä monet eivät ymmärrä. Ihmiskunnan enemmistö on nyt veristä teurastusta vastaan, mutta ei kykene käsittämään tuon teurastuksen ja kapitalistisen järjestelmän välitöntä yhteyttä. Nykyisen sodan kauhut pistävät jopa porvaristonkin silmään, mutta porvaristo ei voi yhdistää sodan loppua kapitalistisen järjestelmän loppuun... Tämä perusajatushan on aina erotanut bolshevikit ja kaikkien muiden maiden vallankumoukselliset sosialistit niistä, jotka haluavat luoda maailmaan rauhan ja samalla säilyttää kapitalistisen järjestyksen järkkymättömänä.

Miksi sotia käydään? Tiedämme, että useimmat sodat on käyty dynastioiden etujen ajamiseksi ja ne ovat saaneet dynastisten sotien nimen. Mutta toisinaan sotia on käyty sorrettujen väestökerrosten etujen nimessä. Spartacus nostatti sodan orjuutetun luokan puolustamiseksi. Samanlaisia sotia on käyty siirtomaasorron kaudella, joka ei ole vieläkään päättynyt, orjuuden aikakaudella j.n.e. Sellaiset sodat ovat olleet oikeutettuja, sellaisia sotia ei voida tuomita.

Mutta kun puhumme nykyisestä Euroopan sodasta ja tuomitsemme sen, teemme niin vain siksi, että tätä sotaa käy sortajien luokka.

Mitä tarkoitusperiä nykyinen sota palvelee? Jos uskomme kaikkien maiden diplomaatteja, niin Ranska ja Englanti käyvät sotaa puolustaakseen pieniä kansoja barbaareilta,

saksalaisilta hunneilta; Saksa puolestaan käy sitä barbaareja, kasakoita vastaan, jotka uhkaavat Saksan sivistyskansaa, isänmaan puolustamiseksi hyökkääviltä vihollisilta.

Mutta me tiedämme, että tätä sotaa valmisteltiin, että se lähenee ja kävi väistämättömäksi. Se oli yhtä väistämätön kuin Amerikan ja Japanin sota. Mitä sitten on tämä väistämättömyys?

Se on sitä, että kapitalismi on keskittänyt maapallon rikkaukset erillisten valtioiden käsiin, jakanut maan viimeistä tilkkua myöten; vastedes jako ja rikastuminen voi tapahtua vain toisten kustannuksella, jonkin valtion kustannuksella toisen valtion hyväksi. Tämä kysymys voidaan ratkaista ainoastaan voimalla — ja siksi sota maailman saalistajien kesken tuli väistämättömäksi.

Nykyisen sodan etunenässä on tähän saakka ollut kaksi päätoiminimeä — Englanti ja Saksa. Englanti on ollut maailman voimakkain siirtomaavalta. Huolimatta siitä, että varsinaisen Englannin väkiluku on enintään 40 miljoonaa, sen siirtomaiden väkiluku on yli 400 miljoonaa. Jo amnioista ajoista Englanti on anastanut väkevemmän oikeudella vieraita siirtomaita, anastanut laajoja maa-alueita ja riistänyt niitä. Mutta taloudellisesti Englanti on viimeisten 50 vuoden aikana jäänyt jälkeen Saksasta. Saksan teollisuus on ohittanut Englannin teollisuuden. Saksan valtiokapitalismi, joka on ollut suurkapitalismia, on yhtynyt virkavaltaan, ja Saksa on lyönyt ennätyksen.

Näiden kahden jättiläisen kiistaa ensi sijasta ei voitu ratkaista muuten kuin voimalla.

Jos kohta Englanti anasti aikoinaan väkevemmän oikeudella alueita Hollannilta, Portugalilta j.n.e., niin nyt on Saksa astunut näyttämölle ja julistanut, että on tullut senkin vuoro hyötyä toisen kustannuksella.

Juuri siitä on kysymys: väkevimpien taistelusta maailman jakamiseksi. Ja koska molemmilla osapuolilla on satoja miljoonia pääomaa, niiden keskinäinen taistelu on muodostunut koko maailman käsittäväksi.

Me tiedämme, kuinka paljon salaisia rikoksia on tehty tämän sodan aikana. Julkaisemamme salaiset sopimukset todistivat, että fraasit, joilla sodankäyntiä seliteltiin, ovat olleet vain sanoja ja että kaikki valtiot samoin kuin Venäjänkin olivat solmineet likaisia sopimuksia hyötyäkseen

pienten ja heikkojen kansojen kustannuksella. Ja tuloksena on, että se, joka oli voimakas, on rikastunut vielä enemmän; se, joka oli heikko, on nujerrettu.

Sodan alkamisesta ei voida syyttää yksityisiä henkilöitä; olisi erehdys syyttää kuninkaita ja tsaareja nykyisen teurastuksen alullepanemisesta — sen pani alulle pääoma. Kapitalismi on joutunut umpikujaan. Tänä umpikujana ei ole mikään muu kuin imperialismi, joka on pakottanut kilpailijat keskinäiseen maailmansotaan.

Sodan julistaminen pienten kansojen vapauttamisen nimessä oli huikea valhe. Molemmat saalistajat kyräilevät yhä toisiaan verenhimoisesti, ja ympärillä on monia pikkukansoja maahan poljettuina.

Me sanomme: imperialistisesta teurastuksesta ei ole muuta ulospääsyä kuin kansalaissota.

Kun puhuimme tästä vuonna 1914, meille vastattiin, että tämä muistuttaa avaruuteen piirrettyä suoraa viivaa; koko myöhempi tapahtumien kulku on kuitenkin todistanut analyyttisimmän pitävän paikkansa. Nykyään näemme, että shovinismin kenraalit jäävät vaille armeijaa. Puolustuskannan ajajat kärsivät hiljattain vararikon Ranskassa, maassa, joka on eniten kärsinyt sodasta ja herkimmin suhtautunut isänmaanpuolustus-tunnukseen, koska vihollinen seisoi Pariisin porteilla; tosin shovinismin vararikon aiheuttajina olivat hoipertelijat, sellaiset kuin Longuet, mutta se ei ole kovinkaan tärkeää.

Me tiedämme, että Venäjällä valta joutui vallankumouksen ensi päivinä sellaisten herrojen käsiin, jotka puhuivat tyhjiä sanoja, mutta pitivät taskussaan entisiä tsaarin sopimuksia. Ja jos kohta puolueiden vasemmistolaisuus oli Venäjällä nopeampaa, niin siinä oli apuna se kirottu valtakomento, mikä vallitsi ennen vallankumousta, sekä vuoden 1905 vallankumouksemme.

Sen sijaan Euroopassa, missä on vallitsevana älykäs ja harkitseva kapitalismi, missä sillä on voimakas ja joustava organisaatio, siellä vapautuminen nationalismiin huumasta käy hitaammin. Eikä kuitenkaan voida olla näkemättä, että imperialistisesta sodasta tulee loppu, joskin se vaatii aikaa ja tuottaa kärsimyksiä.

Täysin luotettavat tiedot kertovat, että Saksan armeija on joutunut rappeutumistilaan ja ryhtynyt harjoittamaan keinoittelua. Toisin ei voi ollakaan. Rappeutumisprosessi ei voi

olla leviämättä joukkoihin, kun herännyt sotamies alkaa ymmärtää, että ihmisiä tehdään vammaisiksi ja surmataan vain porvariston etujen tähden.

Ranskankin armeijassa, joka kesti muita kauemmin ja sitkeämmin, on havaittavissa rappeutumisprosessi. Malvyn oikeusjuttu paljasti myös Ranskan tapahtumia ja saattoi ilmi, että tuhansia sotilaita on kieltäytynyt lähtemästä rintamalle³¹.

Kaikki tämä ennustaa samoja tapahtumia, jotka kehittyivät Venäjälläkin. Sivistysmaat kuitenkin antavat meille näytteitä julmemmasta kansalaissodasta kuin se mitä olemme nähneet Venäjällä. Tästä on todistuksena Suomi, Euroopan maista demokraattisin maa, maa, jossa nainen sai äänioikeuden aikaisemmin kuin missään muualla — tämä maa kosti raa'asti ja säälimättömästi punakaartilaisille, eivätkä viimeksi mainitutkaan antautuneet helpolla. Tämä osoittaa, mikä kova kohtalo odottaa näitä sivistysmaita.

Te näette itse, kuinka järjetöntä oli syyttää bolshevikkeja siitä, että Venäjän armeijan rappeutuminen oli heidän työtänsä.

Me olemme vain yksi osasto, joka on edennyt jonkin verran pitemmälle muita työväen osastoja, ei siksi, että se olisi muita parempi, vaan siksi, että meikäläisen porvariston typerä politiikka antoi Venäjän työväenluokalle mahdollisuuden heittää pikemmin harteiltaan porvariston ikeen. Taistelllessamme nyt sosialistisen järjestelmän puolesta Venäjällä me taistelemme koko maailman sosialismin puolesta. Kaikissa maissa, kaikissa työväen joukkokokouksissa, kaikissa työläisten kokouksissa nykyään ei juuri muusta puhutakaan kuin bolshevikkeista, ja meidät tunnetaan. Työläiset tietävät, että sen, mitä me parhaillaan teemme, me teemme koko maailman hyväksi, että me toimimme heidänkin hyväkseen.

Lakkauttaessamme maanomistuksen, kansallistaessamme teollisuuslaitoksia, pankkeja, joiden huolena on tällä hetkellä teollisuuden järjestäminen, me saamme kuulla joka taholta huutoja, että teemme joukoittain virheitä. Niin, mutta työläiset luovat itse sosialismia, ja teimme millaisia virheitä tahansa — me otamme oppia tästä käytännöstä ja valmistelemme maaperää taidolle suorittaa vallankumous virheettömästi.

Juuri siksi joudummekin näkemään niin silmitöntä vihaa! Juuri siksi Ranskan imperialismi ei sääli käyttää kymmeniä ja satoja miljoonia vastavallankumouksen tukemiseen, sillä vastavallankumous tunnustaisi jälleen Ranskan saataviksi miljardeihin nousevat Venäjän velat, joita työläiset ja talonpojat ovat kieltäytyneet maksamasta.

Koko porvarillinen lehdistö huvittelee nykyään täyttämällä palstojaan valheilla, että Kansankomissaarien Neuvosto on muuttanut Tulaan ja että kymmenen päivää sitten se nähtiin Kronstadtissa j.n.e.; että Moskova on kukistumisillaan ja että Neuvostovallan edustajat ovat paenneet.

Koko porvaristo, kaikki entiset Romanovit, kaikki kapitalistit ja tilanherrat ovat tshekkoslovakien puolella, koska he uskovat näiden kapinan merkitsevän Neuvostovallan kukistumisen mahdollisuutta. Liittolaiset tietävät tämän ja ovat ryhtymässä mitä vakavimpaan taisteluun. Heiltä puuttui Venäjällä ydinjoukkoa, ja he saivat ydinjoukon tshekkoslovakeista. Sen vuoksi näiden viimeksi mainittujen kapinaan ei saa suhtautua kevytmielisesti. Sanottua kapinaa on seurannut useita vastavallankumouksellisia kapinoita, vallankumoushistoriamme viimeisille vaiheille ovat ominaisia useat kulakkien ja valkokaartilaiden kapinat.

Neuvostovallan asema on tukala, eikä pidä sulkea silmiä tältä asialta. Mutta katsatakaa ympärillenne, ja teidät täyttää varmuus voitostamme.

Saksa on kärsinyt useita tappioita, eikä ole salaisuus, että nuo tappiot ovat tulos saksalaisten sotamiesten „petturuudesta”; ranskalaiset sotamiehet kieltäytyivät kriittisimmällä hetkellä tov. Andrieux'n vangitsemisen takia lähtemästä rintamalle ja hallituksen oli pakko vapauttaa hänet saadakseen joukot liikkeelle j.n.e. j.n.e.

Me olemme uhranneet paljon. Brestin rauha on vaikea haava, odotimme vallankumouksen puhkeavan Saksassa, mutta se ei ollut silloin vielä kypsynyt. Se on tapahtumaisillaan nyt, vallankumous on varmasti tulossa, se on kiertämätön. Kuitenkin vain tyhmyri saattaa kysyä, milloin koittaa vallankumous Länessä. Vallankumousta ei voida tietää etukäteen, vallankumousta ei voida ennustaa, se tulee itsensä. Se kypsyy ja sen täytyy puhjeta. Saattoiko kukaan tietää viikkoa ennen helmikuun vallankumousta, että se puhkeaa? Saattoiko kukaan ajatella hetkellä, jolloin mieli-puoli pappi johdatti kansanjoukkoja palatsin edustalle³²,

että puhkeaa vuoden 1905 vallankumous? Mutta vallankumous kypsyy ja sen täytyy varmasti tapahtua.

Ja meidän on säilytettävä Neuvostovalta vallankumouksen alkamiseen saakka, erehdystemme täytyy olla opetusena länsimaiden proletariaatille — kansainväliselle sosialismille. Venäjän ja jopa maailmankin vallankumouksen pelastus on tshekkoslovakialaisrintamalla. Meillä on jo tietoja, että armeija, jota kenraalit pettivät loputtomasti, armeija, joka on äärettömän uupunut, tämä armeija on tovereitemme, kommunistien, työläisten saavuttua alkanut voittaa, se alkaa osoittaa vallankumouksellista intomieliisyyttä taistelussa maailman porvaristoa vastaan.

Ja me uskomme, että voitto on oleva meidän ja että saavuttamalla voiton me suojaamme sosialismin. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Lyhyt selostus julkaistu

elokuun 24 pnä 1915

„Izvestija VTsIK” lehden 182. n:ossa

Kokonaisuudessaan julkaistu

ensä kerran v. 1926

Julkaistaan

pikakirjoituspöytäkirjan mukaan

**PUHE VALISTUSTYÖNTEKIJÄIN
I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ³³
ELOKUUN 28 pnä 1918**

(Saliin saapuu toveri Lenin, kaikki nousevat seisomaan. Myrskyisiä ja kauan kestäviä suosionosoituksia.) Toverit! Me elämme kriittisintä, tärkeintä ja mielenkiintoisinta historiallista aikaa — sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvun aikaa. Nyt selviää jopa niillekin, jotka ovat olleet kaukana sosialistisista teorioista ja ennakkonäkemyksistä, että tämä sota ei lopu siten kuin se alkoi, t.s. tavallisella rauhan solmimisella vanhojen imperialististen hallitusten kesken. Venäjän vallankumous on osoittanut, että sota johtaa kiertämättömästi koko kapitalistisen yhteiskunnan luhistumiseen ja muuttuu työtätekevien sodaksi riistäjiä vastaan. Tämä on Venäjän vallankumouksen merkitys.

Vaikka tiellämme on suuria vaikeuksia, vaikka kaikissa maissa koetetaan tuhlata kymmeniä miljoonia Venäjän vallankumouksen panetteluun ja parjaamiseen, koko maailman työväenluokka tuntee, että Venäjän vallankumous on koko työväenluokan oma asia. Sen sodan ohessa, jota yksi imperialistiryhmä käy toista vastaan, syttyy kaikkialla sota, jonka Venäjän vallankumouksen esimerkin innostama työväenluokka julistaa oman maansa porvaristolle. Kaikki merkit viittaavat siihen, että Itävalta ja Italia elävät vallankumouksen aattoa, vanha järjestelmä lahoaa näissä maissa nopeasti. Sama prosessi, vaikkakin hieman toisenlaisena ja vähemmän näkyvänä, on käynnissä lujemmissa ja kestävämmissä valtioissa kuten Saksassa, Englannissa ja Ranskassa. Kapitalistisen järjestelmän ja kapitalististen sotien häviäminen on väistämätön. Saksan imperialistit eivät ole kyenneet tukahduttamaan sosialistista vallankumousta.

Vallankumouksen kukistaminen punaisessa Latviassa, Suomessa ja Ukrainassa aiheutti Saksan armeijan rappeutumisen. Saksan tappio Länsirintamalla johtui huomattavalta osaltaan siitä, että vanhaa armeijaa ei Saksassa enää ole. Se mistä saksalaiset diplomaatit puhuivat puoliksi piloillaan — saksalaisten sotamiesten „venäläistyminen” — ei olekaan enää pilapuhetta, vaan heille katkera totuus. Protestimieliala leviää, „petturuus” on muodostumassa tavanomaiseksi ilmiöksi Saksan armeijassa. Toisaalta Englanti ja Ranska ponnistavat viimeisetkin voimansa säilyttääkseen asemansa. Ne karkaavat Venäjän tasavallan kimppuun ja jännittävät kapitalismin kieliä niin kireälle, että ne alkavat jo katkeilla. Työväenjoukkojen mielialassa on porvarillistenkin lehtien tunnustuksen mukaan tapahtunut epäilemätön käänne: Ranskassa „isänmaanpuolustus”-aate ei saa enää kannatusta, Englannin työväenluokka sanoutuu irti „linnarauhasta”. Se merkitsee, että Englannin ja Ranskan imperialistit ovat lyöneet pöytään viimeisen korttinsa — ja me sanomme ehdottoman varmoina, että tuo kortti kaadetaan. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Vaikka tietyt ryhmät kirkuvatkin, että bolshevikit nojaavat vähemmistöön, niin niiden on silti tunnustettava, ettei niillä ole Venäjällä sisäisiä voimia kyetäkseen taistelemaan bolshevikkeja vastaan, ja niiden on pakko turvautua ulkomaiseen apuun. Ranskan ja Englannin työväenluokka on näin ollen pakotettu osallistumaan ilmeiseen valloitus-sotaan, jonka päämääränä on Venäjän vallankumouksen tukahduttaminen. Tämä merkitsee, että englantilais-ranskalainen imperialismi ja niin muodoin myös koko maailman imperialismi on henkihieverissä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Niin vaikeaa kuin maan saattaminen uudelleen sotatilaan onkin ollut, koska kansa itse teki lopun sodasta ja itse hajotti vanhan armeijan, niin vaikeaa kuin armeijan järjestäminen kärkevän kansalaissodan kuluksa onkin ollut, me olemme selviytyneet kaikista vaikeuksista. Armeija on muodostettu ja voitto tshekkoslovakeista, valkokaartilaisista, tilanherroista, kapitalisteista ja kulakeista on taattu. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Työtaitekevät joukot käsittävät, että ne eivät käy sotaa vähäisen kapitalistiryhmän etujen puolesta, vaan oman asiansa puolesta. Venäjän työläiset ja talonpojat ovat ensi kerran päässeet

itse määräämään tehtaista ja maasta, ja tämä kokemus ei ole voinut mennä jälkeä jättämättä. Armeijamme on kokoonpantu valioaineiksista, valveutuneista talonpojista ja työläisistä. Jokainen on rintamalle mennessään tietoinen siitä, että hän taistelee Venäjän vallankumouksen sekä myös koko kansainvälisen vallankumouksen kohtalosta, sillä me voimme nyt olla varmoja siitä, että Venäjän vallankumous on vain esikuva, vain ensi askel niiden vallankumousten sarjassa, joihin sota kiertämättömästi päättyy.

Kansanvalistus muodostaa elimellisen osan siinä taistelussa, jota nyt käymme. Me voimme asettaa ulkokultaisuuden ja valheen vastapainoksi täydellisen ja avoimen totuuden. Sota on osoittanut havainnollisesti, mitä merkitsee „enemmistön tahto”, jota porvaristo käytti kilpenään, sota on osoittanut, että kourallinen plutokraatteja vetää omien etujensa tähden kansoja verilöylyyn. Usko, että porvarillinen demokratia palvelee enemmistöä, on nyt järkkynyt lopullisesti. Meidän Perustuslakimme, meidän Neuvostomme, jotka olivat Euroopalle uutuuksia, mutta ovat meille ymmärrettäviä jo vuoden 1905 vallankumouksen kokemuksesta, vaikuttavat mitä parhaimpina agitaatio- ja propagandaesimerkkinä, joka paljastaa täydellisesti porvarillisen demokratismin valheellisuuden ja ulkokultaisuuden. Me olemme avoimesti julistaneet työtätekevien ja riistettyjen ylivallan — siinä on voimamme ja voittamattomuutemme lähde.

Kansanvalistuksen laita on aivan sama: mitä sivistyneempi porvarillinen valtio oli, sitä hienostuneemmin se valehteli väittäen, että koulu voi pysyä politiikan ulkopuolella ja palvella koko yhteiskuntaa.

Todellisuudessa koko koululaitoksesta tehtiin porvariston luokkaherruuden välikappale, se oli kauttaaltaan porvarillisen kastihengen läpitunkema, sen tarkoituksena oli toimittaa kapitalisteille nöyriä palvelijoita ja kunnon työmiehiä. Sota on osoittanut, kuinka nykyajan tekniikan ihmeiden avulla tuhotaan miljoonia työläisiä ja hankitaan määrättömiä rikkauksia sodasta hyötyville kapitalisteille. Sodan selkäranka on murtunut, koska me paljastimme heidän valheensa asettamalla sen vastapainoksi totuuden. Me sanomme: tehtävänäme koulutyön alalla on sama taistelu porvariston kukistamiseksi; me julistamme avoimesti, että elämän ulkopuolella, politiikan ulkopuolella oleva koulu on

valhetta ja ulkokultaisuutta. Mitä on ollut vanhan porvarillisen kulttuurin sivistyneimpien edustajien julistama sabotaasi? Sabotaasi on osoittanut havainnollisemmin kuin mikään agitaattori, kuin kaikki puheemme ja tuhannet kirjasemme, että nuo henkilöt pitävät tietoutta monopoliin ja tekevät siitä niin sanottuun „alhaisoon” saamansa herruuden välikappaleen. He ovat käyttäneet hyväkseen sivistystään torpedoidakseen sosialistisen rakennustyön ja vastustaneet avoimesti työtätekeviä joukkoja.

Venäjän työläiset ja talonpojat ovat saaneet lopullisen kasvatuksensa vallankumouksellisessa taistelussa. He ovat havainneet, että vain meidän järjestelmämme antaa heille todellisen ylivallan, he ovat vakuuttuneet siitä, että valtiolta tulee kokonaan ja täydellisesti työläisten ja maaseudun köyhien avuksi, jotta he kykenisivät murtamaan lopullisesti kulakkien, tilanherrojen ja kapitalistien vastarinnan.

Työtätekevät pyrkivät tietoon, koska he tarvitsevat sitä voittaakseen. Yhdeksän kymmenesosaa työtätekevästä joukoista on ymmärtänyt, että tieto on niiden ase vapaustaistelussa, että niiden epäonnistumiset johtuvat sivistyksen puutteesta ja että niistä itsestään riippuu nyt se, että todella kaikki pääsisivät osallisiksi valistuksesta. Meidän asiamme onnistumisen takaa se, että joukot itse ovat ryhtyneet rakentamaan uutta, sosialistista Venäjää. Joukot ottavat oppia omasta kokemuksestaan, omista epäonnistumisistaan ja erehdyksistään, ne näkevät, kuinka välttämätöntä valistus on niiden käymän taistelun viemiseksi voittoisaan loppuun. Monien laitosten näennäisestä hajoamisesta ja sabotoivan sivistyneistön riemusta huolimatta me näemme, että taistelun kokemus on opettanut joukot ottamaan kohtalonsa omiin käsiinsä. Kaikki, jotka ovat myötämielisiä kansalle teoissa eivätkä sanoissa, opettajakunnan parhaimmisto, tulevat avuksi,— ja tässä on meillä varma tae siitä, että sosialismin asia voittaa. (S u o s i o n o s o i t u s t e n m y r s k y.)

Lyhyt selostus

julkaistu elokuun 29 p:nä 1918

„Vetshernije Izvestija

Moskovskogo Soveta” lehden 35. n:ossa

Kokonaaisuudessaan julkaistu ensi kerran

v. 1919 kirjassa

„Vallstustyöntekijän I yleisvenäläisen

edustajakokouksen pöytäkirjat”.

Moskova

Julkaistaan

kirjan tekstin mukaan

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
BASMANNAJAN PIIRISSÄ
ELOKUUN 30 pnä 1918³⁴**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Porvaristo pääsi tilapäisesti isännäksi vallankumouksellisella Venäjällä ja hallitsi sitä sosialisovittelijain tukemana helmikuusta lokakuuhun.

Miljukovin-Gutshkovin hallituksen ensi askelista kansanjoukoille kävi selväksi, mihin porvaristo niitä johti. Mutta menshevikit ja eserrät, jotka esiintyivät sosialisteina kavaltaen kuitenkin todellisuudessa sosialismin englantilaisranskalaisen pörssin mieliksi, peittelivät venäläisten kapitalistien ja tilanherrojen katalia tekoja, kun nämä itse asiassa jatkoivat kansan kukistaman tsaarin politiikkaa.

Lokakuun kapinan syrjään heittäminä, vallankumouksesta pois lakaistuinä sovittelijat ryhtyivät jatkamaan tavanomaista työtään Ukrainassa, Kaukasiassa, Siperiassa ja Volgan seuduilla. He saivat lopulta aikaan sen, että Neuvostot on näillä seuduilla kukistettu ja bolshevistiset toimihenkilöt luovutettu tšehkoslovakialaisten palkkarenkien ja venäläisten valkokaartilaisten raadeltavaksi.

Ja mitä me näemme näillä seuduilla, Neuvostojen rautioilla? Kapitalistien ja tilanherrojen täydellistä voitonriemua; vaikerrusta ja kirouksia työläisten ja talonpoikien keskuudessa. Maat on luovutettu aatelisille, tehtaat ja muut tuotantolaitokset entisille omistajilleen. Kahdeksantuntinen työaika on kumottu, työläisten ja talonpoikain järjestöt lakautettu, ja niiden tilalle on pystytetty uudelleen tsaariajan zemstvot³⁵ sekä vanha poliisivalta.

Katsokoon jokainen työmies ja talonpoika, joka vielä epäroi, kun on kysymys vallasta, katsokoon Volgalle, Siperiaan, Ukrainaan, ja silloin vastaus tulee itsestään — selvä ja täsmällinen vastaus. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
ENT. MICHELSONIN TEHTAASSA
ELOKUUN 30 p:nä 1918³⁶**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Suosionosoitusten myrsky.) Meitä bolshevikkeja syytellään jatkuvasti siitä, että olemme luopuneet tasa-arvoisuuden ja veljeyden tunnuksista. Selvittäkäämme tämä kysymys perinpohjaisesti.

Mikä valta tuli tsaarivallan tilalle? Gutshkovien ja Miljukovien valta, joka ryhtyi puuhaamaan Venäjälle Perustavaa kokousta. Entä mitä piili todellisuudessa tämän työn takana, jota tehtiin tuhatvuotisesta ikeestä vapautuneen kansan hyväksi? Se, että Gutshkovin ja muiden puuhaajien selän takana on lauma kapitalisteja, jotka tavoittelivat omia, imperialistisia päämääriään. Ja kun valtaan nousi Kerenskin, Tshernovin ynnä muiden kopla, niin tuo horjuva ja maaperää vailla oleva hallitus ei muuta tehnytkään kuin huolehti sille läheisen porvariston elintärkeistä eduista. Valta siirtyi tosiasiallisesti kulakeille eikä se antanut työtätekeville joukoille mitään. Samaa havaitsemme muissakin maissa. Ottakaamme esimerkiksi Amerikka, vapain ja sivistynein maa. Se on demokraattinen tasavalta. Mutta mitä näemme? Kourallinen miljardöörejä eikä miljoonäärejä hallitsee häikäilemättä, mutta koko kansa elää orjuudessa ja pakon alla. Kun tehtaat ja muut tuotantolaitokset, pankit ja kaikki maan rikkaudet ovat kapitalistien hallussa ja kun demokraattisen tasavallan rinnalla näemme miljoonien työtätekevien orjuutetun aseman ja toivottoman kurjuuden, niin herää kysymys: mikä tässä on ylistämäännä tasa-arvoisuutta ja veljeyttä?

Ei! Siellä, missä „demokraatit” ovat vallassa, harjoitetaan kaunisteleamatonta, aitoa rosvoutta. Kyllä me tunnemme niin sanottujen demokratioiden todellisen luonteen.

Ranskan tasavallan, Englannin ja muiden demokratioiden salaiset sopimukset paljastivat meille silmännähtävästi

koko asian olemuksen ja taustan. Päämäärät ja intressit olivat yhtä rikollisia ryövärin päämääriä ja intressejä kuin Saksallakin. Sota avasi silmämme, ja me näemme selvästi, kuinka isänmaan puolustaja paljastuu julkeaksi saalista-jaksi ja ryöväriksi. Tuon saalistajan rynnistyksen vastapainoksi on asetettava vallankumouksellinen toiminta, vallankumouksellinen luova työ. Tosin tällaisena poikkeuksellisen aikana on yhteenliittäminen, varsinkin talonpoikaiston vallankumouksellisten ainesten yhteenliittäminen kovin vaikeaa, mutta me luotamme vallankumouksen kärkijoukon, teollisuusproletariaatin luovaan voimaan ja sosiaaliseen innostukseen. Työläiset puolestaan ovat tajunneet hyvin sen, että niin kauan kuin lumoavan kauniit satu-unelmat demokraattisesta tasavallasta ja Perustavasta kokouksesta pysyvät ihmisten mielissä, niin kauan tullaan entiseen tapaan kuluttamaan joka päivä 50 miljoonaa ruplaa heille tuhoisiin sotatarkoituksiin, niin kauan he eivät ikinä pääse kapitalistisesta sorrosta. Tämän tajuttuaan työläiset perustivat omat Neuvostonsa.

Aivan samalla tavalla reaalin, todellisen elämä opetti työläiset ymmärtämään, että niin kauan kuin tilanherrat elelevät suurenmoisesti palatseissa ja satumaisissa linoissa, niin kauan kokoontumisvapaus on vain harhakuvitelma ja tarkoittaa tuskin muuta kuin vapautta kokoontua toisessa maailmassa. Myöntäkää, että vapauden lupaaminen työläisille ja palatsien, maiden, tehtaiden ja kaikkien rikkauksien jättäminen samaan aikaan kapitalistien ja tilanherrojen huostaan... ei tunnu oikein vapaudelta eikä tasa-arvoisuudelta. Meillä taasen on vain yksi ohjelause, yksi tunnus: jokaisella, joka tekee työtä, on oikeus nauttia elämän antimia. Tyhjäntoimittajain, loiseläjain, jotka imevät työtätekevän kansan verta, täytyy jäädä ilman näitä antimia. Ja me julistamme: kaikki työläisille, kaikki työtätekeville!

Me tiedämme, kuinka vaikeaa tämän kaiken toteuttaminen on, tiedämme, kuinka raivokasta on porvariston vastarinta, mutta uskomme proletariaatin lopulliseen voittoon, sillä kun kerran proletariaatti on kyennyt selviytymään imperialistisen sodan rajuilman aiheuttamista hirvittävästä onnettomuudesta ja pystyttämään hajottamansa rakennuksen raunioille sosialistisen vallankumouksen rakennuksen, niin se ei voi olla voittamatta.

Ja todellakin, kaikkialla tapahtuu voimien yhteenliittymistä. Meidän toimeenpanemamme maan yksityisomistuksen lakkauttamisen ansiosta on nyt käynnissä kaupunkien ja maaseudun proletariaatin todellinen yhteenliittyminen. Työläisten luokkatietoisuuden selkeneminen on yhä selväpiirteisemmin nähtävissä myös Länessä. Englannin, Ranskan, Italian ja muiden maiden työläiset esittävät yhä enemmän julistuksia ja vaatimuksia, jotka osoittavat, että maailmanvallankumouksen riemuvoitto on lähellä. Ja meidän päivän-tehtävänä on: tehdä vallankumouksellista työtämme piittaamatta mistään rosvoavan porvariston tekopyhistä ja julkeista huudoista ja voivotteluista. Meidän on suunnattava kaikki tshekkoslovakialaisrintamalle musertaaksemme koko tuon rosvojoukkion, joka käyttää naamionaan vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnuksia ja ampuu sadoittain ja tuhansittain työläisiä ja talonpoikia.

Meillä on yksi ulospääsy: voitto tai kuolema!

*„Izvestija VTsIK” № 188,
syyskuun 1 pnr 1918*

*Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehdessä
tekstin mukaan*

TERVEHDYS PUNAISELLE ARMEIJALLE KASAANIN VALTAUKSEN JOHDOSTA

Olen tavattoman iloinen Punaisten Armeijain loistavasta voitosta.

Olkoon se takeena siitä, että työläisten ja vallankumouksellisten talonpoikain liitto musertaa lopullisesti porvariston, murtaa kaiken riistäjäin vastarinnan ja turvaa sosialismin voiton koko maailmassa.

Eläköön työväen maailmanvallankumous!

Lenin

Kirjoitettu syyskuun 11 pnä 1918

*Julkaistu syyskuun 12 pnä 1918
„Pravda” lehden 195. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SÄHKE V. V. KUIBYSHEVILLE ³⁷

Syntymäkaupunkini Simbirskin valloitus on kaikkein lääkitsevin, paras side haavoilleni. Tunnen saavani tavattomasti lisää reippautta ja voimia. Onnittelen puna-armeijalaisia voiton johdosta ja kiitän heitä kaikkien työtätekevien nimissä kaikista uhrauksistaan.

„Petrogradskaja Pravda” № 209,
syyskuun 25 pnä 1918

Julkaistaan
„Petrogradskaja Pravda” lehden
tekstin mukaan

**KIRJE
PROLETAARISTEN KULTTUURI-
JA VALISTUSJÄRJESTÖJEN KONFERENSSIN
PUHEMIEHISTÖLLE ³⁸**

17. IX. 1918.

Kalliit toverit! Kaikesta sydämestäni kiitän teitä hyvistä toivomuksistanne ja toivon puolestani teille mitä parhainta menestystä työssänne.

Sosialistisen vallankumouksen voiton perusehtoja on, että työväenluokka pystyttää ja saattaa voimaan käytännössä luokkansa *herruuden* siksi ajaksi, kun tapahtuu siirtyminen kapitalismista sosialismiin. Kaikkien työtätekevien ja riistettyjen kärkijoukon, s.o. proletariaatin, *herruus* on tänä siirtymäkautena välttämätön kaikkien luokkien hävittämiseksi ja riistäjien vastarinnan lannistamiseksi sekä kapitalismin polkemien, sortamien ja hajottamien työtätekevien ja riistettyjen joukkojen *yhdistämiseksi* kaupunkilaistyöläisten ympärille mitä kiinteimpään liittoon näiden kanssa.

Kaikki saavutuksemme johtuvat siitä, että työläiset ovat ymmärtäneet tämän ja ryhtyneet *hallitsemaan* valtakuntaa Neuvostojensa kautta.

Mutta työläiset eivät vielä ole ymmärtäneet tätä *kyllin hyvin* ja usein liiaksi *arastelevat* asettaa *työläisiä hallitsemaan* valtakuntaa.

Toverit, taistelkaa tämän asian puolesta! Tulkoot proletaraiset kulttuuri- ja valistusjärjestöt avuksi tässä asiassa. Siinä on sosialistisen vallankumouksen jatkuvien saavutusten ja lopullisen voiton tae.

Tervehdyksin
V. Uljanov (Lenin)

SÄHKKE PÄÄLLIKKÖKURSSILLE PIETARIIN

18. IX. 1918.

Pietari. Vasiljevski ostrov. Kadetskaja linija, 3.

Piirikuntakomissaarille

Tervehdin neljäsataa työläistoveria, jotka päättävät tänään Punaisen Armeijan päällikkökurssit ja astuvat sen riveihin johtajina. Venäjän ja koko maailman sosialistisen vallankumouksen menestys riippuu siitä, miten tarmokkaasti työläiset ryhtyvät hallitsemaan valtakuntaa ja johtamaan pääoman ikeen kukistamiseksi taistelevien työtätekevien ja riistettyjen armeijaa. Sen vuoksi olen varma siitä, että vielä monet tuhannet työläiset seuraavat neljänsadan esimerkkiä, ja tällaisin johtaja- ja päällikkövoimin kommunistin voitto on taattu.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

Lenin

„Pravda” № 201,
syyskuun 19 pnä 1918

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SANOMALEHTIEMME LUONTEESTA

Ylenpalttisesti annetaan tilaa poliittiselle agitaatiolle vanhoista aiheista — poliittiselle sanahelinälle. Kohtuuttoman vähän annetaan tilaa uuden elämän rakentamiselle — sitä koskeville lukuisille tosiasioille.

Miksi ei voitaisi 200—400 rivin asemesta kertoa 20—10 rivillä sellaisista tavallisista, yleisesti tunnetuista, selvistä, joukoille jo huomattavalta osaltaan tunnetuista ilmiöistä kuin porvariston lakeijain, menshevikkien katalasta petturuudesta, englantilais-japanilaisesta hyökkäyksestä, jonka tarkoituksena on pääoman pyhien oikeuksien palauttaminen, amerikkalaisten miljardöörien nampaidenkirskutuksesta Saksaa vastaan j.n.e. j.n.e.? Näistä asioista täytyy kertoa, jokainen uusi tosiasia tältä alalta pitää mainita, mutta ei pidä kirjoitella artikkeleita eikä toistella järkeilyjä, vaan pitää muutamalla rivillä, „sähkösanomatyyliin”, leimata vanhan, jo ennestään tunnetun, jo arvioidun politiikan uudet ilmaukset.

„Vanhaan hyvään porvarilliseen aikaan” porvarillinen lehdistö ei kajonnut „pyhimmistä pyhimpään” — yksityisomistajien tehtaiden ja talouksien sisäiseen asiintilaan. Sellainen tapa oli porvariston etujen mukaista. Siitä meidän on luovuttava kerta kaikkiaan. Me *emme* ole luopuneet siitä. Sanomalehdet meillä *eivät* ole vielä muuttuneet uudentyyppisiksi niin kuin niiden pitäisi muuttua yhteiskunnassa, joka on siirtymässä kapitalismista sosialismiin.

Vähemmän politiikkaa. Politiikka on „selvennetty” täydellisesti ja supistettu kahden leirin — kapinaan nousseen proletariaatin ja vähäisen orjanomistajakapitalistiryhmän

(ja sen häntyreitten, m.m. menshevikkien y.m.)— väliseksi taisteluksi. Toistan: tästä politiikasta saa ja pitää kirjoittaa aivan lyhyesti.

Enemmän talousoppia. Mutta ei talousoppia „ylimalkaisen” pohdiskelun, tieteellisten katsausten, haihattelevien suunnitelmien y.m.s. hölynpölyn muodossa, joka on valitettavasti liian usein nimenomaan hölynpölyä. Ei, me tarvitsemme talousoppia siinä mielessä, että kootaan sekä *huolellisesti tarkistetaan* ja tutkitaan tosiasioita uuden elämän todellisesta rakennustyöstä. Onko suurilla tehtailla, maanviljelyskommuuneilla, köyhälistökomiteoilla, paikallisilla kansantalousneuvostoilla *todella* saavutuksia uuden talouselämän rakentamisessa? Millaisia nimenomaan nuo saavutukset ovat? Onko ne voitu todistaa? Eivätkö ne ole tarua, kerskailua, haihattelevia lupailuja (esim.: „alkaa sujua”, „on laadittu suunnitelma”, „panemme voimat liikkeelle”, „nyt lupaamme takuulla”, „edistys on epäilemätöntä” y.m.s. huijarimaisia korulauseita, joita sepittelemään „me” olemme niin taitavia)? Miten näihin saavutuksiin on päästy? Millä tavoin ne voidaan tehdä laajemmiksi?

Missä on pantu häpeätaululle perässä laahustavat tehtaot, jotka ovat kansallistamisen jälkeen jääneet sekasorron, hajaannuksen, likaisuuden, huliganismin, laiskottelun perikuvaksi? Sellaista ei ole tehty missään. Mutta sellaisia tehtaita *on*. Emme kykene täyttämään velvollisuuttamme, ellemme käy *sotaa* noita „kapitalismin perinteiden vaali-joita” vastaan. Emme ole kommunisteja, vaan lumppureita, niin kauan kuin siedämme äänettöminä sellaisten tehtaiden olemassaoloa. Emme osaa käydä luokkataistelua sanomalehdissä siten, kuin porvaristo sitä kävi. Muistelkaapa, kuinka erinomaisesti se *vainosi* lehdistössään *omia* luokkavihollisiaan, kuinka se pilkkasi heitä, häpäisi heitä, teki heidän elämänsä sietämättömäksi. Entä me? Eikö luokkataistelu kapitalismista sosialismiin siirtymisen kaudella ole sitä, että suojellaan työväenluokan etuja niiltä vähälukuisilta työläisiltä, työläisryhmiltä ja -kerroksilta, jotka pitävät itsepintaisesti kiinni kapitalismin perinteistä (tottumuksista) ja suhtautuvat yhä Neuvostovaltion entiseen tapaan: koettavat tehdä „sille” työtä vähemmän ja huonommin, mutta nytkeä „siltä” rahaa enemmän. Vähänkös on sellaisia lurjuksia vaikkapa esimerkiksi neuvostokirjapainojen latojain joukossa, Sormovon ja Putilovin tehtaan työläisten

keskuudessa j.n.e.? Montako heistä olemme saaneet kiinni, montako paljastaneet, montako panneet häpeäpaaluun?

Lehdistö on vaiti tästä. Ja jos kirjoittaakin, niin kankean viralliseen, virkamiesmäiseen tapaan eikä niin kuin *vallankumouksellinen* lehdistö, luokan *diktatuurin* äänenkannattaja, luokan, joka todistaa teoillaan, että kapitalistien ja kapitalistisia tottumuksia vaalivien tyhjäntoimittajien vastarinta lannistetaan rautakourin.

Sama koskee sotaa. Vainoammeko me pelkurimaisia sota-päälliköitä ja nahjuksia? Olemmeko Venäjän silmissä pilkanneet mihinkään kelpaamattomia rykmenttejä? Olemmeko „vetäneet päivänvaloon” riittävän määrän huonoja esikuvia, jotka pitäisi karkottaa mahdollisimman suurella melulla pois armeijasta kelvottomuuden, huolimattomuuden, myöhästymisen y.m. takia? Meillä ei käydä asiallista, sääli-mätöntä, tosivallankumouksellista *sotaa konkreettisia* pahan levittäjiä vastaan. Meillä *kasvatetaan* liian vähän *joukkoja* kaikilta elämän aloilta otettujen elävien, konkreettisten esimerkkien ja esikuvien avulla, vaikka se on lehdistön päätehtävä aikana, jolloin siirrytään kapitalismista kommunis-miin. Meillä kiinnitetään liian vähän huomiota siihen tehtaiden, kylien, rykmenttien sisäiseen *arkiseen* elämään, missä rakennetaan eniten uutta ja mikä vaatii eniten huomiota, julkisuutta, yleistä arvostelua, kelvottoman vainoa-mista, kehotusta oppimaan hyvästä.

Vähemmän poliittista sanahelinää. Vähemmän haihatte-lua. Lähemmäksi elämää. Enemmän huomiota siihen, kuinka työläis- ja talonpoikaisjoukot rakentavat *käytännössä* jotain *uutta* arkisen työnsä kulussa. On enemmän *valvottava* sitä, missä määrin *kommunistista* tuo uusi on.

„Pravda” № 202,
syyskuun 20 p:nä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkalstaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

KIRJE
KASAANIN VALTAUKSEEN OSALLISTUNEILLE
PUNA-ARMEIJALAISILLE ³⁹

Toverit! Tiedätte jo, kuinka tavattoman tärkeä koko Venäjän vallankumoukselle on Kasaanin valloitus, joka merkitsee käännekohtaa armeijamme mielialassa, armeijan siirtymistä lujaan, päättäväiseen ja voitokkaaseen toimintaan. Taisteluissa kärsimänne raskaat menetykset pelastavat Neuvostojen tasavallan. Armeijan lujittamisesta riippuu, kestääkö tasavalta taistelussa imperialisteja vastaan, siitä riippuu sosialismin voitto Venäjällä ja koko maailmassa. Tervehdin kaikesta sydämestäni sankarillisia neuvostojoukkoja, riiston hävittämiseksi taistelevien riistettyjen kärkijoukon armeijaa, ja toivon jatkuvaa menestystä.

Toverillisin ja kommunistisin tervehdyksin
V. Uljanov (Lenin)

„Znamja Revoljutsii” (Kasaani) № 177, Julkaistaan „Znamja Revoljutsii” lehden
 syyskuun 29 p:nä 1918 *tekstin mukaan*

**KIRJE YLEISVENÄLÄISEN TpkK:n,
MOSKOVAN NEUVOSTON SEKÄ
AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN
JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN EDUSTAJIEN
YHTEISELLE ISTUNNOLLE
LOKAKUUN 3 pnä 1918 ⁴⁰**

Saksassa on puhjennut poliittinen kriisi. Sekä hallituksen että kaikkien riistäjäluokkien paniikkimainen hämminki on paljastunut kaiken kansan nähtäväksi. Sotatilanteen toivottomuus ja se, etteivät työtätekevät joukot anna minkäänlaista tukea hallitseville luokille, on käynyt heti ilmi. Tämä kriisi merkitsee joko vallankumouksen alkua tahi ainakin sitä, että sen väistämättömyys ja läheisyys ovat käyneet joukoille silminnähtäviksi.

Hallitus on jo menettänyt moraalinsa ja heittelehtii hysterisesti sotilasdiktatuurin ja kokoomuskabinetin välillä. Sotilasdiktaturiahan on kokeiltu oikeastaan jo sodan alusta ja sen toteuttaminen on juuri nyt käynyt mahdottomaksi, koska armeija on tullut epäluotettavaksi. Scheidemannien ja kumpp. ottaminen mukaan kabinettiin vain jouduttaa vallankumouksen puhkeamista, tekee sen laajemmaksi, tietoisemmaksi, lujemmaksi ja päättäväisemmäksi, kun paljastuu loppuun saakka, kuinka surkean voimattomia ovat nuo porvariston lakeijat, nuo rahalla ostettavat ihmispahaset, jotka ovat samanlaisia kuin meidän menshevikkimme ja eserrämme, kuin Hendersonit ja Sidney Webbit Englannissa, Albert Thomasit ja Renaudelit Ranskassa j.n.e.

Saksan kriisi on vasta alussa. Se päättyy varmasti siihen, että valtiollinen valta siirtyy Saksan proletariaatin käsiin. Venäjän proletariaatti seuraa hyvin tarkkaavaisesti ja riemuissaan tapahtumien kulkua. Eri maiden pahimminkin sokaistut työläiset huomaavat nyt, kuinka oikeassa olivat

bolshevikit, kun he rakensivat koko taktiikkansa työväen maailmanvallankumouksen varaan eivätkä pelänneet erilaisia mitä raskaimpia menetyksiä. Nyt jopa valistumattomimmatkin tajuavat, kuinka äärettömän helpamaisesti menshevikit ja eserrät kavalsivat sosialismin ryhtyessään liittoon Englannin ja Ranskan rosvoavan porvariston kanssa muka Brestin rauhan kumoamiseksi. Eikä Neuvostovalta tietenkään aio auttaa Saksan imperialisteja yrityksillä rikkoa Brestin rauhaa ja räjäyttää tuo rauha tällaisena ajankohdantana, jolloin Saksan sisäiset imperialisminvastaiset voimat alkavat kuohua ja pauhata,—tällaisella hetkellä, jolloin Saksan porvariston edustajat alkavat puolustella kansansa edessä sitä, että ovat solmineet tällaisen rauhan, ja alkavat etsiskellä keinoja politiikan „muuttamiseksi”.

Mutta Venäjän proletariaatti ei ainoastaan seuraa tapahtumia tarkkaavaisesti ja riemuissaan. Se asettaa kysymyksen siten, että on *autettava* kaikin voimin *Saksan työläisiä*, joilla on edessään äärimmäisen raskaita koettelemuksia, äärimmäisen vaikea siirtyminen orjuudesta vapauteen, mitä sitkein *taistelu sekä oman maansa että Englannin imperialismia vastaan*. Saksan imperialismiin tappio tietää englantilais-ranskalaisen imperialismiin häikäilemättömyyden, petomaisuuden, taantumuksellisuuden ja valloitusyrityksien lisääntymistä joksikin aikaa.

Venäjän bolshevistinen työväenluokka on aina ollut internationalistinen teoissa eikä sanoissa, toisin kuin ne hylkiöt — II Internationalen sankarit ja johtajat —, jotka ovat joko ruvenneet suoranaisiksi kavaltajiksi liittoutuen oman maansa porvariston kanssa tai koettaneet kuitata asian korulauseilla, keksien (Kautskyn, Otto Bauerin ja kumpp. tavoin) sepustuksia vallankumouksen tarpeettomuudesta, vastustaen kaikkea rohkeaa ja suurta vallankumouksellista toimintaa, vastustaen kaikkinaista ahtaiden kansallisten intressien uhraamista proletaarisen vallankumouksen edistymisen hyväksi.

Venäjän proletariaatti on käsittävä, että nyt siltä vaaditaan piakkoin suunnattomia uhrauksia internationalismin hyväksi. Lähenee aika, jolloin olosuhteet saattavat vaatia meitä auttamaan omasta imperialismistaan vapautuvaa Saksan kansaa englantilais-ranskalaista imperialismia vastaan.

Alkakaamme valmistautua heti. Näyttäkäämme, että Venäjän työläinen osaa tehdä työtä paljon tarmokkaammin, taistella ja kuolla paljon uhrautuvaisemmin, kun kysymyksessä on kansainvälinen eikä ainoastaan Venäjän työväen vallankumous.

Ennen kaikkea ponnistakaamme kymmenkertaisella tarmolla viljavarojen hankkimiseksi. Päätäkäämme, että jokaiseen suureen viljasiiloon muodostetaan viljavarasto Saksan työläisten auttamiseksi, jos he joutuvat olosuhteiden pakosta vaikeaan asemaan taistelussaan, jota he käyvät vapautuakseen imperialismin pedoista ja hirviöistä. Jokainen puoluejärjestö, ammattiyhdistys, tehdas, työpaja y.m. ottakoon varta vasten yhteyden muutamisiin valitsemiinsä volosteihin liiton lujittamiseksi talonpoikain kanssa, heidän auttamisekseen, heidän valistamiseksi, kulakkien voittamiseksi, kaikkien viljaylijäämien talteenottamiseksi.

Toimikaamme samoin kymmenkertaisella tarmolla proletarisen Punaisen Armeijan luomiseksi. Käänte on tapahtunut, me kaikki tiedämme, näemme ja tunnemme sen. Työläiset ja työtätekevät talonpojat ovat hengähtäneet imperialistisen teurastuksen kauhujen jälkeen, he ovat käsittäneet ja kokemuksestaan havainneet, että heidän täytyy käydä sotaa sortajia vastaan oman vallankumouksensa, työtätekevien vallankumouksen, oman valtansa, Neuvostovaltan saavutusten suojelemiseksi. Armeijaa luodaan, sosialismin puolustamiseksi kaikkiin uhrauksiin valmiiden työläisten ja köyhien talonpoikien Punaista Armeijaa. Armeija lujittuu ja karaistuu taisteluissa tshekkoslovakkeja ja valkokaartilaisia vastaan. On laskettu vankka perustus, pitää kiirehtiä pystyttämään itse rakennus.

Päätimme luoda 1.000.000 miestä käsittävän armeijan kevääseen mennessä, mutta nyt tarvitsemme kolmimiljoonaisen armeijan. Me voimme luoda sen. *Ja me luomme sen.*

Maailman historia on viime päivinä jouduttanut tavattomasti kulkuaan työväen maailmanvallankumousta kohti. Voi tapahtua mitä nopeimpia muutoksia, on mahdollista, että saksalainen ja englantilais-ranskalainen imperialismi yrittävät liittoutua Neuvostovaltaa vastaan.

Meidän täytyy jouduttaa valmistelutyötämme. Kymmenkertaistakaamme siis ponnistuksemme.

Tulkoon tämä proletariaatin Suuren Lokakuun vallankumouksen vuosipäivän tunnukseksi!

Muodostukoon tämä proletaarisen maailmanvallankumouksen tulevien voittojen takeeksi!

N. Lenin

*„Pravda” № 218,
lokakuun 4 pnä 1918*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

PROLETAARINEN VALLANKUMOUS JA LUOPIO KAUTSKY

Olen alkanut kirjoittaa tämännimistä kirjasta *, joka on omistettu Kautskyn vastikään Wienissä ilmestyneen kirjasen „Proletariaatin diktatuuri” arvostelulle. Mutta koska työni pitkistyy, päätin pyytää „Pravdan” toimitusta antamaan tilaa samaa aihetta käsittelevälle lyhyelle artikkelille.

Yli neljä vuotta kestänyt näännyttävä ja taantumuksellinen sota on tehnyt tehtävänsä. Euroopassa niin Itävallassa ja Italiassa kuin Saksassa ja Ranskassakin, vieläpä Englannissakin tuntuu kasvavan proletaarisen vallankumouksen huouta (erittäin kuvaavia ovat esimerkiksi puoliliberaali Ramsay MacDonaldin toimittaman ultraopportunistisen „Sosialistisen Katsauksen”⁴¹ heinäkuun numerossa julkaistut „Kapitalistin tunnustukset”).

Ja tällaisena ajankohtana II Internationalen johtaja herra Kautsky julkaisee kirjan proletariaatin diktatuurista, s.o. proletaarisesta vallankumouksesta, kirjan, joka on sata kertaa häpeällisempi, kuohuttavampi, luopiomaisempi kuin Bernsteinin kuuluisat „Sosialismin edellytykset”. Mainitun luopuruushenkisen kirjan julkaisemisesta on kulunut lähes 20 vuotta, ja nyt Kautsky toistaa ja syventää tuota luopuruutta!

Mitättömän vähäinen osa kirjasta käsittelee varsinaisesti Venäjän bolshevistista vallankumousta. Kautsky kertailee kaikkia menshevikkien rikkiviisauksia, joten venäläinen työmies ottaisi ne vastaan pelkällä homeerisella naurulla. Kuvitelkaa esimerkiksi, että „marxilaisuudeksi” sanotaan puoliliberaali Maslovin puoliliberaalisista sepustuksista otetuilla lainauksilla höystettyä järkeilyä, kuinka rikkaat talonpojat pyrkivät haalimaan itselleen maata (sepä uuttal!), kuinka edullisia heille ovat korkeat viljan hinnat j.n.e. Ja tämän

* Ks. tätä osaa, ss. 217—315. *Toim.*

rinnalla „marxilaisemme” yliolkainen, jo kerrassaan liberaalinen väite: „Köyhä talonpoika tunnustetaan tässä” (s.o. bolshevikit tunnustavat Neuvostotasavallassa) „„proletariaatin diktatuurin” toimeenpaneman sosialistisen maa-reformin pysyväksi ja joukkoluontoiseksi tuotteeksi” (K:n kirjanen, s. 48).

Mainiota, eikö totta? Sosialisti, marxilainen yrittää todistaa *meille* vallankumouksen olevan luonteeltaan *porvarillinen* ja samalla tekee pilkkaa maaseutuköyhälistön järjestämisestä tarkalleen Maslovin, Potresovin ja *kadettien* tapaan.

„Rikkaiden talonpoikain pakkoluovuttaminen tuo vain uutta levottomuuden ja kansalaissodan ainesta tuotantoprosessiin, jolle tervehtyksen on tuiki tarpeellista rauha ja turvallisuus” (s. 49).

Uskomatonta, mutta totta. Ei Savinkov eikä Miljukov, vaan Kautsky on sanonut kirjaimellisesti näin!

Venäjällä olemme nähneet jo niin monta kertaa kulakkien puolustajien käyttävän kilpenään „marxilaisuutta”, ettei Kautsky enää ihmetytä meitä. Eurooppalaiselle lukijalle pitäisi ehkä selitellä seikkaperäisemmin tätä halpamaista porvariston pokkurointia ja liberaalista kansalaissodan pelkoa. Venäläiselle työmiehelle ja talonpojalle riittää, kun viitataan sormella tähän Kautskyn luopuruuteen — ja mennään ohi.

* * *

Melkein yhdeksän kymmenesosaa Kautskyn kirjasta on omistettu ensiarvoisen tärkeälle yleiselle teoreettiselle kysymykselle, mikä on proletariaatin diktatuurin suhde „demokratiaan”. Ja juuri tässä ilmenee selvimmän, että Kautsky on luopunut kokonaan marxilaisuudesta.

Kautsky uskottelee lukijoilleen — ihan tosissaan ja tavattoman „oppineesti” — että „proletariaatin vallankumouksellisella diktatuurilla” Marx ei tarkoittanut „hallitusmuotoa”, joka sulkee pois demokratian, vaan *tilaa*, nimenomaan „herruudentilaa”. Proletariaatin herruushan, koska se on väestön enemmistön herruutta, on mahdollista vaikka noudatetaankin tiukasti demokratiaa, ja esim. Pariisin Kommuuni, joka oli juuri proletariaatin diktaturia, oli valittu yleisellä äänestyksellä. Ja sitä, että proletariaatin

diktatuurista puhuessaan Marx ei tarkoittanut „hallitusmuotoa” (Regierungsform), sitä nähkääs „todistaa jo se, että hänen, Marxin, mielestä siirtyminen (kommunismiin) saattoi Englannissa ja Amerikassa tapahtua rauhanomaista, siis demokraattista tietä” (ss. 20—21).

Uskomatonta, mutta totta! Kautsky järkeilee nimenomaan tällä tavalla ja peittoaa bolshevikkeja siitä, että nämä loukkaavat „demokratiaa” perustuslaissaan, kaikessa politiikassaan, ja julistaa kaikin mokomin, kaikissa yhteyksissä „demokraattista eikä diktatorista menetelmää”.

Tämä on mitä täydellisintä siirtymistä niiden opportunistien (sellaisten kuin saksalaisten Davidin, Kolbin ynnä muiden sosialishovinisin tukipylväiden tai Englannin fabianilaisten⁴² ja riippumattomien⁴³ tahii Ranskan ja Italian reformistien) puolelle, jotka sanoivat suuremmin ja rehellisemmin, että he eivät tunnusta Marxin oppia proletariaatin diktatuurista, se kun näet on ristiriidassa kansanvaltaisuuden kanssa.

Tämä on täydellistä palaamista siihen esimarxilaisen saksalaisen sosialismin kantaan, että pyrkimyksenämme on muka „vapaa kansanvaltio”, pikkuporvarillisten demokraattien kantaan, jotka eivät ymmärtäneet, että *jokainen* valtio on koneisto, jonka avulla jokin luokka lannistaa toisen luokan.

Tämä on täydellistä luopumista proletariaatin vallankumouksesta, joka vaihdetaan liberaaliseen „enemmistön hankkimisen”, „demokratian hyväksikäytön” teoriaan! Luopio Kautsky on kokonaan unohtanut, vääristellyt, heittänyt yli laidan kaiken, mitä Marx ja Engels julistivat ja todistelivat neljäkymmentä vuotta, vuodesta 1852 vuoteen 1891, sen, että proletariaatin on välttämättä „murskettava” porvarillinen valtiokoneisto.

Kautskyn teoreettisten virheiden seikkaperäinen erittely olisi samaa kuin toistaa se, mitä olen sanonut „Valtiossa ja vallankumouksessa”*. Se ei ole tässä tarpeellista. Mainitsen vain lyhyesti:

Kautsky on luopunut marxilaisuudesta unohtaen, että *jokainen* valtio on koneisto, jonka avulla jokin luokka lannistaa toisen luokan, ja että *demokraattisinkin* porvarillinen tasavalta on koneisto, jolla porvaristo sortaa proletariaattia.

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 385—497. Toim.

Proletariaatin diktatuuri ei ole „hallitusmuoto”, vaan *toisentyypinen valtio*, proletaarinen valtio, koneisto, jolla *proletariaatti* lannistaa *porvariston*. Lannistaminen on välttämätöntä siksi, että porvaristo tekee aina vimmatusti vastarintaa, kun sitä pakkoluovutetaan.

(Viittaus siihen, että Marx piti 70-luvulla rauhanomaista siirtymistä sosialismiin mahdollisena Englannissa ja Amerikassa ⁴⁴, on sofistin eli yksinkertaisemmin sanoen veijarin väite, veijarin, joka harjoittaa petkutusta sitaattien ja viit- tausten avulla. Ensinnäkin Marx piti tätä mahdollisuutta jo silloin poikkeustapauksena. Toiseksi silloin ei vielä ollut monopolistista kapitalismia, s.o. imperialismia. Kolman- neksi nimenomaan Englannissa ja Amerikassa ei silloin ollut (*nyt on*) sotilaskuntaa, joka on porvarillisen valtio- koneiston tärkein laitos.)

Missä esiintyy väkivaltaa, siellä ei voi olla vapautta, tasa-arvoisuutta y.m. Siksi Engels sanoikin: „niin kauan kuin proletariaatti vielä tarvitsee valtiota, se ei tarvitse sitä vapauden vuoksi, vaan nujertaakseen vastustajansa; ja silloin kun käy mahdolliseksi puhua vapaudesta, silloin valtio sellaisenaan lakkaa olemasta” ⁴⁵.

Porvarillinen demokratia, jonka arvo proletariaatin kas- vatuksen ja taistelukoulutuksen kannalta on kiistämätön, on aina suppeaa, ulkokultaista, valheellista, vilpillistä, se on aina oleva rikkaiden demokratiaa ja köyhien petkuttamista.

Proletaarinen demokratia on riistäjien, porvariston lan- nistamista ja sen vuoksi se ei teeskentele *eikä lupaa heille* vapautta eikä demokratiaa,— mutta työtätekeville se on *todellista demokratiaa*. Vain Neuvosto-Venäjä on antanut proletariaatille ja Venäjän koko valtavalle työtä- tekeville enemmistölle ennennäkemättömän *vapauden ja demokratian*, jollainen ei ole mahdollinen eikä ajateltavissa missään porvarillisessa demokraattisessa tasavallassa, sillä se on ottanut esim. palatsit ja yksityiset rakennukset pois porvaristolta (ilman sitä kokoontumisvapaus on teeskente- lyä), ottanut kirjapainot ja paperivarastot kapitalisteilta (ilman sitä painovapaus kansakunnan työtätekeväälle enem- mistölle on valhetta), vaihtanut porvarillisen parlamentaris- min demokraattiseen *Neuvostojen* järjestömuotoon, Neuvos- toihin, jotka ovat „kansalle” *tuhat kertaa* läheisempiä, tuhat kertaa „demokraattisempia” kuin kaikkein demokraattisin porvarillinen parlamentti. *Ja niin edelleen.*

Demokratian suhteen Kautsky heitti yli laidan... koko „luokkataistelun"! Kautskysta on tullut tyypillinen luopio ja porvariston lakeija.

* * *

En voi olla esittämättä ohimennen muutamia luopuruuden kukkasia.

Kautskyn on pakko tunnustaa, että neuvostojärjestelmä on merkitykseltään yleismaailmallinen eikä vain venäläinen ilmiö, että se on „aikamme tärkeimpiä ilmiöitä”, että se lupaa muodostua „merkitykseltään ratkaisevaksi” tulevilla suurissa „pääoman ja työn välisissä taisteluissa”. Mutta Kautsky toistaa porvariston puolelle proletariaattia vastaan onnellisesti siirtyneiden menshevikkien rikkiviisauksia ja „päättelee”: Neuvostot ovat hyviä „taistelujärjestöinä”, mutta eivät „valtiojärjestöinä”.

Suurenmoista! Järjestäytykää Neuvostoihin, proletaarit ja köyhät talonpojat! Mutta älkää voittako! Älkää yrittäkö voittaa! Herra siitä varjelkoon! Heti kun voitatte porvariston, tulee myös teidän loppunne, koska teidän ei pidä olla „valtiojärjestöinä” proletaarisessa valtiossa. Teidän pitää hajaantua, nimenomaan sen jälkeen, kun olette voittaneet!!

Oo, suurenmoinen „marxilainen” Kautsky! Oo, verraton luopuruuden „teoreetikko”!

Toinen kukkanen. Kansalaissota on „yhteiskunnallisen vallankumouksen” „verivihollinen”, koska yhteiskunnallista vallankumousta varten, kuten jo kuulimme, „tarvitaan rauhaa” (rikkailleko?) „ja turvallisuutta” (kapitalisteilleko?).

Euroopan proletaarit! Älkää ajatelko vallankumousta ennen kuin löydätte sellaisen porvariston, joka *ei palkkaa* Savinkovia eikä Dania, Dutovia eikä Krasnovia, tshekkoslovakkeja eikä kulakkeja käymään kansalaissotaa teitä vastaan!

Marx kirjoitti vuonna 1870: suurin toivo on siinä, että sota on opettanut Ranskan työläiset käyttämään aseita⁴⁶. „Marxilainen” Kautsky ei odota nelivuotiselta sodalta sitä, että työläiset käyttäisivät aseita porvaristoa vastaan (herra varjelkoon! se ei taitaisi olla oikein „demokraattista”), vaan... leppoisan rauhan solmimista kilttien kapitalistien kanssa!

Kolmas kukkanen. Kansalaissodalla on vielä yksi epämiellyttävä puoli: „demokratiassa” vähemmistö on „suojeluksen alaisena” (minkä — huomautamme sulkeissa — ranskalaiset Dreyfusin puolustajat tai viime aikoina Liebknechtit, Macleanit ja Debsit ovat niin hyvin saaneet kokea nahoissaan), mutta kansalaissota (kuulkaa! kuulkaa!) „uhkaa häviölle joutunutta täydellisellä tuholla”.

Eikö olekin tosi vallankumousmies tuo Kautsky? Hän kannattaa kaikesta sydämestään vallankumousta... mutta vain sellaista, missä ei olisi ankaraa taistelua, joka uhkaa tuholla! Hän on täysin „vapautunut” vanhan Engelsin vanhoista virheistä, Engelsin, joka ylisti ihastuneena väkivaltaisten vallankumousten kasvattavaa vaikutusta ⁴⁷. „Vakavana” historioitsijana hän on sanoutunut kokonaan irti niiden erehdyksistä, jotka puhuivat, että kansalaissota karaisee riistettyjä, opettaa heitä luomaan uutta yhteiskuntaa *ilman* riistäjiä.

Neljäs kukkanen. Oliko proletaarien ja kaupunkiporvareiden diktatuuri vuoden 1789 vallankumouksessa historiallisesti suuri ja hyödyllinen? Ei sinne päinkään. Sen jälkeen nähkääs tuli Napoleon. „Pohjakerrosten diktatuuri tasoittaa tietä sapelin diktatuurille” (s. 26). — — — „Vakava” historioitsijamme — kuten kaikki liberaalitkin, joiden leiriin hän on siirtynyt, — on siinä varmassa uskossa, että maissa, joissa ei ole ollut „pohjakerrosten diktatuuria”, esim. Saksassa, ei ole ollut sapelin diktatuuria. Saksassa ei ole milloinkaan ollut Ranskaan verrattuna karkeampaa ja kata-lampaa sapelin diktatuuria — kaikki sellainen on Marxin ja Engelsin keksimää parjausta, ja molemmat valehtelivat häpeämättömästi sanoessaan, että Ranskan „kansassa” on tähän saakka ollut enemmän vapaudenrakkautta ja sorrettujen ylpeyttä kuin Englannissa tai Saksassa ja että siitä Ranska saa kiittää nimenomaan vallankumouksiaan.

...Mutta riittää jo! Pitäisi kirjoittaa varta vasten erikoinen kirjanen, jos haluaisi luetella kaikki halpamaisen luopio Kautskyn luopuruuden kukkaset.

* * *

En voi olla kajoamatta herra Kautskyn „internationalismiin”. Kautsky on valaissut sitä vahingossa nimenomaan kuvailemalla mitä myötätuntoisimmin sanakääntein

menshevikkien internationalismia. Ovathan hekin zimmerwaldilaisia ⁴⁸, vakuuttaa makeileva Kautsky, ovathan he bolshevikkien „veljiä”, leikki pois!

Seuraavassa tuo imelä menshevikkien „zimmerwaldilaisuuden” kuvaus:

„Menshevikit halusivat yleistä rauhaa. He halusivat, että kaikki sotivat puolet hyväksyisivät tunnuksen: ei mitään aluevaltauksia eikä sotakorvauksia. Niin kauan kuin tämä päämäärä on saavuttamatta Venäjän armeijan pitäisi heidän mielestään seisoa taisteluvalmiina”... Mutta pahat bolshevikit saattoivat armeijan „sekasortoon” ja solmivat Brestissä pahan rauhan... Ja Kautsky sanoo selvääkin selvemmin, että olisi pitänyt antaa Perustavan kokouksen olla, että bolshevikkien ei olisi pitänyt ottaa valtaa.

Siis internationalismi merkitsee sitä, että pitää *tukea „omaa”* imperialistista hallitusta, kuten menshevikit ja eserät tukivat Kerenskiä, pitää peitellä sen salaisia sopimuksia samalla pettäen kansaa imelällä fraasilla: me nähkääs „vaadimme” pedoilta, että niiden on tultava hyväsydämi-siksi, me „vaadimme” imperialistisilta hallituksilta, että niiden on „hyväksyttävä tunnus: ei aluevaltauksia eikä sota-korvauksia”.

Kautskyn mielestä internationalismi merkitsee sitä.

Mutta meidän mielestämme se on täydellistä luopuruutta.

Internationalismi merkitsee pesäeroa *omista* sosialishovinisteista (s.o. puolustuskannan ajajista) ja *omasta* imperialistisesta hallituksesta, se merkitsee vallankumouksellista taistelua tätä hallitusta vastaan, sen kukistamista, valmiutta äärimmäisiin kansallisiin uhrauksiin (jopa Brestin rauhaankin), jos siitä on etua *kansainvälisen* työväen-vallankumouksen kehitykselle.

Me tiedämme erinomaisesti, että Kautsky ja hänen kump-paninsa (sellaiset kuin Ströbel, Bernstein y.m.) olivat hyvin „kuohuksissaan” Brestin rauhan solmimisesta: he olisivat halunneet, että me olisimme tehneet „eleen”... joka olisi tuossa tuokiassa antanut vallan Venäjällä porvariston käsiin! Nuo paksupäiset, mutta hyvänahkaiset ja makeilevat saksalaiset poroporvarit eivät pitäneet ohjeenaan sitä, että proletaarinen Neuvostotasavalta, joka oli ensimmäisenä maailmassa kukistanut imperialisminsa vallankumoukselli-sesti, kestäisi Euroopan vallankumoukseen saakka lietsoen paloa muissa maissa (poroporvarit *pelkäävät* Euroopan

paloa, *pelkäävät* kansalaissotaa, joka rikkoo „rauhaa ja turvallisuutta”). Ei. He pitivät ohjeenaan sitä, että *kaikissa* maissa pysyisi vallalla *poroporvarillinen* nationalismi, joka julistautuu „internationalisniksi” oman „maltillisuutensa ja varovaisuutensa” vuoksi. Venäjän tasavallan olisi pitänyt pysyä porvarillisena ja... odottaa... Silloin kaikki maailmassa olisivat olleet hyviä, maltillisia, valloituspyrkimyksistä vapaita nationalisti-poroporvareita, ja juuri se olisi ollutkin internationalismia!

Niin ajattelevat Saksan kautskylaiset, Ranskan longuet-laiset, Englannin riippumattomat (I.L.P.), Italian Turati ja hänen „veljensä” luopuruudessa ja niin edelleen ja niin edelleen.

Vain täyshölmöt voivat enää olla näkemättä, että me olimme oikeassa kukistaessamme oman porvaristomme (ja sen lakeijat, menshevikit ja eserrät) samoin kuin solmies-samme Brestin rauhan *sen jälkeen*, kun ympärysvaltojen (Ententen) porvaristo oli hylännyt avoimen kehotuksen yleisestä rauhasta, kehotuksen, jonka tukemiseksi oli julkaistu ja purettu salaiset sopimukset. Jollemme olisi solmineet Brestin rauhaa, olisimme ensinnäkin luovuttaneet heti vallan Venäjän porvaristolle ja vahingoittaneet siten mitä pahimmin sosialistista maailmanvallankumousta. Toiseksi me säilytimme *kansallisten* uhrien hinnalla niin suuren *kansainvälisen* vallankumouksellisen vaikutusvallan, että Bulgaria seuraa nyt suoranaisesti esimerkkiämme, Itävalta ja Saksa kuohuvat, *molemmat* imperialismit ovat heikentyneet, mutta me olemme vahvistuneet ja *alkaneet* luoda todellista proletaarista armeijaa.

Luopio Kautskyn taktiikasta seuraa, että Saksan työläisten täytyy nyt puolustaa isänmaata yhdessä porvariston kanssa ja pelätä eniten Saksan vallankumousta, koska englantilaiset saattaisivat pakottaa Saksan uuteen Brestin rauhaan. Juuri tämä on luopuruutta. Juuri tämä on poroporvarillista nationalismia.

Mutta me sanomme: Ukrainan valloitus oli mitä suurin kansallinen uhri, mutta se karaisi Ukrainan proletaareja ja köyhiä talonpoikia ja *voimisti* heitä kansainvälisen työväenvallankumouksen puolesta taistelevina vallankumoustais-telijoina. Ukraina joutui kärsimään, mutta kansainvälinen vallankumous voitti „rappeuttaen” saksalaisen sotaväen, heikentäen Saksan imperialismia, *lähentäen* toisiinsa

saksalaisia, ukrainalaisia ja venäläisiä työväen vallankumousmiehiä.

Olisi tietenkin „mieluisempaa”, jos voisimme kukistaa tavallisella sodalla sekä Vilhelmin että Wilsonin. Mutta sellainen on houretta. Emme voi kukistaa heitä ulkopuolisella sodalla. Mutta voimme edistää heidän *sisäistä* rappeutumistaan. Olemme edistäneet sitä *valtavassa* mitassa neuvostolaisella, proletaarisella vallankumouksella.

Vielä parempaa menestystä saavuttaisivat tässä asiassa saksalaiset työläiset, jos he nousisivat vallankumoukseen *pelkäämättä* kansallisia uhrauksia (vain sitähan internationalismi onkin), jos he sanoisivat (ja vahvistaisivat sanansa *teoilla*) asettavansa kansainvälisen työväenvallankumouksen edut tämän tai tuon *ja nimenomaan oman* kansallisen valtionsa eheyden, turvallisuuden ja rauhan *yläpuolelle*.

* * *

Euroopan suurin onnettomuus ja vaara on siinä, että sillä *ei ole* vallankumouksellista puoluetta. On kavaltajain, seläisten kuin Scheidemannien, Renaudelién, Hendersonien, Webbién ja kumpp. puolueita tai Kautskyn kaltaisten lakeijasielujen puolueita. Vallankumouksellista puoluetta ei ole.

Tietenkin joukkojen mahtava vallankumouksellinen liike voi korjata tämän puutteen, mutta se on edelleenkin suurena onnettomuutena ja suurena vaarana.

Sen vuoksi on kaikin keinoin paljastettava Kautskyn kaltaiset luopiot ja tuettava siten todella internationalististen proletaarien vallankumouksellisia *ryhmiä*, joita on *kaikissa* maissa. Proletariaatti kääntää nopeasti selkensä kavaltajille ja luopioille ja seuraa näitä ryhmiä, kasvattaa niistä johtajia itselleen. Ilmankos kaikkien maiden porvaristo ulvookin „maailmanbolshevismista”.

Maailmanbolshevismi voittaa maailmanporvariston.

9. X. 1918.

„Pravda” № 219,
lokakuun 11 pñä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

SELOSTUS
YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN NEUVOSTON,
AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN
J A AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN YHTEISESSÄ
ISTUNNOSSA LOKAKUUN 22 p n ä 1918 ⁴⁹

(Raikuvia, loppumattomia suosionosoituksia ja hurraa-huutoja.) Toverit, minusta näyttää, että nykyisestä tilanteestamme, niin ristiriitainen kuin se onkin, voidaan sanoa ensiksikin, että me emme ole milloinkaan olleet niin lähellä kansainvälistä proletaarista vallankumousta kuin nyt, ja toiseksi, että emme ole milloinkaan olleet vaarallisemmassa asemassa kuin nyt. Näitä kahta perustoteamaa, varsinkin jälkimmäistä, haluaisin käsitellä tänään yksityiskohtaisemmin. Luulen, että tuskinpa laajat joukot tajuavat koko sitä vaaraa, joka meitä uhkaa, ja koska voimme toimia vain nojaten laajoihin joukkoihin, on Neuvostovallan edustajain päätehtävänä kertoa näille joukoille koko totuus nykyisestä tilanteesta, niin vaikea kuin se aika-ajoin onkin. Mitä tulee siihen, että olemme lähellä kansainvälistä sosialistista vallankumousta, niin siitä on puhuttu useaan kertaan, joten mainitsen asiasta lyhyesti. Todellakin, pääasiallisimpia moitteita, jonka niin porvaristo kuin myös uskonsa sosialismiin kadottaneet pikkuporvariston kerrokset sekä monet niin sanotut sosialistitkin, jotka ovat tottuneet rauhallisiin aikoihin eivätkä ole uskoneet sosialismiin,—eräs pääasiallisimpia moitteita, jonka he kaikki ovat kohdistaneet Neuvostovaltaan, on se, että suorittaessamme Venäjällä sosialistista kumousta me perustamme sen sattuman varaan, koska Länessä vallankumous ei ole vielä kypsynyt.

Toverit, imperialismiin yleinen vararikko on nyt, viidentenä sotavuotena, ilmeinen tosiasia; kaikille käy nyt selväksi,

että vallankumous kaikissa sotivissa maissa on väistämätön. Mutta me, joiden olemassaoloaika laskettiin aluksi päivissä tai viikoissa, olemme tehneet tämän vallankumousvuoden aikana enemmän, kuin yksikään proletaarinen puolue maailmassa on milloinkaan tehnyt. Vallankumouksemme on osoittautunut yleismaailmalliseksi ilmiöksi. Koko porvaristokin puhuu siitä, että bolshevismi on nyt yleismaailmallinen ilmiö, ja tämä tunnustus osoittaa ilmeiseksi sen, että vallankumouksemme on alkanut levitä Idästä Länteen ja kohtaa siellä yhä valmiimpaa maaperää. Te tiedätte, että Bulgariassa on puhjennut vallankumous. Bulgarianlaiset sotilaat ovat ryhtyneet perustamaan Neuvostoja. Nyt saapuu tietoja, että myös Serbiassa perustetaan Neuvostoja. Vaikka englantilais-ranskalainen Entente lupaa kansoille yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista, jos ne nousevat kapinaan ja irrottautuvat Saksasta, vaikka maailman rikkaimmat ja mahtavimmat Amerikan, Englannin ja Ranskan kapitalistit lupailevat suuria, käy ilmeiseksi, että porvaristo niissä erillisissä pikku valtioissa, joiksi Itävalta nyt hajoaa, että tämä porvaristo ei missään tapauksessa kykene säilyttämään asemaansa, että sen herruus, sen valta näissä valtioissa muodostuu hyvin lyhytaikaiseksi, ohimeneväksi ilmiöksi, koska työväenvallankumous kolkuttaa jo kaikkialla ovia.

Muutamien maiden porvaristo tajuaa, että sen on turvauttava ulkomaisten pistinten apuun säilyttääkseen asemansa omassa maassaan. Ja me näemme vallankumouksen alkaneen ei ainoastaan Itävallassa, vaan myös Saksassa, joiden kummankin asema näytti vielä hiljattain vankalta. Olemme saaneet sieltä tietoja, Saksan lehdistö puhuu jo keisarin eroamisesta, ja riippumattomien sosialidemokratien puolueen⁵⁰ lehdistö on jo saanut kanslerilta luvan puhua Saksan tasavallasta. Tämän täytyy jo merkitä jotakin. Me tiedämme, että sotaväen hajoamisprosessi on voimistunut, että siellä levitetään suoranaisia kapinakehoituksia. Me tiedämme, että itä-Saksassa on perustettu vallankumouksellisia sotilaskomiteoita, ne julkaisevat vallankumouksellisia painotuotteita, jotka vallankumouksellistavat sotilaita. Siksi voidaan sanoa aivan varmasti, että vallankumous kypsyy päivä päivältä ja tunti tunnilta, emmekä me ole ainoat jotka tätä puhumme,— ei, niin puhuvat nimenomaan kaikki sotapuolueeseen ja porvaristoon kuuluvat

saksalaiset, jotka tuntevat ministerien horjuvan, tuntevat, ettei kansa luota näihin, että nämä säilyttävät paikkansa hallituksessa hyvin lyhyen ajan. Näin puhuvat kaikki, jotka tuntevat asiain tilan: kuinka väistämätön on Saksassa kansan vallankumous ja ehkäpä proletaarinakin vallankumous.

Me tiedämme erinomaisesti, miten valtava proletaarinen liike on syntynyt muissakin maissa. Me näimme, kuinka Gompers saapui Italiaan ja kierteli ententevaltojen rahoilla ja koko Italian porvariston ja sosialipatrioottien avustamana kaikissa Italian kaupungeissa taivuttelemassa Italian työläisiä jatkamaan imperialistista sotaa. Me näimme, kuinka Italian sosialistinen lehdistö julkaisi samaan aikaan tästä asiasta uutisia, joissa oli jäljellä vain Gompersin nimi, sillä kaiken muun oli sensuuri pyyhkinnyt pois, tai julkaistiin uutisia, joissa naurettiin: „Gompers käy kutsuissa ja laver-telee”. Porvarilehdistö puolestaan tunnusti, että Gompers vihellettiin alas kaikkialla. Porvarilehdistö kirjoitti: „Italian työläiset käyttäytyvät sillä tavalla, että näyttää kuin he sallisivat vain Leninin ja Trotskin matkustelevan Italiassa”. Italian sosialistinen puolue⁵¹ on sodan aikana ottanut val-tavan pitkän askeleen eteenpäin, s.o. vasempaan. Me tie-dämme, että Ranskan työläisten keskuudessa on ollut liian-kin paljon isänmaanystäviä; heille sanottiin, että Pariisia ja Ranskan aluetta uhkaa suunnaton vaara. Mutta sielläkin on proletariaatin menettelyssä tapahtumassa suunnanmuu-tos. Kun viimeksi pidetyssä edustajakokouksessa⁵² luettiin kirje siitä, mitä liittoutuneet, englantilais-ranskalaiset impe-rialistit tekevät, kuului huutoja: eläköön sosialistinen tasa-valta. Ja eilen tuli tieto, että Pariisissa on pidetty joukko-kokous, jossa oli läsnä kaksi tuhatta metallityöläistä ja ter-vehdittiin Venäjän Neuvostotasavaltaa. Me näemme, että vain yksi Englannin kolmesta sosialistisesta puolueesta⁵³, Riippumaton sosialistinen puolue, ei rupea avoimesti bolshevikkien liittolaiseksi, kun taas Britannian socialisti-nen puolue ja Skotlannin sosialistinen työväenpuolue ovat julistaneet selvästi olevansa bolshevikkien kannattajia. Bolshevismi alkaa levitä myös Englantiin, ja englantilais-ranskalaista imperialismia kannattaneet Espanjan puo-lueet, joista saattoi sodan alussa löytää yhden tai pari sellaista henkilöä, joilla oli edes kaukainen käsitys internationalisteista, kaikki nämä puolueet tervehtivät

edustajakokouksessaan Venäjän bolshevikkeja. Bolshevismista on tullut kansainvälisen proletariaatin yleismaailmallinen teoria ja taktiikka! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Bolshevismi on saanut aikaan, että koko maailman nähden on tapahtunut hyvin järjestetty sosialistinen vallankumous, että sosialistien keskuudessa on tosiasiallisesti, käytännössä tapahtumassa jakautuminen kysymyksestä, onko asetettava bolshevikkien puolelle vai bolshevikkeja vastaan. Bolshevismi on saanut aikaan, että ohjelmaksi otetaan proletaarisen valtion perustaminen. Työläiset, jotka eivät tieneet, millä tolalla asiat Venäjällä ovat, koska olivat lukeneet ainoastaan valhe- ja parjaustulvan täyttämiä porvarilehtiä, ovat nyt alkaneet ymmärtää nähdessään proletaarisen hallituksen saavuttavan voiton toisensa jälkeen omista vastavallankumouksellisistaan, nähdessään, ettei tästä sodasta ole muuta ulospääsyä kuin meidän taktikkamme, meidän työväenhallituksemme vallankumouksellinen toimintatapa. Ja kun Berliinissä oli viime keskiviikkona mielenosoitus ja työläiset ilmaisivat suuttumuksensa keisaria kohtaan marssimalla hänen palatsinsa ohi, niin sen jälkeen he suuntasivat kulkunsa Venäjän lähetystön luo ilmaistakseen suhtautuvansa myötämielisesti Venäjän hallituksen toimintaan.

Kas tähän on päädytty Euroopassa viidentenä sotavuotena! Siksi sanommekin, ettemme ole milloinkaan olleet näin lähellä maailmanvallankumousta, milloinkaan ei ole ollut näin ilmeistä, että Venäjän proletariaatti on pystyttänyt mahtiasemansa, ja on selvää, että maailmanproletariaatin miljoonaiset ja kymmenmiljoonaiset joukot seuraavat meitä. Toistan: siksipä emme ole milloinkaan olleet näin lähellä kansainvälistä vallankumousta eikä asemamme ole milloinkaan ollut näin vaarallinen, koska bolshevismia ei ole milloinkaan aikaisemmin otettu lukuun yleismaailmallisena voimana. Näytti siltä, että se on vain seuraus Venäjän sotamiesten väsymyksestä, että se on sodan uuvuttamien venäläisten sotilaiden tyytymättömyyden purkaus ja että kaikki valtiolliseen luomistyöhön ja sosialistisiin uudistuksiin tähtäävät yritykset tukahdutaan heti kun tämä tyytymättömyys menee ohi ja saadaan aikaan vaikkapa mitä pahin pakkorauha. Kaikki olivat varmoja tästä, mutta osoittautui, että heti kun me mitä pahimpaan pakkorauhaan päättäneen imperialistisen sodan jäl-

keen ryhdyimme ensimmäisiin toimenpiteisiin valtiollisen luomistyön alalla, heti kun saimme mahdollisuuden antaa talonpoikien elää todella ilman tilanherroja ja määritellä kielteinen kantansa tilanherroihin nähden, vakuuttua käytännössä rakentavansa elämäänsä pakkoluovutetulla maalla todellakin juuri työtätekeviä varten eikä kulakkeja ja uusia kapitalisteja varten, heti kun työläiset huomasivat saaneensa mahdollisuuden rakentaa elämäänsä ilman kapitalisteja, opetella sitä vaikeaa mutta suurta taitoa, jota hankkimatta he eivät milloinkaan välty riistolta,—niin kaikille kävi selväksi ja käytännössä osoittautui, että mikään voima, mikään vastavallankumous ei pysty kukistamaan Neuvostovaltaa.

Tarvitsimme useita kuukausia päätyäksemme Venäjällä tähän vakaumukseen. Sanotaan, että maaseudulla talonpojat käsittivät vallankumouksemme tarkoituksen ja merkityksen vasta kesällä ja syksyllä 1918. Kaupungeissa tästä on oltu tietoisia jo kauan, mutta tarvittiin monta pitkän pitkää kuukautta, ennen kuin se käsitettiin jokaisessa ujestissa, jokaisessa syrjäisessä volostissa ja kylässä, ennen kuin talonpoika huomasi, ei mistään kirjasista eikä puheista, vaan oman kokemuksensa perusteella, että maata kuuluu saada työtätekevän eikä kulakin, että kulakkia vastaan pitää taistella, että kulakki on voitettava talonpoikien oman järjestyneisyyden avulla, että tilanherrat, kulakit ja valkokaartilaiset kannattivat tämän vuoden kesällä kautta maan kulkenutta kapina-aaltoa; ennen kuin talonpoika ennätti oppia tuntemaan omasta kokemuksestaan, omassa niskassaan, omassa selkänahassaan Perustavan kokouksen vallan. Kaikkeen tähän tarvittiin monen monta pitkää kuukautta, ja maaseutu on nyt karaistunut, ja talonpoikaisköyhälistön joukot, jotka eivät riistä vierasta työtä, ovat vasta nyt havainneet, muttei kirjasista, joista työkansan joukot eivät milloinkaan saa lujia vakaumuksia, vaan omasta kokemuksestaan, että Neuvostovalta on riistettyjen työtätekevien valta ja että joka kylä voi ryhtyä laskemaan uuden, sosialistisen Venäjän perustuksia. Tarvittiin monta pitkää kuukautta, ennen kuin eri henkilöiltä saatujen, tosiasioihin perustuvien tiedotusten nojalla saatoimme vuoden 1918 jälkeen sanoa varmuudella myös muusta Venäjästä, että maaseudulla ei ole niin syrjäistä kolkkaa, missä ei tiedettäisi mitä on Neuvostovalta ja missä sitä ei puolustettaisi, sillä

maaseutu on huomannut koko sen vaaran, joka uhkaa kapitalistien ja tilanherrojen taholta, se on huomannut myös sosialistisen uudistustyön vaikeuden, mutta ei ole säikähtänyt, vaan on sanonut itselleen: me vedämme tähän työhön kymmeniä miljoonia käsiä, olemme oppineet vuodessa paljon ja opimme lisää. Näin puhuvat nyt Venäjällä monet kymmenet miljoonat täysin vakaumuksellisesti, oman kokemuksensa nojalla.

Vasta nyt selviää myös Länsi-Euroopan porvaristolle, joka ei ole tähän saakka ottanut bolshevikkeja vakavalta kannalta, vasta nyt sille selviää, että täällä meillä on muodostunut ainoa kestävä valta, joka ajaa työtätekevien joukkojen etuja ja voi herättää heissä todellista uhrautuvaista sankaruutta. Ja kun tämä proletaarinen valta alkoi tartuttaa Eurooppaa, kun osoittautui, ettei se ole suinkaan mikään Venäjälle ominainen erikoisuus ja että nelivuotinen sota on aiheuttanut kaikkialla maailmassa armeijan rappeutumisen,— ennenhän puhuttiin, että vain Venäjä on takapajuisuutensa ja valmistumattomuutensa vuoksi vajonnut niin syväälle, että sen armeija hajosi neljäntenä sotavuotena,— olisiko sellainen mahdollista parlamentaarisisissa sivistysmaissa?

Mutta nyt, kun maailmansota on jatkunut neljä vuotta, kun miljoonia ihmisiä on tapettu ja tehty vammaiseksi sen tähden, että kapitalistit voisivat rikastua, kun on olemassa kymmeniätuhansia rintamakarkureita,— nyt kaikki näkevät, että tämä tavaton ilmiö on havaittavissa myös hyvällä järjestyksellään kerskailevassa Saksassa eikä vain Venäjällä ja Itävallassa. Ja kun niin tapahtui, koko maailman porvaristo havaitsi, että sen on otettava lukuun vaarallisempi vihollinen, ja alkoi liittyä yhteen. Ja mitä lähemmäksi kansainvälistä proletaarista vallankumousta on tultu, sitä lujemmin vastavallankumouksellinen porvaristo on yhdistynyt.

Eräissä maissa vallankumoukseen suhtaudutaan yhä yliolkaisesti, samoin kuin Lokakuussa kokoomushallituksen ministerit suhtautuivat yliolkaisesti bolshevikkeihin ja sanoivat, että Venäjällä asiat eivät mene niin pitkälle, että bolshevikit pääsevät valtaan. Ranskassa esimerkiksi sanotaan bolshevikkeja kavaltajakoplaksi, joka myy kansansa saksalaisille. Ranskalaisille porvareille tällainen puhe on anteeksiannettavampaa kuin vasemmistoeserrille, sillä

hehän ovatkin porvareita eikä siis ihme, että he tuhlaavat miljoonia valheiden keksimiseen. Mutta kun Ranskan porvaristo näki bolshevismien kehittyvän Ranskassa ja että nekin puolueet, jotka eivät olleet vallankumouksellisia, esiintyivät bolshevikkien puolesta vallankumouksellisin tunnuksin, niin se ymmärsi, että sillä oli vastassaan vaarallisempi vihollinen: imperialismin vararikko ja työläisten ylivoima vallankumoustaistelussa. Jokainen tietää, että imperialistisen sodan vuoksi proletaarinen vallankumous on nykyään erittäin suuressa vaarassa, sillä proletaarinen vallankumous kasvaa kaikissa maissa epätasaisesti, koska poliittiset olot ovat eri maissa erilaiset ja proletariaatti on jossakin maassa ylenmäärin heikentynyt, mutta toisessa se on vahvempi. Jos kohta proletariaatin huippukerros on jossakin maassa heikko, niin toisissa maissa saattaa käydä niin, että porvariston onnistuu joksikin aikaa hajottaa työläiset, kuten on tapahtunut Englannissa ja Ranskassa. Juuri siksi proletaarisen vallankumouksen kehitys on epätasaista ja siksi porvaristo on havainnut, että vallankumouksellinen proletariaatti on sen voimakkain vihollinen. Porvaristo liittyy yhteen viivyttääkseen maailman imperialismin luhistumista.

Nyt tilanne on meidän kohdaltamme muuttunut ja tapahtumat kehittyvät tavattoman nopeasti. Alussa oli kaksi imperialistista saalistajaryhmää, jotka koettivat tuhota toisensa, mutta nyt ne ovat havainneet, varsinkin Saksan imperialismista, joka piti vielä hiljattain itseään Englannin ja Ranskan veroisena, että niiden päävihollinen on vallankumouksellinen proletariaatti. Nyt, kun vallankumousliike hajottaa Saksaa sisältäpäin, englantilais-ranskalainen imperialismi pitää itseään maailman valtiaana. Siellä ollaan vakuuttuneita siitä, että bolshevikit ja maailmanvallankumous ovat sen päävihollinen. Mitä voimakkaammin vallankumous kehittyy, sitä kiinteämmin porvaristo liittyy yhteen. Sen vuoksi eräät meistä, varsinkin monet laajojen joukkojen keskuudessa, varmistuttuaan nyt siitä, että he kykenevät voittamaan maamme vastavallankumoukselliset, kasakat, upseeriston ja tshekkoslovakit, luulevat koko asian olevan sillä valmis eivätkä ymmärrä, että se ei nyt riitä meille,—nyt on olemassa uusi, paljon vaarallisempi vihollinen, nimittäin englantilais-ranskalainen imperialismi. Tähän asti se ei ole vielä saavuttanut kovinkaan suurta

menestystä Venäjällä — esimerkiksi Arkangelissa suoritetussa maihinnousussa. Eräs ranskalainen lehtimies, joka julkaisi sanomalehteä ja antoi sille nimen „Voitto”⁵⁴, sanoi, ettei Ranskalle riitä voitto saksalaisista, vaan sen täytyy voittaa myös bolshevismi ja että sotaretki Venäjälle ei ole hyökkäys Saksaa vastaan, vaan sotaretki bolshevistista vallankumouksellista proletariaattia ja kaikkialle maailmaan leviävää tartuntaa vastaan.

Siksipä meitä uhkaa nyt uusi vaara, joka ei vielä ole päässyt täyteen mittaansa eikä ole kokonaan nähtävissä, vaara, jota Englannin ja Ranskan imperialistit valmistelevat salakähmää ja joka meidän on tajuttava mahdollisimman selvästi, voidaksemme joukkojen johtajien välityksellä saattaa tämä vaara joukkojen tietoon, koska englantilaiset ja ranskalaiset eivät ole saavuttaneet mainittavaa menestystä enempää Siperiassa kuin Arkangelissakaan, vaan päinvastoin ovat kärsineet useita tappioita, mutta keskittävät nyt ponnistuksensa hyökätäkseen Venäjän kimppuun etelästä, joko Dardanelleilta tai Mustalta mereltä taikka sitten maitse Bulgarian ja Romanian kautta. Koska nämä ihmiset toimivat varjellen sotasalaisuuksiaan, emme voi sanoa, kuinka pitkälle tämän sotaretken valmistelussa on ehditty ja kumman näistä kahdesta suunnitelmasta tai ehkä kolmannenkin he ovat valinneet; siinä vaara juuri onkin, ettemme voi tietää tarkasti. Mutta me tiedämme aivan varmasti, että sitä valmistellaan, että näiden maiden lehdistö kirjoittelee toisinaan hiukan varomattomasti, jokin lehtimies kuuluttaa avoimesti julki päätavoitteet, heittää syrjään kaikki valheelliset puheet kansakuntien liitosta.

Saksan hallitsevissa piireissä näemme nyt selvästi kaksi virtausta, kaksi pelastussuunnitelmaa, mikäli pelastuminen on vielä mahdollista. Toiset sanovat: on voitettava aikaa, kestettävä kevääseen saakka, ehkä kykenemme vielä sotilaalliseen vastarintaan linnoitetulla puolustuslinjalla; toiset taas pitävät varmimpana pelastuksenaan Englantia ja Ranskaa, kiinnittävät kaiken huomionsa siihen, että saataisiin aikaan sopimus Englannin ja Ranskan kanssa bolshevikkeja vastaan, — heidän huomionsa on kokonaan keskittynyt siihen. Ja vaikka Wilson torjuu nyt rauhantarjouksen töykeästi ja ylimielisesti, ei tämä vielä saa Englannin kanssa sovintoon pyrkivien Saksan kapitalistien puolta luopumaan suunnitelmistaan. Se tietää, että sopimus saat-

taa olla toisinaan sanatonkin ja että tekemällä palveluksia Englannin ja Ranskan kapitalisteille bolshevikkeja vastaan he voivat saada ehkä näistä palveluksistaan palkkiota. Sel- laista tapahtuu kapitalistisessa yhteiskunnassa — palveluk- sista maksetaan. He olettavat voivansa auttaa Englannin ja Ranskan kapitalisteja rosvoamaan jotakin ja saavansa jonkin osan saaliista. Maksa, jotta sinullekin maksettai- siin — sellainen on kapitalistisen maailman moraali. Ja minusta tuntuu, että havitellessaan tiettyä osaa englantil- lais-ranskalaisesta pääomasta nämä henkilöt osaavat laskea ja laskevat saavansa ainakin miljardeja. Osa näistä herroista on perillä sellaisista laskelmista.

Sellainen sanaton kauppa lienee jo tehty Saksan porva- riston ja ententevaltojen porvariston välillä. Tuon kaupan sisältö on se, että englantilaiset ja ranskalaiset sanovat: me tulemme Ukrainaan, mutta älkää te, saksalaiset, vetäkö joukkojanne pois ennen kuin miehitysosastomme ehtivät sinne, muuten työläiset ottavat Ukrainassa vallan käsiinsä ja Neuvostovalta pääsee sielläkin voitolle. Näin he järkeile- vät, koska ymmärtävät, että kaikkien miehitettyjen maiden, Suomen, Ukrainan ja Puolan porvaristo tietää, ettei tämä kansallinen porvaristo kykene säilyttämään asemaansa päi- vääkään, jos saksalaiset miehitysjoukot poistuvat maasta, ja siksi näiden maiden porvaristo, joka myi eilen itsensä saksalaisille, kävi kumartamassa Saksan imperialisteja ja solmi niiden kanssa liiton omia työläisiään vastaan, kuten tekivät ukrainalaiset menshevikit ja eserrät Tiflisissä,— tämä porvaristo kauppaa nyt uudelleen kaikille isänmaa- taan. Eilen se kauppasi sitä saksalaisille, tänään englantil- laisille ja ranskalaisille. Tällaista tapahtuu kulissien takana, näin siellä hierotaan kauppoja. Nähdessään englan- tilais-ranskalaisen porvariston pääsevän voitolle nämä kaikki siirtyvät sen puolelle ja valmistelevat sopimuksia englantilais-ranskalaisen imperialismiin kanssa meitä vas- taan, meidän kustannuksellamme.

Sanoessaan tulevalle englantilais-ranskalaiselle miljar- dööriherralleen siirtyvänsä hänen puolelleen he sanovat: teidän armonne voittaa bolshevikit, teidän pitää auttaa meitä, koska saksalaiset eivät meitä pelasta. Tämä kaikkien maiden porvariston salaliitto vallankumouksellisia työläisiä ja bolshevikkeja vastaan hahmottuu yhä selvemmin ja

muuttuu julkean avoimeksi. Ja meidän suoranainen velvollisuutemme on osoittaa tämä vaara kaikkien sotaa käyvien maiden työläisille ja talonpojille.

Otan esimerkiksi Ukrainan. Ajatelkaa sen asemaa, ajatelkaa, miten työläisten ja tietoisien kommunistien on menettävä nykytilanteessa. Yhtäältä he näkevät suuttumuksen saksalaisia imperialisteja kohtaan, Ukrainan hirvittävää rosvoamista vastaan kohdistuvan suuttumuksen, ja toisaalta he näkevät, että osa saksalaista sotaväkeä, ehkäpä suurin osa, on lähtenyt pois. Heissä herää ehkä ajatus, että on päästettävä patoutunut viha ja suuttumus purkautumaan ja hyökättävä heti mistään piittaamatta saksalaisten imperialistien kimppuun. Toiset sitä vastoin sanovat: me olemme internationalisteja, meidän täytyy katsoa asioita sekä Venäjän että Saksan kannalta; jopa Saksankin kannalta me tiedämme, että valta siellä ei tule kestäämään, tiedämme varmasti, että jos Ukrainan työläiset ja talonpojat voittavat samalla kun Venäjällä työväen valta lujittuu ja menestyy, niin silloin sosialistinen proletaarinen Ukraina ei ainoastaan voita, vaan myös tulee voittamattomaksi! Sellaiset tietoiset ukrainalaiset kommunistit sanovat itselleen: meidän täytyy olla hyvin varovaisia; ehkäpä meidän on huomenna jännitettävä kaikki voimamme ja pantava peliin kaikki voidaksemme taistella imperialismia ja Saksan sotavoimia vastaan. Niin voi käydä ehkä huomenna, mutta ei tänään. Tänään me tiedämme, että saksalaisten imperialistien sotajoukot rappeutuvat itsestään; he tietävät, että ukrainalaisten sotajoukkojen ohella myös itäpreussilaisten ja saksalaisten sotajoukkojen keskuudessa julkaistaan vallankumouksellisia lehtiä⁵⁵. Samaan aikaan päätehtävänämme on propaganda Ukrainan kapinan hyväksi. Näin on asia internationalistisen, kansainvälisen vallankumouksen kannalta katsottuna, koska saksalainen rengas on tämän ketjun tärkein rengas, sillä Saksan vallankumous on jo kypsytynyt ja maailmanvallankumouksen menestys riippuu eniten siitä.

Me pidämme vaarin, ettei sekaantumisemme vahingoitaisi heidän vallankumoustaan. Pitää ymmärtää jokaisen vallankumouksen muutokset ja nousut. Vallankumous kulkee jokaisessa maassa omaa erikoista tietään — olemme sen nähneet ja kokeneet ja tiedämme sen muita paremmin — ja nämä tiet ovat niin erilaisia, että vallankumous saattaa

myöhästyä vuoden jopa kaksikin. Maailmanvallankumous ei ole niin mutkaton, että kaikkialla, kaikissa maissa voitaisiin kulkea samaa tietä,— muutoinhan olisimme voittaneet jo aikoja sitten. Jokaisen maan on käytävä läpi tietyt poliittiset vaiheet. Me näemme, että sovittelijat pyrkivät kaikkialla samaan, he yrittävät yhdessä porvariston kanssa „pelastaa kansan porvaristolta”, kuten Tsereteli ja Tshernov tekivät meillä, kuten scheidemannilaiset tekevät Saksassa; Ranskassa tehdään samaa omalla tavalla. Ja nyt, kun Saksa, tuo voimakkaimman, järjestyneisyydestään ja lujudestaan tunnetun työväenliikkeen maa, missä työläiset ovat kauimmin kärsineet, mutta ehkä myös kartuttaneet eniten vallankumouksellista vihaa ja kykenevät paremmin nujertamaan vihollisensa, on vallankumouksen kynnyksellä, nyt saattaisi vallankumouksen kasvun vauhtia tuntemattomien henkilöiden sekaantumisen näihin tapahtumiin tuottaa vahinkoa niille tietoisille kommunisteille, jotka sanovat: minä kiinnitän ennen muuta huomioni siihen, että tämä prosessi on saatava tapahtumaan tietoisesti. Nyt, kun saksalainen sotamies on havainnut, että häntä ajetaan lahdattavaksi ja selitetään hänen menevän puolustamaan isänmaataan, vaikka hän todellisuudessa puolustaa saksalaisia imperialisteja, nyt lähenee aika, jolloin Saksan vallankumous puhkeaa niin suurella voimalla ja niin järjestyneesti, että se ratkaisee sata kansainvälistä ongelmaa. Siksi pä tietoiset Ukrainan kommunistit sanovat: meidän tulee antaa kaikkemme kansainvälisen vallankumouksen voiton hyväksi, mutta meidän on tajuttava, että tulevaisuus kuuluu meille, ja kuljettava yhtä jalkaa Saksan vallankumouksen kanssa.

Nämä ovat ne vaikeudet, jotka halusin esitellä käyttäen esimerkkinä Ukrainan kommunistien ajattelutapaa. Nämä vaikeudet vaikuttavat myös Neuvosto-Venäjän asemaan. Nyt meidän on sanottava, että kansainvälinen proletariaatti on nykyisin herännyt ja ottaa jättiläisaskelia, mutta asemamme on vaikea varsinkin siksi, koska eilinen „liittolaisemme” nousee vastustamaan meitä päävihollisenaan. Se ei nyt lähde taistelemaan vihollisen sotavoimia, vaan kansainvälistä bolshevismia vastaan. Nyt, kun Etelärintamalle keskitetään Krasnovin joukkoja ja me tiedämme niiden saaneen ammuksia saksalaisilta, nyt kun olemme paljastaneet imperialismien kaikkien kansojen silmissä, henkilöt, jotka syyttivät meitä Brestin rauhasta ja lähettivät Krasnovin

hankkimaan ammuksia saksalaisilta sekä ammuttivat niillä Venäjän työläisiä ja talonpoikia, nämä samat henkilöt saavat nyt ammuksia Englannin ja Ranskan imperialisteilta ja saadessaan niitä hierovat kauppoja ja myyvät Venäjää sille miljonäärille, joka tarjoaa enemmän. Juuri tämän vuoksi nyt ei riitä se meillä muodostunut yleinen käsitys, että murros on alkanut. Meillä on vanhoja vihollisia, mutta lisäksi heidän selkänsä takana kootaan juuri nyt uutta apuvoimaa heille. Me tiedämme tämän kaiken ja seuraamme tapahtumia. Vielä helmi- tai maaliskuussa, vain puolisen vuotta sitten meillä ei ollut armeijaa. Armeija ei kyennyt taistelemaan. Nelivuotisen imperialistisen sodan kokenut armeija, joka ei tiennyt, minkä puolesta soti, mutta tunsu hämärästi sotivansa vieraiden etujen puolesta,— tuo armeija hajosi, eikä mikään mahti maailmassa voinut pitää sitä koossa.

Jokainen vallankumous on vasta silloin jonkin arvoinen, kun se osaa puolustautua, mutta vallankumous ei opi puolustautumaan käden käänteessä. Vallankumous oli miljoonien heräämistä uuteen elämään. Helmi- ja maaliskuussa nuo miljoonat eivät tienneet, minkä vuoksi he menevät jatkamaan teurastusta, johon tsaarit ja Kerenskit olivat heitä pakottaneet ja jonka tarkoituksen paljasti vasta joulukuussa bolshevikkihallitus. He käsittivät selvästi, ettei se ollut heidän sotaansa, ja tarvittiin lähes puoli vuotta, ennen kuin tapahtui käänne. Käänne on tapahtunut; se muuttaa vallankumouksen voiman. Nelivuotisen sodan uuvuttamat ja näännyttämät joukot antoivat helmi- ja maaliskuussa palttua kaikelle ja sanoivat, että kunpa tulisi rauha ja lopetettaisiin sota. Ne eivät kyenneet asettamaan kysymystä, minkä vuoksi sodittiin. Kun nämä joukot ovat nyt saaneet aikaan Punaisessa Armeijassa uuden kurin, joka ei ole keppikuria eikä tilanherrakomennon kuria, vaan työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostojen kuria; kun ne ovat nyt valmiita mitä suurimpiin uhrauksiin; kun niissä on muodostunut uusi yhtenäisyys, niin se johtuu siitä, että kymmenien miljoonien tietoisuuden ja kokemuksen pohjalla syntyy ja on syntynyt ensi kerran uusi, sosialistinen kuri, on syntynyt Punainen Armeija. Se syntyi vasta sitten, kun nämä kymmenet miljoonat ihmiset huomasivat omasta kokemuksestaan, että he ovat itse heittäneet harteiltaan tilanherrat ja

kapitalistit, että rakennetaan uutta elämää, että he ovat alkaneet itse rakentaa tätä elämää ja rakentavat sen, jollei ulkoinen hyökkäys sitä estä.

Kun talonpojat näkivät päävihollisensa ja aloittivat taistelun maaseudun kulakkeja vastaan, kun työläiset karistivat niskastaan tehtailijan ja alkoivat rakentaa tehtaita proletarisen kansantalousperiaatteen mukaisesti, he huomasivat, kuinka vaikeaa uudelleenjärjestely oli, mutta he selviytyivät siitä; tarvittiin kuukausia töiden käyntiin saamiseen. Ne kuukaudet ovat kuluneet, ja murros on tapahtunut; kausi, jolloin olimme voimattomia, on päättynyt, ja olemme lähteneet eteenpäin jättiläisaskelin; on päättynyt kausi, jolloin meillä ei ollut armeijaa, jolloin ei ollut kuria; on syntynyt uusi kuri, ja armeijaan tulee tuhansittain uusia ihmisiä, jotka ovat valmiita uhraamaan henkensä.

Se merkitsee, että uusi kuri ja toverillinen liitto ovat kasvattaneet meidät toisenlaisiksi taistelussa rintamalla sekä taistelussa kulakkeja vastaan maaseudulla. Tämä murroskausi, jota elämme, oli vaikea, mutta nyt tunnemme, että asiat alkavat järjestyä ja olemme siirtymässä järjestymättömästä, dekreetillä säädetyistä sosialismista todelliseen sosialismiin. Edessämme on päätehtävä — taistelu imperialismia vastaan, ja tässä taistelussa meidän täytyy voittaa. Viit-taamme kaikkiin tämän taistelun vaikeuksiin ja vaaroihin. Tiedämme, että murros Punaisen Armeijan tietoisuudessa on tapahtunut, Punainen Armeija on alkanut voittaa, se nostaa keskuudestaan esille tuhansia upseereita, jotka ovat käyneet läpi oppikurssin uusissa proletaarisissa sotakouluissa, ja tuhansia muita upseereita, jotka eivät ole käyneet mitään muita kursseja kuin sodan ankaran kurssin. Siksi emme liioittele lainkaan tajutessamme vaaran, mutta nyt me sanomme, että meillä on armeija. Ja tämä armeija on luonut kurin, on tullut taistelukuntoiseksi. Etelärintamamme ei ole erillinen rintama,—se on rintama koko englantilais-ranskalaista imperialismia vastaan, maailman mahtavinta vihollista vastaan, mutta me emme pelkää tuota vihollista, koska tiedämme, että se ei itsekään kykene selviytymään sisäisestä vihollisestaan.

Kolme kuukautta sitten naurettiin, kun me sanoimme, että Saksassa voi puhjeta vallankumous, meille sanottiin, että vain puolihullut bolshevikit saattavat uskoa Saksan vallankumoukseen. Ei yksin porvaristo, vaan myös menshevikit ja

vasemmistoeserrätkin sanoivat bolshevikkeja isänmaanpettureiksi ja väittivät, että Saksassa ei voi tulla vallankumousta. Mutta me tiesimme, että siellä tarvitaan apuamme, ja voidaksemme auttaa meidän täytyi olla valmiita kaikkiin uhrauksiin, jopa raskaisiin rauhanehtoihinkin. Muutamia kuukausia sitten meille puhuttiin ja todisteltiin tällaista, mutta Saksa on muutamassa kuukaudessa muuttunut mahtavasta keisarikunnasta lahonneeksi puuksi. Sama voima, joka mursersi Saksan, vaikuttaa myös Amerikassa ja Englannissa. Se on tänään heikko, mutta joka askeleella, jonka englantilaiset ja ranskalaiset yrittävät ottaa Venäjällä yrittäen miehittää Ukrainaa, kuten saksalaiset tekivät,— joka askeleella tämä voima nousee yhä enemmän pinnalle ja paisuu jopa espanjantautiakin pelottavamaksi.

Siksipä, toverit, toistan vielä, jokaisen valveutuneen työläisen päätehtävänä on nyt olla salaamatta mitään laajoilta joukoilta, jotka eivät ehkä tunne tilanteen koko kärkevyyttä, ja hänen on päinvastoin paljastettava niille koko totuus. Työläiset ovat kypsyneet tietämään tämän totuuden. Meidän on voitettava, paitsi valkokaartilaiset, myös maailman imperialismi. Meidän on voitettava ja me voitamme, paitsi tätä, vielä pelottavamman vihollisen. Sitä varten tarvitaan ennen kaikkea Punaista Armeijaa. Asettakoon Neuvosto-Venäjän jokainen järjestö armeijakysymyksen jatkuvasti etutilalle. Nykyään, kun kaikki on vakaantunut, ensivuoroisia kysymyksiä ovat sota ja armeijan lujittaminen. Olemme aivan varmoja siitä, että selviydymme vastavallankumouksesta. Tiedämme, että meillä on voimia, mutta tiedämme myös, että Englannin ja Ranskan imperialismi on meitä voimakkaampi, ja tahdomme, että työläisjoukot tajuaisivat tämän selvästi. Me sanomme: armeijaa on voimistettava kymmenkertaisesti ja enemmänkin, on puhuttava siitä, että kuria lujitettaisiin enemmän ja että tietoiset, valistuneet, organisoidut todelliset johtajat omistaisivat kymmenen kertaa enemmän huomiota ja huolenpitoa tälle asialle, ja silloin kansainvälisen vallankumouksen kasvu ei rajoitu niihin maihin, jotka ovat jo kärsineet tappion. Nyt vallankumous alkaa jo niissäkin maissa, jotka selviytyivät voittajina. Voimiemme täytyy kasvaa päivä päivältä, ja tämä herkeämätön kasvu on meille edelleenkin tärkeimpänä

ja täydellisenä takeena siitä, että kansainvälinen sosialismi voittaa! (Toveri Leninin puhe keskeytyy useita kertoja raikuvien suosionosoitusten vuoksi ja sen päätyttyä puhkeaa suosionosoitusten myrsky. Salintäyteinen yleisö nousee yhtenä miehenä seisomaan ja tervehtii maailmanvallankumouksen johtajaa.)

*Lehtiselostukset on julkaistu
lokakuun 23 p:nä 1918
„Pravdan” 229. numerossa
ja „Izvestija VTsIK” lehden
231. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu v. 1919
kirjassa: „Yleisven. TpKK:n viides toimi-
kausi. Pikakirjoituseloste”.
Moskova*

*Julkaistaan
pikakirjoitteeseen ja sanomalehtien
teksteihin verrattun
pikakirjoituselosteen mukaan*

**YLEISVENÄLÄISEN ТРКК:n, MOSKOVAN NEUVOSTON,
AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN
JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN YHTEISESSÄ
ISTUNNOSSA LOKAKUUN 22 p:nä 1918
HYVÄKSYTTY PÄÄTÖSLAUSELMA**

Proletaarijoukkojen ja talonpoikaiston vallankumouksellinen liike imperialistista sotaa vastaan on viime aikana saavuttanut valtavia voittoja kaikissa maissa, erittäinkin Balkanilla, Itävallassa ja Saksassa. Mutta nimenomaan nämä voitot ovat herättäneet kansainvälisessä porvaristossa, m.m. sen etunenään nyt asettuneessa Englannin, Amerikan ja Ranskan porvaristossa erikoista vihamielisyyttä ja pyrkimystä järjestäytyä kiireellisesti vastavallankumoukselliseksi voimaksi, jonka tarkoituksena on tukahduttaa vallankumous ja ensi kädessä sen tämänhetkinen pääpesäke, Venäjän Neuvostovalta.

Saksan porvaristo ja Saksan hallitus, jotka on lyöty sodassa ja joita sisältäkäsinkin uhkaa mahtava vallankumouksellinen liike, etsivät kuumeisesti pelastusta. Toinen virtaus Saksan hallitsevissa piireissä toivoo vielä voivansa voittaa viivytyksillä aikaa talveen saakka ja järjestää maan sotilaallisen puolustuksen uudella linnoitetulla puolustuslinjalla. Toinen virtaus pyrkii kouristuksentapaisesti liittoon Englannin ja Ranskan porvariston kanssa vallankumouksellista proletariaattia ja bolshevikkeja vastaan. Koska tämä virtaus kohtaa äärimmäistä vastahakoisuutta voittajien, Englannin ja Ranskan imperialistien, taholta, se yrittää pelotella niitä bolshevismien vaaralla ja lahjoa ne tekemällä niille palveluksia bolshevikkeja vastaan, proletaarista vallankumousta vastaan.

Saksan alaisten tai miehittämien maiden porvaristo yrittää vielä innokkaammin sopia Ententen kanssa varsinkin niissä tapauksissa, jolloin se, kuten esimerkiksi Suomessa, Ukrainassa j.n.e., tajuaa, että sen on täysin mahdotonta

pitää riistettyjä työtätekeviä joukkoja valtansa alla ilman ulkomaisten pistinten apua.

Näiden olosuhteiden vaikutuksesta on muodostumassa tällainen Neuvostovallalle omalaatuinen tilanne: yhdeltä puolen me emme ole milloinkaan olleet niin lähellä kansainvälistä proletaarista vallankumousta kuin nyt, ja toiselta puolen emme ole milloinkaan olleet niin vaarallisessa asemassa kuin nyt. Nyt ei enää ole kahta, toinen toistaan raatelevaa ja näännyttävää, likipitäen yhtä voimakasta imperialistista saalistajaryhmää. Jäljelle jää yksi voittajien, Englannin ja Ranskan imperialistien, ryhmittymä; se aikoo jakaa kapitalistien kesken koko maailman; se asettaa tehtäväkseen kukistaa kaikin mokomin Venäjällä Neuvostovallan ja pystyttää sen sijalle porvariston vallan; se valmistautuu nyt hyökkäämään Venäjän kimppuun etelästä, esimerkiksi Dardanellien ja Mustan meren kautta tai Bulgarian ja Romanian kautta, samalla kun ainakin osa Englannin ja Ranskan imperialisteista nähtävästi toivoo Saksan hallituksen ryhtyvän joko suoranaisesti tai sanattomasta sopimuksesta heidän kanssaan vetämään joukkojaan pois Ukrainasta vasta sitä mukaa kuin Englannin ja Ranskan joukot miehittävät Ukrainan, jotta saisi estetyksi sen, mikä on muussa tapauksessa väistämätöntä, estetyksi Ukrainan työläiset ja talonpojat pääsemästä voitolle ja pystyttämästä Ukrainaan työläisten ja talonpoikien hallitusta.

Laajat työläis- ja talonpoikaisjoukot eivät ole tajunneet kaikkialla ja aina syvimpiä kerroksia myöten sitä, että vastavallankumouksellisten krasnovilaisten ja valkokaartilaisien selän takana meidän kimppuumme varustautuu hyökkäämään verrattomasti vaarallisempi voima, maailman, ennen kaikkea Englannin ja Amerikan sekä Ranskan vastavallankumouksellinen porvaristo. Meidän on väsymättä levitettävä joukkoihin tätä tietoisuutta. On kiinnitettävä mitä suurinta huomiota Etelärintaman lujittamiseen, nykyistä verrattomasti voimakkaamman Punaisen Armeijan luomiseen ja aseistamiseen. Jokainen työväenjärjestö, jokainen talonpoikaisköyhälistön yhdistys, jokainen neuvostovirasto on velvollinen asettamaan yhä uudelleen päiväjärjestyksen ensimmäiseksi kysymykseksi armeijan lujittamisen, tarkastamaan vielä ja vielä kerran, olemmeko tehneet kyllin paljon, mihin uusiin toimenpiteisiin me voimme ja meidän pitää ryhtyä.

Työläis- ja talonpoikaisjoukkojemme mielialassa on tapahtunut ilmeinen käänne. Joukot ovat voittaneet sodan aiheuttaman äärimmäisen väsymyksen. Armeijaa luodaan ja se on jo luotu. On kasvanut uusi, kommunistinen kuri, tietoinen kuri, työtätekevien kuri. Ja tämä tosiasia antaa meille täyden syyn luottaa varmasti siihen, että me kykenemme suojaamaan ja suojaamme sosialistisen isänmaan ja kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen voiton.

„Izvestija VTsIK“ № 231,
lokakuun 23 pñä 1918

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE ITÄVALTA-UNKARIN VALLANKUMOUKSEN
KUNNIAKSI PIDETYSSÄ MIELENOSOITUKSESSA
MARRASKUUN 3 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Raikuvia suosionosoituksia.) Tapahtumat osoittavat meille, että kansan kärsimykset eivät ole olleet turhia.

Emme sodi vain venäläistä kapitalismia vastaan. Taistemme kaikkien maiden kapitalismia, maailmankapitalismia vastaan — kaikkien työläisten vapauden puolesta.

Vaikka meidän onkin ollut vaikea taistella nälkää ja vihollisia vastaan, niin nyt näemme, että meillä on miljoonia liittolaisia.

Niitä ovat Itävallan, Unkarin ja Saksan työläiset. Nyt juuri, kun olemme koolla täällä, vankilasta vapautettu Friedrich Adler lienee saapumassa Wieniin. Wienin toreilla luultavasti juhlitaan Itävallan työväenvallankumouksen ensimmäistä päivää.

On jo lähellä aika, jolloin kaikkialla tullaan juhlimaan maailmanvallankumouksen ensimmäistä päivää.

Emme ole turhaan tehneet työtä ja kärsineet. Kansainvälinen maailmanvallankumous voittaa!

Eläköön kansainvälinen proletaarinen vallankumous!
(Raikuvia suosionosoituksia.)

„Pravda“ № 240,
marraskuun 5 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE AMMATTILIITTOJEN YLEISVENÄLÄISEN
KESKUSNEUVOSTON JA MOSKOVAN
AMMATTILIITTONEUVOSTON JUHLAISTUNNOSSA
MARRASKUUN 6 pnä 1918 ⁵⁶**

SANOMALEHTISELOSTUS

(Läsnäolijat nousevat seisomaan ja tervehtivät toveri Leniniä myrskyisin, kauan kestävin suosionosoituksin.) Me kokoonnumme tänään kymmeneen ja satoihin joukkokokouksiin juhliaksemme Lokakuun kumouksen vuosipäivää, aloitti toveri Lenin. Niille, jotka ovat olleet jo kauan mukana työväenliikkeessä ja jo aikaisemmin yhteydessä työväen syviin riveihin ja jotka ovat olleet läheisessä kosketuksessa tehtäisiin ja muihin tuotantolaitoksiin,— niille on selvää, että kulunut vuosi on ollut todellisen proletaarisen diktatuurin vuosi. Tämä käsite oli ennen käsittämätöntä kirjallinaa, eräänlainen vaikeatajuinen sanayhdistelmä. Sivistyneistö haki tämän käsitteen selitystä oppineiden teoksista, jotka kuitenkin antoivat sille perin hämärän kuvan siitä, mitä proletaarinen diktatuuri oikeastaan on. Suurin ansiomme kuluneen vuoden ajalta on se, että olemme tulkinneet nämä sanat käsittämättömästä latinasta ymmärrettävälle venäjän kielelle. Työväenluokka ei ole kuluttanut tänä vuotena aikaansa järkeilyyn, vaan on luonut käytännössä proletaarista diktatuuria ja toteuttanut sitä sivistyneiden älyjen hämmingistä huolimatta.

Lännessä on vallinnut kapitalismi entiseen tapaan. Nyt sielläkin koittaa suurten mullistusten aika. Länsi-Euroopan työmies on nyt astumassa vaikeaan siirtymäkautteen, joka johtaa kapitalismista sosialismiin. Hän, kuten mekin, joutuu särkeämään koko vanhan koneiston ja rakentamaan uuden.

Meillä ei ollut mahdollisuutta käyttää kaikkea sitä kokemusten, tietojen ja teknillisen kulttuurin varantoa, jonka

porvarillinen sivistyneistö oli koonnut. Porvaristo naureskeli ilkkuvasti bolshevikeille sanoen, että tuskinpa Neuvostovalta pysyy pystyssä kahtakaan viikkoa, ja siksi vältteli jatkamasta työntekoa sekä vastusti kaikkialla missä kykeni ja kaikin käytettävissä olevin keinoin uutta liikettä, uutta rakennustyötä, joka hajotti vanhaa elämänjärjestystä.

Porvariston vastarinta ei ole vielä läheskään loppunut. Porvariston vihamielisyys kasvaa päivä päivältä ja sitä nopeammin, mitä lähemmäksi vanhan, kapitalistisen maailman loppua me tulemme.

Maailmantilanne on voimistuvan ja maailmanmittaan kehittyvän bolshevismien vaikutuksesta nyt sellainen, että kaikenkarvaisten imperialistien liitto saattaa nousta sotajalalle Neuvostotasavaltaa vastaan, ja porvariston vastarinta saattaa muuttua kansallisesta kansainväliseksi.

Kuten tiedätte, Saksa on karkottanut lähettiläämme Berliinistä vedoten siihen, että edustustomme Saksassa harjoittaa vallankumouksellista propagandaa. Ikään kuin Saksan hallitus ei olisi ennen tiennyt, että meidän lähetystömme tuo maahan vallankumouksellista tartuntaa. Mutta ennen Saksa oli vaiti tästä, koska se oli vielä voimakas, koska se ei pelännyt meitä. Nyt, sotilaallisen romahduksensa jälkeen se on alkanut pelätä meitä. Saksalaiset kenraalit ja kapitalistit kääntyvät liittoutuneiden puoleen ja sanovat heille: vaikka te voitittekin meidät, älkää silti viehättykö käyttämään meitä koekaniineinanne, koska niin teitä kuin meitäkin uhkaa maailmanbolshevismi, jota vastaan taisteltaessa me voimme olla teille hyödyksi.

Ja paljon mahdollista, että liittolaisvaltojen imperialistit liittoutuvat Saksan imperialismien kanssa lähteäkseen yhdessä sotaretkelle Venäjälle, tietenkin jos Saksan imperialismi vielä säilyy siihen saakka. Tämän vuoksi vaara, joka on ympäröinyt meitä koko kuluneen vuoden ajan, kasvaa nyt erikoisen suureksi. Mutta nyt emme ole yksin. Olemme nyt saaneet ystäviä niistä kansoista, jotka ovat paikoin jo nousseet ja paikoin ovat nousemassa kapinaan ja jotka osoittavat riittävän vakuuttavasti hallituksilleen haluttomuutensa jatkaa saalistajain anastussotaa. Mutta me tulemme jatkamaan edelleenkin sosialistista rakennustyötämme siitä huolimatta, että meillä on edessämme uusi erittäin vaarallisten vaiheiden kausi. Saadut kokemukset

auttavat meitä välttämään erehdyksiä ja antavat meille uutta voimaa työn jatkamista varten.

Ammattiliittojen osuus uuden koneiston rakentamisessa on osoittautunut valtavaksi. Työväenluokka on näyttänyt osaavansa organisoida teollisuutta ilman sivistyneistöä ja ilman kapitalisteja. On tehty paljon, mutta edessä on vielä paljon tehtävää. Toverit, kulkekaa rohkeasti eteenpäin samaa tietä, jota olette kulkeneet tähän asti, vetäkää toimintaan yhä uusia ja uusia joukkoja! Antakaa kaikille niille, olkoonpa että lukutaidottomille, kokemattomille ja tietämättömille, mutta joukkojen kanssa yhteen kuuluville työläisille, jotka toivovat vilpittömästi uuden järjestelmän lujittumista, antakaa kaikille heille, niin puolueeseen kuuluville kuin kuulumattomillekin mahdollisuus työskennellä ja opiskella uudessa, proletaarisessa valtiossa, olla johtamassa ja luoda rikkauksia.

Maailman proletariaatti nousee kapinaan, kukistaa kaikkialla kapitalismin ja vie päätökseen työmme, joka johtaa sosialismin täydelliseen voittoon! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Izvestija VTsIK” № 244,
marraskuun 9 pnä 1918

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehden
tekstin mukaan

**TYÖLÄISTEN, TALONPOIKAIN,
KASAKKAIN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN
EDUSTAJAIN
NEUVOSTOJEN YLIMÄÄRÄINEN,
VI YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS⁵⁷**

6.—9. MARRASKUUTA 1918

I

PUHE VALLANKUMOUKSEN VUOSIPÄIVÄN JOHDOSTA
MARRASKUUN 6 pnä

(Toveri Lenin otetaan vastaan kauan kestävin, myrskyisin suosionosoituksin. Kaikki nousevat seisomaan ja tervehtivät toveri Leniniä.) Toverit! Vallankumuksemme vuosipäivää olemme joutuneet juhlimaan ajankohtana, jolloin ovat puhkeamassa kansainvälisen työväenliikkeen suurimmat tapahtumat ja jolloin skeptisimmillekin, epäilevimillekin työväenluokkaan ja työtätekeviin kuuluville aineksille on käynyt ilmeiseksi, että maailmansota ei pääty vanhan hallituksen ja vanhan hallitsevan porvariluokan sopimukseen tai väkivaltaisuuksiin, että se johtaa Venäjän ja myös koko maailman proletariseen vallankumoukseen, työläisten voittoon pääomasta, joka on peittänyt maapallon verivirtoihin, ja osoittaa meille Saksan imperialismin kaikkien väkivaltaisuuksien ja julmuuksien jälkeen, että Itävallan ja Saksan tukema englantilais-ranskalainen imperialismi harjoittaa samaa politiikkaa.

Tänä päivänä, viettäessämme vallankumuksemme vuosijuhlaa, on paikallaan luoda silmäys taipaleeseen, jonka se on kulkenut. Jouduimme aloittamaan vallankumuksemme tavattoman vaikeissa olosuhteissa, jollaisiin yksikään maailman tulevista työväenvallankumouksista ei enää joudu, ja sen vuoksi on erittäin tärkeää, että yritämme valottaa kulkemaamme taipaletta kokonaisuudessaan, yritämme tarkastella, mitä on saavutettu tänä aikana ja missä määrin olemme tämän vuoden kuluessa valmistautuneet tärkeimpään, todelliseen, ratkaisevaan perustehtäväämme. Meidän täytyy olla yleismaailmallisen proletarisen ja

sosialistisen armeijan osana, sen osastona. Olemme aina ymmärtäneet sen, että vaikka olemmekin joutuneet aloittamaan vallankumouksen, joka kehittyy yleismaailmallisesta taistelusta, niin tämä ei suinkaan johdu mistään Venäjän proletariaatin ansiosta tai siitä, että Venäjän proletariaatti olisi ollut edellä muista, vaan päinvastoin vain erikoinen kapitalismin heikkous, sen takapajuisuus ja varsinkin tukalat sotilaalliset strategiset olosuhteet aiheuttivat sen, että meidän oli tapahtumien kulun pakottamina astuttava paikallamme toisten taisteluosastojen edelle, odottamatta kunnes nuo osastot saapuvat, kunnes ne lähtevät liikkeelle. Teemme nyt selkoa itsellemme saadaksemme tietää, missä määrin olemme valmistautuneet niitä taisteluita varten, jotka ovat nyt edessä tulevassa vallankumouksessamme.

Ja niinpä, toverit, kysyessämme itseltämme, mitä olemme saaneet aikaan tänä vuonna suuressa mitassa, meidän on sanottava, että olemme saaneet aikaan seuraavaa: työväenvalvonnasta, näistä työväenluokan ensi askelista, maan kaikkia varoja koskevasta määräämisestä olemme päätyneet välittömästi luomaan työväenhallintoa teollisuudessa; taistelusta, jota koko talonpoikaisto kävi maasta tilanherroja vastaan, taistelusta, joka oli luonteeltaan yleiskansallista, porvarillis-demokraattista, olemme tulleet siihen, että maaseudulla ovat erottautuneet proletaariset ja puoliproletaariset ainekset — ne jotka tekevät eniten työtä, ne joita riistetään — ja ne ovat nousseet rakentamaan uutta elämää; maaseudun sorretuin väestönosa on noussut ratkaisevaan taisteluun porvaristoa, muun muassa omaa porvaristoaan, maaseudun kulakkiporvaristoa vastaan.

Edelleen, neuvostojärjestelmän ensi askelista olemme tulleet siihen, kuten toveri Sverdlov edustajakokousta avatessaan oikeutetusti mainitsi, että Venäjällä ei ole niin syrjäistä perukkaa, missä neuvostojärjestelmä ei olisi lujittunut, missä se ei muodostaisi eheätä osaa Neuvostotasavallan perustuslaista, joka on kehitelty kaikkien työtätekevien ja sorrettujen pitkäaikaisen taistelukokemuksen nojalla.

Täydellisestä suojattomuudestamme, viimeisestä nelivuotisesta sodasta, joka jätti joukkoihin sorrettujen ihmisten katkeraa vihaa sekä tympääntymisen, hirveän väsymyksen ja nääntymyksen ja joka langetti vallankumouksen kestettäväksi kaikkein vaikeimman, raskaimman kauden, jolloin

olimme vailla suojaa Saksan ja Itävallan imperialismiin iskuilta,—tällaisesta suojattomuudesta olemme tulleet siihen, että meillä on mahtava Punainen Armeija. Lopuksi, mikä tärkeintä, kansainvälisestä yksinäisyydestä, josta jouduimme kärsimään sekä Lokakuussa että tämän vuoden alussa, olemme tulleet sellaiseen tilanteeseen, että ainoa, mutta varma liittolaisemme — kaikkien maiden työtätekevät ja sorretut — on viimeinkin noussut ja Länsi-Euroopan proletariaatin johtajat, kuten Liebknecht ja Adler, johtajat, jotka ovat saaneet maksaa monilla pitkillä kuukausilla pakkotyövankeutta rohkeat, sankarilliset yrityksensä korottaa äänensä imperialistista sotaa vastaan,— nämä johtajat näemme vapaina, koska ei vain päivä päivältä, vaan tunti tunnilta kasvava Wienin ja Berliinin työväenvallankumous on pakottanut vapauttamaan heidät. Yksinäisyydestä olemme tulleet sellaiseen tilanteeseen, että seisomme käsi kädessä, rinta rinnan kansainvälisten liittolaistemme kanssa. Siinä tärkein, mitä on saavutettu tämän vuoden aikana. Otan itselleni vapauden pysähtyä tarkastelemaan lyhyesti tätä taivalta, tarkastelemaan tätä siirtymistä.

Toverit, alussa tunnuksenamme oli työväenvalvonta. Me sanoimme: kaikista Kerenskin hallituksen lupauksista huolimatta pääoma sabotoi edelleenkin maan tuotantoa ja hävittää sitä yhä pahemmin. Me näemme nyt, että asiat olivat menossa rappiota kohti, ja työväenvalvonnan täytyi olla ensimmäinen perustoimenpide, joka on välttämätön jokaiselle sosialistiselle hallitukselle, työväenhallitukselle. Emme säätäneet heti sosialismia koko teollisuudessamme, koska sosialismi voi muovautua ja lujittua vasta silloin, kun työväenluokka oppii hallintotaidon, kun työväenjoukkojen arvovalta lujittuu. Ilman sitä sosialismi on pelkkä toivomus. Tämän vuoksi saatoimme voimaan työväenvalvonnan tietäen, että se on ristiriitainen, epätäydellinen toimenpide, mutta on välttämätöntä, että työläiset itse ryhtyvät jättiläis- maan teollisuuden suurenmoiseen rakennustyöhön ilman riistäjiä, riistäjiä vastaan. Ja se, toverit, joka on ottanut välittömästi tai vaikkapa välillisestikin osaa tähän rakennustyöhön ja joka on kokenut vanhan, kapitalistisen järjestyksen koko sorron ja julmuuden, hän on oppinut hyvin paljon. Me tiedämme, että on saavutettu vähän. Tiedämme, että perin takapajuisessa ja köyhdytetyssä maassa, missä työväenluokan tielle asetettiin niin paljon esteitä ja sulkuja,

työväenluokka tarvitsee pitkän ajan oppiakseen hallitsemaan teollisuutta. Pidämme mitä tärkeimpänä ja arvokkaimpana sitä, että työläiset ovat itse käyneet käsiksi tähän hallintotyöhön, että työväenvalvonnasta, joka ei voinut olla jäämättä kaaosmaiseksi, hajanaiseksi, näpertelynomaiseksi, vaillinaiseksi kaikilla tärkeimmillä teollisuusaloilla, olemme siirtymässä teollisuuden työväenhallintoon yleiskansallisessa mitassa.

Ammattiliittojen asema on muuttunut. Niiden tärkeimmäksi tehtäväksi on tullut edustajiensa asettaminen kaikkiin päähallintoihin ja keskuselimiin, kaikkiin niihin uusiin järjestöihin, jotka ottivat vastaan kapitalismilta rappiotaan saatetun, tahallisesti sabotoivan teollisuuden ja kävivät siihen käsiksi ilman kaikkien niiden sivistyneistön voimien apua, jotka asettivat alun perin tehtäväkseen käyttää tietoja ja korkeakoulusivistystä — tuota ihmiskunnan tietovarojen hankkimisen tulosta — käyttää kaikkea tuota ajaakseen karille sosialismin asian, käyttääkseen tiedettä muuhun, muttei auttamaan joukkoja järjestämään yhteisen kansantalouden, jossa ei ole riistäjiä. Näiden henkilöiden tarkoituksena oli käyttää tiedettä apunaan työntääkseen kapuloita pyöriin, häiritäkseen tähän työhön vähimmin valmistautuneita työläisiä, jotka kävivät käsiksi hallinto-tehtäviin, ja voimme sanoa, että pääasiallisin vastus on murrettu. Se oli tavattoman vaikeaa. Porvariston puoleen kallistuvien ainesten sabotaasi on murrettu. Suunnattomista vastuksista huolimatta työläiset ovat ottaneet tämän perus- askeleen ja siten laskeneet sosialismin perustuksen. Emme vähääkään liioittele emmekä pelkää sanoa totuutta. Niin, on tehty vähän, jos katsotaan asian päätökseen viemisen kannalta, mutta on tehty paljon, tavattoman paljon perustuksen lujittamisen kannalta. Sosialismista puhuttaessa ei voida sanoa, että mitä laajimmissa työväenjoukoissa perustus on rakennettu tietoisesti siinä mielessä, että ne ovat ottaneet käsiinsä kirjoja, lukeneet kirjasia, vaan tietoisuus ilmenee siinä, että ne ovat omalla tarmollaan, omin käsin ryhtyneet suorittamaan tavattoman vaikeaa tehtävää, tehneet tuhansia erehdyksiä ja itse kärsineet jokaisesta erehdyksestä, ja jokainen erehdys on terästännyt ja karaissut niitä teollisuuden hallinnon järjestämistyössä, ja tämä hallinto on nyt luotu ja lepää vankalla perustalla. Ne ovat vieneet työnsä päätökseen. Nyt tätä työtä ei tulla tekemään samoin kuin

silloin,— nyt koko työväen massa, eivät yksin johtajat ja eturivin työntekijät, vaan todellakin mitä laajimmat kerrokset tietävät rakentavansa sosialismia itse, omilla käsillään, tietävät, että perustus on jo rakennettu ja ettei mikään voima maan rajojen sisällä estä viemästä tätä asiaa päätökseen.

Jos kohta teollisuuden alalla on ollut näin suuria vaikeuksia ja meidän täytyi käydä läpi tämä monien mielestä pitkä, mutta todellisuudessa lyhyt taival työväenvalvonnasta työväenhallintoon, niin maaseudulla, joka on takapajuisempi, jouduimme tekemään valmistelutyötä paljon enemmän. Ja se, joka on tarkkaillut maaseudun elämää ja ollut kosketuksessa maaseudun talonpoikaisjoukkoihin, sanoo: kaupunkien Lokakuun vallankumous muodostui maaseudun osalta todelliseksi Lokakuun vallankumoukseksi vasta kesällä ja syksyllä 1918. Ja siinäkin, toverit, ottaessaan vallan käsiinsä, Pietarin proletariaatti ja Pietarin varuskunnan sotilaat tiesivät erinomaisesti, että maaseudun rakennustyössä joudutaan suuriin vaikeuksiin, että siellä pitää kulkea eteenpäin vähitellen, että siellä yritykset maan yhteisviljelyksen käytäntöönottamiseksi asetuksilla ja lakisäädöksillä olisivat mitä suurinta mielettömyyttä, että siihen saattoi suostua mitättömän pieni joukko valveutuneita talonpoikia, kun taas talonpoikien valtaenemmistö ei asettanut sellaista tavoitetta. Ja sen tähden me rajoituimme siihen, mikä oli ehdottoman välttämätöntä vallankumouksen kehityksen etujen kannalta: ei pidä missään tapauksessa ohittaa joukkojen kehitystä, vaan on odotettava, kunnes näiden joukkojen oman kokemuksen, oman taistelun perusteella kehittyä etenevä liike. Rajoituimme Lokakuussa siihen, että lakaisimme heti pois talonpoikien vuosisataisen perivihollisen, orjuuttajajättilänsä, latifundioiden omistajan. Se oli koko talonpoikaiston yhteistä taistelua. Siinä talonpoikaisto ei vielä jakautunut proletariaatiksi, puoli-proletariaatiksi, talonpoikaisköyhälistöksi ja -porvaristoksi. Me sosialistit tiesimme, että sosialismia ei voi olla ilman tätä taistelua, mutta tiesimme myös, ettei riitä, jos me sen tiedämme, vaan miljoonien pitää se tajuta, ei kuitenkaan propagandan kautta, vaan oman kokemuksensa tietä, ja siksi me silloin, kun talonpoikaisto kokonaisuudessaan käsitti kumouksen pelkästään tasasuhtaisen maankäytön periaatteiden mukaiseksi, sanoimme avoimesti asetukses-

samme lokakuun 26 päivältä 1917 ottavamme perustaksi talonpoikain evästyksen maakysymyksestä*.

Sanoimme avoimesti, ettei se vastaa meidän katsomuksiamme, ettei se ole kommunismia, mutta emme tyrkyttäneet talonpojille sitä, mikä ei soveltunut heidän katsomuksiinsa, vaan soveltui ainoastaan meidän ohjelmaamme. Ilmoitimme kulkevamme heidän rinnallaan kuten ainakin työkumppanimme rinnalla, varmoina siitä, että vallankumouksen kehitys johtaa samaan, mihin itsekkin olimme päätyneet, ja tuloksena näemme talonpoikaisliikkeen. Agraariuudistus alkoi juuri siitä maan sosialisoinnista, jonka me itse veimme läpi äänestämällä sen puolesta samalla selittäen avoimesti, ettei se vastannut katsomuksiamme, tietäen, että valtaenemmistö kannatti tasasuhtaisen maankäytön aatetta, ja haluamatta tyrkyttää mitään, odottaen, kunnes talonpoikaisto itse vapautuu siitä ja menee pitemmälle eteenpäin. Odotuksemme on käynyt toteen ja me olemme kyenneet saattamaan voimamme valmeustilaan.

Laki, jonka silloin hyväksyimme, pohjaa yleisdemokraattisiin periaatteisiin, siihen mikä yhdistää rikasta kulakki-talonpoikaa ja köyhää talonpoikaa toisiinsa — vihaan tilanherraa kohtaan, yleiseen tasa-arvoisuusaatteeseen, joka oli ehdottomasti vallankumouksellinen aate verrattuna vanhaan monarkkiseen järjestykseen. Tästä laista meidän oli siirryttävä talonpoikien keskinäiseen erotteluun. Maan sosialisointia koskevan lain veimme läpi yhteisestä suostumuksesta. Sen hyväksyimme yksimielisesti niin me kuin nekin, jotka eivät olleet bolshevikkien katsomusten kannalla. Sen kysymyksen, kenen hallussa maan tulee olla, jätimme ennen kaikkea maatalouskommuunien ratkaistavaksi. Jätimme tien vapaaksi, jotta maanviljely voisi kehittyä socialististen periaatteiden mukaisesti, samalla kun tiesimme mainiosti, että silloin, lokakuussa 1917, se ei kyennyt lähtemään tälle tielle. Valmistavan työmme tuloksena olemme päässeet saavutukseen, joka merkitsee maailmanhistoriallista jättiläisaskelta, jollaista ei ole vielä otettu demokraattisimmassakaan, tasavaltaisimmassakaan valtiossa. Tämän askeleen otti viime kesänä koko talonpoikaismassa, jopa Venäjän syrjäisimmissäkin kylissä. Asioiden kehityttyä elintarviketilanteen osalta sekasoroksi, nälänhädäksi, kun entisyyden

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 241—243. *Toim.*

perinnön ja kirottujen neljän sotavuoden seurauksena, vastavallankumouksen ja kansalaissodan tuloksena meiltä riistettiin rikkain vilja-alue, kun kaikki tämä kehittyi viimeiseen pisteeseen ja nälänhätä uhkasi muodostua kaupungeissa vaaralliseksi,— silloin valtiovaltamme ainoa ja varmin vankka tuki, kaupunkien ja teollisuusalueiden valveutunut työväki lähti joukolla maaseudulle. Ne, jotka sanovat työläisten lähteneen liikkeelle pannakseen alulle aseellisen taistelun työläisten ja talonpoikien välillä, harjoittavat parjausta. Tapahtumat ovat osoittaneet moisen parjauksen perättömäksi. Työläiset lähtivät liikkeelle antaakseen vastaiskun maaseudun riistäjäaineiksille — kulakeille, jotka hankkivat ennenkuulumattomia rikkauksia viljakeinottelulla samaan aikaan, kun kansaa kuoli nälkään. Työläiset lähtivät työtätekevän köyhälistön, maaseudun enemmistön avuksi, ja heinäkuu, heinäkuun kriisi, jolloin kulakkikapinain aalto kiiri kautta Venäjän, osoitti, että he eivät lähteneet liikkeelle turhaan, että he ojensivat liittolaisen käden, että heidän valmisteleva työnsä oli yhteydessä joukkoihin. Heinäkuun kriisi päättyi siihen, että työtätekevät riistetyt ainekset nousivat toimintaan kaikkialla maaseudulla, nousivat yhdessä kaupunkien proletariaatin kanssa. Tov. Zinovjev ilmoitti minulle tänään puhelimitse, että Pietarissa alueen köyhälistökomiteain edustajakokouksen osanottajain lukumäärä on noussut 18.000 henkilöön ja että siellä vallitsee tavattoman suuri innostus⁵⁸. Sitä mukaa kuin kaikki se, mitä koko Venäjällä tapahtuu, on käynyt yhä kouraan-tuntuvammaksi, maaseutuköyhälistö on noustessaan nähnyt kulakkienvastaisen taistelun oman kokemuksensa valossa, se on havainnut, ettei saa mennä maalaisporvariston ja kulakkien mukana, jos tahdotaan turvata kaupungit elintarvikkeilla, jos tahdotaan saada uudelleen käyntiin tavaravaihto, jota ilman maaseutu ei voi tulla toimeen. On järjestäydyttävä erikseen. Ja me olemme nyt ottaneet maaseudulla sosialistisen vallankumouksen ensimmäisen ja valtavan askeleen. Lokakuussa emme voineet tätä tehdä. Me käsitimme, minä ajankohtana saatoimme mennä joukkojen luo, ja olemme nyt saaneet aikaan sen, että sosialistinen vallankumous maaseudulla on aloitettu, ettei ole sel-laista syrjäkylää, missä ei tiedettäisi, että oman kylän pohatta, oman kylän kulakki, jos hän keinottelee viljalla,

katsoo kaikkia ajan tapahtumia vanhasta syrjäseudun näkökulmasta.

Ja niinpä maaseudun talous, maaseudun köyhälistö, joka lujittaa yhteistoimintaa johtajiensa, kaupunkien työläisten kanssa, muodostaa vasta nyt lopullisen ja vankan perustuksen todella sosialistiselle rakennustyölle. Maaseudulla sosialistinen rakennustyö alkaa vasta nyt. Vasta nyt muodostetaan Neuvostoja ja talouksia, joiden johdonmukaisena pyrkimyksenä on laajamittainen maan yhteismuokkaus, tietojen, tieteen ja tekniikan hyväksikäyttö ja jotka tietävät, että taantumuksellisen ja pimeän entisyyden perustuksille ei voida luoda edes yksinkertaista, alkeellista inhimillistä kulttuuria. Siellä on edessä vielä vaikeampi työ kuin teollisuudessa. Siellä paikalliset komiteamme ja neuvostomme tekevät vielä enemmän erehdyksiä. Ne ottavat oppia erehdyksistä. Emme pelkää erehdyksiä silloin, kun niitä tekevät joukot, jotka suhtautuvat rakennustyöhön tietoisesti, sillä luotamme vain omaan kokemukseemme ja omien kättemme apuun.

Niinpä suurenmoinen kumous, joka on vienyt meidät näin lyhyessä ajassa sosialismiin maaseudulla, on osoituksena siitä, että koko tämä taistelu on ollut menestyksellistä. Havainnollisimpana todistuksena siitä on Punainen Armeija. Te tiedätte, mihin tilanteeseen jouduimme yleismaailmallisessa imperialistisessä sodassa, kun Venäjä oli joutunut sellaiseen tilaan, etteivät kansanjoukot voineet sitä sietää. Tiedämme, että olimme silloin kerrassaan avuttomassa tilassa. Kerroimme työväenjoukoille avoimesti koko totuuden. Paljastimme sen politiikan salaiset imperialistiset sopimukset, jota käytetään mitä suurimman petoksen välikappaleena, politiikan, jolla Amerikassa, porvarillisen imperialismin edistyneimmässä demokraattisessa tasavallassa, petkutetaan nyt joukkoja pahemmin kuin milloinkaan ennen, vedetään joukkoja nenästä. Kun sota, sen imperialistinen luonne kävi selväksi kaikille, silloin Venäjän Neuvostotasavalta oli ainoa maa, joka murskasi salaisen porvarillisen ulkopolitiikan perustuksiaan myöten. Se paljasti salaiset sopimukset ja sanoi tov. Trotskin välityksellä, maailman kaikkien maiden puoleen kääntyen: kehotamme teitä lopettamaan tämän sodan demokraattista tietä, ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia, ja sanomme julki avoimesti ja ylväästi raskaan totuuden, mutta kuitenkin totuu-

den, sen, että on tehtävä vallankumous porvarillisia hallituksia vastaan, jotta voitaisiin lopettaa tämä sota. Äänemme jäi yksinäiseksi. Tästä meidän oli maksettava sillä uskomattoman raskaalla ja vaikealla rauhalla, johon meidät pakotettiin Brestin pakkosopimuksella, joka kylvi monien myötätuntoisten ihmisten mieliin masennusta ja epätoivoa. Näin tapahtui siksi, että olimme yksinäisiä. Mutta me täytimme velvollisuutemme, sanoimme kaikkien kuullen: sellaiset ovat sodan tavoitteet! Ja kun Saksan imperialismi syöksyi vyörynä päällemme, niin näin saattoi käydä siksi, että tarvittiin paljon aikaa, ennen kuin työläisemme ja talonpoikamme saivat aikaan lujan järjestelmän. Silloin meillä ei ollut armeijaa; meillä oli vanha sekasortoon saatettu imperialistien armeija, jota oli ajettu sotaan sellaisten päämäärien vuoksi, joita sotamiehet eivät tavoitelleet eivätkä kannattaneet. Silloin ilmeni, että jouduimme kestämään erittäin tuskallisen kauden. Se oli kautta, jolloin joukkojen täytyi saada levähtää mitä tuskallisimman imperialistisen sodan jälkeen ja jolloin ne oli saatava käsittämään, että uusi sota oli alkamassa. Meillä on oikeus sanoa omaksi sodaksemme sotaa, jossa tulemme puolustamaan sosialistista vallankumoustamme. Miljoonat ja kymmenet miljoonat ihmiset oli saatava käsittämään tämä oman kokemuksensa perusteella. Se vaati kuukausia. Tämän asian käsittäminen oli pitkällistä ja vaivalloista. Mutta kuluvan vuoden kesällä selvisi kaikille, että se oli vihdoinkin käsitetty, että murroksen hetki oli koittanut, että ennen kuin armeija, jonka kansanjoukot ovat luoneet, armeija, joka on valmis uhraamaan itsensä, joka nelivuotisen verisen teurastuksen jälkeen joutuu uudelleen sotaan,—ennen kuin tämä armeija lähtee taistelemaan Neuvostotasavallan puolesta, maallemme on tarpeen, että tähän sotaan lähtevien joukkojen väsymys ja epätoivo vaihtuvat selvään tietoisuuteen siitä, että ne menevät kuolemaan todella oman asiansa puolesta: työläisten ja talonpoikain Neuvostojen, sosialistisen tasavallan puolesta. Tämä tavoite on saavutettu.

Voitot, joita saavutimme kesällä tshekkoslovakeista, ja tiedot voitoista, joita saadaan nyt ja jotka ovat hyvin mittavia, todistavat, että käänne on tapahtunut ja että vaikein tehtävä — tietoisien sosialistisen järjestyneen joukon luominen nelivuotisen uuvuttavan sodan jälkeen — on suoritettu. Tämä tietoisuus on tunkeutunut syvälle joukkoihin.

Kymmenet miljoonat ovat tajunneet suorittavansa vaikeaa tehtävää. Ja tämä on takeena siitä, ettemme vaivu epätoivoon, vaikka maailmanimperialismin voimat, jotka ovat tällä haavaa meitä voimakkaampia, hankkiutuvatkin nyt hyökkäämään kimppuumme, vaikka meitä piirittävätkin nyt imperialistien sotamiehet, imperialistien, jotka ovat tajunneet Neuvostovallan vaarallisuuden ja palavat halusta kuristaa sen, ja vaikka sanommekin nyt totuuden salaa-matta, että he ovat meitä voimakkaampia.

Sanomme: me kasvamme, Neuvostotasavalta kasvaa! Proletaarinen vallankumous kasvaa pikemmin kuin imperialistien voimat lähestyvät. Meidät täyttää toivo ja varmuus siitä, ettemme puolusta ainoastaan Venäjän sosialistisen vallankumouksen etuja, vaan käymme sotaa puolustaen sosialistista maailmanvallankumousta. Voitonvarmuutemme lisääntyy sitäkin nopeammin, koska työläistemme tietoisuus kasvaa. Mitä oli neuvostojärjestelmä viime vuoden loka-kuussa? Se oli vasta alkua. Emme voineet soveltaa sitä, kehittää sitä määrättyyn, nykyiseen tilaan, mutta nyt meillä on Neuvostoperustuslaki. Tiedämme, että tämä Neuvostoperustuslaki, joka vahvistettiin heinäkuussa, ei ole minkään valiokunnan keksimä, se ei ole lakimiesten sepittämä eikä sitä ole jäljennetty muista perustuslaeista. Maailmassa ei ole ollut sellaisia perustuslakeja kuin meidän perustuslakimme. Siihen on kirjoitettu ne kokemukset, jotka proletaarijoukot ovat saaneet taistellessaan ja järjestäytyessään riistäjiä vastaan sekä maamme rajojen sisällä että maailmalla maailmassa. Meille on karttunut taistelukokemuksia. (Suosionosoituksia.) Ja tämä kokemusvaranto todistaa meille havainnollisesti, että järjestyneet työläiset ovat pystyttäneet Neuvostovallan, jossa ei ole virkamiehistöä, vakinaista armeijaa, niitä erioikeuksia, joita tosiasiallisesti myönnettiin porvaristolle, ja ovat laskeneet tehtäissään perustan uudelle rakennustyölle. Käymme käsiksi työhön vetäen mukaan uusia työntekijöitä, jotka ovat välttämättömiä Neuvostoperustuslain toteuttamiseksi. Sitä varten meillä on nyt olemassa valmiita alokaskaadereita, nuoria talonpoikia, jotka meidän on vedettävä mukaan työhön, ja he auttavat meitä viemään asian päätökseen.

Ja nyt viimeinen kysymys, johon haluan puuttua, on maailmantilanne. Me ja toverimme muissa maissa seisomme rinta rinnan ja me olemme nyt nähneet, kuinka päättä-

väisesti ja tarmokkaasti he tuovat ilmi varmuutensa siitä, että Venäjän proletaarinen vallankumous on kulkeva yhdessä heidän kanssaan kansainvälisenä vallankumouksena.

Sitä mukaa kuin vallankumouksen kansainvälinen merkitys on kasvanut, on myös koko maailman imperialistien vimmuttu yhteistoiminta kasvanut ja voimistunut. Vuoden 1917 lokakuussa he pitivät tasavaltaamme kuriositeettina, johon ei kannattanut kiinnittää huomiota; helmikuussa he pitivät sitä sosialistisena kokeiluna, jota ei maksanut ottaa lukuun. Mutta tasavallan armeija kasvoi ja lujittui: tasavaltaamme ratkaisi kaikkein vaikeimman tehtävän luomalla sosialistisen Punaisen Armeijan. Meidän asiamme edistymisen ja menestymisen vaikutuksesta kasvoi kaikkien maiden imperialistien raivokas vastarinta ja vimmuttu viha. Nämä imperialistit ovat päätyneet siihen, että Englannin ja Ranskan kapitalistit, jotka kirkuivat olevansa Vilhelmin vihollisia, ovat melkeinpä valmiita liittymään yhteen saman Vilhelmin kanssa taistelussa Sosialistisen Neuvostotasavallan kuristamiseksi, koska he ovat nähneet, että se on lakannut olemasta kuriositeetti ja sosialistista kokeilua ja on muodostunut vallankumouksen ahjoksi, oikeaksi, tosiasialliseksi sosialistisen maailmanvallankumouksen ahjoksi. Siksi vihollistemme lukumäärä on kasvanut sitä mukaa kuin vallankumouksemme saavutuksetkin ovat kasvaneet. Meidän on tehtävä selväksi itsellemme, salaamatta vähääkään asemamme vaikeutta on tehtävä selväksi, mikä meitä odottaa edessäpäin. Mutta siihen olemme valmiita emmekä enää kulje yksinämme, vaan yhdessä Wienin ja Berliinin työläisten kanssa, jotka nousevat samaan taisteluun ja ehkä tuovat suurempaa kurintuntoa ja tietoisuutta yhteiseen asiaamme.

Toverit, osoittaakseni teille, miten synkkiä pilviä kerääntyy Neuvostotasavaltamme ylle ja millaiset vaarat meitä uhkaavat, sallinette minun lukea teille kokonaisuudessaan nootin, jonka Saksan hallitus on antanut meille konsulaattinsa välityksellä.

„Ulkoasiain kansankomissaarille G. V. Tshitsherinille. Moskova. Marraskuun 5 pnä 1918.

Saksan hallituksen toimeksiannosta Saksan Keisarillisella Konsulaatilla on kunnia ilmoittaa Venäjän Federatiiviselle Neuvostotasavallalle seuraavaa: Saksan hallituksen on jo toistamiseen pakko esittää vastalauseensa sen seikan johdosta, että vastoin Brestin rauhansopimuksen 2. artiklan määräystä Venäjän viralliset laitokset harjoittavat

sopimatonta agitaatiota Saksan valtionlaitoksia vastaan. Se ei katso enää mahdolliseksi rajoittaa vastalauseisiin mainitun agitaation johdosta, joka merkitsee paitsi mainittujen sopimusmääräysten loukkaamista myös oleellista poikkeamista kansainvälisistä tavoista. Kun Neuvostohallitus perusti rauhansopimuksen solmimisen jälkeen diplomaattisen edustustonsa Berliiniin, Venäjän valtuutetuksi nimitetylle herralle Joffelle ilmoitettiin selvästi, että oli kartettava kaikkinaista agitaatio- ja propagandatoimintaa Saksassa. Siihen hän vastasi olevansa tietoinen Brestin sopimuksen 2. artiklasta ja tietävänsä, ettei hän ulkovallan edustajana saa sekaantua Saksan sisäisiin asioihin. Sen vuoksi herra Joffe ja hänen alaisensa elimet ovat nauttineet Berliinissä sitä huomaavaisuutta ja luottamusta, jolla tavallisesti suhtaudutaan eksterritoriaalisiin ulkomaiden edustustoihin. Tätä luottamusta on kuitenkin käytetty väärin. Jo lyhyen ajan kuluessa on selvinnyt, että olemalla läheisessä yhteydessä eräisiin aineksiin, joiden pyrkimyksenä on Saksan valtiojärjestyksen kukistaminen, ja käyttämällä palveluksessaan näitä aineksia Venäjän diplomaattinen edustusto on ollut kiinnostunut liikkeestä, joka tähtää Saksassa vallitsevan järjestelmän kukistamiseen. Tämän kuun 4 päivänä sattuneen välikohtauksen ansiosta on selvinnyt, että tuomalla maahan vallankumoukseen kehottavia lentolehtisiä Venäjän hallitus on jopa aktiivisestikin mukana liikkeissä, joiden tarkoituksena on vallitsevan järjestelmän kukistaminen, ja rikkoo siten diplomaattisten kuriirien käyttöoikeutta koskevia sääntöjä. Kuljetettaessa vaurioitui eräs laatikoista, jotka kuuluivat eilen Berliiniin saapuneen venäläisen kuriirin virallisiin matkatavaroihin, ja tällöin todettiin näiden laatikoiden sisältävän saksankielisiä ja sisällöstä päätellen Saksassa levitettäväksi tarkoitettuja vallankumouksellisia lehtisiä. Edelleen Saksan hallitukselle antaa aiheita valitukseen Neuvostohallituksen suhtautuminen keisarillisen lähettilään kreivi Mirbachin murhan sovittamistapaa koskevaan kysymykseen. Venäjän hallitus lupasi juhlallisesti tehdä kaikkensa saattaakseen syylliset rangaistukseen. Saksan hallitus ei kuitenkaan ole voinut todeta mitään merkkejä siitä, että syyllisten etsintä tai rankaiseminen olisi jo pantu alulle tai että edes olisi aikeita tehdä se. Murhaajat pakenivat talosta, vaikka se oli joka puolelta Venäjän hallituksen yhteiskunnallisen turvallisuuspalvelun elinten piirittämä. Murhan järjestäjät, jotka tunnustivat avoimesti, että he olivat sen päättäneet ja valmiilleet, ovat tähän saakka jääneet rankaisematta ja saapuneista tiedoista päätellen jopa saaneet armahduksen. Saksan hallitus esittää vastalauseensa näitä sopimuksen ja julkisen oikeuden loukkauksia vastaan. Sen täytyy vaatia Venäjän hallitukselta takeita siitä, ettei rauhansopimuksen kanssa ristiriidassa olevaa agitaatiota ja propagandaa tulevaisuudessa harjoiteta. Sen täytyy lisäksi vaatia lähettiläänsä kreivi Mirbachin murhan sovittamista siten, että murhaajia ja murhan järjestäjiä rangaistaan. Saksan hallituksen täytyy pyytää Neuvostotasavallan Hallitusta kutsumaan diplomaattiset ja muut viralliset edustajansa pois Saksasta siihen hetkeen saakka, kunnes nämä vaatimukset tyydytetään. Venäjän valtuutetulle Berliinissä ilmoitettiin tänään, että ylimääräinen juna on oleva huomiltilana valmiina Berliinissä olevien diplomaattisten ja konsuliedustajien sekä muiden tässä kaupungissa oleskelevien venäläisten virallisten henkilöiden kotimatkaa varten ja että ryhdytään toimenpiteisiin, jotta koko henkilökunta voi esteettömästi matkustaa Venäjän rajalle saakka. Neuvostohallitusta pyydetään huolehtimaan siitä, että Moskovassa ja Pietä-

rissa oleville Saksan edustajille annetaan samaan aikaan mahdollisuus poismatkustamiseen noudattaen kaikkea sitä, mihin kohteliaisuus velvoittaa. Muille Saksassa oleskeleville Venäjän edustajille ja samoin muualla Venäjällä oleskeleville Saksan virallisille edustajille tullaan ilmoittamaan, että heidän on matkustettava viikon kuluessa, edellisten Venäjälle, jälkimmäisten Saksaan. Saksan hallitus toivoo, että myös viimeksi mainittujen Saksan virallisten edustajien suhteen tullaan noudattamaan kaikkia kohteliaisuuden velvoituksia heidän lähtiessään maasta ja että muille Saksan alamaisille sekä Saksan suojeluksessa oleville henkilöille annetaan mahdollisuus lähteä esteettömästi maasta, jos he sitä pyytävät.”

Toverit, me kaikki tiedämme hyvin Saksan hallituksen tienneen mainiosti, että Venäjän lähetystössä on osoitettu vieraanvaraisuutta saksalaisille sosialisteille eikä niille, jotka ovat olleet Saksan imperialismiin puolella. Sellaiset henkilöt eivät ole astuneet jalallaan Venäjän lähetystön kynnyksen yli. Sen ystäviä ovat olleet ne sosialistit, jotka ovat vastustaneet sotaa, jotka ovat olleet myötätuntoisia Karl Liebknechtille. He ovat lähetystön perustamisesta alkaen olleet sen vieraita, ja vain heidän kanssaan me olemme olleet kanssakäymisissä. Saksan hallitus on tiennyt tämän mainiosti. Se pitää silmällä jokaista hallituksemme edustajaa yhtä huolellisesti, kuin Nikolai II:n hallitus piti silmällä tovereitamme. Ja kun hallitus tekee nyt tämän eleen, niin ei suinkaan siksi, että jotain olisi muuttunut, vaan siksi, että se piti aikaisemmin itseään voimakkaampana eikä pelännyt, että koko Saksa voisi leimahtaa liekkiin yhdestä Berliinin kadun varrella sytytetystä talosta. Saksan hallitus on poissa suunniltaan, ja kun koko Saksa on tulella, se luulee voivansa sammuttaa palon suuntaamalla poliisiensa letkut yhteen rakennukseen. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Sellainen vain naurattaa. Jos Saksan hallitus aikoo ilmoittaa katkaisevansa diplomaattiset suhteet, niin me sanomme, että tämän me tiesimme, että se pyrkii kaikin mokomin liittoon Englannin ja Ranskan imperialistien kanssa. Me tiedämme, että Wilsonin hallitukselle on lähetetty tukuittain sähköitä, joissa pyydetään jättämään saksalaiset joukot Puolaan, Ukrainaun, Viroon ja Liivinmaalle, sillä vaikka he ovatkin Saksan imperialismiin vihollisia, nämä joukot ovat silti heidän asiallaan: ne kukistavat bolshevikkeja *. Antakaa niiden poistua vasta sitten, kun

* Ks. tätä osaa, ss. 114—116. Toim.

ilmaantuvat Ententelle myötämieliset „vapauttajajoukot” nujertamaan bolshevikkeja.

Tämän me tiedämme hyvin; tältä puolen asiassa ei ole meille mitään odottamatonta. Sanoimme vain, että nyt, kun Saksa on leimahtanut liekkiin ja koko Itävalta on tulessa, kun imperialistien on ollut pakko vapauttaa Liebknecht ja antaa hänelle mahdollisuus saapua Venäjän lähetystyöhön, missä venäläiset ja Liebknechtin johtamat saksalaiset sosialistit ovat pitäneet yhteisen kokouksen,— nyt Saksan hallituksen moinen toimenpide ei todista niinkään paljon sitä, että se haluaa sotia, kuin sitä, että se on aivan päästään pyörällä, että se etsii kuumeisesti ratkaisua erilaisten mahdollisuuksien välillä, koska sen eteen on noussut uhkaavana mitä säälimättömin vihollinen — englantilais-amerikkalainen imperialismi, joka rusensi Itävallan sata kertaa kovemmalla pakkorauhalla kuin oli Brestin rauha. Saksa näkee, että nämä vapauttajat aikovat kuristaa, raadella ja näännyttää myös sen. Mutta samalla nousee Saksan työmies. Saksan armeijaa ei tehnyt kelvottomaksi ja taistelukyvyttömäksi suinkaan kurin höllyys, vaan taistelemasta kieltäytyneiden sotilaiden siirtäminen itärintamalta Saksan länsirintamalle, ja näiden sotilaiden mukana kulkeutui sinne se, mitä porvaristo nimittää maailmanbolshevismiksi.

Juuri siksi Saksan armeija osoittautui taistelukyvyttömäksi, ja siksi tämä asiakirja todistaa ennen kaikkea tuolaista edestakaisin poukkoilemista. Sanomme, että se johtaa diplomaattisten suhteiden katkeamiseen ja johtaisi ehkä sotaankin, jos heillä riittäisi voimia saada liikkeelle valkokaartilaisjoukot. Sen vuoksi olemme lähettäneet kaikille edustajain Neuvostoille sähkeen⁵⁹, jonka lopussa sanotaan, että on oltava varuillaan, valmistauduttava, jännitettävä kaikki voimat; tämä on eräs ilmaus siitä, että kansainvälinen imperialismi asettaa päätehtäväkseen bolshevisminkin kukistamisen. Kysymys ei ole ainoastaan Venäjän voittamisesta, vaan kysymys on joka maassa omien työläisten voittamisesta. Se ei onnistu, seuratkoonpa tätä päätöstä millaisia julmuuksia ja väkivaltaisuuksia tahansa. Ja nuo pedot valmistautuvat, ne varustautuvat hyökkäämään Venäjän kimppuun etelästä, Dardanellien tai Bulgarian ja Romanian kautta. Ne käyvät neuvotteluja valkokaartilaisjoukkojen muodostamisesta Saksassa ja niiden lähettämisestä Venäjälle. Tajuamme hyvin tämän vaaran ja sanomme avoimesti:

toverit, työmme tämän vuoden aikana ei ole ollut turhaa; olemme laskeneet perustan, olemme ryhtymässä ratkaiseviin taisteluihin, jotka muodostuvat todella ratkaiseviksi. Mutta me emme ole yksin: Länsi-Euroopan proletariaatti on noussut, se ei ole jättänyt kiveä kiven päälle Itävalta-Unkarissa. Sikäläiselle hallitukselle on ominaista sama avuttomuus, sama rajaton hämmennys, sama täydellinen harkintakyvyn menetys, joka oli aikoinaan, helmikuun lopulla vuonna 1917 ominaista Nikolai Romanovin hallitukselle. Tunnuksenamme täytyy olla: jännittäkäämme vielä kerran kaikki voimamme muistaen, että olemme ryhtymässä viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun ei Venäjän, vaan kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen puolesta!

Tiedämme, että imperialismien pedot ovat yhä meitä voimakkaampia, ne pystyvät vielä aiheuttamaan meille ja maaillemme paljon väkivaltaisuuksia, julmuuksia ja kärsimyksiä, mutta ne eivät kykene voittamaan kansainvälistä vallankumousta. Ne uhoavat hillitöntä vihaa, ja siksi sanomme itsellemme: tulkoon mitä tulee, mutta jokainen Venäjän työläinen ja talonpoika täyttää velvollisuutensa ja on valmis kuolemaan, jos sitä vaatii vallankumouksen puolustaminen. Sanomme: tulkoon mitä tulee, manatkoot imperialistit osaksemme mitä vitsauksia tahansa, he eivät pelasta sillä itseään. Imperialismi tuhoutuu, ja kansainvälinen sosialistinen vallankumous voittaa kaikesta huolimatta! (Raikuvia suosionosoituksia, jotka paisuvat kauan kestäväksi suosionmyrskyksi.)

*Lehtiselostukset julkaistu
marraskuun 9 pnä 1918
„Pravdan” 242. numerossa
ja „Izvestija VTsIK” lehden
244. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran v. 1919 kirjassa:
„Neuvostojen ylimääräinen,
VI yleisvenäläinen edustajakokous.
Pikakirjoituseloste”. Moskova*

*Julkaistaan kirjan tekstistä,
joka on tarkistettu pikakirjoitteen
ja „Pravda” lehden tekstin mukaan*

2

PUHE MAAILMANTILANTEESTA
MARRASKUUN 8 pnä

(Jatkuvia suosionosoituksia.) Toverit, kysymys ulkopoliitikasta ja kansainvälisistä suhteista nousi aivan Lokakuun vallankumouksen alusta eteemme kaikkein tärkeimpänä kysymyksenä, ei pelkästään siksi, että imperialismi merkitsee tästedes maailman kaikkien valtioiden lujaa ja kiinteää kytkeytymistä yhdeksi järjestelmäksi, ettemme sanoisi yhdeksi likaiseksi, veriseksi möykyksi, vaan myös siksi, että sosialistisen vallankumouksen täydellinen voitto ei ole ajateltavissa yhdessä maassa, vaan siihen vaaditaan mitä aktiivisinta yhteistoimintaa vähintäänkin muutamien kehittyneimpien maiden kesken, jollaisena emme voi pitää Venäjää. Ja sen vuoksi kysymys siitä, missä määrin saamme vallankumouksen laajenemaan toisissakin maissa ja missä määrin meidän onnistuu siihen saakka torjua imperialismin hyökkäykset, on muodostunut erääksi vallankumouksen peruskysymykseksi.

Haluan aivan lyhyesti palauttaa mieliinne kansainvälisen politiikkamme tärkeimmät vaiheet kuluneen vuoden ajalta. Kuten jo mainitsin vallankumouksen vuosipäivän johdosta pitämässäni puheessa, vuosi sitten oli asemallemme tunnusomaisinta yksinäisyytemme *. Vaikka olimmekin siinä varmassa uskossa, että kaikkialla Euroopassa on muodostuma ja muodostunut vallankumouksellinen voima ja ettei sota pääty ilman vallankumousta, niin silti silloin ei ollut merkkejä siitä, että vallankumous olisi alkanut tai alkamassa. Näin ollen meidän ei auttanut muu kuin suunnata ponnistuksemme ulkopoliitikan alalla Länsi-Euroopan työväenjoukkojen valistamiseen, ei kylläkään valistamiseen

* Ks. tätä osaa, ss. 124—125. *Toim.*

siinä mielessä, että olisimme pitäneet itseämme valmentuneempina kuin he olivat, vaan siinä mielessä, että maassa, missä porvaristoa ei ole vielä kukistettu, vallitsee sotasuuri ja se ennen kuulumaton verinen sumu, jota ilmenee jokaisen ja varsinkin taantumuksellisen sodan yhteydessä. Te tiedätte hyvin, että demokraattisimmissakin, tasavaltaisimmissakin maissa sota merkitsee sotasuuria ja ennen kuulumattomia menetelmiä, joita porvaristo käyttää yhdessä porvarillisten esikuntien kanssa pettääkseen kansaa. Tehtävämme on ollut kertoa toisille kansoille siitä, mitä tässä suhteessa on saatu aikaan. Teimme tässä suhteessa kaiken voitavamme purkamalla ja saattamalla julkisuuteen ne likaiset salaiset sopimukset, jotka entinen tsaari oli solminut kapitalistiensa hyödyksi Englannin ja Ranskan kapitalistien kanssa. Te tiedätte, että sopimukset olivat läpeensä ryöstösopimuksia. Te tiedätte, että Kerenskin ja menshevikien hallitusvalta salasi nuo sopimukset edelleenkin ja yritti pitää ne voimassa. Poikkeustapauksissa olemme tavanneet rehellisenpuoleisessa Englannin ja Ranskan lehdistössä sellaisia mainintoja, että he, ranskalaiset ja englantilaiset, ovat vasta Venäjän vallankumouksen ansiosta saaneet tietää monia diplomaattista historiaansa koskevia oleellisia asioita.

Yhteiskunnallisen vallankumouksen kannalta katsoen olemme tehneet tietenkin kovin vähän, mutta se, mitä olemme tehneet, on ollut mitä suurin askel tämän vallankumouksen valmistelussa.

Jos nyt yritämme luoda yleissilmäyksen niihin tuloksiin, joita Saksan imperialismiin paljastaminen on meille antanut, niin havaitsemme, että kaikkien maiden työtätekevät ovat nyt käsittäneet kouraantuntuvasti ja selvästi sen tosiasian, että heitä pakotettiin käymään veristä ryöstösoitaa. Ja tämän sotavuoden lopussa alkaa samalla tavalla paljastua Englannin ja Amerikan menettely, sillä joukot heräävät ja alkavat käsittää, mihin Englanti ja Amerikka pohjimmiltaan pyrkivät. Tässä onkin kaikki, mitä olemme tehneet, mutta oman kortemme olemme kantaneet kehoon. Tällaisten sopimusten paljastaminen oli isku imperialismille. Rauhan ehdot, jotka meidän oli pakko allekirjoittaa, olivat propaganda- ja agitaatiomielessä hyvin tehokas ase ja me teimme niiden avulla enemmän kuin mikään muu hallitus ja mikään muu kansa on tehnyt. Joskaan tekemämme yritys —

joukkojen herättämisyritys — ei tuottanut tuloksia heti, niin emmehän ole koskaan otaksuneetkaan, että vallankumous alkaa viipymättä tai sitten kaikki on menetetty. Olemme suorittaneet viimeisten viidentoista vuoden kuluessa kaksi vallankumousta ja nähneet selvästi, millainen vaihe niiden täytyy käydä läpi, ennen kuin ne saavat joukot puolelleen. Tätä todistavat Itävallan ja Saksan viime tapahtumat. Sanoimme, ettemme aio muuttua liitossa rosvojen kanssa samanlaisiksi rosvoiksi,— ei, aikomuksemme oli herättää vihollismaiden proletariaatti. Meille sanottiin vastaukseksi pilkallisesti, että aiomme herättää Saksan proletariaatin, joka kuristaa meidät hengiltä ennen kuin ehdimme vastustaa sitä propagandalla. Mutta tosiasiat osoittivat, että olimme oikeassa otaksuessamme kaikkien maiden työtekevien joukkojen vihaavan yhtäläisesti imperialismia. On vain annettava niille tietty ajanjakso valmistautumiseen, sillä vuoden 1905 vallankumouksen muistoista huolimatta Venäjänkin kansalta meni pitkä aika ennen kuin kykenimme nousemaan uudelleen vallankumoukseen.

Brestin rauhan edellä teimme kaiken voitavamme antaaksemme iskun imperialismille. Jos kohta proletaarisen vallankumouksen voimistuminen ei voinut tehdä Brestin rauhaa olemattomaksi ja tuo rauha pakotti meidät perääntymään imperialismin edessä, niin näin tapahtui siksi, että tammikuussa 1918 emme vielä olleet riittävästi valmistautuneet. Kohtalo oli tuominnut meidät yksinäisyyteen, ja me jouduimme Brestin rauhanteon jälkeen kokemaan tuskallisen kauden.

Toverit, niiden neljän vuoden jälkeen, joiden aikana kävimme kansainvälistä sotaa, olemme saaneet rauhan, mutta se on pakkorauha. Ja silti tämä pakkorauhakin on loppujen lopuksi osoittanut, että olimme oikeassa ja ettemme rakentaneet toiveitamme hiekalle. Voimamme lisääntyivät kuukausi kuukaudelta, samalla kun länsieurooppalainen imperialismi heikkeni. Nyt näemme tuloksena, että Saksa, joka puoli vuotta sitten ei piitannut vähääkään lähetystöstämme, vaan luuli, ettei Saksassa voi olla ainoatakaan punaista taloa, on ainakin viime aikana heikennyt. Viimeksi saatu sähke kertoo Saksan imperialismin julkaisseensa joukoille vetoomuksen, jossa kehoitetaan niitä pysymään rauhallisina ja luvataan pikaista rauhaa. Me tiedämme, mitä merkitsee, kun keisarit esittävät vetoomuksia kehottaen

pysymään rauhallisina ja lupaavat antaa lähitulevaisuudessa sellaista, mitä eivät voi täyttää. Jos Saksa saa pian rauhan, niin se on muodostuva sille Brestin rauhaksi, joka tuo työtätekeville joukoille rauhan asemesta enemmän kärsimyksiä kuin ne ovat saaneet tähän saakka kokea.

Kansainvälisen politiikkamme tulokset ovat muodostuneet sellaisiksi, että puolen vuoden kuluttua Brestin rauhan-teosta me olimme porvariston näkökulmasta katsoen lyöty maa, mutta proletariaatin kannalta me lähdimme nopean kehityksen tietä ja olemme proletaarisen armeijan etunenässä, armeijan, joka on alkanut järkyttää Itävaltaa ja Saksaa. Tämä menestys puhuu itse puolestaan ja osoittaa jokaiselle proletaarijoukkojen edustajalle, että kaikki uhraukset ovat olleet täysin oikeutettuja. Jos sattuisi, että meidät yhtäkkiä pyyhkäistäisiin pois — olettakaamme, että toiminnastamme tehtäisiin loppu, mitä kuitenkin ei voi tapahtua: ihmeitä ei tapahdu — mutta jos niin kävisi, meillä olisi oikeus sanoa virheitä peittelemättä, että olemme käyttäneet kohtalon meille suoman ajanjakson täydellisesti sosialistisen maailmanvallankumouksen hyväksi. Olemme tehneet kaikkemme Venäjän työtätekevien joukkojen hyväksi, me olemme tehneet enemmän kuin kukaan muu proletaarisen maailmanvallankumouksen hyväksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, viime kuukausina, viime viikkoina maailmantilanne on alkanut jyrkästi muuttua, niin että Saksan imperialismi on joutunut melkein hajoamistilaan. Kaikki toiveet Ukrainan suhteen, joilla Saksan imperialismi ruokki työtätekevää väestöään, ovat osoittautuneet pelkiksi lupauksiksi. On käynyt ilmi, että amerikkalainen imperialismi oli valmistautunut ja Saksalle annettiin isku. Tilanne on muuttunut kokonaan toisenlaiseksi. Emme ole rakennelleet mitään tuulentupia. Lokakuun vallankumouksen jälkeen olimme paljon heikompia kuin imperialismi ja olemme nykyisinkin heikompia kuin kansainvälinen imperialismi, — meidän on toistettava se nytkin välttyäksemme itsepetokselta; olimme Lokakuun vallankumouksen jälkeen heikompia emmekä voineet antautua taisteluun. Olemme nytkin heikompia kuin imperialismi ja meidän täytyy tehdä kaikki, mikä on tarpeellista, välttyäksemme joutumasta taisteluun sen kanssa.

Siitä, että olemme onnistuneet pysymään pystyssä vuoden Lokakuun vallankumouksen jälkeen, saamme kiittää sitä,

että kansainvälinen imperialismi oli jakautunut kahteen saalistajaryhmään: englantilais-ranskalais-amerikkalaisiin ja saksalaisiin, jotka olivat puretuneet toistensa kurkkuun eivätkä joutaneet ajattelemaan meitä. Kumpikaan näistä ryhmistä kokonaisuudessaan ei kyennyt lähettämään meitä vastaan merkittävämpiä voimia, vaikka tietysti molemmat olisivat lähettäneet sellaisia voimia kimppuumme, jos olisivat kyenneet. Sota, sen verinen usva sumensi niiden silmiä. Aineelliset uhraukset, joita sodankäynti vaati, pakottivat äärimmäisiin voimainponnistuksiin. Imperialistit eivät joutaneet kiinnittämään huomiota meihin, ei siksi että olisimme jonkin ihmeen ansiosta olleet voimakkaampia kuin ne — ei, se on joutavaa! — vaan ainoastaan siitä syystä, että kansainvälinen imperialismi oli jakautunut kahteen saalistajaryhmään, jotka kuristivat toisiaan. Vain tätä meidän on kiittäminen siitä, että Neuvostotasavalta saattoi ryhtyä avoimesti taisteluun kaikkien maiden imperialisteja vastaan ottamalla niiltä pois pääomat ulkomaisten lainojen muodossa, lyömällä niitä vasten naamaa, kajoamalla avoimesti ryövärin saaliiseen.

Nyt on päättynyt niiden julkilausumien kausi, joita esitimme siihen aikaan Saksan imperialistien alkaman noottienvaihdon johdosta, tuo kausi on päättynyt siitä huolimatta, että maailman imperialismi ei ole voinut rynnätä siten kuin sen olisi pitänyt vihamielisyytensä ja sodan ennenkuulumattomasti paisuttaman kapitalistisen voitonhimon ajamana rynnätä. Siihen hetkeen saakka, kunnes englantilais-amerikkalaiset imperialistit pääsivät voitolle toisesta ryhmästä, keskinäinen taistelu sitoi kokonaan niiden kädet ja siksi ne eivät voineet ryhtyä ratkaisevaan hyökkäykseen Neuvostotasavaltaa vastaan. Toista ryhmää ei enää ole: jäljellä on vain voittajaryhmä. Siitä syystä kansainvälinen asemamme on kokonaan muuttunut, ja meidän on otettava huomioon tämä muutos. Miten tämä muutos vaikuttaa maailmantilanteen kehitykseen, siihen antavat vastauksen tosiasiat. Tappiolle joutuneet maat elävät nyt työväen vallankumouksen voiton aikaa, sillä vallankumouksen valtava kehitys on selvä kaikille. Kun me otimme vallan Lokakuussa, emme olleet Euroopan mitassa muuta kuin yksi kipinä. Tosin kipinöiden luku monistui ja nuo kipinät olivat lähtöisin meiltä. Se oli tärkeä tulos, jonka me saimme aikaan, mutta sittenkin ne olivat vain kipinöitä. Nyt sen

sijaan palo roihuaa useimmissa saksalais-itävaltalaisen imperialismin piiriin kuuluvissa maissa (Bulgariassa, Itävallassa, Unkarissa). Me tiedämme, että vallankumous on levinnyt Bulgariasta Serbiaan. Tiedämme, kuinka nämä työläisten ja talonpoikien vallankumoukset ovat kulkeutuneet kautta Itävallan ja levinneet Saksaan. Monissa maissa riehuu työvään vallankumouksen palo. Tässä suhteessa ponnistuksemme ja uhrauksemme ovat olleet tuloksellisia. Ne eivät ole olleet seikkailua, kuten viholliset parjasivat, vaan kansainväliseen vallankumoukseen johtava välttämätön siirtymisvaihe, ja maan, joka kehittymättömyydestään ja takapajuisuudestaan huolimatta oli joutunut liikkeen kärkeen, oli käytävä tämän vaiheen läpi.

Tämä on yksi, imperialistisen sodan loppupäätöksen kannalta tärkein tulos. Toinen tulos — se, jonka mainitsin alussa — on, että Englannin ja Amerikan imperialismi on nyt alkanut paljastaa itseään niin kuin aikoinaan Itävallan ja Saksan imperialismi. Huomaamme, että jos Saksalla olisi ollut Brestin neuvottelujen aikana hiukankin itsehillintäkykyä, hiukankin kylmäverisyyttä, kykyä pidättyä seikkailuista, se olisi voinut säilyttää herruutensa, se olisi epäilemättä voinut saavuttaa itselleen edullisen aseman Länessä. Saksa ei tehnyt tätä siksi, että sellaista konetta kuin miljoonien ja kymmenien miljoonien sotaa, joka on lietsonut shovinistiset intohimot äärimmilleen, sotaa, joka on yhteydessä satoja miljardeja ruplia merkitseviin kapitalistien etupyyteisiin, — sellaista konetta ei voida pysäyttää millään jarrulla, kun se kerran on pantu liikkeelle. Tuo kone meni pitemmälle kuin Saksan imperialistit halusivatkaan ja musersi heidät. He joutuivat samanlaiseen pinteeseen kuin henkilö, joka on syönyt itsensä kuolemansairaaksi. Ja nyt Englannin ja Amerikan imperialistit ovat joutuneet meidän nähtemme tähän erittäin erittäin kiusalliseen, mutta vallankumouksellisen proletariaatin kannalta katsoen erittäin hyödylliseen tilaan. Olisi voinut luulla, että heillä on poliittista kokemusta paljon enemmän kuin Saksalla. Heillä ihmiset ovat tottuneet demokraattiseen hallitustapaan eikä joidenkin junkkerien hallintaan, heillä ihmiset ovat jo satoja vuosia sitten eläneet historiansa vaikeimman kauden. Näiden ihmisten olisi voinut luulla säilyttävän kylmäverisyytensä. Jos tarkastelemme heitä yksilöinä, kykenevätkö he pysymään kylmäverisinä, jos tarkastelemme asiaa

yleensä demokratian kannalta, kuten poroporvarit, professorit, joilla ei ole mitään käsitystä imperialismin ja työväenluokan välisestä taistelusta, jos tarkastelemme asiaa demokratian näkökulmasta yleensä, meidän täytyy sanoa, että Englanti ja Amerikka ovat maita, joissa demokratia on vuosisatojen kasvatuksen tulos, että siellä porvaristo kykenee säilyttämään asemansa. Jos se nyt onnistuu säilyttämään asemansa joillakin toimenpiteillä, niin se säilyttää sen ainakin melko pitkäksi ajaksi. Mutta ilmeneekin, että Englannille ja Amerikalle on käymässä samoin kuin kävi sotilaallis-despoottiselle Saksalle. Tässä imperialistisessa sodassa Venäjän ja tasavaltalaisten maiden välillä on suunnaton ero. Imperialistinen sota on niin veristä ja julmaa ryöstösotaa, että se on nivelloinut jopa nämä tärkeimmätkin eroavuudet; se on tässä suhteessa saattanut Amerikan vapaimman demokratian samalle tasolle kuin on puolisotilaallinen despoottinen Saksa.

Me näemme, että Englanti ja Amerikka — maat, joilla oli suurempi mahdollisuus pysyä demokraattisina tasavaltoina kuin muilla — riehaantuivat yhtä hillittömästi, yhtä mieltömästi kuin Saksakin aikoinaan ja siksi ne lähestyivät yhtä nopeasti ja ehkäpä vielä nopeamminkin samaa loppua, johon Saksan imperialismi niin hyvällä menestyksellä päätyi. Alussa se paisui uskomattomasti Euroopan kolme neljännestä käsittäväksi, rasvoittui ja sitten saman tien halkesi jättäen jälkeensä kauhistuttavan löyhkän. Ja samaa loppua kohti rientää nyt Englannin ja Amerikan imperialismi. Vakuuttuakseen siitä ei tarvitse muuta kuin luoda vaikkapa pikainen silmäys niihin aselevon ja rauhan ehtoihin, joita nyt englantilaiset ja amerikkalaiset „vapauttaessaan” kansoja Saksan imperialismista esittävät voitetuille kansoille. Ottakaa esimerkiksi Bulgaria. Ei luulisi, että sellainen maa kuin Bulgaria voi pelottaa Englannin ja Amerikan imperialismijättäiläistä. Vallankumous tuossa pienessä, heikossa, täysin avuttomassa maassa sai kuitenkin englantilaiset ja amerikkalaiset suunniltaan ja pani heidät sanelemaan sellaiset välirauhan ehdot, jotka merkitsevät samaa kuin miehitys. Siellä, missä on julistettu talonpoikaistasavalta, Sofiassa, joka on tärkeä kohta rautatieliikenteessä, kaikki radat ovat nyt Englannin ja Amerikan joukkojen hallussa. Nämä joutuvat taistelemaan pienen maan talonpoikaistasavaltaa vastaan. Sotilaalliselta kannalta se on tyhjänpäivi-

nen asia. Porvariston, vanhan hallitsevan luokan, vanhojen sotilaallisten suhteiden kannalle asennoituneet henkilöt vain hymyilevät halveksivasti. Mitä merkitsee tuo kääpiö, Bulgaria, Englannin ja Amerikan sotavoimien edessä? Sotilaalliselta näkökannalta ei mitään, mutta vallankumouksen kannalta — erittäin paljon. Se ei ole siirtomaa, missä on totuttu surmaamaan voitettuja miljoonakaupalla. Pitävät-hän englantilaiset ja amerikkalaiset tätä vain järjestyksen palauttamisena, sivistyksen ja kristinuskon juurruttamisena villien afrikkalaisten keskuuteen. Se ei ole mikään Keski-Afrikka; olipa heidän armeijansa kuinka voimakas tahansa, tässä maassa sotilaat turmeltuvat kohdatessaan vallankumouksen. Että tämä ei ole sanahelinää, sen todistaa Saksa. Saksan sotilaat ovat olleet mallisotilaita ainakin kurinalaisuuden puolesta. Kun saksalaiset tunkeutuivat Ukrainaankin, niin siellä vaikuttivat kurin lisäksi toisetkin tekijät. Nälkiintynyt saksalainen sotamies lähti leivän hakuun, ja olisi ollut todellisuustajun puutetta vaatia häneltä, ettei hän ryöstäisi kovin viljaa. Ja mehän tiedämme Venäjän vallankumouksen hengen tarttuneen heihin varsinkin tässä maassa. Saksan porvaristo oivalsi tämän erinomaisesti ja se sai Vilhelmin heittelehtimään puoleen ja toiseen. Hohenzollernit erehtyvät, jos he kuvittelevat, että Saksa vuodattaa edes pisaran verta heidän etujensa hyväksi. Sellainen oli hampaisiin saakka aseistautuneen saksalaisen imperialismin politiikan tulos. Ja sama toistuu nyt myös Englannin kohdalla. Englantilais-amerikkalainen armeija alkaa jo turmeltua; tämä turmeltuminen alkoi siitä pitäen, kun Englanti aloitti riehuntansa Bulgariassa. Mutta se oli vasta alkua. Bulgariaa seurasi Itävalta. Sallikaa lukea teille muutamia kohtia ehdoista, joita Englannin ja Amerikan imperialismia edustavat voittajat sanelevat. Nämä ovat niitä, jotka eniten pauhasivat työtätekeville joukoille, että he käyvät vapautussotaa, että heidän päätavoitteenaan on nujertaa preussilainen militarismi, joka uhkaa levittää kasarmikomennon kaikkiin maihin. He kirkuivat käyvänsä vapautussotaa. Se oli petkutusta. Te tiedätte, että kun porvarilliset asianajajat, nuo parlamentaarikot, jotka ovat ikänsä opetelleet petkuttamaan punastumatta, joutuvat vetämään toisiaan huulesta, se käy helposti päinsä. Mutta kun joudutaan vetämään samalla tavalla huulesta työläisiä, niin sellainen petkutus ei jää seurauksitta. Politikoitsijat,

parlamentaarikot, nuo Englannin ja Amerikan julkisuuden miehet, ovat taitavia tässä puuhassa. Heidän omaatuntoaan petkutus ei vaivaa vähääkään. Työväenjoukot, joita he kiihottivat vapauden nimessä, järkiintyivät heti, ja se kyllä vielä nähdään, kun ne havaitsevat laajassa mitassa omasta kokemuksestaan eivätkä lentolehtisistä, jotka tosin myötävaikuttavat vallankumoukseen, mutta eivät vie sitä toden teolla eteenpäin, että niitä petkutetaan, ja kun ne näkevät. Itävallalle esitetyt rauhanehdot.

Ja tällaiseen rauhaan pakottavat nyt verraten heikkoa, jo hajoamistilassa olevaa valtiota ne, jotka kiljuivat, että bolshevikit ovat maanpettureita, koska allekirjoittavat Brestin rauhan! Kun saksalaiset tahtoivat lähettää sotilaitaan tänne Moskovaan, sanoimme, että mieluummin kaadumme kaikki taisteluissa, mutta siihen emme milloinkaan suostu. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Sanoimme itsellemme, että uhraukset, joita miehitetyillä alueilla joudutaan tekemään, muodostuvat raskaiksi, mutta kaikki tietävät, että Neuvosto-Venäjä on auttanut ja varustanut näitä alueita välttämättömyystarvikkeilla. Nyt Englannin ja Ranskan demokraattisten sotavoimien on määrä palvella „järjestyksen ylläpitämiseksi” — ja näin sanotaan silloin, kun Bulgariassa ja Serbiassa on työläisten edustajain Neuvostoja, kun Wienissä ja Budapestissa on työläisten edustajain Neuvostoja. Me tiedämme, mistä järjestyksestä on kysymys. Se merkitsee, että englantilais-amerikkalaisia joukkoja kehoitetaan toimimaan maailmanvallankumouksen tukahduttajina ja pyöveleinä.

Toverit, kun venäläiset maaorjajoukot marssitettiin vuonna 1848 tukahduttamaan Unkarin vallankumousta⁶⁰, se saattoi käydä päinsä, koska nämä joukot oli koottu maaorjista; se saattoi käydä päinsä Puolan suhteen⁶¹, mutta ei voi olla mahdollista, että kansa, joka on nauttinut vapaudesta jo vuosisadan ajan ja jossa on lietsottu vihaa Saksan imperialismia kohtaan sanomalla tätä pedoksi, joka on kuristettava, ei käsittäisi, että Englannin ja Amerikan imperialismi on samanlainen peto, jota kohtaan oikeudenmukaisuus voi olla vain sitä, että se kuristetaan samalla tavalla!

Niinpä historia nyt onkin sille ominaisessa purevassa ivassaan mennyt niin pitkälle, että Saksan imperialismiin paljastamisen jälkeen on tullut Englannin ja Ranskan imperialismiin vuoro paljastaa itsensä loppuun saakka, ja me

julistamme venäläisille, saksalaisille, itävaltalaisille työväenjoukoille: nyt ei ole kysymyksessä vuoden 1848 venäläinen maaorjista muodostettu sotaväki! Englannin ja Ranskan imperialismi ei selviydy tästä rankaisematta! Se menee kukistamaan kansaa, joka on siirtymässä kapitalismista vapauteen, menee tukahduttamaan vallankumousta. Ja me sanomme ehdottoman varmoina, että tuo ylensyönyt peto suistuu nyt kuiluun samalla tavalla kuin Saksankin imperialismipeto.

Toverit, kajoan nyt kysymyksen siihen puoleen, joka koskee meitä eniten. Siirryn tarkastelemaan niitä rauhanehdotoja, jotka Saksa joutuu nyt allekirjoittamaan. Ulkoasiain komissariaatissa toimivat toverit kertoivat minulle, että „The Times”⁸², tosiasiallisesti koko politiikkaa hoitelevan opporikkaan englantilaisen porvariston päälehti, on jo julkaissut ehdot, joihin Saksan täytyy suostua. Saksaa vaaditaan luovuttamaan Helgolannin saari, Wilhelmshafenin kanava, Essenin kaupunki, jossa tuotetaan melkein kaikki sotakalusto, hävittämään kauppalaivastonsa, luovuttamaan heti Elsass-Lothringen ja maksamaan 60 miljardia sotakorvauksia, niistä huomattava osa luontoissuorituksina, koska rahan arvo on kaikkialla laskenut ja myös englantilaiset kauppiat ovat alkaneet laskea toisessa valuutassa. Me näemme imperialistien valmistavan Saksalle rauhaa, joka on kauttaaltaan suoranaista kuristamista ja Brestin rauhaa kovempi pakkorauha. Aineelliselta kannalta ja voimiensa kannalta katsoen he voisivat tehdä sen, jollei maailmassa olisi olemassa heille niin epämieluisaa bolshevismia. He valmistelevat tällä rauhalla omaa tuhoaan. Tämähän ei tapahdu Keski-Afrikassa, vaan sivistysmaissa XX vuosisadalla. Joskin Ukrainan väestö on lukutaidotonta, joskin kurintuntainen saksalainen sotamies ahdisti ukrainalaisia, niin nyt saksalainen sotamies on haudannut kurintuntonsa; mutta sitäkin varmemmin hautaavat itsensä englantilainen ja amerikkalainen imperialismi ryhtymällä sotaseikkailuun, joka vie sen poliittiseen perikatoon, saattamalla joukkonsa koko Euroopan kuristajain ja santarmien asemaan. Englannin ja Amerikan imperialistit ovat jo kauan yrittäneet raivata tieltään Venäjän, ja sotaretki Venäjää vastaan on suunniteltu aikoja sitten. Riittää kun muistaa Muurmannin miehityksen ja sen, kuinka he syytivät miljoonia tshekkoslovakeille ja solmivat sopimuksen

Japanin kanssa. Ja nyt Englanti on ottanut sopimuksen perusteella turkkilaisilta Bakun kuristaakseen meidät riistämällä meiltä raaka-ainelähteet.

Englantilaiset joukot ovat valmiit hyökkäämään Venäjälle etelästä tai Dardanelleilta taikka Bulgarian ja Romanian kautta. Imperialistit kuristavat Neuvostotasavaltaa joka puolelta, koettavat katkaista tasavallan taloudellisen yhteyden koko muuhun maailmaan. Siinä tarkoituksessa ne pakottivat Hollannin katkaisemaan diplomaattiset suhteet⁶³. Karkottaessaan suurlähettiläämme Saksasta Saksa pyrki toimimaan, ellei suoranaisesti Englannin ja Ranskan politiikan mukaisesti, niin niiden mieliksi, jotta ne kohtelisivat sitä jalomielisesti. Täyttäähän sekin nähkääs pyövelin velvollisuuksia bolshevikkeja, Englannin ja Ranskan vihollisia kohtaan.

Toverit, meidän on todettava, että maailmantilanteen perussyhteenvetona voidaan sanoa se, mitä sanoin muutama päivä sitten, nimittäin että emme ole milloinkaan olleet niin lähellä kansainvälistä proletaarista vallankumousta kuin nyt. Olemme todistaneet, ettemme erehtyneet asettaessamme toiveemme kansainväliseen proletaariseen vallankumoukseen. Suunnattomat niin kansalliset kuin taloudellisetkin uhrauksemme eivät ole olleet turhia. Siinä suhteessa olemme saavuttaneet menestystä. Mutta vaikka emme olekaan koskaan olleet näin lähellä kansainvälistä vallankumousta, niin silti asemamme ei ole ollut milloinkaan niin vaarallinen kuin nyt. Imperialisteilla oli tekemistä toistensa kanssa. Mutta nyt englantilais-ranskalais-amerikkalainen ryhmittymä on tehnyt lopun toisesta ryhmittymästä. Ne pitävät päätehtävänänsä maailmanbolshevismiin, sen tärkeimmän solun, Venäjän Neuvostotasavallan, tukahduttamista. Siinä tarkoituksessa ne aikovat rakentaa Kiinan muurin suoja- takseen itsensä bolshevismilta kuin karanteenin avulla rutolta. Nuo ihmiset yrittävät karanteenin avulla pelastua bolshevismilta, mutta se on mahdotonta. Jos herrat englantilaiset ja ranskalaiset imperialistit, nämä maailman parhaimman tekniikan omistajat, onnistunevatkin rakentamaan sellaisen Kiinan muurin tasavallan ympärille, niin bolshevismiin basilli tunkeutuu muurien läpi ja tartuttaa kaikkien maiden työläiset. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, länsieurooppalaisen, englantilais-ranskalaisen imperialismin lehdistö yrittää olla parhaansa mukaan vaiti

tämän imperialismin asemasta. Ei ole sellaista valhetta eikä parjausta, jota se ei kohdistaisi Neuvostovaltaan. Nykyään voidaan sanoa, että koko englantilais-ranskalainen ja amerikkalainen lehdistö on kapitalistien hallussa — ja sillä on käytettävissään miljardeja —, että se kokonaisuudessaan toimii kuin yksi syndikaatti ollakseen sanomatta totuutta Neuvosto-Venäjistä, levittääkseen meitä vastaan tähdättyjä valheita ja parjausta. Mutta vaikka sotasensuuri on riehunut jo vuosia ja on onnistuttu saamaan aikaan se, ettei demokraattisten maiden lehdistössä päästetä julkisuuteen ainoatakaan totuuden sanaa Neuvostotasavallasta, niin siitä huolimatta ei missään maassa ole ollut ainoatakaan sellaista suurta työväen kokousta, jossa ei olisi käynyt ilmi, että työväenjoukot ovat bolshevikkien puolella, sillä totuutta ei voida salata. Vihollinen syyttää meitä siitä, että me toteutamme proletariaatin diktatuuria. Niin, sitä emme salaa! Ja sillä, että Neuvostohallitus ei pelkää, vaan puhuu avoimesti, se vetää puolelleen uusia miljoonia työtätekeviä, koska se toteuttaa diktatuuria riistäjiä vastaan, ja työtätekevät joukot näkevät ja varmistuvat siitä, että riistäjiä vastaan on todella taisteltu ja että tämä taistelu viedään todella loppuun. Huolimatta tästä vaikenemissalaliitosta, jolla Euroopan lehdistö ympäröi meitä, Englanti, Ranska ja Amerikka ovat tähän saakka viitanneet velvollisuuteensa, selittäneet hyökkäävänsä Venäjän kimppuun sen vuoksi, että Venäjä antoi Saksan vallata itsensä, että Venäjä on tosiasiallisesti Saksan kätyri, että siellä, Venäjällä, hallituksen johtomiehet ovat niiden mielestä Saksan kätyreitä. Joka kuukausi ilmaantuu uusia asiakirjojen väärentäjiä, jotka saavat hyviä palkkioita todistellessaan, että Lenin ja Trotski ovat läpeensä kavaltajia ja saksalaisia miehiä. Kaikesta tästä huolimatta ei voida salata totuutta, ja vähän väliä siellä livahtaa esiin ilmeisiä merkkejä siitä, että herrat imperialistit eivät voi tuntea asemaansa kestäväksi. „L’Echo de Paris”⁶⁴ tunnustaa: „Me menemme Venäjälle murtaaksemme bolshevikkien vallan.” Heidän virallinen asenteensa on nähkääs sellainen, että he eivät käy sotaa Venäjää vastaan, eivät puutu sotatoimiin, vaan yksinomaan taistelevat saksalaisten pakkovaltaa vastaan. Tšekäläiset ranskalaiset internationalistit, jotka julkaisevat Moskovassa „Kolmas Internationale”⁶⁵ nimistä lehteä, esittivät tämän lainauksen, ja vaikka meidät on eristetty Pariisista

ja Ranskasta, vaikka tässä kohden Kiinan muuri on rakennettu erittäin taidokkaasti, sanomme kuitenkin: herrat Ranskan imperialistit, ettehan kykene suojautumaan edes omalta porvaristoltannekaan. Ja luonnollisesti sadattuhannet ranskalaiset työläiset ovat tietoisia tästä pienestä lainauksesta, eivätkä yksin tästä, ja näkevät, että kaikki, mitä heidän vallanpitäjänsä, porvaristonsa puhuu, on silkkaa valhetta. Heidän omat porvarinsa hairahtuvat puhumaan liikoja; he myöntävät haluavansa murtaa bolshevikkien vallan. Neli-vuotisen verisen sodan jälkeen heidän täytyy sanoa kansalleen: lähtekää vielä sotimaan Venäjää vastaan, jotta saataisiin murretuksi bolshevikkien valta, bolshevikkien, joita vihaamme sen tähden, että he ovat meille velkaa 17 miljardia eivätkä halua maksaa niitä, sen tähden, että he käyttäytyvät epäkohteliaasti kapitalisteja, tilanherroja ja tsaareja kohtaan. Jos kerran sivistyskansat ovat saattaneet itsensä sellaiseen asemaan, että niiden täytyy puhua näin, niin tämä osoittaa ennen kaikkea niiden politiikan vararikkoutumista, ja olivatpa ne sotilaallisesti kuinka voimakkaita tahansa, me katsomme tuota voimaa aivan rauhallisina ja sanomme: mutta teillä on selkäpuolellanne vielä uhkaavampi vihollinen — ne kansanjoukot, joita olette tähän saakka pettäneet, ja kielennekin on kuivettunut valehtelemisestä ja Neuvosto-Venäjän parjaamisesta. Toinen samanlainen asiatiieto englantilaisesta porvarilehdestä „The Manchester Guardianista”⁶⁶ lokakuun 23 päivältä. Englantilainen porvarilehti kirjoittaa näin: „mikäli liittolaisarmeijatkin jäävät Venäjälle ja jatkavat sotatoimia, ainoana tarkoituksena on sisäisen mullistuksen aikaansaaminen Venäjällä... Liittoutuneiden hallitusten on sen vuoksi joko tehtävä loppu sotatoimistaan tai julistettava olevansa sodassa bolshevikkeja vastaan.”

Toistan: tämä pikku lainaus, joka kuulostaa meistä vallankumoukselliselta kehotukselta, mitä voimakkaimmalta vallankumoukselliselta kehotukselta, on tärkeä siinä mielessä, että näin kirjoittaa porvarillinen sanomalehti, joka itse on sosialistien vihollinen, mutta tajuaa, että totuutta ei voida enää salata. Kun porvarilliset lehdet kirjoittavat näin, niin voitte kuvitella, mitä puhuvat ja ajattelevat Englannin työväenjoukot. Te tiedätte, millaista kieltä liberaalit käyttivät puheissaan meillä tsarismin valta-aikana, ennen vuoden 1905 tai 1917 vallankumousta. Te tiedätte, että tuo libe-

raalien käyttämä kieli merkitsi sitä, että purkaus proletaarisissa vallankumouksellisissa joukoissa läheni. Sen vuoksi näiden Englannin porvarillisten liberaalien kielenkäytön perusteella voitte päätellä, mitä tapahtuu Englannin, Ranskan ja Amerikan työläisten mielialassa, ajatuksissa ja sydämessä. Siksi meidän on mitään peittelemättä sanottava itsellemme se karvas totuus, joka kuvaa kansainvälistä asemaamme. Kansainvälinen vallankumous on lähellä, mutta ei ole olemassa sellaisia aikatauluja, joiden mukaan vallankumous kehittyisi; me, jotka olemme käyneet läpi kaksi vallankumousta, tiedämme sen hyvin. Mutta me tiedämme, että joskaan imperialistit eivät voi pidättää kansainvälistä vallankumousta, niin eri maissa voidaan kärsiä tappioita ja entistä raskaampia menetyksiä. Imperialistit tietävät, että Venäjä kokee proletaarisen vallankumouksen tuskia, mutta he erehtyvät, jos luulevat, että tukahduttamalla yhden vallankumouspesäkkeen he tukahduttavat samalla vallankumouksen toisissa maissa.

Omalta kohdaltamme meidän on sanottava, että tilanne on vaarallisempi kuin konsanaan aikaisemmin ja meidän on vielä ja vielä kerran jännitettävä voimiamme. Nyt kun olemme laskeneet vuoden kuluessa vankan perustuksen, luoneet uuteen kuriin pohjautuvan sosialistisen Punaisen Armeijan, nyt sanomme varmoina itsellemme, että me voimme ja meidän täytyy jatkaa aloittamaamme työtä ja sanoa kaikissa kokouksissa, jokaisessa neuvostovirastossa, ammattiyhdistyksissä, köyhälistökomiteain kokouksissa: toverit, olemme eläneet vuoden ja saavuttaneet menestystä, mutta se ei riitä, kun otamme huomioon sen mahtavan vihollisen, joka uhkaa meitä. Tämä vihollinen on yleismaailmallinen, voimakas, koko maailman voittanut Englannin ja Ranskan imperialismi. Emme me sen vuoksi lähde taisteluun sitä vastaan, että luulisimme olevamme taloudellisesti ja teknillisesti Euroopan edistyneimpien maiden vertaisia. Emme, mutta me tiedämme, että tämä vihollinen kulkee kohti samaa kuilua, johon Itävallan ja Saksan imperialismi päätyi; tiedämme, että tämä vihollinen, joka on nyt kammitsoinut Turkin, vallannut Bulgarian ja hankkiutuu miehittämään koko Itävalta-Unkarin ja pystyttämään tsaristisen santarmikomennon,— tiedämme, että se kulkee perikatoaan kohti. Tiedämme, että tämä on historiallinen tosiasia, ja juuri siksi sanommekin itsellemme, asettamatta

itsellemme mitään ilmeisen mahdottomia tavoitteita: me voimme torjua Englannin ja Ranskan imperialistit!

Jokaisen Punaista Armeijaamme lujittavan askeleen vastakaikuna tulee olemaan kymmenen hajoamis- ja vallankumousaskelta tuossa näennäisesti niin voimakkaassa vastustajassa. Siksi ei ole mitään syytä antautua epätoivon tai pessimismin valtaan. Tiedämme, että vaara on suuri. Kohdalo saattaa vaatia meiltä entistä raskaampia uhreja. Yhden maan he voivat ehkä nujertaa, mutta he eivät pysty milloinkaan nujertamaan kansainvälistä proletaarista vallankumousta, he lietsovat sen entistä laajemmaksi ja tuhoutuvat siinä kaikki! (Jatkuvia suosionosoituksia, jotka paisuvat suosionmyrskyksi.)

*Sanomalehtiselostukset julkaistu
marraskuun 9 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden 244. numerossa
ja marraskuun 10 pnä 1918
„Pravdan” 243. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran v. 1919 kirjassa:
„Neuvostojen ylimääräinen,
VI yleisvenäläinen edustajakokous.
Pikakirjoitusseloste.” Moskova*

*Julkaistaan kirjan tekstistä
jota on verrattu pikakirjoitteeseen ja
kirjaseen: N. Lenin. „Maailman-
imperialismi ja Neuvosto-Venäjä”,
Moskova, 1919*

**PUHE MARXIN JA ENGELSIN MUISTOMERKIN
PALJASTUSTILAISUUDESSA
MARRASKUUN 7 pnä 1918**

Me paljastamme tänään muistomerkin työväen maailmanvallankumouksen johtajille, Marxille ja Engelsille.

Vuosisatoja on ihmiskunta kärsinyt ja nääntynyt miljoonia työtätekeviä kiusanneen mitättömän pienen riistäjäryhmän ikeessä. Mutta kun edellisen aikakauden riistäjät, tilanherrat, riistivät ja ahdistivat pirstoutunutta, hajanaista, valistumatonta maaorjatalonpoikaista, niin uuden ajan riistäjät, kapitalistit, ovat havainneet edessään, sorrettujen massojen keskuudessa näiden massojen etujoukon, kaupunkien tehdas- ja teollisuustyöläiset. Heidät on liittänyt yhteen tehdas, heitä on valistanut kaupunkilaiselämä, heitä on karaisnut yhteinen lakkotaistelu ja vallankumouksellinen liikehtiminen.

Marxin ja Engelsin suuri maailmanhistoriallinen ansio on siinä, että he todistivat tieteellisen erittelyn tietä, että kapitalismi joutuu väistämättömästi perikatoon ja vaihtuu väistämättömästi kommunismiin, jossa ei enää tule olemaan ihmisen harjoittamaa toisen ihmisen riistoa.

Marxin ja Engelsin suuri maailmanhistoriallinen ansio on siinä, että he osoittivat kaikkien maiden proletaareille, että heidän osansa, heidän tehtävänsä, heidän kutsumuksensa on nousta ensimmäisinä vallankumoukselliseen taisteluun pääomaa vastaan, yhdistää tässä taistelussa ympärilleen *kaikki* työtätekevät ja riistonalaiset.

Me elämme onnellista aikaa, jolloin tämä suurten sosialistien ennakkonäkemyks on alkanut toteutua. Me kaikki näemme, että useissa maissa on syttymässä proletariaatin kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen palo. Imperialistisen kansainteurastuksen sanomattomat kauhut

nostattavat kaikkialla sorrettuja joukkoja sankarilliseen taisteluun, kymmenkertaistavat niiden voimia taistelussa vapauden puolesta.

Muistuttakoot Marxin ja Engelsin muistopatsaat vielä ja vielä kerran miljoonille työläisille ja talonpojille, että emme ole yksinäisiä taistelussamme. Edistyneempien maiden työläiset nousevat rinnallemme. Heitä ja meitä odottavat vielä ankarat taistelut. Yhdessä taistellen murretaan pääoman ies ja saavutetaan lopullisesti sosialismi!

*Lyhyt selostus julkaistu
marraskuun 9 pnä 1918
„Pravda“ lehden 242. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran huhtikuun 3 pnä 1924
„Pravda“ lehden 76. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN
TAISTELIJOILLE OMISTETUN MUISTOTAULUN
PALJASTUSTILAISUUDESSA
MARRASKUUN 7 p:nä 1918**

Toverit! Me paljastamme tänään muistomerkin niille, jotka taistelivat eturivissä vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksessa. Työtätekevien joukkojen parhaat miehet antoivat henkensä aloittaen kapinan kansojen vapauttamiseksi imperialismista, kansojen välisten sotien lopettamiseksi, pääoman herruuden kukistamiseksi, sosialismin pysyttämiseksi.

Toverit! Venäjän historia uuden ajan monien vuosikymmenien varrelta sisältää pitkän vallankumousmiesten marttyyriluettelon. Monia tuhansia menehtyi taistelussa tsaarivaltaa vastaan. Heidän kuolemansa nostatti uusia taistelijoita, nostatti taisteluun yhä laajempia joukkoja.

Viime vuoden Lokakuun päivinä kaatuneiden tovereitten osaksi tuli voiton suuri onni. Heidän osakseen tuli suurin kunnia, josta ihmiskunnan vallankumoukselliset johtajat olivat uneksineet; tämä kunnia ilmeni siinä, että taistelussa uljaasti kaatuneiden toveriiden ruumiiden yli kulki tuhansia ja miljoonia uusia ja yhtä pelottomia taistelijoita, jotka turvasivat voiton tällä joukkosankaruudella.

Työläisten suuttumus kiehuu ja myllertää nyt kaikissa maissa. Useissa maissa on puhkeamassa sosialistinen työväen vallankumous. Koko maailman kapitalistit kiiruhtavat kauhun ja kiukun vallassa liittymään yhteen tukahduttaakseen kapinan. Ja erikoisen raivokasta vihaa herättää heissä Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta. Kaikkien maiden imperialistit varustautuvat yhteiseen sotaretkeen meitä vastaan, meidät syöstään uusiin taisteluihin, meitä odottavat uudet uhraukset.

Toverit! Kunnioittakaamme Lokakuun taistelijain muistoa vannomalla heidän muistomerkkinsä edessä, että kuljemme

heidän jälkiään, pidämme esikuvana heidän pelottomuuttaan, heidän sankaruuttaan. Tulkoon heidän tunnuksestaan meidän tunnuksemme, kaikkien maiden kapinaan nousseiden työläisten tunnus. Tänä tunnukseksi on „voitto tai kuolema”.

Ja tällaisiin tunnuksiin proletariaatin kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen taistelijat ovat voittamattomia.

*Lyhyt selostus julkaistu
marraskuun 8 pnä 1918
sanomalehden „Vetshernije Izvestija
Moskovskogo Soveta” 93. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran huhtikuun 3 pnä 1924
„Pravda” lehden 76. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE YLEISVENÄLÄISEN ERIKOISKOMISSION *
TYÖNTEKIJÄIN KOKOUS-
JA KONSERTTITILAISUUDESSA
MARRASKUUN 7 p:nä 1918**

(Suosionosoitusten myrsky.) Toverit, juhliesamme vallankumouksemme vuosipäivää haluan puhua erikoiskomissioiden vaikeasta toiminnasta.

Ei se ole mitään ihmeellistä, että kuulemme, paitsi viholistemme, myös useasti ystäviemmeikin moittivan Tshekan toimintaa. Olemme ottaneet täyttääksemme vaikean tehtävän. Otettuamme käsiimme maan hallinnan jouduimme tietysti tekemään lukuisia virheitä, ja on luonnollista, että erikoiskomissioiden virheet pistävät silmään eniten. Poroporvarillinen sivistyneistö takertuu näihin virheisiin halua-matta syventyä asian ytimeen. Minua kummastuttaa näissä hätähuudoissa Tshekan tekemistä virheistä se, ettei osata tarkastella kysymystä laajemmasta näkökulmasta. Meillä takerrutaan Tshekan erillisiin virheisiin, vaikerrellaan ja melutaan niistä.

Mutta me sanomme: otamme oppia virheistä. Kuten kaikilla aloilla, niin tälläkin alalla sanomme, että me opimme itsekritiikin avulla. Tässä ei tietenkään ole kysymys Tshekan työntekijäkunnan kokoonpanosta, vaan toiminnan luonteesta, koska siinä vaaditaan päättäväisyyttä, ripeyttä ja mikä tärkeintä — uskollisuutta. Kun katselen Tshekan toimintaa ja vertaan sitä moitteisiin, niin sanon: ne ovat poroporvarien puheita, joilla ei ole mitään arvoa. Ne muistuttavat minulle Kautskyn diktatuurisaarnaa, joka on samaa kuin porvariston tukeminen. Me sitä vastoin sanomme kokemuksemme perusteella, että porvariston pakkoluovutus voidaan suorittaa vain ankaran taistelun — diktatuurin tietä.

* lyh. Tsheka. Suom.

Marx on sanonut: kapitalismin ja kommunismin välillä on proletariaatin vallankumouksellisen diktatuurin kausi. Mitä enemmän proletariaatti painostaa porvaristoa, sitä raivokkaammaksi muodostuu porvariston vastarinta. Me tiedämme, kuinka Ranskassa kostettiin proletaareille vuonna 1848, ja kun meitä moititaan julmuudesta, meitä ihmetyttää se, miten ihmiset saattavat unohtaa marxilaisuuden alkeet. Me emme ole unohtaneet lokakuussa puhjennutta junkkarikoululaisten⁶⁷ kapinaa, emme saa unohtaa lukuisia valmisteilla olevia kapinahankkeita. Meidän on toisaalta opittava toimimaan ja toisaalta murrettava porvariston vastarinta. Suomen valkokaarti ei „demokraattisuudesta” huolimatta häikäillyt ampua työläisiä. Joukkojen syvissä riveissä on lujittunut käsitys diktatuurin välttämättömyydestä, huolimatta sen rasittavuudesta ja vaikeudesta. Vieraiden ainesten soluttautuminen Tshekaan on täysin ymmärrettävää. Me karistamme ne pois itsekritiikillä. Meille on tärkeää, että Tshekat toteuttavat välittömästi proletariaatin diktaturia, ja siinä suhteessa niiden merkitys on arvaamattoman suuri. Joukkojen vapauttamiseen ei ole muuta tietä kuin riistäjien väkivaltainen lannistaminen. Juuri tätä tehtävää suorittavat Tshekat, ja siinä on niiden ansio proletariaatin edessä.

*Lyhyt selostus julkaistu
marraskuun 9 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK” lehdessä
244. numerossa*

*Julkaistaan
pöytäkirjamerkinnöistä otetun
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

**PUHE MOSKOVAN ALUEEN
KÖYHÄLISTÖKOMITEAIN EDUSTAJILLE
MARRASKUUN 8 pnä 1918⁶⁸**

Toverit, maaseutuköyhälistön järjestäminen on tärkein edessäoleva sisäisen rakennustyömme kysymys ja jopa koko vallankumouksemme tärkein kysymys.

Lokakuun vallankumous asetti tehtäväkseen ottaa tehtaat ja muut tuotantolaitokset pois kapitalisteilta, jotta tuotantovälineet olisi voitu muuttaa yleiskansallisiksi ja sen jälkeen, kun kaikki maat oli luovutettu talonpojille, uudelleenjärjestää maatalous sosialististen periaatteiden mukaisesti.

Tehtävän edellisen osan täyttäminen oli paljon helpompaa kuin jälkimmäisen. Kaupungeissa vallankumous joutui tekemisiin suurtuotannon kanssa, jossa työskenteli kymmeniä- ja satojatuhansia työläisiä. Tehtaat omisti vähälukuinen joukko kapitalisteja, joista työläisten ei ollut vaikea selviytyä. Työläisillä oli jo pitkäaikaista kokemusta entisestä taistelustaan kapitalisteja vastaan, ja tämä kokemus oli opettanut heidät toimimaan yksissä tuumin, päättäväisesti ja järjestyneesti. Sitä paitsi tehdasta tai muuta tuotantolaitosta ei tarvitse jakaa, tärkeää on vain, että koko tuotanto rakentuu työväenluokan ja talonpoikaiston etujen mukaisesti ja etteivät työn tuotteet joudu kapitalistien käsiin.

Kokonaan toisin on maan laita. Tässä on tarvittu sosialismin voiton turvaamiseksi useita väliaikaisia toimenpiteitä. Monista pienistä talonpoikaistalouksista ei voida tehdä heti suurta. On mahdotonta saada heti aikaan, että maatalous, joka oli hajanaista, muuttuisi yhteiskunnalliseksi ja muodostuisi koko valtakunnan mitassa yhtenäiseksi suurtuotannoksi, jolloin työn tuotteet joutuisivat koko työkanan tasapuoliseen ja oikeudenmukaiseen käyttöön

yleisen ja tasapuolisen työvelvollisuuden vallitessa,— kaikkea tätä on tietysti mahdoton saada aikaan heti, lyhyessä ajassa.

Samaan aikaan kun kaupungeissa tehdastyöläiset olivat jo ehtineet lopullisesti kukistaa kapitalistit ja karistaa harteiltaan riiston ikeen, maaseudulla oli todellinen taistelu riistoa vastaan vasta alkamassa.

Lokakuun vallankumouksen jälkeen me nujersimme lopullisesti tilanherrat, otimme heiltä maat, mutta taistelu maaseudulla ei päättynyt siihen. Tämä maiden valtaus, kuten mikä tahansa työtätekevien voitto muodostuu kestäväksi vasta silloin, kun sen perustana on työtätekevien oma-toimisuus, heidän järjestyneisyytensä, heidän tahdonlujuu- tensa ja vallankumouksellinen sitkeytensä.

Oliko työtätekevillä talonpojilla sellainen organisaatio?

Valitettavasti ei ollut, ja siinä on koko taistelun vaikeu- den syy, sen alkujuuri.

Talonpojat, jotka eivät käytä vierasta työtä, jotka eivät hanki rikkauksia toisten kustannuksella, tulevat tietenkin aina kannattamaan sitä, että maat jaetaan tasan kaikkien kesken, että kaikki tekevät työtä, ettei kukaan tee maan- omistuksesta riiston välinettä eikä haali siinä tarkoituksessa huostaansa mahdollisimman monta maapalstaa. Toista ovat kulakit ja kansan nylkijät, jotka ovat rikastuneet sodasta ja käyttäneet hyväkseen nälänhätää myydäkseen viljaa satumaisiin hintoihin, kätkeneet viljaa odottaen uutta hinto- jen nousua ja yrittävät nyt kaikin keinoin rikastua kansan onnettomuudesta, maaseudun köyhien ihmisten ja kaupun- kien työläisten nälänhädästä.

Nämä, kulakit ja kansan nylkijät, ovat vähintään yhtä pelottavia vihollisia kuin kapitalistit ja tilanherrat. Ja jos kulakit säilyvät koskemattomina, jos emme voita kansan nylkijöitä, tulevat tsaari ja kapitalistit varmasti uudelleen.

Euroopan kaikkien tähänastisten vallankumousten koke- mus todistaa havainnollisesti, että vallankumous kärsii kier- tämättömästi tappion, ellei talonpoikaisto voita kulakkien ylivaltaa.

Euroopan kaikki vallankumoukset ovat päättyneet tulok- sia tuottamatta nimenomaan siksi, ettei maaseutu ole kyen- nyt lyömään vihollisiaan. Kaupunkityöläiset ovat kukista- neet kuninkaita (Englannissa ja Ranskassa kuninkaita mestattiin jo satoja vuosia sitten, vain me olemme olleet

myöhässä tsaarimme suhteen), mutta vanha komento on palautunut kuitenkin aina takaisin muutaman ajan kuluttua. Näin on tapahtunut siksi, ettei silloin vielä ollut edes kaupungeissa suurtuotantoa, joka olisi yhdistänyt tehtaissa miljoonat työläiset ja liittänyt heidät niin vahvaksi sotajoukoksi, että se olisi kyennyt ilman talonpoikain tukea pitämään puolensa sekä kapitalistien että kulakkien rynnistystä vastaan.

Talonpoikaisköyhälistö taasen ei ole ollut järjestynyttä, se on taistellut heikosti kulakkeja vastaan, ja tämän vuoksi vallankumous on kärsinyt tappion myös kaupungeissa.

Nyt tilanne on toinen. Suurtuotanto on kehittynyt viimeisten kahdensadan vuoden aikana niin voimakkaasti ja peittänyt kaikki maat sellaisella tuhansia ja kymmeniätuhansia työläisiä käsittävien jättiläistehtaiden verkolla, että kaikkialla kaupungeissa on nyt muodostunut laaja järjestyneiden työläisten, proletariien kantajoukko, joka on riittävän voimakas voittaakseen lopullisesti porvariston, kapitalistit.

Aikaisemmissa vallankumouksissa ei ollut ketään, johon talonpoikaisköyhälistö olisi voinut nojata vaikeassa taistelussaan kulakkeja vastaan.

Järjestynyt proletariaatti, joka on voimakkaampi ja kokeenempi kuin talonpoikaisto (aikaisempi taistelu on antanut sille tätä kokemusta), on nyt Venäjällä vallassa ja hallitsee kaikkia tuotantovälineitä, kaikkia tehtaita, rautateitä, laivoja j.n.e.

Talonpoikaisköyhälistöllä on nyt vahva ja luotettava liittolainen sen taistelussa kulakkiaineksia vastaan. Talonpoikaisköyhälistö tietää, että kaupunki on sen puolella, että proletariaatti on auttava sitä kaikella millä voi — ja todella jo auttaakin käytännössä. Siitä ovat osoituksena äskeiset tapahtumat.

Toverit, te kaikki muistatte, kuinka vaarallisessa asemassa vallankumous oli tämän vuoden heinäkuussa. Tšekkoslovakien kapina paisui, nälänhätä kaupungeissa kiristyi ja kulakit kävivät maaseudulla yhä julkeammiksi, hyökkäilivät yhä raivokkaammin kaupunkia, Neuvostovaltaa, köyhälistöä vastaan.

Me kehotimme maaseudun köyhälistöä järjestäytymään, ryhdyimme perustamaan köyhälistökomiteoita ja järjestämään työläisten elintarvikekomennuskuntia. Vasemmisto-eserrät nostattivat kapinan. He sanoivat, että köyhälistö-

komiteoissa istuu laiskureita ja että työläiset ryöstävät viljaa työtätekevilta talonpojilta.

Me puolestamme vastasimme heille, että he puolustavat kulakkeja, jotka ovat oivaltaneet, että Neuvostovaltaa vastaan voidaan taistella, paitsi aseilla, myös näännyttämällä. He puhuivat „laiskureista”, ja me kysyimme: minkä hän takia siitä tai siitä henkilöstä on tullut „laiskuri”, minkä takia hän on rappeutunut, minkä takia köyhtynyt, minkä takia hänestä on tullut juoppo? Eikö juuri kulakkien takia? Kulakit kuorossa vasemmistoieserrien kanssa pitivät melua „laiskureista” ja samalla haalivat käsiinsä viljaa, kätkivät sitä, keinottelivat rikastuakseen työläisten nälänhädästä ja kärsimyksistä.

Kulakit pusersivat viimeisetkin mehut köyhistä talonpojista, käyttivät vierasta työvoimaa ja kiljuivat samaan aikaan: „laiskurit!”

Kulakit odottivat kärsimättöminä tšekkoslovakkeja, he olisivat mielihyvin istuttaneet valtaistuimelle uuden tsaarin voidakseen rankaisematta jatkaa riistoa, voidakseen entiseen tapaan olla renkimiehen niskassa, entiseen tapaan kahmia rikkauksia.

Ja ainoa pelastus oli siinä, että maaseutu liittyi yhteen kaupungin kanssa, että maaseudun proletaariset ja puoli-proletaariset ainekset, jotka eivät käytä vierasta työvoimaa, aloittivat kaupunkilaistyöläisten kanssa yhteisen sotaretken kulakkeja ja muita kansan nylkijöitä vastaan.

Tässä yhdistymisessä jouduttiin ponnistelemaan erikoisen paljon elintarvikekysymyksen alalla. Kaupunkien työläisväestö kärsi uskomattoman ankaraa nälkää, mutta kulakit pohdiskelivat itsekseen:

— Minäpä pidätän viljaani vielä vähän aikaa, jospa sitten maksavat paremman hinnan.

Kulakeilla ei tietenkään ole kiirettä: heillä on rahaa riittämiin; he kertovat itse, että heille on kertynyt Kerenskin rahaa ¹⁴⁸ naulakaupalla.

Mutta tuollaiset ihmiset, jotka voivat nälänhädän aikana kätkeä ja varastoida viljaa, ovat mitä häikäilemättöimpiä rikoksentekijöitä. Heitä vastaan on taisteltava kuten kansan pahimpia vihollisia vastaan.

Ja tämän taistelun olemme panneet alulle maaseudulla.

Menshevikit ja eserrät pelottelivat meitä hajaannuksella, jonka me saamme aikaan maaseudulla perustaessamme

köyhälistökomiteoita. Entä mitä merkitsee maaseudun yhteinäisyyden säilyttäminen? Se merkitsee maaseudun jättämistä kulakin valtaan. Mutta juuri sitähan me emme halua ja siksi päätimme aiheuttaa maaseudulla jakautumisen. Sanoimme: on totta, että menetämme kulakit, sitä onnettomuutta ei käy salaaminen (naurua), mutta saamme puolellemme tuhansia ja miljoonia köyhiä, jotka asettuvat työläisten puolelle. (Suosionosoituksia.)

Juuri siten tapahtuukin. Jakautuminen maaseudulla on vain osoittanut selvemmin, missä ovat köyhät, missä keski-varakkaat talonpojat, jotka eivät käytä vierasta työvoimaa, ja missä kansan nykijät ja kulakit.

Työläiset ovat antaneet ja antavat köyhälistölle apuaan taistelussa kulakkeja vastaan. Maaseudulla syttyneessä kansalaissodassa työläiset ovat talonpoikaisköyhälistön puolella niin kuin olivat silloinkin, kun eserrien lakiehdotus maan sosialisoinnista vietiin läpi.

Me bolshevikit olimme maan sosialisointilain vastustajia. Kuitenkin kirjoitimme nimemme sen alle, koska emme halunneet vastustaa talonpoikaiston enemmistön tahtoa. Enemmistön tahto on aina velvoittanut meitä, ja sen vastustaminen olisi vallankumouksen kavaltamista.

Emme halunneet tyrkyttää talonpoikaistolle ajatusta, joka oli sille vieras, ajatusta maan tasasuhtaisen jaon hyödyttömyydestä. Mielestämme oli parempi, että työtätekevät talonpojat itse saavat omilla hartioillaan, omissa nahoissaan tuntea, että tasasuhtainen jako on hölynpölyä. Vasta silloin voisimme kysyä heiltä, missä on ulospääsy siitä kurjistumisesta, siitä kulakkien ylivallasta, joita maan tasasuhtainen jako tuo tullessaan.

Jakaminen oli paikallaan vain alussa. Sen piti näyttää, että maat otetaan pois tilanherroilta, että ne siirtyvät talonpoikien haltuun. Mutta se ei riitä. Ulospääsy on vain maan yhteisviljelyksessä.

Te ette olleet tietoisia tästä, mutta itse elämä johdattaa teidät tähän vakaumukseen. Kommuunit, maan yhteisviljely, talonpoikain osuuskunnat — siinä on pelastus pientalouden epäedullisuudesta, siinä keino talouden kohottamiseksi ja parantamiseksi, voimien säästämiseksi, siinä taistelukeino kulakkeja, loiseläjiä ja riistoa vastaan.

Tiesimme hyvin, että talonpojat elävät kuin maahan kiinni kasvaneina: talonpojat pelkäävät uudistuksia, he

pitävät itsepintaisesti kiinni vanhasta. Tiesimme talonpoikien uskovan jonkin toimenpiteen hyödyllisyyteen vasta sitten, kun he omalla järjellään päätyvät oivaltamaan, tajuamaan tuon hyödyn. Ja siksi autoimme maan jakamisessa, vaikka käsitimmekin, ettei se ole ulospääsy.

Mutta nyt köyhät talonpojat alkavat itse kallistua meidän kannallemme. Käytäntö osoittaa heille, että siellä missä tarvitaan, sanokaamme, kymmenen auroa, koska maa on jaettu sataan palstaan, voidaan kommuunitaloudessa tulla toimeen vähemmällä määrällä auroja, kun maata ei pirstota niin pieniksi tilkuiksi. Kommuunitalous antaa kokonaiselle arttelille, kokonaiselle yhteenliittymälle mahdollisuuden toteuttaa taloudessa parannuksia, joita yksityinen pienomistaja ei voi ajatellakaan, j.n.e.

Tietenkään ei voida siirtyä heti kaikkialla maan yhteiskäyttöön. Kulakit tulevat vastustamaan sitä kaikin tavoin ja talonpojat itsekin vastustavat usein itsepintaisesti yhteistoimintaperiaatteiden soveltamista maatalouteen. Mutta ajan kuluessa, mitä enemmän talonpoikaisto vakuuttuu esimerkkien ja oman kokemuksensa perusteella yhteistalouksien paremmuudesta, sitä menestyksellisemmin asia edistyy.

Köyhälistökomiteat esittävät tässä asiassa hyvin tärkeää osaa. Köyhälistökomiteoita täytyy olla kaikkialla kautta koko Venäjän. Köyhälistökomiteoita on kehitetty voimakkaasti jo pitkän aikaa. Pietarissa pidettiin äskettäin Pohjoisalueen köyhälistökomiteain edustajakokous. Odotettujen 7 tuhannen asemesta saapui 20 tuhatta edustajaa eivätkä kaikki kokoontuneet mahtuneet kokouksen pitopaikaksi varattuun saliin. Tilanteen pelasti hyvä sää, joka salli pitää kokouksen torilla Talvipalatsin edustalla.

Tämä kokous osoitti, että kansalaissota maaseudulla on ymmärretty oikein: köyhälistö liittyy yhteen ja taistelee yksimielisenä kulakkeja, pohattoja ja kansan nylkijöitä vastaan.

Puolueemme Keskuskomitea on laatinut suunnitelman köyhälistökomiteain uudestijärjestämiseksi, ja tämä suunnitelma joutuu Neuvostojen VI edustajakokouksen vahvistettavaksi. Olemme päättäneet, että köyhälistökomiteoiden ja Neuvostojen ei pidä olla maaseudulla erillään. Muuten syntyy eripuraisuutta ja turhaa kielenpieksämistä. Yhdistämme köyhälistökomiteat Neuvostoihin, teemme niin, että köyhälistökomiteat muuttuvat Neuvostoiksi.

Tiedämme kulakkien soluttautuvan toisinaan myös köyhälistökomiteoihin. Jos se tulee jatkumaan, alkaa köyhälistö suhtautua köyhälistökomiteoihin samalla tavalla kuin Kerenkin ja Avksentjevin kulakkivaltaisiin neuvostoihinkin. Nimenvaihdoksella ei voida pettää ketään. Tämän vuoksi on suunniteltu toimitettavaksi uudet köyhälistökomiteoiden vaalit. Vain sillä on oikeus valita edustajia köyhälistökomiteoihin, joka ei riistä vierasta työvoimaa, ei rosvoa kansan nälänhätää hyväksikäyttäen, ei keinotele viljaylijäämillä eikä kätke viljaa. Kulakkien ja muiden kansan nylkijöiden ei pidä saada sijaa proletaarisisissa köyhälistökomiteoissa.

Neuvostovalta on päättänyt perustaa miljardin ruplan suuruisen erikoisrahaston maatalouden kohottamiseksi. Kaikille olemassaoleville ja perustettaville kommuuneille tullaan antamaan rahallista ja teknillistä apua.

Jos tarvitaan intelligenttejä asiantuntijoita, lähetämme heitä. Vaikka he ovatkin enimmäkseen vastavallankumouksellisia, niin köyhälistökomiteat kykenevät kyllä pitämään heidät aisoissa, ja he tulevat tekemään työtä kansan hyväksi ainakin yhtä hyvin kuin tekivät sitä ennen riistäjien hyväksi. Ylipäänsä sivistyneistömme on jo ehtinyt vakuuttua siitä, että sabotaasillaan ja tahalliseksi työn tarvelemisellä se ei pysty kaatamaan työväenvaltaa.

Ulkomaiden imperialismikaan ei meitä pelota. Saksa on jo polttanut näppinsä Ukrainassa. 60 miljoonan viljapuudan asemesta, jotka Saksa toivoi saavansa viedyksi sieltä, se vei ainoastaan 9 miljoonaa puuta ja kaupanpäälliseksi venäläisen bolshevismiin, jota kohtaan se ei tunne erityistä sympatiaa. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Kunhan ei nyt kävisi samalla tavalla myös englantilaisille, joille voimme sanoa: pitäkää varanne, veikkoset, ettette läkähdy! (Naurua ja suosionosoituksia.)

Mutta meitä uhkaava vaara on kuitenkin olemassa niin kauan, kuin veljemme rajojen takana eivät vielä ole kaikkialla nousseet kapinaan. Ja siksi meidän täytyy jatkaa Punaisen Armeijamme järjestämistä ja lujittamista. Erikoiden läheiseksi tämän asian täytyy muodostua maaseudun köyhälistölle, joka saattaa hoitaa sisäistä talouttaan vain armeijamme suojeluksessa.

Toverit, uuteen talousmuotoon siirtyminen tulee ehkä tapahtumaan hitaasti, mutta on järkähtämättä toteutettava käytännössä yhteistalouden periaatteita.

Kulakkeja vastaan on taisteltava tarmokkaasti eikä heidän kanssaan saa ryhtyä minkäänlaiseen sovinnonhierontaan.

Keskivarakkaiden talonpoikien kanssa voimme olla yhteistoiminnassa ja taistella yhdessä heidän kanssaan kulakkeja vastaan. Meillä ei ole mitään keskivarakkaita vastaan. He eivät ehkä ole sosialisteja eivätkä tulekaan sosialisteiksi, mutta kokemus on todistava heille maan yhteisviljelyn hyödyllisyyden, joten keskivarakkaiden enemmistö ei tule vastustelemaan.

Kulakeille me taas sanomme: meillä ei ole teitäkään vastaan mitään, mutta luovuttakaa viljelijäämämme, heretkää keinottelemasta ja heretkää riistämästä vierasta työvoimaa. Siihen saakka, kunnes tämä tapahtuu, me tulemme taistelemaan säälimättä teitä vastaan.

Emme ota mitään työtätekeviltä, mutta niiltä, jotka käyttävät palkkatyövoimaa, jotka rikastuvat toisten työllä, niiltä pakkoluovutamme kaiken. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Bednota” № 185,
marraskuun 10 pnä 1918

Julkaistaan „Bednota” lehden
tekstin mukaan

SÄHKE
KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE,
KAIKILLE, KAIKILLE

10. XI. 1918.

Viime yönä Saksasta saapuneet tiedot kertovat vallankumouksen voittaneen Saksassa. Ensin Kiel tiedotti radioitse, että siellä valta on työläisten ja matruusien Neuvostojen käsissä. Sitten Berliini ilmoitti seuraavaa:

„Vapauden ja rauhan tervehdys kaikille. Berliini ympäristöineen on työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston käsissä. Adolf Hoffmann, valtiopäivämies. Joffe ja lähetystön henkilökunta palaavat heti.”

Pyydämme ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tiedon toimittamiseksi Saksan sotilaille kaikille raja-asemille. Berliinistä on saapunut myös tiedotus, että saksalaiset sotamiehet ovat vanginneet rintamalla Saksan vanhan hallituksen rauhanneuvotteluvaltuuskunnan ja itse aloittaneet neuvottelut rauhasta Ranskan sotilaiden kanssa.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja *Lenin*

„Pravda” № 244,
marraskuun 12 pnä 1918

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE TYÖLÄISNAISTEN
I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ⁶⁹
MARRASKUUN 19 pnä 1918**

(Edustajakokouksen osanottajat tervehtivät toveri Leniniä kauan kestävin, myrskyisin suosionosoituksin.) Toverit, eräässä suhteessa on proletaariarmeijan naispuolisen osan edustajakokouksella erikoisen tärkeä merkitys, koska naiset ovat kaikissa maissa olleet hitaimpia lähtemään liikkeelle. Ei voi olla sosialistista kumousta, ellei työtätekevien naisten valtaosa osallistu siihen huomattavalla tavalla.

Kaikissa sivistysmaissa, jopa edistyneimmissäkin, naisten asema on sellainen, ettei heitä suotta sanota kotiorjiksi. Täydellistä naisten tasa-arvoisuutta ei ole yhdessäkään kapitalistisessa valtiossa, vapaimmassakaan tasavallassa.

Neuvostotasavallan tehtävänä on ensi kädessä poistaa kaikki naisten oikeuksia koskevat rajoitukset. Porvarillisen loan, masennuksen ja alennuksen alkulähde — avioero-oikeudenkäynti — on Neuvostovallan toimesta hävitetty täydelleen.

Jo pian vuoden ajan on ollut voimassa täysin vapaa avioerolainsäädäntö. Olemme julkaisseet asetuksen, joka on poistanut aviolapsen ja aviottoman lapsen asemassa vallinneen eron ja kokonaisen joukon poliittisia rajoituksia; missään muualla ei ole niin täydellisesti toteutettu työtätekevien naisten tasa-arvoisuutta ja vapautta.

Tiedämme, että vanhentuneiden säännösten koko taakka lankeaa työväenluokan naisten kannettavaksi.

Meidän lakimme on ensi kerran historiassa pyyhkinyt pois kaiken, mikä teki naisista oikeudettomia. Mutta kysymys ei ole laista. Kaupungeissa ja tehdasseuduilla tämä laki avioliiton täydellisestä vapaudesta juurtuu hyvin, mutta

maaseudulla se jää varsin usein vain paperille. Siellä on tähän saakka vallitsevana kirkollinen avioliitto. Siitä heidän on kiittäminen pappien vaikutusta, tätä pahaa vastaan on vaikeampi taistella kuin vanhaa lainsäädäntöä vastaan.

Uskonnollisia ennakkoluuloja vastaan pitää taistella erittäin varovasti; paljon vahinkoa tuottavat ne, jotka tässä taistelussa loukkaavat uskonnollisia tunteita. Taistelua on käytävä propagandan avulla, valistamalla. Tehdessämme taistelun kärkeväksi voimme katkeroittaa joukot; sellainen taistelu voimistaa joukkojen jakautumista uskonnon perusteella, kun taas meidän voimamme on yhteenliittymisessä. Uskonnollisten ennakkoluulojen pohjimmaisena alkusyyinä ovat kurjuus ja valistumattomuus; tätä pahaa vastaan meidän onkin taisteltava.

Naisten asema on tähän saakka ollut sellainen, että sitä sanotaan orjuudeksi; naista rasittaa hänen kotitaloutensa taakka, ja vain sosialismi voi pelastaa hänet tästä asemasta. Vasta silloin, kun siirrymme pienistä talouksista yhteiseen talouteen ja maan yhteisviljelykseen, vasta silloin koittaa naisten täydellinen vapautus. Tämä tehtävä on vaikea, mutta nyt, kun muodostetaan köyhälistökomiteoita, alkaa sosialistisen vallankumouksen lujittumisen aika.

Maaseudun väestön köyhin osa järjestäytyy vasta nyt, ja niistä, köyhälistön järjestöistä, sosialismi saa vankan perustan.

Aikaisemmin on useasti käynyt niin, että kaupunki on aloittanut vallankumousliikkeen ja maaseutu on lähtenyt liikkeelle sen jälkeen.

Nykyinen kumous nojaa maaseutuun, ja siinä on sen merkitys ja voima. Kaikkien vapausliikkeiden kokemuksesta on havaittu, että vallankumouksen menestys riippuu siitä, missä määrin naiset osallistuvat siihen. Neuvostovalta tekee kaikkensa, jotta nainen voisi suorittaa itsenäisesti proletariaatista sosialistista työtään.

Neuvostovallan asema on vaikea siksi, että kaikkien maiden imperialistit vihaavat Neuvosto-Venäjää ja hankkiutuvat sotaan sitä vastaan, koska se on sytyttänyt vallankumouksen palon useissa maissa ja ottanut ratkaisevia askelia sosialismia kohti.

Nyt, kun he tahtovat nujertaa vallankumouksellisen Venäjän, maa alkaa käydä kuumaksi heidänkin jalkojensa alla. Te tiedätte, kuinka vallankumouksellinen liike laajenee

Saksassa, kuinka Tanskassa on käynnissä taistelu työläisten ja hallituksen välillä. Vallankumouksellinen liike voimistuu Sveitsissä ja Hollannissa. Näissä pienissä maissa vallankumouksellisella liikkeellä ei ole itsenäistä merkitystä, mutta se on erittäin kuvaavaa sen vuoksi, että näissä maissa ei ole ollut sotaa ja niissä on vallinnut kaikkein „oikeudellisin” demokraattinen järjestys. Kun sellaisissa maissa alkaa liikehtiminen, niin se antaa varmuutta siitä, että vallankumouksellinen liike tempaa mukaansa koko maailman.

Mikään tasavalta ei ole kyennyt tähän saakka vapauttamaan naista. Neuvostovalta auttaa häntä. Meidän asiamme on voittamaton, sillä kaikissa maissa nousee voittamaton työväenluokka. Tämä liike merkitsee voittamattoman sosialistisen vallankumouksen kasvua. (Jatkuvia suosio-osoituksia. Lauletaan „Internationale”.)

*Sanomalehtiselostus julkaistu
marraskuun 20 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK” lehdessä
253. numerossa*

*Julkaistaan lehden tekstiin
verratun konekirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

**PUHE V. I. LENININ KUNNIAKSI
JÄRJESTETYSSÄ KOKOUKSESSA
MARRASKUUN 20 pnä 1918⁷⁰**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Toveri Lenin otettiin vastaan raikuvien suosionosoituksin, jotka paisuivat suosionmyrskyksi.) Toverit, minun tekee mieli lausua muutama sana erään tämänpäiväisessä „Pravdassa” julkaistun kirjeen johdosta. Mainittu kirje on lähtöisin Perustavan kokouksen ja oikeistoeserrien puolueen huomattavan jäsenen Pitirim Sorokinin kynästä. Tässä kirjeessään Sorokin kääntyy valitsijoittensa puoleen ilmoittaen luopuvansa Perustavan kokouksen jäsenyydestä ja kieltäytyvänsä osallistumasta politiikkaan. Kirje ei ole pelkästään tavattoman mielenkiintoinen „inhimillinen asiakirja”, vaan sillä on myös suunnaton poliittinen merkitys.

Kuten tiedetään, Pitirim Sorokin oli tärkein avustaja oikeistoeserräläisessä „Volja Naroda”⁷¹ lehdessä, joka kulki käsi kädessä kadettien kanssa. Tämä julkaistussa kirjeessä tehty tunnustus merkitsee suurta käännettä, murrosta niiden keskuudessa, jotka ovat tähän asti suhtautuneet perin vihamielisesti Neuvostovaltaan. Kun hän sanoo, että muutamien julkisuuden henkilöiden politiikka on monissa tapauksissa yhteiskunnallisesti vahingollista, niin se merkitsee, että Pitirim Sorokin tunnustaa lopultakin avoimesti ja rehellisesti oikeistoeserrien koko politiikan olleen yhteiskunnallisesti vahingollista.

Monet tämän puolueen edustajat ovat viime tapahtumien yhteydessä alkaneet käsittää, että on tulossa aika, jolloin bolshevikien asenteen koko oikeellisuus tulee ilmi ja sen leppymättömien vihollisten kaikki virheet ja harha-askleet paljastuvat.

Sorokinin kirje todistaa, että me voimme nykyhetkellä odottaa useilta meille vihamielisiltä ryhmiltä ainakin

neutraalia suhtautumista Neuvostovaltaan. Kauhea Brestin rauha vieroitti meistä monia ihmisiä, monet eivät luottaneet vallankumoukseen, monet uskoivat pyhästi, että liittolaisten pyrkimykset olivat vilpittömiä, mutta nyt kaikki tämä on paljastunut ja kaikki näkevät, että paljonpuhuttu liittolaiset, jotka sanelivat Saksalle Brestin rauhanehtojakin kauheamat ehdot, ovat samanlaisia rosvoja kuin Saksan imperialistit.

Kuten tunnettua, liittoutuneet ovat Venäjän monarkistisen järjestelmän kannattajia, esimerkiksi Arkangelissa he tukevat aktiivisesti monarkisteja. Englantilaiset hyökkäävät Venäjälle ottaakseen tappiolle joutuneiden saksalaisten imperialistien paikan. Kaikki tämä on avannut jopa vallankumouksen piintyneimpien ja pimeimpienkin vastustajien silmät.

Monet sokeat ovat tähän asti pitäneet kiinni Perustavasta kokouksesta, me taas olemme aina sanoneet, että Perustava kokous on tilanherrojen, monarkistien, koko Venäjän porvariston ja sen johtomiehen Miljukovin tunnus, Miljukovin, joka myyskentelee Venäjää vasemmalle ja oikealle — sille joka eniten tarjoaa.

Amerikkalainen „tasavalta” kuristaa työväenluokkaa. Kaikki ovat nyt tulleet tuntemaan, mitä on demokraattinen tasavalta. Kaikille on nyt selvää, että olemassa voi olla joko voittanut imperialismi tahi Neuvostovalta — keskitietä ei ole. (Toveri Leninin puhe hukkuu useita kertoja myrskyisiin suosionosoituksiin.)

„Pravda” № 253,
marraskuun 22 pnä 1918

Julkaislaan „Pravda” lehdien
tekstin mukaan

PITIRIM SOROKININ ARVOKKAITA TUNNUSTUKSIA

„Pravda” julkaisi tänään Pitirim Sorokinin tavattoman mielenkiintoisen kirjeen, johon on kiinnitettävä erikoisesti kaikkien kommunistien huomiota. Tuossa kirjeessä, joka on aikaisemmin julkaistu „Izvestija Severo-Dvinskogo Ispolnitetnogo Komiteta” lehdessä⁷², Pitirim Sorokin ilmoittaa eroavansa oikeistoieserrien puolueesta ja luopuvansa Perustavan kokouksen jäsenyydestä. Syyksi kirjeen kirjoittaja esittää sen, että hänen on vaikea antaa pelastavia poliittisia reseptejä itselleenkään saatikka toisille ja siksi hän „kieltäytyy kaikesta politiikasta”. Pitirim Sorokin kirjoittaa: „Kulunut vallankumousvuosi on opettanut minulle yhden totuuden: poliitikot voivat erehtyä, politiikka voi olla yhteiskunnallisesti hyödyllistä, mutta se voi myös olla yhteiskunnallisesti vahingollista, sen sijaan tieteen ja kansanvalistuksen alalla tehtävä työ on aina hyödyllistä, aina tarpeellista kansalle...” Kirjeen allekirjoituksena on: „Pietarin yliopiston ja Psykoneurologisen instituutin yksityisdosentti, entinen Perustavan kokouksen jäsen ja entinen eserräpuolueen jäsen Pitirim Sorokin.”

Tämä kirje ansaitsee huomiota ennen muuta perin mielenkiintoisena „inhimillisenä asiakirjana”. Ei monestikaan tapaa tällaista vilpittömyyttä ja suorapuheisuutta, jolla P. Sorokin tunnustaa politiikkansa erheellisyyden. Melkein pä useimmissa tapauksissa poliitikot, jotka ovat havainneet omaksumansa linjan vääräksi, yrittävät peitellä käännöstään, tehdä sen huomaamattomaksi, „keksiä” joitakin enemmän tai vähemmän asiaankuulumattomia syitä j.n.e. Poliittisen virheensä avoin ja rehellinen tunnustaminen on jo sinänsäkin mittava poliittinen teko. Pitirim Sorokin on

väärässä kirjoittaessaan, että työskentely tieteen alalla on „aina hyödyllistä”. Virheitähän sattuu tälläkin alalla, myös Venäjän kirjallisuudessa on esimerkkejä siitä, kuinka henkilöt, jotka eivät suinkaan ole taantumusmielisiä, ovat itsepintaisesti julistaneet esimerkiksi taantumuksellisia filosofisia katsomuksia. Toisaalta, huomattavan, s.o. koko kansalle tunnetussa ja vastuullisessa poliittisessä asemassa olevan henkilön avoin ilmoitus siitä, että hän kieltäytyy osallistumasta politiikkaan,— *sekin on politiikkaa*. Poliittisen virheen rehellinen tunnustaminen koituu erittäin suureksi poliittiseksi hyödyksi monille ihmisille, kun on kysymys virheestä, jonka ovat tehneet kokonaiset puolueet, joilla on aikoinaan ollut vaikutusvaltaa joukkojen keskuudessa.

Pitirim Sorokinin kirjeen poliittinen merkitys on nimenomaan nykyisenä ajankohtana tavattoman suuri. Se antaa meille kaikille „opetuksen”, jota tulee ajatella perin pohjin ja ottaa se opiksi.

Jokainen marxilainen on jo kauan tiennyt sen totuuden, että missä tahansa kapitalistisessa yhteiskunnassa vain proletariaatti ja porvaristo voivat olla *ratkaisevia* voimia, samalla kun kaikki näiden luokkien välillä olevat ja taloudellisessa suhteessa pikkuporvariston ryhmään sopivat sosiaaliset ainekset horjuvat *kiertämättömästi* näiden kahden ratkaisevan voiman välillä. Mutta tämän totuuden teoreettisesta tunnustamisesta on tavattoman pitkä matka taitoon vetää siitä aiheutuvat johtopäätökset käytännön mutkallisessa tilanteessa.

Pitirim Sorokin on tavattoman laajan yhteiskunnallisen ja poliittisen virtauksen, menshevistis-eserräläisen virtauksen edustaja. Että kysymyksessä on yksi virtaus, että menshevikkien ja eserrien välillä ei ole olennaista eroa siltä kannalta, miten ne suhtautuvat porvariston ja proletariaatin väliseen taisteluun, sen ovat Venäjän vallankumouksen tapahtumat vuoden 1917 helmikuusta lähtien todistaneet erittäin vakuuttavasti ja havainnollisesti. Menshevikit ja eserrät ovat pikkuporvarillisten demokraattien muunnoksia, sellainen on tämän virtauksen taloudellinen olemus ja poliittinen perusluonne. Edistyneimpien maiden historiasta tiedämme, että tämä virtaus värjäytyy usein nuoruutensa aikoina „sosialistiseen” väriin.

Herää kysymys: mikä sysäsi tämän virtauksen edustajat muutamia kuukausia sitten erikoisen voimakkaasti loitolle

bolshevikeista, proletaarisesta vallankumouksesta, ja mikä saa heidät nyt kääntymään vihamielisyydestä puolueettomuuteen? On aivan ilmeistä, että syynä käännökseen oli ensinnäkin Saksan imperialismin luhistuminen, joka on yhteydessä Saksan ja muiden maiden vallankumoukseen sekä myös Englannin ja Ranskan imperialismin paljastumiseen. Toisena syynä oli porvarillis-demokraattisten harhakuvitelmien raukeaminen.

Tarkastelkaamme edellistä syytä. Patriotismi on syvimpiä tunteita, jonka omien isänmaiden olemassaolo on vakiinnuttanut satojen ja tuhansien vuosien kuluessa. Proletaarisen vallankumouksemme erikoisen suuria, voisipa sanoa poikkeuksellisen suuria vaikeuksia on ollut se seikka, että vallankumous joutui käymään läpi kauden, joka oli mitä jyrkimmässä ristiriidassa patriotismin kanssa, Brestin rauhan kauden. Tuon rauhan aiheuttama katkeruus, kiukku, raivokas suuttumus on ymmärrettävää, ja luonnostaan lankeaa, että me marxilaiset saatoimme odottaa vain proletariaatin tietoiselta etujoukolta sen totuuden ymmärtämistä, että me kannamme ja meidän täytyy kantaa suunnattomia kansallisia uhreja korkeamman pyrkimyksen, proletaarisen maailmanvallankumouksen hyväksi. Niillä ideologeilla, jotka eivät kuulu marxilaisiin, ja laajoilla työtätekevien joukoilla, jotka eivät kuulu pitkällisen lakko- ja vallankumouskoulun koulitsemaan proletariaattiin, ei voinut olla lujaa uskoa tämän vallankumouksen kypsymiseen eikä liioin ehdotonta uskollisuutta sille. Parhaassa tapauksessa taktiikkamme näytti heistä mielikuvitukselta, fanatismilta, seikkailulta, satamiljoonaisen kansan mitä ilmeisimpien reaalisten etujen uhraamiselta abstraktisessa, utopisessa tai epävarmassa luottamuksessa siihen, mitä tulee tapahtumaan muissa maissa. Pikkuporvaristohan on taloudellisen asemansa vuoksi isänmaallisempaa niin porvaristoon kuin proletariaattiinkin verrattuna.

On kuitenkin käynyt niin, kuin me sanoimme.

Saksan imperialismi, joka näytti olevan ainoa vihollinen, on luhistunut. Saksan vallankumous, joka näytti „unelmafarssilta” (käyttääksemme Plehanovin tunnettua sanontaa), on nyt tosiasia. Englannin ja Ranskan imperialismi, jonka pikkuporvarilliset demokraatit ovat maalanneet mielikuvituksessaan demokratian ystäväksi, sorrettujen suojelijaksi, on todellisuudessa osoittautunut pedoksi, joka on pakottanut

Saksan tasavallan ja Itävallan kansat alistumaan Bres-tin ehtojakin pahempiin rauhanehdotoihin,—pedoksi, joka käyttää „vapaiden” tasavaltalaisten, ranskalaisten ja amerikkalaisten sotavoimia santarmien ja pyövelien tehtävissä, pienten ja heikkojen kansakuntien itsenäisyyden ja vapau-den tukahduttajien tehtävissä. Maailmanhistoria on armo-toman perinpohjaisesti ja peittelemättömästi paljastanut tämän imperialismin. Maailmanhistorian tosiasiat ovat osoittaneet venäläisille isänmaanystäville, jotka eivät halunneet tietää mistään muusta kuin oman isänmaansa välittömistä (ja vanhanaikaisesti ymmärretyistä) eduista, että meidän vallankumouksemme, Venäjän vallankumouk-sen muuttaminen sosialistiseksi ei ollut seikkailupolitiikkaa, vaan välttämättömyys, koska *muuta* ulospääsyä *ei ollut*: Englannin, Ranskan ja Amerikan imperialismi tukahdut-taa *varmasti* Venäjän itsenäisyyden ja vapauden, *ellei* sosialistinen maailmanvallankumous, maailmanbolshevismi voita.

Tosiasiat pysyvät tosiasioina, sanoo englantilainen sananparsi. Ja viime kuukausien kuluessa olemme joutuneet kokemaan sellaisia tosiasioita, jotka merkitsevät mitä suu-rinta käännettä koko maailmanhistoriassa. Nämä tosiasiat pakottavat Venäjän pikkuporvarillisia demokraatteja, huoli-matta heidän bolshevisminvihastaan, jonka sisäinen puolue-taistelumme on kasvattanut, kääntymään vihamielisyydestä bolshevismia kohtaan ensin puolueettomuuteen ja sitten bolshevismiin tukemiseen. Ne objektiiviset olosuhteet, jotka sysäsivät erikoisen jyrkästi tuollaisia demokraatti-patrioot-teja loitomaksi meistä, ovat olleet ja menneet. Maailman objektiiviset olosuhteet ovat muodostuneet sellaisiksi, jotka *pakottavat* heidät kääntymään meidän puolellemme. Pitirim Sorokinin kääntyminen ei ole suinkaan sattuma, vaan *kokonaisen luokan*, pikkuporvarillisen kansanosan kiertä-mättömän kääntymisen ilmaus. Joka ei kykene ottamaan tätä varteen ja käyttämään hyväksi, se ei ole marxilainen, se on huono sosialisti.

Edelleen. Usko *yleensä* „demokratian” yleispätevään, kaikkipelastavaan vaikutukseen käsittämättä sitä, että tämä demokratia on *porvarillista* demokratiaa, jonka hyödyllisyys ja välttämättömyys on historiallisesti rajoitettua, tällainen usko ja ymmärtämättömyys on säilynyt kaikissa maissa vuosisatoja ja vuosikymmeniä, ja erikoisen sitkeästi se on

säilynyt pikkuporvariston keskuudessa. Suurporvari on soutanut ummet ja lammet, hän tietää, että demokraattinen tasavalta, kuten mikä tahansa muukin valtiomuoto kapitalismin vallitessa, ei ole muuta kuin koneisto proletariaatin kurissapitämiseksi. Suurporvari *tietää* tämän, koska hän on mitä läheisimmin tutustunut *jokaisen* porvarillisen valtiokoneiston todellisiin johtajiin ja sen pohjimmaisiiin (useasti juuri tämän vuoksi kaikkein salatuimpiin) käyttäjöihin. Pikkuporvari on taloudellisen asemansa ja kaikkien elinehtojensa vuoksi kykenemättömämpi tajuamaan edellä mainittua totuutta ja vieläpä elättelee sellaisia illuusioita, että muka demokraattinen tasavalta merkitsee „puhdasta demokratiaa”, „vapaata kansanvaltiota”, luokkien ulko- tai yläpuolista kansanvaltaa, aitoa yleiskansallisen tahdon ilmenemistä ja niin edelleen ja niin edelleen. Näiden pikkuporvarilliselle demokraatille ominaisten ennakkoluulojen piintyneisyys aiheutuu kiertämättömästi siitä, että hän on loitompänä kärkevästä luokkataistelusta, pörssistä, „todellisesta” politiikasta, ja olisi kerrassaan epämarxilaista odottaa, että nämä ennakkoluulot muka voidaan juuria pois pelkällä propagandalla ja lyhyessä ajassa.

Maailmantapahtumien kehitys on nyt kuitenkin niin hurjan nopea ja hävittää kaikkea totunnaista, kaikkea vanhaa niin äärettömän jyrkällä moukarilla, niin ennen näkemättömän voimakkailla kriiseillä, että vahvimmatkin ennakkoluulot murtuvat. Luonnollista ja kiertämätöntä on, että „demokraatti yleensä” alkoi uskoa Perustavaan kokoukseen, asettaen „puhtaan demokratian” naiivisti „proletaarisen diktatuurin” vastakohtaksi. Mutta se, mitä Perustavan kokouksen kannattajat saivat kokea Arkangelissa ja Samarassa, Siperiassa ja etelässä, ei voinut olla murskaamatta vahvimpiakaan ennakkoluuloja. Ihannoitu Wilsonin demokraattinen tasavalta *osoittautui* käytännössä mitä raivopäisimmän imperialismin, mitä häpeämättömimmän heikkojen ja pienten kansojen sarron ja kuristamisen muodoksi. Keskinertainen „demokraatti”-yleensä, menshevikki ja eserrä, ajatteli näin: „mitä me teemme jollakin mukamas korkeampityyppisellä valtiolla, jollakin Neuvostovallalla! Suokoon jumala meille tavallisen demokraattisen tasavallan!” Ja tietenkin tällainen „toive” olisi „tavallisena”, suhteellisen rauhallisena aikana ollut aivan riittävä moniksi vuosikymmeniksi.

Nyt sen sijaan maailmantapahtumien kulku ja sellaiset mitä karvaimmat kokemukset kuin Venäjän kaikkien monarkistien liittoutuminen englantilais-ranskalaisen ja amerikkalaisen imperialismiin kanssa osoittavat *käytännössä*, että demokraattinen tasavalta on porvarillis-demokraattinen tasavalta, joka on jo vanhentunut niiden kysymysten valossa, jotka imperialismi on asettanut historian päiväjärjestykseen, — että ei ole mitään *muuta* valinnan varaa: *joko* Neuvostovallan voitto maailman kaikissa edistyneimmissä maissa, *tai* kaikkein taantumuksellisin, raivopäisin, kaikkia pieniä ja heikkoja kansoja kuristava, kaikkialle maailmaan taantumusta palauttava Englannin ja Amerikan imperialismi, joka on erinomaisesti oppinut käyttämään hyväkseen demokraattista tasavaltaa.

Joko — tai.

Keskittietä ei ole. Aivan äskettäin tällaista näkemystä pidettiin bolshevikkien sokeana fanatismina.

Ja kuitenkin on käynyt juuri niin.

Pitirim Sorokinin luopuminen Perustavan kokouksen jäsenyydestä ei ole sattuma, vaan enne kokonaisen luokan, koko pikkuporvarillisen kansanosan kääntymisestä. Jakautuminen sen keskuudessa on väistämätön: osa siirtyy meidän puolellemme, osa jää puolueettomaksi, osa liittyy tietoisesti monarkisti-kadetteihin, jotka kaupittelevat Venäjää englantilais-amerikkalaiselle pääomalle ja pyrkivät tukahduttamaan vallankumouksen ulkomaalaisten pistintien avulla. Nykyhetken oleellisimpia tehtäviä on kyetä ottamaan varteen ja käyttämään hyväksi sitä, että menshevististen ja eserräläisten kansankerrosten keskuudessa on tapahtumassa käännös bolshevismivihasta ensin puolueettomuuteen ja sitten bolshevismiin tukemiseen.

Jokaiselle tunnukselle, jonka puolue sinkoaa joukkoihin, on ominaista, että se jähmettyy, muuttuu kuolleeksi, säilyttää voimansa moniin nähden silloinkin, kun olosuhteet, jotka tekivät sanotun tunnuksen tarpeelliseksi, ovat jo muuttuneet. Tämä on välttämätön paha, ja ellei opita taistelemaan sitä vastaan ja voittamaan sitä, ei voida turvata puolueen oikeaa politiikkaa. Se ajanjakso, jolloin proletaarinen vallankumouksemme erkani erikoisen jyrkästi menshevikki- ja eserrä-demokraateista, oli historiallisesti välttämätön; ei voitu olla käymättä kärkevää taistelua tuollaisia demokraatteja vastaan, kun he horjahtivat vihollistemme

leiriin ja ryhtyivät ennallistamaan *porvarillista ja imperiaalistista* demokraattista tasavaltaa. Tuon taistelun tunnukset ovat kauttaaltaan jähmettyneet ja kangistuneet ja *häiritsevät* uuden ajankohdan oikeaa vartenottamista ja tarkoituksenmukaista hyväksikäyttöä nyt, kun on alkanut uusi käännös tuollaisten demokraattien keskuudessa, käännös meidän puolellemme, käännös, joka ei ole satunnainen, vaan juontaa juurensa koko maailmantilanteen pohjimmaisista olosuhteista.

Ei riitä, että tuetaan tätä käännöstä, että otetaan meidän puolellemme kääntyvät ystävällisesti vastaan. Tehtävänsä tajuavan poliitikon täytyy oppia *panemaan alulle* tällainen käännös laajan pikkuporvarillisen demokraattisen massan eri kerroksissa ja ryhmissä, jos hän on vakuuttunut siitä, että on olemassa vakavia ja syvällisiä historiallisia syitä sellaiseen käännökseen. Vallankumouksellisen proletarin on tiedettävä, ketä pitää lannistaa, kenen kanssa on osattava solmia sopimus — milloin ja miten. Olisi naurettavaa ja typerää luopua terrorista ja lannistamisesta kysymyksen ollessa tilanherroista ja kapitalisteista ja heidän häntyreistään, jotka kaupittelevat Venäjää ulkomaisille „liittolais”-imperialisteille. Olisi ilveilyä yrittää „suostutella” ja yleensä „vaikuttaa psykologisesti” heihin. Mutta aivan yhtä typerää ja naurettavaa, ellei vielä typerämpää ja naurettavampaa olisi vaatia yksinomaan lannistamis- ja terroristiikan soveltamista pikkuporvarilliseen kansanosaan silloin, kun tapahtumien kulku pakottaa sitä kääntymään meidän puolellemme.

Ja sellaisia kansankerroksiahan proletariaatti kohtaa kaikkialla. Maaseudulla tehtävänämme on tilanherran hävittäminen, riistäjän ja keinottelija-kulakin vastarinnan lannistaminen; tällöin voimme nojata vankasti *vain* puoliproletaareihin, „kyläköyhälistöön”. Mutta keskivarakas talonpoika ei ole vihollisemme. Hän on horjunut, horjuu ja tulee horjumaan; vaikuttaminen horjuviin aineksiin *ei ole samanlainen* tehtävä kuin riistäjän kukistaminen ja voiton saavuttaminen aktiivisesta vihollisesta. On osattava päästä sopimukseen keskivarakkaan talonpojan kanssa luopumatta hetkeksikään taistelusta kulakkia vastaan ja nojattava vankasti vain köyhälistön tukeen — siinä nykyhetken tehtävä, koska nimenomaan nyt keskivarakkaan talonpoikaiston

kääntyminen meidän puolellemme on kiertämätöntä yllä esitettyjen syiden vuoksi.

Sama koskee myös käsityöläistä, kotiteollisuuden harjoittajaa, työmiestä, joka on joutunut kaikkein pikkuporvarillisimpiin oloihin tai säilyttänyt kaikkein pikkuporvarillisimmat katsomukset, sama koskee monia toimihenkilöitä, upseereita ja varsinkin sivistyneistöä yleensä. On epäilemätöntä, että puolueessamme ilmenee useinkin taitamattomuutta tämän heidän keskuudessaan tapahtuvan käännöksen hyväksikäyttämisessä ja että sellaisesta taitamattomuudesta voidaan ja täytyykin päästä irti ja muuttaa se taidokkuudeksi.

Meillä on jo vankka tuki ammatillisesti järjestäytyneiden proletarien valtavassa enemmistössä. On osattava saada mukaan, osattava liittää yhteiseen järjestöön, alistaa yleisproletaarisen kurin alaisuuteen ne vähimmin proletaariset, enimmäin pikkuporvarilliset *työtätekevien* kerrokset, jotka ovat kääntymässä meidän puolellemme. Ajankohdan tunnukseksi tässä ei ole taistelu niitä vastaan, vaan niiden saaminen mukaan, taito ulottaa vaikutuksemme niihin, horjuvien saaminen vakuuttuneiksi, neutraalien hyväksikäyttäminen, niiden kasvattaminen proletaarisen joukkovaikutuksen ilmapiirissä, jotka ovat jääneet jälkeen tai ovat vasta aivan viime aikana alkaneet vapautua Perustavaan kokoukseen liittyvistä tai „isänmaallis-demokraattisista” illuusioista.

Meillä on jo varsin vankka tuki työtätekevissä joukoissa. Neuvostojen kuudes edustajakokous osoitti sen erikoisen havainnollisesti. Porvarilliset sivistyneistön edustajat eivät meitä pelota, emmekä me hellitä hetkeksikään taistelua heidän joukossaan olevia tahallisen sabotaasin harjoittajia ja valkokaartilaisia vastaan. Mutta nykyhetken tunnus kuuluu: on osattava käyttää hyväksi heidän keskuudessaan tapahtuvaa käännöstä meidän puolellemme. Meillä on vielä melko runsaasti Neuvostovallan mukaan „lyöttäytyneitä” porvarillisen sivistyneistön huonoimpia edustajia; näiden poisheittäminen, näiden korvaaminen sivistyneistöllä, joka vielä eilen oli tietoisesti vihamielistä meitä kohtaan ja on tänään vain neutraalia, sellainen on eräs nykyhetken tärkeimmistä tehtävistä, kaikkien „älymystön” kanssa kosketuksiin joutuvien neuvostolaisten toimihenkilöiden tehtävä,

kaikkien agitaatio- ja propagandatyöntekijäin ja organisaattorien tehtävä.

Tietenkin sopiminen keskivarakkaan talonpojan kanssa, työläispiireihin kuuluvan eilisen menshevikin kanssa, toimihenkilöihin tai sivistyneistöön kuuluvan eilisen sabotoijan kanssa vaatii taitoa kuten kaikki muukin poliittinen toiminta mutkallisessa ja myrskyisästi muuttuvassa tilanteessa. Koko asia on siinä, ettei pidä tyytyä taitoon, jota aikaisempi kokemuksemme on meissä kehittänyt, vaan on mentävä *välttämättä pitemmälle*, pyrittävä saamaan aikaan *välttämättä enemmän*, siirryttävä välttämättä helpommista tehtävistä vaikeampiin. Ilman sitä ei yleensä mikään edistys ole mahdollista, ei myöskään edistys sosialistisessa rakennustyössä.

Muutamia päiviä sitten kävi luonani edustajia luotto-osuuskuntien valtuutettujen kokouksesta. He näyttivät minulle edustajakokouksensa päätöslauselman⁷³, joka oli tähdätty luotto-osuuspankin ja tasavallan kansanpankin *yhdistämistä vastaan*. Sanoin heille kannattavani sopimista keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa ja pitäväni suuressa arvossa jopa sitä kääntein alkuakin, joka on merkinä osuustoimintamiesten bolshevikeille vihamielisen asenteen muuttumisesta puolueettomuudeksi, mutta vain heidän suostumuksensa erillispankin ja tasavallan yhtenäisen pankin täydelliseen yhdistämiseen luo maaperän sopimukselle. Kokouksen edustajat vaihtoivat silloin päätöslauselmansa toiseen, veivät kokouksessa läpi toisen päätöslauselman, josta olivat pyyhkineet pois kaikki, mitä oli sanottu yhdistämistä vastaan, *mutta... mutta* esittivät suunnitelman osuustoimintamiesten *erillisestä* „luottoyhdistyksestä”, joka käytännössä merkitsee aivan samaa kuin erillinen pankki! Se oli naurettavaa. Sanoja vaihtamalla voidaan tietenkin tyydyttää tai petkuttaa vain hölmöjä. Erään sellaisen... „hankkeen” „epäonnistuminen” ei silti horjuta vähääkään politiikkaamme; me olemme harjoittaneet ja tulemme harjoittamaan politiikkaa, joka tähtää sopimiseen osuustoimintamiesten ja keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa, ja ehkäisemme kaikki Neuvostovallan ja neuvostolaisen sosialistisen rakennustyön *linjan* muuttamisyritykset.

Pikkuporvarillisten demokraattien horjunta on kiertämätöntä. Riitti kun tshekkoslovakit saavuttivat muutamia voitoja, niin nämä demokraatit joutuivat paniikin valtaan,

kylvivät paniikkia, loikkivat „voittajien” puolelle, olivat valmiita ottamaan heidät vastaan orjamaisen nöyrästi. Luonnollisesti ei pidä hetkeksikään unohtaa, ettei nytkään tarvita muuta kuin, sanokaamme, englantilais-amerikkalais-krasnovilaisten valkokaartilaisten osittaista menestystä, niin alkaa horjuminen toiseen suuntaan, paniikki voimistuu, paniikin leviämistapaukset, petturuus ja loikkaukset imperialistien puolelle käyvät lukuisammiksi ja niin edelleen ja niin edelleen.

Sen me tiedämme. Sitä emme unohda. Aikaansaamamme puhtaasti proletaarinen Neuvostovallan perusta, jota puoliproletaarit tukevat, on pysyvä järkkymättömän lujana. Meidän väkemme ei vavahda, armeijamme ei horju,—sen tiedämme jo kokemuksesta. Mutta silloin, kun mitä syväisimmät maailmanhistorialliset muutokset aiheuttavat puolueettomien, menshevististen ja eserräläisten kansanjoukkojen kiertämättömän kääntymisen meidän puolellemme, meidän täytyy oppia ja me opimme käyttämään hyväksi tuota käännöstä, auttamaan sitä, panemaan sen alulle vastaavissa ryhmissä ja kerroksissa, tekemään kaiken voitavamme sopimukseen pääsemiseksi näiden ainesten kanssa ja siten helpottamaan sosialistista rakennustyötä, keventämään sosialismin voittoa viivästyttävän sietämättömän rappion, valistumattomuuden ja taitamattomuuden taakkaa.

Kirjoitettu marraskuun 20 pnä 1918

*Julkaistu marraskuun 21 pnä 1918
„Pravda” lehdessä 252. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan sanomalehden
tekstin mukaan*

**PUHE „PUNAUPSEERIEN PÄIVÄNÄ”
MARRASKUUN 24 pnä 1918⁷⁴**

(Raikuvia suosionosoituksia, lauletaan „Internationale”.) Tervehdin teitä Kansankomissaarien nimessä, Lenin sanoi. Ajatellessani armeijamme ja punaupseeriemme tehtäviä mieleeni muistuu eräs tapaus, jonka silminnäkijänä olin hiljattain Suomen radan rautatievaunussa.

Huomasin ihmisten hymyilevän jostain syystä heidän kuunnellessaan erästä mummoa ja pyysin kääntämään minulle hänen sanansa. Suomalainen mummo vertaili entisiä sotamiehiä vallankumouksellisiin sotamiehiin ja sanoi, että ensin mainitut puolustivat porvariston ja tilanherrain etuja, mutta viimeksi mainitut puolustavat köyhälistön etuja. „Ennen köyhää rangaistiin ankarasti, jos hän otti luvatta yhdenkään puupöllin metsästä, mutta nyt”, mummo selitti, „jos tapaavat metsässä sotamiehen, niin hän vielä auttaakin sinua puutaakkasi kantamisessa”. „Nyt ei enää tarvitse pelätä pyssymiestä”, mummo sanoi.

Luulen, Lenin jatkoi, että tämän parempaa palkintoa Punaiselle Armeijalle on vaikea kuvitellakin.

Edelleen Lenin puhui siitä, että entinen päällikkökunta koostui etupäässä hemmotelluista ja turmeltuneista kapitalistien poikajunkkareista, joilla ei ollut mitään yhteistä tavallisen sotamiehen kanssa. Senpä vuoksi meidän on nyt uutta armeijaa rakentaessamme otettava komentajia vain kansan riveistä. Vain punaupseereilla on oleva arvovaltaa sotamiesten keskuudessa ja vain he pystyvät varmistamaan sosialismia armeijassamme. Sellainen armeija on voittamaton.

PUHE
MOSKOVAN TYÖVÄEN KESKUSOSUUSKUNNAN
VALTUUTETTUIEN KOKOUKSESSA
MARRASKUUN 26 pnä 1918 ⁷⁵

(Toveri Lenin otettiin vastaan kauan kestävin myrskyisin suosionosoituksin.) Toverit, tervehdin teitä työväen osuustoiminnan edustajina. Osuustoiminta on esittävä hyvin tärkeää osaa koko väestön varustelun järjestämisessä oikealla tavalla. Olemme joutuneet usean kerran ja varsinkin viime aikoina ottamaan Kansankomissaarien Neuvostossa käsiteltäväksi kysymyksiä, jotka koskevat osuustoimintaa ja työläistalonpoikaisen valan suhdetta siihen.

Tässä suhteessa on tarpeellista muistaa, kuinka tärkeää osaa osuustoiminta esitti ennen, kapitalismin vallan aikana, jolloin sen järjestämisessä oli periaatteena taloudellinen taistelu kapitalistiluokkaa vastaan.

Tosin osuuskunnat, suhtautuen käytännölliseen jakelutoimintaan omalla tavallaan, muuttivat hyvin usein kansan edut erillisen henkilöryhmän eduksi, pyrkivät usein jakamaan kauppavoiton kapitalistien kanssa. Pitäen ohjeenaan puhtaasti kaupallisia intressejä osuustoimintamiehet unohittivat usein sosialistisen järjestelmän, koska se näytti heistä vielä liian kaukaiselta ja saavuttamattomalta.

Osuuskunnat yhdistivät usein etupäässä pikkuporvarillisia aineksia, keskivarakasta talonpoikaistoa, jonka pyrintöjä osuustoimintaliikkeessä ohjailivat sen omat pikkuporvarilliset edut. Nämä osuuskunnat tekivät kuitenkin sitä työtä, joka epäilemättä kehitti joukkojen omatoimisuutta, ja siinä on niiden suuri ansio. Osuuskunnat rakensivat todellakin joukkojen omatoimisuuden pohjalla suuria taloudellisia järjestöjä, ja siinä ne ovat esittäneet tärkeää osaa — tätä emme halua kieltää.

Nuo taloudelliset järjestöt kehittyivät eräissä tapauksissa laitoksiksi, jotka saattoivat korvata kapitalistisen koneiston ja täydentää sitä — ja tämä meidän on tunnus-tettava — ja samalla kaupunkien proletariaatti vedettiin siinä määrin kapitalistisen suurteollisuuden organisaatioon, että se tuli kyllin voimakkaaksi kukistaakseen tilanherrojen ja kapitalistien luokan, kyetäkseen käyttämään hyväkseen koko kapitalistista koneistoa.

Kaupunkien proletariaatti käsitti kyllin hyvin, että imperialistisen sodan aiheuttamassa rappiutilassa piti välttämättä järjestää huoltokoneisto, ja se käytti tähän tarkoitukseen ensivuoroisesti laajaa kapitalistista koneistoa.

Tämä meidän on muistettava. Osuustoiminta on valtava kulttuuriperintö, jota on pidettävä arvossa ja käytettävä hyväksi.

Siksipä me Kansankomissaarien Neuvostossa kajotesamme kysymykseen osuustoimintaliikkeen merkityksestä suhtauduimme tähän kysymykseen hyvin varovasti, käsittäen mainiosti, kuinka tärkeää on käyttää täydellisesti hyväksi tuota hyvin järjestettyä taloudellista koneistoa.

Samalla emme voineet unohtaa, että päätekijöinä osuustoiminnallisessa rakennustyössä ovat olleet menshevikit, oikeistoieserrät ja muut sovitteluhenkiset ja pikkuporvarilliset puolueet. Emme voineet unohtaa sitä niin kauan kuin nämä kahden taistelevan luokan välillä olevat poliittiset ryhmät käyttivät hyväkseen osuustoimintajärjestöjä osittain peitelläkseen vastavallankumouksellisia ja vieläpä tukeakseen tshekkoslovakkeja osuuskuntien keräämillä varoilla. Niin, meillä on siitä tietoja. Sellaista ei kuitenkaan ole tapahtunut läheskään kaikkialla, ja olemme usein olleet yhteistoiminnassa osuuskuntien kanssa, jos ne ovat olleet siihen halukkaita.

Viime aikoina Neuvosto-Venäjän kansainvälinen asemakin on muodostunut sellaiseksi, että monille pikkuporvarillisille ryhmille on selvinnyt, mitä merkitsee työläisten ja talonpoikien valta.

Siihen aikaan kun Neuvosto-Venäjä joutui tekemään Brestin sopimuksen, kun meidän oli pakko solmia mitä raskain rauha Saksan imperialistien kanssa, menshevikit ja oikeistoieserrät melusivat erikoisesti meitä vastaan. Kun Neuvosto-Venäjän oli pakko solmia tuo rauha, menshevikit

ja eserrät kirkuivat kaikkialla, että bolshevikit saattavat Venäjän turmioon.

Muutammat näistä edustajista pitivät bolshevikkeja utopisteina, jotka kuvittelevat, että maailmanvallankumous on mahdollinen. Toiset pitivät bolshevikkeja Saksan imperialismin asiamiehinä.

Vihdoin monet heistä otaksuivat silloin bolshevikkien tehneen myönnytyksiä Saksan imperialismille ja olivat vahingoniloisia luullen, että se oli sopimista Saksan hallitsevan porvariston kanssa.

En rupea tässä esittämään vielä vähemmän mairittelevia lausuntoja,— etten sanoisi paremmin, joita nuo ryhmät levittelivät silloin Neuvostovaltaa vastaan.

Viimeaikaiset maailmantapahtumat ovat kuitenkin paljon opettaneet menshevikeille ja oikeistoeserrille. Kaikille työtätekeville osoitettu menshevikkien KK:n vetoamus⁷⁶, joka julkaistiin hiljattain lehdistössämme, puhuu siitä, että menshevikit, vaikka he ovatkin aatteellisesti eri mieltä kuin kommunistit, pitävät välttämättömänä taistella maailmanimperialismia vastaan, jonka etunenässä nyt ovat Englannin ja Amerikan kapitalistit.

Todellakin on tapahtunut tavattoman tärkeitä asioita. Romaniassa ja Itävalta-Unkarissa on muodostettu työläisten edustajain Neuvostoja. Saksassa taas Neuvostot esiintyvät perustavaa kokousta vastaan, ja kenties muutaman viikon kuluttua kaatuu Haasen-Scheidemannin hallitus ja sen tilalle tulee Liebnechtin hallitus. Samaan aikaan Englannin ja Ranskan kapitalismi jännittää kaikki voimansa kukistaakseen Venäjän vallankumouksen ja pysäyttääkseen siten maailmanvallankumouksen. Nyt on kaikille käynyt selväksi, että liittolaisvaltojen imperialistien halut ulottuvat vielä pitemmälle kuin saksalaisten: ehdot, joita he ovat esittäneet Saksan osalta, ovat Brestin rauhaa pahempia ja sitä paitsi he haluavat yleensä tukahduttaa vallankumouksen ja esittää maailmansantarmien osaa. Menshevikit ovat päätöslauselmallaan osoittaneet käsittäneensä, minne englantilaiset tuulet puhaltavat. Eikä meidän nyt pidä torjua heitä luotamme, vaan päinvastoin meidän on otettava heidät vastaan, annettava heille mahdollisuus toimia yhdessä kanssamme.

Kommunistit osoittivat jo tämän vuoden huhtikuussa, etteivät he karta työskentelemästä osuustoimintamiesten

kanssa. Kommunistien tehtävänä on kyetä kaupunkien proletariaattiin nojaten käyttämään hyväksi kaikkia niitä, jotka voidaan vetää mukaan työhön, kaikkia jotka kannattivat aikaisemmin sosialistisia tunnuksia, mutta eivät olleet kyllin rohkeita taistelemaan niiden puolesta voittoon tahi tappioon saakka. Marx sanoi, että proletariaatin täytyy pakko-
luovuttaa kapitalistit, mutta kyetä käyttämään hyväksi pikkuporvarillisia ryhmiä. Mekin olemme sanoneet, että kapitalisteilta pitää ottaa pois kaikki, jota vastoin kulakit on vain pantava ahtaalle ja viljamonopolin edellyttämän valvonnan alaisiksi. Meidän on sovittava keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa, otettava se valvontaamme, tosiasiallisesti kuitenkin toteuttaen sosialismin ihanteita.

Meidän on sanottava suoraan, että työläiset ja köyhimmät talonpojat tekevät kaikkensa toteuttaakseen todella sosialismin ihanteet, ja elleivät jotkut tahdo pyrkiä näitä ihanteita kohti, niin jatkamme matkaa ilman heitäkin. Mutta meidän täytyy käyttää hyväksi kaikkia, jotka voivat todella auttaa meitä tässä mitä vaikeimmassa taistelussa.

Ja niinpä Kansankomissaarien Neuvosto käsitellessään näitä kysymyksiä sopi jo huhtikuussa osuustoimintamiesten kanssa ⁷⁷. Se oli ainoa istunto, jossa kansankomissaarien, kommunistien lisäksi oli läsnä kansalaisten osuustoimintajärjestöjen edustajia.

Sovimme heidän kanssaan. Se oli ainoa istunto, jossa päätöstä ei hyväksytty kommunistienemmistön, vaan vähemmistön — osuustoimintamiesten mielen mukaan.

Ja Kansankomissaarien Neuvosto suostui siihen pitäen välttämättömänä sekä osuustoimintamiesten kokemusten ja tietojen että heidän koneistonsa hyväksikäyttämistä.

Te tiedätte myös, että muutamia päiviä sitten hyväksyttiin dekreetti varustelun järjestämisestä ⁷⁸. Se julkaistiin sunnuntaina „Izvestijassa”, ja tässä dekreetissä juuri annetaan huomattava sija osuustoiminnalle ja osuuskunnille. Sosialistisen talouden järjestäminen on näet mahdotonta ilman osuustoimintajärjestöjen verkkoa, ja siinä suhteessa on tähän saakka tehty paljon virheitä. Erillisiä osuusliikkeitä suljettiin, niitä kansallistettiin, samalla kun Neuvostot eivät suoriutuneet jakelutehtävistä, eivät suoriutuneet neuvostokauppojen toiminnan järjestämisessä.

Ja nyt tämän dekreetin mukaisesti kaikille osuuskunnille on palautettava kaikki, mitä niiltä otettiin.

Osuusliikkeet on denationalisoitava, ne on jälleenrakennettava.

Tosin dekreetti suhtautuu erittäin varovasti niihin osuusliikkeisiin, jotka suljettiin sen vuoksi, että niihin oli pesiytynyt vastavallankumouksellisia. Me sanoimme selvästi, että tässä suhteessa osuusliikkeiden toiminta on saatettava valvonnan alaiseksi, mutta sanomme siitä huolimatta, että osuusliikkeitä on käytettävä täydellisesti hyväksi.

Kaikille teille on selvää, että eräs proletariaatin perustehtävistä on järjestää heti oikealla tavalla elintarvikevarustelu ja -jakelu.

Ja koska meillä on koneisto, jolla on siitä kokemusta ja joka, mikä on tärkeintä, perustuu joukkojen omatoimisuuteen, meidän on ohjattava se suorittamaan näitä tehtäviä. Nimenomaan tässä suhteessa on joukkojen omatoimisuuden käyttäminen tärkeää, samojen joukkojen, joiden luomia nämä järjestöt ovat. Varustelutoimintaan on saatava mukaan syvimmat rivit, ja tämä meidän on asetettava osuuskauppajärjestöjen ja nimenomaan työväen osuuskauppajärjestöjen päätehtäväksi.

Elintarvikkeiden hankinta ja jakelu on sellainen asia, että sitä ymmärtää kuka tahansa. Ymmärtää sellainenkin henkilö, joka ei ole hikoillut kirjojen ääressä. Ja Venäjällähän väestö on valtaosaltaan vielä pimeää ja valistumatonta, koska työläisiä ja sorrettuja joukkoja on kaikin keinoin estetty saamasta sivistystä.

Mutta joukoissa on hyvin runsaasti eläviä voimia, niissä saattaa ilmetä suurenmoisia kykyjä laajemmassa mitassa kuin voidaan kuvitellakaan. Ja sen vuoksi työväen osuustoiminnan tehtävänä on vetää nämä voimat mukaan, löytää ne ja antaa niiden suoritettavaksi välitön elintarvikkeiden hankinta- ja jakelutyö. Sosialistinen yhteiskunta on yksi yhtenäinen osuuskunta.

Uskon joukkojen omatoimisuuden työväen osuustoiminnassa myötävaikuttavan siihen, että työväen osuustoiminta todella luo yhtenäisen Moskovan kaupungin kuluttajakommuunin.

*Julkaistu joulukuussa 1918
erillisenä lehtisenä
ja aikakauslehden „Rabotshi Mir”
19. numerossa*

*Julkaistaan lehtisen tekstistä,
joka on tarkistettu aikakauslehden
tekstin mukaan*

MOSKOVAN PUOLUETYÖNTEKIJÄIN KOKOUS MARRASKUUN 27 pnä 1918 ⁷⁹

1

ALUSTUS PROLETARIAATIN SUHTEESTA PIKKUPORVARILLISIIN KANSANKERROKSIIN

Toverit, haluaisin keskustella niistä tehtävistä, jotka lankeavat puolueellemme ja Neuvostovallalle kysymyksen ollessa proletariaatin suhteesta pikkuporvarillisiin kansankerrokseen. Viime tapahtumat asettavat epäilemättä tämän kysymyksen päiväjärjestykseen, sillä valtava muutos maailmantilanteessa, sellaiset tapahtumat kuin Brestin sopimuksen hävittäminen, Saksan vallankumous, Saksan imperialismin luhistuminen sekä Englannin ja Amerikan imperialismin lahoaminen eivät ole voineet olla järkyttämättä monia porvarillis-demokraattisia väittämiä, jotka ovat olleet pikkuporvarillisen demokratian teoreettisena perustana. Venäjän sotatilanne, Englannin, Ranskan ja Amerikan imperialismin rynnistys ei ole voinut olla sysäämättä osaa näistä pikkuporvarillisista kansankerroksista enemmän tai vähemmän meidän puolellemme. Juuri näistä muutoksista, joita on tehtävä taktiikkaamme, eteemme nousevista uusista tehtävistä haluaisinkin keskustella tänä iltana.

Sallikaa minun aloittaa eräistä teoreettisista perusajatuksista. Epäilemätöntä on, että keskivarakas talonpoikaisto on Venäjällä pääasiallinen yhteiskunnallinen kerros, joka muodostaa pikkuporvarillisen demokratian taloudellisen perustan. Epäilemätöntä on, että sosialistinen kumous ja siirtyminen kapitalismista sosialismiin saa kiertämättömästi erikoiset muodot maassa, jossa talonpoikaisväestön lukumäärä on huomattavan suuri. Sen vuoksi haluaisin muistuttaa teille ennen muuta siitä, millä tavalla ovat muovautuneet ne marxilaisuuden peruskatsomukset, jotka koskevat proletariaatin suhtautumista keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Palauttaakseni tämän mieleenne luen muutamia lausuntoja, jotka Engels esitti artikkelissaan

„Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa”. Mainittu artikkeli julkaistiin erillisenä kirjasena ja on kirjoitettu vuonna 1895 tai 1894, jolloin kysymys sosialistisen puolueen agraariohjelmasta talonpoikaiston suhteen nousi käytännöllisesti päiväjärjestykseen saksalaisten sosialidemokraattien ohjelman käsittelyn yhteydessä heidän puolueensa Breslaun edustajakokouksessa. Engels sanoi silloin proletariaatin suhtautumisesta näin: „Miten me suhtaudumme pientalonpoikaistoon?.. Ensinnäkin ehdottomasti oikea on ranskalaisen ohjelman teesi, että me näemme etukäteen pientalonpojan kiertämättömän tuhon, mutta tehtävänämme ei missään tapauksessa ole jouduttaa hänen tuhoaan puuttumalla asiaan. Ja toiseksi on yhtä ilmeistä, että valtiovallan vallattuumme me emme ajattelekaan pientalonpoikain väkivaltaista pakkoluovutusta (korvauksella tai korvauksetta, se on yhdentekevää), joka meidän on pakko tehdä suurmaanomistajien suhteen. Pientalonpoikain suhteen tehtävänämme on ennen kaikkea muuttaa heidän yksityistuotantonsa ja yksityisomistuksensa osuuskunnalliseksi, mutta ei väkivaltaisesti, vaan esimerkin avulla ja tarjoamalla heille tässä asiassa yhteiskunnallista apua.”

Edelleen Engels sanoi tästä kysymyksestä: „Me emme voi luvata nyt emmekä milloinkaan pientalonpojille yksilöllisen omaisuuden ja yksilöllisen talouden suojelua kapitalistisen tuotannon kaikkivaltaa vastaan. Voimme luvata heille vain sen, että vastoin heidän tahtoaan me emme sekaannu väkivaltaisesti heidän omistussuhteisiinsa.”⁸⁰

Ja lopuksi viimeinen ajatelma, jonka halusin palauttaa mieleenne,— se on kohta, jossa puhutaan rikkaista talonpojista, suurtalonpojista (venäläisittäin sanoen „kula-keista”), siis sellaisista talonpojista, jotka eivät tule toimeen ilman palkattua työvoimaa. Jos nämä talonpojat eivät käsitä nykyisen tuotantotapansa tuhoutumisen kiertämättömyyttä eivätkä tee siitä välttämättömiä johtopäätöksiä, niin marxilaiset eivät voi tehdä mitään heidän hyväkseen. Meidän velvollisuutenamme on vain helpottaa heidänkin siirtymistään uuteen tuotantotapaan⁸¹.

Nämä ovat ne perusajatukset, jotka haluaisin palauttaa mieleenne ja jotka jokainen kommunisti epäilemättä tietää. Tästä perusajatuksesta näemme, että valtiovallan vallanneen proletariaatin tehtävä ei voi millään muotoa olla samanlainen maissa, joissa on vallalla suurkapitalistinen

järjestelmä, ja niissä maissa, joissa on takapajuinen pien-, keski- ja suurtalonpoikaisto. Huomaamme, että marxilaisen liikkeen tehtävät me määrittelimme aivan täsmällisesti sanoessamme, että tilanherra-riistäjien suhteen sota oli velvollisuutemme.

Keskivarakkaiden talonpoikien suhteen sanomme: ei millään muotoa mitään väkivaltaa. Suurtalonpoikien suhteen sanomme: tunnuksenamme on näiden alistaminen viljamonopolin alaisuuteen; taistelu heitä vastaan, kun he rikkovat viljamonopolia ja kätkevät viljaa. Jouduin hiljattain toistamaan nämä perusajatuksot kokouksessa, jossa oli läsnä useita satoja maaseudun köyhäiistökomiteain edustajia, jotka olivat saapuneet Moskovaan samaan aikaan kuin kokoontui VI edustajakokous *. Puoluekirjallisuudessamme, propaganda- ja agitaatiotyössä olemme aina tähdentäneet suhtautuvamme eri tavalla suurporvaristoon ja pikkuporvaristoon. Mutta vaikka teoriassa kaikki ovatkin samaa mieltä, eivät läheskään kaikki ole kyllin ripeästi tehneet vastaavia poliittisia johtopäätöksiä. Sen vuoksi aloitinkin nyt, niin sanoakseni, kaukaa voidakseni näyttää teille, millaisia talousopillisia käsityksiä luokkien keskinäis-suhteista meidän on seurattava, jotta voisimme asettaa kysymyksen politiikastamme pikkuporvarillisten kansankerrosten suhteen kiistattomalle pohjalle. Epäilemättä tämä pientalonpoikaisluokka (me sanomme keskivarakkaaksi sellaista, joka ei myy työvoimaansa), tämä talonpoikaisto on Venäjällä joka tapauksessa tärkein taloudellinen luokka, joka muodostaa pohjan pikkuporvarillisissa kansankerroksissa ilmenevien poliittisten virtausten laajalle moninaisuudelle. Meillä Venäjällä nuo virtaukset liittyvät lähimmin menshevikki- ja eserräpuolueisiin. Venäjän sosialistisen liikkeen historia kertoo bolshevikkien pitkällisestä taistelusta näitä puolueita vastaan, ja tällöin Länsi-Euroopan sosialistit ovat jatkuvasti pitäneet tätä taistelua sosialistisen liikkeen *sisäisenä* taisteluna, t.s. Venäjän sosialistisen liikkeen kahtiajakautumisena. Sulkeissa sanottakoon, että hyvätkin sosialidemokraatit lausuvat puheissaan usein tällaisia mielipiteitä.

Juuri tänään minulle annettiin kirje Friedrich Adlerilta, mieheltä, joka on tunnettu vallankumouksellisesta

* Ks. tätä osaa, ss. 159—166. *Toim.*

toiminnastaan Itävallassa. Hänen kirjeensä, joka on kirjoitettu lokakuun lopulla ja saapui perille tänään, sisältää ainoastaan pyynnön: eikö voitaisi vapauttaa menshevikkejä vankilasta? Tällaisena ajankohtana hän ei ole keksinyt kirjoittaa mitään viisaampaa kuin tuon pyynnön. Tosin hän on tehnyt varauksen, ettei ole selvillä liikkeestämme ja niin edelleen, mutta tämä on sittenkin kuvaavaa. Tämä länsi-eurooppalaisten sosialistien naurettava erehdys on selitettävissä sillä, että he katsovat taakse- eivätkä eteenpäin käsittämättä sitä, että menshevikit enempää kuin eserrätkään (jotka julistavat sosialismia) eivät ole niitä, jotka voidaan lukea sosialisteiksi. Menshevikit ja eserrät eivät vuoden 1917 vallankumouksen aikana muuta tehneetkään kuin horjuivat porvariston ja proletariaatin välillä, kykenemättä ottamaan koskaan oikeaa asennetta ja ikään kuin varta vasten havainnollistaen sitä Marxin väittämää, että pikkuporvaristo ei kykene ottamaan mitään itsenäistä asennetta luonteeltaan perustavissa kamppailuissa.

Proletariaatti osoitti alun alkaen, silloin kun se perusti Neuvostoja, asennoitumisessaan vaistomaisesti tiettyä luokkakantaa jo sillä, että se loi Neuvostot. Menshevikit ja eserrät horjuivat kaiken aikaa. Ja kun heidän omat ystävänsä nimittivät heitä vuoden 1917 keväällä ja kesällä „puolibolshevikeiksi”, ei se ollut pelkkä vitsi, vaan myös todenmukainen luonnekuva. Eikä yhdessä kysymyksessä (esimerkiksi kysymyksessä Neuvostoista, vallankumouksellisesta liikkeestä maaseudulla, maiden välittömästä haltuunotosta, veljeilystä rintamalla, imperialismin tukemisesta tai tukematta jättämisestä), vaan kaikissa näissä peruskysymyksissä menshevikit ja eserrät sanoivat yhtenä päivänä „jaa”, mutta toisena „ei”. Toisaalta he auttoivat, toisaalta eivät auttaneet, joten he olivat esimerkki selkärangattomuudesta ja avuttomuudesta. Toisaalta taas se, että he esittivät väestölle korulauseita „Neuvostojen puolesta” (hehän nimittivät kaiken aikaa Neuvostoja „vallankumoukselliseksi demokratiaksi” ja asettivat ne vastakohdaksi sille, mitä sanottiin sensusainekseksi), oli heidän puoleltaan vain ovela poliittinen temppu, mutta laajat joukot, joiden riveihin tämä kaikki lankesi, innostuivat: „nämä ovat Neuvoston puolesta!” Menshevikkien sananjulistus palveli osaksi meidänkin asiaamme.

Tämä on erittäin mutkallinen kysymys, jolla on hyvin vaiherikas historia, ja riittää kun mainitsen siitä lyhyesti. Juuri tämä menshevikkien ja eserrien politiikka vahvistaa silmännähtävästi todeksi sen väitteemme, että on erheellistä pitää heitä sosialisteina. Sosialisteja he ovat ehkä olleet korkeintaan fraseologian ja muistelmien alalla. Käytännössä he ovat venäläisiä pikkuporvareita.

Aloitin siitä, kuinka marxilaisten on suhtauduttava keski-varakkaaseen talonpoikaistoon, toisin sanoen pikkuporvarillisiin puolueisiin. Olemme nyt tulossa vaiheeseen, jossa entiset, edellisen vallankumouskauden aikaiset tunnuksemme täytyy muuttaa voidaksemme ottaa oikein huomioon nykyisen käännöksen. Te tiedätte, että loka- ja marraskuussa nuo ainekset horjuivat.

Bolshevikkipuolue osoittautui silloin leppymättömäksi ja menetteli oikein. Sanoimme itsellemme, että joudumme hävittämään proletariaatin viholliset, että meillä on edessä kamppailu peruskysymyksistä — sodasta ja rauhasta, porvariston edustuslaitoksesta, Neuvostovallasta. Kaikissa näissä kysymyksissä me saatoimme nojata vain omiin voimiimme ja menettelimme aivan oikein, kun emme suostuneet kompromissiin pikkuporvarillisten demokraattien kanssa.

Tapahtumien kehitys asetti eteemme sellaisen kysymyksen kuin rauha ja Brestin rauhansopimuksen solmiminen. Te tiedätte, että Brestin rauha sysäsi pikkuporvarilliset ainekset erille meistä.

Näistä kahdesta seikasta, Brestin rauhan solmimiseen johtaneesta ulkopoliitikastamme ja säälimättömästä taistelustamme niitä demokraattisia illuusioita vastaan, joita on osalla pikkuporvarillisia kansanjoukkoja, säälimättömästä taistelustamme Neuvostovallan puolesta — näistä kahdesta seikasta johtui, että pikkuporvarilliset kansankerrokset kaikkosivat äkisti erilleen meistä. Te tiedätte, että Brestin rauhan solmimisen jälkeen vasemmistoeserrien keskuudessa alkoi horjunta. Osa heistä antautui seikkailuun, toisen osan keskuudessa alkoi hajaannus, joka jatkuu vieläkin. Mutta tosiasia pysyy tosiasiana. Emme luonnollisesti voi hetkeäkään, hivenenkään vertaa epäillä, ettei politiikkamme silloin ollut ehdottomasti oikeaa. Sen todistelu nyt olisi yleisesti tunnetun asian kertaamista, sillä Saksan

vallankumous on parhaiten todistanut katsomustemme paikkansapitävyyden.

Jos meitä mistä moitittiin Brestin rauhan solmimisen jälkeen, jos mistä saimme useasti kuulla vähätietoisten työläisjoukkojen soimauksia, niin eniten siitä, että olimme asettaneet turhia toiveita Saksan vallankumoukseen eikä sitä kuitenkaan kuulunut. Saksan vallankumous on kumonnut kaikki sellaiset moitteet ja todistanut oikeiksi katsomuksemme, että sen täytyy tulla, että meidän täytyy taistella Saksan imperialismia vastaan myös propagoimalla ja hajottamalla sitä sisältäkäs in, eikä vain kansallisen sodan avulla. Tapahtumat ovat vahvistaneet kantamme oikeaksi niin hyvin, ettei siinä ole enää mitään todistelemista. Perustavaan kokoukseen nähden asianlaita oli samoin, horjunta oli tässäkin suhteessa kiertämätöntä, ja tapahtumain kulku on todistanut katsomuksemme oikeiksi siinä määrin, että kaikki Länessä alkaneet vallankumoukset tapahtuvat nykyään Neuvostovalta-tunnuksen merkeissä ja pystyttävät tämän Neuvostovallan. Juuri Neuvostot ovat kaikkialla luonteenomaisia vallankumoukselle. Ne ovat levinneet Itävallasta ja Saksasta Hollantiin ja Sveitsiin (vanhimpiin demokraattisiin kulttuurimaihin, jotka nimittävät itseään Länsi-Euroopaksi jopa Saksaankin verrattuna). Niissä asetetaan tunnukseksi Neuvostovalta. Porvarillisen demokratian historiallinen vararikko ei ollut siis bolshevikkien keksintö, vaan ehdoton historiallinen välttämättömyys. Sveitsissä ja Hollannissa on käyty poliittista taistelua jo satoja vuosia, eikä Neuvostovalta-tunnusta nyt esitetä siellä bolshevikkien kauniiden silmien tähden. Nykytilanteen arvioinnissa olimme siis oikeassa. Tapahtumien kulku on osoittanut taktiikkamme siinä määrin oikeaksi, että on tarpeetonta pohdiskella tätä kysymystä enempää. Tulee vain käsittää, että tämä on vakava kysymys, kysymys pikkuporvarillisten kansankerrosten piintyneimmästä ennakkoluulosta. Palauttakaa mieleen kunkin Länsi-Euroopan maan porvarillisen vallankumouksen ja parlamentarismien kehityksen yleinen historia, niin havaitsette, että tämänlaatuiset ennakkoluulot olivat vallalla kaikissa maissa 40-luvun vanhojen sosialidemokraattien keskuudessa. Ranskassa tällaiset katsomukset säilyivät kauimmin. Toisin ei voi ollakaan. Pikkuporvaristo on parlamentarismikysymyksissä kaikkein isänmaallisinta, se on kaikkein isänmaallisinta, jos verra-

taan sitä proletariaattiin ja suurporvaristoon. Viimeksi mainittukin on kansainvälisempää, sillä pikkuporvaristo ei ole niin liikkuvaista, se on vähemmän yhteydessä toisiin kansoihin eikä ole mukana maailman kauppavaihdossa. Sen vuoksi saattoi odottaa pikkuporvariston esiintyvän voimakkaimmin juuri parlamentarismikysymyksessä. Niin oli asianlaita Venäjälläkin. Tässä suhteessa merkitsi paljon se, että vallankumouksemme vastusti isänmaallisuutta. Brestin rauhan kaudella jouduimme vastustamaan isänmaallisuutta. Sanoimme: jos olet sosialisti, niin sinun täytyy uhrata kaikki isänmaalliset tunteesi kansainvälisen vallankumouksen hyväksi, joka tulee, joka ei ole vielä alkanut, mutta johon sinun täytyy uskoa, jos olet internationalisti.

Ja on ymmärrettävää, että näin sanoessamme saatoimme saada puolellemme vain valvutuneimmat työväenluokan osastot. On ymmärrettävää, että pikkuporvariston enemmistö ei ollut samalla kannalla kuin me. Sitä emme voineet odottaakaan. Ja miten pikkuporvaristo olisi voinutkaan omaksua meidän näkökantamme? Jouduimme toteuttamaan proletariaatin diktatuuria sen ankarimmassa muodossa. Me selviydyimme illusioiden kaudesta muutamassa kuukaudessa. Mutta jos tarkastelette Länsi-Euroopan maiden historiaa, huomaatte, ettei siellä ole kyetty vapautumaan tästä illusiosta vuosikymmenienkään kuluessa. Ottakaa esimerkiksi Hollannin, Ranskan, Englannin historia ja niin edelleen. Me jouduimme särkeämään sen pikkuporvarillisen kuvitelman, että kansa on jokin yhtenäinen kokonaisuus ja että kansan tahto voidaan ilmaista jotenkin muuten, ilman luokkataistelua. Olimme aivan oikeassa, kun emme suostuneet minkäänlaisiin kompromisseihin tässä kysymyksessä. Jos olisimme olleet myötäsukaisia pikkuporvarillisille illusioille, Perustavaan kokoukseen liittyville illusioille, olisimme saattaneet koko proletaarisen vallankumouksen asian Venäjällä perikatoon. Olisimme uhranneet suppeiden kansallisten etujen vuoksi kansainvälisen vallankumouksen edut; tämä vallankumous osoitti kulkevansa bolshevistista polkua, koska se ei ollut kansallinen, vaan puhtaasti proletaarinen. Näissä olosuhteissa sitten tapahtuikin, että menševistiset ja eserräläiset pikkuporvarilliset joukot erkaniivat meistä. Ne siirtyivät barrikadien toiselle puolelle, ne joutuivat vihollistemme puolelle. Dutovilaisten kapinan

puhjetessa saimme havainnollisen todistuksen siitä, että Dutovin, Krasnovin ja Skoropadskin puolella olivat ne poliittiset voimat, jotka olivat taistelleet meitä vastaan. Meidän puolellamme olivat proletariaatti ja talonpoikaisköyhälistö.

Te tiedätte, että kulakkikapinoita puhkesi kaikkialla Venäjällä siihen aikaan, kun tshekkoslovakien kapinaliike oli menestyksensä kukkuloilla. Vain kaupunkien proletariaatin lähentyminen maaseutuun lujitti valtaamme. Vain proletariaatti, jolla oli apunaan maaseudun köyhälistö, piti puoliaan kaikkia vihollisia vastaan. Sekä menshevikkien että eserrien valtaenemmistö oli tshekkoslovakien, dutovilaisten ja krasnovilaisten puolella. Tällainen tilanne vaati meitä käymään mitä ankarinta taistelua ja käyttämään tässä sodassa terroristisia menetelmiä. Vaikka eräät ihmiset eri näkökulmistaan kuinka tuomitsisivat tämän terrorismin (sellaista tuomitsemistahan olemme kuulleet kaikilta horjuvilta sosialidemokraateilta), meille on selvää, että terrori johtui kansalaissodan kärjistyisestä. Se aiheutui siitä, että kaikki pikkuporvarilliset demokraatit kääntyivät meitä vastaan. He turvautuivat meitä vastaan sotiessaan erilaisiin keinoihin: kansalaissotaan, lahjomiseen, sabotaasiin. Näissä oloissa terrori kävi välttämättömäksi. Siksi meidän ei pidä katua sitä eikä luopua siitä. Meidän täytyy vain käsittää selvästi, mitkä seikat proletaarisessa vallankumouksessamme johtivat taistelun kärjistymiseen. Näitä erikoisia seikkoja oli se, että jouduimme vastustamaan isänmaallisuutta, että jouduimme vaihtamaan Perustavan kokouksen tunnukseen „Kaikki valta Neuvostoille”.

Mutta kun tapahtui käänne kansainvälisessä politiikassa, silloin muuttui pakostakin myös pikkuporvarillisten demokraattien asennoituminen. Huomaamme mielialan muuttuvan heidän leirissään. Huomaamme menshevikkien kehoittavan vetoomuksessaan luopumaan liitosta omistavien luokkien kanssa, tällä kehotuksella menshevikit kääntyvät ystäviensä puoleen — niiden pikkuporvarillisten kansainainesten puoleen, jotka ovat tehneet liiton dutovilaisten, tshekkoslovakien ja englantilaisten kanssa. Menshevikit vetoavat niihin kehottaen niitä lähtemään taisteluun Englannin ja Amerikan imperialismia vastaan. Jokaiselle on nyt selvää, että Englannin ja Amerikan imperialismia lukuun ottamatta ei ole olemassa voimaa, joka voisi asettaa

jotain bolshevikkien vallan vastapainoksi. Samanlaista horjuntaa on eserrien keskuudessa ja sivistyneistössä, jonka piirissä pikkuporvarillisten demokraattien ennakkoluulot ovat levinneimpiä ja joka oli eniten isänmaallisten ennakkoluulojen vallassa. Sen keskuudessa on käynnissä sama prosessi.

Puolueemme tehtävä on nyt se, että se pitää ohjenuoraan luokkasuhteita, määritellesään taktiikkaansa, että meillä olisi tästä kysymyksestä täysi selvyys, mitä tämä on — onko tämä sattuma, selkärangattomuuden ilmenemistä, hoipertelua, jolla ei ole mitään pohjaa, vai päinvastoin prosessi, jolla on syvät sosiaaliset juuret. Jos tarkastelemme tätä kysymystä kokonaisuudessaan proletariaatin ja keskivarakkaan talonpoikaiston teoreettisesti määriteltyjen suhteiden kannalta, vallankumouksemme historian kannalta, niin huomaamme, että vastausta annettaessa ei voida epäröidä. Tämä käänös *ei ole satunnainen eikä yksilöllinen*. Se koskee monia miljoonia ihmisiä, jotka Venäjällä kuuluvat keskivarakkaaseen talonpoikaistoon tai ovat sitä vastavassa asemassa. Käänös koskee koko pikkuporvarillista demokraattista liikettä. Se nousi meitä vastaan raivoa lähentelevän katkeruuden valtaamana, koska meidän oli täytynyt runnella kaikki sen isänmaalliset tunteet. Mutta historia on saanut aikaan sen, että isänmaallisuus kääntyy nyt meidän puolellemme. Onhan selvää, ettei bolshevikkeja voida kukistaa muuten kuin ulkomaisilla pistimillä. Jos kohta tähän saakka on luotettu, että englantilaiset, ranskalaiset ja amerikkalaiset edustavat todellista demokratiaa, jos kohta sellainen kuvitelma on säilynyt tähän saakka, niin nyt rauha, jota he tarjoavat Itävallalle ja Saksalle, paljastaa tämän kuvitelman täydellisesti. Englantilaiset menettelevät siten kuin olisivat päättäneet varta vasten todistaa oikeiksi bolshevikkien katsomukset kansainvälisestä imperialismista.

Sen vuoksi kuuluu meitä vastaan taistelleiden puolueiden keskuudesta, esimerkiksi plehanovilaisten leiristä ääniä, jotka sanovat: olemme erehtyneet, luulimme, että Saksan imperialismi on päävihollisemme ja että länsimaat — Ranska, Englanti, Amerikka — tuovat meille demokraattisen järjestelmän. Osoittautui, että näiden länsimaiden antama rauha on sata kertaa nöyryyttävämpi, ryövärimäisempi, rosvomaisempi kuin Brestissä solmimamme rauha.

Osoittautui, että englantilaiset ja amerikkalaiset esittävät Venäjän vapauden teloittajien ja santarmien osaa samaan tapaan kuin tehtiin Venäjän pyövelin Nikolai I:n aikana ja aivan yhtä hyvin kuin tekivät kuninkaat, jotka esittivät pyövelien osaa tukahduttaessaan Unkarin vallankumousta. Nyt ovat Wilsonin asiamiehet ottaneet suorittaakseen tämän osan. He tukahduttavat vallankumousta Itävallassa, he esittävät santarmien osaa, he ovat esittäneet Sveitsille uhka-vaatimuksen: emme anna viljaa, ellette lähde mukaan taisteluun bolshevikkihallitusta vastaan. He varoittavat Hollantia: ette saa päästää maahanne neuvostolaisia lähettäjiä, muussa tapauksessa julistamme saarron. Heillä on yksinkertainen ase — nälän hirttonuora. Sillä he kuristavat kansoja.

Viimeaikaiselle, sodan ja sen jälkeisen kauden historialle on ominaista tavattoman nopea kehitys, ja tämä historia todistaa väittämän, että englantilais-ranskalainen imperiaalisismi on yhtä katalaa imperiaalisimia kuin saksalainenkin. Älkää unohtako, että Amerikassa on kaikkein vapain, demokraattisin tasavalta, mutta tämä ei lainkaan estä imperiaalisimia toimimasta siellä yhtä petomaisesti ja lynkkaamasta internationalisteja jopa silläkin tavalla, että väkijoukko raahaa heitä ulos kadulle, riisuu alastomiksi, valelee tervalla ja sytyttää palamaan.

Tapahtumat paljastavat imperiaalismin tavattoman räikeästi ja asettavat vaihtoehdon: joko Neuvostovalta tai vallankumouksen täydellinen tukahduttaminen englantilais-ranskalaisten pistinten voimalla. Nyt ei tule enää kysymykseen, että sovittaisiin Kerenskin kanssa. Te tiedätte, että englantilaiset ja ranskalaiset imperiaalistit heittivät Kerenskin pois kuin kuivaksi puserretun sitruunan. He olivat Dutovin ja Krasnovin puolella. Nyt pikkuporvaristo on päässyt tämän kauden yli. On käynyt niin, että isänmaallisuus sysää sitä nyt meidän puolellemme, historia on pakottanut sen tekemään niin. Ja meidän kaikkien on otettava varteen tämä maailmanhistoriassa saatu joukkokokemus. Ei voida puolustaa porvaristoa, ei voida puolustaa Perustavaa kokousta, sillä siitä on koitunut itse asiassa hyötyä Dutoville ja Krasnoveille. Tämä kuulostaa naurettavalta: miten Perustava kokous saattoi tulla heidän tunnukseksi. Niin kuitenkin kävi, sillä Perustava kokous kutsuttiin koolle

siihen aikaan, kun porvaristo vielä oli ylimpänä. Perustava kokous osoittautui porvariston elimeksi, ja porvaristo osoit-
tautui olevan imperialistien puolella, joiden politiikka on
bolshevikkivastaista. Porvaristo oli valmis kaikkeen saa-
dakseen nujerretuksi Neuvostovallan vaikkapa katalim-
millakin keinoilla — se oli valmis kavaltamaan Venäjän
kenelle tahansa, kunhan vain olisi saanut hävitetyksi Neu-
vostojen vallan.

Tällaista oli politiikka, joka johti kansalaissotaan ja
pakotti pikkuporvarilliset kansankerrokset tekemään kään-
nöksen. Tietenkin hoipertelu tämän joukon keskuudessa on
aina kiertämätöntä. Kun tshekkoslovakit saavuttivat ensim-
mäiset voittonsa, silloin tuo pikkuporvarillinen sivistyneistö
yritti levitellä huhuja, että tshekkoslovakien voitto on
väistämätön. Lehdissä julkaistiin Moskovasta saatuja
sähkösanomia, että Moskova on kukistumaisillaan, että se
on piiritettyä. Tiedämme varsin hyvin, että jos englantilaisten ja ranskalaisten onnistuu saavuttaa vähäisempiäkin
voittoja, pikkuporvarillinen sivistyneistö menee ennen muita
pyörälle päästään, joutuu paniikin valtaan ja ryhtyy levittä-
mään kaikenlaisia huhuja vastustajiemme menestyksistä.
Mutta vallankumous on osoittanut imperialisminvastaisen
kapinan kiertämättömäksi. Ja nyt „liittolaisemme” ovat
osoittautuneet Venäjän vapauden ja itsenäisyyden pää-
vihollisiksi. Venäjä ei voi olla itsenäinen eikä tule sellai-
seksi, ellei Neuvostovaltaa lujiteta. Ja siksi on tapahtunut
tällainen käänne. Sen johdosta meidän tulee nyt määritellä
taktiikkamme. Suuresti erehtyisi se, joka yrittäisi nyt sovel-
taa konemaisesti tunnuksia, joita käytimme vallankumouk-
sellisessa taistelussamme kaudella, jolloin meidän ja pikku-
porvariston välillä ei voinut olla mitään sovintoa, jolloin
pikkuporvaristo oli asettunut meitä vastaan, jolloin meidän
oli käytettävä terroria pysyäksemme lujina. Nyt se ei olisi
lujuutta, vaan yksinkertaisesti typeryyttä, marxilaisen tak-
tiikan puutteellista ymmärtämistä. Kun meidän oli pakko
solmia Brestin rauha, niin sellainen teko näytti ahtaan isän-
maallisuuden kannalta katsoen Venäjän kavaltamiselta;
maailmanvallankumouksen kannalta se taas oli oikea
strateginen askel, joka auttoi maailmanvallankumousta
enemmän kuin mikään muu. Maailmanvallankumous on
alkanut nimenomaan nyt, kun Neuvostovallasta on tullut
yleiskansallinen laitos.

Ja vaikka pikkuporvarilliset kansanjoukot jatkavat yhä horjumistaan, niin niiden illuusioilta on nyt viety pohja. Ja tietenkin meidän on otettava lukuun tällainen asiointila, kuten kaikki muutkin olosuhteet. Jos kohta aikaisemmin meillä oli toinen kanta, niin se johtui siitä, että pikkuporvaristo oli silloin tshekkoslovakien puolella ja väkivalta oli väistämätöntä, sillä sota on sotaa ja sen mukaisesti on toimittavakin. Mutta nyt, kun nuo ihmiset alkavat kääntyä meidän puolellemme, emme saa kääntää selkäämme heille vain sen tähden, että lentolehtisissämme ja sanomalehdissämme oli aikaisemmin toinen tunnus. Nähdessämme heidän kääntyvän puoleksi meihin päin meidän on kirjoitettava lentolehtisemme uudelleen, koska näiden pikkuporvarillisten demokraattien suhteet meihin ovat muuttuneet. Meidän täytyy sanoa: tervetuloa, emme pelkää teitä. Jos luulette meidän osaavan toimia vain väkivalloin, niin erehdytte. Me voisimme päästä sopimukseen. Ja ne ainekset, joissa on säilynyt paljon perinteitä, porvarillisia ennakkoluuloja, kaikki osuustoimintamiehet, koko se osa työtätekeviä, joka on eniten sidottu porvaristoon, kaikki ne voivat tulla luoksemme.

Ottakaa esimerkiksi koko sivistyneistö. Se vietti porvarillista elämää, se oli tottunut tiettyihin mukavuuksiin. Sikäli kuin se horjahteli tshekkoslovakien puoleen, oli tunnuksenamme *säälimätön taistelu — terrori*. Koska pikkuporvarillisten joukkojen mielialassa on nyt tapahtunut tämä käänne, meidän on pidettävä tunnuksenamme *sovinnollisuutta*, hyvien naapuruussuhteiden luomista. Kun satumme kuulemaan jonkin pikkuporvarillisten demokraattien ryhmän lausunnon siitä, että se haluaa pysyä neutraalina Neuvostovaltaa kohtaan, meidän täytyy sanoa: „neutraalisuus” ja hyvät naapuruussuhteet ovat vanhaa rojua, joka ei kelpaa mihinkään, jos katsotaan kommunismin kannalta. Se on vanhaa rojua ja siinä kaikki, mutta meidän on käsiteltävä tätä rojua asian kannalta. Meidän kantamme on aina ollut tämä emmekä ole milloinkaan odottaneet, että näistä pikkuporvarillisista aineksista tulisi kommunisteja. Mutta asialliset tarjoukset meidän täytyy käsitellä.

Proletariaatin diktatuurista olemme sanoneet, että proletariaatin täytyy olla hallitsevana kaikkien muiden luokkien yläpuolella. Emme voi hävittää luokkien välistä eroa ennen kommunismin täydellistä voimaansaattamista. Luokat säi-

lyvät, kunnes hävitämme riistäjät — suurporvariston ja tilanherrat, joiden suhteen sovellamme säälimätöntä pakko-
luovutusta. Mutta keski- ja pientalonpoikaiston suhteen on
sanottava toisin. Samalla kun lannistamme säälimättä
porvariston ja tilanherrat, meidän täytyy saada pikkuporva-
rilliset kansanjoukot puolellemme. Kun ne sanovat halua-
vansa pysyä neutraaleina ja olla hyvässä naapurisovussa
kanssamme, niin vastaamme: muuta emme haluakaan.
Emme ole milloinkaan odottaneet, että teistä tulisi kommu-
nisteja.

Olemme edelleenkin tilanherrojen ja kapitalistien sääli-
mättömän pakkoluovutuksen kannalla. Tässä kohden
olemme säälimättömiä emmekä voi lähteä minkäänlaisen
lepyttelyn ja sovinnonhieronnan tielle. Mutta tiedämme, että
pientuotantoa ei voida suinkaan asetuksilla muuttaa suur-
tuotannoksi, että siinä asiassa pitää saada ihmiset vakuut-
tumaan sosialismin väistämättömyydestä vähitellen, tapah-
tumien kulun todistusvoimalla. Näistä aineksista ei tule
milloinkaan vakaumuksellisia sosialisteja, todellisia vilpit-
tömiä sosialisteja. Heistä tulee sosialisteja, kun he näkevät,
ettei muuta ulospääsyä ole. He huomaavat nyt, että
Eurooppa on siinä määrin hajonnut ja imperialismi joutunut
sellaiseen tilaan, ettei mikään porvarillinen demokratia voi
enää pelastaa, että pelastuksen voi tuoda vain Neuvosto-
valta. Siksipä tämä neutraalisuus, nämä suopeat naapu-
ruussuhteet, joita pikkuporvarilliset demokraatit nyt tar-
joavat, eivät mitenkään pelota meitä, vaan ovat jopa
toivottavia. Ja siksi sanommekin, jos katsomme asiaa dikta-
tuurina toteuttavan luokan edustajien kannalta: enempää
emme odota milloinkaan saavammekaan pikkuporvarillisilta
demokraateilta. Meille riittää tämäkin. Te pidätte yllä hyviä
naapuruussuhteita meihin, ja me pidämme hallussamme
valtiovallan. Herrat menshevikit, me legalisoimme teidät
mielihyvin „liittolaisia” koskevan julkilausumanne jälkeen.
Puolueemme Keskuskomitea tekee sen. Mutta emme unohda
sitä, että puolueeseenne on jäänyt „aktivisti”-menshevik-
kejä, ja heihin nähden taistelutapamme pysyvät entisinä,
koska „aktivistit” ovat tshekkoslovakien ystäviä, ja niin
kauan kuin tshekkoslovakkeja ei ole karkotettu Venäjältä te
edustatte samoja vihollisia. Me jätämme valtiovallan itsel-
lemme, *vain itsellemme*. Niiden kanssa, jotka noudattavat
meihin nähden neutraliteettia, me keskustelemme luokkana,

joka pitää hallussaan poliittista valtaa, suuntaa aseensa kärjen tilanherroja ja kapitalisteja vastaan ja sanoo pikkuporvarillisille demokraateille: jos mielitte siirtyä tshekkoslovakien ja krasnovilaisten puolelle, — me olemme näyttäneet, kuinka taistelimme ja tulemme taistelemaan edelleenkin. Jos haluatte ottaa esimerkkiä bolshevikeista, — me teemme sovinnon kanssanne tietäen, että maamme ei voi siirtyä sosialismiin muuten kuin tekemällä koko joukon sopimuksia, joita tulemme kokeilemaan, tarkastamaan ja vertailemaan.

Lähdimme tälle tielle aivan alun alkaen, esimerkiksi siinä, että äänestimme maan sosialisointilain hyväksymisen puolesta ja muutimme tuon lain vähitellen keinoksi, jonka avulla meidän onnistui yhdistää maaseudun köyhälistö ympärillemme ja kääntää se kulakkeja vastaan. Vasta sitä mukaa kuin proletaarinen liike maaseudulla voittaa, me siirrymme järjestelmällisesti maan kollektiiviseen yhteisomistukseen ja yhteisviljelyyn. Tämä tehtävä ei ole ollut toteutettavissa muuten kuin nojaamalla maaseudun puhtaasti proletaariseen liikkeeseen, ja tässä kohden on vielä hyvin paljon tekemistä edessäpäin. Epäilemätöntä on, että vain käytännön kokemus, vain todellisuus näyttää, miten tässä asiassa tulee menetellä.

Tavoitteemme ovat erilaisia sopiessamme keskivarakkaiden talonpoikien, pikkuporvarillisten ainesten, osuustoimintavaen kanssa. Tämä tavoite muuttuu, kun tulevat kysymykseen ne liitot, jotka ovat säilyttäneet pikkuporvarilliset perinteensä ja tottumuksensa. Tämä tavoite joutuu vielä eräiden lisämuutosten alaiseksi, jos puhumme pikkuporvarillisesta sivistyneistöstä. Se horjahtelee, mutta sitäkin me tarvitsemme sosialistisessa mullistuksessamme. Tiedämme, että sosialismia voidaan rakentaa vain suurkapitalistisen kulttuurin aineksista, ja sivistyneistö on sellaisia aineksia. Jos kohta meidän on täytynytkin taistella säälimättömästi sitä vastaan, ei meitä ole velvoittanut siihen kommunismi, vaan se tapahtumien kulku, joka sysäsi erille meistä kaikki „demokraatit” ja kaikki porvarilliseen demokratiaan mieltyneet. Nyt on käynyt mahdolliseksi käyttää tuota sivistyneistöä sosialismin palvelukseen, sitä sivistyneistöä, joka ei ole sosialistista, josta ei milloinkaan tule kommunistista, mutta jota tapahtumien ja voimasuhteiden objektiivinen kehitys taivuttaa puolueettomuuteen meitä kohtaan, naa-

purisopuun. Emme tule milloinkaan nojautumaan sivistyneistöön, vaan tulemme nojaamaan yksinomaan proletariaatin etujoukkoon, joka vie perässään kaikkia proletaareja ja koko maaseudun köyhälistöä. Muuta tukinojaa kommunistien puolueella ei voi olla. Mutta toista on nojata luokkaan, joka edustaa diktatuuria, ja toista on hallita muita luokkia.

Muistattehan Engelsin sanoneen jopa niistäkin talonpojista, jotka käyttävät palkattua työvoimaa: ehkäpä ei tarvitsekaan pakkoluovuttaa aivan kaikkia⁸². Me pakkoluovutamme yleistä sääntöä noudattaen, eikä meillä Neuvostoissa ole kulakistoa. Me painostamme sitä. Painostamme sitä fyysisesti, kun se tunkeutuu Neuvostoihin ja yrittää kuristaa niissä maaseutuköyhälistön. Te näette, että tässä toteutetaan yhden luokan herruutta. Valta-asemassa voi olla vain proletariaatti. Sen herruutta kuitenkin sovelletaan yhdellä tavalla pientalonpoikaistoon, toisella tavalla keskivarakkaaseen, toisin tilanherraan ja toisin pikkuporvariin. Tehtävämme on nyt käsittää tämä kansainvälisten olosuhteiden aiheuttama käänne, oivaltaa se välttämättömyys, että sikäli kuin on kysymys pikkuporvarillisista demokraateista, meidän on ehdottomasti muutettava toisiksi ne tunnuksat, joihin on totuttu vallankumouksen historian viimeksi kuluneella puolivuotiskaudella. Meidän täytyy sanoa: säilytämme valan saman luokan käsissä. Pikkuporvarillisiin demokraatteihin nähden ohjelauseenamme oli sovinnollisuus, mutta meidät pakotettiin käyttämään terroria. Herrat osuustoimintamiehet ja sivistyneistö, jos suostutte todella ylläpitämään hyviä naapuruussuhteita meihin, niin vaivautukaa täyttämään ne ja ne tehtävät. Mutta ellette täytä, teistä tulee lainrikkokkaita, vihollisiamme, ja me tulemme taistelemaan teitä vastaan. Mutta jos pysytte hyvien naapuruussuhteiden maaperällä ja täytätte nämä tehtävät, olemme varsin tyytyväisiä. Meillä on vankka tukinoja. Olemme aina olleet selvillä raihnaisuudestanne. Emme kuitenkaan kiellä sitä, että tarvitsemme teitä, koska olette olleet ainoana kulttuuriaineiksena.

Tehtävä olisi helppo, jollemme joutuisi rakentamaan sosialismia aineksista, jotka kapitalismi jätti meille perinnöksi. Mutta sosialistinen rakennustyö onkin vaikea juuri siksi, että meidän täytyy rakentaa sosialismia aineksista, jotka ovat läpeensä kapitalismin turmelemia. Siirtyminen

on vaikeaa juuri siksi, että se liittyy diktatuuriin, jota voi johtaa vain yksi luokka — proletariaatti. Siitä seuraa, että sanomme itsellemme: linjan tulee määräämään proletariaatti, joka on kouliintunut ja muodostunut taisteluelpöiseksi voimaksi, joka kykenee nujertamaan porvariston. Porvariston ja proletariaatin välillä on joukko välikerroksia, joiden suhteen meidän on ohjattava politiikkamme raiteille, jotka olemme ennakolta määränneet teoreettisesti, ja sen voimme nyt toteuttaa. Ratkaistavanamme on kokonainen sarja ongelmia, meidän on solmittava kokonainen sarja sopimuksia, annettava teknillisiä tehtäviä, joita meidän proletaarisena ylivaltana on kyettävä antamaan. Meidän on kyettävä antamaan keskivarakkaalle talonpoikaistolle oma tehtävänsä, auttamaan tavaravaihdossa, kulakiston paljastamisessa. Osuustoimintamiehille kuuluu toinen tehtävä: heillä on laaja elintarvikkeiden jakelukoneisto, tuo koneisto meidän on otettava käyttöömme. Sivistyneistölle meidän täytyy antaa kokonaan toisenlainen tehtävä; se ei jaksa jatkaa sabotaasia ja sen mieliala on muuttunut niin, että se on nyt *meihin* nähden mitä parhaimman naapurisovun kannalla, ja meidän täytyy käyttää tätä sivistyneistöä, antaa sille tiettyjä tehtäviä, valvoa ja tarkastaa niiden suoritusta, suhtautua sen edustajiin siten, kuin Marx sanoi puhuessaan Pariisin Kommuunin toimihenkilöistä: „jokainen yksityinen työnantaja osaa valita itselleen sopivia apulaisia, kirjanpitäjiä, ja jos he erehtyvät, osaa oikaista heidän erehdyksensä tai ottaa heidän tilalleen uusia, hyviä, jos he osoittautuvat kelpaamattomiksi”⁸³. Me rakennamme valtaa kapitalismin meille jättämistä aineksista. Emme voi rakentaa valtaa, jos sellainen kapitalistisen kulttuurin jäämistö kuin sivistyneistö jätetään käyttämättä. Me voimme nyt suhtautua pikkuporvaristoon kuten hyvään naapuriin, joka on valtiollan tiukan valvonnan alaisena. Tässä kohden tulee valveutuneen proletariaatin ymmärtää, ettei herruus merkitse sitä, että sen pitäisi omin neuvoin selviytyä kaikista näistä tehtävistä. Sillä, joka niin luulee, ei ole käsitystäkään sosialistisesta rakennustyöstä, hän ei ole mitään oppinut vuodessa, vallankumouksen ja diktatuurin aikana. Sellaisen herrojen on parasta mennä kouluun ja oppia siellä jotain, mutta se joka on kuluneena aikana jotakin oppinut, sanoo itselleen: tätä sivistyneistöäpä minä ryhdyinkin nyt

käyttämään rakennustyössä. Siihen saan riittävää tukea talonpoikaistolta. Ja meidän täytyy muistaa, että se rakennustyö, joka johtaa sosialismiin, kehittyy vain tämän taistelun kulussa, proletariaatin ja pikkuporvarillisten kansankerrosten välisten lukuisien sopimusten ja sopimuskokeilujen kautta.

Muistakaamme Engelsin sanoneen, että meidän täytyy vaikuttaa esimerkin avulla⁸⁴. Mikään muoto ei tule olemaan lopullinen, ennen kuin saavutetaan täydellinen kommunismi. Emme ole väittäneet tietävämmekö tarkoin tien. Mutta me kuljemme kommunismia kohti välttämättömästi, kiertämättömästi. Nykyisenä aikana jokainen viikko antaa tuloksia enemmän kuin vuosikymmenet rauhan aikana. Brestin rauhantekoa seurannut puolivuotiskausi oli meitä vastaan suuntautuneen horjunnan aikaa. Länsi-Euroopan vallankumous, joka on esimerkki meidän vallankumouksemme alkavasta toistumisesta, on omiaan lujittamaan asemaamme. Meidän on otettava huomioon tapahtuneet muutokset, otettava lukuun kaikki ainekset rakentelematta mitään tuulentupia, tietäen, että hoipertelijat pysyvät hoipertelijoina niin kauan, kunnes sosialistinen maailmavallankumous voittaa täydellisesti. Se ei ehkä tapahdu kovinkaan pian, vaikka Saksan vallankumoustahtumien kulku antaa aiheen toivoa, että se tapahtuu pikemmin kuin monet olettavatkaan. Saksan vallankumous kehittyy samoin kuin meidänkin vallankumouksemme, mutta nopeampaa vauhtia. Meillä on joka tapauksessa edessä tuima taistelu Englannin ja Amerikan imperialismia vastaan. Tämä imperialismi on havainnut bolshevismiin muodostuneen yleismaailmalliseksi voimaksi ja nimenomaan sen vuoksi koettaa kuristaa meidät mahdollisimman nopeasti, haluten tehdä selvän ensin venäläisistä bolsheveikeista ja sitten omistaankin.

Meidän on käytettävä niitä horjuvia aineksia, joita imperialistien petomaisuudet sysäävät luoksemme. Ja me teemme sen. Te tiedätte mainiosti, että sodassa ei saa hyljeksiä minkäänlaista apua, ei välillistäkään. Sodassa jopa horjuvienkin luokkien asemalla on suunnaton merkitys. Mitä kärkevämpää sota on, sitä enemmän meidän on hankittava vaikutusvaltaa niihin horjuviin aineksiin, jotka tulevat puolellemme. Tästä seuraa, että meidän täytyy muuttaa taktiikkaa, jota olemme noudattaneet puoli vuotta, muuttaa

sitä niin, että se vastaa uusia tehtäviämme erilaisten pikku-porvarillisten kansankerrosten suhteen.

Jos minun on onnistunut kiinnittää puolueytyöntekijäin huomiota tähän tehtävään ja antaa heille herätteitä, jotta he voisivat järjestelmällisen kokeilun tietä päätyä sen oikeaan ratkaisuun, voin katsoa tehtäväni täytetyksi.

*„Pravda“ №№ 264 ja 265,
joulukuun 5 ja 6 pnä 1918*

*Julkaistaan „Pravda“ lehden tekstistä,
joka on tarkistettu
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

2

ALUSTAJAN LOPPULAUSUNTO
PROLETARIAATIN SUHTEESTA
PIKKUPORVARILLISIIN KANSANKERROKSIIN

Toverit, minun on tehtävä muutamia loppuhuomautuksia. Ennen muuta haluan vastata täällä kosketeltuun kysymyksen dogmista. Marx ja Engels ovat sanoneet moneen kertaan, että meidän oppimme ei ole dogmi, vaan toimintaohje, ja luullakseni tämä meidän on pidettävä mielessä ennen muuta ja eniten.

Marxin ja Engelsin oppi ei ole dogmi, joka opitaan ulkoa. Se on käsitettävä toimintaohjeeksi. Tästä olemme aina puhuneet ja luullakseni toimineetkin tarkoituksenmukaisesti, lankeamatta milloinkaan opportunistiin, mutta taktiikkaa olemme muuttaneet. Tämä ei kuitenkaan ole millään muotoa poikkeamista opista eikä sitä millään muotoa voida sanoa opportunistiksi. Olen sanonut ja toistan vielä ja vielä kerran, että tämä oppi ei ole dogmi, vaan toimintaohje.

Edelleen, siirtyessäni tov. Steklovin huomautukseen: kenen kanssa me tulemme sopimaan, esikuntienko vai joukkojen kanssa? vastaan siihen: ensi kädessä tietenkin joukkojen ja sitten esikuntien kanssa. Erinäisistä yksityistapauksista riippuu, milloin meidän täytyy taistella esikuntia vastaan. Siirryn tähän asiaan, mutta nyt en näe mitään käytännöllistä mahdollisuutta sopia mensheviki puolueen ja eserrien puolueen kanssa. Meille sanotaan, että sopiminen on luopumista jostakin. Mistä te luovutte ja miten poikkeatte peruslinjasta? Se olisi luopuruutta ja jos sitä ilmeneisi vain käytännössä, ei se olisi mitään uutta. On selvää, että me emme milloinkaan luovu periaatteistamme. Nyt siitä on hyödytöntä puhua. Viisitoista vuotta sitten väiteltiin peruslinjasta ja periaatteista, jouduin valitettavasti

käymään näitä väittelyjä enimmäkseen ulkomailla enkä Venäjällä. Nyt taasen on kysymys valtiovallasta, eikä voi olla puhettakaan, että siitä voitaisiin hiukankaan luopua. Wilson ei suotta sanonut: „vihollisemme on nyt maailmanbolshevismi”. Niin sanovat maailman kaikki porvarit. Jos he panevat toimeen sotaretken meitä vastaan, se osoittaa heidän tunnustaneen, että bolshevikkien valta ei ole pelkästään venäläinen, vaan yleismaailmallinen ilmiö. Naurettava ja sääliittävä olisi se bolshevikki, joka tarjoaisi porvaristolle jotain sopimusta. Yksikään kapitalistinen porvarillinen hallitus ei siihen suostu eikä voikaan suostua nyt, kun vallankumouksen palo on levinnyt moniin maihin.

Asiain kehityttyä viime tapahtumiin saakka Sveitsin porvaristo sanoi suoraan: me emme ole venäläisiä, emme anna valtaa teille. Bolshevismmin kannalle siirtynyt kapteeni Sadoul kirjoittaa olevansa hämmästynyt nähdessään, kuinka ihmeteltävän nöyrää Venäjän porvaristo on, ja sanoo, että Ranskan porvaristo ei tule menettelemään siten. Siellä saamme nähdä paljon katkerampaa vihaa, ja kansalaissota, jos se syttyy, on saava mitä säälimättömimmät muodot, eikä tässä suhteessa voi herätä mitään kysymyksiä.

Kulunut proletariaatin diktatuurin vuosi on käytännössä ratkaissut koko tämän kysymyksen, eikä yhdenkään talonpojan, yhdenkään työmiehen päähän voi pälkähtää ajatus, että olisi sovittava porvariston kanssa. Olen muuten täysin samaa mieltä siitä, ettei sopiminen ole mitään uutta. Haluaisin vain, että neuvottelisimme yhdessä tällaisista kysymyksistä.

Ne olosuhteet, jotka erikoisesti vieroittivat menshevikkejä, eserriä ja alemmaa sivistyneistöä meistä,— säälimätön taistelu Brestin rauhan puolesta Saksan imperialismiin hyökkäyksen kaudella — ne ovat nyt ohi. Tiedämme kuitenkin erinomaisesti, että englantilaisten ja ranskalaisten väliaikainenkin menestys aiheuttaa uutta horjuntaa tässä sivistyneistössä ja näissä pikkuporvarillisissa demokraateissa, jotka alkavat kylvää paniikkia ja loikkia toiseen leiriin. Me sovimme heidän kanssaan saavuttaaksemme tiettyjä tuloksia, tiettyä käytännöllistä työtä varten. Tämä taktiikka ei voi aiheuttaa väittelyä eikä liioin ihmettelyä. Että tätä taktiikkaa ei kuitenkaan ole ymmärretty, sen ovat monet todistaneet, jopa niinkin vaikutusvaltainen Moskovon Neuvoston jäsen kuin tov. Maksimov. Tov. Maksimov sanoi, että ei saa

suostua Hintshukin tahtoon, vaan pitää pyrkiä sopimaan järkevästi hänen kanssaan. Kun julkaisimme keväällä ensimmäisen asetuksen osuuskunnista ja he esittivät meille uhkavaatimuksensa, annoimme heille myöten. Tämä oli suostumista — muuksi tätä politiikkaa ei voida sanoa. Ja katson olevani täysin tyytyväinen, jos jokainen neuvostotyöntekijä ottaa ohjeekseen, sanoo itselleen ja toistaa kaikille tovereilleen: sovi järkevästi pikkuporvarillisten demokraattien kanssa.

Olemme tähän saakka olleet toiminnassamme, varsinkin kenttätöyssämme, vielä liian kaukana siitä, että sosisimme järkevästi. Päinvastoin, useasti emme sovi järkevästi. Meitä syytellen siitä, käsittämättä, että ilman sitä uusi rakennustyö on mahdotonta. Ei ole olemassa neroa, joka voisi rakentaa uutta elämää käymättä oppia rakennustyössä. Kun pitäisi sopia järkevästi käytännön miesten kanssa, emme osaa sitä tehdä. Kauppapuodin perustamiseksi pitää tietää, miten se perustetaan. Tarvitaan henkilöitä, jotka taitavat ammattinsa. Me bolshevikit olemme hyvin harvoin joutuneet soveltamaan tietojamme tämänlaatuisen käytännölliseen työhön. Agitaattorien puute on meillä hyvin harvinaista, jota vastoin käytännöllisen työn ohjaajista, järjestäjistä meillä on mitä huutavin puute. Ja se jatkuu yhä, vaikka meillä on takanamme vuoden kokemus. Sovi jokaisen henkilön kanssa, joka on tällä alalla riittävän kokenut ja jonka tunnuksena on neutraalisuus ja hyvät naapuruussuhteet, sovi järkevästi jokaisen tällaisen henkilön kanssa. Jos hän osaa rakentaa kauppapuodin, suorittaa tavarankäytön jakelua, jos hän kykenee edes hiukankin opettamaan toisia, jos hän on käytännön mies, niin se on suuri saannos.

Jokainen tietää, että siitä lähtien kun pääsimme voitolle, bolshevismien „ystävien” joukkoon on ilmaantunut paljon vihollisia. Mukaamme lyöttäytyy useinkin aivan epäluottettavia aineksia, huijariaineksia, jotka horjuvat poliittisesti, myyvät, pettävät ja kavaltavat. Tiedämme sen hyvin, mutta se ei meitä muuta. Se on historiallisesti kiertämätöntä. Kun menshevikit moittivat meitä siitä, että neuvostovirkailijain keskuudessa on paljon mukana kulkijoita, jotka jopa kansalaisinakin ovat epärehellisiä aineksia, me sanomme heille: mistäpä voisimme ottaa parempia, mitä meidän on tehtävä, jotta parhaimmat ihmiset alkaisivat oitis luottaa meihin. Ei ole sellaista vallankumousta, joka pystyisi heti voittamaan

ja valloittamaan puolelleen, saisi heti luottamusta. Vallankumous alkaa yhdessä maassa, mutta toisissa maissa siihen ei luoteta. Meidän vallankumoustamme pidetään painajaisuutena, kaaoksena, eikä muissa maissa odoteta mitään meidän järjestetyiltä „kaaosmaisilta” kokouksiltamme, joita meillä nimitetään Neuvostoiksi. Ja se on täysin luonnollista. Meidän oli valloitettava paljon. Ja kun sanotaan: pitää sopia järkevästi Hintshukin kanssa, hän osaa rakentaa kauppapuodin, niin minä sanon: sopikaa toistenkin kanssa, ottakaa pikkuporvareita, jotka osaavat tehdä paljon.

Jos saamme tämän „sopikaa”-tunnuksen taotuksi paikkakunnilla työskentelevien päähän, jos käsitämme, että uusi luokka on nousemassa valtaan, että hallintatoimiin ryhtyvät ihmiset, jotka eivät ole milloinkaan aikaisemmin olleet tekemisissä näin monimutkaisten asioiden kanssa ja tekevät tietysti virheitä, silloin emme häkelly. Me tiedämme, että hallintatyössä tulee virheitä. Mutta virheiden lisäksi huomaamme käytettävän taitamattomasti valtaa vain valtana, jolloin sanotaan: minä olen saanut vallan, minä olen määrännyt ja sinun on toteltava. Me sanomme: älkää pitkö tätä ohjeenne silloin, kun kysymyksessä on kokonainen joukko ammattiliittoihin, talonpoikaistoon ja osuustoimintajärjestöihin kuuluvia pikkuporvarillisia kansanaineksia, se ei ole nyt tarpeellista. Sen vuoksi on järkevämpää sopia pikkuporvarillisten demokraattien, varsinkin sivistyneistöön kuuluvien kanssa. Se on tehtävämme. Tietenkin sovimme heidän kanssaan oman ohjelmamme pohjalta, sovimme valtiovaltana.

Me sanomme: onko totta, että olette luopuneet vihamielisydestä ja siirtyneet puolueettomuuden ja hyvien naapurussuhteiden kannalle, onko totta, että olette lakanneet olemasta vihamielisiä? Muuten emme voi sulkea silmiämme, vaan sanomme avoimesti: sodassa sodan tavalla, ja olemme menetelleetkin kuin sodassa. Mutta jos olette muuttuneet vihamielisistä neutraaleiksi, jos puhutte hyvistä naapurussuhteista — olen ottanut nämä sanat sellaisten henkilöiden lausunnoista, jotka eivät kuulu kommunistien leiriin ja jotka olivat vielä eilen paljon lähempänä valkokaartilaiden leiriä, — niin sanon: meidän pitää jatkaa propagandaamme, koska on ihmisiä, jotka luopuvat näin sankoin joukoin eilisestä vihamielisyystään ja omaksuvat nykyisen puolueettomuuden ja hyvät naapurussuhteet.

Turhaan тов. Hmel'nitski pelkää, että menshevikit harjoittavat propagandaansa päästäkseen johtoasemaan työväenluokan elämässä. Emme puhu sosialidemokraateista, jotka eivät ole ymmärtäneet sosialistista tasavaltaa, emme puhu heistä emmekä pikkuporvarillisesta byrokratiasta — siinä kohden käydään aatteellista taistelua menshevikkejä vastaan, käydään leppymätöntä sotaa. Jos sanomme menshevikille, että hän on pikkuporvarillinen demokraatti, se on hänelle pahin mahdollinen loukkaus, ja mitä tyynemmin ryhdytte todistelemaan menshevikille tätä asiaa, sitä suuremmaksi yltyy hänen raivonsa. On erehdys luulla, että luovutamme sadannenkaan tai edes tuhannennenkaan osan saavuttamastamme asemasta. Emme luovuta vähäisintäkään osaa siitä.

Tov. Schmidtin mainitsemat esimerkit osoittavat, että jopa lähimpänä porvaristoa ollut proletaariryhmä (kuten esimerkiksi kirjaltajat), pikkuporvarilliset toimihenkilöt ja porvarilliset pankkivirkailijat, jotka hoitivat kauppa- ja teollisuusyritysten liiketoimia, menettävät paljon sosialismiin siirtymisen johdosta. Olemme lakkauttaneet paljon porvarillisia sanomalehtiä, olemme kansallistaneet pankkeja, tukkineet lukuisia teitä, joiden kautta pankkivirkailijat rikastuivat osallistumalla keinotteluun, mutta tässäkin leirissä näemme horjuntaa, näemme heidän siirtyvän puolellemme. Kun Hintshuk on arvokas siksi, että osaa rakentaa kauppapuoteja, niin pankkivirkailija on arvokas sen tähden, että hän tuntee rahatoimen teknillisen puolen, jota monet meistä ovat perin heikkoja hoitamaan käytännössä, vaikka tuntevatkin asian teoreettisesti. Ja minä puhun sellaisen henkilön kanssa, joka tuntee tämän teknillisen puolen ja sanoo minulle luopuneensa eilisestä vihamielisyydestään ja siirtyneensä puolueettomuuden ja naapurisovun kannalle. Me sanomme: sovi järkevästi jokaisen henkilön kanssa. Ja jos тов. Maksimov ryhtyy ajamaan myös edustajain Neuvostoissa tätä taktiikkaa, josta hän Moskovan Neuvoston puhemieshistorian huomattavana jäsenenä puhui, jos hän ryhtyy ajamaan tätä taktiikkaa sivistyneistöön ja horjuvaan pikkuporvaristoon nähden, olen silloin täysin tyytyväinen, enemmänkin kuin tyytyväinen.

Edelleen, kysymys osuuskunnista. Tov. Steklov lausui näin: osuuskunnat haiskahtavat pahalta. Tov. Maksimov sanoi osuuskuntien suhteen, ettei pitäisi kirjoittaa sellaisia

dekreettejä kuin oli Kansankomissaarien Neuvoston viimeisin dekreetti. Asian käytännöllisestä puolesta ei ole ollut yksimielisyyttä. Meille ei ole uutta se, että pikkuporvaristoon nähden, jos se ei suhtaudu meihin vihamielisesti, on suostuttava tällaiseen sävyyn. Jos entinen kanta osoittautuu huonoksi, sitä on muutettava, kun muuttuneet olosuhteet niin vaativat. Että asia on tässä kohden muuttunut, sen näemme selvästi. Osuusliikkeet ovat siitä havainnollinen esimerkki. Osuustoimintakoneisto on sellainen varustelukoneisto, joka ei perustu kapitalistien yksityisyritteliäisyyteen, vaan työtätekevien omaan joukkotoimintaan, ja Kautsky oli oikeassa sanoessaan jo kauan ennen luopioiden leiriin siirtymistään, että sosialistinen yhteiskunta on yhteinen suuri osuuskunta.

Kun pyrimme saamaan aikaan valvonnan ja järjestämään käytännössä satojatuhansia ihmisiä palvelevan talouden, emme saa unohtaa, että sosialistit tätä kysymystä käsitellessään samalla huomauttavat, että trustien johtohenkilöt kokeneina käytännön miehinä saattavat olla heille hyödyksi. Kokemus osoittaa nyt, että pikkuporvarilliset ainekset ovat muuttuneet vihamielisistä puolueettomiksi. Ja samalla pitää käsittää, että kauppapuoteja he osaavat järjestellä. Emme kiellä, että ideologina Hintshuk on läpeensä porvarillisten ennakkoluulojen kyllästämä, kaikista heistä lemuaa sama henki, mutta samaan aikaan heillä on käytännöllistä tietoutta. Aatteellisessa mielessä kaikki tykit ovat meillä, jota vastoin heillä ei ole ainoatakaan. Mutta kun he sanovat, etteivät he ole vihamielisiä, vaan siirtyvät puolueettomuuden kannalle, meidän täytyy ottaa huomioon, että nykyisin sadat ja tuhannet vähemmän kyvykkäät henkilöt kuin Hintshuk ovat samoin järkevän sopimisen kannalla. Sanon, että heidän kanssaan on osattava sopia. Käytännöllisen rakennustyön alalla he tietävät enemmän ja taitavat paremmin, ja heistä pitää ottaa oppia. Oppikoot he meiltä, miten pitää vaikuttaa kansainväliseen proletariaattiin, mutta kauppapuotien rakennustaitoa me opimme heiltä. Sitä me emme osaa. Joka alalla tarvitaan vastaavat erikoistiedot omaavia tekniikkoja.

Osuuskunnista puhuttaessa en myöskään käsitä, mikä niissä haiskahtaa pahalta. Kun valmistelimme ensimmäistä dekreettiä osuuskunnista, kutsuimme kysymyksen käsittelyä varten Kansankomissaarien Neuvostoon henkilöitä, jotka

eivät olleet mielipiteiltään pelkästään ei-kommunisteja, vaan paljon lähempänä valkokaartilaisia. Neuvottelimme heidän kanssaan, kyselimme heiltä: voitteko hyväksyä tämän? He vastailivat: tämän voimme hyväksyä, mutta tuota emme voi. Tietenkin se oli sovinnonhierontaa porvariston kanssa, jos katsotaan asiaa päällisin puolin ja harkitsematta. Kutsuttiin porvarillisen osuustoimintajärjestön edustajia ja heidän ohjeittensa mukaisesti pyyhittiin dekreetistä pois muutamia pykälää. Pois pyyhittiin esimerkiksi pykälä maksuttomasta proletarisen osuusliikkeen käytöstä ja siihen liittymisestä. Meistä se tuntui täysin hyväksyttävältä, mutta he torjuivat ehdotuksemme.

Sanomme, että meidän on pyrittävä sopimaan sellaisten henkilöiden kanssa, jotka osaavat järjestää kauppapuoteja paljon taitavammin kuin me. Olemme huonosti perillä tästä asiasta, mutta emme luovu vähääkään taistelustamme. Kun laadimme seuraavaa samanlaista dekreettiä, tov. Maksimov lausui: ei pidä kirjoittaa tuollaisia dekreettejä, koska niissä sanotaan, että lakkautetut osuusliikkeet on avattava uudelleen. Tämä osoittaa, että Moskovan Neuvoston työntekijöillä kuten meilläkin on tiettyjä väärinkäsityksiä, ja jo yksin näiden väärinkäsitysten hälventämiseksi olisi järjestettävä samanlaisia neuvottelu- ja keskustelutilaisuuksia kuin tämänpäiväinen kokous. Mainitsimme, että asian edun vuoksi olimme aikoneet käyttää hyväksi paitsi yleensä ammattiliittoja myös kauppaja teollisuusalan toimihenkilöiden liittoa, vaikka kauppaja teollisuusyritysten toimihenkilöt ovat aina olleet porvarillisen järjestelmän tukijoita. Koska nämä ihmiset kuitenkin kiiruhtavat luoksemme ja sanovat suostuvansa elämään hyvässä naapurisovussa, niin ottakaa heidät vastaan sydämellisesti, tarttukaa ojentettuun käteen, ei kätenne siitä kuivetu. Emme unohda sitä, että he hylkäävät meidät ja pakenevat ensimmäisinä, jos Englannin ja Ranskan imperialistit karkaavat huomenna kimppuumme. Mutta silloin kun tuo puolue, nuo porvarilliset ainekset eivät pakene, me toistamme: tässä on tarpeen, että lähestytään heitä. Sen vuoksi hyväksyimme dekreetin, joka julkaistiin sunnuntaina ja joka ei miellytä tov. Maksimovia,— täten hän osoittaa noudattavansa vanhaa kommunistista taktiikkaa, joka ei sovellu uusiin olosuhteisiin. Kun kirjoitimme eilen tuon dekreetin ja saimme vastaukseksi toimihenkilöiden Keskuskomitean päätöslauselman⁸⁵, niin

olisimme joutuneet noloon asemaan, jos olisimme sanoneet, että olet lähtenyt asialle väärään aikaan, miksi kirjoittelet, kun kääntyminen on alkanut, kun tilanne on muuttumassa.

Aseistautuneet kapitalistit jatkavat sotaa yhä edelleenkin ja yhä sitkeämmin, ja meille on äärettömän tärkeää käyttää tätä vaikkapa tilapäistäkin kääntymistä hyväksemme käytännöllisessä rakennustyössä. Kaikki valta on meillä. Me voimme olla sulkematta osuusliikkeitä ja avata sulkemamme uudelleen, sillä suljimme niitä silloin, kun ne palvelivat valkokaartilaisen agitaatiotyön tarkoitusperiä. Jokainen tunnus voi kuitenkin muodostua pysyväisemmäksi kuin pitäisikään. Kun kautta Venäjän suljettiin osuusliikkeitä ja niitä vainottiin, johtui se silloisten olosuhteiden vaatimuksesta. Nyt sellainen on tarpeetonta. Sellainen koneisto, joka on yhteydessä keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, koneisto, joka liittyy toisiinsa pirstoutuneita hajanaisia talonpoikaiskerroksia, on hyvin tärkeä. Nämä Hintshukit tekevät hyödyllistä, porvarillisten ainesten alkamaa työtä. Kun nämä talonpojat ja pikkuporvarilliset demokraatit sanovat muuttuvansa vihamielisistä neutraaleiksi, siirtyvänsä hyvien naapuruussuhteiden kannalle, meidän tulee sanoa: muuta emme haluakaan. Ja sopikaamme, hyvät naapurit, järkevällä tavalla keskenämme. Me autamme teitä kaikin mahdollisin tavoin, valvomme oikeuksianne, tutkimme vaatimuksenne, annamme teille jos minkälaisia etuoikeuksia, mutta täyttäkää asettamamme tehtävät. Ellette sitä tee, niin tietäkää, että Erikoiskomission koko koneisto on edelleenkin käytettävissämme. Ellette kykene käyttämään oikeuksianne ettekä täytä asettamiamme tehtäviä, niin meillä on vielä koko Valtionvalvonnan koneisto käytettävissämme ja tulemme kohtelemaan teitä valtion tahdon rikkojina. Teidän on tehtävä meille tiliä joka kopeekasta, ja tämän velvollisuuden laiminlyömisestä tullaan rankaisemaan kuten valtion tahdon ja valtion lakien rikkomisesta.

Koko tämä valvonta jää meidän huostaamme. Nyt noiden ihmisten saaminen puolellemme, ainakin väliaikaisesti, on tehtävä, joka maailmanpolitiikan kannalta katsoen ei ole mikään jättiläistehtävä, mutta joka on meille oleellisen välttämätön. Siten lujitamme asemaamme sodassa. Meillä ei ole kunnollista selustaa. Siten saamme moraalisen voiton, sillä siten osoitetaan Länsi-Euroopan imperialismille, että se on kohtaava meillä varsin tuntuva vastarintaa, mitä

seikkaa ei sovi väheksyä, sillä joka maassa työläiset, proletaarit ovat oppositiossa Venäjälle tehtävää sotaretkeä vastaan. Siksipä luulenkin, että tov. Maksimovin lausunnosta päätellen olemme pääsemässä tiettyyn yksimielisyyteen. Jos erimielisyyksiä ilmeneekin, ne eivät ole kovin oleellisia, sillä — koska todetaan välttämättömäksi sopia järkevästi kaikkien pikkuporvarillisten demokraattien, sivistyneistön, osuustoimintamiesten ja niiden ammattiliittojen kanssa, jotka eivät vielä ole tunnustaneet meitä, päästämättä kuitenkaan käsistä vallan ohjaksia — jos noudatamme tiukasti tätä politiikkaa koko talven, saamme jo suuren plussan koko kansainvälisen vallankumouksen hyväksi.

Ensi kerran julkaistu v. 1929

*Julkaistaan
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

SÄHKKE YLIPÄÄLLIKÖLLE

Serpuhoviin

29/XI

Sitä mukaa kuin joukkomme etenevät länteen ja Ukrainaan, siellä perustetaan alueiden väliaikaisia Neuvostohallituksia, joiden tarkoituksena on paikallisten Neuvostojen lujittaminen. Tällä asialla on se hyvä puoli, että se riistää Ukrainan, Liettuan, Latvian ja Eestin shovinisteilta mahdollisuuden katsoa joukkojemme eteneminen miehitykseksi ja luo suotuisan ilmapiirin joukkojemme jatkuvalle etenemiselle. Ilman tätä seikkaa joukkomme olisivat joutuneet miehityksellä alueilla sietämättömään asemaan, eikä väestö vastaanottaisi niitä vapauttajina. Tämän johdosta pyydämme antamaan vastaavien joukko-osastojen päällystölle ohjeet, että meidän joukkomme tukisivat kaikin tavoin Latvian, Eestin, Ukrainan ja Liettuan väliaikaisia Neuvostohallituksia, mutta tietenkin vain Neuvostohallituksia.

*Lenin**Kirjoitettu marraskuun 29 pnä 1918**Julkaistu ensi kerran v. 1942**Julkaistaan
J. V. Stalinin kirjoittamasta tekstistä,
jossa on V. I. Leninin lisäys*

**PROLETAARINEN VALLANKUMOUS
JA LUOPIO KAUTSKY**

Kirjoitettu loka- ja marraskuussa 1918

*Julkaistu v. 1918 erillisenä kirjana
„Kommunist” kustantamon toimesta,
Moskova*

*Julkaistaan kirjan tekstistä,
joka on tarkistettu
käsikirjoituksen mukaan*

Россійская Коммунистическая Партія (большевикорь)
Пролетаріи аспль странъ, соединяйтесь!

Н. Ленинъ (Вл. Ульяновъ).

**ПРОЛЕТАРСКАЯ
РЕВОЛЮЦІЯ
И РЕНЕГАТЪ КАУТСКІЙ.**

Цѣна 3 руб.

Книгоиздательство „КОММУНИСТЪ“

МОСКВА:

- 1) Срѣтница (ул. Рыбникова пер.), д. 8.
Тел. 4-70-48; 3-15-00.
2) 2-ой домъ Союзтоз, Театр. пл.

ПЕТРОГРАДЪ:

- 1) Поварской пер., д. № 2, кв. 9 и 10.
Тел. 2-27-42.
2) Литейный проспектъ, д. 48.

1918.

Kansilehti kirjasta „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky”
V. I. Leninin tekemine merkintöineen.— 1918

Pienennetty

ALKULAUSE

Wienissä äskettäin ilmestynyt Kautskyn kirjanen „Proletariaatin diktatuuri” (Wien, 1918, Ignaz Brand, 63 sivua) on mitä kuvaavin esimerkki siitä mitä täydellisimmästä ja häpeällisimmästä II Internationalen vararikosta, josta kaikkien maiden rehelliset sosialistit ovat jo kauan puhuneet. Kysymys proletaarisesta vallankumouksesta asettuu nykyään käytännöllisesti päiväjärjestykseen useissa valtioissa. Sen vuoksi on välttämätöntä eritellä Kautskyn luopiomaisia sofismeja ja täydellistä luopumista marxilaisuudesta.

Ensin kuitenkin tähdennettäköön, että näiden rivien kirjoittaja on aivan sodan alusta lähtien joutunut monesti huomauttamaan siitä, että Kautsky on luopunut marxilaisuudesta. Sitä käsiteltiin vuosina 1914—1916 useissa kirjoituksissa ulkomailla ilmestyneissä „Sotsial-Demokrat”⁸⁶ ja „Kommunist”⁸⁷ lehdissä. Nämä kirjoitukset on julkaistu koottuina Pietarin Neuvoston julkaisemassa kokoelmassa: G. Zinovjev ja N. Lenin, „Vastavirtaan”, Pietari, 1918 (550 sivua). Kirjasessa, joka julkaistiin Genevessä vuonna 1915 ja käännettiin silloin myös saksaksi ja ranskaksi⁸⁸, kirjoitin „kautskylaisuudesta” seuraavaa:

„Kautsky, II Internationalen suurin auktoriteetti, on mitä tyyppillisin ja selvin esimerkki siitä, miten marxilaisuuden sanallinen tunnustaminen on käytännössä johtanut marxilaisuuden muuttumiseen „struvelaisuudeksi” tai „brentanolaisuudeksi” (s.o. liberaalis-porvarilliseksi opiksi, joka tunnustaa proletariaatin ei-vallankumouksellisen „luokka”-taistelun ja jota venäläinen kirjailija Struve ja saksalainen taloustieteilijä Brentano ovat ilmentäneet erittäin selväpiirteisesti). Samaa näemme myös Plehanovilla. Ilmeisillä

sofismeilla karsitaan marxilaisuudesta pois sen elävä vallankumouksellinen henki, marxilaisuudesta tunnustetaan *kaikki, paitsi* vallankumouksellisia taistelukeinoja, niiden propagointia ja valmistelua, joukkojen kasvattamista juuri siihen suuntaan. Kautsky „sovittelee” aatteettomasti yhteen sitä sosialishovinismin perusajatusta, että nykyisessä sodassa on puolustettava isänmaata, ja sellaista vasemmistolaisille tehtyä diplomaattista, näennäistä myönnytystä, että pidäytytään äänestämistä sotamäärärahoja ja ollaan sanallisesti oppositiossa y.m.s. Kautsky, joka vuonna 1909 kirjoitti kokonaisen kirjan vallankumousten kauden läheneemisestä sekä sodan ja vallankumouksen yhteydestä toisiinsa, Kautsky, joka vuonna 1912 allekirjoitti Baselin manifestin⁸⁹ lähestyvän sodan vallankumouksellisesta hyväksikäytöstä, puolustele ja kaunistelee nyt kaikin tavoin sosialishovinismia ja yhtyy Plehanovin tavoin porvaristoon tehdäkseen pilkkaa kaikista vallankumousajatuksista, kaikista välittömään vallankumoustaisteluun johtavista askeleista.

Työväenluokka ei voi täyttää yleismaailmallista vallankumouksellista tehtäväänsä, ellei se käy armotonta sotaa tätä luopuruutta, selkärangattomuutta, opportunistin palvelamista ja vertaansa vailla olevaa marxilaisuuden teoreettista mataloittamista vastaan. Kautskylaisuus ei ole satuma, vaan sosiaalinen tulos II Internationalen ristiriidoista, siitä, että samalla kun sanallisesti ollaan uskollisia marxilaisuudelle alistutaan käytännössä opportunistin alaiseksi” (G. Zinovjev ja N. Lenin: „Sosialismi ja sota”, Geneve, 1915, ss. 13—14).

Edelleen. Vuonna 1916 kirjoittamassani kirjassa „Imperialismi kapitalismin uusimpana vaiheena”⁹⁰ (ilmestynyt Pietarissa vuonna 1917) olen käsitellyt seikkaperäisesti sitä, miten vääriä teoreettisesti ovat kaikki Kautskyn järjkeilyt imperialismista. Esitin Kautskyn antaman määritelmän imperialismista: „Imperialismi on korkealle kehittyneen teollisuuskapitalismin tuote. Se on kunkin teollisen kapitalistisen kansakunnan pyrkimystä liittää itseensä tai alistaa alaisekseen yhä suurempia *agraarisia* (kursivointi Kautskyn) alueita, välittämättä siitä, mitä kansakuntia niillä asuu.” Osoitin tuon määritelmän täyden virheellisyyden ja sen „soveltuvaisuuden” imperialismiin syvimpien ristiriitojen hämäämiseen ja sen jälkeen sovinnontekoon

opportunistin kanssa. Esitin oman määritelmäni imperia-
lismista: „Imperialismi on sen kehitysvaiheen kapitalismia,
jolloin on muodostunut monopolien ja finanssipääoman
herrsus, pääoman vienti on saanut huomattavan merkityk-
sen, kansainväliset trustit ovat alkaneet maailman jakami-
sen ja maapallon koko alueen jakaminen suurimpien kapi-
talististen maiden kesken on päättynyt.” Osoitin, että
Kautskyn antama imperialismin arvostelu on jopa alempi-
tasoista kuin porvarillinen ja pikkuporvarillinen imperia-
lismien arvostelu.

Vihdoin vuoden 1917 elo- ja syyskuussa, t.s. ennen Venä-
jän proletaarista vallankumousta (lokakuun 25 — marras-
kuun 7 p:nä 1917) kirjoitin kirjasen „Valtio ja vallankumous.
Marxilaisuuden oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät
vallankumouksessa”, joka ilmestyi Pietarissa vuoden 1918
alussa, ja kiinnitin siinä, VI luvussa „Opportunistit marxi-
laisuutta mataloittamassa”, erikoista huomiota Kautskyyn
todistaen, että hän on kokonaan vääristellyt Marxin opin,
väärentänyt sitä opportunistin mukaiseksi, „todellisuus-
dessa luopunut vallankumouksesta, vaikka hyväksyykin sen
sanallisesti”.

Oikeastaan Kautskyn teoreettinen perusvirhe hänen kir-
jasessaan proletariaatin diktatuurista onkin juuri niissä
Marxin valtio-opin opportunistisissa vääristelyissä, jotka
olen paljastanut yksityiskohtaisesti kirjasessani „Valtio ja
vallankumous”.

Nämä alkuhuomautukset olivat tarpeellisia, sillä ne todis-
tavat, että olen avoimesti syyttänyt Kautskya luopuruu-
desta *jo kauan ennen sitä*, kun bolshevikit ottivat valtioval-
lan käsiinsä ja Kautsky tuomitsi heitä siitä.

KUINKA KAUTSKY TEKI MARXISTA TAVALLISEN TUSINALIBERAALIN

Pääkysymys, jota Kautsky käsittelee kirjasessaan, on
kysymys proletariaatin vallankumouksen perussisällöstä,
nimittäin proletariaatin diktatuurista. Tämä on kysymys,
jolla on mitä tärkein merkitys kaikille maille, etenkin edis-
tyneimmille, erittäinkin sotaa käyville maille, eritoten nyky-
aikana. Voidaan liioittelematta sanoa, että se on koko
proletaarisen luokkataistelun pääkysymys. Sen vuoksi on
pysähdyttävä tarkastelemaan sitä huolellisesti.

Kautsky asettaa kysymyksen siten, että „kummankin sosialistisen suuntauksen” (s.o. bolshevikkien ja ei-bolshevikkien) „vastakohtaisuus on kahden peräti erilaisen metodin, *demokraattisen* ja *diktatorisen*, vastakohtaisuutta” (s. 3).

Huomautamme sivumennen, että nimittäessään Venäjän ei-bolshevikkeja, t.s. menshevikkejä ja eserriä, socialisteiksi Kautsky pitää kiinni näiden *nimestä*, s.o. sanasta, eikä siitä *todellisesta asemasta*, mikä heillä on proletariaatin ja porvariston välisessä taistelussa. Mainiota marxilaisuuden käsittämistä ja soveltamista! Mutta siitä tarkemmin tuonempänä.

Nyt käytäköön käsiksi pääasiaan: Kautskyn suurlöytöön, „demokraattisen ja diktatorisen metodin” „perusteelliseen vastakohtaisuuteen”. Siinä on kysymyksen ydin. Siinä on Kautskyn kirjasen koko olemus. Ja se on niin hirveää teoreettista sekasotkua, niin täydellistä luopumista marxilaisuudesta, että täytyy myöntää Kautskyn menneen paljon edelle Bernsteinistä.

Kysymys proletariaatin diktatuurista on kysymys proletarisen valtion suhteesta porvarilliseen valtioon, proletarisen demokratian suhteesta porvarilliseen demokratiaan. Tämä tuntuisi olevan päivänselvää. Mutta aivan kuin jokin lukion opettaja, joka on näivettynyt historian oppikirjoja kertaillessaan, Kautsky kääntää itsepintaisesti selkänsä XX vuosisadalle, tuijottaa XVIII vuosisataan ja jo sadannen kerran märehtii ja jauhaa uskomattoman ikävästi, monissa pykälissä, vanhoja juttuja porvarillisen demokratian suhteesta absolutismiin ja keskiaikaisuuteen!

Totta tosiaan, aivan kuin märehtisi unissaan pesusientä! Tämähän merkitsee sitä, ettei ollenkaan käsitetä mikä mihinkin kuuluu. Vain hymyilyttää tuo Kautskyn pinnistely, jonka tarkoituksena on esittää asiat niin, että on muka olemassa ihmisiä, jotka saarnaavat „demokratian halveksumista” (s. 11) j.n.e. Kautskyn on täytynyt hämätä ja sotkea asiaa moisilla joutavuuksilla, sillä hän asettaa kysymyksen liberaalien tapaan, yleensä demokratiasta eikä *porvarillisesta* demokratiasta, hän suorastaan vältelee käyttämästä tuota tarkkaa, luokkakantaista käsitettä ja yrittää puhua „esisosialistisesta” demokratiasta. Miltei kolmanneksen kirjasesta, 20 sivua 63:sta, suunpieksäjämme on käyttänyt jaaritteluun, joka miellyttää kovasti porvaris-

toa, sillä se on porvarillisen demokratian kaunistelua ja hämää proletaarista vallankumousta koskevan kysymyksen.

Mutta onhan Kautskyn kirjasen nimenä kuitenkin „Proletariaatin diktatuuri”. Että juuri se on Marxin opin *ydin*, se on yleisesti tunnettua. Ja Kautskyn *on täytynyt* kaiken asiaan kuulumattoman jaarittelun jälkeen esittää Marxin sanat proletariaatin diktatuurista.

Mutta *miten* „marxilainen” Kautsky on sen tehnyt, se on suorastaan komediaa! Kuulkaahan:

„Tuo katsantokanta” (jonka Kautsky julistaa demokratian halveksumiseksi) „perustuu yhteen Karl Marxin sanaan” — kirjaimellisesti näin on sanottu 20. sivulla. Ja 60. sivulla sama toistetaan jopa sellaisessa muodossa, että (bolshevikit) „muistivat oikeaan aikaan sanasen” (kirjaimellisesti näin!! des Wörtchens) „proletariaatin diktatuurista, sanasen, jota Marx käytti kerran kirjeessään vuonna 1875.”

Kas tässä tuo Marxin „sananen”:

„Kapitalistisen ja kommunistisen yhteiskunnan välillä on kausi, jolloin toinen muutetaan vallankumouksellisesti toiseksi. Sitä vastaavasti tulee olemaan myös poliittinen siirtymäkausi, jolloin valtio ei voi olla mitään muuta kuin proletariaatin vallankumouksellista diktatuuria.”⁹¹

Ensiksikin, kun tätä Marxin kuuluisaa ajatusta, joka on yhteenveto koko hänen vallankumouksellisesta opistaan, sanotaan „yhdeksi sanaksi” tai jopa „sanaseksi”, niin se on marxilaisuuden pilkkaamista, se merkitsee täydellistä luopumista marxilaisuudesta. Ei pidä unohtaa, että Kautsky tietää Marxin teokset melkein ulkoa, että kaikista Kautskyn sepustuksista päätellen hänen kirjoituspöydässään tai päässään on useita pieniä puisia laatikoita, joihin kaikki, mitä Marx on kirjoittanut, on järjestetty mitä huolellisimmin ja mitä mukavimmalla tavalla siteerausta varten. Kautsky *ei voi olla tietämättä*, että Marx ja Engels puhuivat sekä kirjeissään että painetuissa teoksissaan proletariaatin diktatuurista *monia kertoja* sekä ennen Kommuunia että varsinkin sen jälkeen. Kautsky *ei voi olla tietämättä*, että sanonta „proletariaatin diktatuuri” ilmaisee vain historiallisesti konkreettisemmin ja tieteellisesti tarkemmin sen, että proletariaatin tehtävä on „murskata” porvarillinen valtiokoneisto, mistä (tehtävästä) sekä Marx että Engels, puhuivat vuodesta 1852 vuoteen 1891, *neljäkymmenen vuoden*

ajan, ottaen huomioon vuoden 1848 ja etenkin vuoden 1871 vallankumouksen antamat kokemukset.

Miten on selitettävissä, että marxilaisuuden ulkolukija Kautsky vääristelee noin kamalasti marxilaisuutta? Mikäli kysymys on tämän ilmiön filosofisista perusteista, niin tässä on dialektiikka vaihdettu eklektisismiin ja sofistikkaan. Kautsky on suuri mestari tekemään tuollaisia vaihdoksia. Jos taas otetaan asia käytännöllis-poliittiselta kannalta, niin tässä on kysymys pokkuroimisesta opportunistien, t.s. loppujen lopuksi porvariston edessä. Sodan alusta lähtien Kautsky on edistynyt yhä nopeammin ja saavuttanut täyden mestaruuden tuossa taidossa olla sanoissaan marxilainen, mutta käytännössä porvariston lakeija.

Tästä vakuuttuu sitäkin enemmän, kun tarkastelee, miten merkillisesti Kautsky on „selittänyt” tuota Marxin proletariaatin diktatuurista lausumaa „sanasta”. Kuulkaapa:

„Valitettavasti Marx on jättänyt sanomatta tarkemmin, miten hän käsittää tämän diktatuurin”... (Luopion läpeensä valheellinen fraasi, sillä Marx ja Engels ovat nimenomaan antaneet monia mitä seikka-peräisimpiä ohjeita, joita marxilaisuuden ulkolukija Kautsky välttää tarkoituksellisesti)... „Kirjaimellisesti diktatuuri-sana merkitsee demokration hävittämistä. Mutta kirjaimellisesti käsitettynä tämä sana merkitsee tietysti myös yhden henkilön yksinvaltiutta, henkilön, jota eivät mitkään lait sido. Yksinvaltiutta, joka eroaa despotismista siinä, että sitä ei käsitetä pysyväiseksi valtiomuodoksi, vaan ohimeneväksi äärimmäisyyskeinoksi.

Jo sanonta „proletariaatin diktatuuri”, ei siis yhden henkilön, vaan yhden luokan diktatuuri, tekee mahdottomaksi sen, että Marx olisi tällöin tarkoittanut diktatuuria sanan kirjaimellisessa mielessä.

Hän ei ole puhunut siinä *hallitusmuodosta*, vaan *tilasta*, joka on välttämättömyyden pakosta muodostuva kaikkialla, missä proletariaatti valtaa poliittisen vallan. Ettei Marx ole tarkoittanut tällä hallitusmuotoa, sitä todistaa jo se, että Marxin mielestä Englannissa ja Amerikassa siirtyminen voi tapahtua rauhanomaisesti, siis demokraattisesti” (s. 20).

Olemme varta vasten esittäneet tämän järkeilyn kokonaisuudessaan, jotta lukija voisi nähdä selvästi, mitä keinoja „teoreetikko” Kautsky käyttää.

Kautsky tahtoo käsiteltävän kysymystä sillä tavalla, että alettaisiin diktatuuri-„*san*an” määrittelystä.

Hyvä. Jokaisen pyhä oikeus on käsitellä kysymystä tavalla tai toisella. On vain tehtävä ero kysymyksen vakavan ja rehellisen käsittelyn ja epärehellisen käsittelyn

välillä. Joka tahtoo kysymyksen tällaisessa käsittelyssä suhtautua asiaan vakavasti, hänen pitää antaa *oma määritelmänsä* tuosta „sanasta”. Silloin kysymys asetetaan selvästi ja suoraan. Kautsky ei sitä tee. Hän kirjoittaa: „Kirjaimellisesti diktatuuri-sana merkitsee demokratian hävittämistä.”

Ensinnäkään se ei ole määritelmä. Jos Kautsky halusi välttyä antamasta määritelmää diktatuuri-käsitteestä, niin miksi piti valita tuollainen kysymyksen käsittelytapa?

Toiseksi se on ilmeisesti väärä. Liberaalille on luontaista puhua „demokratiasta” yleensä. Marxilainen ei unohta koskaan asettaa kysymystä: „Minkä luokan?” Jokainen esimerkiksi tietää — ja myös „historioitsija” Kautsky tietää sen —, että muinaisajan orjakapinat ja jopa voimakkaat levottomuudetkin paljastivat heti antiikin valtion olemukseltaan *orjanomistajain diktatuuriksi*. Hävittikö tuo diktatuuri orjanomistajain *keskinäisen* demokratian, *heidän* demokratiansa? Kaikille on tunnettua, että ei hävittänyt.

„Marxilainen” Kautsky on lausunut tavattoman tyhmyyden ja valheen, sillä hän „on unohtanut” luokkataistelun...

Jotta Kautskyn esittämästä liberaalisesta ja valheellisesta väitteestä saataisiin marxilainen ja totuutta vastaava, on sanottava: diktatuuri ei ehdottomasti merkitse demokratian hävittämistä sen luokan osalta, joka toteuttaa tuota diktatuuria muihin luokkiin nähden, mutta se merkitsee ehdottomasti demokratian hävittämistä (tai sen olennaista rajoittamista, mikä on myös eräänlaista hävittämistä) sen luokan osalta, johon nähden tai jota vastaan diktatuuria toteutetaan.

Mutta olkoonpa tämä väite miten totta tahansa, siinä ei kuitenkaan määritellä diktatuuria.

Tarkastellaanpa Kautskyn seuraavaa lausetta:

„...Mutta kirjaimellisesti käsitettynä tämä sana merkitsee tietysti myös yhden henkilön yksinvaltiutta, henkilön, jota eivät mitkään lait sido”...

Kuin sokea koiranpenikka, joka tönii kuonollaan sattu-manvaraisesti puoleen ja toiseen, niin Kautskykin on tässä sattumalta osunut *yhteen* oikeaan ajatukseen (nimittäin, että diktatuuri on valtaa, jota eivät mitkään lait sido), mutta hän *ei silti esittänyt* diktatuurin määritelmää, vaan lausui lisäksi ilmeisen historiallisen valheen, että diktatuuri merkitsee muka yhden henkilön valtaa. Se on väärin jo

kielellisestikin, koska diktatorisesti voi hallita myös ryhmä henkilöitä, muutamat harvat, yksi luokka j.n.e.

Kautsky osoittaa edelleen, missä diktatuuri eroaa despotismista, mutta vaikka hänen osoituksensa on ilmeisen väärä, emme pysähdy tarkastelemaan sitä, koska se ei lainkaan kuulu meitä kiinnostavaan kysymykseen. Tunnettua on Kautskyn taipumus kääntyä XX vuosisadasta XVIII vuosisataan ja XVIII vuosisadasta antiikkiseen muinaisaikaan, joten toivomme, että pystytettyään diktatuurinsa Saksan proletariaatti ottaa huomioon hänen taipumuksensa ja panee Kautskyn vaikkapa muinaisajan historian opettajaksi lukioon. Se, että proletariaatin diktatuurin määrittelyä karjetaan järkeilemällä despotismista, on joko äärimmäistä tyhmyyttä tai sängen taitamatonta petkutusta.

Tulokseksi saamme, että ryhdyttyään puhumaan diktatuurista Kautsky on ladellut paljon ilmeisiä valheita esittämättä kuitenkaan minkäänlaista määritelmää! Ellei hän luottanut älyllisiin kykyihinsä, niin olisihan hän voinut turvautua muistiinsa ja purkaa „laatikoistaan” esiin kaikki tapaukset, jolloin Marx puhuu diktatuurista. Hän olisi kai saanut joko seuraavan tai sisällöltään yhtäpitävän määritelmän:

Diktatuuri on valtaa, joka nojaa suoranaisesti väkivaltaan ja jota eivät sido mitkään lait.

Proletariaatin vallankumouksellinen diktatuuri on valtaa, joka on taistelemalla otettu ja jota proletariaatti pitää yllä harjoittamalla väkivaltaa porvaristoon nähden, se on valtaa, jota eivät sido mitkään lait.

Ja nyt tämä yksinkertainen totuus, totuus, joka on päivänselvä jokaiselle tietoiselle työläiselle (joka edustaa joukkoja eikä kapitalistien lahjoman pikkuporvarillisen roskaväen huippukerrosta, jota ovat kaikkien maiden sosial-imperialistit), tämä totuus, joka on ilmeisen selvä jokaiselle vapautensa puolesta taistelevien riistettyjen edustajalle ja kiistaton jokaisesta marxilaisesta, on nyt „vallattava taistellen takaisin” korkeastioppineelta herralla Kautskylta! Mistä tämä johtuu? — Siitä lakeijamaisuudesta, minkä kyllästämiä ovat II Internationalen johtajat, joista porvariston palveluksessa on tullut halveksittavia syko-fantteja.

Ensin Kautsky vääristeli asiaa sanomalla sellaisen ilmeisen typeryyden, että muka kirjaimellisesti käsitettynä dikta-

tuuri-sana merkitsee yksilöllistä diktaattoria, ja sitten hän — tämän väärennyksen nojalla! — julistaa, että Marxin sellaisilla sanoilla kuin luokan diktatuuri *ei* „siis” ole kirjaimellista merkitystä (vaan on sellainen merkitys, ettei diktatuuri merkitse vallankumouksellista väkivaltaa, vaan „rauhallista” enemmistön hankkimista porvarillisen — pankaa tämä merkille — „demokratian” vallitessa).

On nähkääs tehtävä ero „tilan” ja „hallitusmuodon” välillä. Ihmeellisen syvämietteinen ero, aivan sen tapainen, kuin jos tekisimme eron tyhmästi ajattelevan ihmisen typeryyden-„tilan” ja hänen typeryyksiensä „muodon” välillä.

Kautskyn *täytyy* tulkita diktatuuri „herruudentilaksi” (hän käyttää kirjaimellisesti tätä sanontaa heti seuraavalla, 21. sivulla), koska silloin *häviää vallankumouksellinen väkivalta*, häviää *väkivaltainen vallankumous*. „Herruudentila” on tila, jossa on mikä enemmistö tahansa... „demokratian” vallitessa! Tällaisella veijarimaisella tempulla *vallankumous* saadaan onnellisesti *katoamaan!*

Mutta petkutus on liian karkeaa eikä se pelasta Kautskya. Että diktatuuri edellyttää ja merkitsee yhden luokan toista luokkaa kohtaan harjoittaman, luopioille epämieluisan *vallankumouksellisen väkivallan* „tilaa”, sitä „naskalia et pussiin piilota”. „Tilan” ja „hallitusmuodon” välisen eron teon tolkuttomuus on ilmeinen. Hallitusmuodosta puhuminen on tässä kerta kaikkiaan typerää, sillä jokainen pikkupoikakin tietää, että monarkia ja tasavalta ovat erilaisia hallitusmuotoja. Herra Kautskylle pitää todistaa, että *kumpikin* näistä hallitusmuodoista, samoin kuin kaikki kapitalismin ajan väliasteiset „hallitusmuodot” ovat vain *porvarillisen valtion*, t.s. *porvariston diktatuurin*, eri muotoja.

Ja vihdoin hallitusmuodoista puhuminen ei ole ainoastaan typerää, vaan jopa kerrassaan kömpelöä Marxin ajatuksen vääristelyä, sillä Marx puhuu tässä selvääkin selvemmin *valtiomuodosta* eli -tyypistä eikä hallitusmuodosta.

Proletaarinen vallankumous ei ole mahdollinen ilman porvarillisen valtiokoneiston väkivaltaista murskaamista ja sen korvaamista *uudella* koneistolla, joka Engelsin sanojen mukaan „ei ole enää valtio sanan varsinaisessa merkityksessä”⁹².

Kautskyn täytyy kaikkea tuota hämäröittää ja vääristellä — hänen luopurinasenteensa pakottaa hänet siihen.

Katsokaapa, millaisiin surkuteltaviin metkuihin hän turvautuu.

Ensimmäinen metku. „...Ettei Marx ole tarkoittanut tällä hallitusmuotoa, sitä todistaa jo se, että hän piti mahdollisena, että Englannissa ja Amerikassa kumous voi tapahtua rauhanomaisesti, siis demokraattisesti”...

Hallitusmuodolla ei tässä ole kerrassaan mitään tekemistä, sillä on esim. monarkioita, joiden erikoisuutena on sotilasvallan puuttuminen, vaikka monarkiat eivät olekaan tyypillisiä porvarillisia *valtioita*, ja on tässä suhteessa aivan tyypillisiä tasavaltoja, joissa on esimerkiksi sotilasta ja virkavalta. Tämä on yleisesti tunnettu historiallinen ja poliittinen tosiasia, eikä Kautskyn onnistu sitä väärentää.

Jos Kautsky olisi tahtonut pohtia asiaa vakavasti ja rehellisesti, hän olisi kysynyt itseltään: onko olemassa sellaisia vallankumousta koskevia historian lakeja, joista ei olisi poikkeuksia? Vastauksena olisi ollut: ei, sellaisia lakeja ei ole olemassa. Nämä lait tarkoittavat vain tyypillistä, sitä, mitä Marx sanoi kerran „ideaaliseksi” tarkoittaen keskin-kertaista, normaalia, tyypillistä kapitalismia.

Edelleen. Oliko 70-luvulla olemassa jotain sellaista, mikä teki Englannista ja Amerikasta *tässä suhteessa* poikkeuksen? Jokaiselle, joka vähänkin tuntee tieteen vaatimuksia historian kysymyksissä, on ilmeistä, että tällainen kysymys on välttämättä asetettava. Ellei sitä aseteta, joudutaan vääristelemään tiedettä ja leikittelemään sofismeilla. Mutta kun tuo kysymys asetetaan, on vastaus oleva varmasti seuraava: proletariaatin vallankumouksellinen diktatuuri on *väkivaltaa* porvaristoa kohtaan; tämän väkivallan tarpeellisuus taas johtuu *varsinkin* siitä, kuten Marx ja Engels ovat monesti mitä seikkaperäisimmin selittäneet (erittäinkin teoksessaan „Kansalaissota Ranskassa” ja sen esipuheessa), että on olemassa *sotilas- ja virkavalta*. Juuri näitä laitoksia *ei ollut olemassa* juuri Englannissa ja Amerikassa juuri XIX vuosisadan 70-luvulla, jolloin Marx teki tämän huomautuksensa! (Mutta nykyään ne *ovat olemassa* sekä Englannissa että Amerikassa.)

Kautskyn pitää suorastaan petkuttaa joka askeleella peittääkseen luopuruuttaan!

Ja huomatkaa, miten hän on tässä tahtomattaan näyttänyt aasinkorvansa: hän on kirjoittanut: „rauhanomaisesti, siis demokraattisesti”!!

Diktatuuri-käsitettä määritellessään Kautsky on yrittänyt kaikin voimin salata lukijalta tuon käsitteen tärkeimmän tunnusmerkin, nimittäin vallankumouksellisen väkivallan. Mutta nyt totuus on tullutkin ilmi: kysymys on *rauhallisen ja väkivaltaisen kumouksen* vastakkaisuudesta.

Siinä on asian ydin. Kautsky turvautuu kaikkiin noihin metkuihin, sofismeihin ja veijarimaisiin vääristelyihin juuri siksi, että voisi *kieltäytyä väkivaltaisesta* vallankumouksesta ja salata, että hän on luopunut siitä, siirtynyt *liberaalisen* työväenpolitiikan kannalle, t.s. porvariston puolelle. Tässä on asian ydin.

„Historioitsija” Kautsky väärentää historiaa niin häpeämättömästi, että „unohtaa” pääasian: sen, että esimonopolistiselle kapitalismille — jonka kohokohtana oli juuri XIX vuosisadan 70-luku — oli erikoista suhteellisen suuri rauhanomaisuus ja vapaudenrakkaus, mikä johtui sen *taloudellisista* perusominaisuuksista, jotka esiintyivät erittäin tyypillisinä Englannissa ja Amerikassa. Mutta imperialismille, t.s. monopolistiselle kapitalismille, joka kypsyi lopullisesti vasta XX vuosisadalla, on sen *taloudellisista* perusominaisuuksista johtuen erikoista mitä vähäisin rauhanomaisuus ja vapaudenrakkaus, mitä voimakkain ja kaikkiallinen sotilasvallan kehittyminen. Kun „ei huomata” tätä puhuttaessa siitä, missä määrin tyypillistä tai luultavaa on rauhanomainen tai väkivaltainen kumous, merkitsee se luisumista aivan tavallisen porvariston lakeijan tasolle.

Toinen metku. Pariisin Kommuuni oli proletariaatin diktatuuria, mutta se oli valittu *yleisellä* äänestyksellä, siis ilman että porvaristolta olisi evätty äänioikeus, siis „*demokraattisesti*”. Ja Kautsky riemuitsee: „...Marxin mielestä” (tai Marxin mukaan) „proletariaatin diktatuuri oli tila, joka on välttämätön tulos puhtaasta demokratiasta, jos proletariaatti on enemmistönä” (bei überwiegendem Proletariat, S. 21).

Tämä Kautskyn perustelu on niin huvittava, että joutuu tosiaankin kokemaan oikein embarras des richesses (runsauden pulaa... vastaväitteiden runsauden vuoksi). Ensiksikin on tunnettua, että porvariston kermakerros, esikunta, huippukerros pakeni Pariisista Versailles'iin. Versailles'issa oli „sosialisti” Louis Blanc, mikä muuten todistaa valheelliseksi Kautskyn väitteen, että Kommuuniin osallistuivat

muka sosialismin „kaikki suuntaukset”. Eikö olekin naurettavaa, että Pariisin asukkaiden jakautuminen kahdeksi sotivaksi leiriksi, joista toiseen keskittyi koko taistelukykyinen ja poliittisesti aktiivinen porvaristo, kuvataan „puhtaaksi demokratiaksi” „yleisine äänestyksineen”?

Toiseksi Kommuuni, *Ranskan* työväenhallitus, taisteli Versailles'ia, porvarihallitusta vastaan. Mitä tekemistä siinä oli „puhtaalla demokratialla” ja „yleisellä äänestysellä”, kun Pariisi ratkaisi Ranskan kohtalon? Kun Marx katsoi Kommuunin virheeksi sen, ettei se vallannut pankkia, joka kuului koko Ranskalle⁹³, niin olisikohan Marx ehkä pitänyt lähtökohtana „puhtaan demokratian” periaatteita ja käytäntöä??

Totta tosiaan näkyy, että Kautsky kirjoittelee sellaisessa maassa, jossa poliisi kieltää ihmisiä nauramasta „joukolla”, sillä muutoin Kautsky olisi naurettu kuoliaaksi.

Kolmanneksi. Rohkenen kunnioittavasti muistuttaa herra Kautskylle, joka osaa Marxin ja Engelsin teokset ulkoa, seuraavasta Engelsin antamasta Kommuunin arviosta... „puhtaan demokratian” kannalta:

„Ovatko nuo herrat” (auktoriteetin vastustajat) „nähtneet koskaan vallankumousta? Vallankumous on epäilemättä niin auktoritatiivinen asia, kuin yleensä olla voi. Vallankumous on teko, jolla osa väestöstä sanelee tahtonsa väestön toiselle osalle kiväärien, pistimien ja tykkien avulla, siis sangen auktoritatiivisten välineiden avulla. Ja voittanut puolue joutuu välttämättömyyden pakosta pitämään yllä herruuttaan sen pelon avulla, jota sen aseet aiheuttavat taantumuksellisissa. Olisikohan Pariisin Kommuuni pysynyt päivää kauemmin pystyssä, jollei se porvaristoa vastustaessaan olisi nojautunut aseistautuneen kansan auktoriteettiin? Eiköhän meillä ole oikeus moittia Kommuunia päinvastoin siitä, että se käytti tätä auktoriteettia liian vähän?”⁹⁴

Siinä on teille „puhdasta demokratiaa”! Kylläpä Engels oli ivailut sitä typerää poroporvaria, „sosialidemokraattia” (40-luvun aikaista ranskalaisessa mielessä ja vuosien 1914—18 aikaista yleiseurooppalaisessa mielessä), jonka päähän olisi yleensä pälkähtänyt puhua „puhtaasta demokratiasta” luokkajakoisessa yhteiskunnassa!

Mutta riittäköön. On mahdotonta luetella kaikkia niitä järjettömyyksiä, joihin Kautsky päätyy puheissaan, sillä

hänen jokainen lauseensa sisältää äärettömän paljouden luopuruutta.

Marx ja Engels analysoivat mitä perusteellisimmin Pariisin Kommuunia ja osoittivat sen ansioksi yrityksen *murskata, särkeä* „valmis valtiokoneisto”. Marx ja Engels pitivät tätä johtopäätöstä niin tärkeänä, että tekivät vuonna 1872 *vain* tämän korjauksen „Kommunistisen Manifestin”⁹⁵ (osittain) „vanhentuneeseen” ohjelmaan. Marx ja Engels osoittivat, että Kommuuni lakkautti armeijan ja virkamiehistön, hävitti *parlamentarismia*, tuhosi „ioiskasvannaisen — valtion” j.n.e., mutta kaikkiviisas Kautsky yömyssy päässään toistelee samaa, mitä liberaaliset professorit ovat puhuneet tuhansia kertoja, nimittäin satuja „puhtaasta demokratiasta”.

Ilmankos Rosa Luxemburg sanoi elokuun 4 p:nä 1914, että Saksan sosialidemokratia on nyt *löyhkäävä ruumis*.

Kolmas metku. „Jos puhumme diktatuurista hallitusmuotona, niin emme voi puhua luokan diktatuurista, koska luokka, kuten olemme jo huomanneet, voi ainoastaan olla vallassa, muttei hallita”... Hallintotoimesta huolehtivat taas „järjestöt” tai „puolueet”.

Sotkette, sotkette jumalattomasti, herra „sotkuneuvos”! Diktatuuri ei ole „hallitusmuoto”, sehän on naurettavaa pötyä. Eikä Marxkaan puhu „hallitusmuodosta”, vaan *valtiomuodosta* eli -tyypistä. Se ei ole ollenkaan samaa, ei ollenkaan. Niin ikään aivan väärin on sanoa, ettei *luokka* voi hallita: moisen tolkuttomuuden on voinut sanoa vain „parlamentaarikretiini”, joka ei näe mitään muuta kuin porvarillisen parlamentin eikä huomaa mitään muuta kuin „vallassaolevat puolueet”. Mikä tahansa Euroopan maa tarjoaa Kautskylle esimerkkejä siitä, miten valtaa pitänyt *luokka* on hallinnut sitä, esim. tilanherrat keskiaikana, vaikka he eivät olleetkaan riittävän järjestyneitä.

Yhteenvedo: Kautsky on vääristellyt ennenkuulumattomalla tavalla proletariaatin diktatuurin käsitettä tehden Marxista tavallisen tusinaliberaalin, t.s. hän on itse luisunut samalle tasolle kuin on liberaali, joka lörpöttelee type-riä fraaseja „puhtaasta demokratiasta” kaunistellen ja hämäten *porvarillisen* demokratian luokkasisältöä, kaihtaen eniten sorretun luokan *vallankumouksellista väkivaltaa*. Kun Kautsky „selitti” „proletariaatin vallankumouksellinen

diktatuuri” käsitteen sillä tavalla, että siitä katosi sorretun luokan vallankumouksellinen sortajiin kohdistuva väkivalta, niin siten saavutettiin Marxin opin liberaalisessa vääristelyssä maailmanennätys. Luopio Bernstein on osoittautunut penikaksi luopio Kautskyyn verrattuna.

PORVARILLINEN JA PROLETAARINEN DEMOKRATIA

Kysymys, jonka Kautsky on hävyttömästi sotkenut, on todellisuudessa seuraavanlainen.

Ellei pilkata tervettä järkeä eikä historiaa, niin on selvää, että niin kauan kuin on olemassa eri *luokkia*, ei voida puhua „puhtaasta demokratiasta”, vaan saatetaan puhua ainoastaan *luokkademokratiasta*. (Sulkeissa sanottakoon, että „puhdas demokratia” ei ole ainoastaan *moukkamainen* fraasi, josta ilmenee, ettei ymmärretä enempää luokkataistelua kuin valtion olemustakaan, vaan myös peräti sisällyksetön fraasi, sillä kommunistisessa yhteiskunnassa demokratia alkaa, uudistuen ja muuttuen tottumukseksi, *kuoleutua*, mutta ei tule koskaan „puhtaaksi” demokratiaksi.)

„Puhdas demokratia” on työläisiä puijaavan liberaalin valheellinen fraasi. Historia tuntee porvarillisen demokratian, joka tulee feodalismiin tilalle, ja proletaarisen demokratian, joka tulee porvarillisen demokratian tilalle.

Kun Kautsky käyttää melkein pä kymmeniä sivuja „todistaakseen” sen totuuden, että porvarillinen demokratia on edistyksellistä keskiajan oloihin verrattuna ja että proletariaatin on käytettävä sitä ehdottomasti hyväkseen taisteluksaan porvaristoa vastaan, niin juuri se on liberaalista löppöttelyä, millä työläisiä vedetään nenästä. Ei ainoastaan valistuneessa Saksassa, vaan valistumattomalla Venäjälläkin tuo on yleisesti tunnustettu totuus. Kautsky yksinkertaisesti suitsuttaa „oppineisuuden” sumua työläisten silmille kertomalla tärkeän näköisenä Weitlingistä ja Paraguayn jesuiitoista sekä paljon muuta *kiertääkseen* nykyisen, s. o. *kapitalistisen* demokratian *porvarillisen* olemuksen.

Kautsky ottaa marxilaisuudesta sen, mikä on kelvollista liberaaleille, porvaristolle (keskiajan arvostelu, yleensä kapitalismiin ja erittäinkin kapitalistisen demokratian edistyksellinen merkitys historiassa), ja heittää pois, jättää mainitsematta, hämää marxilaisuudesta sen, mikä siinä on porvaristolle *kelpaamatonta* (proletariaatin vallankumouk-

sellinen väkivalta porvaristoa kohtaan tämän tuhoamiseksi). Senpä vuoksi Kautsky osoittautuukin väistämättömästi, objektiivisen asemansa pakosta porvariston lakeijaksi, olkoonpa hänen subjektiivinen vakaumuksensa mikä tahansa.

Porvarillinen demokratia, joka on suurta historiallista edistystä keskiaikaan verrattuna, jää aina — eikä kapitalismin oloissa voikaan olla jäämättä — suppeaksi, typistetyksi, valheelliseksi, ulkokultaiseksi demokratiaksi, paratiisiksi rikkaiden osalta, ansaksi ja petokseksi riistettyjen, köyhien osalta. Juuri tätä totuutta, joka muodostaa Marxin opin olennaisimman osan, „marxilainen” Kautsky ei ole käsittänyt. Juuri tässä peruskysymyksessä Kautsky tekee „mieliksi” porvaristolle, sen sijaan että arvostelisi tieteellisesti niitä oloja, jotka tekevät kaikkinaisen porvarillisen demokratian demokratiaksi rikkaita varten.

Palautamme aluksi korkeastioppineen herra Kautskyn mieleen ne Marxin ja Engelsin teoreettiset lausumat, jotka ulkolukijamme on häpeällisesti „unohtanut” (porvariston mieliksi), ja selitämme sitten asian mahdollisimman helppotajuisesti.

Ei ainoastaan muinainen ja feodaalinen valtio, vaan myös „nykyaikainen parlamentaarinen valtio on pääoman aseena palkkatyön riistämisessä” (Engels valtiota käsittelevässä teoksessaan)⁹⁶. „Mutta koska valtio on vain ohimenevä laitos, jota joudutaan käyttämään taistelussa, vallankumouksessa, vastustajien kukistamiseksi väkivalloin, niin sulaa järjettömyyttä on puhua vapaasta kansanvaltiosta: niin kauan kuin proletariaatti vielä *tarvitsee* valtiota, se ei tarvitse sitä vapauden vuoksi, vaan nujertaakseen vastustajansa, ja silloin kun käy mahdolliseksi puhua vapaudesta, silloin valtio sellaisenaan lakkaa olemasta” (Engels kirjeessään Bebelille, 28. III. 1875). „Valtio ei ole muuta kuin koneisto, jonka avulla toinen luokka sortaa toista luokkaa jopa yhtä hyvin demokraattisessa tasavallassa kuin monarkiassakin” (Engels johdannossaan Marxin „Kansalaisotaan”)⁹⁷. Yleinen äänioikeus on „työväenluokan kypsyyden mittari. *Sen enempää se ei voi olla eikä tule koskaan olemaankaan nykyisessä valtiossa*” (Engels valtiota käsittelevässä teoksessaan)⁹⁸. Herra Kautsky märehitii tavattoman ikävyyttävästi tämän väittämän alkuosaa, jonka porvaristokin voi hyväksyä. Jälkiosan, jonka olemme

alleviivanneet ja joka ei kelpaa porvaristolle, luopio Kautsky sivuuttaa vaitiololla!). „Kommuunin piti olla toimiva eikä parlamentaarinen laitos, samalla sekä toimeenpaneva että lakiasäätävä... Sen sijaan että kerran kolmessa tai kuudessa vuodessa ratkaistaisiin, kuka hallitsevan luokan jäsen tulisi parlamentissa edustamaan ja sortamaan (ver- und zertreten) kansaa, yleisen äänioikeuden tuli palvella kommu-neiksi järjestynyttä kansaa samaan tapaan kuin yksilöllinen äänivalta palvelee ketä tahansa työnantajaa, nimittäin auttaa sitä löytämään työläisiä, työnjohtajia ja kirjanpitäjiä liikkeeseensä” (Marx Pariisin Kommuunia käsittelevässä teoksessaan „Kansalaissota Ranskassa”) ⁹⁹.

Jokainen näistä väitteistä, jotka korkeastioppinut herra Kautsky tuntee mainiosti, lyö häntä vasten kasvoja ja paljastaa koko hänen luopuruutensa. Kautskyn koko kirjasessa ei ole lainkaan ymmärretty näitä totuuksia. Hänen kirjansa koko sisältö on marxilaisuuden pilkkaamista!

Ottakaa nykyisten valtioiden perustuslait, ottakaa näiden valtioiden hallinto, ottakaa kokoontumis- tai painovapaus, ottakaa „kansalaisten tasa-arvoisuus lain edessä”, niin huomaaatte joka askeleella porvarillisen demokratian ulkokuultaisuuden, minkä jokainen rehellinen ja valveutunut työmies hyvin tuntee. Ei ole ainoatakaan, ei edes demokraattisintakaan valtiota, jonka perustuslaissa ei olisi takaportteja tai verukkeita, jotka takaavat porvaristolle mahdollisuuden lähettää sotaväkeä työläisiä vastaan, julistaa sotatilan j.n.e. „järjestystä rikottaessa”, siis todellisuudessa silloin, kun riistetty luokka „rikkoo” orjanasemansa ja yrittää menetellä epäorjamaisesti. Kautsky kaunistelee häpeämättömästi porvarillista demokratiaa ollen vaiti esim. siitä, mitä Amerikassa ja Sveitsissä demokraattisimmatkin ja tasavaltalaisimmatkin porvarit tekevät lakkoilevia työmiehiä vastaan.

Oo, viisas ja oppinut Kautsky on vaiti siitä! Hän, tämä oppinut poliitikko, ei käsitä, että on katalaa olla siitä vaiti. Hän kertoilee mieluummin työmiehille sentapaisia lastensatuja, että demokratia merkitsee „vähemmistön suojelua”. Uskomatonta, mutta totta! Vuonna 1918 jälkeen Kristuksen syntymän, aikana, jolloin jo viidettä vuotta jatkuu yleismaailmallinen imperialistinen teurastus ja maailman kaikissa „demokratioissa” kuristetaan internationalistista vähemmistöä (t.s. niitä, jotka eivät ole pettäneet katalasti sosialismia, kuten Renaudelit ja Longuet't, Scheidemannit

ja Kautskyt, Hendersonit ja Webbit y.m. ovat tehneet), oppinut herra Kautsky ylistelee äitelän äitelällä äänellään „vähemmistön suojelua”. Se, joka haluaa, voi lukea siitä Kautskyn kirjasen 15. sivulta. Ja 16. sivulla tuo oppinut... individi kertoo teille XVIII vuosisadan Englannin whig- ja torypuolueista!

Voi tuota oppineisuutta! Voi tuota sievisteltyä porvariston edessä pokkuroimista! Voi tuota sivistynyttä tapaa ryömiä mahallaan kapitalistien edessä ja nuolla heidän saappaitaan! Jos olisin Krupp tai Scheidemann, Clémenceau tai Renaudel, niin rupeaisin maksamaan herra Kautskylle miljoonia, palkitsemaan häntä Juudaksen suudelmilla, kehuamaan häntä työläisille ja suosittelemaan „socialismin yhtenäisyyttä” niin „kunnianarvoisten” miesten kuin Kautskyn kanssa. Kun kirjoitellaan kirjasia proletariaatin diktatuuria vastaan, kerrotaan XVIII vuosisadan Englannin whig- ja torypuolueista, vakuutellaan demokratian tarkoittavan „vähemmistön suojelua” ja ollaan vaiti internationalisteihin kohdistetuista *pogromeista* Amerikan „demokraattisessa” tasavallassa, eikö se ole lakeijamaista porvariston palvelemista?

Oppinut herra Kautsky on „unohtanut” — luultavasti sattumalta unohtanut...— erään „pikkuasian”, nimittäin sen, että porvarillisen demokratian vallassaoleva puolue suo vähemmistön suojan vain toiselle *porvarilliselle* puolueelle, proletariaatin osaksi sen sijaan jokaisessa *tärkeässä, syväliisessä, perusluontoisessa* kysymyksessä tulee „vähemmistön suojelun” asemesta sotatiloja ja pogromeja. *Mitä kehittyneempää demokratia on, sitä lähempänä ollaan pogromeja tai kansalaisotaa jokaisen syvän, porvaristolle vaarallisen poliittisen erimielisyyden yhteydessä.* Oppinut herra Kautsky olisi voinut tarkastella tätä porvarillisen demokratian „lakia” ottamalla esimerkiksi Dreyfusin jutun tasavaltaisessa Ranskassa, neekerien ja internationalistien lynkkaukset Amerikan demokraattisessa tasavallassa, Irlannin ja Ulsterin aseman demokraattisessa Englannissa¹⁰⁰, bolshevikkien vainoamisen ja pogromien järjestämisen heitit vastaan huhtikuussa 1917 Venäjän demokraattisessa tasavallassa. Otan tahallani esimerkkejä myös sodanedelliseitä, rauhan ajalta enkä ainoastaan sota-ajalta. Makeileva herra Kautsky suvaitsee olla näkemättä näitä XX vuosisadan tosiasioita ja sen sijaan kertoo työläisille ihmeteltävän uusia,

erittäin mielenkiintoisia, tavattoman opettavaisia ja uskottoman tärkeitä asioita whig- ja torypuolueista XVIII vuosisadalta.

Ottakaamme porvarillinen parlamentti. Voidaanko pitää mahdollisena, ettei oppinut Kautsky ole milloinkaan kuullut, että pörssi ja pankkiirit alistavat porvarilliset parlamentit valtaansa *sitä enemmän, mitä pitemmälle* kehittyntä on demokratia? Tästä ei seuraa, ettei olisi käytettävä hyväksi porvarillista parlamentarismia (bolshevikit ovatkin käyttäneet sitä niin hyvällä menestyksellä kuin tuskin mikään muu puolue maailmassa, sillä vuosina 1912—1914 me valloitimme koko työväenkuurian IV Duumassa). Mutta siitä seuraa, että vain liberaali saattaa unohtaa porvarillisen parlamentarismien *historiallisen rajoittuneisuuden ja ehdollisuuden*, niin kuin Kautsky sen unohtaa. Sorretut joukot kohtaavat demokraattisimmassakin porvarillisessa valtiossa joka askeleella räikeää ristiriitaa kapitalistisen „demokratian” julistaman *muodollisen* tasa-arvoisuuden ja niiden tuhansien *todellisten* rajoitusten ja metkujen välillä, joilla tehdään proletaareista *palkkaorjia*. Juuri tämä ristiriita avaa joukkojen silmät näkemään kapitalismin mädännäisyyden, valheellisuuden ja ulkokultaisuuden. Juuri tätä ristiriitaa sosialismin agitaattorit ja propagandistit paljastavat lakkaamatta joukoille *valmistaakseen* niitä vallankumoukseen! Mutta kun *alkoi* vallankumousten aikakausi, silloin Kautsky käänsi vallankumoukselle selkänsä ja ryhtyi ylisilelemään *kuolevan* porvarillisen demokratian ihanuuksia.

Proletaarinen demokratia, jonka eräänä muotona on Neuvostovalta, on kehittänyt ja laajentanut demokratiaa niin, ettei sellaista ole maailmassa ennen nähty, nimenomaan väestön valtaenemmistöä, riistettyjä ja työtätekeviä varten. Kun kirjoitetaan kokonainen kirja demokratiasta, niin kuin on tehnyt Kautsky, joka puhuu parilla sivulla diktatuurista ja kymmenillä sivuilla „puhtaasta demokratiasta”, — *eikä huomata* tätä, niin se on liberaalien tapaista asian täydellistä väärentämistä.

Ottakaamme ulkopolitiikka. Sitä ei harjoiteta avoimesti missään, kaikkein demokraattisimmassakaan porvarillisessa maassa. Kaikkiällä petetään joukkoja, demokraattisessa Ranskassa, Sveitsissä, Amerikassa ja Englannissa vielä sata kertaa laajemmassa mitassa ja viekkaammin kuin muissa maissa. Neuvostovalta on vallankumouksellisesti

riuhtaissut pois ulkopoliittikkaa peittäneen salaperäisyyden verhon. Kautsky ei ole sitä huomannut, hän on vaiti siitä, vaikka kaudella, jolloin käydään ryöstösotia ja tehdään salaisia sopimuksia „vaikutuspiirien jaosta” (s.o. maailman jaosta kapitalistirosvojen kesken), sillä on *mitä tärkein* merkitys, koska siitä riippuu rauha, kymmenien miljoonien ihmisten elämä ja kuolema.

Ottakaamme valtiorakenne. Kautsky takertuu „pikkuseikkoihin”, jopa sellaisiin, että vaalit „eivät ole välittömät” (Neuvostotasavallan perustuslain mukaan), mutta ei näe asian ydintä. Hän ei huomaa valtiorakenteen, valtiokoneiston *luokkaolemusta*. Porvarillisessa demokratiassa kapitalistit *pitävät* joukot *loitolla* hallintotoimista, kokoontumis- ja painovapaudesta y.m. tuhansilla metkuilla, jotka ovat sitä taidokkaampia ja tehokkaampia, mitä kehittyneempää on „puhdas” demokratia. Neuvostovalta *ensimmäisenä* maailmassa (tarkasti sanoen toisena, sillä samaa alkoi jo Pariisin Kommuuni tehdä) *vetää* joukot, nimittäin *riistettyjen* joukot, *mukaan* hallintotoimeen. Työtätekeviä joukkoja on tuhansin keinoin *estetty* osallistumasta porvarilliseen parlamenttiin (joka ei *koskaan ratkaise* porvarillisen demokration tärkeimpiä kysymyksiä: ne ratkaisee pörssi, pankit), ja työläiset tietävät ja tajuavat, näkevät ja tuntevat mainiosti, että porvarillinen parlamentti on heille *vieras* laitos, porvariston *välikkappale* proletariaarien *sortamisessa*, että se on vihollisluokan, riistäjävähemmistön laitos.

Neuvostot ovat työtätekevien ja riistettyjen joukkojen välitöntä järjestämistä, minkä ansiosta ne voivat *helpommin* rakentaa valtiotaan ja hallita sitä kaikella mahdollisella tavalla. Juuri työtätekevien ja riistettyjen etujoukko, kaupunkilaisproletariaatti on tässä suhteessa sikäli edullisemmässä asemassa, että suuret tuotantolaitokset ovat sen yhdistäneet parhaiten; sen on helpointa ottaa osaa vaaleihin sekä valvoa valittujen toimintaa. Neuvosto-organisaatio *helpottaa* automaattisesti kaikkien työtätekevien ja riistettyjen yhtymistä etujoukkonsa, proletariaatin ympärille. Vanha porvarillinen koneisto — virkamiehistö ja varallisuudesta, porvarillisesta sivistyneisyydestä, suhteista y.m.s. koituvat erioikeudet (nämä todelliset erioikeudet ovat sitä moninaisempia, mitä kehittyneempää porvarillinen demokratia on) — kaikki tämä häviää neuvosto-organisaation vallitessa. Painovapaus ei enää ole ulkokultaisuutta, sillä

kirjapainot ja paperi otetaan pois porvaristolta. Samoin käy parhaimpien rakennusten, palatsien, rikkaiden yksityistalojen ja tilanherrojen kartanoiden. Neuvostovalta otti heti riistäjiltä pois monia tuhansia tällaisia parhaita rakennuksia ja teki sillä tavoin kokoontumisoikeuden *miljoona kertaa* „demokraattisemmaksi” joukkojen osalta, saman kokoontumisoikeuden, jota ilman demokratia on petosta. Eipaikallisten Neuvostojen valitseminen välillisillä vaaleilla helpottaa Neuvostojen edustajakokousten kokoontumista, tekee *koko* koneiston huokeammaksi, joustavammaksi, työläisille ja talonpojille läheisemmäksi sellaisena ajanjaksona, jolloin elämä kuohuu ja tarvitaan erikoisen pikaista mahdollisuutta oman paikallisen edustajan poiskutsumiseen tai lähettämiseen Neuvostojen yleiseen edustajakokoukseen.

Proletariaatin demokratia on *miljoona kertaa* demokraattisempaa kuin mikä tahansa porvarillinen demokratia; Neuvostovalta on miljoona kertaa demokraattisempi kuin demokraattisinkaan porvarillinen tasavalta.

Tämän on voinut jättää huomaamatta vain joko tietoinen porvariston apuri tai poliittisesti kokonaan kuollut henkilö, joka ei näe pölyisten porvarillisten kirjojensa takaa elävää elämää, on läpeensä porvarillis-demokraattisten ennakkoluulojen vallassa ja sellaisena muuttuu objektiivisesti porvariston lakeijaksi.

Tämän on voinut jättää huomaamatta vain henkilö, joka ei pysty *asettamaan sorrettujen* luokkien kannalta *kysymystä*:

onko maailmassa demokraattisimpienkaan porvarillisten maiden joukossa edes yksi maa, missä *tavallinen keskitason* työmies, maaseudun tavallinen keskitason *batrakki* tai maaseudun puoliproletaari yleensä (t.s. suurten sorrettujen joukkojen, väestön valtaenemmistön edustaja) nauttisi lähimainkaan sellaista *vapautta* pitää kokoustilaisuuksia parhaissa huoneistoissa, sellaista *vapautta* käyttää suurimpia kirjapainoja ja parhaita paperivarastoja aatteidensa ilmituomiseksi ja etujensa puoltamiseksi, sellaista *vapautta* valita nimenomaan oman luokkansa jäseniä valtion hallintotoimiin ja valtion „järjestelytehtäviin” kuin on Neuvostovenäjällä?

On hassua ajatellakin, että herra Kautsky löytäisi jonkin maan tuhannesta asioita tuntevasta työläisestä ja batrakista edes yhden sellaisen, joka epäröisi vastatessaan tähän

kysymykseen. Kuullessaan porvarilehtien katkonaisia totuudentunnustuksia koko maailman työläiset ovat vaistomaisesti myötätuntoisia Neuvostotasavallalle juuri sen vuoksi, että he huomaavat sen *proletaariseksi* demokratiaksi, *köyhien demokratiaksi* eikä rikkaiden demokratiaksi, jollaista kaikkalainen, parhainkin porvarillinen demokratia on todellisuudessa.

Meitä hallitsevat (ja valtiotamme „järjestelevät”) porvariston virkamiehet, porvarilliset parlamentaarikot, porvarilliset tuomarit. Se on yksinkertainen, silminnähtävä ja kiistaton totuus, jonka kymmenet ja sadat miljoonat sorrettuihin luokkiin kuuluvat ihmiset tietävät omasta elämäkokemuksestaan ja jonka he näkevät ja tuntevat joka päivä kaikissa porvarillisissa maissa, demokraattisimmissakin.

Mutta Venäjällä virkamieskoneisto on murskattu kokonaan, siitä ei ole jätetty kiveä kiven päälle, kaikki entiset tuomarit on ajettu pois, porvarillinen parlamentti on hajotettu — ja juuri työläisille ja talonpojille on annettu *paljon suurempi mahdollisuus* olla edustettuina, *heidän* Neuvostonsa on pantu virkamiesten tilalle tai *heidän* Neuvostoistaan on tehty tuomareitten valitsijoita. Yksistään tämä tosiasia riittää saamaan kaikki sorretut luokat tunnustamaan Neuvostovallan, t.s. proletariaatin diktatuurin tämän muodon, miljoona kertaa demokraattisemmaksi kuin on demokraattisinkaan porvarillinen tasavalta.

Kautsky ei ymmärrä tätä totuutta, joka on jokaiselle työläiselle selvä ja ilmeinen, sillä hän „on unohtanut”, hän „ei osaa enää” asettaa kysymystä: *minkä luokan* demokratiaa? Hän järkeilee „puhtaan” (siis luokattoman? tai luokkien ulkopuolisen?) demokratian kannalta. Hän todistelee kuin Shylock: „naula lihaa”, ja siinä kaikki. Kaikkien kansalaisten tasa-arvoisuus — muutoin ei ole demokratiaa.

Täytynee asettaa oppineelle Kautskylle, „marxilaiselle” ja „sosialisti” Kautskylle kysymys:

voiko olla riistonalaisen ja riistäjän tasa-arvoisuutta?

On luonnotonta ja uskomatonta, että tällainen kysymys pitää asettaa, kun käsitellään II Internationalen aatteellisen johtajan kirjaa. Mutta „kun lienet rahkeisiin rohjennut, älä kuntoas’ valita”. Kun olet kerran ryhtynyt kirjoittamaan Kautskysta, niin selitäkin oppineelle miehelle, miksei voi olla riistäjän ja riistonalaisen tasa-arvoisuutta.

VOIKO OLLA RIISTONALAISEN JA RIISTAJÄN
TASA-ARVOISUUTTA?

Kautsky järkeilee seuraavasti:

(1) „Riistäjät ovat aina muodostaneet vain pienen vähemmistön väestöstä” (Kautskyn kirjasen 14. sivulla).

Se on eittämätön totuus. Kuinka olisi nyt päätettävä, jos otamme lähtökohdaksi tämän totuuden? Voidaan päätellä marxilaisesti, sosialistisella tavalla; silloin on otettava pohjaksi riistonalaisten suhde riistäjiin. Voidaan päätellä myös liberaalien tapaan, porvarillis-demokraattisesti; silloin on otettava pohjaksi enemmistön suhde vähemmistöön.

Jos päätellään marxilaisesti, niin on sanottava: riistäjät tekevät ehdottomasti valtiosta (onhan puhe demokratiasta, siis valtion eräästä muodosta) oman luokkansa, riistäjäin herruuden välikappaleen, jolla ne alistavat riistetyt herruutensa. Sen tähden on demokraattinen valtiokin oleva väistämättömästi riistäjien demokratiaa, niin kauan kuin on olemassa riistäjiä, jotka hallitsevat riistettyä enemmistöä. Riistettyjen valtion pitää erota perusteellisesti tuollaisesta valtiosta, sen on oltava riistettyjen demokratiaa ja *riistäjien lannistamista*, ja luokan lannistaminen merkitsee tämän luokan eriarvoisuutta, sen jättämistä osattomaksi „demokratiasta”.

Jos taas päätellään liberaalien tapaan, niin on sanottava: enemmistö päättää, vähemmistö alistuu. Tottelemattomia rangaistaan. Ja siinä kaikki. Mistään valtion luokkaluonteesta yleensä ja semmitenkään „puhtaan demokratian” luokkaluonteesta ei kannata järkeillä; se ei kuulu asiaan, koska enemmistö on enemmistö ja vähemmistö on vähemmistö. Naula lihaa on naula lihaa, ja siinä kaikki.

Kautsky järkeilee nimenomaan näin:

(2) „Mistä syystä proletariaatin herruuden pitäisi kaavautua ja välttämättä kaavautua juuri sellaiseen muotoon, joka ei sovellu yhteen demokratian kanssa?” (s. 21). Seuraa selitys, että proletariaatilla on puolellaan enemmistö, vieläpä sangen yksityiskohtainen ja monisanainen selitys, jossa on lainaus Marxiltakin ja numeroita Pariisin Kommuunin äänimääristä. Johtopäätös: „Järjestelmällä, jolla on noin syvät juuret joukoissa, ei ole pienintäkään syytä loukata demokratiaa. Se ei voi aina tulla toimeen ilman väkivaltaa, nimittäin niissä tapauksissa, kun on tur-

vauduttu väkivaltaan demokratian kukistamiseksi. Väkivaltaan voidaan vastata vain väkivallalla. Mutta järjestelmä, joka tietää, että sen puolella ovat joukot, tulee käyttämään väkivaltaa vain *suojatakseen* demokratiaa eikä *tuhotakseen* sen. Se tekisi suorastaan itsemurhan, jos mielisi poistaa varmimman perustansa, yleisen äänioikeuden, mahtavan moraalisen auktoriteettinsa syvän lähteen” (s. 22).

Kuten huomaatte: Kautskyn todisteluista on jäänyt pois riistonalaisten suhde riistäjiin. Jäljelle on jäänyt vain yleensä enemmistö, yleensä vähemmistö, yleensä demokratia, meille jo ennestään tuttu „puhdas demokratia”.

Huomatkaa, että näin puhutaan *Pariisin Kommuunin yhteydessä!* Havainnollisuuden vuoksi esitämme, mitä Marx ja Engels ovat sanoneet diktatuurista *Kommuunista puheen ollen:*

Marx: ... „Kun työläiset asettavat porvariston diktatuurin tilalle oman vallankumouksellisen diktatuurinsa... murtaakseen porvariston vastarinnan... työläiset antavat valtiolle vallankumouksellisen ja ohimenevän muodon”...¹⁰¹

Engels: ... „Voittanut” (vallankumouksessa voittanut) „puolue joutuu välttämättömyyden pakosta pitämään yllä herruuttaan sen pelon avulla, jota sen aseet aiheuttavat taantumuksellisissa. Olisikohan Pariisin Kommuuni pysynyt päivää kauemmin pystyssä, jollei se porvaristoa vastustaessaan olisi nojautunut aseistautuneen kansan auktoriteettiin? Eiköhän meillä ole oikeus moittia Kommuunia päinvastoin siitä, että se käytti tätä auktoriteettia liian vähän?”...¹⁰²

Sama: „Mutta koska valtio on vain ohimenevä laitos, jota joudutaan käyttämään taistelussa, vallankumouksessa, vastustajain kukistamiseksi väkivalloin, niin sulaa järjettömyyttä on puhua vapaasta kansanvaltiosta: niin kauan kuin proletariaatti vielä tarvitsee valtiota, se ei tarvitse sitä vapauden vuoksi, vaan nujertaakseen vastustajansa, ja silloin kun käy mahdolliseksi puhua vapaudesta, silloin valtio sellaisenaan lakkaa olemasta”...¹⁰³

Kautsky on yhtä kaukana Marxista ja Engelsistä kuin maa taivaasta, kuin liberaali on proletaarisesta vallankumoustaistelija. Puhdas demokratia ja tavallinen „demokratia”, josta Kautsky puhuu, on vain saman „vapaan kansanvaltion” toistamista, t.s. *silkkaa pötyä*. Ylen oppineen kabinettihölmön oppineisuuden tai 10-vuotiaan tyttösen

viattomuuden ilmein Kautsky kysäisee: mihinkäs sitä diktaatturia tarvitaan, kun kerran on olemassa enemmistö? Mutta Marx ja Engels selittävät:

- — Siihen, että voidaan murtaa porvariston vastarinta,
- — siihen, että saadaan taantumukselliset pelkäämään.
- — siihen, että voidaan pitää yllä aseistautuneen kansan auktoriteettia porvaristoa vastaan,
- — siihen, että proletariaatti pystyy kukistamaan vastustajansa väkivalloin.

Kautsky ei ymmärrä näitä selityksiä. Demokratian „puhtauteen” mieltyneenä ja näkemättä sen porvarillisuutta hän pitää „johdonmukaisesti” kiinni siitä, että enemmistön, koska se on enemmistö, ei tarvitse „murtaa” vähemmistön „vastarintaa” eikä „kukistaa väkivalloin” sitä — riittää, kun tukahdutetaan demokratian rikkomistapaukset. Demokratian „puhtauteen” ihastuneena Kautsky tekee *vahingossa* saman pikkuvirheen, minkä kaikki porvarilliset demokraatit aina tekevät, nimittäin hän pitää muodollista tasa-arvoisuutta (läpeensä valheellista ja ulkokultaista kapitalismin oloissa) todellisenä! Pikkuasia tosiaan!

Riistäjä ja riistonalainen eivät voi olla tasa-arvoisia.

Tämä totuus, niin vastenmielinen kuin se onkin Kautskylle, on sosialismin olennaisin sisältö.

Toinen totuus on tämä: oikeaa, todellista tasa-arvoisuutta ei voi olla niin kauan, kuin ei ole poistettu kokonaan kaikkia mahdollisuuksia yhden luokan harjoittamaan toisen luokan riistämiseen.

Riistäjät voidaan kukistaa heti, jos keskuksessa suoritetaan onnistunut kapina tai sotaväki nousee kapinaan. Mutta riistäjää ei voida hävittää kerralla, paitsi ehkä ani harvoissa erikoistapauksissa. Kaikkien tilanherrojen ja kapitalistien omaisuuden pakkoluovutus ei ole isohkossa maassa heti mahdollista. Edelleen, pelkkä pakkoluovutus juridisena tai poliittisena toimenpiteenä ei vielä läheskään ratkaise kysymystä, sillä itse asiassa on *pantava pois* tilanherrat ja kapitalistit, asiallisesti näiden *tilalle on saatava* uusi, työväestä muodostettu johto tehtäisiin ja maatiloille. Ei voi olla tasa-arvoisuutta riistäjien ja riistettyjen välillä, joista edelliset ovat monien sukupolvien aikana olleet erikoisasemassa sekä sivistyksensä että varakkaan elämänsä ja tottumuksiensa puolesta, kun taas jälkimmäisten joukko on edistyneimmisäkin ja demokraattisimmisäkin porvarillisissa tasaval-

loissa ollut nöyryytettyä, sivistymätöntä, pimitettyä, peloteltua ja hajanaista. Pitkän aikaa kumouksen jälkeen riistäjät säilyttävät kiertämättömästi monia hyvin suuria tosiasiallisia etuisuuksia: heille jää rahaa (rahaa ei voida heti hävittää), yhtä ja toista, usein huomattavan paljonkin irtainta omaisuutta, heille jää yhteyksiä, järjestämis- ja hallintotottumuksia, kaikkien hallitsemis-„salaisuuksien” (tapojen, otteiden, keinojen, mahdollisuuksien) tuntemus, heille jää korkeampi sivistys, läheinen suhde korkeampaan teknilliseen (porvarillisesti elävään ja ajattelevaan) henkilökuntaan, heille jää verrattoman paljon suurempi tottumus sota-asioissa (tämä on hyvin tärkeää) ja niin edelleen, ja niin edelleen.

Jos riistäjät on lyöty ainoastaan yhdessä maassa — ja tämä on tietysti tyypillinen tapaus, koska samanaikainen vallankumous useassa maassa on harvinainen poikkeus —, niin he jäävät *sittenkin voimakkaammiksi* kuin riistetyt, koska riistäjillä on tavattoman runsaasti kansainvälisiä yhteyksiä. Että osa riistetyistä, vähimmän kehittyneistä keskivarakkaiden talonpoikain, käsityöläisten y.m. joukoista seuraa ja on taipuvaista seuraamaan riistäjien mukana, sen ovat osoittaneet *kaikki* tähänastiset vallankumoukset, Kommuuni mukaan luettuna (sillä Versailles’in sotaväessä oli myös proletaareja, minkä korkeastioppinut Kautsky „on unohtanut”).

Jos asiain näin ollessa luullaan, että vähänkin syvällisemmässä ja vakavammassa vallankumouksessa asian ratkaisee ilman muuta enemmistön suhde vähemmistöön, niin se on mitä pahinta tylsäjärkisyyttä, tusinaliberaalin mitä typerintä ennakkoluuloisuutta, *joukkojen pettämistä* ja ilmeisen historiallisen totuuden salaamista niiltä. Tämä historian totuus on se, että riistäjät, joilla säilyy monien vuosien aikana suuria tosiasiallisia etuisuuksia riistettyihin verrattuna, tekevät jokaisessa syvällekäyvässä vallankumouksessa *säännöllisesti pitkällistä, sitkeää, vimmittua* vastarintaa. Milloinkaan muulloin, paitsi imelän Kautsky-höperön imeissä mielikuvissa, eivät riistäjät alistu riistettyjen enemmistön päätökseen, koettamatta ensin etevämmyyttään viimeisessä vimmatussa taistelussa, useissa taisteluissa.

Siirtyminen kapitalismista kommunismiin on kokonainen historiallinen aikakausi. Niin kauan kuin se ei ole päättynyt, riistäjien mielessä kytee pakostakin restauraation toivo, ja

tämä *toivo* muuttuu *restaauraatioyrityksiksi*. Ja ensimmäinen tuntuva tappio saa vallasta syöstyvät riistäjät, jotka eivät olleet odottaneet kukistuvansa eivätkä uskoneet, olettaneet sitä mahdolliseksi, ryntäämään kymmenen kertaa tarmokkaammin, vimmatun raivokkaasti ja sata kertaa voimakkaampaa vihaa uhkuen taisteluun saadakseen menettämänsä „paratiisin” takaisin, taisteluun perheensä puolesta, jonka elämä oli ollut niin suloista ja jonka „roskaväki” on nyt tuominnut taloudelliseen häviöön ja kurjuuteen (eli „tavalliseen” työhön...). Ja kapitalistiriistäjiä seuraavat laajat pikkuporvariston joukot, joiden suhteen kymmenien vuosien historiallinen kokemus kaikissa maissa todistaa, että ne häilyvät ja horjuvat, seuraavat tänään proletariaattia ja pelästyvät huomenna kumouksen vaikeuksia, joutuvat pakokauhun valtaan työläisten ensimmäisestä tappiosta tai puolittaisesta tappiosta, hermostuvat, ryntäilevät sinne sun tänne, vaikeroivat, karkaavat leiristä leiriin... kuten menshevikkimme ja eserrämme.

Ja asiain näin ollessa, hurjan ja kireän sodan aikana, jolloin historia asettaa päiväjärjestykseen kysymyksen satoja ja tuhansia vuosia vanhojen erioikeuksien säilymisestä tai häviämisestä, järkeillään enemmistöstä ja vähemmistöstä, puhtaasta demokratiasta, diktatuurin tarpeettomuudesta, riistäjän ja riistetyn tasa-arvoisuudesta!! Miten suunnattoman paljon tylsäjärkisyyttä ja poroporvarillisuutta siihen tarvitaankaan!

Mutta verrattain „rauhallisen” kapitalismin vuosikymmeninä, vuosina 1871—1914, opportunistia myötäileviin sosialistipuolueisiin on kasaantunut Augiaan tallien veroiset määrät poroporvarillisuutta, tylsyyttä ja luopuruutta...

* * *

Lukija lienee huomannut, että Kautsky edellä esitettyssä, hänen kirjastaan otetussa lainauksessa puhuu yleisen äänioikeuden loukkaamisesta (sulkeissa huomautettakoon, että hän sanoo tätä äänioikeutta mahtavan moraalisen auktoriteetin syväksi lähteeksi, kun taas Engels saman Pariisin Kommuunin ja saman diktatuurikysymyksen johdosta puhuu porvaristoa vastustavan aseistautuneen kansan auktoriteetista; hyvin kuvaavaa on vertailla poroporvarin ja vallankumousmiehen mielipiteitä „auktoriteetista”...).

Huomautettakoon, että äänioikeuden kieltäminen riistäjiltä on *puhtaasti venäläinen* kysymys eikä yleensä proletariaatin-diktatuuri-kysymys. Jos Kautsky olisi teeskentelemättä otsikoinut kirjasensa „Bolshevikkeja vastaan”, silloin tuo kirjasen nimi olisi vastannut sen sisältöä ja silloin Kautskylla olisi ollut oikeus puhua suoraan äänioikeudesta. Mutta Kautsky tahtoi esiintyä ennen kaikkea „teoreetikona”. Hän pani kirjasensa nimeksi „Proletariaatin diktatuuri” *yleensä*. Neuvostoista ja Venäjistä hän puhuu varsinaisesti vain kirjasensa toisessa osassa, sen 6. pykälästä alkaen. Ensimmäisessä osassa (josta olen tuon lainauksen ottanut) puhutaan *demokratiasta* ja *diktatuurista yleensä*. Alettuaan puhua äänioikeudesta Kautsky on *paljastanut itsensä* bolshevikkeja vastustavaksi väittelijäksi, joka *ei anna teorialle mitään arvoa*. Teoriassa, t.s. käsiteltäessä demokratian ja diktatuurin yleisiä (eikä kansallisesti erikoisia) luokkaperusteita, ei näet pidä puhua sen tapaisesta erikoiskysymyksestä kuin äänioikeudesta, vaan on puhuttava yleiskysymyksestä: voidaanko demokratia *säilyttää myös rikkaiden, myös riistäjien osalta* sinä historiallisena ajan jaksone, jolloin riistäjät kukistetaan ja heidän valtionsa tilalle tulee riistettyjen valtio?

Teoreetikko voi asettaa kysymyksen näin ja vain näin.

Meillä on esimerkkinä Kommuuni, me tunnemme kaikki marxilaisuuden perustanlaskijain päätelmät siitä ja sen johdosta. Tämän aineiston perusteella olen käsitellyt demokratia- ja diktatuurikysymystä esimerkiksi kirjasessani „Valtio ja vallankumous”, jonka olen kirjoittanut ennen Lokakuun kumousta. Äänioikeuden rajoittamisesta *en ole puhunut sanaakaan*. Ja nyt täytyy sanoa, että kysymys äänioikeuden rajoittamisesta on yksinomaan kansallinen eikä yleinen diktatuurikysymys. Äänioikeuden rajoittamiskysymystä on tarkasteltava tutkimalla niitä *erikoisia oloja*, joissa Venäjän vallankumous tapahtui, ja tämän vallankumouksen *omalaatuista* kehitystietä. Sen teemmekin tuonnempana esityksessämme. Mutta olisi virhe mennä etukäteen takuuseen siitä, että kaikki tai useimmat Euroopan tulevat proletaariset vallankumoukset johtavat varmasti porvariston äänioikeuden rajoittamiseen. Saattaa käydä niinkin. Sodan jälkeen ja Venäjän vallankumouksen antamien kokemusten jälkeen voi varmaan käydä niin, mutta *se ei ole pakollista* diktatuurin toteuttamiseksi, se ei ole

loogisen diktatuuri-käsitteen *välttämätön* tunnusmerkki, se ei ole diktatuurin *välttämätön* ehto historialliselta ja luokkakannalta ymmärrettynä.

Diktatuurin ehdottomana tunnusmerkinä, sen välttämättömänä ehtona on *väkivaltainen* riistäjien lannistaminen *luokkana* ja siis „puhtaan demokratian”, t.s. tasa-arvoisuuden ja vapauden, *loukkaaminen* tämän *luokan osalta*.

Näin ja vain näin voidaan kysymys asettaa teoreettisesti. Ja juuri sillä, ettei hän ole asettanut kysymystä näin, Kautsky on todistanut esiintyvän bolshevikkeja vastaan opportunistien ja porvariston sykofanttina eikä teoreetikona.

Missä maissa ja millaisten tämän tai tuon kapitalismin kansallisten erikoisuuksien yhteydessä tullaan käyttämään (yksinomaan tai pääasiallisesti) tätä tai tuota demokratian rajoitusta, rikkomista riistäjien suhteen, se riippuu tämän tai tuon kapitalismin, tämän tai tuon vallankumouksen kansallisista erikoisuuksista. Teoriassa kysymys on toisin, se on näin: onko proletariaatin diktatuuri mahdollista *loukkaamatta demokratiaa riistäjäluokan osalta*?

Juuri tämän teoreettisesti *ainoan* tärkeän ja olennaisen kysymyksen Kautsky on kiertänyt. Kautsky on esittänyt kaikenlaisia sitaatteja Marxin ja Engelsin teoksista, *muttei niitä*, mitkä koskevat tätä kysymystä ja mitkä olen edellä esittänyt.

Kautsky on jaaritellut jos mistä, kaikesta, mikä on otollista liberaaleille ja porvarillisille demokraateille, mikä ei poikkea heidän aatepiiristään, muttei ole puhunut pääasiasta, siitä, että proletariaatti ei voi voittaa *murtamatta* porvariston *vastarintaa, lannistamatta väkivalloin vastustajiaan*, ja että *demokratiaa ei ole tietenkään* siellä, missä on „väkivaltaista lannistamista”, missä ei ole „vapautta”.

Tätä Kautsky ei ole käsittänyt.

* * *

Siirtykäämme tarkastelemaan Venäjän vallankumouksen kokemuksia ja niitä edustajain Neuvostojen ja Perustavan kokouksen välisiä erimielisyyksiä, jotka johtivat Perustavan kokouksen hajottamiseen ja äänioikeuden riistämiseen porvaristolta.

NEUVOSTOT EIVÄT SAA MUUTTUA
VALTIOLAITOKSIKSI

Neuvostot ovat proletariaatin diktatuurin venäläinen muoto. Jos marxilainen teoreetikko, joka kirjoittaa proletariaatin diktatuuria käsittelevän teoksen, olisi todella tutkinut tuota ilmiötä (eikä toistelisi pikkuporvareiden valitusvirsiä diktatuuria vastaan, kuten Kautsky tekee kertailemalla menshevikkien melodioita), niin hän olisi määritellyt yleensä diktatuurin ja sitten käsitellyt sen erikoista, kansallista muotoa, Neuvostoja, arvostellut niitä eräänä proletariaatin diktatuurin muotona.

On ymmärrettävää, ettei Kautskylta voida odottaa mitään asiallista sen jälkeen, kun hän on „muokannut” liberaaliseksi Marxin diktatuurioppia. Mutta varsin kuvaavaa on se, miten hän on käsitellyt kysymystä, mitä ovat Neuvostot, ja kuinka hän on suoriutunut tuosta kysymyksestä.

Neuvostot loivat „proletariaatin organisaatiomuodon, joka oli kaikkikäsitävin (umfassendste), koska se käsitti kaikki palkkatyöläiset”, hän kirjoittaa muistellen, kuinka ne syntyivät vuonna 1905 (s. 31). Vuonna 1905 ne olivat vain paikallisia yhtymiä, vuonna 1917 niistä tuli yleisvenäläinen yhteenliittymä.

„Neuvostolaitoksella on jo nyt takanaan suuri ja maineikas historia”, Kautsky jatkaa. „Ja sen tulevaisuus on vieläkin suurempi eikä yksistään Venäjällä. Kaikkiialla ilmenee, että niitä jättimäisiä voimia vastaan, joita finanssipääomalla on käytettävänään taloudellisessa ja poliittisessa suhteessa, proletariaatin entiset taloudellisen ja poliittisen taistelun menetelmät ovat riittämättömiä” (versagen; tämä saksankielinen sanonta on jonkin verran vahvempi kuin „riittämättömiä” ja hiukan heikompi kuin „voimattomia”). „Niistä ei pidä luopua, ne ovat edelleenkin tarpeellisia normaaliaikoina, mutta aika ajoin niiden eteen nousee sellaisia tehtäviä, joita ne eivät kykene täyttämään, sellaisia tehtäviä, jotka voidaan ratkaista menestyksellisesti vain yhdistämällä kaikki työväenluokan poliittiset ja taloudelliset voimakeinot” (32).

Edelleen hän järkeilee suurlakosta ja siitä, että „ammattiliittojen byrokratia”, joka on yhtä välttämätön kuin ammattiliitotkin, „ei kelpaa johtamaan sellaisia mahtavia joukko-taisteluja, jotka tulevat yhä tunnusomaisemmiksi ajalle”...

...„Näin ollen neuvostolaitos on aikamme tärkeimpiä ilmiöitä”, Kautsky sanoo lopuksi. „Se lupaa muodostua merkitykseltään ratkaisevaksi niissä pääoman ja työn välisissä ratkaisevissa suurtaisteluissa, joita kohti me kuljemme.

Mutta onko meillä oikeus vaatia Neuvostoilta vielä jotakin? Bolshevitit, jotka saivat vuoden 1917 marraskuun (uutta lukua, siis meidän ajanlaskumme mukaan lokakuun) vallankumouksen jälkeen yhdessä vasemmistolaisten sosialistivallankumouksellisten kanssa enemmistön Venäjän työläisten edustajain Neuvostoissa, ryhtyivät Perustavan kokouksen hajottamisen jälkeen tekemään Neuvostosta, joka oli siihen asti ollut yhden *luokan taistelujärjestö, valtiolaitosta*. He hävittivät demokratian, jonka Venäjän kansa oli taistellen hankkinut maaliskuun (uutta lukua, meidän ajanlaskumme mukaan helmikuun) vallankumouksessa. Sen mukaisesti bolshevikit ovat lakanneet nimittämästä itseään *sosiaalidemokraateiksi*. He sanovat itseään *kommunisteiksi*" (s. 33, kursivointi Kautskyn).

Se, joka tuntee Venäjän menshevististä kirjallisuutta, huomaa heti, kuinka orjamaisesti Kautsky jäljentää Martovia, Axelrodia, Steiniä ja kumpp. Nimenomaan „orjamaisesti", sillä menshevikkien ennakkoluulojen eduksi Kautsky vääristelee tosiasioita suorastaan naurettavasti. Kautsky ei ole vaivautunut esim. kysymään tiedottajiltaan, sellaisilta kuin berliiniläiseltä Steiniltä tai tukholmalaiselta Axelrodilta, *milloin* heräsi kysymys bolshevikkien nimittämisestä kommunisteiksi ja Neuvostojen merkityksestä valtiolaitoksina. Jos Kautsky olisi vaikkapa vain tiedustellut tätä, hän ei olisi kirjoittanut rivejä, jotka herättävät naurua, sillä bolshevikit herättivät nämä mo'emmaat kysymykset *huhtikuussa 1917*, esim. minun „teeseissäni" huhtikuun 4 p:nä 1917, s.o. *kauan ennen* vuoden 1917 Lokakuun vallankumousta (puhumattakaan Perustavan kokouksen hajottamisesta, joka tapahtui tammikuun 5 p:nä 1918).

Mutta lainaamani Kautskyn päätelmä on *ytimenä* koko neuvostokysymyksessä. Asian ydin on nimittäin siinä, onko Neuvostojen pyrittävä muodostumaan valtiolaitoksiksi (vuoden 1917 huhtikuussa bolshevikit esittivät ohjelauseen „kaikki valta Neuvostoille" ja bolshevikkipuolueen konferenssissa samoin huhtikuussa 1917 bolshevikit julistivat, etteivät he tyydy porvarilliseen parlamentaariseen tasavaltaan, vaan vaativat Kommuunin tyyppistä tai Neuvostojen tyyppistä työläisten ja talonpoikain tasavaltaa) *vai* eikö Neuvostojen pidä pyrkiä siihen, eikö niiden ole otettava valtaa käsiinsä ja muodostuttava valtiolaitoksiksi, pitääkö niiden jäädä yhden „luokan" „taistelujärjestöiksi" (kuten Martov on sanonut kaunistellen teennäisen viattomalla toivomuksellaan sitä tosiasiaa, että Neuvostot olivat menshevikkien johtamina *välikappale*, jolla *työläiset alistettiin porvariston valtaan*).

Kautsky on toistanut orjamaisesti Martovin sanoja lainaillen *pätkiä* bolshevikkien ja menshevikkien teoreettisesta kiistasta ja sovitellut näitä pätkiä arvostelematta ja järjettömästi yleiseen teoriaan, koko Euroopan oloihin. Siitä on syntynyt sellaista sotkua, joka herättäisi homeerista naurua jokaisessa valveutuneessa venäläisessä työläisessä, jos hän tutustuisi edellä esitettyyn Kautskyn järkeilyyn.

Samanlaisella naurulla ottavat Kautskyn vastaan kaikki Euroopan työläiset (paitsi kourallista piintyneitä sosialisti-imperialisteja), kunhan teemme heille selväksi, mistä tässä on kysymys.

Kautsky on tehnyt Martoville karhunpalveluksen paisutamalla Martovin virheen tavattoman havainnollisesti järjettömyydeksi. Tosiaanakin, katsokaapa, mitä Kautsky on saanut aikaan.

Neuvostot käsittävät koko palkkatyöväestön. Taistelussa finanssipääomaa vastaan eivät proletariaatin taloudelliset ja poliittiset taistelun entiset menetelmät ole riittäviä. Neuvostoilla tulee olemaan suuri merkitys muuallakin kuin Venäjällä. Niillä tulee olemaan ratkaiseva merkitys työn ja pääoman välisissä ratkaisevissa suurtaisteluissa Euroopassa. Näin sanoo Kautsky.

Hyvä. Eivätköhän „pääoman ja työn väliset ratkaisevat taistelut” ratkaise sitä kysymystä, kumpi noista luokista valtaa valtiovallan?

Ei sinne päinkään. Herra varjelkoon.

Neuvostojen, jotka käsittävät koko palkkatyöväestön, *ei pidä muodostua „ratkaisevissa” taisteluissa valtiolaitoksiksi!*

Entä mitä on valtio?

Valtio ei ole muuta kuin koneisto, jonka avulla toinen luokka sortaa toista luokkaa.

Siis sorretty luokka, nykyajan yhteiskunnan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen etujoukko pyrkiköön „pääoman ja työn välisiin ratkaiseviin taisteluihin”, *mutta älköön koskeko* siihen koneistoon, jonka avulla pääoma sortaa työtä! — *Älköön särkekö* tuota koneistoa! — *Älköön käyttäkö* kaikkikäsittävää järjestöään *riistäjien nujertamiseen!*

Suurenmoista, erinomaista, herra Kautsky! „Me” hyväksyimme luokkataistelun niin kuin kaikki liberaalit sen hyväksyvät, t.s. ilman porvariston kukistamista...

Juuri tässä käy ilmeiseksi Kautskyn täydellinen luopuminen niin marxilaisuudesta kuin sosialismistakin. Hän siirtyy todellisuudessa porvariston puolelle, joka on valmis sallimaan mitä tahansa, paitsi sortamansa luokan järjestöjen muuttamista valtiolaitoksiksi. Tässä Kautsky ei enää voi millään pelastaa asennettaan, joka on kaiken sovittelamista, kaikkien syvien ristiriitojen kuittaamista sanahelinällä.

Kautsky joko kiistää kokonaan valtiovallan siirtämisen työväenluokan käsiin tai pitää mahdollisena, että työväenluokka ottaa haltuunsa vanhan, porvarillisen valtiokoneiston, mutta hän ei millään muotoa salli sellaista, että työväenluokka murskaisi, särkisi tuon koneiston ja vaihtaisi sen uuteen, proletaariseen valtiokoneistoon. „Tulkittakoonpa” ja „selitettäköönpä” Kautskyn järkeilyä niin tai näin, kummassakin tapauksessa on ilmeistä luopuminen marxilaisuudesta ja siirtyminen porvariston puolelle.

Jo „Kommunistisessa manifestissa”, puhuessaan siitä, millaisen valtion voittanut työväenluokka tarvitsee, Marx kirjoitti: „valtio, s.o. hallitsevaksi luokaksi järjestynyt proletariaatti”¹⁰⁴. Nyt ilmestyy mies, joka väittää olevansa edelleenkin marxilainen ja sanoo, että proletariaatin, joka on kauttaaltaan järjestynyttä ja käy „ratkaisevaa taistelua” pääomaa vastaan, *ei pidä* tehdä luokkajärjestöstään valtiojärjestöä. Kautsky on osoittanut tässä, että hänellä on „taikauskoinen suhde valtioon”; tästä suhteesta Engels kirjoitti vuonna 1891, että se „on siirtynyt Saksassa porvariston ja jopa monien työläistenkin yleiseen tajuntaan”¹⁰⁵. Taistelkaa, työläiset, „suostuu” poroporvarimme (porvarikin „suostuu” siihen, koska työläiset taistelevat kuitenkin, ja on ajateltava vain sitä, miten voisi katkaista heidän säilänsä terän), taistelkaa, mutta *älkää uskaltako voittaa!* Älkää murskatko porvariston valtiokoneistoa, älkää asettako porvariston „valtiolaitoksen” tilalle proletariaatin „valtiolaitosta”!

Ken on tosissaan yhtynyt siihen marxilaiseen käsitykseen, että valtio ei ole muuta kuin koneisto, jonka avulla toinen luokka sortaa toista luokkaa, ken on hiukankin miettinyt tätä totuutta, hän ei voisi koskaan mennä puhumaan sellaisia järjettömyyksiä, että proletariaatin järjestöjen, jotka pystyvät voittamaan finanssipääoman, ei saa muuttua valtiolaitoksiksi. Juuri tässä kohdassa näyttäytyikin meille

pikkuporvari, jolle valtio „on sittenkin” jotain luokkien ulkottai yläpuolella olevaa. Miksi tosiaankin proletariaatin, „*yhden luokan*”, sallitaan käydä ratkaisevaa sotaa *pääomaa* vastaan, joka ei pidä valtansa alaisena ainoastaan proletariaattia, vaan koko kansaa, koko pikkuporvaristoa, koko talonpoikaistoa, mutta ei sallita proletariaatin, „*yhden luokan*”, tehdä järjestöstään valtiolaitosta? Siksi, että pikkuporvari *pelkää* luokkataistelua eikä vie sitä loppuun saakka, *tärkeimpään kohtaan asti*.

Kautsky on sotkeutunut kokonaan ja paljastanut itsensä lopullisesti. Huomatkaa: hän on itse tunnustanut, että Eurooppa kulkee työn ja pääoman välisiä ratkaisevia taisteluja kohti ja että proletariaatin taloudellisen ja poliittisen taistelun entiset menetelmät eivät enää riitä. Näihin menetelmiin hän juuri sisältyikin *porvarillisen* demokratian hyväksikäyttö. Siis?..

Kautsky ei ole uskaltanut ajatella loppuun asti, mitä siitä seuraa.

...Siis ainoastaan taantumuksellinen, työväenluokan vihollinen ja porvariston apuri, saattaa maalaila nykyään kuvia porvarillisen demokratian ihanuuksista ja jaaritella puhtaasta demokratiasta tuijottaen menneisyyteen, joka on jo aikansa elänyt. Porvarillinen demokratia *oli* edistykselistä keskiaikaan verrattuna, ja sitä oli käytettävä hyväksi. Mutta nykyään se *ei riitä* työväenluokalle. Nyt ei ole pidettävä silmämääränä menneisyyttä, vaan tulevaisuutta, porvarillisen demokratian muuttamista *proletaariseksi* demokratiaksi. Ja jos proletariaatin vallankumouksen valmistelu, proletaariarmeijan muodostaminen ja koulutus oli mahdollista (ja välttämätöntä) porvarillis-demokraattisen valtion *puutteissa*, niin nyt, kun asia on kehittynyt „ratkaiseviksi taisteluiksi”, proletariaatin pitäminen noissa puutteissa merkitsee proletariaatin asian pettämistä, luopu-ruutta.

Kautsky on joutunut erikoisen naurettavaan asemaan, sillä hän on toistanut Martovin todisteen *huomaamatta*, että Martovilla tuo todiste pohjaa *toiseen*, jota Kautskylla ei ole! Martov sanoo (ja Kautsky toistaa hänen perässään), ettei Venäjä ole vielä kypsä siirtymään sosialismiin, ja tästä luonnollisesti seuraa, että on vielä aikaista muuttaa Neuvostoja taisteluelimistä valtiolaitoksiksi (lue: on aika tehdä Neuvostoista menshevikkijohtajien avulla elimiä, joilla

työläiset *alistetaan* imperialistisen porvariston valtaan). Kautskyhan *ei voi* sanoa suoraan, ettei Eurooppa ole kypsä sosialismiin. Kautsky kirjoitti vuonna 1909, jolloin hän ei vielä ollut luopio, ettei nyt pidä pelätä vallankumouksen olevan *ennenaikaista* ja että se, joka tappion pelosta kieltäytyisi vallankumouksesta, olisi petturi. Kautsky ei tohdi lupua *suoraan*. Ja tuloksena on sellaista järjettömyyttä, joka paljastaa lopullisesti pikkuporvarin typeryyden ja pelkuruuden: toisaalta Eurooppa on kypsä sosialismiin ja kulkee työn ja pääoman välisiä ratkaisevia taisteluja kohti, mutta toisaalta *taistelujärjestöä* (s.o. taistelussa syntyvää, kehittyvää ja lujittuvaa järjestöä), proletariaatin, sorrettujen etujoukon ja organisaattorin, sorrettujen johtajan järjestöä *ei saa* muuttaa valtiolaitokseksi!

* * *

Se ajatus, että Neuvostot ovat tarpeellisia taistelujärjestöinä, mutta niiden ei pidä muuttua valtiolaitoksiksi, on käytännöllisen politiikan kannalta vielä mittaamattoman paljon järjettömämpi kuin teorian kannalta. Rauhan aikanaikin, jolloin tilanne ei ole vallankumouksellinen, työläisten joukkotaistelu kapitalisteja vastaan, esimerkiksi suurlakko, aiheuttaa suunnatonta kiukkua kummallakin taholla, tavatonta taistelukiikkoa, porvariston ainaisia vetoamisia siihen, että se pysyy ja haluaa pysyä „isäntänä talossaan” y.m. Varsinkin vallankumouksen aikana, jolloin poliittinen elämä kuohuu kiihkeimmillään, Neuvostojen tapainen järjestö, joka käsittää *kaikkien* teollisuusalojen *kaikki* työläiset, sitten *kaikki* sotilaat ja koko työtätekevän ja köyhimmän maalaisväestön,—senlaatuinen järjestö joutuu itsestään, taistelun kulun ja tavallisen rynnäkö- ja vastarinta-„logiikan” pakottamana kiertämättä asettamaan kysymyksen *yrkästi*. Keskusta-asenteeseen, proletariaatin ja porvariston „sovittamiseen” pyrkiminen on tylsäjärkisyttä ja sellaiset yritykset menevät surkeasti myttyyn: niin kävi Martovin ja muiden menshevikkien saarnoille Venäjällä, samoin tulee ehdottomasti käymään myös Saksassa ja muissa maissa, jos Neuvostot pääsevät kehittymään vähänkin laajemmalti, jos ne ehtivät liittyä yhteen ja lujittua. Kun Neuvostoille sanotaan: taistelkaa, mutta älkää itse ottako haltuunne koko valtiovaltaa, älkää muuttuko valtiolaitok-

siksi, niin se merkitsee luokkien yhteistyön saarnaamista, proletariaatin ja porvariston välisen „sosiaalisen rauhan” saarnaamista. On naurettavaa ajatellakin, että moinen kanta voisi johtaa ankarassa taistelussa mihinkään muuhun kuin häpeälliseen vararikkoon. Kautskyn ikuisena kohtalona on istua kahdella tuolilla. Hän koettaa teeskennellä, ettei hän ole teoriassa missään kohdassa samaa mieltä kuin opportunistit, mutta *käytännössä* hän on itseasiassa heidän kanssaan samaa mieltä kaikessa, mikä on olennaista (t.s. kaikessa, mikä koskee vallankumousta).

PERUSTAVA KOKOUS JA NEUVOSTOTASAVALTA

Perustava kokous ja sen hajottaminen bolshevikkien toimesta on Kautskyn kirjasen pääsisältönä. Hän palaa yhtämittaa tähän kysymykseen. II Internationalen aatteellisen johtomiehen teoksessa viittaillaan yhtenäen, että bolshevikit „ovat hävittäneet demokratian” (ks. edellä erästä Kautskyn kirjasesta otettua lainausta). Asia on tosiaankin kiinnostava ja tärkeä, sillä porvarillisen ja proletaarisen demokratian suhde on nyt noussut vallankumouksen eteen *käytännössä*. Katsotaanpa, miten „marxilainen teoretikkomme” käsittelee tätä kysymystä.

Hän ottaa lainauksia „Perustavaa kokousta koskevista teeseistä”, jotka minä olen kirjoittanut ja jotka julkaistiin „Pravdassa” 26. XII. 1917. Parempaa todistetta siitä, että Kautsky on ryhtynyt vakavasti, asiakirjojen perusteella käsittelemään asiaa, ei luulisi voitavan odottaakaan. Mutta vilkaiskaapa, *miten* Kautsky siteeraa. Hän ei sano, että näitä teesejä oli 19, hän ei sano, että niissä oli asetettu kysymys, missä suhteessa olivat toisiinsa tavallinen porvarillinen tasavalta Perustavine kokouksineen ja Neuvostotasavalta, samoin kuin siitäkin, *miten kehittyi* vallankumouksessamme Perustavan kokouksen ja proletariaatin diktatuurin loitoneminen toisistaan. Kautsky kiertää kaiken tämän ja vain ilmoittaa lukijalle, että „erittäin tärkeitä niistä (noista teeseistä) on kaksi”: ensiksikin se, että Perustavan kokouksen vaalien jälkeen, mutta ennen sen kokoontumista eserräpuolue jakautui kahtia (Kautsky ei hiiskahdakaan siitä, että tämä on viides teesi) ja toiseksi se, että Neuvostojen tasavalta on yleensä korkeamman

asteen demokratiaa kuin Perustava kokous (Kautsky jättää mainitsematta, että tämä on kolmas teesi).

Ja vain tästä kolmannelta teesistä Kautsky siteeraa kokonaisuena erään osan, nimittäin seuraavan väitteen:

„Neuvostojen tasavalta ei ole ainoastaan korkeampi-tyyppinen demokraattisten laitosten muoto (verrattuna tavalliseen, porvarilliseen tasavaltaan, jonka kruununa on Perustava kokous), vaan se on myös ainoa muoto, joka pystyy turvaamaan kivuttomimman * siirtymisen sosialismiin” (Kautsky on jättänyt pois sanan „tavallinen” ja teesin alkusanat: „porvarillisesta järjestelmästä sosialistiseen järjestelmään siirtymistä varten, proletariaatin diktatuuria varten”).

Siteerattuaan nämä sanat Kautsky huudahtaa tavottoman ivallisesti:

„Sääli vain, että tuohon johtopäätökseen tultiin vasta sitten, kun oli jouduttu vähemmistöksi Perustavassa kokouksessa. Aikaisemmin ei kukaan vaatinut sitä kiivaammin kuin Lenin.”

Kirjaimellisesti näin on sanottu Kautskyn kirjan 31. sivulla!

Tuohan on suorastaan kukkanen! Vain porvariston syko-fantti on saattanut kuvata asian noin valheellisesti saadaksesen lukijan siihen käsitykseen, että muka kaikki, mitä bolshevikit puhuvat korkeammantyyppisestä valtiosta, on keksintöä, joka on ilmestynyt maailmaan sen *jälkeen*, kun bolshevikit jäivät vähemmistöksi Perustavassa kokouksessa!! Noin halpamaisen valheen on saattanut lausua vain heittiö, joka on myynyt itsensä porvaristolle tai luottanut kaikessa P. Axelrodiin ja pitää salassa tiedottajiaan, mikä on aivan samaa.

Kaikki näet tietävät, että Venäjälle saavuttuani esitin heti ensimmäisenä päivänä, 4. IV. 1917, julkisesti teesini, joissa ilmoitin Kommuunin-tyyppisen valtion olevan paljoka parempi kuin porvarillinen parlamentaarinen tasavalta. Mai-

* Sivumennen mainittakoon, että tuota sanontaa „kivuttomin” siirtyminen Kautsky siteeraa moneen kertaan yrittäen nähtävästi ivailla. Mutta koska tuossa yrityksessä käytetään kelvottomia keinoja, niin muutamia sivuja etempänä Kautsky tekee väärennyksen ja siteeraa vilpillisesti: „kivuton” siirtyminen! Moissilla keinoilla ei ole tietenkään vaikeata pistää vastustajan suuhun järjettömyyksiä. Väärennys auttaa häntä myös kiertämään perustelun oleellisen sisällön: että kivuttomin siirtyminen sosialismiin on mahdollista vasta sitten, kun köyhällistö on kauttaaltaan järjestynyttä (Neuvostot) ja kun valtiovallan keskus (proletariaatti) avustaa tätä järjestymistä.

nitsin siitä sittemmin *monta kertaa* painetussa sanassa, esimerkiksi poliittisia puolueita koskevassa kirjasessa, joka käännettiin englanniksi¹⁰⁶ ja ilmestyi Amerikassa newyorkilaisessa „Evening Post” lehdessä¹⁰⁷ tammikuussa 1918. Eikä siinä kaikki. Huhtikuun lopulla vuonna 1917 bolshevikki-puolueen konferenssi hyväksyi päätöslauselman, että proletaarien ja talonpoikain tasavalta on porvarillista parlamentaarista tasavaltaa korkeampi muoto, että puolueemme ei tyydy viimeksi mainittuun ja että puolueen ohjelmaa on vastaavasti muutettava.

Miksi on kaiken tämän jälkeen sanottava Kautskyn menettelyä, kun hän uskottelee saksalaisille lukijoille, että minä muka olin vaatinut kiivaasti Perustavan kokouksen koollekutsumista ja rupesin „väheksymään” Perustavan kokouksen arvoa ja kunniaa vasta sitten, kun bolshevikit jäivät siellä vähemmistöksi? Millä voidaan puolustella tuollaista menettelyä? * Silläkö, ettei Kautsky tiennyt tosiasioita? Mutta miksi hän sitten ryhtyi kirjoittelemaan niistä? taikka miksei hän sanonut rehellisesti, että minä, Kautsky, kirjoittelen menshevikeiltä Steiniltä, P. Axelrodilta ja kumpp. saamieni tietojen pohjalla? Kautsky tahtoo objektiivisuuteen vetoamalla salata sen, että hän esiintyy tapioistaan katkeroituneiden menshevikkien apurina.

Kaikki tämä on kuitenkin vasta alkua. Loppu on vieläkin karkeampaa.

Olettakaamme, että Kautsky ei ole tahtonut tai ei ole voinut (??) saada tiedottajiltaan käännöksiä bolshevikkien päätöslauselmista ja julkilausumista siitä kysymyksestä, tyydyttääkö näitä porvarillinen parlamentaarinen demokraattinen tasavalta. Olettakaamme niinkin, vaikka se ei olekaan uskottavaa. Mutta Kautskyhan *mainitsee suoraan* kirjasensa 30. sivulla vuoden 1917 joulukuun 26 päivän teeseistäni.

Tunteeko Kautsky nämä teesit kokonaisuudessaan vai tietääkö hän niistä vain sen, minkä Steinin, Axelrodit ja kumpp. ovat hänelle kääntäneet? Kautsky siteeraa *kolmatta* teesiä, joka koskee sitä *peruskysymystä*, käsittävätkö bolshevikit *ennen* Perustavan kokouksen vaaleja ja sanoivatko he *kansalle*, että Neuvostotasavalta on porvarillista

* Muuten huomautettakoon, että tuontapaista menshevikkien valhetta on Kautskyn kirjasessa hyvin paljon! Se on kiukustuneen menshevikin häväistyskirjoitus.

tasavaltaa korkeampi muoto. *Mutta Kautsky ei mainitse mitään 2. teesistä.*

Toinen teesi kuuluu näin:

„Esittäessään vaatimuksen Perustavan kokouksen koollekutsumisesta vallankumoukselliset sosialidemokraatit ovat aivan vuoden 1917 vallankumouksen alusta lähtien *korostaneet moneen kertaan* sitä, että *Neuvostojen tasavalta on korkeampi demokratismin muoto kuin tavallinen porvarillinen tasavalta Perustavine kokouksineen*” (kursivointi minun).

Leimatakseen bolshevikit periaatteettomiksi ihmisiksi, „vallankumouksellisiksi opportunisteiksi” (Kautsky käyttää tätä sanontaa jossakin kohdassa kirjassaan, en vain muista, missä yhteydessä), herra Kautsky on *salannut saksalaisilta lukijoilta*, että teeseissä viitataan suoranaisesti „*moninkertaisiin*” lausuntoihin!

Sellaisia ovat nuo pikkumaiset, vähäpätöiset ja halveksittavat keinot, joita herra Kautsky käyntelee. Hän on sillä tavoin kiertänyt *teoreettisen* kysymyksen.

Pitääkö paikkansa vai ei, että porvarillis-demokraattinen parlamentaarinen tasavalta on *alemmalla tasolla* kuin Kommuunin tai Neuvostojen tyyppinen tasavalta? Siinä on asian ydin, ja sen Kautsky on kiertänyt. Kautsky on „unohtanut” kaiken sen, mitä Marx on esittänyt analysoidessaan Pariisin Kommuunia. Hän on „unohtanut” myös kirjeen, jonka Engels kirjoitti Bebelille 28. III. 1875 ja jossa on erikoisen havainnollisesti ja ymmärrettävästi ilmaistu sama Marxin ajatus: „Kommuuni ei ollut enää valtio sanan varsinaisessa merkityksessä.”

Siinä teille II Internationalen huomattavin teoretikko, joka erikoisesti „Proletariaatin diktatuuria” käsittelevässä kirjassaan, puhuessaan erikoisesti Venäjistä, missä on avoimesti ja moneen kertaan asetettu kysymys porvarillis-demokraattista tasavaltaa korkeammasta valtion muodosta, salaa tämän kysymyksen. Eikö tämä ole *todellisuudessa* samaa kuin siirtyminen porvariston puolelle?

(Huomautamme sulkeissa, että Kautsky seuraa tässäkin Venäjän menshevikien jälkiä. Heillä on vaikka kuinka paljon väkeä, joka tietää „kaikki sitaatit” Marxin ja Engelsin teoksista, mutta yksikään menshevikki ei ole yrittänyt *kerataakaan* vuoden 1917 huhti- ja lokakuun välisenä eikä vuoden 1917 lokakuun ja vuoden 1918 lokakuun välisenä

aikana eritellä Kommuunin-tyyppistä valtiota koskevaa kysymystä. Plehanov on samoin kiertänyt tämän kysymyksen. *Nähtävästi ei auttanut muu kuin olla vaihi.*)

On itsestään selvää, että Perustavan kokouksen hajottamisesta keskusteleminen sellaisten ihmisten kanssa, jotka sanovat itseään sosialisteiksi ja marxilaisiksi, mutta todellisuudessa pitävät porvariston puolta *tärkeimmässä* kysymyksessä, kysymyksessä Kommuunin-tyyppisestä valtiosta, merkitsisi samaa kuin heittää helmiä sikojen eteen. Riittää, kun tämän kirjasen liitteenä julkaistaan Perustavaa kokousta käsittelevät teesini kokonaan. Niistä lukija huomaa, että kysymys asetettiin 26. XII. 1917 sekä teoreettisesti ja historiallisesti että käytännöllisen politiikan kannalta.

Joskin Kautsky on teoretikkona luopunut täydellisesti marxilaisuudesta, niin olisihan hän voinut historioitsijana tarkastella Neuvostojen taistelua Perustavaa kokousta vastaan. Kautskyn monien teosten perusteella tiedämme, että *aikaisemmin* hän *osasi* olla marxilainen historioitsija, että *nämä* hänen teoksensa jäävät pysyvästi proletariaatin omaisuudeksi hänen myöhäisemmästä luopuruudestaan huolimatta. Mutta tässä kysymyksessä Kautsky historioitsijanakin *poikkeaa* totuudesta, hyljeksii *yleisesti tunnettuja* tosiasioita ja menettelee sykofantin tavoin. Hänen *tekee mieli* kuvata bolshevikit periaatteettomiksi, ja hän kertoo, miten bolshevikit yrittivät ensin *lievittää* Perustavan kokouksen kanssa syntynyttä selkkausta, ennen kuin tuo kokous hajotettiin. Siinä ei ole kerrassaan mitään sopimatonta eikä meillä ole syytä kieltää sitä; painatan teesini kokonaisuudessaan, ja niissä on sanottu selväkin selvemmin: herrat, horjuvat pikkuporvarit, jotka olette pesiytyneet Perustavaan kokoukseen, joko tyytykää proletariaatin diktatuuriin, tai me voitamme teidät „vallankumouksellista tietä” (18. ja 19. teesi).

Niin on tosi vallankumouksellinen proletariaatti aina menetellyt ja on aina menettelevä horjuvaa pikkuporvaristoa kohtaan.

Kautsky on Perustavaa kokousta koskevassa kysymyksessä muodollisella kannalla. Teeseissäni olen sanonut selvästi ja moneen kertaan, että vallankumouksen edut ovat korkeammalla kuin Perustavan kokouksen muodolliset oikeudet (ks. 16. ja 17. teesiä). Muodollisen demokraattinen

katsantokanta onkin *porvarillisen* demokraatin kanta, joka ei tunnusta, että proletariaatin ja proletaarisen luokkataistelun etu on asetettava muuta korkeammalle. Historioitsijana Kautsky ei voisi olla tunnustamatta, että porvarilliset parlamentit ovat yhden tai toisen luokan elimiä. Mutta nyt Kautskylle on tarpeellista (iljettävässä vallankumouksesta luopumisen tarkoituksessa) unohtaa marxilaisuus, ja siksi Kautsky *ei asetakaan kysymystä*, minkä luokan elin Perustava kokous oli Venäjällä. Kautsky ei analysoi konkreettista tilannetta eikä halua nähdä tosiasioita, hän ei virka saksalaisille lukijoille sanaakaan siitä, että teeseissä ei ainoastaan ole valaistu porvarillisen demokratian rajoittuneisuutta teoreettisesti (teesit №№ 1—3), eikä ainoastaan ole esitetty niitä konkreettisia oloja, jotka vaikuttivat ratkaisevasti siihen, etteivät lokakuun puolivälissä vuonna 1917 julkaistut puolueiden ehdokaslistat vastanneet todellisuutta vuoden 1917 joulukuussa (teesit №№ 4—6), vaan niissä on esitetty myös *luokkataistelun ja kansalaissodan historia* vuoden 1917 loka- ja joulukuun väliseltä ajalta (teesit №№ 7—15). Tästä konkreettisesta historiasta teimme sen johtopäätöksen (teesi № 14), että ohjelause „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle” oli muuttunut *todellisuudessa* kadettien ja kaledinilaisten sekä heidän apuriensa ohjelauseeksi.

Historioitsija Kautsky ei huomaa sitä. Historioitsija Kautsky ei ole milloinkaan kuullut, että yleisen äänioikeuden tuloksena saadaan toisinaan pikkuporvarillisia ja toisinaan taantumuksellisia ja vastavallankumouksellisia parlamentteja. Marxilainen historioitsija Kautsky ei ole kuullut, että vaalien suoritustapa, demokratian muoto on eri asia kuin noiden laitosten luokkasisältö. Teeseissäni tämä Perustavan kokouksen luokkasisältöä koskeva kysymys on asetettu suoraan ja myös ratkaistu. Kenties ratkaisuni on virheellinen. Meistä ei olisi mikään sen suotavampaa kuin sivullisen esittämä analyysimme marxilainen arvostelu. Sen sijaan että Kautsky kirjoittelee aivan typeriä fraaseja (niitä Kautskylla on runsaasti), joissa väitetään jonkun muka estävän arvostelemasta bolshevismia, hänen olisi pitänyt ryhtyä tällaiseen arvosteluun. Mutta siinäpä se juttu onkin, että hänen kirjassaan ei ole arvostelua. Hän *ei* edes *asetakaan kysymystä* toisaalta Neuvostojen ja toisaalta Perustavan kokouksen luokkakantaisesta analysoinnista. Senpä vuoksi *ei voidakaan* kiistellä ja väitellä Kautskyn kanssa,

vaan joudutaan vain *osoittamaan* lukijalle, miksi Kautskya ei voida sanoa muuksi kuin luopioksi.

Neuvostojen ja Perustavan kokouksen loittonemisella toisistaan on oma historiansa, jota ei voine sivuuttaa sellaiseenkaan historioitsija, joka ei ole luokkataistelun kannalla. Kautsky ei ole halunnut *kajota* tähän tosiasialliseenkaan historiaan. Kautsky on salannut saksalaisilta lukijoilta sen yleisesti tunnetun tosiasian (minkä nykyään vain piintyneet menshevikit pitävät salassa), että jo menshevikkienkin herruuden aikana, t.s. vuoden 1917 helmikuun lopusta loka-kuuhun, Neuvostot loittonivat „yleisvaltiolisista” (s.o. porvarillisista) laitoksista. Kautsky on oikeastaan proletariaatin ja porvariston välisen sovun, sovinnonhieronnan ja yhteistyön kannalla; tämä on Kautskyn todellinen katsantokanta, josta todistuksena on koko hänen kirjasensa, vaikka hän sen kuinka kieltäisi. Ei olisi pitänyt hajottaa Perustavaa kokousta — se merkitsee: ei olisi pitänyt viedä päätökseen taistelua porvaristoa vastaan, ei olisi pitänyt kukistaa porvaristoa, proletariaatin olisi pitänyt sopia sen kanssa.

Miksi sitten Kautsky on vaiti siitä, että menshevikit ajoivat tuota vähemmän kunnioitettavaa asiaa vuoden 1917 helmikuusta lokakuuhun saamatta mitään aikaan? Jos porvariston ja proletariaatin sovittaminen oli mahdollista, niin minkähän vuoksi menshevikkien aikana sovinnosta ei tullut mitään, porvaristo pysyttäytyi syrjässä Neuvostoista, Neuvostoja nimitettiin (*menshevikkien taholla*) „vallankumoukselliseksi demokratiaksi”, mutta porvaristoa „sensus-aineksiksi”?

Kautsky on salannut saksalaisilta lukijoiltaan, että juuri menshevikit herruutensa „aikakaudella” (helmi—lokakuussa 1917) nimittivät Neuvostoja vallankumoukselliseksi demokratiaksi ja *siten* tunnustivat ne kaikkia muita laitoksia paremmiksi. Vain salaamalla tuon tosiasian historioitsija Kautsky on voinut esittää asiat niin, ettei Neuvostojen ja porvariston loittonemisella toisistaan olekaan historiaansa, että tuo loittoneminen tapahtui kerralla, yhtäkkiä ja aiheettomasti, bolshevikkien huonon käyttäytymisen takia. Mutta todellisuudessa *enemmän kuin puolen vuoden kokemus* (vallankumouksessa puoli vuotta on tavattoman pitkä aika), minkä antoi menshevikkien sovittelupolitiikka, yritykset sovittaa proletariaatti ja porvaristo keskenään, saikin kansan vakuuttumaan moisten yritysten

hyödyttömyydestä ja vieroitti proletariaatin menshevi-keistä.

Kautsky tunnustaa Neuvostot proletariaatin mainioksi taistelujärjestöksi, jolla on suuri tulevaisuus. Koska näin on, niin Kautskyn asenne on yhtä kestämaton kuin korttitalo tai pikkuporvarin unelma proletariaatin ja porvariston välisen ankaran taistelun välttämisestä. Koko vallankumous on näet yhtämittaista ja lisäksi hurjaa taistelua, ja proletariaatti on *kaikkien* sorrettujen edelläkävijäluokka, kaikkien sorrettujen kaikkinaisten vapauspyrkimysten yhdistäjä ja keskiö. On luonnollista, että sorrettujen joukkojen taistelu-elimenä Neuvostot ovat kuvastaneet ja ilmentäneet noiden joukkojen mielialaa ja mielipidemuutoksia verrattomasti nopeammin, täydellisemmin ja oikeammin kuin mitkään muut laitokset (tämä on muun muassa eräänä syynä siihen, miksi neuvostodemokratia on korkeammantyyppistä demokratiaa).

Neuvostot ehtivät vuoden 1917 helmikuun 28. päivän (vanhaa lukua) ja lokakuun 25. päivän välisenä aikana kutsua koolle *kaksi* yleisvenäläistä edustajakokousta, joissa oli edustettuna Venäjän väestön valtaenemmistö — kaikki työläiset ja sotamiehet, seitsemän tai kahdeksan kymmenesosaa talonpoikaistosta —, ja lisäksi monia paikallisia, ujestien, kaupunkien, kuvernementtien ja alueiden edustajakouksia. Porvaristo ei ehtinyt samana aikana kutsua koolle ainoatakaan edustuslaitosta, joka olisi edustanut kansan enemmistöä (paitsi ilmeisen keinotekoista, pilkalla järjestettyä „Demokraattista neuvottelukokousta”, joka herätti suuttumusta proletariaatissa). Perustavassa kokouksessa heijastui *sama* joukkojen mieliala, *sama* poliittinen ryhmitys kuin Neuvostojen ensimmäisessä (kesäkuussa pidetyssä) yleisvenäläisessä edustajakokouksessa. Ennen Perustavan kokouksen kokoontumista (tammikuussa 1918) pidettiin Neuvostojen toinen (lokakuussa 1917) ja kolmas (tammi-kuussa 1918) edustajakokous, ja kumpikin niistä *osoitti päi-vänselvästi*, että joukot olivat vasemmistuneet, vallankumouksellistuneet, kääntäneet selkensä menshevikeille ja eserrille, siirtyneet bolshevikkien puolelle, *siis* luopuneet pikkuporvarillisesta johdosta, niistä harhakuvitelmista, että porvariston kanssa voitaisiin päästä sovintoon, ja alkaneet kannattaa proletaarista vallankumoustaistelua porvariston kukistamiseksi.

Siis yksistään jo Neuvostojen *ulkoinen kehityskulku* osoittaa Perustavan kokouksen *taantumuksellisuuden* ja sen hajottamisen välttämättömyyden. Mutta Kautsky pitää lujasti kiinni „tunnuksestaan”: tuhoutukoon vallankumous, saakoon porvaristo voiton proletariaatista, kunhan vain „puhdas demokratia” kukoistaa! Fiat justitia, pereat mundus!*

Tässä lyhyt yhteenveto Neuvostojen yleisvenäläisistä edustajakokouksista Venäjän vallankumouksen historiassa:

Neuvostojen yleisvenäläiset edustajakokoukset	Edustajien lukumäärä	Niistä bolshevikkeja	Bolshevikkien %-määrä
1:nen (3. VI. 1917)	790	103	13%
2:nen (25. X. 1917)	675	343	51%
3:s (10. I. 1918)	710	434	61%
4:s (14. II. 1918)	1.232	795	64%
5:s (4. VII. 1918)	1.164	773	66%

Ei tarvitse muuta kuin vilkaista näitä numeroita, jotta ymmärretään, miksi Perustavan kokouksen puolustelut ja puheet (sentapaiset kuin Kautskyn puheet) siitä, ettei bolsheveikeilla muka ole väestön enemmistöä takanaan, herättävät meillä vain naurua.

NEUVOSTOTASAVALLAN PERUSTUSLAKI

Kuten olen jo huomauttanut, ei äänioikeuden kieltäminen porvaristolta ole proletariaatin diktatuurin välttämättömiä ja ehdottomia tunnusmerkkejä. Venäjälläkään eivät bolshevikit, jotka esittivät jo kauan ennen Lokakuuta ohjelauseeksi tällaisen diktatuurin, puhuneet etukäteen äänioikeuden kieltämisestä riistäjiltä. *Tämä* diktatuurin elimellinen osa ei ilmestynyt päivänvaloon minkään puolueen „suunnittelemana”, vaan se *kasvoi* itsestään taistelussa. Historioitsija Kautsky ei ole tietenkään huomannut sitä. Hän ei ole ymmärtänyt, että jo silloin kun menshevikit (jotka hieroivat sovintoa porvariston kanssa) olivat vallitsevina Neuvostoissa, porvaristo itse sanoutui irti Neuvostoista, boikotoi niitä, asettui niitä vastaan ja juonitteli niitä vastaan. Neuvostot syntyivät ilman mitään perustuslakia ja toimivat ilman mitään perustuslakia *toista vuotta* (vuoden 1917

* — tapahtukoon oikeus, vaikka maailma menisi nurin! *Toim.*

keväästä vuoden 1918 kesään asti). Porvariston kiukku sorrettujen itsenäistä ja kaikkivoipaa (tai kaikkikäsitteävää) järjestöä kohtaan, porvariston Neuvostoja vastaan käymä taistelu, mikä lisäksi oli mitä häikäilemättömintä, itsekkäintä ja iljettävintä sekä vihdoinkin porvariston (kadeteista oikeistoeserriin, Miljukovista Kerenskiin asti) ilmeinen osallistuminen Kornilovin kapinaliikkeeseen¹⁰⁸ — kaikki tämä *valmisteli* porvariston muodollista erottamista Neuvostoista.

Kautsky on kyllä kuullut Kornilovin kapinasta, mutta hän sylkee ylimielisesti historiallisille tosiasioille sekä taistelun kululle ja taistelumuodoille, jotka määräävät diktatuurin *muodot*: tosiaan, mitä tekemistä tässä on tosiasioilla, koska kysymyksessä on „puhdas” demokratia? Senpä vuoksi siihen „arvosteluun”, jonka tulen Kautsky kohdistaa porvariston äänioikeuden kieltämistä vastaan, sisältyykin selaista... äitelää naiiviutta, mikä lapsen suusta kuultuna olisi herttaista, mutta herättää vastenmielisyyttä, kun kuullaan sellaista henkilöltä, jota ei ole vielä virallisesti julistettu vähäjärkiseksi.

... „Jos kapitalistit jäisivät yleisen äänioikeuden vallitessa mitättömäksi vähemmistöksi, niin he pikemminkin alistuisivat kohtaloonsa” (33)... Herttaista, eikö totta? Viisas Kautsky on monta kertaa tavannut historiassa ja muutenkin tuntee mainiosti elävästä elämästä tekemiensä huomioiden perusteella sellaisia tilanherroja ja kapitalisteja, jotka alistuvat sorrettujen enemmistön tahtoon. Viisas Kautsky on jyrkästi „opposition” kannalla, t.s. parlamentin sisällä käytävän taistelun kannalla. Hän myös kirjoittaa kirjaimellisesti niin: „oppositio” (s. 34 ja monilla muilla sivuilla).

Oo, oppinut historioitsija ja poliitikko! Teille ei olisi haitaksi tietää, että „oppositio” on rauhanomaisen ja vain parlamentaarisen taistelun käsite, t.s. sen ajan mukainen käsite, jolloin ei ole vallankumouksellista tilannetta, *ei ole vallankumousta*. Vallankumouksessa on kysymys armottomasta vihollisesta kansalaissodassa — tätä tosiasiaa eivät voi muuttaa mitkään pikkuporvarin taantumukselliset valitusvirret, pikkuporvarin, joka pelkää sellaista sotaa niin kuin Kautsky sitä pelkää. Olisi koomillista tarkastella armottoman kansalaissodan kysymyksiä „opposition” kannalta silloin, kun porvaristo turvautuu jos minkälaisiin rikoksiin —

versailleslaiset ja heidän lehmäkauppansa Bismarckin kanssa ovat esimerkki, mikä sanoo jotain jokaiselle, joka ei suhtaudu historiaan Gogolin Petrushkan¹⁰⁹ tavoin —, kun porvaristo kutsuu avukseen ulkovaltoja ja punoo niiden kanssa juonia vallankumousta vastaan. Vallankumouksellisen proletariaatin olisi „sotkuneuvos” Kautskyn tapaan pantava yömyssy päähänsä ja pidettävä porvaristoa legaalisenä „oppositiona”, vaikka se järjesteeleé Dutovin, Krasnovin ja tshekkien vastavallankumouksellisia kapinoita ja maksaa miljoonia sabotaasin harjoittajille. Oo, miten syvämielteistä!

Kautskya kiinnostaa asiassa yksinomaan muodollinen lainopillinen puoli, joten lukiessamme hänen järkeilyjään Neuvostotasavallan perustuslaista, tahtomattakin muistuvat mieleen Bebelin sanat: lakimiehet ovat läpeensä taantumuksellista väkeä. „Todellisuudessa ei kapitalisteja yksinään saa tehdä oikeudettomiksi”, Kautsky kirjoittaa. „Mikä kapitalisti on juridisessa mielessä? Omistajako? Sellaisessakin taloudellisessa suhteessa pitkälle edistyneessä maassa kuin Saksassa, jossa proletariaatti on niin suuri-lukuinen, Neuvostotasavallan perustaminen saattaisi suuria joukkoja poliittisesti oikeudettomaan asemaan. Elinkeinoammattia harjoittavien ja heidän perheenjäsentensä lukumäärä oli vuonna 1907 Saksan keisarikunnassa kolmessa suuressa ryhmässä — maatalous, teollisuus ja kauppa — toimihenkilöiden ja palkkatyöläisten osalta lähes 35 miljoonaa ja itsenäisten osalta 17 miljoonaa. Siis puolueella voi aivan hyvin olla enemmistö palkkatyöläisten keskuudessa, mutta vähemmistö koko väestöstä” (s. 33).

Siinä eräs näyte Kautskyn järkeilystä. Eikö se olekin porvarin vastavallankumouksellista voivotusta? Miksi te, herra Kautsky, olette laskenut kaikki „itsenäiset” oikeudettomiksi, vaikka tiedätte mainiosti, että Venäjän talonpoikaiston valtaenemmistö ei käytä palkkatyöläisiä eikä siis menetä oikeuksiaan? Eikö tämä tällainen ole vääristelyä?

Miksi te, oppinut taloustieteilijä, ette ole esittänyt hyvin tuntemianne ja samoissa vuoden 1907 saksalaisissa tilastoissa esiintyviä tietoja palkkatyön käytöstä maataloudessa eri talousryhmittäin? Miksi ette ole esittänyt Saksan työläisille, kirjასenne lukijoille, näitä tietoja, joista kävisi selville, *minkä verran on riistäjiä*, kuinka vähän on

riistäjiä koko „maalaisiäntien” luvusta saksalaisten tilastojen mukaan?

Siksi, että luopuruutenne on tehnyt teistä tavallisen porvaristoa palvelevan sykofantin.

Kapitalisti on näettekös epämääräinen lainopillinen käsite, ja Kautsky nuijii useilla sivuilla Neuvostotasavallan perustuslain „mielivaltaisuutta”. Tämä „totinen tiedemies” sallii Englannin porvariston laatia ja muokata uutta (keski-aikaan verrattuna uutta) porvarillista perustuslakia satoja vuosia, mutta meille, Venäjän työläisille ja talonpojille, tämä lakeijamaisen tieteen edustaja ei anna aikaa. Meiltä hän vaatii prikulleen viimeisteltyä perustuslakia, jonka on oltava valmis muutamassa kuukaudessa...

... „Mielivaltaisuutta”! Ajatelkaas, kuinka mahdottoman paljon mitä iljettävintä porvariston pökkurointia, mitä tylsintä pedanttisuutta ilmeneekään *tuollaisessa* moitteessa. Oo, porvarilliset liberaalit ja herra Kautsky eivät näe mitään „mielivaltaisuutta” siinä, että kapitalistimaiden läpeensä porvarilliset ja enimmältä osaltaan taantumukselliset lakimiehet ovat vuosisatojen tai vuosikymmenien kuluessa laatineet mitä yksityiskohtaisimpia sääntöjä, kirjoittaneet kymmeniä ja satoja nidoksia lakeja ja lainselityksiä, jotka *ahdistavat* työmiestä, sitovat *köyhän* käsistään ja jaloistaan, asettavat tuhansia koukkuja ja esteitä jokaiselle tavalliselle työtätekeväälle rahvaanmiehelle! Siinä suhteessa on kaikki „paikallaan” ja „laillista”! Siinä suhteessa on kaikki harkittua ja kirjoihin on pantu kaikki, millä köyhä saadaan „puristetuksi kuiviin”. Sitä varten on tuhansia porvariston asianajajia ja virkamiehiä (niistä Kautsky on visusti vaiti, kaiketi juuri sen tähden, että Marx piti tavattoman tärkeänä virkamieskoneiston murskaamisesta...) — asianajajia ja virkamiehiä, jotka osaavat tulkita lakeja niin, ettei työläinen eikä keskivarakas talonpoika pysty koskaan murtautumaan noiden lakien piikkilankaesteiden läpi. Se ei ole porvariston „mielivaltaa”, se ei ole voitonhimoisten ja saastaisten, kansan verta juoneiden riistäjien diktatuuria, ei sinne päinkään. Se on „puhdasta demokratiaa”, joka käy päivä päivältä yhä puhtaammaksi.

Mutta kun työtätekevät ja riistetyt luokat, jotka imperiaalistinen sota erotti rajantakaisista veljistään, ovat muodostaneet ensi kerran historiassa *omat* Neuvostonsa, kutsuneet valtiolliseen rakennustyöhön *ne joukot*, joita porvaristo

sorti, nöyryytti ja pimitti, ja ryhtyneet *itse* rakentamaan *uutta*, proletaarista valtiota, ryhtyneet raivoisan taistelun tuoksinassa, kansalaissodan riehuessa *hahmottelemaan* valtion perussäädöksiä *ilman riistäjiä*, niin kaikki porvarisheittiöt, koko verenimijäin koplakunta ovat alkaneet myötäveisaajansa Kautskyn kanssa kirkua „mielivallasta“! Todelakin, pystyisivätkö nuo moukat, työläiset ja talonpojat, tuo roskaväki, tulkitsemaan lakejaan? Mistäpä heillä olisi oikeudentuntoa, noilla tavallisilla työtätekevilla, jotka eivät ota vaaria oppineiden asianajajain, porvarikirjailijain, Kautsky'en ja vanhojen viisaiden virkamiesten neuvoista?

Herra Kautsky lainaa 28. IV. 1918 pitämästäni puheesta sanat: „„Joukot määräävät itse vaaliajat ja vaalijärjestyksen“... Ja „puhdas demokraatti“ Kautsky päättelee:

...„Asianlaita on siis nähtävästi siten, että jokainen valitsijain kokous määrää vaalijärjestyksen oman mielensä mukaisesti. Mielivaltaisuus ja mahdollisuus selviytyä proletariaatin omassa keskuudessa olevista haitallisista oppositioaineksista olisi siis tällä tavoin saatettu huippuunsa“ (s. 37).

Eroaako tämä mitenkään kapitalistien palkkaaman mustentuhrijan tekeleistä, joissa puhataan, että joukko muka sortaa lakon yhteydessä „työnhaluisia“ ahkeria työläisiä? Miksi se *ei* ole mielivaltaa, kun virkamiehistö ja *porvaristo* määräävät vaalijärjestyksen „puhtaan“ porvarillisen demokratian vallitessa? Minkä vuoksi *joukoilla, jotka ovat nousseet taisteluun* vuosisataisia riistäjiään vastaan, joukoilla, joita tämä vimmuttu taistelu valistaa ja karkaisee, olisi vähemmän oikeudentuntoa kuin *kourallisella* virkamiehiä, sivistyneistöä, asianajajia, jotka ovat kasvaneet *porvarillisten* ennakkoluulojen vallassa?

Kautsky on tosi sosialisti, älkää rohjetko epäillä tämän mitä kunnianarvoisimman perheenisän, tämän mitä rehellisimmän kansalaisen vilpittömyyttä. Hän on palavasti ja vakaumuksellisesti työläisten voiton, proletariaatin vallankumouksen kannalla. Hän tahtoi vain, että makeilevat pikkuporvarilliset älyniekat ja yömyssypäiset poroporvarit laatisivat *ensin, ennen* joukkojen liikehtimistä, *ennen* niiden raivoisaa taistelua riistäjiään vastaan ja ehdottomasti *ilman* kansalaissotaa maltilliset ja täsmälliset *vallankumouksen kehityksen säännöt*...

Syvän siveellisen suuttumuksen vallassa tämä korkeasti oppinut Judushka Golovlevimme¹¹⁰ kertoo Saksan työläisille, että 14. VI. 1918 Neuvostojen Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea päätti erottaa Neuvostoista oikeistoeserrä- ja menshevikkipuolueiden edustajat. „Tämä toimenpide ei ole suunnattu keitään tiettyjä henkilöitä vastaan, jotka olisivat syyllistyneet joihinkin rangaistaviin tekoihin...” kirjoittaa Judushka Kautsky hehkuen pyhää suuttumusta. „Neuvostotasavallan perustuslaissa ei ole sanaakaan edustajien — Neuvostojen jäsenien — koskemattomuudesta. Täten Neuvostoista ei eroteta tiettyjä henkilöitä, vaan tietyt puolueet” (s. 37).

Niin, tuo on tosiaankin kauheaa, tuo on sietämätöntä poikkeamista puhtaasta demokratiasta, jonka sääntöjen mukaan vallankumouksellinen Judushka Kautskymme tulee suorittamaan vallankumouksen. Meidän, Venäjän bolshevikien, olisi pitänyt ensin luvata koskemattomuus Savinko-ville ja kumpp., Lieberdaneille¹¹¹ Potresoveineen („aktivisteille”) ja kumpp., sitten laatia rikoslaki, jossa osallistuminen tshekkoslovakien vastavallankumoukselliseen sotaan tai liittoutuminen Saksan imperialistien kanssa oman maan työläisiä vastaan Ukrainassa tai Gruusiassa julistetaan „rangaistavaksi teoksi” ja vasta sitten meillä olisi „puhtaan demokratian” mukaisesti ollut oikeus erottaa tämän rikoslain nojalla Neuvostoista „tiettyjä henkilöitä”. Tällöin on ilman muuta selvää, että tshekkoslovakit, jotka saavat Savinkovien, Potresovien ja Lieberdanien välityksellä (tai heidän agitaationsa ansiosta) rahaa Englannin ja Ranskan kapitalisteilta, samoin kuin Krasnovitkin, joilla Ukrainan ja Tiflisin menshevikien ansiosta on saksalaisilta saatuja ammuksia, istuisivat kiltisti paikallaan siihen asti, kunnes me saamme valmiiksi oikean rikoslain, ja tyytyisivät kuin mitä puhtaimmat demokraatit konsanaan olemaan „oppositiossa”...

Yhtä suurta siveellistä suuttumusta herättää Kautskyssa se, että Neuvostotasavallan perustuslaki kieltää äänioikeuden niiltä, jotka „pitävät palkkatyöläisiä saadakseen voittoa”. „Käsityöläinen tai pienyrittäjä, jolla on yksi kisälli”, kirjoittaa Kautsky, „voi elää ja ajatella aivan proletarin tapaan, mutta hänellä ei ole äänioikeutta” (s. 36).

Millaista poikkeamista „puhtaasta demokratiasta”! Millaista epäoikeudenmukaisuutta! Tosin kaikki marxilaiset

ovat tähän saakka arvelleet ja tuhansin tosiasioin vahvistaneet pienyrittäjien olevan häikäilemättömmimpiä ja ahnaimpia palkkatyöläisten riistäjiä, mutta Judushka Kautskyhan ei tietenkään puhu pienyrittäjien *luokasta* (ja kuka pahus onkaan keksinyt vahingollisen luokkataisteluteorian?), vaan yksityisistä henkilöistä, sellaisista riistäjistä, jotka „elävät ja ajattelevat aivan proletaarien tapaan”. Kuulu „säästäväinen Agnes”, jonka luultiin kuolleen aikoja sitten, on herännyt henkiin Kautskyn kynästä. Tämän säästäväisen Agneksen keksi ja pani liikkeelle Saksan kirjallisuudessa „puhdas” demokraatti, porvari Eugen Richter muutamia vuosikymmeniä sitten. Hän ennusteli, että proletariaatin diktatuurista, riistäjien pääomien konfiskoinnista koituu suunnattomia onnettomuuksia, hän kyseli viattoman näköisenä, mikä on kapitalisti lainopillisessa mielessä. Hän otti esikuvaksi köyhän ja säästäväisen ompelijattaren („säästäväisen Agneksen”), jolta häijyt „proletariaatin diktaattorit” anastavat hänen viimeiset roponsa. Oli aika, jolloin kaikki Saksan sosialidemokraatit pitivät hauskaa tämän puhtaan demokraatin Eugen Richterin keksimän „säästäväisen Agneksen” kustannuksella. Mutta se oli kauan sitten, jolloin oli vielä elossa Bebel, joka sanoi suoraan ja avoimesti totuuden, että puolueessamme on paljon kansalliliberaaleja ¹¹², se oli niinä kaukaisina aikoina, jolloin Kautsky ei vielä ollut luopio.

„Säästäväinen Agnes” on nyt herännyt henkiin „aivan proletaarin tapaan elävänä ja ajattelevana pienyrittäjänä, jolla on yksi kisälli”. Häijyt bolshevikit tekevät hänelle vääryyttä, riistävät häneltä äänioikeuden. Tosin „jokainen vaalikokous”, kuten sama Kautsky sanoo, saattaa Neuvostotasavallassa päästää kokoukseen mukaan varattoman mestariparan, jolla on, sanokaamme, jotain tekemistä kyseisen tehtaan kanssa, ellei hän sattumalta olekaan riistäjä ja jos hän *todella* „elää ja ajattelee aivan proletaarien tapaan”. Mutta voitaisiinko luottaa tavallisten tehtaan työläisten säännötlemättömän ja ohjesäännöttä toimivan (mikä kauheus!) kokouksen elämäntuntemukseen ja oikeudentuntoon? Eikö ole selvää, että on parempi antaa äänioikeus *kaikille* riistäjille, *kaikille* palkkatyöläisiä pitäville, kuin antautua sellaiseen vaaraan, että työläiset saattavat tehdä vääryyttä „säästäväiselle Agnekselle” ja „proletaarien tapaan eläville ja ajattelevalle mestariparalle”?

* * *

Antaa halveksittavien luopuriheittiöiden, joita porvaristo ja sosialishovinistit tervehtivät *, sättii Neuvostotasaval-
tamme perustuslakia siitä, että se kieltää äänioikeuden riis-
täjiltä. Se on hyväksi, sillä se jouduttaa ja syventää
Euroopan vallankumouksellisten työläisten eroamista Schei-
demanneista ja Kautskyista, Renaudeleista ja Longuet'ista,
Hendersoneista ja Ramsay MacDonaldeista, sosialistisen
liikkeen vanhoista johtomiehistä ja kavaltajista.

Sorrettujen luokkien suuret joukot sekä vallankumouksel-
lisiin proletaareihin kuuluvat tietoiset ja rehelliset johto-
miehet ovat meidän *puolellamme*. Ei tarvitse muuta kuin
tehdä Neuvostotasaval-
tamme perustuslaki tunnetuksi näille
proletaareille ja näille joukoille, niin he sanovat heti: nämä
ovat todella *meikäläisiä*, tämä on oikea työväen-
puolue, oikea työväenhallitus. Se ei nähkääs petkuta työläi-
siä loruamalla reformeista, kuten *kaikki mainitut johtajat*
ovat meitä petkuttaneet, vaan taistelee todenteolla riistäjiä
vastaan, tekee *todella* vallankumousta, taistelee todella työ-
läisten täydellisen vapautuksen puolesta.

Koska Neuvostot ovat vuotuisen toimintansa jälkeen otta-
neet äänioikeuden pois riistäjiltä, *siis* nämä Neuvostot ovat
todella sorrettujen joukkojen eivätkä porvaristolle itsensä
myyneiden sociali-imperialistien ja sosialipasifistien järjes-
töjä. *Koska* nämä Neuvostot ovat anastaneet riistäjiltä
äänioikeuden, *siis* Neuvostot eivät ole kapitalistien kanssa
sovintoon pyrkiviä pikkuporvarillisia elimiä eivätkä (Kauts-
ky'en, Longuet'in ja MacDonaldien) parlamenttijaarittelun
elimiä, vaan tosi vallankumouksellisen proletariaatin eli-
miä, joka käy taistelua elämästä ja kuolemasta riistäjiä
vastaan.

„Kautskyn kirjanen on täällä melkein tuntematon”, kir-
joitti minulle asioita hyvin tunteva toveri Berliinistä muu-
tama päivä sitten (tänään on 30. X). Omasta puolestani
kehottaisin Saksassa ja Sveitsissä olevia lähettiläitämme
olemaan säälimättä muutamia tuhansia ja ostamaan näitä

* Luin juuri „Frankfurtin Lehden”¹¹³ (22. X. 1918, № 293) pääkirjoituksen,
jossa riemumielin selostetaan Kautskyn kirjasen sisältöä. Pörssimiesten lehti on
tyytyväinen. Kuinkas muuten! Ja muuan toveri Berliinistä kirjoittaa minulle, että
„Vorwärts”¹¹⁴, Scheidemannien lehti, on erikoisessa artikkelissaan ilmoittanut
hyväksyvänsä Kautskyn kirjasen melkein joka rivin. Onnittelemme, onnittelemme!

kirjoja ja *jakamaan niitä ilmaiseksi* valveutuneille työläisille haudataksemme lokaan sen „eurooppalaisen” — lue: imperialistisen ja reformistisen — sosialidemokratian, joka on jo kauan sitten muuttunut „löyhkääväksi ruumiiksi”.

* * *

Kirjansa lopussa, 61. ja 63. sivulla herra Kautsky valitsee katkerasti sitä, että „uusi teoria” (joksi hän sanoo bolshevismia uskaltamatta kajota Marxin ja Engelsin suoritamaan Pariisin Kommuunin analyysiin) „on saanut kannattajia vanhoissakin demokratioissa, kuten esim. Sveitsissä”. Kautskysta „on käsittämätöntä, jos Saksan sosialidemokraatit hyväksyvät tämän teorian”.

Ei, kyllä se on täysin käsitettävää, sillä sodan antamien vakavien opetusten jälkeen sekä Scheidemannit että Kautskyt käyvät vallankumouksellisille joukoille vastenmielisiksi.

„Me” olemme aina olleet demokratian kannalla — Kautsky kirjoittaa — ja nyt me itse yhtäkkiä kieltäytyimme siitä!

„Me” sosialidemokratian opportunistit olemme aina vastustaneet proletariaatin diktatuuria, ja Kolbit kumppaneineen ovat *jo kauan sitten* sanoneet sen avoimesti. Kautsky tietää sen ja luulee turhaan voivansa salata lukijoiltaan sen ilmeisen tosiasian, että hän on „palannut” Bernsteinien ja Kolbien „helmaan”.

„Me” vallankumoukselliset marxilaiset emme ole milloinkaan tehneet jumalaksemme „puhdasta” (porvarillista) demokratiaa. Kuten tunnettua, vuonna 1903 Plehanov oli vallankumouksellinen marxilainen (surulliseen kääntymyksiensä asti, joka vei hänet venäläisen Scheidemannin asemaan). Ja silloin Plehanov sanoi puolueen edustajakokouksessa, puolueohjelmaa hyväksyttyä, että vallankumouksessa proletariaatti riistää tarpeen vaatiessa äänioikeuden kapitalisteilta, *hajottaa minkä parlamentin tahansa*, jos se osoittautuu vastavallankumoukselliseksi. Että yksinomaan juuri tämä kanta on marxilaisuuden mukainen, sen jokainen näkee vaikkapa noista edellä esittämistäni Marxin ja Engelsin lausunnoista, se johtuu ilmeisesti kaikista marxilaisuuden perusteista.

„Me” vallankumoukselliset marxilaiset emme ole pitäneet kansalle sellaisia puheita, joita kaikkien kansakuntien kautskylaiset ovat niin mielellään pitäneet pokkuroiden porvaristoa, mukautuen porvarilliseen parlamentarismiin, salaten nykyisen demokratian *porvarillisen* luonteen ja vaatien vain *nykyisen demokratian* laajentamista, *sen* kehittämistä loppuun saakka.

„Me” sanoimme porvaristolle: te riistäjät ja teeskentelijät puhutte demokratiasta, mutta samaan aikaan estelette joka askeleella tuhansin pidäkkein *sorrettuja joukkoja* osallistumasta politiikkaan. Otamme teidät kiinni sanoistanne ja näiden joukkojen etujen nimessä vaadimme *teidän* porvarillisen demokratianne laajentamista *valmistaaksemme joukkoja vallankumoukseen* teidän, riistäjien, kukistamiseksi. Ja jos te riistäjät yritätte vastustaa proletaarista vallankumoustamme, niin nujerramme teidät armotta, teemme teistä oikeudettomia, enemmänkin: emme anna teille leipää, sillä proletaarisessa tasavallassamme riistäjät joutuvat oikeudettomiksi, vaille tulta ja vettä, sillä me olemme sosialisteja tosissamme emmekä Scheidemannien ja Kautsky'en tapaan.

Näin „me” vallankumoukselliset marxilaiset olemme sanoneet ja sanomme vastaisuudessakin, ja juuri siksi sorretut joukot tulevat olemaan puolellamme ja kanssamme, mutta Scheidemannit ja Kautskyt joutuvat luopioiden lika-kaivoon.

MITÄ ON INTERNATIONALISMI?

Kautsky luulee ja sanoo itseään mitä vakaumuksellisimmin internationalistiksi. Scheidemannit hän julistaa „hallitussosialisteiksi”. Puolustaessaan menshevikkejä (Kautsky ei sano suoraan olevansa samaa mieltä kuin he, mutta ajaa täydellisesti heidän katsomuksiaan) Kautsky on paljastanut verrattoman havainnollisesti, mitä lajia hänen „internationalisminsa” on. Mutta koska Kautsky ei ole yksin, vaan edustaa suuntausta, joka on väistämätön seuraus II Internationalissa vallinneesta tilanteesta (Longuet Ranskassa, Turati Italiassa, Nobs ja Grimm, Graber ja Naine Sveitsissä, Ramsay MacDonald Englannissa y.m.), niin on opettavaista pysähtyä tarkastelemaan Kautskyn „internationalismia”.

Tähdentäen, että myös menshevikit olivat mukana Zimmerwaldissa (todistus sekin, epäilemättä, mutta... mädähkö todistus), Kautsky kuvailee seuraavaan tapaan menshevikkien katsantokantoja, jotka hän hyväksyy:

... „Menshevikit halusivat yleistä rauhaa. He tahtoivat, että kaikki sotaa käyvät maat olisivat hyväksyneet ohjeluuseen: ei aluevaltauksia eikä sotakorvauksia. Niin kauan kuin sitä ei oltu saatu aikaan, Venäjän armeijan piti tuon käsityksen mukaan olla taisteluvalmiina. Bolshevikit sen sijaan vaativat solmimaan heti rauhan hinnalla millä hyvänsä, he olivat valmiit tarpeen tullen tekemään erillisrauhan, he yrittivät pakottaa väkisin siihen voimistaen jo ennestäänkin suurta hajaannusta armeijassa” (s. 27). Kautskyn mielestä bolshevikkien ei olisi pitänyt ottaa valtaa, vaan heidän olisi pitänyt tyytyä Perustavaan kokoukseen.

Kautskyn ja menshevikkien internationalismi onkin siis tällaista: imperialistiselta porvarihallitukselta on vaadittava reformeja, mutta on tuettava sitä edelleenkin, kannatettava edelleenkin tämän hallituksen käymää sotaa, kunnes kaikki sotaa käyvät maat hyväksyvät ohjeluuseen: ei aluevaltauksia eikä sotakorvauksia. Tuollaisen mielipiteen ovat lausuneet monta kertaa sekä Turati että kautskylaiset (Haase y.m.), samoin Longuet ja kumpp. ilmoittaen olevansa näet „isänmaan puolustuksen” *kannattajia*.

Teoriassa tämä on täydellistä kykenemättömyyttä erota sosialishoviniteista ja täydellistä sekasotkia isänmaan puolustuksen kysymyksessä. Poliitikassa se on internationalismin vaihtamista pikkuporvarilliseen nationalismiin ja siirtymistä reformismin kannalle, siis luopumista vallankumouksesta.

Proletariaatin kannalta „isänmaan puolustuksen” hyväksyminen on tämän sodan puoltamista, sen tunnustamista oikeaksi. Mutta koska sota pysyy imperialistisena (niin monarkian kuin tasavallankin aikana)—riippumatta siitä, missä vihollisten sotaväki on tällä hetkellä, minun maassani vai vieraassa maassa,—niin isänmaan puolustuksen hyväksyminen on *käytännössä* imperialistisen, rosvomaisen porvariston tukemista ja täydellistä sosialismin kavaltamista. Venäjällä sota pysyi Kerenskin aikanakin, porvarillis-demokraattisessa tasavallassa, imperialistisena sotana, koska sitä kävi porvaristo vallassaolevana luokkana (sotahan on

„politiikan jatkamista”); sodan imperialistista luonnetta osoittivat erittäin havainnollisesti ne maailman jakoa ja vieraiden maiden rosvoamista koskevat salaiset sopimukset, jotka entinen tsaari oli solminut Englannin ja Ranskan kapitalistien kanssa.

Menshevikit pettivät julkeasti kansaa sanomalla tätä sotaa puolustus- tai vallankumoussodaksi, ja kun Kautsky hyväksyy menshevikkien politiikan, hän hyväksyy siten kansan pettämisen, hyväksyy niiden pikkuporvarien menettelyn, jotka tekevät palveluksia pääomalle puijamalla työläisiä, sitomalla heidät imperialistien sotavankkureihin. Kautsky harjoittaa tyypillistä pikkuporvarillista, poroporvarillista politiikkaa, kun hän kuvittelee (ja syöttää joukoille typerää ajatusta), että *ohjelauseen esittäminen* muka muuttaa asian. Porvarillisen demokratian koko historia paljastaa tämän harhakuvitelman: kansan pettämiseksi porvarilliset demokraatit ovat aina esittäneet ja aina esittävät mitä „ohjelauseita” tahansa. Asia on niin, että pitää *tarkastaa* niiden vilpittömyys, verrata sanoja *tekoihin*, ei pidä tyytyä idealistiseen tai veijarimaiseen *korulauseeseen*, vaan on koetettava saada selville asian *todellinen luokkasisältö*. Imperialistinen sota ei lakkaa silloin olemasta imperialistinen, kun veijarit tai korupuhujat taikka pikkuporvarit ja poroporvarit esittävät jonkin imelän „ohjelauseen”, vaan vasta silloin, kun *luokka*, joka käy imperialistista sotaa ja on sidottu siihen miljoonin taloudellisin sitein (jopa köysin-kin), osoittautuu käytännössä *kukistetuksi* ja kun sen tilalle nousee valtaan todella vallankumouksellinen luokka, proletariaatti. *Muulla tavalla ei voida päästä irti imperialistisesta sodasta, enempää kuin imperialistisesta, ryöstötarkoituksia palvelevasta rauhastakaan.*

Hyväksymällä menshevikkien ulkopoliitiikan, julistamalla sen internationalistiseksi ja zimmerwaldilaiseksi Kautsky paljastaa ensiksikin zimmerwaldilaisen, opportunistisen enemmistön koko mädännäisyyden (me, Zimmerwaldin *vasemmisto* ¹¹⁵, emme turhaan sanoutuneet heti irti moimesta enemmistöstä!), ja toiseksi — ja tämä on pääasia — Kautsky siirtyy proletariaatin kannalta pikkuporvariston kannalle, vallankumoukselliselta kannalta reformistiselle kannalle.

Proletariaatti taistelee kukistaakseen imperialistisen porvariston vallankumouksen avulla, kun taas pikkuporvaris-

ton tarkoituksena on „parantaa” imperialismia reformien avulla, mukautua imperialismiin *alistumalla* siihen. Silloin kun Kautsky oli vielä marxilainen, esimerkiksi vuonna 1909, jolloin hän kirjoitti „Tie valtaan” nimisen teoksensa, hän puolsi nimenomaan sitä aatetta, että sodan yhteydessä *vallankumous* on kiertämätön, ja puhui *vallankumousten aikakauden* lähenemisestä. Vuonna 1912 annetussa Baselin manifestissa sanotaan suoraan ja selvästi, että *proletariaatin vallankumous* alkaa juuri Saksan ja Englannin ryhmittymien välisen imperialistisen sodan yhteydessä, joka sitten syttyikin vuonna 1914. Ja kun sitten vuonna 1918 sodan yhteydessä alkoi puhjeta vallankumouksia, niin Kautsky rupesi nimittämään menshevikkien reformitaktiikkaa internationalismiksi sen sijaan että olisi selittänyt vallankumousten olevan kiertämättömiä, sen sijaan että olisi harkinnut ja punninnut perusteellisesti *vallankumouksellista* taktiikkaa, vallankumoukseen valmistautumisen keinoja ja menetelmiä. Eikö se ole luopuruutta?

Kautsky kehuu menshevikkejä siitä, että nämä vaativat pitämään sotaväen taisteluvalmiina. Bolshevikkeja hän moittii siitä, että nämä voimistivat jo ennestään suurta „hajaannusta sotaväessä”. Tuo on samaa kuin kehua reformismia ja imperialistisen porvariston tahtoon alistumista, soimata vallankumousta ja luopua siitä. Sotaväen pitäminen taisteluvalmiina nähkääs merkitsi ja oli Kerenskin aikana sitä, että säilytettiin sotaväki, jonka päällikkökunta oli *porvarillista* (vaikkapa tasavaltalaistakin). Kaikille on tunnettua — ja tapahtumien kulku on sen todistanut havainnollisesti —, että tässä tasavaltalaisessa sotaväessä säilyi kornilovilaisen päällystön vaikutuksesta *kornilovilainen* henki. Porvarillinen upseeristo ei voinut olla olematta kornilovilaista, se ei voinut olla tuntematta kiintymystä imperialismia ja proletariaatin väkivaltaista lannistamista kohtaan. Kaikki imperialistisen sodan perusteet, kaikki *porvarillisen* diktatuurin perusteet on jätettävä entiselleen, on vain tehtävä pikkukorjauksia ja pieniä pintamaalauksia („reformit”) — sitä merkitsi menshevikkien taktiikka *käytännössä*.

Ja päinvastoin. Yhdessäkään suuressa vallankumouksessa ei ole suoriuduttu eikä voida suoriutua ilman sotaväen „hajaannusta”. Sotaväkihän on luutunein väline, jolla vanha järjestelmää pidetään pystyssä, se on porvarillisen

kurin ja pääoman herruuden kivettynein tukipylväs, jonka avulla pidetään yllä ja juurrutetaan orjamaista kuuliaisuutta sekä alistetaan työtätekevät pääoman valtaan. Vastavallankumous ei ole koskaan sietänyt eikä ole voinutkaan sietää sotaväen rinnalla aseellisia työläisiä. Ranskassa ovat työläiset olleet jokaisen vallankumouksen jälkeen aseissa, kirjoitti Engels; „valtiolaivan peräsimestä oleville porvareille työläisten aseistariisuminen oli sen vuoksi samaa kuin ensimmäinen käsky”¹¹⁶. Aseelliset työläiset ovat olleet *uuden* sotaväen alku, *uuden* yhteiskuntajärjestelmän järjestöllinen solu. Porvariston ensimmäinen käsky oli tämän solun musertaminen, sen kehityksen ehkäiseminen. Jokaisen voitokkaan vallankumouksen ensimmäinen käsky — Marx ja Engels ovat monesti tähdentäneet sitä — on ollut: vanha sotaväki on lakkautettava, laskettava hajalle, sen tilalle on luotava uusi¹¹⁷. Ylivaltaan pyrkivä uusi yhteiskuntaluokka ei ole koskaan voinut eikä voi nykyäänkään saavuttaa tätä ylivaltaa ja lujittaa sitä muulla tavoin kuin hajottamalla kokonaan vanhan sotaväen („hajotustyötä” — kirkuvat sen johdosta taantumukselliset tai yksinkertaisesti vain pelkurimaiset pikkuporvarit), muulla tavoin kuin läpäisemällä mitä vaikeimman ja tuskallisimman kauden, jolloin ei ole mitään sotaväkeä (tämän tuskallisen kauden koki Ranskan suuri vallankumouskin), muulla tavoin kuin luomalla asteittaisesti, vaikean kansalais sodan oloissa uuden luokan uuden sotaväen, uuden kurin, uuden sotalaituksen. Aikaisemmin historioitsija Kautsky käsitti tämän. Luopio Kautsky on tämän unohtanut.

Mikä oikeus Kautskylle on nimittää Scheidemanneja „hallitussosialisteiksi”, kun kerran hän *hyväksyy* menshevikkien taktiikan Venäjän vallankumouksessa? Menshevikit olivat aivan samanlaisia hallitussosialisteja, koska he tukivat Kerenskiä ja menivät hänen ministeristöönsä. Tätä johtopäätöstä Kautsky ei voi millään väistää, jos hän suinkin yrittää asettaa kysymyksen *vallassaolevasta luokasta*, joka käy imperialistista sotaa. Mutta kysymystä *vallassaolevasta luokasta*, kysymystä, joka marxilaisen pitää ehdottomasti asettaa, Kautsky välttää asettamasta, sillä pelkkä tämän kysymyksen asettaminenkin paljastaisi luopion.

Kautskylaiset Saksassa, longuetlaiset Ranskassa, Turati ja kumpp. Italiassa järkeilevät näin: sosialismi edellyttää

kansakuntien tasa-arvoisuutta ja vapautta, niiden itsemääräämisoikeutta; *sen vuoksi* sosialistien oikeus ja velvollisuus on puolustaa synnyinmaataan, kun heidän maansa kimpuun hyökätään tai kun vihollisjoukot ovat rynnänneet heidän maahansa. Mutta teorian kannalta tuo ajatus on joko pelkkää sosialismin pilkkaamista tai veijarimaista kieräilyä, ja käytännöllisen politiikan kannalta tuo ajatus käy yhteen aivan valistumattoman rahvaanmiehen ajatustavan kanssa, joka ei pysty aavistamaan, mikä on sodan sosiaalinen luonne, sen luokkaluonne ja mitkä ovat vallankumouksellisen puolueen tehtävät taantumuksellisen sodan aikana.

Sosialismi vastustaa väkivallan käyttöä kansakuntia kohtaan. Se on eittämätöntä. Mutta sosialismi vastustaa yleensä väkivaltaa ihmisiä kohtaan. Silti ei vielä kukaan, kristillisiä anarkisteja ja tolstoilaisia lukuun ottamatta, ole tehnyt tästä johtopäätöstä, että sosialismi kieltäisi *vallankumouksellisen* väkivallan. Kun siis puhutaan „väkivalta” yleensä ja selvittämättä missä suhteessa taantumuksellinen väkivalta eroaa vallankumouksellisesta väkivalta, niin se merkitsee, että ollaan vallankumouksesta luopuvia pikkuporvareita ja että petetään sekä itseä että muita sofistiikalla.

Sama koskee myös kansakuntiin kohdistuvaa väkivaltaa. Sota on aina väkivaltaa kansakuntia kohtaan, mutta tämä seikka ei estä sosialisteja *kannattamasta* vallankumouksellista sota. Sodan luokkaluonne — siinä peruskysymys, joka on sosialistin ratkaistava (ellei hän ole luopio). Vuosien 1914—1918 imperialistinen sota on imperialistisen porvariston kahden ryhmittymän välistä sota maailman jakamiseksi, saaliin jakamiseksi, pienten ja heikkojen kansojen ryöväämiseksi ja kuristamiseksi. Sellaiseksi arvosteltiin sota Baselin manifestissa vuonna 1912, tämän arvostelun ovat tosiasiat todistaneet oikeaksi. Se, joka luopuu tästä kannasta sotaan nähden, ei ole sosialisti.

Jos saksalainen Vilhelmin aikana tai ranskalainen Clémenceaun aikana sanoo: sosialistina olen oikeutettu ja velvollinen puolustamaan synnyinmaatani, kun vihollinen on hyökännyt maahani, niin sellainen ajatus ei ole sosialistin, ei internationalistin eikä vallankumouksellisen proletaarin ajatus, vaan *pikkuporvarillisen nationalistin* ajatus. Tuosta ajatuksesta jää näet pois työläisen vallankumouksellinen

luokkataistelu pääomaa vastaan, siitä katoaa *koko* sodan arviointi kokonaisuutena, maailman porvariston ja maailman proletariaatin kannalta katsottuna, t.s. katoaa internationalismi, ja jäljelle jää vaivainen, rujo nationalismi. Minun maatani loukataan, mistään muusta en halua tietää — juuri siihen rajoittuu tuollainen ajattelu, juuri siinä on sen pikkuporvarillis-nationalistinen ahdashenkisyys. Tuo on samaa kuin se, että joku ajattelisi yksilöön, yhteen henkilöön kohdistuvasta väkivallasta näin: sosialismi vastustaa väkivaltaa, sen vuoksi suostun mieluummin petokseen kuin istumaan vankilassa.

Ranskalainen, saksalainen tai italialainen, joka sanoo: sosialismi vastustaa kansakuntiin kohdistuvaa väkivaltaa, *sen vuoksi* pidän puoliani vihollisen rynnähtyä maahani, *kavaltaa* sosialismin ja internationalismin. Tuollainen henkilö *näkee vain* oman „maansa”, asettaa kaiken muun yläpuolelle „oman”... *porvaristonsa*, välittämättä niistä *kansainvälisistä yhteyksistä*, jotka tekevät sodan imperialistiseksi, jotka tekevät *hänen* porvaristonsa renkaaksi imperialistisen rosvouksen ketjussa.

Kaikki pikkuporvarit ja kaikki tylsät ja valistumattomat maanjussit ajattelevat juuri samalla tavalla kuin luopiot — kautskylaiset, longuetlaiset, Turati ja kumpp., nimittäin: vihollinen on minun maassani, mistään muusta en halua tietää*.

Sosialisti, vallankumouksellinen proletaari, internationalisti ajattelee toisin: sodan luonne (sen taantumuksellisuus tai vallankumouksellisuus) ei riipu siitä, kuka on hyökännyt ja kenen maassa „vihollinen” on, vaan *siitä, mikä luokka* käy sotaa, mitä politiikkaa tällä sodalla jatketaan. Jos kyseinen sota on taantumuksellista imperialistista sotaa, t.s. sotaa, jota käyvät koko maailman imperialistisen, väkivaltaa ja ryöväystä harjoittavan, taantumuksellisen porvariston kaksi suurryhmittymää, niin muikin porvaristo (pienenkin maan porvaristo) muuttuu ryöväyksen osanottajaksi ja minun, vallankumouksellisen proletariaatin edus-

* Sosialishovinitit (Scheidemannit, Renaudelit, Hendersonit, Gompersit ja kumpp.) kieltäytyvät puhumasta mitään „Internationalesta” sodan aikana. He pitävät „oman” porvaristonsa vihollisia... sosialismin „kavaltajina”. He *kannattavat oman* porvaristonsa valloituspolitiikkaa. Sosialipasifistit (jotka ovat sanoissa sosialisteja, mutta käytännössä pikkuporvarillisia pasifisteja) julistavat kaikenlaisia „internationalistisia” tunteita, kapinoivat aluevaltauksia y.m.s. vastaan, mutta *käytännössä tukevat* edelleenkin *oma* imperialistista porvaristoaan. Näiden kahden tyypin välillä ei ole suurtakaan eroa, suunnilleen sama ero kuin häijypuheisen ja imeläpuheisen kapitalistin välillä.

tajan, tehtävä on valmistella *maailman proletaarista vallankumousta*, koska *vain* se on pelastuksena yleismaailmallisen teurastuksen kauhuista. Minun ei ole ajateltava asiaa „oman” maani kannalta (sillä siten ajattelee kurja, tylsäpäinen nationalistinen pikkuporvari, joka ei ymmärrä olevansa imperialistisen porvariston leikkikalua), vaan siltä kannalta, miten *minä osallistun* maailman proletaarisen vallankumouksen valmisteluun, propagointiin, jouduttamiseen.

Juuri sitä on internationalismi, sellainen on internationalistin, vallankumouksellisen työläisen, todellisen sosialistin tehtävä. Juuri nämä *aapistotuudet* on luopio Kautsky „unohtanut”. Hänen luopuruutensa käy vieläkin selvemmäksi, kun hän hyväksyyään pikkuporvarillisten nationalistien (Venäjän menshevikkien, Ranskan longuetlaisten, Italian Turatien, Saksan Haasein ja kumpp.) taktiikan siirtyä arvostelemaan bolshevikkien taktiikkaa. Tässä on se arvostelu:

„Bolshevikkien vallankumous perustui olettamukseen, että se muodostuu Euroopan yleisen vallankumouksen lähtökohdaksi; että Venäjän rohkea aloite saa koko Euroopan proletaarit nousemaan.

Näin oletettaessa oli tietenkin samantekevää, millaiseksi muodostuu Venäjän erillisrauha, mitä rasituksia ja aluemenetyksiä (kirjaimellisesti: vammoja eli silpomisiasia, Verstümmelungen) siitä koituu Venäjän kansalle, miten se tulkitsee kansakuntien itsemääräämisoikeuden. Tällöin oli niin ikään yhdentekevää, kykeneekö Venäjä puolustautumaan vai ei. Tältä kannalta Euroopan vallankumous oli muodostuva Venäjän vallankumouksen parhaimmaksi turvaksi ja sen piti antaa kaikille entisellä Venäjän alueella asuville kansoille täysi ja todellinen itsemääräämisoikeus.

Euroopan vallankumous, joka olisi tuonut Eurooppaan sosialismin ja varmistanut sen, olisi samalla poistanut myös ne haitat, joita Venäjän taloudellinen takapajuisuus asetti sosialistisen tuotannon toteuttamiselle maassa.

Kaikki tämä on varsin johdonmukaisesti ja hyvin perusteltua, jos vain edellytetään perusolettamuksen pitävän paikkansa, nimittäin että Venäjän vallankumous antaa varmasti alun Euroopan vallankumoukselle. Entä kuinka käy siinä tapauksessa, ellei näin tapahdu?

Tähän mennessä tuo olettaus ei ole toteutunut. Ja nyt Euroopan proletaareja syytetään siitä, että he ovat hylänneet ja kavaltaneet Venäjän vallankumouksen. Se on tuntemattomien syyttämistä, sillä kenetpä voitaisiin tehdä vastuunalaiseksi Euroopan proletariaatin menettelystä?” (s. 28).

Ja Kautsky hokee edelleen, että Marx, Engels ja Bebel erehtyivät odottamansa vallankumouksen puhkeamisen suhteen useita kertoja, mutta eivät koskaan perustaneet

taktiikkaansa siihen, että olisivat odottaneet vallankumouksen tapahtuvan jonakin „*määräaikana*” (s. 29), kun taas bolshevikit muka „panivat kaiken yhden kortin varaan, yleiseurooppalaisen vallankumouksen varaan”.

Olemme varta vasten ottaneet noin pitkän lainauksen osoittaaksemme lukijalle havainnollisesti, miten „*ovelasti*” Kautsky väärentää marxilaisuutta vaihtaen sen salaa pikkuporvarin typerään ja taantumukselliseen katsomukseen.

Ensinnäkään ei ole kovinkaan viisaiden ihmisten tapaista panna vastustajansa suuhun ilmeistä typeryyttä ja sitten kumota se. Jos bolshevikit olisivat perustaneet taktiikkansa siihen, että olisivat odottaneet vallankumouksen tapahtuvan muissa maissa *johonkin määräraikaan mennessä*, niin se olisi ollut kieltämätöntä typeryyttä. Bolshevikkipuolue ei kuitenkaan tehnyt sitä tyhmyyttä: kirjeessäni Amerikan työläisille (20.VIII.1918) tein suoraan varauksen tuollaiselta typeryydeltä sanomalla, että me otamme laskuihimme Amerikan vallankumouksen, mutta emme määräraikaan mennessä tapahtuvana. Väittelyssäni vasemmistoeserriä ja „*vasemmistokommunisteja*” vastaan (tammikuusta maaliskuuhun 1918) kehitin useaan otteeseen tuota samaa ajatusta. Kautsky on tehnyt pienen... aivan pikkuruisen väärennyksen, jonka pohjalta hän sitten arvosteleeikin bolshevismia. Kautsky on sotkenut toisiinsa taktiikan, joka perustaa laskelmansa enemmän tai vähemmän läheiseen, mutta ei mihinkään määräraikaan mennessä tapahtuvaan Euroopan vallankumoukseen, ja taktiikan, joka perustaa laskelmansa määräraikaiseen Euroopan vallankumoukseen. Pientä, aivan pientä väärennystä!

Jälkimmäinen taktiikka on tyhmyyttä. Edellinen on marxilaisesta, jokaisesta vallankumouksellisesta proletaarista ja internationalistista *välttämätöntä*,— *välttämätöntä*, koska vain se ottaa oikealta marxilaiselta kannalta huomioon sodan synnyttämän objektiivisen tilanteen kaikissa Euroopan maissa, vain se on proletariaatin internationalististen tehtävien mukaista taktiikkaa.

Ottamalla suuren kysymyksen, vallankumoustaktiikan perusteiden, asemesta pikkukysymyksen, virheen, jonka vallankumoukselliset bolshevikit olisivat voineet tehdä, mutta jota he eivät tehneet, Kautsky on päässyt onnellisesti eroon koko vallankumoustaktiikasta yleensä!

Poliittisena luopiona hän *ei pysty* teoriassa *edes asettamaan sellaista kysymystä* kuin vallankumoustaktiikan objektiiviset edellytykset.

Ja näin olemmekin tulleet toiseen pykälään.

Toiseksi. Marxilaisen on välttämättä perustettava laskelmansa Euroopan vallankumoukseen, jos *tilanne* on *vallankumouksellinen*. Marxilaisuuden aapistotuuksia on, ettei sosialistisen proletariaatin taktiikka voi olla samanlaista silloin, kun on olemassa vallankumouksellinen tilanne, ja silloin, kun sitä ei ole.

Jos Kautsky olisi asettanut tämän marxilaisesta välttämättömän kysymyksen, hän olisi huomannut, että vastaus on ehdottomasti häntä vastaan. Jo kauan ennen sotaa kaikki marxilaiset, kaikki sosialistit olivat samaa mieltä siitä, että Euroopan sota synnyttää vallankumouksellisen tilanteen. Silloin kun Kautsky ei ollut vielä luopio, hän myönsi tämän suoraan ja selvästi — niin vuonna 1902 („Sosiaalinen vallankumous”) kuin myös vuonna 1909 („Tie valtaan”). Baselin manifestissa se myönnettiin koko II Internationaalin nimessä: ilmankos kaikkien maiden sosialishovinistit ja kautskylaiset („keskustalaiset”, jotka häilyvät vallankumouksellisten ja opportunistien välillä) pelkäävät pahemmin kuin tulta Baselin manifestin vastaavia julkilausemia!

Siis se, että Euroopan tilanteen odotettiin muodostuvan vallankumoukselliseksi, ei ollut bolshevikkien intoilua, vaan kaikkien marxilaisten *yleinen mielipide*. Kun Kautsky kiittää tämän kiistattoman totuuden sanomalla, että bolshevikit muka „ovat aina uskoneet väkivallan ja tahdon kaikkivoipaisuuteen”, niin se on nimenomaan tyhjää sanahelinää, jonka avulla Kautsky *peittelee* sitä, että hän pakoilee, häpeällisesti pakoilee kaihtaen asettamasta kysymystä, onko tilanne vallankumouksellinen.

Edelleen. Onko tilanne todellakin muodostunut vallankumoukselliseksi vai ei? Tätäkään kysymystä Kautsky ei ole kyennyt asettamaan. Vastauksen siihen antavat taloudelliset tosiasiat: nälänhätä ja kurjuus, mitä sota on aiheuttanut kaikkialla, merkitsevät vallankumouksellista tilannetta. Tähän kysymykseen antavat vastauksen myös poliittiset tosiasiat: jo vuodesta 1915 on *kaikissa* maissa ilmennyt selvästi entisten, lahonneiden sosialistipuolueiden hajoamista, *proletaarijoukkojen siirtymistä* vasemmalle, eroon

sosialishovininistisista johtajista, vallankumouksellisten aatteiden ja ajatussuunnan, vallankumouksellisten johtajien kannalle.

Elokuun 5 päivänä 1918, jolloin Kautsky kirjoitti kirjaan, nämä tosiasiat saattoivat jäädä huomaamatta vain sellaiselta henkilöltä, joka pelkää vallankumousta ja luopuu siitä. Ja nyt, vuoden 1918 lokakuun lopulla, vallankumous kehittyy kaikkien nähden ja sangen nopeasti *useissa* Euroopan maissa. „Vallankumousmies” Kautsky, joka tahtoo, että häntä pidettäisiin edelleenkin marxilaisena, on osoittautunut sellaiseksi lyhytnäköiseksi poroporvariksi, joka — samoin kuin Marxin pilkkaamat poroporvarit vuodelta 1847 — ei nähnyt lähenevää vallankumousta!

Näin olemme tulleet kolmanteen pykälään.

Kolmanneksi. Mitkä ovat vallankumoustaktiikan erikoisuudet silloin, kun Euroopassa tilanne on vallankumouksellinen? Tultuaan luopioksi Kautsky ei ole uskaltanut asettaa tätä kysymystä, joka marxilaisesta on välttämätön. Kautsky järkeilee tyypillisen ahdaskatseisen pikkuporvarin tai valistumattoman talonpojan tavoin: onko „Euroopan yleinen vallankumous” puhjennut vai ei? Jos se on puhjennut, niin *hänkin* on valmis rupeamaan vallankumoukselliseksi! Mutta silloinhan — huomautamme — kaikenlaiset lurjuksetkin (niin kuin ne hylkiöt, jotka nykyään joskus lyöttäytyvät voittaneiden bolshevikkien mukaan) julistautuvat vallankumousmiehiksi!

Ellei se ole puhjennut, niin silloin Kautsky kääntää vallankumoukselle selkänsä! Kautskylla ei ole aavistustakaan siitä totuudesta, että vallankumouksellinen marxilainen eroaa poroporvarista ja pikkuporvarista siinä, että hän osaa *julistaa* valistumattomille joukoille lähenevän vallankumouksen välttämättömyyttä, *todistaa* sen kiertämättömyyden, *selittää* , mitä etua siitä on kansalle, *valmistaa* proletariaattia sekä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja siihen.

Kautsky on pannut bolshevikkien kontolle sellaisen tyyperyyden, että he muka ovat asettaneet kaiken yhden kortin varaan laskelmoiden Euroopan vallankumouksen puhkeavan määrätyllä hetkellä. Tämä tyyperyys on kääntynyt Kautskya vastaan, sillä juuri hän esitti asian näin: bolshevikkien taktiikka olisi oikeaa, jos Euroopan vallankumous olisi puhjennut vuoden 1918 elokuun 5 päivään

mennessä! Juuri tuon päivämäärän Kautsky on merkinnyt kirjasensa kirjoittamishetkeksi. Ja kun muutamia viikkoja myöhemmin tämän elokuun 5 päivän jälkeen kävi selville, että vallankumous on puhkeamaisillaan useissa Euroopan maissa, niin Kautskyn luopuruus ja marxilaisuuden väärentäminen, koko hänen kykenemättömyytensä ajatella vallankumouksellisesti tai edes asettaa kysymyksiä vallankumouksellisesti paljastui kaikessa komeudessaan!

Kun Euroopan proletaareja syytetään petoksesta, niin se on tuntemattomien syyttämistä, Kautsky kirjoittaa.

Erehdytte, herra Kautsky! Katsokaa peiliin, niin näette niitä „tuntemattomia”, joihin tuo syytös on kohdistettu. Kautsky tekeytyy naiiviksi, hän ei ole ymmärtävinään, *kuka* tuollaisen syytöksen on heittänyt ja *mikä merkitys* sillä on. Itse asiassa Kautsky tietää mainiosti, että tuon syytöksen ovat esittäneet ja esittävät Saksan „vasemmistolaiset”, spartakistit¹¹⁸, Liebknecht ja hänen ystävänsä. Tässä syytöksessä ilmenee *selvä tietoisuus* siitä, että Saksan proletariaatti kavalsi Venäjän (ja kansainvälisen) vallankumouksen kuristamalla Suomea, Ukrainaa, Latviaa, Eestiä. Tämä syytös ei kohdistu niinkään *joukkoihin*, jotka ovat aina pimitettyjä, vaan se kohdistuu ennen muuta niihin *johtajiin*, jotka Scheidemannien ja Kautsky'en tapaan *jättivät täyttämättä* velvollisuutensa: eivät harjoittaneet vallankumouksellista agitaatiota, vallankumouksellista propagandaa, vallankumouksellista toimintaa joukkojen keskuudessa niiden piintyneisyyttä vastaan, ja jotka tosiasiallisesti toimivat *vastoin* niitä vallankumouksellisia vaistoja ja pyrkimyksiä, mitkä aina kytevät sorretun luokan syvissä riveissä. Scheidemannit ovat kavaltaneet avoimesti, karkeasti, kyynillisesti, enimmäkseen itsekkäiden etupyyteidensä vuoksi proletariaatin ja siirtyneet porvariston puolelle. Kautskylaiset ja longuetlaiset ovat tehneet samoin, mutta epäröiden, horjuen, vilkuillen pelkurimaisesti niihin, jotka ovat kulloinkin olleet voimakkaita. Kaikilla sodan-aikaisilla kirjoituksillaan Kautsky *tukahdutti* vallankumouksellista henkeä sen sijaan, että olisi elävöittänyt ja kehittänyt sitä.

Suorastaan historialliseksi muistomerkiksi Saksan virallisen sosialidemokratian „keskinkertaisen” johtajan pikkuporvarillisesta tylsistymisestä jää se, ettei Kautsky edes käsitä, miten valtava merkitys *teorian* kannalta ja sitäkin

suurempi merkitys agitaation ja propagandan kannalta on sillä, kun Euroopan proletaareja „syytetään” siitä, että he ovat kavaltaneet Venäjän vallankumouksen. Kautsky ei käsitä, että tämä „syytös” on — Saksan „imperiumin” sensuurioloissa — melkeinpä ainoa muoto, missä ne Saksan sosialistit, jotka eivät ole pettäneet sosialismia, Liebknecht ja hänen ystävänsä, *voivat kehottaa Saksan työläisiä* luopumaan Scheidemanneista ja Kautskyista, sysäämään syrjään moiset „johtajat”, vapautumaan näiden tylsistyttävästä ja latteasta propagandasta, nousemaan *vastoin* näiden tahtoa, näitä *kuulematta* ja näistä välittämättä vallankumoukseen, *tekemään vallankumouksen!*

Kautsky ei käsitä tätä. Hänkö voisi ymmärtää bolshevikien taktiikkaa? Voidaanko odottaa, että henkilö, joka luopuu yleensä vallankumouksesta, pystyisi punnitsemaan ja arvioimaan vallankumouksen kehityksen ehdot eräässä kaikkein „vaikeimmassa” tapauksessa?

Bolshevikien taktiikka oli oikeaa taktiikkaa, *vain* se oli internationalistista taktiikkaa, koska sen pohjana ei ollut jänismäinen maailmanvallankumouksen pelkääminen eikä pikkuporvarillinen „epäusko” sitä kohtaan eikä myöskään ahdas nationalistinen halu pelastaa „oma” isänmaa (oman porvariston isänmaa) välittämättä mistään muusta, vaan tuon taktiikan pohjana oli se, että *otettiin* oikealla tavalla *huomioon* Euroopan vallankumouksellinen tilanne (mistä ennen sotaa, ennen sosialishovinistien ja sosialipasifistien luopuruutta oltiin yleisesti samaa mieltä). Vain tämä taktiikka oli internationalistista taktiikkaa, sillä sitä noudattamalla tehtiin niin paljon kuin yhdessä maassa on mahdollista tehdä vallankumouksen kehittämisen, tukemisen ja alkamisen *hyväksi kaikissa maissa*. Tämän taktiikan on todistanut oikeaksi valtava voitto, sillä bolshevismi (ei lainkaan Venäjän bolshevikien ansioiden takia, vaan siksi, että *joukot* suhtautuvat kaikkialla erittäin myötämielisesti taktiikkaan, joka on vallankumouksellista käytännössä) on muodostunut *maailman* bolshevismiksi, antanut aatteen, teorian, ohjelman, taktiikan, joka eroaa konkreettisesti, käytännöllisesti sosialishovinismista ja sosialipasifismista. Bolshevismi *on lyönyt lopullisesti* Scheidemannien ja Kautsky'en, Renaudelién ja Longuet'in, Hendersonien ja MacDonaldien vanhan, lahonneen Internationalen ja nämä tulevat nyt häärimään toistensa jaloissa haaveillen „yhte-

näisyydestä” ja herätellen henkiin vainajaa. Bolshevismi on luonut aatteellisen ja taktillisen perustan III Internationaalelle, joka on oleva todella proletaarinen ja kommunistinen ja joka ottaa huomioon sekä rauhan ajan saavutukset että *alkaneen vallankumousten aikakauden* kokemukset.

Bolshevismi on tehnyt koko maailmalle tunnetuksi „proletariaatin diktatuurin” aatteen, kääntänyt nämä sanat latinasta ensin venäjäksi ja sitten maailman *kaikille* kielille, se on näyttänyt *Neuvostovalta* esimerkkinään, että *vieläpä* takapajuiseinkin maan työläiset ja köyhät talonpojat, jotka ovat vähimmin kokeneita ja valistuneita ja joilla on vähimän järjestäytymistottumuksia, ovat *kyenneet* pitämään työtätekevien valtaa pystyssä kokonaisen vuoden, tavattoman vaikeissa oloissa, taistellen riistäjiä vastaan (joita *koko* maailman porvaristo on tukenut), luomaan demokratian, joka on äärettömän paljon korkeampaa ja laajempaa kuin mitkään maailman entiset demokratiat ja *ryhtymään* kymmenien miljoonien työläisten ja talonpoikien voimin toteuttamaan sosialismia käytännössä.

Bolshevismi on auttanut käytännössä proletaarisen vallankumouksen kehittymistä Euroopassa ja Amerikassa voimakkaammin kuin minkään puolueen on missään maassa onnistunut tähän saakka auttaa. Samaan aikaan kun koko maailman työläisille käy päivä päivältä yhä selvemäksi, ettei Scheidemannien ja Kautsky'en taktiikka ole vapauttanut heitä imperialistisesta sodasta eikä imperialistisen porvariston palkkaorjuudesta, ettei tuo taktiikka kelpaa esikuvaksi kaikille maille,— samaan aikaan kaikkien maiden proletaarijoukoille käy päivä päivältä yhä selvemäksi, että bolshevismi on viitoittanut oikean tien, jota kulkien voidaan pelastua sodan ja imperialismien kauhuilta, että bolshevismi *kelpaa taktiikan esikuvaksi kaikille*.

Ei ainoastaan koko Euroopan, vaan maailman proletaarinen vallankumous kypsyy kaikkien nähden, ja Venäjän proletariaatin voitto on auttanut, jouduttanut ja tukenut sitä. Onko tuo kaikki vähäistä sosialismin täydellistä voittoa varten? Tietenkin se on vähäistä. Yksi maa ei voi tehdä enempää. Mutta tämä yksi maa on Neuvostovallan ansiosta tehnyt kuitenkin niin paljon, että vaikka maailman imperialismi huomispäivänä musertaisi Venäjän Neuvostovallan, otaksukaamme siten, että Saksan imperialismi sekä

toisaalta Englannin ja Ranskan imperialismi sopivat keskenään, niin tässäkin, pahimmista pahimmassakin tapauksessa bolshevikkien taktiikka osoittaisi tuottaneensa suunnatonta hyötyä sosialismille ja tukeneensa voittoisan maailmanvallankumouksen kasvua.

PORVARISTON PALVELEMISTA
„TALOUDELLISEN ANALYYSIN” VARJOLLA

Kuten sanottu, Kautskyn kirjan nimenä, jotta nimi tulkitsisi oikein sisältöä, ei pitäisi olla „Proletariaatin diktaattori”, vaan „Bolshevikkivastaisten porvariston syytösten toistelua”.

Teoreetikkomme on nyt elvytetty uudelleen henkiin menshevikkien vanhoja „teorioita” Venäjän vallankumouksen porvarillisesta luonteesta, ts. menshevikkien vanhoja marxilaisuuden väärentelyjä (jotka Kautsky *hylkäsi* vuonna 1905!). Täytyy pysähtyä tarkastelemaan tätä kysymystä, niin ikävyyttävää kuin se onkin Venäjän marxilaisista.

Venäjän vallankumous on porvarillinen, sanoivat kaikki Venäjän marxilaiset vuoden 1905 edellä. Tämän perusteella — muuntaen marxilaisuuden liberalismiksi — menshevikit tekivät johtopäätöksen, ettei proletariaatin siis pidä mennä pitemmälle kuin porvaristosta on sopivaa ja että proletariaatin pitää noudattaa sovintopolitiikkaa porvaristoon nähden. Bolshevikit sanoivat sitä liberaalis-porvarilliseksi teoriaksi. Porvaristo pyrki uudistamaan valtion porvarillisesti, *reformistisesti* eikä vallankumouksellisesti, säilyttäen, mikäli mahdollista, sekä monarkian että tilanherrojen maanomistuksen y.m. Proletariaatin on vietävä porvarillis-demokraattinen vallankumous loppuun saakka, antautumatta porvariston reformismiin „sidottavaksi”. Bolshevikit määrittelivät *luokkien* voimasuhteen porvarillisessa vallankumouksessa näin: proletariaatti liittyy talonpoikaiston mukaansa, neutralisoi liberaalisen porvariston ja tekee lopun monarkiasta, keskiaikaisuudesta ja tilanherrojen maanomistuksesta.

Vallankumouksen porvarillinen luonne ilmenee juuri siinä, että proletariaatti liittoutuu *koko* talonpoikaiston kanssa, sillä talonpoikaisto yleensä muodostuu pientuottajista, jotka harjoittavat tavaratuotantoa. Myöhemmin,

sanoivat bolshevikit jo silloin, proletariaatti liittoutuu *koko puoliproletariaatin* (kaikkien riistettyjen ja työtätekevien) kanssa, neutralisoi keskivarakkaan talonpoikaiston ja *kukistaa* porvariston: tämä onkin sosialistinen vallankumous erotukseksi porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta. (Ks. kirjastani vuodelta 1905: „Kaksi taktiikkaa”, julkaistu uusintapainoksena kokoelmassa „12 vuoden ajalta”, Pietari, 1907.)

Kautsky osallistui välillisesti tähän väittelyyn vuonna 1905 esiintyen silloisen menshevikin Plehanovin kyselyn johdosta oikeastaan Plehanovia *vastaan*, mikä herätti silloin erikoista ivailua bolshevikikolehdistössä. Nyt Kautsky ei mainitse *sanallakaan* silloisista kiistoista (pelkää paljastavansa itsensä omilla lausunnoillaan!) ja riistää siten saksalaiselta lukijalta kaiken mahdollisuuden ymmärtää asian ydintä. Herra Kautsky *ei ole voinut* kertoa Saksan työläisille vuonna 1918, kuinka hän vuonna 1905 kannatti työläisten liittoutumista talonpoikaiston kanssa eikä liberaalisen porvariston kanssa ja millä ehdoilla hän puolsi tätä liittoa, millaista ohjelmaa hän suunnitteli tälle liitolle.

Ottaen takapakkaa Kautsky puolustelee nyt työläisten alistamista porvariston alaiseksi käyttäen tekosyyneen „taloudellista analyysia” ja puhuen yleviä sanoja „historiallisesta materialismista”, vatvoen menshevikien vanhoja liberaalisia mielipiteitä menshevikki Maslovilta ottamiensa sitaattien avulla; tällöin sitaateilla todistellaan uutta ajatusta Venäjän takapajuisuudesta, mutta tästä uudesta ajatuksesta tehdään vanha johtopäätös siihen tapaan, ettei porvarillisessa vallankumouksessa muka pidä mennä porvaristoa pitemmälle! Ja näin tehdään huolimatta kaikesta siitä, mitä Marx ja Engels puhuivat verratessaan vuosien 1789—1793 Ranskan porvarillista vallankumousta vuoden 1848 Saksan porvarilliseen vallankumoukseen! ¹¹⁹

Ennen kuin siirrymme tarkastelemaan Kautskyn „taloudellisen analyysin” tärkeintä „todistetta” ja pääsisältöä, huomautamme, että jo ensimmäisistä lauseista ilmenee tekijän ajatusten hullunkurinen sekavuus tai harkitsemattomuus:

„Venäjän taloudellisenä perustana on yhä maatalous ja nimenomaan talonpoikainen pientuotanto”, julistaa „teoreetikkomme”. „Siitä saa toimentulonsa noin $\frac{4}{5}$, ehkä jopa $\frac{5}{6}$ väestöstä” (s. 45). Ensiksikin, hyvä teoreetikko,

oletteko ajatellut, paljonko tämän pientuottajajoukon keskuudessa saattaa olla riistäjiä? Ei tietenkään enempää kuin $\frac{1}{10}$ sen kokonaisluvusta ja kaupungeissa vieläkin vähemmän, sillä suurtuotanto on siellä kehittyneempää. Ja vaikka ottaisitte verrattomasti suuremmankin luvun, olettaisitte, että $\frac{1}{5}$ pientuottajista on riistäjiä, jotka menettävät äänioikeutensa. Silloinkin saatte tulokseksi, että bolshevikien 66% Neuvostojen V edustajakokouksessa edusti väestön enemmistöä. Tähän on vielä lisättävä, että vasemmisto-eserrien keskuudessa on aina ollut suuri osa Neuvostovalan kannalla, t.s. periaatteessa kaikki vasemmisto-eserrit ovat olleet Neuvostovallan kannattajia, ja kun osa vasemmisto-eserristä ryhtyi kapinaseikkailuun heinäkuussa 1918, niin heidän entisestä puolueestaan erottautui kaksi uutta puoluetta, „narodnikki-kommunistit” ja „vallankumoukselliset kommunistit”¹²⁰ (niistä huomattavista vasemmisto-eserristä, joita jo entinen puolue ehdotti tärkeimpiin hallitustehtäviin, edellisiin kuuluu esim. Zaks, jälkimmäisiin Kolegajev). Kautsky tuli siis itse — vahingossa! — kumonneeksi sen hassun sadun, että muka bolshevikeilla on puolellaan vain vähemmistö väestöstä.

Toiseksi, oletteko te, herttainen teoreetikko, ajatellut sitä, että talonpoikainen pientuottaja horjuu välttämättömästi proletariaatin ja porvariston välillä? Kautsky on varsin sopivasti „unohtanut” tämän koko Euroopan uusimman historian todeksi vahvistaman marxilaisen totuuden, sillä se kumoo tykkänään hänen toistamansa menshevikkien „teorian”! Ellei Kautsky olisi tätä „unohtanut”, hän ei olisi voinut kieltää, että proletariaatin diktatuuri on välttämätön maassa, jossa talonpoikaiset pientuottajat ovat valtavana enemmistönä. — — —

Tarkastelkaamme teoretikkomme „taloudellisen analyysin” pääsisältöä.

Että Neuvostovalta on diktatuuria, se on kiistatonta, Kautsky sanoo. „Mutta tokko aivan proletariaatin diktatuuria?” (s. 34).

„Neuvostotalavallan perustuslain mukaan talonpojat muodostavat enemmistön siitä väestöstä, jolla on oikeus osallistua lainsäädäntään ja hallintaan. Se, mikä meille esitellään proletariaatin diktatuuriksi, osoittautuisi, jos sitä toteutettaisiin johdonmukaisesti ja jos yksi luokka yleensä voisi toteuttaa välittömästi diktatuuria, minkä voi tehdä vain puolue, osoittautuisi talonpoikaiston diktatuuriksi” (s. 35).

Ja tavattoman tyytyväisenä noin syvämietteiseen ja teräväjärkiseen päätelmäänsä kelpo Kautsky yrittelee sukkeluuksia: „Näyttää siltä kuin sosialismi voitaisiin taatusti toteuttaa kivuttomimmin silloin, kun se jätetään talonpoikien huoleksi” (s. 35).

Mitä seikkaperäisimmällä tavalla, useilla puoliliberaaliselta Maslovilta otetuilla tavattoman oppineilla sitaateilla teoretikkomme todistelee sitä uutta ajatusta, että talonpojille on etua korkeista viljan hinnoista, kaupunkilaistyövän palkkojen polkemisesta j.n.e., j.n.e. Muuten sanottakoon, että nämä uudet ajatukset on esitetty sitä ikävyyttävyämmän, mitä vähemmän on kiinnitetty huomiota sodanjälkeisen ajan todella uusiin ilmiöihin, esimerkiksi siihen, etteivät talonpojat vaadi viljastaan rahaa, vaan tavaroita, ettei talonpojilla ole riittävästi työvälineitä, joita ei ole saatavissa tarpeeksi paljon mistään hinnasta. Mutta tästä lähemmin vielä tuonnempana.

Siis Kautsky syyttää bolshevikkeja, proletariaatin puoluetta siitä, että se on luovuttanut diktatuurin, luovuttanut sosialismin toteuttamisen pikkuporvarillisen talonpoikaiston käsiin. Mainiota, herra Kautsky! Miten sitten pitäisi teidän valistuneen käsityksenne mukaan proletaarisen puolueen suhtautua pikkuporvarilliseen talonpoikaistoon?

Teoretikkomme on pitänyt parempana olla vaiti siitä muistaen kaiketi sananlaskun: „puhuminen on hopeaa, vaitiolo kultaa”. Mutta Kautsky on antanut ilmi itsensä seuraavalla päätelmällä:

„Neuvostotasavallan alkuaikoina talonpoikain Neuvostot olivat yleensä *talonpoikaiston* järjestöjä. Nyt tämä tasavalta julistaa, että Neuvostot ovat proletariaarin ja *köyhien* talonpoikien järjestöjä. Varakkaat menettävät oikeutensa osallistua Neuvostojen vaaleihin. Köyhä talonpoika tunnustetaan tässä „proletariaatin diktatuurin” sosialistisen maareformin pysyväksi ja joukoittaiseksi tuotteeksi” (s. 48).

Miten murhaavaa ironiaa! Sitä saa kuulla Venäjällä keltä porvarilta tahansa: kaikki he ilkamoivat ja naureskelevat, että Neuvostotasavalta tunnustaa avoimesti talonpoikaisköyhälistön olemassaolon. He pilkkaavat sosialismia. Se on heidän asiansa. Mutta „sosialisti”, joka tekee pilkkaa siitä, että neljä vuotta kestäneen mitä tuhoisimman sodan jälkeen meillä on yhä — ja tulee olemaan vielä kauan aikaa — talonpoikaisköyhälistöä, sellainen „sosialisti” on voinut syntyä vain oloissa, jolloin luopuruus on joukkomittaista.

Kuulkaapa edelleen:

... „Neuvostotasavalta puuttuu kyllä rikkaiden ja köyhien talonpoikien välisiin suhteisiin, mutta ei uuden maanjaon avulla. Kaupunkilaisten elintarvikkeiden puutteen poistamiseksi kyliin lähetellään aseellisia työväen komennuskuntia, jotka ottavat rikkailta talonpojilta pois elintarvikkeiden ylijäämät. Osa näistä elintarvikkeista luovutetaan kaupunkiväestölle, osa köyhille talonpojille” (s. 48).

Tietysti sosialisti ja marxisti Kautskya kuohuttaa syvästi ajatus, että moinen toimenpide saattaisi levitä suurkaupunkien ympäristöä laajemmalle (mutta meillä se ulotetaan koko maahan). Sosialisti ja marxisti Kautsky huomauttaa opettavaisesti, niin erinomaisen, verrattoman ja ihailtavan kylmäverisesti (eli tylsäjärkisesti) kuin poroporvari konsanaan: ... „Ne (pakkoluovutukset varakkailta talonpojilta) tuovat uusia levottomuuden ja kansalaissodan aineksia tuotantoprosessiin”... (kansalaissodan tuominen „tuotantoprosessiin” on jo jotain yliluonnollista!)... „joka tervehtyäkseen tarvitsee välttämättä rauhaa ja turvallisuutta” (49).

Niinpä niin, Kautskyn, marxilaisen ja sosialistin, pitää tietenkin huokailla ja vuodattaa kyyneleitä niiden riistäjien ja viljakeinottelijain rauhan ja turvallisuuden vuoksi, jotka piilottelevat viljan ylijäämiä, rikkovat viljamonopolilakia, saattavat kaupunkien väestön nälänhädän partaalle. Me kaikki olemme sosialisteja ja marxilaisia ja internationalisteja, huutavat kuorossa herrat Kautskyt, Heinrich Weberit¹²¹ (Wien), Longuet't (Pariisi), MacDonaldit (Lontoo) y.m.— me olemme kaikki työväenluokan vallankumouksen kannalla, mutta... mutta vain siten, ettei rikota viljakeinottelijain rauhaa ja turvallisuutta! Ja tätä halpamaista kapitalistien palvelemista me peittelemme vetoamalla „marxilaisittain” „tuotantoprosessiin”... Jos tämä on marxilaisuutta, niin mitä sitten sanotaan porvariston pokkuroimiseksi?

Katsokaapa, mihin teoreetikkomme on päätynyt. Hän syyttää bolshevikkeja siitä, että nämä esittävät talonpoikais-
ton diktatuurin proletariaatin diktatuuriksi. Ja samaan aikaan hän syyttää meitä siitä, että me aiheutamme maaseudulla kansalaissotaa (me pidämme sitä *ansionamme*), että lähetämme maaseudulle aseellisia työväen komennuskuntia, jotka julistavat avoimesti toteuttavansa „proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktaturiaa”, auttavat tätä talonpoikaisköyhälistöä, pakkoluovuttavat keinotteli-

joilta, rikkailta talonpojilta, viljan ylijäämät, joita nämä piilottelevat rikkoen viljamonopolilakia.

Toisaalta marxilainen teoreetikkomme kannattaa puhdasta demokratiaa, vallankumouksellisen luokan, työtätekevien ja riistettyjen johtajan, alistamista riippuvaiseksi väestön enemmistöstä (siis myös riistäjistä). Toisaalta hän selittää *päinvastoin* kuin me vallankumouksen olevan luonteeltaan kiertämättömästi porvarillinen, koska talonpoikaisto kokonaisuudessaan pohjaa porvarillisiin yhteiskuntasuhteisiin, ja samaan aikaan hän on puoltavinaan proletaarista, luokkaperusteista, marxilaista näkökantaa!

Tämä on mitä pahinta puuroa ja sekasotkua eikä „taloudellinen analyysi”. Tämä on liberaalisten oppien riekaleita sekä porvariston ja kulakkien pokkuroinnin saarnaamista eikä marxilaisuutta.

Bolshevikit ovat selittäneet Kautskyn sekoittaman kysymyksen täydellisesti jo vuonna 1905. Niin, vallankumouksemme on porvarillinen *niin kauan, kuin* me kuljemme *yhdessä koko* talonpoikaiston kanssa. Sen olemme tajunneet selvääkin selvemmin, sanoneet satoja ja tuhansia kertoja vuodesta 1905 alkaen, emmekä ole milloinkaan yrittäneet hypätä tämän välttämättömän historiallisen kehityksen yli emmekä poistaa sitä asetuksilla. Yrittäessään kaikin mokomin „paljastaa” meidät tämän pykälän osalta Kautsky paljastaa vain omien mielipiteidensä sekavuuden ja sen, että hän pelkää muistella sitä, mitä hän kirjoitti vuonna 1905, jolloin hän ei vielä ollut luopio.

Mutta vuonna 1917 *huhtikuusta* alkaen, kauan ennen Lokakuun vallankumousta ja vallanottoamme me sanoimme avoimesti ja selitimme kansalle: vallankumous ei voi nyt pysähtyä tähän, sillä Venäjä on mennyt eteenpäin, kapitalismi on kehittynyt pitemmälle, rappio on muodostunut ennennäkemättömän laajaksi, ja se *vaatii* (tahtokoon sitä joku tai ei) kulkemaan eteenpäin, *sosialismia kohti*. Sillä muuten ei voida mennä eteenpäin, pelastaa sodan raatelemaa maata, muuten *ei voida lieventää* työtätekevien ja riistettyjen kärsimyksiä.

On käynyt juuri niin kuin me sanoimme. Vallankumouksen kulku on vahvistanut päätelmämme oikeaksi. *Ensin* yhdessä „koko” talonpoikaiston kanssa monarkiaa, tilanherroja, keskiaikaisuutta vastaan (ja sikäli vallankumous pysyy porvarillisena, porvarillis-demokraattisena). *Sitten*

yhdessä talonpoikaisköyhälistön, puoliproletariaatin, kaikkien riistettyjen kanssa *kapitalismia vastaan*, siis myöskin maalaispohattoja, kulakkeja, keinottelijoita vastaan, ja sikäli vallankumous muuttuu *sosialistiseksi*. Mitä pahinta marxilaisuuden väärentämistä, sen madaltamista, sen korvaamista liberalismilla on se, että yritetään pystyttää keino-tekoinen Kiinan muuri näiden vallankumousten välille, että yritetään erottaa ne toisistaan jonkin *muun kuin sen* perusteella, mitä tasoa on proletariaatin valmentuneisuus ja missä määrin proletariaatti on liittoutunut maalaisköyhälistön kanssa. Se olisi sosialistiseen proletariaattiin nähden porvariston taantumuksellista puolustamista vetoamalla näennäisen oppineesti siihen, että porvaristo on edistyksellistä verrattuna keskiaikaan.

Neuvostot edustavat muuten verrattomasti korkeampi-muotoista ja korkeampityyppistä demokratiaa juuri sen vuoksi, että yhdistämällä *työläisten ja talonpoikain suuret joukot* ja vetämällä ne mukaan politiikkaan Neuvostot muodostavat lähimpänä „kansaa” olevan (siinä mielessä kuin Marx puhui vuonna 1871 todellisesta kansanvallankumouksesta)¹²², mitä herkimmän mittarin, joka osoittaa joukkojen poliittisen kypsyyden, luokkakypsyyden kasvun ja kehityksen asteen. Neuvostotasavallan perustuslakia ei ole kirjoitettu minkään „suunnitelman” mukaan, sitä ei ole laadittu kabineteissa eikä tyrkytetty työtätekeville porvariston lakimiesten toimesta. Ei, tämä Perustuslaki on *muovautunut luokkataistelun* kehityskulussa, sitä mukaa kuin *luokkaristiriidat* ovat kypsyneet. Tätä todistavat nimenomaan ne tosiasiat, jotka Kautskyn on täytynyt tunnustaa.

Ensi alussa Neuvostot yhdistivät koko talonpoikaiston. Juuri köyhien talonpoikien kehittymättömyys, takapajuisuus, valistumattomuus vei siihen, että johto joutui kulakkien, rikkaiden, kapitalistien, pikkuporvarillisen intelligenssin käsiin. Se oli pikkuporvariston, menshevikkien ja sosialistivallankumouksellisten valta-aikaa (vain hölmöt tai Kautskyn kaltaiset luopiot saattoivat pitää näitä sosialisteina). Pikkuporvaristo horjui välttämättä ja kiertämättömästi porvariston diktatuurin (Kerenski, Kornilov, Savinkov) ja proletariaatin diktatuurin välillä, sillä taloudellisen asemansa perusominaisuuksien vuoksi pikkuporvaristo ei kykene lainkaan esiintymään itsenäisesti. Sivumennen mainittakoon, että Kautsky on luopunut täydellisesti marxilai-

suudesta, rajoittunut Venäjän vallankumousta analysoidessaan lainopilliseen, muodolliseen „demokratia”-käsitteeseen, jota porvaristo käyttää herruutensa verhona ja jolla se pettää joukkoja, ja *unohtanut* sen, että „demokratia” merkitsee todellisuudessa toisinaan *porvariston diktatuuria*, toisinaan tuohon diktatuuriin alistuvien poroporvarien voimatonta reformismia j.n.e. Kautskyn kirjasen mukaan kapitalistisessa maassa on ollut porvariston puolueita ja proletariaatin puolue, joka johtaa proletariaatin enemmistöä, sen joukkoja (bolshevikit), mutta *ei ole ollut* pikkuporvariston puolueita! Menshevikeillä ja eserrillä ei ole ollut *luokkapohjaa*, pikkuporvarillista juurta!

Pikkuporvariston, menshevikkien ja eserrien, horjunta valisti joukkoja ja vieroitti niiden valtaenemmistön, koko „pohjakerroksen”, kaikki proletaarit ja puoliproletaarit, moisista „johtajista”. Bolshevikit saivat Neuvostoissa enemmistön (Pietarissa ja Moskovassa vuoden 1917 lokakuuhun mennessä), eserrien ja menshevikkien keskuudessa voimistui hajaannus.

Voittanut bolshevikkivallankumous merkitsi horjunnan päättymistä, monarkian ja tilanherrain maanomistuksen täydellistä hävittämistä (ennen Lokakuun vallankumousta sitä *ei oltu* hävitetty). Me suoritimme *porvarillisen* vallankumouksen *loppuun saakka*. Talonpoikaisto *kokonaisuudessaan* seurasi meitä. Sen vastakkaisuus sosialistiseen proletariaattiin nähden ei voinut tulla heti yhdessä hetkessä ilmi. Neuvostot yhdistivät *yleensä* talonpoikaiston. Luokkajako talonpoikaiston keskuudessa ei ollut vielä käynyt ajankoh- taiseksi, ei ollut vielä ilmeistä.

Tämä tapahtui vuoden 1918 kesällä ja syksyllä. Tshekkoslovakien vastavallankumouksellinen kapina herätti kulakit. Kulakkikapinoiden aalto vyöryi kautta Venäjän. Talonpoikaisköyhälistö oppi, ei kirjoista eikä sanomalehdistä, *vaan elämästä* oppi näkemään, että sen edut ovat sovittamattomassa ristiriidassa kulakkien, rikkaiden, maalaisporvariston etujen kanssa. „Vasemmistoeserrit”, kuten jokainen pikkuporvarillinen puolue, heijastivat joukkojen horjuntaa, ja nimenomaan kesällä 1918 heidän keskuudessaan tapahtui jakautuminen: osa lähti tshekkoslovakien mukaan (kapina Moskovassa, jolloin Proshjan, vallattuaan lennätinlaitoksen — tunniksi! — kuulutti Venäjälle bolshevikkien kukistamisesta, sitten tshekkoslovakkeja vastassa

olleen armeijan ylikomentajan Muravjovin petos, j.n.e.) ja ylempänä mainittu osa pysyi bolshevikkien puolella.

Elintarvikepulan kärjistyminen kaupungeissa asetti yhä terävämmin kysymyksen viljamonopolista (minkä teoreetikko Kautsky „on unohtanut” taloudellisessa analyysissaan, jossa hän toistelee Masloville kymmenen vuotta sitten oppimiaan vanhoja asioita!).

Entinen tilanherrojen ja porvariston valtio, jopa demokraattis-tasavaltalainenkin valtio, lähetti maaseudulle aseellisia komennuskuntia, jotka olivat itse asiassa porvariston käskettävissä. Tätä herra Kautsky ei ole tietävinään! Siinä hän ei näe „porvariston diktatuuria”, eihän toki! Se oli „puhdasta demokratiaa”, varsinkin jos porvarillinen parlamentti sen hyväksyi! Siitä, miten Avksentjev ja S. Maslov yhdessä Kerenskien, Tseretelien y.m.s. eserrä- ja menshevikkiväen kanssa vuoden 1917 kesällä ja syksyllä vangitsivat maakomiteain jäseniä, siitä Kautsky „ei ole kuullut” mitään, siitä hän on vaiti!

Koko juttu on siinä, että porvarillinen valtio, joka toteuttaa porvariston diktatuuria demokraattisen tasavallan avulla, ei voi tunnustaa kansan kuullen palvelevansa porvaristoa, ei voi sanoa totuutta, vaan sen on pakko teeskennellä.

Mutta Kommuunin tyyppinen valtio, Neuvostovaltio sanoo kansalle *totuuden* suoraan ja avoimesti julistamalla olevansa proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuria ja saa juuri tällä totuudella puolelleen kymmeniä miljoonia uusia kansalaisia, jotka ovat sorretussa asemassa missä demokraattisessa tasavallassa tahansa, mutta joita Neuvostot vetävät mukaan osallistumaan politiikkaan, *demokratiaan*, hallitsemaan valtiota. Neuvostotasavalta lähettää kyliin aseellisia työväen komennuskuntia, ensi sijassa valveutuneimpia pääkaupunkien työläisiä. Nämä työläiset vievät sosialismia maaseudulle, vetävät puolelleen köyhälistöä, järjestävät ja valistavat sitä, auttavat sitä *lannistamaan porvariston vastarinnan*.

Kaikki asiaa tuntevat ja maaseudulla olleet sanovat, että maaseutumme elää *itse* vasta vuoden 1918 kesällä ja syksyllä „Lokakuun” (s.o. proletaarista) vallankumousta. On tapahtumassa käänne. Kulakkikapinain aalto vaihtuu köyhälistön nousuun, „köyhälistökomiteain” kasvuun. Sotaväessä kasvaa työläiskomissaarien ja -upseerien luku, divi-

sioonien ja armeijain työläiskomentajien luku. Samaan aikaan kun heinäkuun (1918) kriisin¹²³ ja porvariston voivotusten pelästyttämä höperö Kautsky juoksee liehitellen porvariston perässä ja kirjoittaa kokonaisen kirjasen, josta huokuu vakaumus, että talonpoikaisto kukistaa tuotapikaa bolshevikkien vallan, samaan aikaan kun tämä höperö pitää vasemmistoeserrien eroamista merkinä bolshevikkien kannattajapiirin „supistumisesta” (s. 37), samaan aikaan bolshevismmin kannattajapiiri *todellisuudessa laajenee äärettömästi*, sillä maalaisköyhälistön kymmenet miljoonat heräävät *itsenäiseen* poliittiseen toimintaan vapautuen kulakkien ja maalaisporvariston holhouksesta ja vaikutusvallasta.

Olemme menettäneet satoja vasemmistoeserriä, selkärangattomia intelligenttejä ja kulakkitalonpoikia ja saaneet puolellemme miljoonia köyhälistöön kuuluvia*.

Vuoden kuluttua siitä, kun proletaarinen vallankumous tapahtui pääkaupungeissa, sen vaikutuksesta ja sen avulla maaseudun syrjäkulmilla alkoi proletaarinen vallankumous, joka on varmistanut lopullisesti Neuvostovallan ja bolshevismmin, todistanut lopullisesti, ettei maassa ole sellaisia sisäisiä voimia, jotka voisivat sitä vastustaa.

Suoritettuaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen loppuun yhdessä koko talonpoikaiston kanssa Venäjän proletariaatti siirtyi lopullisesti sosialistiseen vallankumoukseen, kun sen onnistui jakaa maaseutu kahtia, saada mukaansa maaseudun proletaarit ja puoliproletaarit, yhdistää heidät kulakkeja ja porvaristoa, m.m. talonpoikaisporvaristoa vastaan.

Ellei pääkaupunkien ja suurten teollisuuskeskusten bolshevistinen proletariaatti olisi pystynyt liittämään ympärilleen maalaisköyhälistöä ja nostamaan sitä rikasta talonpoikaistoa vastaan, niin siinä tapauksessa tämä olisi todistanut Venäjän vielä „kypsymättömäksi” sosialistiseen vallankumoukseen, siinä tapauksessa talonpoikaisto olisi jäänyt „eheäksi”, t.s. kulakkien, rikkaiden, porvariston taloudellisen, poliittisen ja aatteellisen johdon alaiseksi, eikä vallankumous olisi kehittynyt porvarillis-demokraattista vallankumousta pitemmälle. (Mutta sekään, näin sulkeissa sanoen, ei olisi todistanut vielä sitä, ettei proletariaatin

* Neuvostojen VI edustajakokouksessa (6.—9. XI. 1918) oli 967 päätösvaltaista edustajaa, niistä 950 bolshevikkia, sekä 351 neuvottelevaa edustajaa, niistä bolshevikkeja 335. Bolshevikkeja oli yhteensä 97%.

olisi pitänyt valloittaa valtaa, sillä vain proletariaatti suoritti porvarillis-demokraattisen vallankumouksen todella loppuun asti, vain proletariaatti on tehnyt jotain tuntuvaan maailman proletaarisen vallankumouksen lähentämiseksi, vain proletariaatti on perustanut Neuvostovaltion, joka Kommuunin jälkeen on toinen askel sosialistista valtiota kohti.)

Toisaalta, jos bolshevistinen proletariaatti ei olisi jaksanut odottaa maaseudun luokkakautumista eikä olisi pysynyt sitä *valmistamaan* ja aikaansaamaan, vaan olisi heti vuoden 1917 loka- ja marraskuussa koettanut „dekretoimalla” julistaa kansalaissodan tai „saattaa sosialismin voimaan” maaseudulla, koettanut tulla toimeen tekemättä väliaikaista blokkia (liittoa) koko talonpoikaiston kanssa ja useita myönnytyksiä keskivarakkaille talonpojille y.m.s., niin se olisi silloin ollut *blanquilaista* ¹²⁴ marxilaisuuden vääristelyä, *vähemmistön* yritys tyrkyttää tahtoaan enemmistölle, se olisi silloin ollut teoreettista järjettömyyttä, kykenemättömyyttä ymmärtää sitä, että talonpoikaiston vallankumous on *vielä* porvarillista vallankumousta ja että takapajuisessa maassa vallankumousta ei voida tehdä socialistiseksi käymättä läpi *useita siirtymävaiheita, väliasteita*.

Kautsky on teorian ja politiikan tärkeässä kysymyksessä sotkenut *kaiken* ja osoittautunut käytännössä pelkäksi porvariston apuriksi, joka ulvoo proletariaatin diktatuuria vastaan.

* * *

Samanlaista, ellei vieläkin suurempaa sekasotkua on Kautsky saanut aikaan toisessakin mitä mielenkiintoisimmassa ja tärkeimmässä kysymyksessä, nimittäin siinä kysymyksessä, oliko Neuvostotasavallan *lainsäädännöllinen* toiminta maaudistuksen, tuon mitä vaikeimman ja samalla tärkeimmän socialistisen uudistuksen kohdalta periaatteellisesti oikeaa ja myös tarkoituksenmukaista? Olisimme sanomattoman kiitollisia jokaiselle länsieurooppalaiselle marxilaiselle, joka edes tärkeimpiin asiakirjoihin tutustuttuaan *arvostelisi* politiikkaamme, sillä siten hän auttaisi tavattomasti meitä ja edistäisi samalla maailman vallankumouksen kypsymistä. Mutta Kautsky tarjoaa arvostelun asemesta uskomatonta teoreettista sekasotkua, joka muuttaa marxi-

laisuuden liberalismiksi ja on käytännössä pelkkää kiukuista pikkuporvarin mielenpurkausta bolshevikkeja vastaan. Lukija päätelkään itse:

„Suurmaanomistusta ei voitu säilyttää. Vallankumous sai sen aikaan. Se kävi heti selväksi. Suurtiloja ei voitu olla luovuttamatta talonpoikaisväestölle”... (Teette väärin, herra Kautsky: te asetatte oman „selviönne” sen tilalle, miten eri *luokat* suhtautuivat tähän kysymykseen; vallankumouksen historia on todistanut, että suurmaanomistuksen säilyttäminen oli porvarien ja pikkuporvarien, menshevikkien ja eserrien kokoomushallituksen politiikkaa. Sen todistivat varsinkin S. Maslovin laki ja maakomiteain jäsenten vangitsemiset¹²⁵. Ilman proletariaatin diktatuuria „talonpoikaisväestö” ei olisi voittanut tilanherraa, joka liittoutui kapitalistin kanssa.)

... „Mutta ei oltu yhtä mieltä siitä, missä muodossa sen piti tapahtua. Pidettiin mahdollisena erilaisia ratkaisuja”... (Kautsky pitää eniten huolta „sosialistien” „yksimielisyydestä”, sanokoon sosialistiksi itseään kuka tahansa. Hän on unohtanut, että kapitalistisen yhteiskunnan perusluokkien täytyy tulla erilaiseen ratkaisuun.) ... „Sosialistiselta kannalta katsoen olisi järkevintä luovuttaa suuret tuotantolaitokset valtion omaisuudeksi ja sallia talonpoikien, jotka ovat tähän asti olleet niissä palkkatyöläisinä, hoitaa suurtiloja osuuskuntien muodossa. Mutta tällainen ratkaisu edellyttää, että täytyy olla sellaisia maatyöläisiä, joita Venäjällä ei ole. Toinen ratkaisu voisi olla se, että suurtilat luovutettaisiin valtion omaisuudeksi ja jaettaisiin sitten pikkupalstoiksi, joita vuokrattaisiin vähämaisille talonpojille. Tällöin olisi toteutettu vielä jotakin sosialismista”...

Kautsky selviytyy tässä, kuten aina, kuulun tempun avulla: toisaalta ei voida olla myöntämättä ja toisaalta täytyy tunnustaa. Hän *rinnastaa* erilaiset ratkaisut, eikä hänen päähänsä edes pälkähdä ajatus — ainoa reaalinen, ainoa marxilainen ajatus — minkä *vaiheiden* kautta pitää kapitalismista kommunismiin siirtymisen tapahtua niissä ja niissä *erikoisissa* oloissa. Venäjällä on palkkatyöläisiä maataloudessa, mutta heitä on vähän, eikä Kautsky ole kosketellut Neuvostovallan *asettamaa* kysymystä, miten on siirryttävä kommuuni- ja osuuskunnalliseen maanviljelykseen. Hullunkurisinta on kuitenkin se, että Kautsky tahtoo havaita pienten maatilkkujen vuokralle annossa „jotakin sosialismista”.

Itse asiassa tuo on *pikkuporvarillinen* tunnuslause, eikä siinä ole mitään „sosialismista”. Ellei „valtio”, joka antaa maata vuokralle, tule olemaan Kommuunin tyyppinen valtio, vaan parlamentaarinen porvarillinen tasavalta (Kautskyn ainainen oletamus on juuri se), niin maan vuokraus pieninä palstoina on tyyppillinen *liberaalinen reformi*.

Kautsky on vaiti siitä, että Neuvostovalta on lakkauttanut *kaikkinaisen* maanomistuksen. Enemmänkin. Hän kepuoi uskottomasti ja siteeraa Neuvostovallan dekreettejä siten, että jättää pois oleellisimman sisällön.

Sanottuaan, että „pientuotanto pyrkii tuotantovälineiden täydelliseen yksityisomistukseen” ja että Perustava kokous olisi „ainoa auktoriteetti”, joka pystyisi estämään jakoa (väite, jolle nauretaan Venäjällä, sillä kaikki tietävät, että työläiset ja talonpojat pitävät arvovaltaisina *vain* Neuvostoja ja että Perustava kokous on tullut tshekkoslovakien ja tilanherrojen tunnukseksi), Kautsky jatkaa:

„Eräs Neuvostohallituksen ensimmäisistä dekreeteistä sääli: 1. Tilanherrojen maanomistus lakkautetaan heti ilman mitään lunastusmaksua. 2. Tilanherrojen maatilat sekä kaikki hallitsijasuvun, luostarien ja kirkkojen maat kaikkine karjoineen ja talouskalustoineen, rakennuksineen ja kaikkine muine lisävarustuksineen siirtyvät toistaiseksi volostien maakomiteoiden ja talonpoikain edustajain ujestineuvostojen määräysvaltaan, kunnes Perustava kokous ratkaisee maakysymyksen.”

Siteerattuaan *vain nämä kaksi pykälää* Kautsky päättelee:

„Perustavaan kokoukseen vetoaminen on jäänyt kuolleeksi kirjaimeksi. Tosiasiassa eri volostien talonpojat ovat saaneet tehdä maalle mitä vain” (47).

Siinä teille näytteitä Kautskyn „arvostelusta”! Siinä „tieteellinen” teos, joka muistuttaa pikemminkin väärinystä. Saksalaiselle lukijalle vakuutetaan, että bolshevikit ovat antaneet periksi talonpoikaistolle maan yksityisomistusta koskevassa kysymyksessä! että bolshevikit ovat sallineet talonpoikien („eri volostien”) tehdä erikseen mitä haluavat!

Mutta todellisuudessa Kautskyn siteeraamassa dekreetissä — ensimmäisessä, lokakuun 26 p:nä 1917 (vanhaa lukua) annetussa dekreetissä — ei ole kaksi, vaan 5 pykälää *ynnä* kahdeksan pykälää „evästyksiä”, ja näistä evästyksistä sanotaan, että niitä „on pidettävä ohjeena”.

Dekreetin kolmannessa pykälässä sanotaan, että maatilat siirtyvät „*kansalle*”, että on ehdottomasti laadittava „tarkka luettelo kaikesta konfiskoitavasta omaisuudesta” ja omaisuus on otettava „mitä tarkimman vallankumouksellisen suojeluksen alaiseksi”. Ja evästyksessä sanotaan, että „yksityisten maanomistusoikeus lakkautetaan ainiaaksi”, että „maapalstoja, joilla on harjoitettu korkeatasoista maanviljelystä”, „*ei saa jakaa*”, että „konfiskoitujen maatilojen koko karja ja talouskalusto siirtyy ilman lunastusmaksua valtion tai yhteisön yksinomaiseen käyttöön näiden maatilojen suuruudesta ja merkityksestä riippuen”, että „kaikki maat siirtyvät koko kansalle kuuluvaan maavarantoon”.

Edelleen, samaan aikaan kun Perustava kokous hajotettiin (5. I. 1918), Neuvostojen III edustajakokous hyväksyi „Työätekevän ja riistetyn kansan *oikeuksien julistuksen*”, joka sisältyy nykyään Neuvostotasavallan Perustuslakiin. Tämän julistuksen II pykälän ensimmäisessä kohdassa sanotaan, että „maan yksityisomistus lakkautetaan” ja että „mallikelpoiset maatilat ja maataloudelliset tuotantolaitokset julistetaan koko kansan omaisuudeksi”.

Siis Perustavaan kokoukseen vetoaminen *ei ole* jäänyt kuolleeksi kirjaimeksi, sillä toinen koko kansan edustuslaitos, joka on talonpoikien silmissä äärettömän paljon arvovaltaisempi, otti maakysymyksen ratkaistavakseen.

Edelleen, helmikuun 6 (19) p:nä 1918 annettiin maan sosialisointilaki, jolla vahvistettiin vielä kerran kaiken maanomistuksen lakkauttaminen, luovutettiin sekä maat että *yksityisomistajain koko kalusto federaalisen Neuvostovallan valvonnan alaisina* toimivien neuvostoviranomaisten määräysvaltaan ja asetettiin maankäytön tehtäväksi

„kehittää maataloudessa yksityistalouksien yhdistämisen tietä kollektiivista taloudenhoitoa, joka on edullisempaa työn säästön ja tuottoisuuden kannalta, tarkoituksena siirtyä sosialistiseen talouteen” (11. pykälä, e-kohta).

Saattaen voimaan *tasasuhtaisen* maankäytön tämä laki vastaa peruskysymykseen „kenellä on oikeus maankäyttöön”:

(20. pykälä). „Erillisiä maapalstoja Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan rajojen sisällä saavat yhteiskunnallisiin ja yksityisiin tarpeisiin käyttää: A) Kulttuuri- ja valistustarkoituksiin: 1) valtio

Neuvostovallan (federaation, alueen, kuvernementin, ujestin, volostin ja kylän) elimien muodossa. 2) Yhteiskunnalliset järjestöt (Neuvostovallan paikalliselinten luvalla ja valvonnan alaisina). B) Maatalouden harjoittamiseen: 3) Maatalouskommuunit. 4) Maatalousosuuskunnat. 5) Kyläyhteisöt. 6) Yksityiset perheet ja henkilöt”...

Lukija huomaa, että Kautsky on vääristellyt koko asian ja esittänyt saksalaiselle lukijalle Venäjän proletaarisen valtion agraaripolitiikan ja -lainsäädännön aivan väärässä valossa.

Teoreettisesti tärkeitä, perustavia kysymyksiä Kautsky ei ole kyennyt edes asettamaan!

Nämä kysymykset ovat seuraavat:

(1) maankäytön tasasuhtaisuus ja

(2) maan kansallistaminen,— näiden molempien toimenpiteiden suhde sosialismiin yleensä ja kapitalismista kommunismiin siirtymiseen erittäin.

(3) Maan yhteismuokkaus pienestä ja hajanaisesta maanviljelystä yhteistettyyn suurviljelykseen siirtymisen muotona; onko tämän kysymyksen asettelu neuvostolainsäädännössä sosialismin vaatimusten mukainen?

Ensimmäiseen kysymykseen nähden todettakoon ennen kaikkea seuraavat kaksi tärkeintä tosiasiaa: (a) vuoden 1905 kokemuksia tarkastellessaan (viittaa esimerkiksi teokseeni, jonka aiheena on agraarikysymys Venäjän ensimmäisessä vallankumouksessa) bolshevikit osoittivat, että tasasuhtaisuus-tunnus oli merkitykseltään demokraattis-edistyksellinen, demokraattis-vallankumouksellinen, ja vuonna 1917 *ennen* Lokakuun vallankumousta he sanoivat sen aivan selvästi. (b) Ajaessaan läpi maan sosialisointilain, jonka „sieluna” on maankäytön-tasasuhtaisuus-tunnus, bolshevikit sanoivat täysin tarkasti ja selvästi: tämä ei ole meidän aatteemme, emme hyväksy tätä tunnusta, mutta pidämme velvollisuutenamme ajaa sen läpi, koska se on talonpoikaiston valtaenemmistön vaatimus. Ja työtätekevien enemmistön on *itsensä vapauduttava* aatteestaan ja vaatimuksistaan: noita vaatimuksia ei voida „lakkauttaa” eikä voida „hypätä” niiden yli. Me bolshevikit tulemme *auttamaan* talonpoikaistoa vapautumaan pikkuporvarillisista tunnuksista, *siirtymään* niistä mahdollisimman nopeasti ja helposti sosialistisiin tunnuksiin.

Marxilaisen teoreetikon, mikäli hän tahtoi auttaa työväen vallankumousta tieteellisellä analyysillä, olisi pitänyt

vastata ensinnäkin siihen, onko totta, että maankäytön-tasasuhtaisuus-aate merkitsee demokraattista vallankumousta, merkitsee *porvarillis*-demokraattisen vallankumouksen loppuunviemistä? Toiseksi, tekivätkö bolshevikit oikein ajaessaan äänillään läpi pikkuporvarillisen tasasuhtaisuuslain (ja noudattaessaan sitä hyvin lojaalisesti)?

Kautsky ei ole pystynyt edes *huomaamaan*, missä on teoreettisesti kysymyksen ydin!

Kautsky ei olisi milloinkaan kyennyt kumoamaan sitä, että tasasuhtaisuus-aatteella on edistykellinen ja vallankumouksellinen merkitys porvarillis-demokraattisessa kumouksessa. Sitä pitemmälle tuo kumous ei voi mennä. Päästyään loppuun se paljastaa joukoille *vielä selvemmin, nopeammin ja helpommin*, että porvarillis-demokraattiset ratkaisut *eivät riitä*, että on mentävä niitä pitemmälle, siirryttävä *sosialismiin*.

Talonpoikaisto, joka on syössyt alas tsaarivallan ja tilanherrat, haaveilee tasasuhtaisuudesta, eikä mikään voima voisi estää siitä talonpoikia, jotka ovat vapautuneet sekä tilanherroista että *porvarillis*-parlamentaarista, tasavaltalaisesta valtiosta. Proletaarit sanovat talonpojille: autamme teitä pääsemään „ihanteelliseen” kapitalismiin, sillä maankäytön tasasuhtaisuus on kapitalismin ihannoimista pientuottajan näkökulmasta. Ja samalla osoitamme teille, että se ei riitä, että on siirryttävä yhteisviljelyyn.

Olisipa mielenkiintoista nähdä, miten Kautsky yrittäisi todistaa, että proletariaatin *tällainen* talonpoikaiston taistelun johtaminen on virheellistä!

Kautsky on katsonut paremmaksi välttää kysymystä...

Edelleen, Kautsky on suorastaan pettänyt saksalaisia lukijoita salaamalla heiltä, että *maalaisissa* Neuvostovalta on antanut *suoranaisen* etuoikeuden kommuuneille ja osuuskunnille asettamalla ne ensimmäiselle tilalle.

Talonpoikaiston kanssa porvarillis-demokraattisen vallankumouksen loppuun asti — talonpoikaiston köyhimmän, proletaarisen ja puoliproletaarisen osan kanssa eteenpäin, sosialistiseen vallankumoukseen! Tällaista on ollut bolshevikien politiikka, ja yksinomaan se on ollut marxilaista politiikkaa.

Mutta Kautsky sotkee asiat eikä osaa asettaa ainoatakaan kysymystä! Toisaalta hän *ei uskalla* sanoa, että proletaarien olisi pitänyt erota talonpoikaistosta tasasuhtaisuus-

kysymyksessä, sillä hän käsittää moisen eroamisen järjettömyyden (ja sitä paitsi Kautsky vuonna 1905, jolloin hän ei vielä ollut luopio, kannatti selvästi ja suoraan työläisten ja talonpoikien välistä liittoa vallankumouksen voiton ehtona). Toisaalta Kautsky lainaa myötämielisesti liberaalisia type-ryyksiä menshevikki Masloville, joka „todistelee” pikkuporvarillisen tasa-arvoisuuden olevan *sosialismin kannalta* utopiaa ja taantumuksellista, mutta on vaiti siitä, että pikkuporvariston taistelu tasa-arvoisuuden ja tasasuhtaisuuden puolesta on *porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kannalta katsottuna* edistyksellistä ja vallankumouksellista.

Kautsky on sekottanut kaikki loputtomasti: huomattaa, että Kautsky (vuoden 1918 Kautsky) väittää kivenkovaan Venäjän vallankumouksen olevan luonteeltaan *porvarillinen*. Kautsky (vuoden 1918 Kautsky) vaatii: pysykää näissä puitteissa! Ja sama Kautsky havaitsee *pikkuporvarillisessa* reformissa, siinä, että vuokrataan pieniä maapalstoja *köyhille* talonpojille (t.s. päästään lähemmäksi tasasuhtaisuutta), „jotakin *sosialismista*” (*porvarillisen* vallankumouksen hyväksi)!!

Ymmärtäköön ken voi!

Lisäksi Kautsky osoittaa poroporvarin kykenemättömyyttä ottaa huomioon kyseisen puolueen todellista politiikkaa. Hän siteeraa menshevikki Maslovin *korulauseita haluumatta nähdä*, millaista oli menshevikkipuolueen *todellisen* politiikka vuonna 1917, jolloin tämä puolue „koalitiiossa” tilanherrojen ja kadettien kanssa kannatti itse asiassa *liberaalista maareformia ja sovintoa tilanherrojen kanssa* (todiste: maakomiteain jäsenten vangitsemiset ja S. Maslovin lakiehdotus).

Kautsky ei ole huomannut, että P. Maslov puhumalla koreita sanoja pikkuporvarillisen tasa-arvoisuuden taantumuksellisuudesta ja utooppisuudesta salaa todellisuuksensa, että menshevikkien politiikka oli talonpoikien ja tilanherrojen *sovinnon hierontaa* (t.s. tilanherrojen auttamista talonpoikien puijaamisessa) sen sijaan, että talonpojat kukistaisivat *vallankumouksellisesti* tilanherrat.

Jopa on „marxilainen” Kautsky!

Nimenomaan bolshevikit ovat ottaneet tarkoin huomioon porvarillis-demokraattisen ja sosialistisen vallankumouksen välisen eron: saattamalla loppuun edellisen he tekivät mah-

dolliseksi siirtyä toiseen. Yksinomaan tämä on vallankumouksellista ja marxilaista politiikkaa.

Ja turhaan Kautsky toistelee liberaalien hampaattomia pistopuheita: „Pientalonpojat eivät ole vielä missään eivätkä milloinkaan siirtyneet kollektiiviseen tuotantoon teoreettisten todistelujen vaikutuksesta” (50).

Kuinka teräväjärkistä!

Laajan maan talonpojat eivät ole missään eivätkä milloinkaan ennen olleet proletaarisen valtion vaikutuksen alaisina.

Pientalonpojat eivät ole missään eivätkä milloinkaan joutuneet köyhien ja rikkaiden talonpoikien väliseen avoimeen, jopa kansalaissodaksi muuttuvaan luokkataisteluun *sellaisissa oloissa*, että proletaarinen valtiovalta antaa köyhille aatteellista, poliittista, taloudellista ja sotilaallista tukea.

Keinottelijat ja pohatat eivät ole missään eivätkä milloinkaan rikastuneet ja talonpoikaisjoukot köyhtyneet näin suuresti sodasta.

Kautsky toistelee vanhoja juttuja, märehtii vanhoja asioita eikä uskalla edes ajatella proletariaatin diktatuurin uusia tehtäviä.

Hyvä Kautsky, entä jos talonpojilla *ei riitä* työvälineitä pientuotantoa varten ja proletaarivaltio *auttaa* heitä saamaan koneita kollektiivista maanviljelyä varten, onko se „teoreettista todistelua”? — — —

Siirtykäämme maan kansallistamista koskevaan kysymykseen. Narodnikkimme, muun muassa kaikki vasemmistoeserrät, kieltävät sen, että toteuttamamme toimenpide on maan kansallistamista. Teoreettisesti he ovat väärässä. Mikäli pysyttelemme tavaratuotannon ja kapitalismin puitteissa, sikäli maan yksityisomistuksen lakkauttaminen on maan kansallistamista. Sana „sosialisointi” ilmaisee vain pyrkimystä, sosialismiin siirtymisen toivomista, sen valmistelua.

Miten marxilaisten pitäisi suhtautua maan kansallistamiseen?

Tässäkin suhteessa Kautsky joko ei osaa edes asettaa kysymystä teoreettisesti tai — mikä on vielä pahempaa — hän kiertää kysymyksen tahallaan, vaikka venäläisestä kirjallisuudesta tiedetään, että Kautsky tuntee Venäjän marxilaisten kesken käydyt vanhat kiistat maan kansallistamis-

ja kunnallistamiskysymyksestä (suurtilojen luovuttaminen paikallisille itsehallinnoille) sekä maan jakamisesta.

Kautskyn väite, että luovuttamalla suurtilat valtiolle ja vuokraamalla niitä pikku palstoina vähämaisille talonpojille toteutettaisiin „jotakin sosialismista”, on suoranaista marxilaisuuden pilkkaamista. Olemme jo osoittaneet, ettei siinä ole mitään sosialismia. Eikä siinä kaikki: siinä ei ole myöskään *porvarillis-demokraattista* vallankumousta loppuun saakka vietyä. Kautskylle sattui se suuri onnettomuus, että hän luotti menshevikkeihin. Tästä oli seurauksena kuriositeetti: Kautsky, jonka mielestä vallankumouksemme on luonteeltaan porvarillinen ja joka moittii bolshevikkeja siitä, että heidän päähänsä pälkähti lähteä sosialismia kohti, itse tarjoaa liberaalista reformia muka sosialismina *vie-mättä tätä reformia* niin pitkälle, että maanomistussuhteet puhdistettaisiin täydellisesti kaikesta keskiaikaisuudesta! Tuloksena on, että Kautsky, samoin kuin hänen menshevikki-neuvojansakin, puolustaa johdonmukaisen porvarillis-demokraattisen vallankumouksen asemesta liberaalista porvaristoa, joka pelkää vallankumousta.

Todellakin. Minkä vuoksi valtion omaisuudeksi olisi muutettava ainoastaan suurtilat eikä kaikkia maita? Liberaalinen porvaristo saisi sillä tavalla säilytyksi entisyydestä mahdollisimman paljon (t.s. vallankumous muodostuisi mahdollisimman vähän johdonmukaiseksi) ja tekisi vanhaan palaamisen mahdollisimman helpoksi. Radikaalinen porvaristo, t.s. porvaristo, joka vie porvarillisen vallankumouksen loppuun saakka, asettaa tunnuslauseeksi *maan kansallistamisen*.

Kautsky, joka jo kauan sitten menneinä aikoina, lähes 20 vuotta sitten kirjoitti mainion agraarikysymystä käsittelevän marxilaisen teoksen, ei voi olla tietämättä sitä Marxin mainintaa, että maan kansallistaminen on nimenomaan *johdonmukainen porvariston* tunnuslause¹²⁶. Kautsky ei voi olla tuntematta Marxin polemiikka Rodbertusta vastaan ja Marxin „Lisäarvoteorioissaan” antamia mainioita selityksiä, joissa on esitetty erittäin havainnollisesti myös maan kansallistamisen vallankumouksellinen merkitys porvarillis-demokraattisessa mielessä.

Menshevikki P. Maslov, jonka Kautsky on valinnut niin epäonnistuneesti neuvojakseen, väitti, etteivät Venäjän talonpojat voi suostua kaiken (siinä luvussa talonpoikien-

kin) maan kansallistamiseen. Tämä Maslovin mielipide saattoi olla tietyssä määrin yhteydessä hänen „originelliin” teoriaansa (joka jäljittelee porvarillisia Marxin arvostelijoita), nimittäin absoluuttisen maankoron kiistämiseen ja „maan vähenevän hedelmällisyyden lain” (eli „tosiasian”, kuten Maslov sanoi) tunnustamiseen.

Todellisuudessa jo vuoden 1905 vallankumouksessa ilmeni, että Venäjän talonpoikien, sekä kyläyhteisöön kuuluvien että lohkotilallisten, valtaenemmistö kannattaa kaiken maan kansallistamista. Vuoden 1917 vallankumous vahvisti sen todeksi sekä toteutti sen vallan siirrettyä proletariaatille. Bolshevikit pysyivät uskollisina marxilaisuudelle eivätkä yrittäneet „hypätä” porvarillis-demokraattisen vallankumouksen yli (vaikka Kautsky syyttääkin meitä siitä — ilman mitään todisteita). Bolshevikit auttoivat ennen muuta talonpoikaiston radikaalisimpia, vallankumouksellisimpia, proletariaatille läheisimpiä porvarillis-demokraattisia ideologeja, nimittäin vasemmistoeserriä, suorittamaan sen, mikä oli itse asiassa maan kansallistamista. Maan yksityisomistus lakkautettiin Venäjällä vuoden 1917 lokakuun 26 päivästä, s.o. proletaarisen, sosialistisen vallankumouksen ensi päivästä lähtien.

Siten on luotu pohja, joka on kapitalismin kehityksen kannalta mitä täydellisin (Kautsky ei voi kieltää sitä luopumatta Marxista), ja samalla on luotu maankäyttäjärjestelmä, joka on *mitä joustavin* sosialismiin siirtymisen mielessä. Porvarillis-demokraattiselta kannalta katsoen Venäjän vallankumouksellinen talonpoikaisto *ei voi toivoa mitään enempää*: tältä kannalta katsoen *ei voi olla* mitään „ihanteellisempaa” kuin maan kansallistaminen ja tasavertaisuus maankäytössä, mitään „radikaalisempaa” (tältä samalta kannalta). Juuri bolshevikit ja vain bolshevikit, vain *proletaarisen* vallankumouksen voiton tuloksena, ovat auttaneet talonpoikaistoa viemään porvarillis-demokraattisen vallankumouksen todella loppuun saakka. Ja juuri siten he ovat tehneet kaiken voitavansa helpottaakseen ja jouduttaakseen sosialistiseen vallankumoukseen siirtymistä.

Tästä voidaan päätellä, miten uskomattoman suurta sekasotkua tarjoaa lukijalle Kautsky, kun hän syyttää bolshevikkeja siitä, etteivät nämä muka ymmärrä vallankumouksen porvarillista luonnetta, ja osoittaa luopuneensa

marxilaisuudesta siinä määrin, että *on kokonaan vaiti* maan kansallistamisesta ja esittää vähimmin vallankumouksellisen (porvarilliselta kannalta katsoen), liberaalisen agraarireformin „joksikin sosialismiksi”! — —

Olemme näin tulleet kolmanteen edellä esitetyistä kysymyksistä, siihen kysymykseen, missä määrin proletariaatin diktatuuri Venäjällä on ottanut huomioon yhteiseen maanmuokkaukseen siirtymisen tarpeellisuuden. Kautsky tekee tässä taaskin jotain sellaista, mikä muistuttaa suuresti väärennystä: hän siteeraa vain yhden bolshevikin „teesejä”, joissa sanotaan, että tehtävänä on siirtyä kollektiiviseen maanmuokkaukseen! Siteerattuaan erään näistä teeseistä „teoreetikkomme” huudahtaa voitonriemuisena:

„Siten, että jokin julistetaan tehtäväksi, ei valitettavasti vielä ratkaista tuota tehtävää. Kollektiivinen maatalous on Venäjällä tuomittu toistaiseksi jäämään vain paperille. Pientalonpojat eivät ole vielä missään eivätkä milloinkaan siirtyneet kollektiiviseen tuotantoon teoreettisten todistelujen vaikutuksesta” (50).

Sellaista kirjallista huijausta, jollaista Kautsky on tässä alentunut harjoittamaan, ei ole ollut vielä missään eikä milloinkaan. Hän siteeraa „teesejä” pysyen vaiti Neuvostovallan säätämästä *laista*. Hän jaarittelee „teoreettisesta todistelusta” pysyen vaiti proletaarisesta valtiovallasta, jonka hallussa ovat sekä tehtaajat että tavarat! Luopio Kautsky on unohtanut vuonna 1918 kaiken sen, mitä marxilainen Kautsky kirjoitti vuonna 1899 „Agraarikysymyksessä” niistä keinoista, joita proletaarisella valtiolla on käytettävissään pientalonpoikien siirtämiseksi asteittaisesti sosialismiin.

Tietysti se on kovin vähäistä, jos on muutamia satoja valtion tukemia maatalouskommuuneja ja neuvostotiloja (t.s. suurtiloja, joita työläisosuuskunnat viljelevät valtion kustannuksella). Mutta voidaankohan pitää „arvosteluna” sitä, että Kautsky kiertää kokonaan tämän tosiasian?

Maan kansallistaminen, joka suoritettiin Venäjällä proletariaatin diktatuurin toimesta, oli varmimpana takeena porvarillis-demokraattisen vallankumouksen suorittamisesta loppuun — siinäkin tapauksessa, että vastavallankumouksen voitto olisi pakottanut kääntymään kansallistamisesta takaisin jakoon (sellaista tapausta käsittelin varta vasten

kirjasessani, joka koskee marxilaisten agraariohjelmaa vuoden 1905 vallankumouksessa). Sitä paitsi maan kansallistaminen tarjosi proletaariselle valtiolle suurimmat mahdollisuudet siirtyä sosialismiin maanviljelyksessä.

Yhteenvedo: Se, mitä Kautsky on meille tarjonnut, on teorian kannalta uskomatonta sekasotkua ja täydellistä luopumista marxilaisuudesta ja käytännön kannalta nöyrää porvariston ja sen reformismin pokkurointia. On sekin arvostelua, en muuta sano!

* * *

Teollisuuden „taloudellisen analysoinnin” Kautsky aloittaa seuraavalla mainiolla päätelmällä:

Venäjällä on kapitalistinen suurteollisuus. Eikö sen pohjalta voitaisi rakentaa sosialistista tuotantoa? „Sellaista voitaisiin ajatella, jos sosialismi olisi sitä, että eri tehtaiden ja kaivosten työläiset ottavat ne omaisuudekseen” (kirjaimellisesti: ottavat ne omakseen) „hoitaakseen taloutta joka tehtaalla erikseen” (52). Kautsky jatkaa: „Juuri tänään, elokuun 5 pnä, kirjoittaessani näitä rivejä, Moskovasta tiedotettiin Leninin pitäneen elokuun 2 pnä puheen, jossa hänen ilmoitettiin sanoneen: „Työläiset pitävät lujasti tehtaita hallussaan, eivätkä talonpojat anna maita tilanherroille.” Tunnus „tehtaat työläisille, maat talonpojille” ei ole tähän asti ollut sosialidemokraattinen, vaan anarko-syndikalistinen tunnus” (52—53).

Olemme kopioineet tämän päätelmän kokonaisuudessaan, jotta Venäjän työläiset, jotka ennen kunnioittivat Kautskya ja syystä kunnioittivatkin, näkisivät itse tuon porvariston puolelle siirtyneen loikkarin menettelytavat.

Ajatelkaas: elokuun 5 pnä, jolloin oli jo olemassa paljon dekreettejä tehtaiden kansallistamisesta Venäjällä eivätkä työläiset olleet „ottaneet omakseen” ainoatakaan tehdasta, vaan *kaikki* luovutettiin tasavallan omaisuudeksi, elokuun 5 pnä yhden puheestani otetun lauseen ilmeisen veijarimaisen tulkinnan nojalla Kautsky syötti saksalaisille lukijoille sellaista käsitystä, että muka tehtaat luovutetaan Venäjällä yksityisille työläisille! Ja tämän jälkeen Kautsky hokee hokemistaan monilla kymmenillä riveillä, ettei tehtaita saa luovuttaa yksitellen työläisille!

Tuo ei ole arvostelua, vaan porvariston lakeijan tempu, lakeijan, jonka kapitalistit ovat palkanneet panettelemaan työväen vallankumousta.

Tehtaat on luovutettava valtiolle tai yhteisölle taikka kulutusosuuskunnille, kirjoittaa Kautsky yhä uudestaan ja uudestaan ja lisää lopuksi:

„Tälle tielle nyt onkin yritetty lähteä Venäjällä”... Nyt!! mitähän tuolla oikein tarkoitetaan? elokuussako? Miksei Kautsky voinut tilata Steiniltään, Axelrodiltaan tai muilta Venäjän porvariston ystäviltä edes yhden tehtaita koskevan dekreetin käännöstä?

...„Kuinka pitkälle siinä on menty, ei ole vielä havaittavissa. Joka tapauksessa Neuvostotasavallan tämä puoli on meistä mielenkiintoisin, mutta se on yhä kokonaan hämärän peitossa. Dekreeteistä ei ole puutetta”... (Sen tähden Kautsky ei välitäkään niiden *sisällöstä* taikka salaa sen lukijoiltaan!), „mutta ei ole varmoja tietoja näiden dekreettien tehokkuudesta. Sosialistinen tuotanto ei ole mahdollista ilman kaikinpuolista, yksityiskohtaista, varmaa ja pikaisesti informoivaa tilastopalvelua. Sellaista Neuvostotasavalta ei ole tähän mennessä voinut saada aikaan. Tiedot, joita saamme sen taloudellisista toiminnoista, ovat äärimmäisen ristiriitaisia, eikä niitä voida mitenkään tarkastaa. Tämä on myös eräs tulos diktatuurista ja demokratian tukahduttamisesta. Ei ole paino- ja sananvapautta”... (53).

Kas noin kirjoitetaan historiaa! Kapitalistien ja dutovilaisten „vapaasta” lehdistöstä Kautsky saisi tietoja työläisille siirtyvistä tehtaista... Totta tosiaan, tuo luokkien yläpuolella oleva „tosi tiedemies” on kerrassaan loistava! Kautsky ei halua kajota yhteenkään niistä lukemattomista tosiasioista, jotka todistavat, että tehtaat luovutetaan *vain* tasavallalle, että niitä johtaa Neuvostovallan asettama elin, Korkein Kansantalouselineuvosto, jossa enemmistönä ovat ammattiliittojen valitsemat työläiset. Hellittämättä, itsepin-
 taisesti kuin koteloihminen hän jankuttaa yhtä ja samaa: antakaa minulle rauhanomainen, kansalaissodaton, diktatuuriton demokratia, jolla on hyvä tilastopalvelu (Neuvostotasavalta on perustanut tilastotoimiston ja kutsunut sinne Venäjän parhaat tilastotieteen voimat, mutta ihanteellista tilastopalvelua ei tietenkään voida järjestää heti). Sanalla sanoen, Kautsky vaatii nimenomaan vallankumouksetonta vallankumousta, jossa ei käydä raivoisaa taistelua eikä käy-
 tetä väkivaltaa. Se on samaa kuin jos vaadittaisiin lakkoja, joissa työläisten ja työnantajien intohimot eivät saa kiihtyä.

Koettakaapa tehdä ero moisen „socialistin” ja tavallisen liberaalisen virkamiehen välillä!

Ja tuollaiseen „asia-aineistoon” nojaten, s.o. sivuuttaen tahallaan täysin yliolkaisesti lukuisat tosiasiat, Kautsky tekee seuraavan „johtopäätöksen”:

„Epävarmaa on, lieneekö Venäjän proletariaatti saanut todellisten käytännöllisten saavutusten eikä dekreettien mielessä Neuvostotasavalta enemmän kuin se olisi saanut Perustavalta kokoukselta, missä aivan samoin kuin Neuvostoissakin olivat enemmistönä socialistit, joskin väriltään nämä olivat toista maata” (58).

Oikea kukkanen, eikö totta? Kehotamme Kautskyn ihailijoita levittämään tätä mietelauseetta laajemmalti Venäjän työläisten keskuuteen, koska Kautsky ei olisi voinut antaa parempaa aineistoa poliittisen rappionsa arvostelemiseksi. Myös Kerenski oli „socialisti”, toverit työläiset, mutta vain „väriltään toista maata”! Historioitsija Kautskya tyydyttää nimi, titteli, jonka oikeistoeserrät ja menshevikit „ovat ottaneet” itselleen. Historioitsija Kautsky ei halua edes kuullakaan tosiasioista, jotka todistavat, että Kerenskin aikana menshevikit ja oikeistoeserrät kannattivat porvariston imperialistista politiikkaa ja sotarosvousta, hän pysyy vaatimattomasti vaiti siitä, että Perustavassa kokouksessa olivat enemmistönä juuri nämä imperialistisen sodan ja porvariston diktatuurin sankarit. Ja tätä sanotaan „taloudelliseksi analysoinniksi”!..

Lopuksi vielä yksi näyte „taloudellisesta analysoinnista”:

... „Sen sijaan että laajentaisi yleistä hyvinvointia, Neuvostotasavalta on yhdeksänkuukautisen olemassaolonsa jälkeen pakotettu selittämään, mistä yleinen puute johtuu” (41).

Kadetit ovat totuttaneet meidät kuulemaan moisia järkeilyjä. Kaikki porvariston palkkarengit Venäjällä ajattelevat näin: antakaapas yhdeksän kuukauden kuluttua yleinen hyvinvointi — neljä vuotta kestäneen tuhoisan sodan jälkeen, samalla kun ulkomainen pääoma auttaa kaikin tavoin Venäjän porvaristoa sabotoimaan ja kapinoimaan. *Todellisuudessa* ei Kautskyn ja vastavallankumouksellisen porvarin välille ole jäänyt kerrassaan mitään eroa, ei eron häivääkään. „Socialismin mukaisiksi” sävytetyissä imelissä puheissa hoetaan samaa, minkä kornilovilaiset, dutovilaiset ja krasnovilaiset sanovat Venäjällä karskisti, kiertelemättä ja kaunistelematta.

* * *

Edellä olevat rivit on kirjoitettu marraskuun 9 pnä 1918. 9:n ja 10:n päivän välisenä yönä saatiin Saksasta sanomia voitokkaan vallankumouksen alkamisesta ensin Kielissä ja muissa pohjois- ja rannikkokaupungeissa, missä valta on siirtynyt työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille, ja sitten Berliinissä, missä valta on niin ikään siirtynyt Neuvoston käsiin.

Loppulause, joka minun olisi pitänyt laatia Kautskya ja proletaarista vallankumousta käsittelevään kirjaseen, on käynyt tarpeettomaksi.

Marraskuun 10 pnä 1918.

*I liite*PERUSTAVAA KOKOUSTA KOSKEVAT TEESIT ¹²⁷*II liite*

VANDERVELDEN UUSI KIRJA VALTIOSTA

Sain tilaisuuden tutustua Vandervelden kirjaan „Sosialismi valtiota vastaan” (Pariisi, 1918) vasta sen jälkeen, kun olin lukenut Kautskyn kirjan. Tahtomattanikin tulin vertaileeksi näitä kirjoja toisiinsa. Kautsky on II (1889—1914) Internationalen aatteellinen johtaja, Vandervelde on sen virallinen edustaja Kansainvälisen sosialistisen toimiston ¹²⁸ puheenjohtajana. Kumpikin edustaa II Internationalen täydellistä vararikkoa, kumpikin peittelee „taidokkaasti”, ovelasti kuin kokenut sanomalehtimies konsanaan, marxilaisin sanoin tätä vararikkoa, omaa romahdustaan ja siirtymistään porvariston puolelle. Toinen on meille erikoisen havainnollisena osoituksena tyypillisestä saksalaisesta opportunistista, joka on jäykkää, teoretisovaa ja vääristelee karkeasti marxilaisuutta karsimalla marxilaisuudesta pois sen, mikä siinä ei kelpaa porvaristolle. Toinen on tyypillinen vallitsevan opportunistin romaaniselle — tietyissä mitassa voitaneen sanoa länsieurooppalaiselle (tarkoittaen Saksasta lännempänä sijaitsevaa) — muunnokselle, joka on joustavampaa, liukasliikkeisempää ja vääristelee marxilaisuutta hiotummin, mutta silti saman perusmenetelmän mukaan.

Molemmat vääristelevät juurta myöten niin Marxin valtio-oppia kuin myös hänen oppiaan proletariaatin diktaatturista, mutta Vandervelde käsittelee enemmän ensimmäistä kysymystä ja Kautsky toista. Molemmat hämäävät näiden kysymysten keskinäisen kiinteän, erottamattoman yhteyden. Molemmat ovat sanoissaan vallankumouksellisia ja marxilaisia, mutta teoissaan luopioita, jotka ponnistavat

kaikkensa *päästäkseen puhumalla eroon* vallankumouksesta. Kummankaan kirjassa ei ole häivettäkään siitä, mikä kaikissa Marxin ja Engelsin teoksissa on läpikäyvä ajatuksena, siitä, mikä erottaa todellisen sosialismin sen porvarillisesta irvikuvasta, nimittäin ei ole tehty selkoa siitä, että vallankumouksen tehtävät *eroavat* reformin tehtävistä, vallankumoustaktiikka eroaa reformitaktiikasta eikä selitetä proletariaatin osuutta palkkaorjuuteen perustuvan järjestelmän tai järjestyksen *hävittämisessä* erotukseksi siitä, mikä osuus on „suurvaltojen” proletariaatilla, joka menee porvariston kanssa saaliinjaolle saaden pienen osan tämän imperialistisesta ylivoitosta ja ylimääräisestä saaliista.

Esitämme muutamia Vandervelden olennaisimpia ajatuksia tämän arviomme vahvistukseksi.

Vandervelde siteeraa tavattoman ahkerasti Marxia ja Engelsiä, samoin kuin Kautskykin. Ja Kautskyn tapaan hän siteeraa Marxin ja Engelsin teoksista vaikka mitä, *paitsi* sitä, mitä porvaristo ei hyväksy millään ja mikä erottaa vallankumousmiehen reformistista. Proletariaatin suorittamasta valtiovallan valtaamisesta on lainauksia vaikka kuinka paljon, koska käytännössä se on jo johdettu yksinomaan parlamentaarisiiin puitteisiin. Siitä, että Kommuunin antaman kokemuksen jälkeen Marx ja Engels katsoivat tarpeelliseksi tehdä lisäyksiä osittain jo vanhentuneeseen „Kommunistiseen manifestiin” selittämällä sen totuuden, että työväenluokka ei voi ilman muuta ottaa käyttöönsä valmista valtiokoneistoa, että sen täytyy *murskata* tuo koneisto — siitä *ei ole halaistua sanaakaan!* Vandervelde samoin kuin Kautskykin sivuuttavat kuin yhteisestä sopimuksesta vaitiololla juuri sen, mikä on olennaisinta proletariaatin vallankumouksen antamassa *kokemuksessa*, juuri sen, mikä erottaa proletariaatin vallankumouksen porvariston reformeista.

Samoin kuin Kautskykin Vandervelde jaarittelee proletariaatin diktatuurista vain päästäkseen eroon siitä. Kautsky on tehnyt sen vääristelemällä törkeästi asioita. Vandervelde tekee samoin, mutta hiotummin. Vastaavassa kohdassa, 4. pykälässä, jossa puhutaan „proletariaatin suorittamasta valtiovallan valtaamisesta”, hän omistaa „b”-kohdan sellaiselle kysymykselle kuin „proletariaatin kollektiivinen diktatuuri”, „siteeraa” Marxia ja Engelsiä (toistan: jättäen pois juuri sen, mikä koskee tärkeintä, van-

han porvarillis-demokraattisen valtiokoneiston *murskaamista*) ja tekee johtopäätöksen:

... „Sosialistipiireissä yhteiskunnallinen vallankumous käsitetään tavallisesti tällaiseksi: uusi kommuuni, joka tällä kertaa voittaa, eikä vain yhdessä paikassa, vaan kapitalistisen maailman tärkeimmissä keskuksissa.

Tämä on hypoteesi, mutta hypoteesi, jossa ei ole mitään epätodennäköistä sellaisena aikana, jolloin jo käy ilmeiseksi, että sodanjälkeinen kausi tuo monissa maissa esiin ennen kuulumattoman kärkeviä luokkavastakohtia ja sosiaalisia kouristuksia.

Mutta jos Pariisin Kommuunin epäonnistuminen — Venäjän vallankumouksen vaikeuksista puhumattakaan — todistaa jotakin, niin nimenomaan sitä, että on mahdotonta tehdä loppu kapitalistisesta järjestelmästä, niin kauan kuin proletariaatti ei ole kylliksi valmistautunut käyttämään sitä valtaa, joka voi olosuhteiden pakosta joutua sen käsiin” (s. 73).

Eikä mitään sen enempää itse asiasta!

Sellaisia ovat II Internationalen johtajat ja edustajat! Vuonna 1912 he allekirjoittivat Baselin manifestin, jossa sanoivat suoraan, että sodalla, joka sitten vuonna 1914 puhkesi, on oleva välitön yhteys proletaariseen vallankumoukseen, ja suorastaan *uhkasivat* vallankumouksella. Mutta kun sitten syttyi sota ja muodostui vallankumouksellinen tilanne, niin he, nuo Kautskyt ja Vanderveldet, alkoivatkin sanoutua irti vallankumouksesta. Suvaitkaa huomata: Kommuunin tyyppinen vallankumous on vain hypoteesi, jossa ei ole mitään epätodennäköistä! Tämä on aivan samantapaista kuin Kautskyn järkeilyt Neuvostojen mahdollisesta merkityksestä Euroopassa.

Mutta niinhän ajattelee jokainen sivistynyt *liberaali*, joka epäilemättä myöntää nyt jo sen, että uusi kommuuni „ei ole epätodennäköinen”, että Neuvostoilla on suuri tulevaisuus y.m.s. Proletaarinen vallankumousmies eroaa liberaalista siinä, että teoreetikkona hän analysoi nimenomaan Kommuunin ja Neuvostojen uutta *valtiollista* merkitystä. Vandervelde *on vaiti* kaikesta siitä, mitä Marx ja Engels ovat sanoneet yksityiskohtaisesti tästä aiheesta analysoidessaan Kommuunin kokemuksia.

Käytännönmiehenä ja poliitikkona marxilaisen pitäisi selittää, että vain sosialismin petturit saattavat nykyään vetäytyä syrjään tehtävästä, joka vaatii, että on tehtävä selväksi proletaarisen (joko Kommuuni-, Neuvosto- tai jonkin muun tyyppisen) vallankumouksen välttämättömyys,

tehtävä selväksi siihen valmistautumisen välttämättömyys, tehtävä joukkojen keskuudessa propagandaa vallankumouksen hyväksi, kumottava vallankumousvastaiset pikkuporvarilliset ennakkoluulot j.n.e.

Mitään sellaista ei Kautsky eikä Vandervelde tee, ja juuri siksi, koska he itse ovat sosialismin pettureita, jotka haluavat vain säilyttää työläisten keskuudessa maineensa sosialisteina ja marxilaisina.

Katsokaapa kysymyksen teoreettista asetelua.

Valtio ei ole demokraattisessakaan tasavallassa muuta kuin koneisto, jolla jokin luokka lannistaa toisen. Kautsky tietää, myöntää ja tunnustaa tämän totuuden, mutta... mutta karttaa tärkeintä kysymystä, mikä luokka, miksi ja millä keinoin proletariaatin on lannistettava, kun se on taistellen pystyttänyt proletaarisen valtion.

Vandervelde tietää, myöntää ja tunnustaa tämän marxilaisuuden perusväittämän, siteeraa sen (kirjansa 72. sivulla), mutta... ei mainitse sanallakaan sellaisesta „epämiellyttävästä” (herroille kapitalisteille epämiellyttävästä) aiheesta kuin *riistäjien vastarinnan lannistamisesta!*

Vandervelde on kuten Kautskykin kiertänyt kokonaan tämän „epämiellyttävän” aiheen. Siinä juuri esiintyykin heidän luopuruutensa.

Vandervelde, samoin kuin Kautskykin, on suuri mestari dialektiikan vaihtamisessa eklektisismiin. Toisaalta ei voida olla myöntämättä ja toisaalta on tunnustettava. Toisaalta valtioksi voidaan käsittää „kansakunnan kokonaisuus” (katso Littré'n sanakirjaa — tieteellinen teos, kuinkas muuten — Vanderveldellä s. 87), toisaalta valtio voidaan käsittää „hallitukseksi” (sama). Tämän tieteellisen typeryyden Vandervelde on hyväksyen jäljentänyt *rinnan* Marxilta otettujen sitaattien kanssa.

„Valtio”-sanana marxilainen merkitys erii sen tavallisesta merkityksestä, kirjoittaa Vandervelde. Sen vuoksi voi sattua „väärinkäsityksiä”. „Valtiolla” Marx ja Engels eivät tarkoita valtiota tämän sanan laajassa mielessä, yhteiskunnan johtoelimenä, yhteisten etujen edustajana (intérêts généraux de la société). He käsittävät valtion valtaelimeksi, arvovallan elimeksi, välineeksi, jonka avulla luokka hallitsee toista luokkaa (Vanderveldellä ss 75—76).

Valtion hävittämisestä Marx ja Engels puhuvat vain jälkimmäisessä merkityksessä... „Liian absoluuttiset väitteet

saattaisivat osoittautua epätarkoiksi. Yksinomaan yhden luokan herruuteen perustuvan kapitalistien valtion ja proletaarien valtion välillä, jonka tarkoituksena on luokkien hävittäminen, on monia siirtymäasteita" (s. 156).

Tämä on Vandervelden „maneeria”, joka eroaa vain hieman Kautskyn maneerista ja on olennaisesti aivan samaa. Dialektiikka kiistää absoluuttiset totuudet selvittäen vastakohtien vaihtumista ja kriisien merkitystä historiassa. Eklektikko ei halua „liian absoluuttisia” väitteitä saadakseen uitetuksi läpi pikkuporvarillisen, poroporvarillisen toivomuksensa — vaihtaa vallankumous „siirtymäasteisiin”.

Kautskyt ja Vanderveldet ovat tyyten vaiti siitä, että kapitalistiluokan herruuden välikappaleena olevan valtion ja proletariaatin herruuden välikappaleena olevan valtion välisenä siirtymäasteena on juuri *vallankumous*, joka on porvariston *kukistamista*, sen valtiokoneiston *särkemistä* ja murskaamista.

Kautskyt ja Vanderveldet hämäävät sen, että porvariston diktatuurin täytyy vaihtua *yhden* luokan, proletariaatin diktatuuriksi, että *vallankumouksen* „siirtymäasteita” seuraavat proletaarisen valtion asteitaisen kuoleutumisen „siirtymäasteet”.

Siinä juuri esiintyykin heidän poliittinen luopuruutensa.

Se juuri onkin dialektiikan vaihtamista teoriassa, filosofiassa eklektisismiin ja sofistikkaan. Dialektiikka on konkreettista ja vallankumouksellista, toisen luokan diktatuurista toisen luokan diktatuuriin „siirtymisen” se erottaa demokraattisen proletaarisen valtion „siirtymisestä” valtiotomaan olomuotoon („valtion kuoleutumisesta”). Kautskyn ja Vanderveldein eklektiikka ja sofistikka hämäävät porvariston mieliksi kaiken, mikä luokkataistelussa on konkreettista ja täsmällistä, ja asettavat tilalle yleisen „siirtymis”-käsitteen, jolla voi peittää luopumistaan vallankumouksesta (ja jolla *yhdeksän kymmenesosaa* aikamme virallisista *sosialidemokraateista peittää* sitä)!

Vandervelde on eklektikkona ja sofistina taitavampi ja ovelampi kuin Kautsky, koska *korulauseella*: „siirtyminen valtiosta suppeassa merkityksessä valtioon laajassa merkityksessä” voidaan kiertää kaikki vallankumouskysymykset, olkootpa ne millaisia tahansa, kiertää kaikki vallankumouksen ja reformin väliset eroavuudet, jopa marxilaisen ja

liberaalinkin välisen eron. Sillä kenenpä eurooppalaisesti sivistyneen porvarin päähän pälkähtäisi kieltää „yleensä” „siirtymäasteet” tuossa „yleisessä” merkityksessä?

„Olen samaa mieltä kuin Guesde siitä”, Vandervelde kirjoittaa, „että tuotannon ja vaihdon välineitä ei voida sosialisoida ennen kuin täytetään seuraavat kaksi ehtoa:

1. Nykyinen valtio, elin, jonka avulla luokka hallitsee toista luokkaa, muutetaan, kuten Menger sanoo, työn kansanvaltioksi siten, että proletariaatti valtaa valtiiovallan.

2. Valtio arvovallan elimenä ja valtio johtoelimenä eli, Saint-Simonin sanontaa käyttäen, ihmisten hallitsemisen elimenä erotetaan esineiden hallinnasta” (89).

Vandervelde on painattanut tämän kursiivilla tähden-
täen erikoisesti näiden väittämien merkitystä. Mutta tämä-
hän on pelkkää eklektistä sekasotkua, täydellistä luopumista
marxilaisuudesta! „Työn kansanvaltiohan” on vain sen
entisen „vapaan kansanvaltion” toistamista, jolla 70-luvun
saksalaiset sosialidemokraatit keikailivat ja jonka Engels
leimasi tolkuttomuudeksi¹²⁹. Sanonta „työn kansanvaltio”
on fraasi, joka sopii pikkuporvarilliselle demokraatille (mei-
käläisen vasemmistoeserrän kaltaiselle), fraasi, joka asettaa
luokkakäsitteiden tilalle *luokkien ulkopuolella* olevat käsit-
teet. Vandervelde rinnastaa *proletariaatin* (yhden *luokan*)
suorittaman valtiiovallan valtaamisen ja „kansanvaltion”
huomaamatta, että tuloksena on sekasotku. Kautsky saa
„puhtaalla demokraatiallaan” aikaan samanlaista sotkua ja
jättää niin ikään vallankumouksenvastaisesti ja pikku-
porvarin tavoin ottamatta huomioon luokkavallankumouk-
sen, proletariaatin luokkadiktatuurin ja *luokkavaltion*
(proletaarisen valtion) tehtävät.

Edelleen. Ihmisten hallitseminen häviää ja luovuttaa
paikkansa esineiden hallinnalle vasta silloin, kun ei ole
enää *mitään* valtiota. Tuolla verrattain kaukaisella tulevai-
suudella Vandervelde hämää ja saattaa varjoon *huomispäi-
vän* tehtävän: porvariston *kukistamisen*.

Tuollainen menettely on taaskin samaa kuin liberaalisen
porvariston palveleminen. Liberaalikin suostuu puhumaan
siitä, miten käy sitten, kun ei enää tarvitse hallita ihmisiä.
Mikä estäisi askartelemasta noin vaarattomien haaveiden
parissa? Mutta ollaanpas vaiti siitä, että proletariaatin
pitää nujertaa pakkoluovutusta vastustavan porvariston
vastarinta. Sitä vaatii porvariston luokkaetu.

„Sosialismi valtiota vastaan”. Se on Vandervelden kumarrus proletariaatille. Kumartaminen ei ole vaikeaa, jokainen „demokraattinen” poliitikko osaa kumartaa valitsijoilleen. Mutta „kumarruksen” avulla uitetaan läpi vallankumouksenvastaista, proletariaatinvastaista sisältöä.

Vandervelde kertailee yksityiskohtaisesti Ostrogorskia¹³⁰, miten paljon petosta, väkivaltaa, lahjomista, vilppiä, teko-pyhyyttä ja köyhien ahdistamista piilee nykyajan porvarillisen demokratian sivilisoidun, huolitellun, kiilloitetun pinnan alla: Mutta Vandervelde ei tee siitä johtopäätöstä. Hän ei huomaa, että porvarillinen demokratia on työtätekevien ja riistettyjen joukkojen lannistamista, *kun taas proletaarisen demokratian* tulee olla *porvariston lannistamista*. Kautsky ja Vandervelde ovat sokeita näkemään sitä. Nämä pikkuporvarilliset marxilaisuuden kavaltajat laahustavat porvariston perässä, jonka luokkaetu *vaatii* kiertämään tämän kysymyksen, *vaatii* olemaan vaiti siitä tai suoranaisesti kieltämään tuollaisen lannistamisen tarpeellisuuden.

Marxilaisuudenvastaista pikkuporvarillista eklektisismiä, dialektiikanvastaista sofistiiikkaa, proletariaatin vallankumouksen vastaista poroporvarillista reformismia, näin olisi Vandervelden kirja pitänyt otsikoida.

EHDOTUS PÄÄTÖKSEKSI VALTIONVALVONNAN SOVELTAMISESTA ¹³¹

Työn säännöstelyä ja puolustuskuntoisuuden parantamista varten tapahtuvan valtionvalvonnan soveltamista koskevassa kysymyksessä valiokunnan enemmistö puoltaa lentävää valvontaa, t.s. suuret valtuudet omaavien ryhmien tai komissioiden lähettämistä eri laitoksiin suorittamaan tarkastusta.

On esitettävä konkreettiset, tosiasioihin perustuvat numerotiedot siitä, mitä voimia (ennen muuta puolueeseen kuuluvia ja sitten puolueeseen kuulumattomia, mutta ehdottomasti rehellisiä henkilöitä) meillä on käytettävissämme todellisen valvonnan suorittamiseksi. Paljonko on eri alojen spesialisteja, paljonko on tovereita, joilla on kokemusta hallinnollisella alalla ja johtotyössä.

Valvontatehtävät ovat kahdenlaatuisia:

yksinkertaisin tehtävä on varastojen, elintarvikkeiden y.m.s. tarkastaminen,

vaikeampia tehtäviä ovat työn oikeellisuuden tarkastaminen; taistelu sabotaasia vastaan, sabotaasitoiminnan täydellinen paljastaminen; töiden järjestelysteemin tarkastaminen; maksimaalisen *työntuottavuuden* turvaaminen j.n.e.

Ensivuoroisin tehtävä on *elintarvikeasiain* ja *kulkulaitosten* komissariaattien työn parantaminen.

Kirjoitettu joulukuun 3 p:nä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1931

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN
NEUVOSTOJEN, KÖYHÄLISTÖKOMITEAIN
JA VKP(b):n PIIRIKOMITEAIN
EDUSTAJAKOKOUKSESSA
JOULUKUUN 8 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Viime viikkojen tapahtumat Itävallassa ja Saksassa, aloitti toveri Lenin puheensa, ovat osoittaneet, että kansainvälisen tilanteen arvioinnissa olimme oikeassa, kun politiikkaamme suunnitellessamme otimme tarkoin, selvästi ja oikein huomioon sen, mitä kaikkea seuraa nelivuotisesta sodasta, joka on muuttunut kapitalistien saaliinjakosodasta niiden ja kaikkien maiden proletariaatin väliseksi sodaksi. Länsi-Euroopassa vallankumouksen oli vaikea päästä alkuun, mutta kerran alettuaan se edistyy nopeammin, varmemmin ja järjestyneemmin kuin meillä.

Huomauttaen, että muiden maiden työväenliike on auttava meitä, ja kehottaen ponnistamaan kaikki voimat, toveri Lenin totesi, että olemassaolomme jokainen kuukausi, vaikka saammekin lunastaa sen kalliilla hinnalla, lähentää pysyvää voittoamme.

Kosketellessaan sitten vuorossaolevaa tehtävää — volosti- ja kyläneuvostojen uusia vaaleja — toveri Lenin korosti, että kaikki vaikeudet, joita on työtätekevien itsenäisessä järjestäytymisessä pohjimmalta alkaen, voitetaan, jos ollaan tietoisia siitä, että vallan tulee nojata työläisiin, talonpoikaisköyhälistöön ja keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, joka Vladimir Iljitshin mielestä ei ole vihollisemme, vaan ainoastaan horjuu ja Neuvostovallan vahvistuttua siirtyy puolellemme.

Me olemme panneet alulle asian, jonka tulevat viemään loppuun koko maailman työläiset, sanoi toveri Lenin lopuksi. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

**PUHE TYÖLÄISOSUUSKUNTIEN
III EDUSTAJAKOKOUKSESSA
JOULUKUUN 9 pnä 1918 ¹²²**

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit, työläisosuuskunnilla on nykyään tavattoman tärkeitä tehtäviä taloudellisella alalla samoin kuin poliittisellakin alalla. Taloudellisen ja poliittisen taistelun mielessä kumpaisetkin tehtävät ovat nyt kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Mitä tulee osuustoiminnan lähimpiin tehtäviin, niin tahtoisin korostaa sitä merkitystä, mikä on „sovinnollisella suhtautumisella osuustoimintaan”. Se sovinnollisuus, mistä on ollut niin runsaasti puhetta lehdistössä viime aikoina, eroaa oleellisesti sellaisesta käsitteestä kuin sovinnollisuus porvaristoa kohtaan, mikä sinänsä on petturuutta. Sovinnollisuus, josta nyt puhumme, on kerrassaan eri laatua sovinnollisuutta. Neuvostohallituksen ja Saksan välinen sovinnollisuus, josta on ollut tiettyjä seurauksia, eroaa tavattoman suuresti siitä sovinnollisuudesta, joka on maalle mitä vahingollisinta ja tuhoisinta, nimittäin työväenluokan sovinnollisuudesta porvaristoa kohtaan. Tarkoitin tämän sovinnollisuuden muodossa tapahtuvaa niin luokkataistelun kuin sosialismin perusprinsiippienkin täydellistä kavaltamista. Tämä ero on ilman muuta selvä sosialisteille, jotka asettavat määrätietoiseksi tehtäväkseen taistella porvaristoa ja pääomaa vastaan.

Jokainen meistä tietää hyvin, että luokkataistelumme kannalta ratkaisu voi olla vain yksi: tunnustetaan joko pääoman valta tai työväenluokan valta. Me tiedämme, että kaikki pikkuporvarillisten puolueiden yritykset kehittää ja ajaa omaa politiikkaansa maassamme on ennakolta tuomittu epäonnistumaan mitä täydellisimmin. Meillä on sel-

viä näkemyksiä ja kokemuksia useista omaa politiikkaansa ajamaan pyrkivien pikkuporvarillisten puolueiden ja ryhmien yrityksistä ja tiedämme, että kaikki nuo keskivälissä olevien voimien yritykset epäonnistuvat välttämättömästi. Täysin määrätystä edellytyksistä johtuu, että vain kaksi keskeistä voimaa, jotka ovat aivan vastakkaisissa kohtioissa, voi päästä valtaan Venäjällä ja muuttaa Venäjän kohtaloa suuntaan tai toiseen. Sanonpa enemmänkin: koko maailmaa muovaa ja johtaa jompikumpi näistä keskeisistä voimista. Venäjään nähden voidaan sanoa varmasti, että tiettyjen taloudellisten elinolojen vuoksi vain toinen näistä voimista voi asettua liikkeen johtoon. Muita, keskivälillä olevia, voimia on paljonkin, mutta niillä ei voi olla koskaan ratkaisevaa merkitystä maamme elämässä.

Tätä nykyä Neuvostovallan täytyy ratkaista kysymys osuustoiminnan ja Neuvostovallan keskinäisestä sovinnollisuudesta. Huhtikuussa me peräännyimme suunnittelimme tavoitteista ja annoimme myöten. Maassa, josta hävitetään kaikki luokat, ei saa tietenkään olla mitään luokkakooperaatiota, mutta huomautan toistamiseen, että ajankohdan olosuhteet vaativat tiettyä pidättymistä, joten viivästelimme muutamia kuukausia. Kaikki me tiedämme kuitenkin sen, että maan valtiovalta ei luovu ikinä siitä kannasta, joka sillä on nyt. Meidän oli tehtävä tuo myönytys siksi, että olimme siihen aikaan yksin koko maailmassa, ja tuon myönnetyksen selityksenä on toimintamme vaikeus. Meidän on täytynyt suhtautua sovinnollisesti pikkuporvarillisten kerrosten tiettyihin tottumuksiin ja säilyttää ne niiden taloudellisten tehtävien tähden, jotka proletariaatti on ottanut suoritettavakseen. Kysymys on pääasiallisesti siitä, että saataisiin tavalla tai toisella ohjatuksi ja yhdenmukaistetuksi kaikkien työtätekevien ja riistettyjen joukkojen toimintaa. Meidän on koko ajan muistettava, mitä proletariaatti vaatii meiltä. Kansanvallan on otettava huomioon, että pikkuporvariston eri kerrokset liittyvät vallassa olevaan työväenluokkaan yhä lujemmin, kun elämä osoittaa loppujen lopuksi, ettei valinnan varaa ole ja että kaikki toiveet maan valtioelämäkysymyksen ratkaisemisesta keskitietä on murskattu lopullisesti. Kaikki sellaiset kauniit tunnuksot kuin kansan tahto, Perustava kokous ynnä muut, joilla kaikkia puolinaisia toimenpiteitä naamioitiin, joutuivat heti syrjään, kun kansa ilmaisi todella tahtonsa.

Huomaatte itse, mitä on tapahtunut ja miten nuo kaikki tunnuksset, puolinaisten toimenpiteiden tunnuksset ovat kärsineet täydellisen vararikon. Nyt näemme, että näin ei tapahdu ainoastaan Venäjällä, vaan koko maailmanvallankumouksen mitassa.

Tahdon osoittaa, missä suhteessa se sovinnollisuus, joka on aiheuttanut niin tavatonta suuttumusta koko työväenluokan keskuudessa, eroaa siitä sovinnollisuudesta, jota me vaadimme nykyään, sovinnosta koko pientalonpoikaiston, koko pikkuporvariston kanssa. Brestin rauhanneuvottelujen aikana, kun hyväksyimme tuon rauhan raskaat ehdot, meille sanottiin, ettei ole mitään toiveita maailmanvallankumouksesta eikä sitä voi ollakaan. Olimme aivan yksin koko maailmassa. Tiedämme, että niihin aikoihin monet puolueet vetäytyivät eroon meistä ja asettuivat porvariston puolelle Brestin rauhan vuoksi. Saimme kestää silloin monia mitä raskaimpia koettelemuksia. Sitten muutaman kuukauden kuluttua elämä osoitti, ettei valinnan varaa ole eikä voi olla, ettei ole mitään keskitietä.

Saksan vallankumouksen puhjettua selvisi kaikille, että vallankumous on käynnissä koko maailmassa ja että myös Englanti, Ranska ja Amerikka ovat menossa samaan suuntaan vievää tietä — meidän tietämme! Seuratessaan omia puoltajiaan pikkuporvarilliset kansankerroksemme eivät käsittäneet, mihin nuo puoltajat niitä johdattavat, ne eivät käsittäneet, että niitä johdetaan kulkemaan kapitalismin tietä. Saksan vallankumous on esimerkki, jonka perusteella näemme nyt, että nuo demokratian edustajat, nuo demokratian puolustajat, nuo herrat Wilsonit ja kumppanit pakottavat voitettua kansaa sopimukseen, jotka ovat pahempia kuin se Brestin sopimus, johon meidät pakotettiin. Me näemme selvästi, että kansainvälisessä mitassa harjoitettu demagogia on nyt kärsinyt vararikon lännessä alkaneiden tapahtumien vuoksi, tilanteen muuttumisen vuoksi. Kunkin kansakunnan fysionomia on tullut nyt selvästi ilmi. Naamarit on reväisty nyt pois, kaikki harhakuvitelmat on murskannut sellainen raskas muurimurtaja kuin maailmanhistoria.

On luonnollista, että kun kerran on tällaisia horjuvia aineksia — niitä on aina siirtymäkaudella — Neuvostovallan täytyy käyttää koko arvovaltaansa ja vaikutustaan saadakseen toteutetuksi käytännössä ne toimenpiteet, joihin

olemme parhaillaan ryhtymässä, toimenpiteet, joilla tuemme jo huhtikuussa aloittamaamme politiikkaa. Silloin luovuimme hahmottelemistamme päämääristä joksikin aikaa ja teimme tietoisesti ja avoimesti useita myönnytyksiä.

Täällä herätettiin kysymys, nimenomaan missä tien kohdassa olemme. Koko Eurooppa huomaa nyt selvästi, ettei vallankumouksemme ole enää mitään kokeilua, ja niiden, sivistyskansojen, suhtautuminen meihin on muuttunut. Ne ovat ymmärtäneet, että siinä suhteessa me suoritamme valtavan suurta uranuurtajan työtä ja että tämä työ on meille erikoisen vaikeaa siksi, kun olemme suorittaneet sitä miltei koko ajan aivan yksin ja koko maailman proletariaatin unohtamina. Siinä suhteessa olemme osaltamme tehneet monia pahoja virheitä, joita emme suinkaan salaa. Meidän piti tietenkin pyrkiä yhdistämään koko väestö ja olla aiheuttamatta mitään eripuraisuutta. Kun emme ole tehneet sitä tähän asti, niin jolloinkinhan meidän on ryhdyttävä siihen. Olemme yhdistäneet ympärillemme jo useita järjestöjä. Nyt on saatava aikaan yhteys työväen osuuskuntien ja neuvostielimien välille. Kuluvan vuoden huhtikuussa aloimme järjestelytyön voidaksemme ryhtyä vaikuttamaan kokemustietä ja käyttäen elämässä sitä yhteiskunnan poliittisten voimien kasautumaa, joka meillä on. Olemme alkaneet järjestää hankintatoimintaa ja koko väestön kesken suoritettavaa tarvikkeiden jakelua. Tämän järjestelyn, minkä suorittaminen on ollut erikoisen vaikeaa meidän taloudellisesti takapajuisessa maassamme, aloitimme punniten jokaista toimenpidettämme. Huhtikuussa aloimme yhteistoiminnan osuuskuntien kanssa ja siihen perustuu myös dekreetti, joka annettiin koko hankinta- ja jakelutoiminnan yhdistämisestä ja järjestämisestä. Tiedämme, että miltei kaikkialla on sellaisia hankauksia, joista edellinen puhuja mainitsi viitaten Pietariin. Tiedämme, ettei noita hankauksia voida millään välttää, koska on koittamassa hetki, jolloin kaksi aivan erilaista koneistoa joutuu keskenään kosketuksiin ja yhdistyy, mutta tiedämme kuitenkin myös sen, että tämä on väistämätöntä ja että meidän on käytävä sen kautta. Ja myös teidän on ymmärrettävä, että näin pitkäaikainen työväen osuustoiminnan taholta kohdattu vastustus on herättänyt loppujen lopuksi Neuvostovallassa epäluuloisuutta, täysin aiheellista epäluuloisuutta.

Sanoitte haluavanne olla riippumattomia. On täysin luonnollista, että epäluuloisuutta saattaa herättää jokainen, joka esittää sellaisen tunnuksen. Jos kerran valitetaan hankauksien vuoksi ja tahdotaan niistä päästä, niin luovuttakoon ennen muuta riippumattomuusajatuksista, sillä jokainen, joka on tällä kannalla, on jo sinänsä Neuvostovallan vihollinen silloin, kun kaikkien pyrkimyksenä on yhä tiiviimpi yhtenäisyys. Nuo hankaukset alkavat hävitä heti, kun työväen osuuskunnat yhtyvät täysin selvästi, rehellisesti ja avoimesti Neuvostovaltaan. Tiedän varsin hyvin, että kahden ryhmän yhtyessä yhdeksi esiintyy toiminnassa alussa jonkin verran kitkaa, mutta kaikki nuo hankaukset häviävät kuitenkin vähitellen, ajan oloon, kun mukaan tuleva ryhmä hankkii mukaan vetävän ryhmän luottamuksen. Laitosten väliset hankaukset saattavat kuitenkin muodostua pysyväiksi, jos nämä kaksi ryhmää jäävät erillisiksi. En ymmärrä, mitä tekemistä tässä on riippumattomuudella. Olemmehan kaikki sillä kannalla, että niin hankinta- kuin jakelutoiminnan mielessä yhteiskunnan pitäisi sinänsä olla yksi yhteinen osuuskunta. Me kaikki olemme sillä kannalla, että kooperaatio on yksi sosialistisista saavutuksista. Siinä on sosialististen saavutusten suurin vaikeus. Siinä on voiton vaikeus ja tehtävä. Kapitalismi aiheutti tarkoituksellisesti hajaannusta väestökerroksissa. Tästä hajaannuksesta on päästävä lopullisesti ja kerta kaikkiaan, ja yhteiskunnan on muututtava työtätekevien yhteiseksi osuuskunnaksi. Mistään eri ryhmien riippumattomuudesta ei voi eikä saa olla puhetta.

Puhuessani nyt sellaisesta osuuskunnasta käsitän sen aikaansaamisen sosialismin voiton tehtäväksi. Juuri sen tähden sanommekin, ettemme suostu mihinkään yhteistoi-
mintaan kapitalismin kanssa emmekä poikkea askeltakaan sivuun taisteluperiaatteistamme, olkootpa meidän erimielisyytemme osakysymyksissä millaisia tahansa. Se yhteistoi-
minta, johon olemme nyt ryhtymässä yhteiskuntaluokkien tiettyjen kerrosten kanssa, ei ole yhteistoi-
mintaa porvariston eikä pääoman kanssa, vaan proletariaatin ja kansan-
joukkojen eri osastojen kanssa. Tätä yhteistoi-
mintaa ei tarvitse pelätä, sillä näiden kerrosten välinen eripuraisuus katoaa tyyten ja jäljettämiin vallankumouksen tullessa. Nyt tarvitaan vain yksimielistä pyrkimystä mennä avomielisesti tuohon yhteiseen maailman osuuskuntaan. On yhdistettävä

Neuvostovallan saavutukset ja osuustoiminnan tähänastiset saavutukset. Tämä on Neuvostovallan viimeksi antaman dekreetin sisältö. Tähän suuntaan ovat toimineet Neuvostovallan edustajat monilla paikkakunnilla asetuksiamme odottelematta. Osuustoiminnan valtavat aikaansaannokset on yhdistettävä ehdottomasti Neuvostovallan valtaviin aikaansaannoksiin. Kaikki vapautensa puolesta taistelevat väestökerrokset on yhdistettävä yhdeksi lujaksi järjestöksi. Tiedämme tehneemme paljon virheitä, varsinkin ensimmäisinä kuukausina Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Mutta nyt tulemme ajan oloon pyrkimään siihen, että väestön keskuudessa vallitsisi täydellinen yksimielisyys ja yhteisymmärrys. Ja sitä varten on alistettava kaikki Neuvostovallan alaiseksi ja päästävä mahdollisimman pian kaikista sellaisista harhakuvitelmista kuin on jokin eri kerrosten ja työväen osuustoiminnan „riippumattomuus”. Näitä „riippumattomuus”-toiveita voi olla vain siellä, missä saattaa olla yhä toiveita entisyyden palaamisesta.

Länsimaiden kansat suhtautuivat aikaisemmin meihin ja koko vallankumousliikkeeseemme kuin kuriositeettiin. Ne sanoivat: antaa kansan hullutella, saammepa nähdä, mitä siitä kaikesta syntyy... Tuo Venäjän kansa on kummallista!

Ja sitten tuo „kummallinen Venäjän kansa” näytti koko maailmalle, mitä sen „hulluttelu” on. (Suosionosoituksia.)

Nyt Saksan vallankumouksen päästyä alkuun muuan ulkolainen konsuli sanoi Zinovjevillä: „Ei sitä vielä tiedä, kuka on hyötynyt enemmän Brestin rauhasta, tekö vai me.”

Hän sanoi näin siksi, että kaikki sanovat samaa. Kaikki ovat huomanneet tämän olevan vasta suuren maailmanvallankumouksen alkua. Ja tämän suuren vallankumouksen olemme panneet alulle me, Venäjän takapajuinen „kummallinen” kansa... Täytyy myöntää, että historian kulku on omituista: takapajuisen kansan osaksi on langennut kunnia kulkea suuren maailmanliikkeen kärjessä. Koko maailman porvaristo näkee tuon liikkeen ja tietää, mitä se merkitsee. Tämän palon valtaan ovat joutuneet Saksa, Belgia, Sveitsi, Hollanti.

Tämä liike käy päivä päivältä yhä voimakkaammaksi ja laajemmaksi, ja päivä päivältä varttuu ja lujittuu vallan-

kumouksellinen Neuvostohallitus. Ja siitä syystä porvaristo on alkanut nyt suhtautua kysymyksiin kokonaan toisin. Siitä syystä ei voi olla puhuttakaan mistään eri puolueiden riippumattomuudesta hetkellä, jolloin kirves on koholla uhkaamassa maailman kapitalismia. Amerikka on meille kouraantuntuvin esimerkki. Amerikka on demokraattisimpia maita, valtava demokraattinen yhteiskunnallinen tasavalta. Missä muualla pitäisi ratkaista oikein kaikki oikeudelliset kysymykset ellei siellä, maassa, jossa on olemassa kaikki vaalioikeudet, kaikki vapaalle valtiolle ominaiset oikeudet. Ja kuitenkin tiedämme, mitä siellä, demokraattisessa tasavallassa, on tehty eräälle papille: hänet tervattiin ja piestiin verille. Ja tuollaista tapahtuu vapaassa maassa, demokraattisen tasavallan maassa. Sellaista ovat voineet sallia „humaanit”, „ihmisystävälliset” tiikeri-Wilsonit ja kumpp. Entä mitä nämä Wilsonit tekevät parhaillaan Saksalle, voitettulle maalle? Kas tällaisia näkymiä avautuu eteemme kansainvälisistä suhteista! Nämä ovat niitä näkymiä, joista saamme tietää, mitä sisältyy herrojen Wilsonien ystävilleen tekemiin ehdotuksiin, ja jotka ovat miljoona ja biljoona kertaa vakuuttavampia. Meidän asiastamme Wilsonit tekisivät hetkessä selvää. Nuo herrat — nuo vapaat miljardöörit, maailman „humaanisimmat” ihmiset — osaisivat kyllä opettaa hetkessä ystävänsä luopumaan kaikista „riippumattomuus”-puheista ja vieläpä -ajatuksistakin. He asettaisivat teille suoraan ja selvästi vaihtoehdon: joko kannatatte kapitalistista järjestelmää tai Neuvostoja. He sanoisivat: teidän pitää tehdä niin kuin me, teidän ystäväanne, englantilaiset, amerikkalaiset Wilsonit ja ranskalaiset Clémenceau-ystäväanne sanomme teille.

Sen vuoksi teillä ei voi olla kerrassaan mitään toiveita siitä, että edes jonkinlainen riippumattomuus tulisi säilymään. Sitä ei tule olemaan ja siitä on turhaa haaveilla. Ei voi olla enää keskietä, kun toisaalta on selvästi kysymyksessä oman omaisuuden suojeleminen ja toisaalta proletariaatti on löytänyt oman uransa. Elämän on kehitettävä oksistiaan joko lujassa yhteydessä pääomaan tai vieläkin lujemmassa yhteydessä Neuvostotasavaltaan. Kaikille on täysin selvää, että sosialismi on astunut toteutumisensa aikakauteen. Kaikille on selvää, että pikkuporvarillisten käsitysten puolustaminen ja säilyttäminen on kerrassaan

mahdotonta, kun koko väestölle myönnetään äänioikeus. Ehkäpä herroilla Wilsonella lieneekin sellaisia toiveita, t. s. heillä ei niitä ole, mutta he yrittävät kaunistella omia tarkoituseriään juurruttamalla sellaisia harhakuvitelmia, mutta minun on sanottava kuitenkin, ettette löydä nykyisin montakaan ihmistä, joka uskoisi noita satuja; sellaiset ihmiset, mikäli heitä vielä lieneekin, ovat historiallisia harvinaisuuksia, merkillisyyksiä, joiden paikka on museossa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Minun on sanottava, että ne erimielisyydet, joita keskuudessaan syntyi jo aivan alussa osuustoiminnan „riippumattomuuden” säilyttämisestä, ovat vain pyrkimyksiä, joiden täytyy raueta, sillä niiden positiivisesta toteutumisesta ei ole mitään toiveita. Siinä suhteessa taistelu on hyödytöntä ja demokratian periaatteiden vastaista. Viimeksi mainitussa ei tosin ole mitään ihmettelemistä, sillä ovathan Wilsonitkin „demokraatteja”. Nämä väittävät, ettei heidän tarvitse enää muuta kuin yhdistää, sillä heillä on niin paljon dollareita, että he ostavat niillä koko Venäjän, koko Intian, koko maailman. Wilson on heidän sakkinsa johdossa, heillä on taskut pullollaan dollareita ja sillä perusteella he saattavat puhua Venäjän ja Intian ja kaiken muun ostamisesta. Mutta he unohtavat, että maailman mitassa peruskysymykset ratkaistaan aivan toisin ja että heidän näkökannoillaan voi olla vaikutusta vain tietyissä piireissä, vain tietyn kerroksen keskuudessa. He unohtavat, että niissä päätöslauselmissa, joita maailman voimakkain luokka hyväksyy joka päivä ja jollaisen varmasti meidänkin edustajakokouksemme hyväksyy yksimielisesti, pidetään tervetulleena vain proletariaatin diktatuuria koko maailmassa. Hyväksyessään tällaisen päätöslauselman edustajakokouksemme lähtee sille tielle, jolta ei ole eikä voi olla enää mitään siltaa siihen „riippumattomuuteen”, josta täällä tänään on puhe. Te tiedätte, että Karl Liebknecht asettui selvästi vastustavalle kannalle pikkuporvarilliseen talonpoikaistoon nähden ja että hän asettui vastustavalle kannalle myös osuustoimintaan nähden. Te tiedätte, että Scheidemann ja kumppanit pitivät häntä siitä syystä haaveilijana ja kiihkoilijana, ja kuitenkin te itse olette tervehtineet häntä niin kuin olette tervehtineet Macleaniakin. Osoittaessanne siten olevanne kysymyksistä samaa mieltä maailman suurjohtajien kanssa

te olette polttaneet kaikki laivanne. Teidän on pysyttävä lujasti asemissanne, sillä tällä haavaa te ette puolusta ainoastaan itseänne ettekä vain omia oikeuksianne, vaan myös Liebknechtin ja Macleanin oikeuksia. Olen kuullut useamminkin kuin kerran Venäjän menshevikkien tuomitsevan sovittelupolitiikkaa, arvostelevan murhaavasti niitä, jotka hieroivat kauppoja keisarin lakeijain kanssa. Ja tätä syntiä eivät ole tehneet yksinomaan venäläiset menshevikit. Koko maailma on viitannut meihin, heittäen meille ankaran syytöksen — „sovittelijat”. Mutta nyt, kun maailmanvallankumous on alkanut ja heidän on pakko keskustella Haasen ja Kautskyn kanssa, nyt on meillä oikeus sanoa, luonnehtiaksemme asemaamme hyvällä venäläisellä sananparrella: „siirrytäänpä kauempaa katsomaan, kuin hyvin meillä istutaan”...

Me tunnemme puutteellisuutemme ja niihin on helppo viitata. Mutta sivusta katsottuna kaikki tämä näyttää toiselta kuin todellisuudessa on. Te tiedätte, että on ollut aika, jolloin muissa puolueissa ei ollut ketään, joka ei olisi tuominut menettelyämme ja politiikkaamme, mutta nyt meillä on tiedossa kokonaisia puolueita, jotka ovat tulleet luoksemme ja tahtovat toimia yhdessä kanssamme¹³³. Maailman vallankumousliikkeen pyörä on nyt kääntynyt sillä tavalla, että meitä eivät pelota kerrassaan mitkään sovinnolliset suhteet. Ja luulen, että edustajakokouksemmekin löytää oikean ulospääsytän muodostuneesta tilanteesta. Ulospääsy taas on vain osuustoiminnan ja neuvostovallan yhdistymisessä. Te tiedätte, että Englanti, Ranska, Amerikka ja Espanja pitivät tekojamme kokeiluna, mutta nyt suhtautuvat niihin toisin: ne tarkkailevat nyt, onkohan kaikki kunnossa niiden omassa valtiossa. Ne ovat tietysti väestöllisesti, aineellisesti, rahallisesti meitä huomattavasti voimakkaampia, mutta ulkonaisesta loistostaan huolimatta tiedämme niiden mätänevän sisältä; ne ovat tällä hetkellä meitä voimakkaampia sen mahdin ja sen voiman ansiosta, mikä teki voimakkaaksi Saksan silloin, kun solmittiin Brestin rauha. Mutta mitä näemme nyt? Silloin kaikki vetäytyivät meistä erilleen. Mutta nyt lujittamalla kuukausi kuukaudelta Neuvostotasavaltaa me emme puolusta vain itseämme, vaan myös Liebknechtin ja Macleanin alulle panemaa asiaa, ja me huomaamme jo, kuinka Englanti,

Ranska, Amerikka ja Espanja ovat sairastumassa samaan tautiin, joutumassa samaan tuleen kuin Saksakin — työväenluokan yhteisen ja yleismaailmallisen imperialisminvastaisen taistelun tuleen. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
joulukuun 10 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden 270. n:ossa*

Kokonaisuudessaan julkaistu v. 1919

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

**PUHE MAAOSASTOJEN, KÖYHÄLISTÖKOMITEAIN
JA KOMMUUNIEN I YLEISVENÄLÄISESSÄ
EDUSTAJAKOKOUKSESSA
JOULUKUUN 11 p:nä 1918¹³⁴**

(Voimakkaita suosionosoituksia, jotka paisuvat suosionmyrskyksi. Kaikki nousevat seisomaan.) Toverit, jo tämän edustajakokouksen kokoonpanokin osoittaa mielestäni sitä tuntuvaa muutosta ja huomattavaa edistystä, minkä me, Neuvostotasavalta, olemme saaneet aikaan sosialistisessa rakennustyössä, varsinkin maatalouden, maanviljelyn alalla vallitsevissa suhteissa, joilla on mitä tärkein merkitys maallemme. Tämä on maaosastojen, köyhälistökomiteain ja maatalouskommuunien yhteinen edustajakokous, ja tämä yhteisyys on osoituksena siitä, että vallankumouksemme on ehtinyt lyhyessä ajassa, vuodessa, pitkälle uudistaessaan niitä suhteita, jotka ovat vaikeimmin uudistettavissa, jotka ovat jarruttaneet eniten sosialismin asiaa kaikissa aikaisemmissa vallankumouksissa ja joiden uudistamisen tulee olla kaikkein syvällisintä turvataksemme sosialismin voiton.

Vallankumouksemme lokakuunjälkeisen kehityksen ensimmäisessä asteessa, ensimmäisessä vaiheessa tarkoituksena oli pääasiallisesti koko talonpoikaiston yhteisen vihollisen voittaminen, tilanherrojen voittaminen.

Toverit, kaikki te tiedätte hyvin, että jo helmikuun vallankumous — porvariston vallankumous, sovittelijain vallankumous — lupasi talonpojille tämän voiton tilanherroista, muttei täyttänyt lupastaan. Vasta Lokakuun kumous, vasta kaupunkien työväenluokan voitto, vasta Neuvostovalta teki todella mahdolliseksi vapauttaa kauttaaltaan koko Venäjän entisestä, maaorjuuden ajalta periytyneestä mätäpaiseesta, entisestä maaorjuudellisesta riistosta, tilanherrojen maan-

omistuksesta ja tilanherrojen harjoittamasta koko talonpoikaiston, erotuksetta kaikkien talonpoikien sorrosta.

Talonpojat eivät voineet olla nousematta ja todella nousivatkin kaikki tähän taisteluun tilanherroja vastaan. Tämä taistelu yhdisti työtätekevän talonpoikaisköyhälistön, jonka toimeentulolähteenä ei ole toisten työn riisto. Tämä taistelu yhdisti myös talonpoikaiston varakkaamman ja jopa äveriäimmänkin osan, joka ei saata olla käyttämättä palkkatyötä.

Niin kauan kuin vallankumoksemme ratkoi vielä tätä ongelmaa, niin kauan kuin meidän täytyi yhä jännittää kaikki voimamme sen hyväksi, että itsenäinen talonpoikaissiike kaupunkien työväenliikkeen auttamana todella kukistaisi ja hävittäisi lopullisesti tilanherrojen vallan, niin kauan vallankumous pysyi koko talonpoikaiston vallankumouksena eikä voinut mennä siitä syystä porvarillisten puitteiden yli.

Vallankumous ei kajonnut vielä kaikkien työtätekevien voimakkaampaan, nykyaikaisempaan viholliseen — pääomaan. Se uhkasi jäädä siis yhtä puolinaiseksi kuin useimmat vallankumoukset Länsi-Euroopassa, missä kaupunkilaistyöläisten ja koko talonpoikaiston tilapäisen liiton avulla onnistuttiin kukistamaan monarkia, hävittämään keskiaikaisuuden jäännökset, lopettamaan enemmän tai vähemmän täydellisesti tilanherrojen maanomistus eli tilanherrojen valta, muttei onnistuttu koskaan horjuttamaan pääoman vallan varsinaisia perustuksia.

Niinpä siis vallankumoksemme ryhtyikin tämän vuoden kesällä ja syksyllä suorittamaan juuri tätä tehtävää, joka on paljon tärkeämpi ja vaikeampi. Vastavallankumouksellisten kapinoiden aalto, joka nousi kuluvan vuoden kesällä, kun Länsi-Euroopan imperialistien ja heidän palkkarensä — tshekkoslovakien — Venäjän-retkeen yhtyivät kaikki Venäjällä olevat riistäjä- ja sortaja-ainekset, tuo aalto antoi alun uusille tuulahduksille ja uudelle elämälle maaseudulla.

Nämä kaikki kapinat yhdistivät käytännössä hurjaan neuvostovallanvastaiseen taisteluun niin Euroopan imperialistit ja heidän palkkarensä — tshekkoslovakit — kuin myös kaikki ne, jotka Venäjällä vielä pitivät tilanherrojen ja kapitalistien puolta. Ja heitä seuraten nousivat kapinaan myös kaikki maaseudun kulakit.

Maaseudun yhtenäisyydestä tuli loppu. Sama maaseutu, joka oli taistellut yhtenä miehenä tilanherroja vastaan, jakautui kahdeksi leiriksi — toisen muodosti työtätekevä talonpoikaisköyhälistö, joka yhdessä työläisten kanssa pyrki edelleenkin päättäväisenä toteuttamaan sosialismin ja muutti tilanherroja vastaan käymänsä taistelun pääomanvastaiseksi taisteluksi, taisteluksi rahavaltaa vastaan, estääkseen kulakistoa käyttämästä hyväkseen suurta maaudistusta, ja toisen leirin muodostivat varakkaat talonpojat. Irrottamalla omistavat luokat, riistäjäluokat, lopullisesti vallankumouksesta tämä taistelu siirsi vallankumouksemme täydellisesti niille sosialistisille raiteille, joille kaupunkien työväenluokka oli vakaasti ja päättäväisesti aikonut sen asettaa Lokakuussa, mutta joille se ei ikinä voi suunnata voitonvarmasti vallankumousta, ellei se saa tietoista, kestävää yksimielistä tukea maaseudulta.

Juuri tässä mielessä merkittävä on se mullistus, joka tapahtui viime kesänä ja syksynä Venäjän maaseudun syrjäisimmissäkin kolkissa ja joka ei ollut niin myrskyisä, niin kouraantuntuva eikä niin silmiinpistävä kuin viime vuoden Lokakuun kumous, mutta jolla on oleva vielä verrattomasti syvällisempi ja tärkeämpi merkitys.

Köyhälistökomiteain muodostaminen maaseudulla oli käännekohta, ja se osoitti, että kaupunkien työväenluokka, joka liittoutui Lokakuussa koko talonpoikaiston kanssa nujertaakseen vapaan, työtätekevän ja sosialistisen Venäjän päävihollisen, nujertaakseen tilanherrat, on tämän tehtävän ratkaistuaan lähtenyt eteenpäin suorittaakseen paljon vaikeamman ja historiallisessa mielessä paljon ylevämmän ja todella sosialistisen tehtävän — pannakseen maaseudullakin alulle tietoisien sosialistisen taistelun, herättääkseen maaseudunkin tietoisuuteen. Suurin maanomistusolojen mullistus — maan yksityisomistuksen julistaminen lakkautetuksi Lokakuussa, maan julistaminen yhteiskunnallistetuksi — olisi pakostakin jäänyt vain paperille, jollei kaupunkien työväki olisi herättänyt toimintaan maaseudun proletariaattia, maaseudun köyhälistöä, työtätekevää talonpoikaistoa, joka muodostaa valtaenemmistön, ei riistä toisten työtä, niin kuin ei riistä keskivarakas talonpoikaistokaan, eikä ole kiinnostunut riistosta ja joka voi siitä syystä mennä ja on jo mennytkin pitemmälle siirtyen yhteisestä tilan-

herroja vastaan käydystä taistelusta proletariaatin yleiseen taisteluun pääomaa vastaan, rahan mahtiin ja irtaimiston mahtiin nojaavien riistäjien valtaa vastaan; Venäjän tultua puhdistetuksi tilanherroista työtätekevä talonpoikaisto on ryhtynyt luomaan sosialistista järjestystä.

Toverit, tämä askel on ollut vaikein. Kaikki ne, jotka eivät olleet varmoja vallankumouksemme sosialistisesta luonteesta, ennustelivat meille väistämätöntä epäonnistumista, mutta maaseudun sosialistinen rakennustyö riippuu nyt kokonaan tästä askeleesta. Köyhälistökomiteain muodostaminen, näiden komiteain laaja, kautta koko Venäjän ulottuva verkosto, nyt vuorossa oleva ja osittain jo alkanutkin niiden muuttaminen täysivaltaisiksi maaseudun edustajien Neuvostoiksi, joiden on toteutettava maaseudulla neuvostorakennustyön, työtätekevien vallan periaatteet — juuri nämä seikat ovat todella takeena siitä, että emme ole rajoittuneet toiminnassamme siihen, mihin Länsi-Euroopan maiden tavalliset porvarillis-demokraattiset vallankumoukset rajoittuivat. Tehtyämme lopun monarkiasta ja tilanherrojen keskiaikaisesta vallasta me siirrymme nyt todelliseen sosialistiseen rakennustyöhön. Maaseudulla se on vaikeinta, mutta samalla myös tärkeintä. Tämä työ on mitä kiitollisinta. Kun kerran itse maaseudulla on onnistuttu herättämään tietoisuuteen talonpoikaiston työtätekevä osa, kun kerran juuri kapitalististen kapinain aalto on vieroitannut sen lopullisesti kapitalistiluokan intresseistä ja kun kerran työtätekevä talonpoikaisto köyhälistökomiteoissa ja näistä muodostettavissa Neuvostoissa yhdistyy yhä läheisemmin kaupunkien työväen kanssa, niin juuri tämä on mielestämme ainoa ja samalla varmin ja epäilemättä kestävin tie siitä, että sosialistinen rakennustyö Venäjällä on nyt lujemmalla pohjalla. Se on saanut nyt pohjaa myös maataviljelevän maaseutuväestön laajoissa joukoissa.

Sosialismin rakentaminen sellaisessa talonpoikaisessa maassa kuin Venäjällä on epäilemättä erittäin vaikea tehtävä. Epäilemätöntä on, että sen tapaiset viholliset kuin tsarismi, tilanherrojen valta, tilanherrojen maanomistus voitiin pyyhkäistä pois verrattain helposti. Tämä tehtävä voitiin ratkaista keskuksessa muutamassa päivässä, ja koko maassa se voitiin ratkaista muutamassa viikossa, kun taas se tehtävä, johon nyt ryhdymme, voidaan ratkaista

oleellisesti vain tavattoman sitkeällä ja pitkäaikaisella työllä. Siinä saamme taistella joka askeleesta, joka tuumasta; meidän täytyy taistella uuden, sosialistisen Venäjän saavutuksista, kamppailla maan yhteisviljelyn puolesta.

Tämän tapainen mullistus, pienten yksityisten talonpoikaistalouksien siirtyminen maan yhteisviljelyyn, vaatii tietenkin runsaasti aikaa eikä sitä voida missään tapauksessa suorittaa kerralla.

Tiedämme hyvin, että maissa, joissa vallitsevana on pientalonpoikaistalous, sosialismiin on mahdotonta siirtyä käymättä ensin vähitellen useiden valmistelevien asteiden läpi. Tästä tietoisena Lokakuun kumous asetti alussa tehtäväkseen vain tilanherrojen vallan kukistamisen ja hävittämisen. Maan sosialisoinnista annettu helmikuun peruslaki, jonka, kuten tiedätte, hyväksyivät yksimielisesti niin kommunistit kuin nekin Neuvostovallan edustajat, jotka eivät olleet kommunistien näkökannalla, on samalla sekä talonpoikaiston valtaenemmistön ajatusten ja tahdon ilmaus kuin myös todistus siitä, että työväenluokka, kommunistinen työväenpuolue kulkee uuteen, sosialistiseen rakennustyöhön johtavaa tietä tietoisena tehtävästään, päättäväisenä, kärsivällisenä, useiden asteittaisten muutosten kautta, herättäen talonpoikaiston työtätekevää osaa tietoisuuteen ja edeten vain tuon tietoisuuden heräämistä ja vain talonpoikaiston itsenäistä järjestäytymistä vastaavasti.

Tiedämme hyvin, että sellaiset kymmenien miljoonien ihmisten elämänolojen ja -tapojen pohjimmaisia perustoja koskevat mitä suurimmat mullistukset kuin siirtyminen pientalonpoijan yksityistaloudesta maan yhteisviljelyyn voidaan suorittaa vain pitkäaikaisella työllä ja että ne ovat yleensäkin mahdollisia vain silloin, kun ihmisten täytyy välttämättömyyden pakosta muuttaa elämäänsä.

Ankaran, pitkäaikaisen maailmansodan jälkeen näemme selvästi sosialistisen vallankumouksen alkavan kaikkialla maailmassa. Yksinpä takapajuisimmissakin maissa tämä on käynyt välttämättömäksi, mikä puhuu kaikille varsin vakuuttavasti ja mistään teoreettisista katsomuksista ja sosialistisista opeista piittaamatta, ettei enää voida elää entiseen tapaan.

Kun maa on saatettu näin valtavan hävityksen ja rappion tilaan, kun näemme, että tämä rappio laajenee koko maailmaa käsittäväksi, että ihmiskunnan monien vuosisatojen

kuluessa hankkimat kulttuurilliset, tieteelliset ja teknilliset arvot on tuhottu tämän neljä vuotta kestäneen rikkollisen hävitys- ja rosvosodan aikana ja että koko Eurooppa eikä ainoastaan Venäjä on palaamassa raakalaisuuden tilaan, niin mitä laajimmat joukot ja varsinkin talonpoikaisto, joka on kärsinyt ehken eniten tästä sodasta, tajuavat kouriintuntuvasti, että tämän kirotn sodan jälkien korjaamiseksi, sodan, joka on jättänyt meille perinnöksi vain hävitystä ja puutetta, on ponnisteltava tavattomasti, jännitettävä kaikki voimat. Mahdotonta on elää entiseen tapaan, siten kuin elettiin ennen sotaa, ja sellainen ihmisvoimien ja -työn haaskaus, joka oli ominaista erilliselle pientalonpoikaistaloudelle, ei saa enää jatkua. Kaksin- ja kolminkertaiseksi kasvaisi työn tuottavuus, kaksin- ja kolminkertaisesti säästettäisiin työvoimaa maanviljelyä ja ihmiskunnan taloutta varten, jos tästä hajanaisesta pientaloudesta siirryttäisiin yhteistalouteen.

Rappiotila, jonka sota on jättänyt meille perinnöksi, suorastaan estää ennallistamasta tätä entistä pientalonpoikaistaloutta. Paitsi sitä, että sota sai hereille talonpoikien valta-enemmistön ja osoitti heille, mitä tekniikan ihmeitä on olemassa nykyään ja kuinka noita tekniikan ihmeitä käytetään ihmisten tuhoamiseen, sota herätti myös ajatuksen, että tekniikan ihmeitä on käytettävä ennen kaikkea yleisimmän, ihmisten eniten harjoittaman, takapajuisimman tuotannon, nimittäin maanviljelyksen, uudistamiseen. Paitsi sitä, että tämä on alettu ymmärtää, ihmiset ovat tiedonneet nykyisen sodan hirvitysten kauhujen perusteella varmasti sen, mitä voimia nykyaikainen tekniikka on luonut ja miten noita voimia haaskataan mitä hirvittävimässä, järjettömmässä sodassa ja että ainoana keinona pelastua noilta kauhuilta ovat samat tekniikan voimat. Velvollisuutemme ja tehtävämme on käyttää niitä siihen, että takapajuisin tuotannonala, maanviljelys, maatalous, saataisiin uusille raiteille, että se saataisiin uudistetuksi ja maanviljely muutetuksi elinkeinosta, jota on harjoitettu tiedottomasti, vanhaan tapaan, elinkeinoksi, joka perustuu tieteeseen ja tekniikan saavutuksiin. Sota on auttanut tämän tajuamista paljon enemmän kuin kukaan meistä voi aavistaakaan. Mutta paitsi sitä, että sota on auttanut ymmärtämään tämän, se on myös tehnyt mahdolliseksi tuotannon palauttamisen entisenlaiseksi.

Ne, jotka kuvittelevat, että tämän sodan jälkeen voidaan palauttaa se asiointila, joka oli olemassa ennen sotaa, palauttaa entisenlainen talousjärjestelmä ja -rakenne, erehtyvät ja tulevat päivä päivältä huomaamaan yhä selvemmin erehdyksensä. Sota on aiheuttanut niin hirveän rappioutilan, että eräillä pikkutalouksillamme ei ole nyt työjuhtia, ei kalustoa eikä työvälineitä. Me emme voi sallia vastaisuudessa tällaista kansan työn haaskausta. Työtätekevä talonpoikaisköyhälistö, joka on eniten uhrannut vallankumouksen hyväksi ja eniten kärsinyt sodasta, otti maat tilanherroilta, muttei sitä varten, että nuo maat joutuisivat uusille kulakeille. Itse elämä vaatii nyt välittömästi tätä työtätekevää talonpoikaista siirtymään maan yhteisviljelyyn, koska se on ainoa keino saada kuntoon maanviljely, minkä sota on saattanut rappiolle ja hunningolle, ainoa keino vapautua siitä pimeydestä, nöyryytyksen ja alennuksen tilasta, johon kapitalismi tuomitsi koko maaseutuvaestön perusjoukot, siitä pimeydestä ja alennuksen tilasta, joka teki kapitalisteille mahdolliseksi kuristaa ihmiskuntaa neljä vuotta sodalla ja josta nyt kaikkien maiden työtätekevät ovat koko vallankumouksellisen tarmonsä ja intonsä voimalla päättäneet vapautua hinnalla millä hyvänsä.

Toverit, juuri tällaisiksi täytyi olosuhteiden muodostua koko maailman mitassa, ennen kuin päiväjärjestykseen voitiin asettaa kysymys tästä vaikeimmasta ja samalla tärkeimmästä sosialistisesta reformista, tästä tärkeimmästä ja perusteellisesta sosialistisesta uudistuksesta, ja Venäjällä tämä kysymys on asetettu päiväjärjestykseen. Köyhälistökomiteain perustaminen, tämä maaosastojen, köyhälistökomiteain ja maatalouskommuunien yhteinen edustajakokous — kaikki tämä sekä se taistelu, jota maaseudulla käytiin kuluvan vuoden kesällä ja syksyllä, on meille osoituksena siitä, että mitä laajimpien työtätekevien talonpoikaisjoukkojen tietoisuus on herännyt ja itse talonpoikaisto, työtätekevän talonpoikaiston enemmistö pyrkii saamaan aikaan maan yhteisviljelyä. Huomautan toistamiseen, että tämä mitä suurin uudistus meidän on suoritettava tietysti vähitellen. Tässä suhteessa ei voida tehdä mitään heti paikalla, mutta minun on muistutettava teille, että siinäkin maan sosialisoinnista annetussa peruslaissa, joka hyväksyttiin heti seuraavana päivänä lokakuun 25 p:n mullistuksen jälkeen, heti ensimmäisessä Neuvostovallan ensimmäi-

sen elimen — Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen — istunnossa, säädettiin laiksi ei ainoastaan se, että maan yksityisomistus lakkautetaan ainiaaksi, ei ainoastaan se, että tilanherrojen maanomistuksesta tehdään loppu, vaan muun muassa myös se, että kansan haltuun ja työtätekevien talouksille siirtyvästä kalustosta, vetojuhdist ja työkaluista on niin ikään tultava yhteiskunnallista omaisuutta, niidenkin on lakattava olemasta erillisten talouksien yksityisomaisuutta. Myös helmikuussa 1918 hyväksytyt laki maan sosialisoinnista, myös tämä laki, joka koskee sitä peruskysymystä, mitä tavoitteita asetamme nyt itsellemme, mitä tehtäviä aiomme asettaa suoritettavaksi maankäytön alalla ja mitä me kehotamme Neuvostovallan kannattajia, työtätekevää talonpoikaista, tekemään tässä kysymyksessä, mainittu maan sosialisoinnista annettu laki vastaa 11. pykälässään tähän kysymykseen, että silmälläpitäen siirtymistä sosialistiseen talouteen tehtävänä on kehittää yksityistalouksista kollektiivinen maanviljelytalous, koska sellainen on edullisempi niin työn säästön kuin tuottavuudenkin puolesta.

Toverit, silloin kun hyväksyimme tämän lain, meillä ei ollut suinkaan kommunistien ja muiden puolueiden välillä täyttä yksimielisyyttä ja sopua. Päinvastoin, hyväksyimme tämän lain silloin, kun Neuvostohallituksessa olivat yhtä aikaa kommunistit sekä kommunistisia katsomuksia vieroksuvien vasemmistoeserrien puolue, mutta teimme silti yhdessä ja yksimielisesti päätöksen, josta pidämme kiinni nytkin muistaen, että mainittu siirtyminen yksityistaloudesta maan yhteisviljelyyn — sanon sen vielä kerran — ei voi tapahtua heti ja että taistelu, joka kehkeytyi kaupungeissa, oli siinä suhteessa yksinkertaisempaa. Kaupungeissa tuhansilla työläisillä oli vastassaan vain kapitalisti, josta ei ollut kovinkaan vaikea selviytyä. Mutta se taistelu, joka kehkeytyi maaseudulla, on ollut paljon mutkallisempaa. Alussa talonpojat rynnistivät yhdessä tilanherroja vastaan; alussa tehtiin niin täydellinen loppu tilanherrojen vallasta, ettei sen palautuminen olisi mahdollistakaan; sitten seurasi taistelu talonpoikaiston keskuudessa, jossa nousi uusia kapitalisteja kulakkien muodossa, riistäjien ja keinottelijain muodossa, jotka käyttivät hyödykseen viljaylijäämiä rikastuakseen Venäjän nälkäänäkevän, maata viljelemättömän väestöosan kustannuksella.

Tämä oli oleva uudenlaista taistelua, ja te kaikki tiedätte, että kuluvan vuoden kesällä tämä taistelu johti useiden kapinoiden puhkeamiseen. Kulakkien suhteen emme sano sitä, mitä sanomme tilanomistajakapitalistien suhteen, nimittäin että heiltä on otettava pois koko omaisuus. Sanomme, että on murrettava näiden kulakkien vastarinta, kun he vastustavat sellaisia välttämättömiä toimenpiteitä kuin esimerkiksi viljamonopolia, jota he rikkovat rikastuakseen myymällä keinotteluhintaan viljaylijäämät samaan aikaan kun ei-maanviljelysseutujen työläiset ja talonpojat kituvat nälässä, ja tässä suhteessa meidän politiikkanamme on aina yhtä armoton taistelu kuin taistelu tilanherroja ja kapitalisteja vastaan. Mutta sitä paitsi ovat olemassa vielä työtätekevän talonpoikaiston köyhimmän osan suhteet keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Keski-varakkaaseen talonpoikaistoon nähden politiikkanamme on aina ollut liittoutuminen sen kanssa. Keski-varakas talonpoikaisto ei ole suinkaan neuvostolaitosten vihollinen eikä proletariaatin vihollinen eikä myöskään sosialismin vihollinen. Tietenkin se tulee epäroimään ja suostuu siirtymään sosialismiin vasta sitten, kun näkee vakuuttavan, todella havainnollisen esimerkin siitä, että tuo siirtyminen on tarpeellista. Tätä keskivarakasta talonpoikaistoa ei saada tietenkään vakuuttamaan teoreettisilla järkeilyillä eikä agitaatiopuheilla — niihin emme pane mitään toiveita —, mutta talonpoikaiston työtätekevän osan antama esimerkki ja yhtenäisyys kyllä saavat sen vakuuttamaan; sen saa vakuuttamaan tämän työtätekevän talonpoikaiston ja proletariaatin liitto, ja tässä suhteessa panemme toiveemme pitkäaikaiseen, vähitellen tapahtuvaan vakuuttamiseen, useihin väliaikaisiin toimenpiteisiin, joiden reaalisena tuloksena on oleva proletariaatin, väestön sosialistisen osan, liittoutuminen, kommunistien liittoutuminen, kommunistien, jotka käyvät päättäväistä taistelua pääoman kaikkia muotoja vastaan, siis heidän liittoutumisensa keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa.

Niinpä ottaen huomioon tämän tilanteen, ottaen huomioon sen, että maaseudulla olemme tekemisissä verrattomasti vaikeamman tehtävän kanssa, asetammekin kysymyksen niin, kuin se on asetettu maan sosialisoinnista annetussa laissa. Te tiedätte, että siinä julistetaan maan yksityisomistus lakkautetuksi, julistetaan maa jaettavaksi tasasuh-

taisesti; tiedätte, että lain toimeenpano on alkanutkin juuri siitä ja että olemme suorittaneet tuon jaon useimmilla maaseutupaikkakunnilla. Ja samalla niin kommunistien kuin kaikkien niidenkin yhteisestä suostumuksesta, jotka eivät olleet silloin vielä omaksuneet kommunistisia katsoimuksia, laissa on se säädös, jonka vastikään teille luin ja jossa sanotaan, että yhteinen tehtävämme ja yhteinen päämäärämme on siirtyminen sosialistiseen talouteen, kollektiiviseen maanomistukseen, maan yhteisviljelyyn. Mitä pitemmälle rakennuskausi edistyy, sitä selvemmäksi käy nyt jo maillensa asettuneille talonpojille samoin kuin niille sadoilletuhansille ja miljoonille sotavangeille, jotka parhaillaan palaavat nääntyneinä ja piinattuina sotavankeudesta, sitä selvemmäksi ja selvemmäksi käy heille, miten jättiläismäisen mittavaa on se, mikä meidän on tehtävä kunnostaaksemme talouden, voidaksemme tehdä ainiaaksi lopun talonpoikain entisestä unohduksen, sorron ja pimeyden tilasta, sitä selvemmäksi käy, että todella varmana ulospääsynä, joka lähentää talonpoikaisjoukot kulttuuriseen elämään ja todella asettaa talonpojat tasa-arvoiseen asemaan muiden kansalaisten rinnalla, on vain yhteinen maanviljely, ja nyt Neuvostovalta pyrkii järjestelmällisesti tähän maan yhteisviljelyyn asteittaisten toimenpiteiden avulla. Tätä maan yhteisviljelyä varten perustetaan kommuuneja ja neuvostotiloja. Tämäntapaisten tilojen merkitys on osoitettu maan sosialisoinnista annetussa laissa. Lain siinä kohdassa, missä selitetään, kenellä on oikeus käyttää maata, voitte lukea, että maata käyttämään oikeutettujen henkilöiden ja laitosten joukossa on ensimmäisellä sijalla valtio, toisella ovat yhteiskunnalliset järjestöt, edelleen maatalouskommuunit ja neljännellä sijalla maatalousosuuskunnat. Kiinnitän taaskin huomiotanne siihen, että nämä maan sosialisoinnista annetun lain peruskohdat laadittiin ajankohtana, jolloin kommunistinen puolue ei toteuttanut yksinomaan omaa tahtoaan, vaan teki tietoisesti myönnytyksiä niille, jotka tavalla tai toisella ilmensivät keskivarakkaan talonpoikaiston ajatuksia ja tahtoa. Sellaisia myönnytyksiä olemme tehneet ja teemme. Olemme tehneet ja teemme tämänluontoisia sovintoratkaisuja sen vuoksi, koska mainittuun kollektiiviseen maanomistukseen, maan yhteisviljelyyn, neuvostotiloihin, kommuuneihin

ei voida siirtyä kerralla; se vaatii sisukasta ja hellittämättömää edistävää toimintaa Neuvostovallan taholta, joka onkin myöntänyt miljardin ruplan suuruisen määrärahan maatalouden parantamiseen ehdolla, että siirrytään maan yhteisviljelyyn. Tämä laki osoittaa, että haluamme vaikuttaa keskivarakkaan talonpoikaiston joukkoihin ennen kaikkea esimerkin voimalla, vetämällä ne mukaan parantamaan taloutta, ja toivomme saavamme vain tämäntapaisilla toimenpiteillä edistetyksi vähitellen tätä syvällistä ja mitä tärkeintä mullistusta Venäjän maataloudessa.

Se köyhälistökomiteain, maatalouskommuunien ja maaosastojen liitto, joka meillä on tässä edustajakokouksessa, todistaa ja antaa meille täyden varmuuden siitä, että tällä siirtymisellä maan yhteisviljelyyn asiat on nyt saatettu oikealle tolalle todella sosialistisessa mitassa. Tällä hellittämättömällä ja järjestelmällisellä työllä on saatava työn tuottavuus kohoamaan. Sitä varten meidän on sovellettava käytäntöön parhaita maanviljelysmenetelmiä ja saatava mukaan työhön Venäjän maanviljelystieteen voimat voidaksemme käyttää hyödyksi kaikkia niitä parhaiten järjestettyjä talouksia, jotka ovat tähän asti olleet vain yksityisten henkilöiden rikastumisen lähteenä ja kapitalismia ja palkkatyöläisten uutta ikeenalaisuutta, uutta orjuutusta synnyttävinä tekijöinä, mutta joiden on oltava miljoonille työtätekeville maataloudellisen tietouden ja sivistyksen lähteenä ja edistettävä työn tuottavuuden kohoamista nyt, kun on olemassa laki maan sosialisoinnista ja kun maan yksityisomistus on lakkautettu kokonaan. Kaupunkilaisyöläisten ja työtätekevän talonpoikaiston liitto, köyhälistökomiteain muodostaminen ja niiden muuttaminen vaalien kautta neuvostoelimiksi takaavat sen, että maataviljelevä Venäjä on nyt lähtenyt sille tielle, jolle myöhemmin kuin me, mutta sen sijaan varmemmin kuin me lähevät Länsi-Euroopan valtiot toinen toisensa jälkeen. Mullistuksen alkaminen niissä on ollut paljon vaikeampaa, koska siellä vihollisena ei ole ollut mätä itsevaltius, vaan paljon kulttuurisempi ja yhtenäisempi kapitalistiluokka, mutta te tiedätte, että tuo mullistus on alkanut, tiedätte, ettei vallankumous ole rajoittunut Venäjän alueelle, että tärkeimpänä tukenamme, tärkeimpänä tukinojanamme on Länsi-Euroopan edistyneimpien maiden proletariaatti, että tämä maailmanvallankumouksen päävoima on alkanut liikehtiä. Ja meillä

on varma vakaumus siitä, ja Saksan vallankumouksen kulku on todistanut käytännössä sen, että siellä siirtyminen sosialistiseen talouteen, edistyneimmän maanviljelystekniikan hyväksikäyttö, maaseudun työtätekevän väestön yhdistyminen on oleva nopeampaa ja tulee tapahtumaan helpommin kuin meillä.

Liittoutuneena kaupunkien työläisten kanssa, liittoutuneena koko maailman sosialistisen proletariaatin kanssa Venäjän työtätekevä talonpoikaisto voi olla nyt varma siitä, että se voittaa kaikki vastukset, kestää kaikki imperiaalistien hyökkäykset ja toteuttaa sen, mitä ilman työtätekevien vapautus ei ole mahdollista, nimittäin maan yhteisviljelyyn, asteittaisen, mutta varman siirtymisen pienistä yksityistalouksista maan yhteisviljelyyn. (Voimakkaita ja kauan kestäviä suosionosoituksia.)

„Pravda“ № 272,
joulukuun 14 p:nä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

NEUVOSTOVIRASTOJEN HALLINTOSÄÄNTÖJEN ALUSTAVA LUONNOS ¹³⁵

I

Kaikkien hallintokysymysten kollegisen käsittelyn ja ratkaisemisen ohella neuvostovirastoissa on määriteltävä mitä tarkimmin *jokaisen*, missä tahansa neuvostovirassa olevan henkilön *vastuunalaisuus määrättyjen*, selvästi ja ilman kaksimielisyyttä muotoiltujen tehtävien ja *käytännöllisten töiden suorittamisesta*.

Tätä sääntöä on noudatettava tästä lähtien *ehdottoman välttämättömästi*, sillä tehokkaan valvonnan järjestäminen ja mahdollisimman sopivien henkilöiden valikoiminen kuhunkin virkaan ja kuhunkin toimeen on muutoin mahdollista.

Sen vuoksi jokainen neuvostokollegio ja -virasto on poikkeuksetta velvollinen heti

ensiksikin tekemään päätöksen kollegion kaikkien jäsenten tai viranhaltijoiden keskeisestä tarkasta työnjaosta ja vastuunalaisuudesta;

toiseksi määrittelemään mitä tarkimmin, mistä ovat vastuussa henkilöt, joiden suoritettavana on eri tehtäviä, minkälaituisia tahansa, mutta varsinkin sellaisia, jotka koskevat materiaalien ja elintarvikkeiden nopeaa ja oikein tapahtuvaa hankintaa ja jakelua.

Kaikki neuvostovirastot, erikoisesti paikalliset, ujestien, kaupunkien y.m. kansantalousneuvostot ja toimeenpanevien komiteain talousosastot ovat velvollisia noudattamaan tätä sääntöä. Nämä osastot ja kansantalousneuvostot ovat velvollisia asettamaan heti määrätty henkilöt vastuunalaisiksi väestön tarvitsemien raaka-aineiden ja elintarvikkeiden *jokaisen* lajikkeen nopeasta ja oikein tapahtuvasta hankinnasta.

Kaikki johtavat neuvostovirastot, kuten toimeenpaneavat komiteat, edustajien kuvernementti- ja kaupunkineuvostot y.m.s. ovat velvollisia järjestämään heti työnsä uudelleen sillä tavalla, että etutilalla on keskusvallan ja paikallisten virastojen päätösten todellisen täytäntöönpanon asiallinen valvonta ja että muunlaatuinen työ jätetään mikäli mahdollista kyseisen viraston jäsenluvultaan pienten apukomissioiden tehtäväksi.

2

Tarkoituksena taistelu virastokankeutta vastaan ja väärinkäytösten entistä perusteellisempi ilmisaaminen sekä neuvostovirastoihin tunkeutuneiden epärehellisten toimenhaltijain paljastaminen ja erottaminen

määrätään noudatettavaksi seuraavia sääntöjä:

Yleisön vastaanottopäivistä ja -tunneista annetut säännöt on ripustettava jokaisessa neuvostovirastossa näkyviin, ei ainoastaan rakennuksen sisäpuolelle, vaan myös ulkopuolelle siten, että säännöt ovat kaikkien nähtävissä ilman mitään pääsylupia. Vastaanottohuone on järjestettävä välttämättömästi siten, että siihen päästään vapaasti ja ehdottomasti ilman mitään pääsylupia.

Jokaisessa neuvostovirastossa on otettava käyttöön kirja, johon merkitään aivan lyhyesti anojan nimi, hänen anomuksensa sisältö ja asian kulku.

Sunnuntai- ja pyhäpäiviksi on määrättävä vastaanottotunteja.

Valtionvalvontaelimien toimenhaltijoille annetaan oikeus olla läsnä kaikilla vastaanotoilla ja heidät veloitetaan käymään aika ajoin vastaanottotilaisuuksissa, tarkastamaan rekisterikirja ja laatimaan pöytäkirja käynnistään, rekisterikirjan tarkastamisesta ja yleisön keskuudessa suorittamastaan kyselystä.

Työasiain, Valtionvalvonnan ja Oikeusasiain komissariaatit ovat velvollisia järjestämään kaikkialle neuvontatoimistoja, joihin jokaisella on vapaa pääsy ilman pääsylupia ja joissa annetaan neuvoja ilmaiseksi ja ehdottomasti myös sunnuntaisin, sekä ilmoittamaan väestölle vastaanottopäivistä ja -tunneista. Nämä neuvontatoimistot ovat velvollisia antamaan pyydetessä kaikkinaisia, niin kirjallisia kuin suullisiakin vastauksia kyselyihin sekä myös

laatimaan ilmaiseksi kirjallisia anomuksia niiden henkilöiden pyynnöstä, jotka ovat luku- ja kirjoitustaidottomia tai eivät pysty itse laatimaan selvästi anomustaan. Mainittujen neuvontatoimistojen työhön on ehdottomasti saatava osallistumaan *kaikkien* Neuvostoissa edustettujen puolueiden jäseniä ja vedettävä ehdottomasti mukaan myös ne puolueet, jotka eivät ole mukana hallituksessa, sekä puolueettomien ammattiyhdistysten ja intelligenssin puolueettomien liittojen edustajia.

3

Neuvostotasavallan puolustus vaatii pakottavasti säästämään mahdollisimman paljon voimia ja käyttämään kansan työtä mahdollisimman tuottavasti.

Tässä tarkoituksessa päätetään — pitäen silmällä ennen muuta kaikkia neuvostovirastoja ja päätöksen ulottamista myöhemmin myös kaikkia laitoksia ja kollegioita koskavaksi — seuraavaa:

1. Poikkeuksetta kaikkien neuvostovirastojen jokaisen vähänkin itsenäisen osaston on kolmen päivän kuluessa esitettävä paikalliselle toimeenpanevalle komitealle (Moskovassa lisäksi Oikeusasiain kansankomissariaatille) lyhyet tiedot seuraavan ohjelman mukaisesti: a) hallintolaitoksen nimi; b) osaston nimi; c) sen työn laatu mahdollisimman lyhyesti esitettynä; d) alaosastojen, toimistojen tai muunlaisten jaostojen lukumäärä ja nimitykset; e) työntekijäin lukumäärä, erikseen miehet ja naiset; f) asiainhoidon laajuus sikäli kuin se on osoitettavissa esim. asioiden määrän, kirjeenvaihdon laajuuden tai muiden samantapaisten seikkojen perusteella.

Paikalliset toimeenpanevat komiteat (ja Moskovassa edustajain Neuvoston toimeenpaneva komitea sopimalla asiasta Oikeusasiain kansankomissariaatin ja Toimeenpanevan Keskuskomitean puhemiehistön kanssa) ovat velvollisia heti (1) ryhtymään toimenpiteisiin valvoakseen, että yllä mainittua sääntöä noudatetaan oikealla tavalla ja aikanaan; (2) että viikon kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin yllä mainitut tiedot annetaan, laadittaisiin suunnitelma samoja tai samantapaisia asioita hoitavien osastojen koordinoimisesta, yhdistämisestä ja *yhteensulauttamisesta*.

Komissioihin, joiden tehtäväksi tämä edellä mainittujen virastojen toimesta annetaan, tulee kuulua edustajia sisäasiain, oikeusasiain, valtionvalvonnan ja työasiain hallinnoista ja mikäli tarve vaatii myös muista hallinnoista ja ne veloitetaan esittämään *joka viikko* Kansankomissaarien Neuvostoon ja Toimeenpanevan Keskuskomitean puhemiestistöön lyhyet selostukset siitä, mitä on tehty samantyyppisten osastojen yhteensulauttamiseksi ja työn säästämiseksi.

2. Joka kaupungissa, missä on samantyyppisiä keskus-, alue-, kaupunki-, kuvernementti- ja ujestiosastoja tai -hallintoja, on viivyttelämättä muodostettava korkeimman viraston yhteyteen komissio, joka koordinoi ja yhdistää kaikki sellaiset virastot pitäen silmällä mahdollisimman suurta voimien säästöä, jota paitsi noiden komissioiden tulee toimia 1. kohdassa mainittujen sääntöjen ja määrärahojen puitteissa.

3. Samat komissiot (1. ja 2. kohta) ja samoilla perusteilla veloitetaan ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin miestyövoiman vaihtamiseksi mahdollisimman suuressa mitassa naistyövoimaan ja laatimaan luetteloja miehistä, jotka voidaan siirtää työhön välittömästi sotaväkeen tai muuten sotaväen käytettäväksi taikka muuhun sellaiseen työhön, joka ei ole luonteeltaan kansliatyötä, vaan toimeenpanoluontoista ja käytännöllistä työtä.

4. Samat komissiot (1. ja 2. kohta) veloitetaan suorittamaan VKP:n paikallisjärjestöjen suostumuksesta sellaisia henkilövaihdoksia, että VKP:n jäsenet (jotka ovat olleet vähintään kaksi vuotta puolueen jäsenenä) jäävät vain johtaviin ja vastuunalaisiin toimiin, mutta kaikkiin muihin toimiin asetetaan puolueettomia tai muihin puolueisiin kuuluvia, jotta saadaan vapautettua mahdollisimman paljon VKP:n jäseniä muihin tehtäviin.

Kirjoitettu joulukuun 12 pnä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1928

*Julkaistaan
käsitkirjoituksen mukaan*

EHDOTUS

VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖKSEKSI

VKP:n kaikki järjestöt veloitetaan tekemään viikon kuluessa tämän VKP:n Keskuskomitean päätöksen julkaisemispäivästä lukien kaikkiin jäsenkirjoihin ja -kortteihin merkintä siitä, *mistä ajasta* kyseinen henkilö kuuluu bolshevikkipuolueeseen.

Mikäli nämä tiedot puuttuvat eikä voida niitä koota (ja vahvistaa oikeiksi vähintään kolmen kaksivuotisen jäsenyyssajan omaavan VKP:n jäsenen allekirjoituksin), kuhunkin jäsenkirjaan tai -korttiin on tehtävä merkintä: „puolueeseenliittymisaika tuntematon”.

Kaikki jossakin neuvostovirassa olevat VKP:n jäsenet ovat velvollisia merkityttämään heti jäsenkirjaansa puoluejärjestönsä puheenjohtajan tai sihteerin vahvistamat lyhyet tiedot siitä, mihin puolueisiin kyseinen henkilö on kuulunut tai lukeutunut viimeksi kuluneiden *viiden* vuoden aikana.

Kirjoitettu joulukuun 12 p:nä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1928

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE PRESNJAN PIIRIN
TYÖLÄISTEN KONFERENSSISSA
JOULUKUUN 14 pnä 1918**

Toverit, sallikaa minun kosketella muutamia täksi päiväksi suunniteltuja kysymyksiä. Ensimmäisenä kysymyksenä on kansainvälinen tilanne ja toisena — suhtautuminen pikkuporvarillisiin demokraattisiin puolueisiin.

Tahtoisin sanoa muutaman sanan kansainvälisestä tilanteesta. Te tiedätte, että englantilais-ranskalais-amerikkalainen imperialismi on julistanut nyt suursodan Venäjän Neuvostotasavaltaa vastaan. Näiden maiden imperialistit harjoittavat työläistensä keskuudessa agitaatiota Venäjää vastaan syyttäen bolshevikkeja siitä, että nämä muka nojaavat vähemmistöön ja loukkaavat enemmistön etuja; koska valtaosa Ranskan ja Englannin lehdistöstä on porvariston käsissä, niin Neuvostohallitusta vastaan tähdätyt valheet paisuvat siellä nopeasti ja esteettömästi. Senpä vuoksi tuollainen naurettava ja järjetön sepustus, että bolshevikit nojaavat Venäjällä muka väestön vähemmistöön — sepustus, jota ei edes kumota, koska se on niin järjetön jokaisesta, joka seuraa tapahtumiamme —, tuo sepustus ei edes vedä huomiota puoleensa. Mutta kun silmäilee Englannin, Ranskan ja Amerikan lehtiä — sivumennen sanottakoon, että saamme tänne vain porvarillisia lehtiä —, niin huomaa, että porvaristo levittelee siellä yhä noita sepustuksia.

Äänioikeus ja oikeus osallistua ja vaikuttaa maan valtioliseen elämään on meillä kielletty vain riistäjiltä, jotka eivät hanki toimeentuloaan omalla työllään, vaan riistävät toisia. Näitä ihmisiä ei ole kovinkaan paljon koko väestöön verrattuna. Voitte helposti arvata, paljonko meillä on kaupungeissa sellaisia, jotka riistävät palkkatyötä. Maan yksityisomistuksesta on tehty nyt loppu. Tilanherroilta on otettu

tilat, ja kyläyhteisöstä eronneilta suurtalollisilta, jotka jo Stolypinin aikoina ryöväisivät talonpoikia¹³⁶, on otettu maat, joten maaseudullakin vierasta työtä riistävien lukumäärä on hyvin pieni. Mutta Neuvostovalta ei ole sanonut ottavansa heiltä äänioikeutta. Se sanoo: jokaisen, joka tahtoo luopua vieraan työn riistosta, me tunnustamme oikeuteksi osallistumaan hallintaan. Jos tahtonet olla työmies — ole vain. Jos tahtonet olla riistäjä — sellaisia ihmisiä emme päästä osallistumaan emmekä valitse, emmekä rupea myöskään elättämään muiden työllä.

Ja jo tästä Perustuslakimme pohjan muodostavasta seikasta näkyy, että Neuvostovalta nojaa niihin, jotka tekevät työtä, juuri heille se antaa oikeuden valtiollisen elämän järjestelyyn, se nojaa väestön suureen, valtavaan enemmistöön. Jokainen Neuvostojen edustajakokous — niitä on ollut kaikkiaan kuusi — jokainen näistä edustajakokouksista on meille todistuksena siitä, että työläisten, talonpoikien ja puna-armeijalaisten edustajat, jotka edustavat omasta eikä muiden työstä elävää väestön enemmistöä, että juuri he ovat yhä yhtenäistyvämpi Neuvostovallan perusta. Neuvostojen I edustajakokous pidettiin kesäkuussa 1917, jolloin Venäjä oli vielä porvarillinen tasavalta ja kävi imperialistista sotaa. Se pidettiin siinä samassa vuoden 1917 kesäkuussa, jolloin Kerenski pakotti sotaväen hyökkäykseen ja tapatti miljoonia ihmisiä taisteluissa. Mainitussa edustajakokouksessa kommunisteja eli bolshevikkeja oli vain 13% — siis seitsemäsosa. Neuvostojen II edustajakokouksessa, joka oli työläisten ja talonpoikien vallan alkuna, bolshevikkeja oli jo 51%, siis puolet, ja V edustajakokouksessa, joka pidettiin kuluvan vuoden heinäkuussa, bolshevikkeja oli jo 66%. Jo silloin vasemmistoeserrät, nähtyään, miten nopeasti bolshevismi kasvaa ja kehittyy, lähtivät seikkailemaan, minkä tuloksena oli täydellinen hajaannus heidän keskuudessaan. Tuon hajaannuksen seurauksena muodostui kolme eri puoluetta ja viimeisin niistä — narodnikkikommunistien puolue — siirtyi bolshevikkien puolelle, samalla kun useat sellaiset huomattavat toimihenkilöt kuin Kolegajev siirtyivät niin ikään bolshevikkipuolueeseen.

Neuvostojen VI edustajakokouksessa bolshevikkeja oli 97%, t.s. koko Venäjän työläisten ja talonpoikien edustajat olivat miltei kaikki bolshevikkeja. Tämä osoittaa, miten työtätekevien valtaosa yhdistyy nyt Neuvostovallan ympär-

rille ja miten naurettava ja järjetön on tuo porvariston valeheellinen sepustus ja väite, että bolshevikit nojaavat muu-
väestön vähemmistöön. Tuo porvaristo valehtelee noin sen
vuoksi, että 17 miljardia, mitkä tsaarihallitus jäi velkaa
kapitalisteille, ne 17 miljardia, jotka me annuloimme ja
joista kieltäydyimme (emme aio maksaa heidän, entisten
vallanpitäjien, puolesta — myönnämme, että noita velkoja
oli, ja sanomme: hyvä, te olette tehneet velkaa, te siis mak-
sakaakin), — tuon velan tahtovat liittolaiset panna meidän
maksettavaksemme ja ennallistaa tilanherrojen vallan,
tsaarinnan vallan. Tiedämme, mitä he ovat tehneet Arkange-
lissa, Samarassa ja Siperiassa. Yksinpä menshevikit ja
oikeistoieserrätkin, jotka Brestin rauhan jälkeen muuttui-
vat vastustajiksemme ja arvelivat, että Saksan vallan-
kumouksen varaan rakentamamme laskelmat menevät myt-
tyyn, ovat vakuuttuneet siellä siitä, että heitäkin vaino-
taan ja että Englannin ja Tshekkoslovakian sotavoimien
avulla saatetaan tilanherrat ja yksityisomistus entisel-
leen.

Englannissa ja Ranskassa totuus raivaa nyt itselleen
tietä, vaikka sikäläiset lehdet kuinka yrittivät pitää sitä
salassa. Työläiset tuntevat ja ymmärtävät, että Venäjän
vallankumous on heidän, työväen, sosialistinen vallanku-
mous. Ja yksinpä Ranskassa ja Englannissakin huo-
maamme nyt työväenliikettä, jonka tunnuksia ovat „Pois
sotaväki Venäjältä!”, „Se, joka lähtee sotaan Venäjää vas-
taan, on rikollinen!” Lontoon Albert Hallissa oli hiljattain
socialistien joukkokokous, ja tiedot, jotka olemme saaneet,
vaikka Englannin hallitus on tehnyt kaikkensa estääkseen
totuuden ilmitulon, nuo tiedot kertovat, että joukkokokouk-
sessa esitettiin vaatimus „Pois sotaväki Venäjältä!” ja että
kaikki työväenjohtajat ovat sanoneet Englannin hallituksen
politiikan olevan ryöstö- ja väkivaltapolitiikkaa. Niin ikään
on sellaisia tietoja, että Maclean — hän oli opettajana
Skotlannissa — kehotti Englannin suurimmissa teollisuus-
piireissä työläisiä lakkoon ja sanoi, että tämä sota on rosvo-
sotaa. Jo silloin hänet teljettiin vankilaan. Sittemmin hänet
teljettiin vankilaan toisen kerran. Mutta kun Euroopassa
puhkesi vallankumouksellinen liike, Maclean pääsi va-
paaksi ja hänet asetettiin parlamenttiedokkaaksi Glas-
gow'ssa, joka on Pohjois-Englannin ja Skotlannin suurim-
pia kaupunkeja. Tämä todistaa, että Englannin työväenliike

vallankumouksellisine vaatimuksineen käy yhä voimakkaammaksi. Englannin hallituksen täytyi vapauttaa Maclean, pahin vihollisensa, joka sanoo itseään englantilaiseksi bolshevikiksi.

Vallankumouksellinen mieliala leviää myös Ranskassa, missä shovinismi vaikuttaa yhä työläisiin ja missä luullaan käytävän sotaa vain isänmaan puolustamiseksi. Te tiedätte, että voitettuaan saksalaiset Englanti ja Ranska ovat nyt esittäneet näille rauhanehdot, jotka ovat sata kertaa raskaammat kuin Brestin rauhan ehdot. Euroopan vallankumous on nyt muuttumassa todellisuudeksi. Liittolaiset, jotka kerskuivat vapauttavansa Saksan keisarista ja militarismista, ovat alentuneet esittämään samaa osaa kuin venäläinen sotaväki Nikolai I:n aikana, jolloin Venäjä oli pimeä maa ja Nikolai I ajoi venäläiset joukot tukahduttamaan Unkarin vallankumousta. Näin tapahtui vanhan maaorjuusjärjestelmän aikoina yli 60 vuotta sitten. Nyt Englanti ja muut vapaat maat ovat muuttuneet pyöveleiksi ja luulevat voivansa kuristaa vallankumouksen ja tukkia suun totuudelta; mutta totuus raivaa kaikki esteet tieltään niin Ranskassa kuin Englannissakin ja työläisille käy selväksi, että heitä on petetty ja ettei heitä ole pantu sotimaan suinkaan Ranskan ja Englannin vapauden vuoksi, vaan vieraan maan ryöväämiseksi. Ranskasta, sosialistisesta puolueesta, joka on ollut tähän asti isänmaanpuolustuksen kannattajia, meillä on nyt sellaisia tietoja, että siellä ollaan hyvin myötämielisiä Neuvostotasavallalle ja esitetään vastalauseita sen johdosta, että sotavoimat ovat puuttuneet Venäjän asioihin.

Toisaalta englantilais-ranskalainen imperialismi uhkaa painostaa Venäjää ja tukee Krasnoveja ja Dutoveja, auttaa monarkian ennallistamista Venäjällä ja aikoo pettää vapaan kansan. Tiedämme, että sotilaallisessa suhteessa imperialistit ovat meitä voimakkaampia. Sen olemme tietäneet ja sanoneet jo kauan sitten. Kutsuimme kaikkia auttamaan Punaista Armeijaa suojataksemme itsemme ja antaaksemme vastaiskun saalistajille ja ryöväreille. Mutta kun meille sanotaan: „Asiamme on toivoton, koska englantilais-ranskalainen imperialismi on voimakkaampi”, niin vastamme noille ihmisille: „Entä muistatteko Brestin rauhan? Eikö Venäjän porvaristo huutanut silloin, että bolshevikit myivät Venäjän saksalaisille? Eikö silloin huudettu, että

pannessaan toiveensa Saksan vallankumoukseen bolshevit panevat toiveensa aaveeseen, mielikuvitelmaan?” Kuitenkin osoittautui, että vaikka Saksan imperialismi oli meitä verrattomasti voimakkaampi ja sillä oli täydet mahdollisuudet ryöväätä Venäjää, koska meillä ei ollut armeijaa ja entinen armeija ei voinut eikä osannut sotia ja koska sota oli näännyttänyt ihmiset siinä määrin, etteivät he jaksaneet sotia, ja jokainenhan, joka tuntee silloiset tapahtumat, tietää, ettemme osanneet silloin lainkaan puolustautua, joten siis Saksan keisarin lähettämät saalistajat saattoivat saada täyden vallan Venäjään,— osoittautui, että muutaman kuu-kauden kuluttua saksalaiset juuttuivat Venäjällä niin lujasti kiinni, kohtasivat täällä sellaista vastarintaa, sellaista agitaatiota saksalaisten sotilaiden keskuudessa, että nyt — kuten Zinovjev, Pietarin Pohjoisen kommuunin puheenjohtaja minulle kertoi —, kun Saksan edustajat lähtivät Venäjältä, Saksan konsuli sanoi: „Niin, nyt on vaikea sanoa varmasti, kuka veti pitemmän korren, mekö vai te.” Hän näki, että Saksan sotaväki, jolla oli voimaa monta kertaa enemmän kuin meillä, oli saanut bolshevismin tartunnan. Ja nyt Saksassa on vallankumous, siellä käydään taistelua neuvostovallan puolesta. Brestin rauha, joka julistettiin bolshevikkien täydelliseksi vararikoksi, on osoittautunut vain välikappaleeksi, jonka ansiosta me lujitettuumme asemaamme Venäjällä olemme alkaneet luoda nyt Punaista Armeijaa. Saksan sotaväki on saanut bolshevismin tartunnan, ja sen näennäiset voitot ovat osoittautuneet vain askeleeksi Saksan imperialismiin täydellistä vararikkoa kohti, portaaksi, joka johtaa maailmanvallankumouksen laajenemiseen ja voimistumiseen.

Brestin rauhan aikoihin olimme yksin. Koko Eurooppa piti Venäjän vallankumousta poikkeuksellisenä ilmiönä. Meidän vallankumouksestamme, tästä „aasialaisesta vallankumouksesta” oltiin Euroopassa sitä mieltä, että sen nopea alkaminen ja tsaarin kukistuminen johtui Venäjän takapajuisuudesta ja että juuri takapajuisuutensa vuoksi Venäjä ryhtyi niin nopeasti poistamaan omistusta, siirtyi sosialistiseen vallankumoukseen. Unohdettiin kuitenkin, että Venäjän vallankumouksen syy oli toinen — Venäjällä ei ollut muuta ulospääsyä. Sota oli aiheuttanut kaikkialla sellaista hävitystä ja nälänhätää, heikentänyt siinä määrin kansaa ja sotaväkeä, jotka huomasivat, että niitä oli

petetty kauan, että Venäjällä oli vain yksi ulospääsy — vallankumous.

Saksalaisille sanottiin, että oli pakko puolustautua Venäjän maahanhyökkäystä vastaan. Mutta tämä valhe paljastuu nyt päivä päivältä yhä enemmän. Saksan kapitalistit ja kenraalit johtivat joukkonsa Venäjää vastaan senkin jälkeen, kun Venäjästä oli tullut sosialistinen maa. Ja juuri tällöin takapajuisimmallekin saksalaiselle sotamiehelle selvisi, että häntä oli kaikkien neljän sotavuoden aikana petetty ja pakotettu sotimaan siksi, että Saksan kapitalistit saisivat ryövätä Venäjää. Sama syy, joka aiheutti Saksan imperialismin vararikon ja Saksan vallankumouksen, lähentää nyt päivä päivältä ja tunti tunnilta Ranskan, Englannin ja muiden maiden vallankumousta. Me olimme yksin. Mutta nyt emme ole yksin. Nyt on puhjennut vallankumous Berliinissä, Itävallassa, Unkarissa. Jopa Sveitsissä, Hollannissa ja Tanskassa, näissä vapaissa ja sotaa tuntemattomissa maissa, niissäkin voimistuu vallankumouksellinen liike, sielläkin työläiset vaativat jo Neuvostojen perustamista. Nyt on osoittautunut, ettei ole muuta ulospääsyä. Vallankumous kypsyi kautta koko maailman. Me olemme uranuurtajia tässä asiassa ja meidän tehtävämme on puolustaa tätä vallankumousta niin kauan kunnes liittolaisemme tulevat, ja näinä liittolaisinamme ovat Euroopan kaikkien maiden työläiset. Nämä liittolaiset tulevat sitä lähemmäksi meitä, mitä enemmän niiden hallitukset riehaantuvat.

Kun saksalaiset luulivat Brestin rauhan aikoihin olevansa tilanteen herroja, he olivat vain askeleen päässä tuhostaan. Ja nyt ovat kuilun partaalla Ranska ja Englanti, jotka ovat pakottaneet saksalaiset myöntymään paljon raskaampiin ja häpeällisempiin rauhanehtoihin kuin olivat ne rauhan ehdot, joihin Saksa pakotti meidät silloin. Valehdelkoot ne kuinka paljon tahansa, mutta nyt ne ovat vain muutaman askelen päässä tuhostaan. Ne pelkäävät tuota tuhoaan, niiden valheet paljastuvat päivä päivältä yhä enemmän, ja me sanomme: valehdelkoot imperialistit sanomalehdissään kuinka paljon tahansa — meidän asiamme on lujalla, paljon lujemmalla pohjalla kuin heidän, sillä se perustuu kaikkien maiden työläisjoukkojen tietoisuuteen; tuo tietoisuus on saanut alkunsa sodasta, joka neljän vuoden kuluessa peitti vereen koko maailman. Vanhat hallitukset eivät selviä kuilulle tästä sodasta. Vanhat hallitukset sanovat nyt vastus-

tavansa maailman bolshevismia. Työläiset tietävät, mitä Venäjällä tapahtuu: siellä vainotaan tilanherroja ja kapitalisteja, jotka kutsuvat sinne avukseen palkkasotureita, vierasta sotaväkeä. Tilanne on nyt kaikille selvä. Siitä ovat selvillä kaikkien maiden työläiset. Ja imperialistien kaikesta raakuudesta ja kiukusta huolimatta me lähemme rohkeasti taisteluun heitä vastaan ja tiedämme, että heidän jokainen Venäjällä ottamansa askel on oleva askel heidän omaa tuhoaan kohti ja että heille käy samoin kuin saksalaisille joukoille, jotka viljan asemesta veivät Ukrainasta venäläisen bolshevismiin aatteita.

Venäjällä on työtätekevien valta, ja ellei valta jää heidän käsiinsä, niin kukaan ei pysty koskaan parantamaan tämän verisen ja raskaan sodan iskemiä haavoja. Entisten kapitalistien jättäminen valtaan olisi koko sotataakan säilyttämistä työtätekevän luokan hartioille, sodan pakkoverojen maksattamista sillä.

Englanti, Amerikka ja Japani kamppailevat nyt keskenään siitä, kuka saa mitäkin kahmaistuksi rosvotusta saaliista. Kaikki on nyt jaettu. Wilson on maailman demokraattisimman tasavallan presidentti. Mutta mitä hän puhuu? Tuossa maassa shovinistijoukkiot ampuvat ihmisiä kadulla yhden ainoan rauhaan kehottavan sanan vuoksi. Muuan pappi, joka ei ole ollut ikinä vallankumouksellinen, raahattiin kadulle ja piestiin verille vain siitä syystä, että hän julisti rauhaa. Ja siellä, missä on vallalla mitä raain terrori, siellä sotaväkeä käytetään nyt vallankumouksen tukahduttamiseen ja uhataan nujertaa sillä Saksan vallankumous. Saksassa vallankumous alkoi vasta hiljattain — sen alkamisesta on kulunut vasta kuukausi — ja kärkevin kysymys siellä on: kumpi — perustava kokous vai neuvostovalta. Koko porvaristo on siellä perustavan kokouksen kannalla, ja sen kannalla ovat myös kaikki ne sosialistit, jotka ovat menneet keisarin lakeijoiksi eivätkä ole tohtineet aloittaa vallankumouksellista sotaa. Koko Saksa on jakautunut kahdeksi leiriksi. Sosialistit ovat nyt perustavan kokouksen kannalla, mutta Liebknecht, joka joutui viettämään kolme vuotta vankilassa, on nyt niin kuin Rosa Luxemburgkin „Punaisen Lipun”¹³⁷ johdossa. Moskovaan saatiin eilen yksi kappale tätä lehteä. Se saatiin suurten vaikeuksien ja seikkailujen jälkeen. Siinä on useita artikkeleja — kaikki he, vallankumouksen johtajat, puhuvat tässä lehdessä

porvariston harjoittamasta kansan petkutuksesta. Saksan tahtona olivat kapitalistit. Nämä julkaisivat vain omia lehtiään, mutta nyt „Punainen Lippu” sanoo, että vain työväenjoukoilla on oikeus käyttää kansan omaisuutta. Vaikka on kulunut vasta kuukausi vallankumouksen alkamisesta, koko Saksanmaa on jakautunut jo nyt kahdeksi leiriksi. Kaikki sosialistipetturit huutavat puoltavansa perustavaa kokousta, mutta todelliset sosialistit, rehelliset sosialistit sanovat: „Me kaikki puollamme työläisten ja sotilaiden valtaa.” He eivät sano: „puollamme talonpoikia”, sillä Saksassa huomattava osa talonpojistakin käyttää palkkatyötä, vaan he sanovat: „puollamme työläisiä ja sotilaita”. He sanovat: „puollamme pientalonpoikia”. Neuvostovalta on muodostunut siellä jo hallitusmuodoksi.

Neuvostovalta on valta, joka tulee olemaan koko maailmassa. Se astuu vanhan, porvarillisen valtion tilalle. Ei ainoastaan monarkia, vaan myös tasavalta, jos tämä jättää kapitalisteille heidän omaisuutensa — tehtaat, pankit, kirjapainot —, on eräs porvariston harjoittaman kansan riiston muoto. Ja bolshevikit olivat oikeassa sanoessaan, että kehityy maailmanvallankumous. Eri maissa se kehittyy eri tavalla. Se kestää aina kauan ja tapahtuu vaikeasti. Ei ole oikea sosialisti se, joka luulee kapitalistien luopuvan heti oikeuksistaan. Ei. Sellaisia hyvänahkaisia kapitalisteja ei ole vielä syntynyt maailmaan. Sosialismi saattaa kehittyä vain taistelussa kapitalismia vastaan. Maailmassa ei ole vielä ollut sellaista herruuttapitävää luokkaa, joka olisi luopunut vallasta taistelutta. Kapitalistit tietävät, mitä bolshevismi on. Aikaisemmin sanottiin: „venäläinen typeryys ja venäläinen takapajuisuus puuhaavat siellä temppuja, joista ei tule mitään. Siellä Venäjällä tavoitellaan aaveita, jotka ovat peräisin toisesta maailmasta.” Mutta nyt nuo samat herrat kapitalistit huomaavat, että tämä vallankumous on yleismaailmallinen palo ja että voitto voi kuulua vain työtekevien vallalle. Meillä ollaan nyt siirtymässä köyhälistökomiteoihin. Saksassa väestön valtaosan muodostavat maatyöläiset ja pientalonpojat. Saksan suurtilonpojat ovat useimmiten eräänlaisia tilanherroja.

Sveitsin hallitus karkotti eilen Sveitsissä olevan edustajamme maasta, ja me tiedämme, mistä se johtuu. Tiedämme, että Ranskan ja Englannin imperialisteja pelottaa se, että hän lähetti meille joka päivä sähköitä ja tiedotuksia Lon-

toossa pidetyistä joukkokokouksista, joissa Englannin työläiset vaativat: „Pois Britannian joukot Venäjältä!” Hän lähetti myös Ranskaa koskevia tietoja. Imperialistit ovat kuulemma esittäneet Venäjän edustajille uhkavaatimuksen. He ovat karkottaneet Neuvostovallan edustajat Ruotsista-kin, ja näiden on palattava Venäjälle. Mutta heidän riemunsa on ennenaikaista. Moinen voitto on jonninjoutava. Sellaisella toimenpiteellä ei saavuteta vielä mitään. Kansa saa tietää loppujen lopuksi totuuden, vaikka „liittolaiset” kuinka salaisivat sitä ja pettäisivät kansaa ja vaikka he kuinka yrittäisivät päästä eroon Neuvosto-Venäjän edustajista.

Ja me sanomme teille: kaikin voimin torjumaan „liittolaisia” ja tukemaan Punaista Armeijaa! Kaikki, mitä meillä tapahtui, kun ei ollut Punaista Armeijaa, kaikki se on ymmärrettävää. Kuitenkin näemme, että nyt Punainen Armeija voimistuu ja saa voittoja. Armeijallamme ovat vastassaan englantilaiset joukot. Mutta armeijallamme on upseerit, jotka on otettu vasta eilen työväenluokasta ja jotka saivat vasta eilen ensimmäisen kerran sotilasopetusta kursseilla. Meillä on useita todisteita siitä, että lukiessaan englantiksi käännettyä tasavaltamme perustuslakia vangiksemme joutuneet sotilaat sanovat itsekseen: „Meitä on petetty. Neuvosto-Venäjä ei ole sellainen, jollaiseksi olemme sitä luulleet. Neuvostovalta on työtätekevien valtaa.” Ja me vastaamme: „Niin, toverit, me emme taistele ainoastaan Neuvosto-Venäjän puolesta, vaan koko maailman työläisten ja työtätekevien vallan puolesta.” Sillä välin kun me pidättelemme painostavaa imperialismia, Saksan vallankumous voimistuu. Vallankumous voimistuu kaikissa muissakin maissa. Juuri siksi se, tämä maailmanvallankumous — sanottakoon sitä Euroopassa miksi tahansa — on käynyt ajankohtaiseksi täydessä mittavuudessaan ja maailman imperialismi tuhoutuu. Ja asemamme, niin vaikea kuin se lieneekin, antaa meille varmuutta, että emme ainoastaan me käy taistelua oikean asian puolesta, vaan että meillä on myös liittolaisia — kaikkien maiden työläiset.

Toverit, näiden kansainvälistä asemaamme koskevien huomautusten jälkeen haluaisin sanoa vielä muutaman sanan muista kysymyksistä. Tahtoisin sanoa pari sanaa pikkuporvarillisista puolueista. Nämä puolueet ovat pitäneet itseään sosialistisina. Mutta ne eivät ole sosialistisia.

Tiedämmehän hyvin, että sellaisia kapitalistisen yhteiskunnan laitoksia kuin pankkeja, keskinäisapukassoja ja -yhdistyksiä sanotaan „omaksi avuksi”, mutta tällä kaikella ei ole kerta kaikkiaan mitään merkitystä: itse asiassa tuolla nimellä peitellään rosvoista. Kun Venäjän työväenluokka torjui Krasnovin hyökkäyksiä (joukkomme vangitsivat hänet ja päästivät sitten valitettavasti vapaaksi, sillä pietarilaiset ovat liian hyväsydämiisiä), niin silloin nuo samat puolueet, jotka olivat olevinaan kansan puoltajia, nuo herrat menshevikit ja oikeistoeserrät asettuivat porvariston puolelle. Nämä pikkuporvariston puolueet eivät koskaan tiedä, minne niiden pitäisi mennä — työläisten vai kapitalistien puolelle. Nämä puolueet ovat muodostuneet ihmisistä, jotka elävät toivoen rikastuvansa joskus. Ne näkevät yhtenäen, miten huonosti elää kaikkialla suurin osa pienyrittäjistä, jotka kaikki ovat työtätekevää väkeä. Ja niinpä nämä puolueet, joita on kaikkialla maailmassa, nämä pikkuporvarilliset puolueet ovat alkaneet horjua. Tämä ei ole mitään uutta. Niin on ollut aina ja niin on myös meillä. Kaikki ne luopuivat meistä, kun tuli Brestin rauha — vallankumouksemme ankein aika, jolloin meillä ei ollut armeijaa ja meidän täytyi tehdä rauha, samalla kun kuitenkin sanoimme itsellemme: sosialistista työtämme emme jätä hetkeksikään. Ne unohtivat, että Venäjä uhraa sosialistisen vallankumouksen hyväksi tavattoman paljon, ja siirtyivät Perustavan kokouksen kannattajien puolelle. Perustavan kokouksen kannattajia ilmaantui Samaraan, Siperiaan. Nyt heitä sieltä hätistetään pois ja annetaan heidän tuntea, että jompikumpi, joko tilanherrojen valta tai bolshevikkien valta. Keskitietä ei voi olla. Joko sortajien valta tai sorrettujen valta. Talonpoikaisköyhälistö voi seurata vain meitä. Mutta se seuraa meitä vasta silloin, kun näkee, ettei vanhan järjestelmän suhteen siekailla, vaan tehdään kaikki kansan hyväksi. Vain sellaista Neuvostojen valtaa kansa on saattanut tukea vuoden, vaikeista oloista ja nälänhädästä huolimatta. Työläiset ja talonpojat tietävät, että niin raskasta kuin sota onkin, työläisten ja talonpoikien hallitus tekee kaiken, mikä suinkin on mahdollista, kapitalistiriistäjien vastustamiseksi ja kaikkien sotarasitusten siirtämiseksi näiden herrojen eikä työläisten hartioille. Ja niinpä kansa onkin jo toista vuotta tukenut työläisten ja talonpoikien valtaa.

Nyt Saksan vallankumouksen puhjettua on tapahtunut käänne menshevikkien ja eserrien keskuudessa. Niiden parhaimmisto pyrki sosialismiin. Mutta se luuli bolshevikkien tavoittelevan aaveita, mahdottomuuksia. Nyt se on vakuutunut, että se, mitä bolshevikit odottivat, ei olekaan mielikuvittelua, vaan reaalista todellisuutta, että maailmanvallankumous on alkanut ja voimistuu kaikkialla maailmassa ja menshevikeistä ja eserristä parhaimmat alkavat katua erehdystään ja ymmärtää, että neuvostovalta ei ole ainoastaan Venäjän, vaan koko maailman työläisten valtaa ja että mikään Perustava kokous ei pelasta.

Englanti, Ranska ja Amerikka tietävät, ettei niillä nyt maailmanvallankumouksen puhjettua ole ulkoisia vihollisia. Viholliset ovat kunkin maan rajojen sisällä. Nyt on tulossa uusi käänne, kun menshevikit ja oikeistoeserrit ovat alkaneet horjua ja parhaimmat heistä kallistuvat bolshevikkien puolelle ja näkevät, että he olisivat kuitenkin valkoisten puolella, vaikka kuinka vannoisivat Perustavan kokouksen nimeen. Kysymys on nykyään koko maailmassa siten, että joko Neuvostovalta tai niiden ryövärien valta, jotka tapattivat kymmenen miljoonaa ja saattoivat raajarikoiksi kaksikymmentä miljoonaa ihmistä tässä sodassa ja jatkavat nyt muiden maiden ryöväystä.

Toverit, tämä on se kysymys, joka saa pikkuporvarilliset demokraatit horjumaan. Tiedämme, että nämä puolueet aina horjuvat ja tulevat horjumaan. Suurin osa ihmisistä hankkii vakaumuksensa elämästä eikä usko kirjoja eikä puheita. Keskivarakkaalle talonpojalle me sanomme: sinä et ole vihollisemme; meillä ei ole mitään syytä kohdella häntä huonosti, mutta jos jossakin paikallisneuvosto iskee kipeästi keskivarakasta talonpoikaa ja tämä kärsii siitä, niin sellaisesta Neuvostosta on tehtävä loppu, koska se ei siis osaa toimia niin kuin toimia kuuluu. Keskivarakas, pikkuporvarillinen kansanosa tulee aina horjumaan. Ja koska se on kuin heiluri horjahtanut meidän puolellemme, niin sitä on tuettava. Sanomme: „Jos tulette vahingoittamaan työtämme, niin emme teitä huoli. Mutta jos autatte meitä, niin otamme teidät vastaan.” Menshevikkien keskuudessa on monenlaisia ryhmiä, muun muassa „aktivistien” (toiminnan kannalla olevien) ryhmä. Sana on latinaa ja sen takana olivat ne, jotka sanoivat: „Arvosteleminen ei riitä. On autettava toiminnalla.” Me sanoimme: taistelemme tshekkoslovakkeja

vastaan ja tulemme olemaan armottomia niitä kohtaan, jotka heitä auttavat. Mutta jos on sellaisia ihmisiä, jotka huomaavat erehtyneensä, niin heidät on otettava vastaan ja heihin on suhtauduttava suopeasti. Työläisen ja kapitalistin välimailla oleva keskikerros on aina horjuva. Se luuli Neuvostovallan kohta murtuvan. Mutta todellisuudessa on ilmennyt päinvastaista. Euroopan imperialismi ei voi murtaa valtaamme. Vallankumous kehittyy nykyään koko maailman mitassa. Ja nyt me sanomme: te, jotka olette horjuneet ja jotka olette nyt ymmärtäneet ja huomanneet virheenne, tulkaa puolellemme. Emme kieltäydy teistä. Meidän on suunnattava nyt koko huomiomme ennen kaikkea siihen, että nuo ihmiset, keitä he sitten lienevätkin aikaisemmin olleet ja riippumatta siitä, ovatko he horjuneet, tulisivat meidän puolellemme, jos he ovat vilpittömästi meidän kannallamme. Olemme nyt kyllin voimakkaita, joten meidän ei tarvitse pelätä ketään. Me kyllä jaksamme heidät sulattaa. Mutta he eivät jaksa sulattaa meitä. Muistakaa, että näiden puolueiden horjunta on väistämätöntä. Tänään heiluri heilahtaa tuonne, huomenna tänne. Meidän on pysyttävä työläisten ja sorrettujen proletaarisena puolueena. Mutta me hallitsemme nyt koko Venäjää ja vihollisemme on vain se, joka elää toisten työstä. Muut eivät ole vihollisiamme. He ovat vain horjuvia. Horjuvat eivät ole kuitenkaan vielä vihollisia.

On vielä yksi kysymys. Elintarvikekysymys. Te kaikki tiedätte, että elintarviketilanne, joka viime syksynä hieman parani, on jälleen vaikeutumassa. Kansa näkee taas nälkää, ja kevääseen mennessä tilanne huononee vieläkin enemmän. Rautatielaitoksemme on nykyään peräti rempallaan. Se on nyt lisäksi ylikuormitettu kotiutuvien sotavankien kuljetuksilla. Saksasta palaa parhaillaan Venäjälle kaksi miljoonaa henkeä. Nuo kaksi miljoonaa ovat räökkäytyneitä ja piinautuneita. He ovat nähneet nälkää enemmän kuin kukaan muu. He eivät ole ihmisiä, vaan ihmisten varjoja, luuran-koja. Sisällissota on rappioittanut liikennelaitosta entistä enemmän. Meillä ei ole vetureita eikä vaunuja. Ja elintarviketilanne käy yhä vaikeammaksi. Niinpä tämän vaikean tilanteen vuoksi Kansankomissaarien Neuvosto on arvellut: koska meillä nyt on armeija ja niiden puoluesolujen luoma kuri, joita on joka rykmentissä, ja upseerit ovat enimmäkseen työläisupseereita eikä „herraspoikia”; koska nämä ovat

upseereita, jotka ovat käsittäneet, että työväenluokan tulee antaa miehiä valtion hallintaa varten ja punaupseereita,— niin sosialistinen armeija on oleva todella sosialistinen, jolla tulee olemaan punaupseereilla uusittu upseeristo. Me tiedämme, että käänne on nyt alkanut. Armeija on olemassa. Siinä on uusi kuri. Kuria pitävät yllä puoluesolut, työläiset ja komissaarit, jotka lähtivät rintamalle satojatuhansia käsittävänä joukkona ja selittivät työläisille ja talonpojille, minkä vuoksi soditaan. Juuri tämä on aiheuttanut käänteen armeijassamme. Ja juuri siksi käänteen vaikutus on ollut niin voimakas. Englantilaisten lehdet sanovat, että heillä on nyt vastassaan Venäjällä voimakas vihollinen.

Olemme hyvin selvillä siitä, miten keho meidän elintarvikevarustelukoneistomme on. Siihen on tunkeutunut tietty ryhmä henkilöitä, jotka petkuttavat ja ovat petkuttaneet sekä rosvoavat. Tiedämme, että rautatieläisten joukossa kaikki ne, joiden kannettavana on koko työtaakka, ovat Neuvostovallan puolella. Mutta yläportaassa ollaan vanhan järjestyksen kannalla — joko sabotoidaan tai suhtaudutaan asioihin leväperäisesti. Toverit, te tiedätte, että tämä sota on vallankumouksellista sotaa. Tähän sotaan on saatava mukaan kansan kaikki voimat. Koko maan on muodostuttava vallankumoukselliseksi leiriksi. Kaikki auttamaan! Mutta tämä apu ei suinkaan merkitse sitä, että kaikki menisivät rintamalle, vaan myös sitä, että valtiossa hallitsisi luokka, joka johtaa kaikkia vapautusta kohti ja tukee Neuvostovaltaa, koska vain sillä on oikeus hallita. Tiedämme, miten vaikeaa se on, kun työväenluokkaa on pidetty niin kauan syrjässä ei ainoastaan hallinnasta, vaan vieläpä sivistyksestäkin, tiedämme, miten vaikea sen on oppia kerralla kaikki. Sota-alalla, joka on vaikein ja vaarallisin, työväenluokka on saanut kuitenkin aikaan käänteen. Tietoisten työläisten on autettava meitä saamaan aikaan samanlainen käänne myös elintarvikevarustelussa ja rautatielaitoksessa. On päästävä siihen, että jokainen rautatieläinen ja jokainen elintarvikealalla toimiva henkilö pitäisi itseään omalla vartiopaikallaan olevana sotilaana. Hänen on muistettava, että hän käy sotaa nälänhätää vastaan. Hänen on luovuttava entisestä totunnaisesta vitkuttelusta. Meillä on hiljattain tehty päätös elintarvikevarustelun saattamisesta työläisten valvontaan. Me sanomme: tarvitaan työläisten osallisuutta, saadaksemme aikaan käänteen rautatielaitoksessa ja

tehdäksemme siitä tavallaan Punaisen Armeijan. Kutsukaa omia miehiä. Järjestäkää kurssveja, opettakaa heitä, asettakaa heitä komissaareiksi. Vain työläiset, kun he antavat keskuudestaan työntekijöitä, vain he saavat aikaan sen, että saamme elintarvikevarustelun alalla entisten virkamiesten armeijasta omalaatuisen sosialistisen puna-armeijan, jonka johdossa ovat työläiset ja joka ei toimi pakosta, vaan vapaasta tahdostaan, niin kuin punaupseerit toimivat ja kaatuvat rintamalla tietäen kaatuvansa sosialistisen tasavallan puolesta.

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
joulukuun 18 p:nä 1918
„Pravdan“ 275. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistaan
ensimmäisen kerran*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

SÄHKE SAMARAN KUVERNEMENTIN UKRAINALAISILLE

Samara, kuvernementin sotilaskomissariaatti,
Samaran kuvernementin ukrainalaisille

Vastaukseksi Samarán kuvernementin ukrainalaisten sähkeeseen katsomme tarpeelliseksi ilmoittaa, että koska Ukrainassa on jo muutenkin paljon ukrainalaisia vapaaehtoisia ja runsaasti palvelukseen kutsuttuja, jotka ovat yhä aseistamatta, niin Ukrainan työläis- ja talonpoikaishallituksen mielestä ei ole tarpeellista muodostaa joukko-osastoja Venäjällä olevista ukrainalaisista ja lähettää niitä Ukrainaán. Samalla kun saatamme tämän tiedoksi kehotamme Kansankomissaarien Neuvoston nimissä lopettamaan ukrainalaisten joukko-osastojen lähettämisen Ukrainaán.

Lenin. Stalin

Kirjoitettu joulukuun 16 tai 17 pñä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1942

*Julkaistaan
sähkeen tekstin mukaan*

„DEMOKRATIASTA” JA DIKTATUURISTA

Berliiniläisen „Punaisen Lipun” ja wieniläisen „Herätys-huudon” (Weckruf)¹³⁸, Saksalaisen Itävallan kommunistisen puolueen äänenkannattajan, harvoista Moskovaan saapuneista numeroista selviää, että imperialistisaalistajien sotaa tukeneet sosialismin kavaltajat, kaikki nuo Scheidemannit ja Ebertit, Austerlitzit ja Rennerit kohtaavat ansaittua vastustusta Saksan ja Itävallan vallankumouksellisten proletarien todellisten edustajien taholta. Palava tervehdyksemme kummallekin lehdelle, jotka ovat selvänä osoituksena III Internationalen elinkykyisyydestä ja kasvusta.

Niin Saksassa kuin Itävallassakin vallankumouksen tärkeimpänä kysymyksenä näyttää olevan nyt tämä: Perustava kokous vai Neuvostojen valta? Kaikki vararikkoutuneen II Internationalen edustajat Scheidemannista Kautskyy asti ovat ensiksi mainitun kannalla ja sanovat omaa näkökantaansa „demokratian” puolustamiseksi (Kautsky puhuu jopa „puhtaasta demokratiasta”) diktatuurin vastakohtana. Kautskyn kannanottoja olen eritellyt seikkaperäisesti vastikään Moskovassa ja Pietarissa ilmestyneessä kirjasessani „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky”. Koetan esittää lyhyesti itse asian olemuksen tässä kiistakysymyksessä, joka on nyt käytännöllisesti katsoen tullut päiväjärjestykseen kaikissa edistyneimmissä kapitalistisissa maissa.

Puhuessaan „puhtaasta demokratiasta” eli yleensä „demokratiasta” Scheidemannien ja Kautsky’en tarkoituksena on pettää joukkoja ja salata niiltä *nykyisen* demokration *porvarillinen* luonne. Pitäköön porvaristo edelleenkin hallussaan koko valtiovaltakoneiston, käyttäköön vain vähäinen riistäjäkoplakka edelleenkin entistä, porvarillista valtiokoneistoa! Ymmärtäähän sen, että tällaisissa oloissa suoritettuja vaaleja porvaristo sanoo mielellään „vapaiksi”.

„yhtäläiseksi”, „demokraattiseksi”, „koko kansan” vaaleiksi, sillä näillä sanoilla tahdotaan salata totuus, salata se, että tuotantovälineiden omistusoikeus ja poliittinen valta jäävät riistäjille, että siitä syystä ei voi olla puhettakaan mistään riistettyjen, t.s. väestön valtaenemmistön, todellisesta vapaudesta, todellisesta tasa-arvoisuudesta. Porvaristolle on edullista ja välttämätöntä salata kansalta nykyaikaisen demokratian *porvarillinen* luonne ja kuvata tuo demokratia yleensä demokratiaksi eli „puhtaaksi demokratiaksi”, joten vakuuttaessaan samaa Scheidemannit sekä Kautskyt luopuvat *itse asiassa* proletariaatin näkökannasta ja siirtyvät porvariston puolelle.

Allekirjoittaessaan viimeisen kerran yhdessä „Kommunistisen manifestin” esipuheen (tämä tapahtui vuonna 1872) Marx ja Engels katsoivat tarpeelliseksi kiinnittää työläisten huomiota erikoisesti siihen, että proletariaatti ei voi ilman muuta ottaa haltuunsa valmista (t.s. porvarillista) valtiokoneistoa ja käyttää sitä tarkoituksperiensä toteuttamiseen, vaan proletariaatin on se särjettävä, murskattava. Luopio Kautsky on kirjoittanut kokonaisen kirjasen „Proletariaatin diktatuurista”, salaten työläisiltä tämän mitä tärkeimmän marxilaisen totuuden ja vääristellen marxilaisuutta perin juurin, joten ne kehut, joita tämä kirjanen sai niin ylettömästi herroilta Scheidemanneilta ja kumpp., oli ymmärrettävästi täysin ansainnut porvariston asiamiesten kehuina se, joka siirtyy porvariston puolelle.

Työtätekevien ja riistettyjen pilkkaamista on puhua puhtaasta demokratiasta, yleensä demokratiasta, puhua tasa-arvoisuudesta, vapaudesta, koko kansasta silloin, kun työläiset ja kaikki muut työtätekevät ovat nälänhädässä, alastomia, häviön partaalla ja näännyksissä ei ainoastaan kapitalistisen palkkaorjuuden, vaan myös neljä vuotta kestäneen rosvosodan takia, samalla kun kapitalistit ja keinoittelijat jäävät edelleenkin rosvoamansa „omaisuuden” ja „valmiin” valtiovaltakoneiston haltijoiksi. Se on marxilaisuuden perustotuuksien häpäisemistä, sillä marxilaisuus on opettanut työläisille, että heidän tulee käyttää hyväkseen porvarillista demokratiaa, koska se on valtava historiallinen edistysaskel verrattuna feodalismiin, mutta he eivät saa hetkeksikään unohtaa tämän „demokratian” porvarillista luonnetta, historiallista ehdollisuutta ja rajoittuneisuutta, luottaa „taikauskoisesti” „valtioon” eikä unohtaa,

että ei ainoastaan monarkiassa, vaan demokraattisimmasakin tasavallassa valtio on vain koneisto, jonka avulla tietty luokka lannistaa toisen luokan.

Porvariston täytyy teeskennellä ja sanoa „koko kansan vallaksi” tai yleensä demokratiaksi taikka puhtaaksi demokratiaksi (*porvarillista*) demokraattista tasavaltaa, joka on todellisuudessa porvariston diktatuuria, työtätekeviin joukkoihin kohdistuvaa riistäjien diktatuuria. Scheidemannit ja Kautskyt, Austerlitzit ja Rennerit (nyt jo valitettavasti Friedrich Adlerin avustamina) ovat tämän petoksen, tämän teeskentelyn kannattajia. Sen sijaan marxilaiset, kommunistit, paljastavat sen sanoen työläisille ja työtätekeville joukoille suoraan ja avoimesti totuuden: demokraattinen tasavalta, perustava kokous, yleiset kansan vaalit j.n.e. ovat todellisuudessa porvariston diktatuuria, ja työtä ei voida vapauttaa pääoman ikeestä muutoin kuin vaihtamalla tämä diktatuuri *proletariaatin diktatuuriin*. Vain proletariaatin diktatuuri voi vapauttaa ihmiskunnan pääoman ikeestä, valheellisesta, petokellisesta ja ulkokultaisesta porvarillisesta demokratiasta, *rikkaiden* demokratiasta ja pystyttää *köyhien* demokratian, t.s. tehdä työläiset ja talonpoikaisköyhälistön *tosiasiallisesti* osallisiksi demokratian hyvyyksistä, kun sitä vastoin nykyään (demokraattisimmassakaan — *porvarillisessa* — tasavallassa) nämä demokratian hyvyydet eivät ole *tosiasiallisesti* työtätekevien valtaenemmistön ulottuvilla.

Tarkastelkaamme esimerkiksi kokoontumis- ja painovapautta. Scheidemannit ja Kautskyt, Austerlitzit ja Rennerit vakuuttavat työläisille, että Saksassa ja Itävallassa Perustavan kokouksen vaalit suoritetaan nykyisin „demokraattisesti”. Tämä on petosta, sillä *todellisuudessa* $\frac{9}{10}$ parhaista kokousten pitoon soveliaista rakennuksista ja $\frac{9}{10}$ paperivarjoista, kirjapainoista j.n.e. on kapitalistien, riistäjien, tilanherrojen ja keinottelijain hallussa. Tämä „pyhä omistusoikeus” (jota varjelevat herrat Kautskyt ja Rennerit, joiden puolelle myös Friedrich Adler on valitettavasti siirtynyt) samoin kuin porvarillinen valtiovaltakoneisto, t.s. porvarillinen virkamiehistö, porvarilliset tuomarit y.m., pitää kaupungin työläiset ja maaseudun rengit ja päiväläiset *todellisuudessa* erossa demokratiasta. Nykyinen „kokoontumis- ja painovapaus” Saksan „demokraattisessa” (porvarillisessa demokraattisessa) tasavallassa on

petosta ja ulkokultaisuutta, sillä *todellisuudessa* se on *rikkaiden vapautta* ostaa ja lahjoa lehdistöä, *rikkaiden vapautta* humalluttaa kansaa porvarillisten lehdistövalheiden sikunalla, *rikkaiden vapautta* pitää „omaisuutenaan” kartanot, parhaat rakennukset j.n.e. Proletariaatin diktatuuri *ottaa pois* kapitalisteilta kartanot, parhaat rakennukset, kirjapainot, paperivarastot luovuttaen ne työtätekeville.

Siten „koko kansan” demokratia, „puhdas” demokratia vaihdetaan „yhden luokan diktatuuriin”, huutavat Scheidemannit ja Kautskyt, Austerlitzit ja Rennerit (yhdessä ulkomaisten aateveljiensä Gompersien, Hendersonien, Renaudeliën, Vandervelde’ien ja kumpp. kanssa).

Se ei ole totta, vastaamme heille. Se on vain sitä, että tosiasiallinen porvariston diktatuuri (joka naamioidaan ulkonaisesti muodoltaan demokraattiseksi porvarilliseksi tasavallaksi) vaihdetaan proletariaatin diktatuuriin. Se on rikkaiden demokratian vaihtamista köyhälistön demokratiaan. Se on vähemmistön, riistäjien kokoontumis- ja painovapauden vaihtamista väestön *enemmistön*, työtätekevien kokoontumis- ja painovapauteen. Se on demokratian jättäjäismäistä, maailmanhistoriallista *laajentamista*, sen muuttamista valheesta todellisuudeksi, ihmiskunnan vapauttamista pääoman kahleista, pääoman, joka tekee kaiken, yksinpä „demokraattisimmankin” ja tasavaltalaisimmankin, *porvarillisen* demokratian *kieroksi* ja tyypistetyksi. Se on porvarillisen valtion vaihtamista *proletaariseen* valtioon, ja tämä vaihto on ainoa valtion häviämiseen johtava tie.

Miksei tätä päämäärää voitaisi saavuttaa ilman yhden luokan diktatuuriakin? Miksei voitaisi siirtyä ilman muuta „puhtaaseen” demokratiaan, kysyvät tekopyhät porvariston ystävät ja sen huiputtamat naiivit pikkuporvarit ja filis-terit.

Vastaamme: siksi että jokaisessa kapitalistisessa yhteiskunnassa voi ratkaiseva merkitys olla vain joko porvaristolla tai proletariaatilla, kun sitä vastoin pienomistajat pysyvät väistämättömästi haparoivina, voimattomina, tyhminä haaveilijoina, jotka haaveksivat „puhtaasta”, t.s. luokkien ulko- tai yläpuolella olevasta demokratiasta. Siksi että muutoin kuin sorretun luokan diktatuurin avulla ei voida tehdä loppua sellaisesta yhteiskuntajärjestelmästä, jossa jokin luokka sortaa toista luokkaa. Siksi että vain proletariaatti pystyy voittamaan, kukistamaan porvariston, sillä

proletariaatti on ainoa luokka, jonka kapitalismi on liittänyt yhteen ja „kouluttanut” ja joka pystyy saamaan mukaansa horjuvat, pikkuporvarin tapaan elävien työtätekevien joukot, saamaan ne mukaansa tai ainakin „neutralisoimaan” ne. Siksi että vain kaunosieluiset pikkuporvarit ja filisterit voivat haaveilla, että pääoman ies on karistettavissa pois ilman aikaa ja vaivoja vaativaa riistäjien *vastarinnan murtamista*, ja pettää noilla haaveilla sekä itseään että työläisiä. Saksassa ja Itävallassa tuohon vastarintaan ei ole ryhdytty vielä avoimesti, koska pakkoluovuttajien pakkoluovuttaminenkaan ei ole vielä alkanut. Mutta tuo vastarinta on oleva hurjaa ja raivoisaa, kun sellainen pakkoluovuttaminen alkaa. Salaamalla tämän itseltään ja työläisiltä Scheidemannit ja Kautskyt, Austerlitzit ja Rennerit kavaltavat proletariaatin edut, luopuvat kannanotoissaan ratkaisevimalla hetkellä luokkataistelusta ja porvariston ikeen karistamisesta ja siirtyvät proletariaatin ja porvariston välisen sovinnon kannalle, riistäjien ja riistettyjen välisen „sosiaalisen rauhan” eli sovinnollisuuden kannalle.

Vallankumoukset ovat historian lokomotiiveja, Marx sanoi ¹³⁹. Vallankumoukset valistavat pian. Saksan ja Itävallan kaupunkien työmiehet ja maaseudun palkolliset tajuavat kyllä pian sen, että Scheidemannit ja Kautskyt, Austerlitzit ja Rennerit ovat kavaltaneet sosialismin asian. Proletariaatti heittää syrjään nämä „sosialipetturit”, jotka ovat sanoissaan sosialisteja ja teoissaan sosialismin asian kavaltajia, niin kuin se on heittänyt Venäjällä syrjään samanlaiset pikkuporvarit ja filisterit, menshevikit ja „socialistivallankumoukselliset”. Proletariaatti huomaa — sitä pikemmin, mitä täydellisemmäksi mainittujen „johtomiesten” herruus muodostuu —, että tie sosialismiin voidaan avata vain vaihtamalla porvarillinen valtio, vaikka se olisi mitä demokraattisinkin porvarillinen tasavalta, Pariisin Kommuunin tyyppiseen valtioon (mistä niin paljon puhui Marx, jota Scheidemannit ja Kautskyt ovat vääristelleet ja jonka he ovat kavaltaneet) tai neuvostotyyppiseen valtioon. Proletariaatin diktatuuri vapauttaa ihmiskunnan pääoman ikeestä ja sodista.

Moskova, 23. XII. 1918.

PRESNJAN TYÖLÄISTEN UROTEKO

Kolmetoista vuotta sitten Moskovan proletaarit kohottivat kapinalipun nousten vastustamaan tsarismia. Tämä tapahtuma oli ensimmäisen tsarisminvastaisen työläisvallankumouksen kehityksen kohokohta. Työläiset kärsivät tappion, ja Presnja punertui työläisverestä.

Moskovan työläisten unohtumaton sankaruus oli esimerkillinen taistelukehotus Venäjän kaikille työtätekeville joukoille. Mutta joukot olivat siihen aikaan vielä liian kehittymättömiä, liian hajanaisia eivätkä tukeneet Presnjan ja Moskovan sankareita, jotka olivat nousseet ase kädessä vastustamaan tsaarin, tilanherrojen yksinvaltaa.

Moskovan työläisten tappiota seurasi koko ensimmäisen vallankumouksen tappio. Kaksitoista pitkän pitkää ja kiduttavaa tilanherrakomennon hurjan taantumuksen vuotta raadeltiin Venäjän kaikkien kansojen kaikkia työläisiä ja talonpoikia.

Presnjan työläisten uroteko ei jäänyt hedelmättömäksi. Heidän antamansa uhrin eivät olleet turhia. Tsaarin monarkiaan oli isketty ensimmäinen halkeama, joka tosin hitaasti, mutta varmasti suureni ja teki vanhan, keskiaikaisen järjestyksen heikommaksi. Moskovan työläisten uroteko aiheutti kaupunkien ja maaseudun työtätekevien keskuudessa syvällekäypää kuohuntaa, joka ei enää tyyntynyt jälkeä jättämättä kaikista vainotoimenpiteistä huolimatta.

Ennen vuoden 1905 joulukuun aseellista kapinaa Venäjän kansa oli ollut kykenemätön aseelliseen joukkotaisteluun riistäjiä vastaan. Mutta joulukuun jälkeen tämä kansa ei ollut enää sama. Se oli uudestisyntynyt. Se oli saanut taistelukasteensa. Kapina oli sitä karaissut. Se kasvatti ne

taistelurivistöt, jotka voittivat vuonna 1917 ja jotka nyt — ennen näkemättömistä vaikeuksista huolimatta ja voittaen imperialistisen sodan aiheuttamasta nälänhädästä ja raptioitilasta johtuneet kärsimykset — taistelevat viedäkseen voittoon sosialismin asian koko maailmassa.

Eläköön Punaisen Presnjan työväki, työväen maailmanvallankumouksen etujoukko!

„Bednota” № 222, joulukuun 24 pnä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkalstaan „Bednota” lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE KANSANTALOUSNEUVOSTOJEN
II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹⁴⁰
JOULUKUUN 25 pnä 1918**

(Suosionosoituksia.) Toverit! Sallikaa minun sanoa aluksi muutama sana Neuvostotasavallan kansainvälisestä asemasta. Kaikki te tietenkin tiedätte, että kansainvälisen tilanteen perusmomenttina on englantilais-ranskalais-amerikkalaisen imperialismiin voitto ja yritykset vallata lopullisesti koko maapallo ja tuhota ennen kaikkea Neuvosto-Venäjä.

Tiedätte myös, että Lokakuun vallankumouksen alkuaikoina suurin osa Länsi-Euroopan porvaristosta ja vieläpä osa Venäjänkin porvaristosta otti asian siltä kannalta, että meillä täällä suoritetaan eräänlaista sosialistista kokeilua, jolla ei voi olla mitään oleellista ja vakavaa merkitystä yleismaailmalliselta kannalta katsoen. Porvariston röyhkeimmät ja lyhytnäköisimmät edustajat esittivät useamminkin kuin kerran sen suuntaisia mielipiteitä, että Venäjän kommunistien kokeiluista ei voi koitua muuta kuin mielihyvää Saksan imperialisteille. Ja on valitettavasti ollut sellaisia ihmisiä, jotka antoivat sokaista itseään näillä typeryyksillä ja arvostelivat tältä kannalta muun muassa Brestin uskomattoman raskaita ja uskomattoman pakonalaista rauhannehtoja. Totta puhuen nämä henkilöt herättivät sekä tietoisesti että tiedottomasti pikkuporvarillista luokkahenkistä isänmaallisuutta eivätkä arvostelleet huononevaa tilannetta yleismaailmallisen merkityksen kannalta, siltä kannalta, mihin suuntaan tapahtumat kehittyvät koko maailman mitassa, vaan siltä kannalta, että Saksan imperialismi on muka pahin vihollinen ja että tuo ennen

näkemättömän rosvoushenkinen pakkorauha on muka Saksan imperialistien voitto.

Todellakin, jos silloisia tapahtumia tarkastellaan Venäjän aseman kannalta, niin tuskinpa voidaan kuvitellakaan olevan vielä tuhoisampia ehtoja. Mutta Saksan imperialistien johtopäätösten typeryys paljastui muutamia viikkoja myöhemmin, kun saksalaiset Ukrainaa vallatessaan leuhkivat Saksan porvariston ja varsinkin Saksan proletariaatin edessä, että nyt oli koittanut hetki koota imperialistisen politiikan tuottamia hedelmiä, että he saavat Ukrainasta kaikkea, mitä Saksa tarvitsee. Tällainen tapahtumien arviointi oli mitä harkitsemattominta ja lyhytnäköisintä.

Mutta pian kuitenkin ilmeni, että oikeassa olivat olleet vain ne, jotka olivat tarkastelleet tapahtumia siltä kannalta, miten ne vaikuttavat maailmanvallankumouksen kehitykseen. Nimittäin ennen näkemättömiä kärsimyksiä kokenut Ukraina oli esimerkki, joka osoitti, että oikeaa tapahtumien arvostelua oli ollut ainoastaan se, joka oli perustunut proletaarisen maailmanvallankumouksen tutkiskeluun, huolelliseen tarkasteluun: imperialismi joutui sietämättömän vaikeaan asemaan saatettujen työtätekevien joukkojen puristukseen. Ja nyt huomaamme, että Ukrainan tapaus oli vain yksi vaihe maailmanvallankumouksen laajenemisprosessissa.

Saksan imperialistit onnistuivat saamaan Ukrainasta aineellisia varoja paljon vähemmän kuin luulivat saavansa. Samalla tämän sodan muuttuminen ilmeiseksi ryöstösodaksi heikensi koko saksalaista armeijaa, ja Saksan työtätekevistä joukoista muodostetun armeijan joutuminen kosketuksiin Neuvosto-Venäjän kanssa aiheutti hajaannuksen, joka tuntui sitten muutamia kuukausia myöhemmin. Ja nyt, kun Englannin ja Amerikan imperialismi on käynyt entistä julkeammaksi ja katsoo olevansa valtiasta, jota kukaan ei pysty vastustamaan, emme suinkaan sulje silmiämme ollaksemme näkemättä, miten poikkeuksellisen vaikeaan asemaan olemme joutumassa. Ententevallat ovat menneet politiikassaan pitemmälle kuin porvaristo voi mennä ja riehaantuneet liiaksi, niin kuin Saksan imperialistit riehaantuivat liiaksi helmi- ja maaliskuussa 1918 Brestin rauhaa solmiessaan. Englantilais-ranskalaisen imperialismiin havaitsemme ilmeisesti syyllistyvän siihen samaan, minkä

seurauksena oli Saksan imperialismin joutuminen perikatoon. Ensiksi mainittu on pakottanut Saksan hyväksymään rauhanehdot, jotka ovat paljon huonompia ja raskaampia kuin ne, jotka Saksa pakotti meidät hyväksymään Brestin rauhanteossa. Siten englantilais-ranskalainen imperialismi on ylittänyt rajan, mikä onkin muodostuva sille myöhemmin kohtalokkaaksi. Tuon rajan ylitettyään imperialismin on toivotonta yrittää pitää työtätekeviä joukkoja kuuliaisina.

Vaikka shovinistit ovatkin nostaneet kovan melun voiton ja Saksan murskaamisen johdosta ja vaikka sota ei olekaan vielä virallisesti loppunut, niin jo nyt havaitsemme merkkejä työväenliikkeen tavattomasta voimistumisesta Ranskassa ja Englannissa ja muutoksen niiden politiikkojen asenteessa, jotka olivat aikaisemmin mielipiteiltään shovinisteja, mutta esiintyvät nyt omaa hallitustaan vastaan, kun tämä yrittää sekaantua Venäjän asioihin. Kun otamme tämän lisäksi tiedot, joita on viime aikoina ilmestynyt lehtiin englantilaisten ja amerikkalaisten sotilaiden taholla alkaneesta veljeilystä, ja kun muistamme, että imperialistien sotavoimat on muodostettu kansalaisista, joita on petetty ja uhkailtu, niin voinemme katsoa Neuvosto-Venäjän aseman riittävän lujaksi. Nämä maailmansodan ja vallankumouksen yleiset näköalat huomioon ottaen voimme olla täysin rauhallisia ja katsoa ehdottoman varmoina tulevaisuuteen ja sanoa, että englantilais-ranskalainen imperialismi on siinä määrin riehaantunut, että on ylittänyt kaikki imperialisteille mahdolliset rajat maailmassa ja että sitä uhkaa mitä täydellisin katastrofi.

Ententevallat, jotka jatkavat imperialistista sotaansa, ovat ottaneet tehtäväkseen tukahduttaa vallankumouksen, anastaa ja jakaa kaikki maat. Mutta vaikka Englanti ja Amerikka ovat olleet paljon kauempana sodan kauhuista kuin Saksa ja vaikka niiden demokraattisesti järjestynyt porvaristo on paljon kaukonäköisempi kuin Saksan porvaristo, niin silti Englannin ja Amerikan imperialistit ovat menettäneet harkintakykynsä ja nyt niiden täytyy objektivistien olojen pakottamina käydä käsiksi tehtävään, joka ei ole niiden voimien mukainen, niiden täytyy pitää yllä sotaväkeä tukahduttamis- ja rauhoittamistarkoituksessa.

Nykyiset olosuhteemme vaativat meitä kuitenkin jännittämään kaikki voimamme äärimmilleen. Meidän on nytkin

vielä pidettävä jokaisesta kuukaudesta suurempi vaari kuin aikaisemmin pidimme kymmenestä vuodesta, sillä tehtävämme on sata kertaa suurempi: emme ainoastaan suojele Venäjän tasavaltaa, vaan suoritamme suurta tehtävää maailman proletariaatin hyväksi. Organisaatiosuunnitelman laatiminen ja yleisten suhteiden järjestäminen vaatii meiltä suuria ponnistuksia ja paljon työtä.

Siirtyessäni lähitehtäviämme koskevaan kysymykseen minun on huomautettava, että perusta on jo laskettu ja että kansantalousneuvostojen ensimmäisen ja toisen edustajakokouksen välisenä aikana olemme hahmotelleet toimintamme perusluonteen. Yhdessä ammattiliittojen kanssa olemme laatineet ja saattaneet kestäväälle pohjalle teollisuuden, kansallistettujen tuotantolaitosten, kokonaisten tuotannonalojen yleisen johtamissuunnitelman, mutta vastaisuudessaakin tulemme taistelemaan kaikenlaisia syndikalistisia, separatistisia, paikka- ja aluekunnallisia asialle vahingollisia yrityksiä vastaan.

Sotatilanteen vuoksi vastuumme on erikoisen suuri ja tehtävämme ovat vaikeita. Kolleginen johtotoiminta vaatii ammattiliittojen osallistumista siihen. Kollegiot ovat välttämättömiä, mutta kollegiset johtoelimet eivät saa muodostua käytännöllisen työn haitaksi. Sikäli kuin muun muassa minä olen joutunut tarkkailemaan nykyään tuotantolaitostemme taloudellisten tehtävien täyttööä käytännössä, pistää erikoisesti silmään se, että täytöntöönpanon osalta sidottuna kollegiseen käsittelyyn työmme jarruttaa väliin täytöntöönpanoa. Siirtyminen kollegisesta täytöntöönpanosta henkilökohtaiseen vastuuseen on nykyhetken tehtäviä.

Tulemme ehdottomasti vaatimaan kansantalousneuvostoilta, pää- ja keskushallinnoilta, ettei kolleginen hallintojärjestelmä saa muodostua jaaritteluksi, päätöslauselmien kirjoitteluksi, suunnitelmien laadinnaksi ja aluekuntalaisuudeksi. Sellainen on sallimatonta. Tulemme jatkuvasti vaatimaan, että jokaisen kansantalousneuvoston työntekijän ja jokaisen päähallinnon jäsenen täytyy tietää, mistä talouden alasta, suppeasti ymmärrettynä, hän on vastuussa. Kun meille tiedotetaan raaka-aineita olevan, mutta ei osata sanoa, ei kyetä määrittelemään, paljonko raaka-aineita on, ja kun kuuluu valituksia, että varastot ovat täynnä tavaraa ja lukossa, vaikka talonpojat samaan aikaan vaativat ja

oikeutetusti vaativatkin tavaravaihtoa kieltäytyen luovuttamasta viljaa arvonsa menettäneitä seteleitä vastaan, niin silloin tiedettäköön, kuka ja nimenomaan minkä kollegisen hallinnon jäsen vitkuttelee, ja sanottakoon myös, että tämä jäsen on vastuussa ja joutuu vastaamaan vitkuttelustaan maanpuolustuksen kannalta katsoen, t.s. siltä kannalta, että hänet on heti pidätettävä ja annettava sota-oikeuteen, vaikka hän olisi mitä arvovaltaisimpaan päähallintoon kuuluvan arvovaltaisimman liiton edustaja. Sellaisen henkilön on vastattava siitä, missä määrin käytännössä noudatetaan sellaisia perusvaatimuksia kuin tilinpito talousvarastoissa olevista tuotteista ja näiden oikea käyttö. Enimmäkseen juuri tällaisten perustehtävien täytössä meillä on hankaluuksia.

Historian kannalta katsoen tämä ei anna aihetta pelkoon, sillä uusia ja ennen tuntemattomia muotoja luotaessa joudutaan käyttämään jonkin verran aikaa siihen, että hahmotellaan yleinen organisaatiosuunnitelma, jota sitten kehitellään täydellisemmäksi työn kuluksa. Saa päinvastoin ihmetellä, miten paljon on saatu aikaan tässä suhteessa näin lyhyessä ajassa. Mutta sodan kannalta, sosialismin kannalta katsoen, kun proletariaatti vaatii meitä osoittamaan mitä suurinta tarmokkuutta, jotta olisi sekä leipää että puoliturkkeja ja työläiset joutuisivat kärsimään vähemmän jalkineiden, elintarvikkeiden y.m.s. puutetta, on laajennettava tavaravaihtoa kolme, kymmenenkin kertaa suuremmaksi kuin mitä se nyt on. Kansantalousneuvostojen lähimpiä tehtäviä on huolehtia asian tästä puolesta.

Vaadimme käytännöllistä työtä niiltä, jotka ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että viljaa vaihdetaan muihin tuotteisiin, ettei vilja jää loikomaan, etteivät raaka-aineet joudu lojumaan missään varastossa samalla kun pidetään tiliä niistä ja että todella autetaan tuotantoa.

Mitä osuuskuntiin tulee, niin niihin on suhtauduttava asiallisesti. Tavatessani kansantalousneuvostojen jäseniä, jotka sanovat, että osuustoiminta on kaupusteluhommaa, että osuuskunnissa on menshevikkejä, että niissä on valkokaartilaisia ja tämän vuoksi on pysyttävä kaukana niistä, minä väitän, että nämä miehet eivät ymmärrä asiasta mitään. He eivät käsitä ajankohdan tehtäviä lainkaan, kun he sen sijaan, että osoittaisivat ammattinsa tuntevia

osuustoimintamiehiä, viittaavat näihin kuin miehiin, jotka tarjoavat kättään valkokaartilaisille. Väitän, että he puutuvat asioihin, jotka eivät kuulu heille: valkokaartilaisien pyydystämistä varten meillä on erikoiskomiteoita ja nämä saakoot tehdä tehtävänsä. Osuuskunnathan ovat ainoita kellollisia kapitalistisen yhteiskunnan luomia laitoksia, joita meidän tulee käyttää hyväksemme. Sen vuoksi kaikista yrityksistä korvata asia järkeilyillä, jotka ovat kouraantuntuva lyhytnäköisyyttä ja mitä pahinta typeryyttä, intelligenttien omahyväisyyttä, me tulemme rankaisemaan käyttämällä sotatilan mukaisia ankaria repressiivisiä toimenpiteitä. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Kun ei tähän mennessä, vuoden mittaan ole saatu asiaa kunnolla järjestykseen ja kun käytännöllisten tehtävien odottaessa me yhä vain käsittelemme suunnitelmia, vaikka maa vaatii leipää, huopajalkineita, ajoissa tapahtuvaa raaka-aineiden jakoa, niin moinen vitkuttelu ja muiden asioihin sekaantuminen on kerrassaan sietämätöntä.

Hallintokoneistossamme on toisinaan aineksia, jotka kallistuvat valkokaartilaisiin päin, mutta näiden henkilöiden on mahdoton saada poliittista vaikutusvaltaa ja johtosemaa, koska kaikissa laitoksissamme on olemassa kommunistinen valvonta. Siitä ei voi olla puhuttakaan. Mutta käytännöllisinä työntekijöinä he ovat meille tarpeen eikä heitä ole syytä pelätä. Olen varma siitä, että kommunistit ovat mitä parhaimpia ihmisiä ja heidän keskuudessaan on mitä parhaimpia organisaattoreita. Kuluu kuitenkin vuosia, ennen kuin saamme näitä organisaattoreita kyllin paljon, mutta emme voi odotella.

Tällaisia työntekijöitä voimme saada nyt porvariston keskuudesta, spesialistien ja sivistyneistön keskuudesta. Kysymme kaikilta kansantalousneuvostossa toimivilta tovereilta: mitä te, hyvät herrat, olette tehneet saadaksenne työhön kokeneita henkilöitä, mitä te olette tehneet saadaksenne spesialisteja, saadaksenne kauppa-apulaisia, pystyviä porvarillisia osuustoimintamiehiä, jotka eivät tehne työtä sen huonommin teille, kuin he tekivät sitä joillekin Kolupajeveille ja Razuvajeveille¹⁴¹? Meidän on aika luopua entisestä ennakkoluulosta ja kutsua palvelukseemme kaikkia niitä spesialisteja, joita tarvitsemme. Kaikkien kollegisten hallintojemme, kaikkien kommunististen työnteki-

jämme on tiedettävä tämä. Tällainen suhtautuminen asiaan on menestyksemme ehto.

Kaikenlaiset turhat puheet saavat riittää, nyt on aika ryhtyä käytännölliseen työhön, joka voi vapauttaa maamme siitä renkaasta, johon imperialistit yrittävät sitä sulkea. Kaikkien neuvosto- ja osuustoimintaelinten on omaksuttava tämä kanta. Meidän on toimittava ja toimittava! Proletariaatti menettää hyvin paljon, jollei se otettuaan vallan käsiinsä pysty käyttämään valtaansa, pysty käytännössä asettamaan tehtävää ja käytännössä myös ratkaisemaan sitä. On jo aika luopua siitä ennakkoluulosta, että muka vain kommunistit, joiden keskuudessa on tietenkin varsin hyviä ihmisiä, voivat suorittaa tiettyä työtä. On jo aika luopua tästä ennakkoluulosta: me kaipaamme toimen ja toimen miehiä ja meidän on saatava heidät kaikki työhön.

Kapitalismi jätti meille valtavan perinnön, jätti meille mitä etevimmät specialistinsa, ja näitä meidän on ehdottomasti käytettävä hyväksi ja vieläpä laajassa mitassa, joukkoimitassa, panemalla heidät kaikki toimeen. Emme jouda kerta kaikkiaan kouluttamaan spesialisteja kommunisteistamme, sillä kaikki riippuu nyt käytännöllisestä työstä, käytännöllisistä tuloksista.

Asiat on saatava sille tolalle, että jokainen kollegion jäsen, jokainen vastuunalaisen viraston työntekijä ryhtyy työhön ja vastaa siitä loppuun saakka. On ehdottoman välttämätöntä, että jokainen, joka on ottanut huolehtiakseen tietystä työsarasta, vastaa kaikesta: niin tuotannosta kuin jaostakin. Sanon teille, että Neuvostotasavaltamme asema on sellainen, että jos vilja ja muut tarvikkeet jaetaan oikein, niin voimme kestää vielä hyvin ja hyvin kauan. Mutta juuri siksi tarvitaan sellaista oikeaa politiikkaa, että tehdään kerta kaikkiaan loppu kaikesta vitkuttelusta. On toimittava nopeasti ja päättäväisesti, määrättävä kuhunkin tiettyyn vastuunalaiseen työhön tietyt henkilöt ja jokaisen heistä pitää tietää selvästi tehtävänsä, vastata siitä selvästi, sillä hän on siitä vastuussa jopa kuolemanrangaistuksen uhalla. Tällaista on politiikkamme niin Kansankomissaarien Neuvostossa kuin Puolustusneuvostossakin¹⁴², ja kansantalousneuvostojen ja osuuskuntien koko toiminta on alistettava palvelemaan juuri tätä politiikkaa. Juuri tämän suuntaista tulee olla proletariaatin politiikan.

Asiat on saatava sille tolalle, että tavaravaihdon pyörä pyörisi meillä kunnolleen. Koko ongelma on nyt siinä, ja tässä suhteessa meidän on tehtävä paljon työtä, johon sen päätteeksi, mitä olen nyt sanonut, rohkenenkin teitä kaikkia mitä hartaimmin kehottaa. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
joulukuun 26 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden 284. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu ensi kerran
v. 1919 kirjassa „Kansantalousneuvostojen
11 yleisvenäläisen edustajakokouksen
aineistot. Pikakirjoitusseleste”. Moskova*

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan*

AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVISTÄ

I

Teeseissään Tomski, Rados-Zenkovitsh ja Nogin ilmentävät kukin oman „ammattialansa”, nimittäin ammattiyhdistysten, komissariaatin ja vihdoin osuuskuntien ja vakuutuskassojen kantaa.

Siitä syystä kutakin teesiryhmää vaivaa asian jonkin puolen yksipuolinen tähdentäminen ja perustavaa laatua olevien periaatekysymysten jättäminen varjoon, hämärän peittoon.

Voidaksemme asettaa oikein nämä periaatekysymykset, jotka koskevat nykyistä ammattiyhdistysliikettä ja sen suhdetta Neuvostovaltaan, on ennen kaikkea otettava oikealla tavalla huomioon kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymäkauden *nykyisen, tämän* ajankohdan erikoisuudet.

Kukaan kolmesta teesien laatijasta ei ole valaissut riittävästi tai miltei ollenkaan tätä asian tärkeintä puolta.

II

Kyseisessä suhteessa tärkein nykyisen ajankohdan erikoisuus on seuraava:

Neuvostovalta, siis proletariaatin diktatuuri, on voittanut puolelleen niin kaupunkiproletariaatin joukot kuin maaseudun talonpoikaisköyhälistönkin, mutta se ei ole ulottanut kommunistista propagandatyötään eikä tehokasta järjestävää toimintaansa vielä läheskään kaikille ammattialoille ja puoliproletariaatin joukkoihin.

Tästä johtuu, että nykyään on erikoisen, poikkeuksellisen tärkeää tehdä voimaperäistä propagandaa ja organisatorista työtä toisaalta siinä tarkoituksessa, että saisimme

ulotetuksi vaikutuksemme niihin työläis- ja toimihenkilö-kerroksiin, jotka ovat *vähimmin neuvostolaisia* (t.s. muita kauempana neuvosto-ohjelman täydellisestä hyväksymisestä), taivutetuksi nuo kerrokset mukaan proletariaatin yleiseen liikkeeseen, ja toisaalta siinä tarkoituksessa, että saisimme aatteellisesti ravistetuksi hereille ja liikkeelle ja järjestöllisesti yhdistetyksi proletariaatin ja puoliproletariaatin sellaiset kehittymättömimmät kerrokset ja ainekset kuin esim. sekatyöläiset, edelleen kaupunkien kotiapulaiset ja maaseudun puoliproletaarit j.n.e.

Nykyisen ajankohdan toinen peruserikoisuus on se, että sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen on meillä jo alkanut, t.s. se ei ole vain tehtävä ja lähin käytännöllinen tavoite, vaan on jo muodostettu useita mitä tärkeimpiä elimiä tätä rakennustyötä varten (esim. kansantalousneuvostot), luotu käytännössä tietynlaiset keskinäissuhteet niiden ja joukkojärjestöjen (ammattiliittojen, osuuskuntien) kesken, saatu tiettyä käytännöllistä kokemusta. Mutta rakennustyö ei ole silti likimainkaan lopussa eikä päättymässä, puutteellisuuksia on vielä tavattoman paljon, oleellisintakaan ei ole vielä turvattu (esim. viljan oikeaa hankintaa ja jakelua, polttoaineiden tuotantoa ja jakoa), työtätekevien joukkojen osallistuminen tähän rakennustyöhön ei ole vielä läheskään riittävän laajaa.

III

Kyseinen tilanne asettaa tällä haavaa ammattiliitoille seuraavia tehtäviä.

Mistään ammattiliittojen „puolueettomuudesta” ei voi olla puhettakaan. Kaikkinainen puolueettomuuden propagointi on joko vastavallankumouksellisuuden tekopyhää naamiointia taikka täydellistä tietoisuuden puutetta.

Ammattiyhdistysliikkeen ydinjoukossa meillä on nyt kylliksi voimaa, voidaksemme alistaa vaikutuksemme ja proletariaatin yleisen kurin alaisiksi ammattiliittojen takapajuiset ja passiiviset, ei-kommunistiset ainekset samoin kuin ne työtätekevät kerrokset, jotka pysyvät eräässä suhteessa vielä pikkuporvarillisina kerroksina.

Siitä syystä päätehtävänä ei ole nyt minkään voimakkaan vihollisen vastarinnan murtaminen, koska sellaista vihollista Neuvosto-Venäjän proletaari- ja puoliproletaarijouk-

kojen keskuudessa ei enää ole, vaan tehtävänämme on hälventää tiettyjen pikkuporvarillisten proletaari- ja puoliproletaarikerrosten ennakkoluulot tekemällä jatkuvasti, sitkeästi ja entistä laajemmassa mitassa valistus- ja organisaatiotyötä, laajentaa jatkuvasti Neuvostovallan vielä riittämättömän laajaa perustaa (t.s. vetää yhä useammat työläiset ja köyhät talonpojat osallistumaan välittömästi valtion hallintaan), valistaa työtätekevien takapajuisia keroksia (ei ainoastaan kirjojen, luentojen, sanomalehtien avulla, vaan siten, että ne osallistuisivat käytännöllisesti valtion hallintaan), löytää *uudet organisaatiomuodot* pitäen silmällä näitä ammattiyhdistysliikkeen uusia tehtäviä yleensä sekä verrattomasti lukuisampien puoliproletaarijoukkojen, esim. talonpoikaisköyhälistöjoukkojen, mukaanvetämistä.

Vedettäköön esim. *kaikki* ammattiliiton jäsenet mukaan valtiolliseen hallintotyöhön komissaareina, lentävien valvontaryhmien jäsenenä j.n.e. j.n.e. Kotiapulaisetkin on saatava osallistumaan alussa osuuskauppatoimintaan, väestön elintarvikevarusteluun, tarvikkeiden tuotannon valvontaan j.n.e. ja sitten yhä vastuunalaisempaan ja vähemmän „rajoittuneeseen” työhön. Tässä on noudatettava tietenkin tarpeellista asteittaisuutta.

„Spesialistit” on saatava mukaan valtiolliseen työhön rinnan työläisten kanssa ja spesialisteja on pidettävä silmällä.

On otettava huomioon, että siirtymämuodot edellyttävät uusia organisatorisia puitteita. Esim. köyhälistökomiteat esittävät maaseudulla tavattoman tärkeää osaa. On syytä pelätä, että niiden yhdistäminen Neuvostojen kanssa johtaa siellä täällä puoliproletaarijoukkojen jäämiseen vakinaisen organisaation *ulkopuolelle*. Talonpoikaisköyhälistön järjestämisestä ei sovi kieltäytyä sen tekosyn varjolla, ettei tämä köyhälistö ole palkkatyöväkeä. Voidaanhan ja täytyykin etsiä jatkuvasti uusia muotoja, muodostettakoon esim. vaikkapa köyhälistöliittoja (olkoot ne samoja köyhälistökomiteoita), sellaisen *köyhälistön* liittoja, joka (α) ei ole kiinnostunut viljakeinottelusta eikä korkeista viljanhinnoista, (β) pyrkii saamaan parannusta asemaansa yleisten, kaikkia koskevien toimenpiteiden avulla, (γ) pyrkii edistämään maan yhteisviljelyä, (δ) tahtoo pysyväistä liittoa kaupunkien työläisten kanssa j.n.e.

Tällainen talonpoikaisköyhälistön liitto voisi olla Yleisvenäläisen ammattiliittoneuvoston *erillisenä osastona*, jottei se voisi alistaa vaikutukseensa täysproletaarisia aineksia. Muotoa voidaan muuttaa ja sitä on etsittävä pitämällä silmällä käytännön tarpeita, uutta tehtävää, sitä, että saadaan uutta sosiaalista tyyppiä, välityyppiä olevat (talonpoikaisköyhälistö ei ole proletariaattia eikä nykyään edes puoliproletariaattiakaan, vaan *niitä, jotka* ovat lähinnä puoliproletariaattia sikäli kuin kapitalismia on vielä olemassa, mutta samalla myös *niitä, jotka* ovat halukkaimpia siirtymään sosialismiin)...*

Kirjoitettu vuosien 1918—1919 vaihteessa

Julkaistu ensi kerran v. 1933

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*

PIENI KUVA SUURTEN KYSYMYSTEN VALAISEMISEKSI

„Bednotan”¹⁴³ toimittaja toveri Sosnovski toi minulle mainion kirjan. Siihen sietää tutustuttaa mahdollisimman monet työläiset ja talonpojat. Siitä on otettava mitä vakavimmin oppia sosialistisen rakennustyön mitä tärkeimmissä kysymyksissä, joita kirjassa on erinomaisesti valaistu havainnollisilla esimerkeillä. Kysymyksessä on toveri Aleksandr Todorskin kirja „Vuosi kiväärin ja auran parissa”, joka on ilmestynyt Vesjegonskissa Lokakuun vallankumouksen vuosipäivän merkeissä sikäläisen ujestin toimeenpanevan komitean toimesta.

Tekijä kuvailee Vesjegonskin ujestissa suoritettua Neuvostovallan rakentamista johtaneiden henkilöiden työkokemuksia vuoden ajalta — ensin kansalaissotaa, paikallisen kulakiston kapinaa ja sen tukahduttamista ja sitten „rauhanomaista elämän järjestelyä”. Tekijä on onnistunut kuvaamaan syrjäseudun ujestissa suoritetun vallankumouksen kulkua niin koruttomasti, mutta samalla niin elävästi, että kerrotun toistaminen olisi vain vaikutelman heikentämistä. Tätä kirjaa on levitettävä laajemmalle, ja toivokaamme, että mahdollisimman monet joukkojen keskuudessa ja yhdessä joukkojen kanssa, siis todella keskellä elävää elämää toimineet toverit alkavat panna paperille kokemuksiaan. Jos sellaisista kirjoitelmista julkaistaan muutama sata tai vaikkapa vain muutama kymmen parasta, totuudenmukaisinta, suorinta, asialliselta sisällöltään rikkainta, on siitä sosialismin asialle verrattomasti suurempi hyöty kuin monista sanomalehdissä ja aikakausjulkaisuissa sekä kirjoina julkaistuista tunnettujen kynäilijöiden töistä, sillä he eivät näe useinkaan elämää papereidensa takaa.

Esitän тов. A. Todorskin kertomuksesta erään pienen esimerkin. Kysymys oli siitä, ettei jätettäisi „kauppamiehiä” „työttömiksi”, vaan saataisiin heidät „käymään käsiksi työhön”.

...Tässä tarkoituksessa kolme nuorta, tarmokasta ja varsin pystyvää liikemiestä J. J. Jefremov, A. K. Loginov ja N. M. Kozlov kutsuttiin toimeenpanevaan komiteaan ja pantiin vapauden menetyksen ja omaisuuden takavarikoinnin uhalla järjestämään sahalaitosta ja krominahkatehdasta, joiden kalustaminen aloitettiin heti.

Neuvostovalta ei erehtynyt valitessaan työntekijöitä, ja liikemiehet ymmärsivät miltei ensimmäisinä — mikä on heille kunniaksi —, etteivät he olleet tekemisissä „satunnaisten parin viikon kestivieraiden”, vaan todellisten isäntien kanssa, jotka olivat ottaneet vallan pysyvästi haltuunsa.

Ymmärtäen tämän varsin hyvin he ryhtyivät täyttämään tarmokkaasti toimeenpanevan komitean määräystä, ja jo nyt Vesjegonskissa toimii täyttä päätä saha, joka pystyy tyydyttämään täydellisesti paikallisen väestön tarpeet ja täyttää rakenteilla olevan rautatien tilaukset.

Mitä tulee krominahkatehdaaseen, niin rakennus on jo kunnossa ja parhaillaan asennetaan paikoilleen voimakonetta, rumpuja ja muita Moskovasta tuotuja koneita, joten viimeistään 1½—2 kuukauden kuluttua Vesjegonskilla tulee olemaan omavalmisteista krominahkaa.

Kahden neuvostotehtaan pystyttäminen „ei-neuvostolaisin” käsin on hyvä esimerkki siitä, millä tavoin meidän on taisteltava luokkavihollistamme vastaan.

Se on vasta puolet tehtävästä, kun lyömme riistäjiä näpille, teemme vahingottomiksi tai „panemme matalaksi” heidät. Vasta silloin olemme suorittaneet tehtävämme menestyksellisesti loppuun, kun olemme panneet heidät työhön ja auttaneet heidän kättensä työllä uuden elämän parantamista ja Neuvostovallan lujittamista.”

Tämä erinomainen ja peräti oikea mietelmä pitäisi kai-vertaa tauluun ja ripustaa näkyvälle paikalle jokaisessa kansantalousneuvostossa, varusteluelimessä, joka tehtaassa, maaosastossa j.n.e., sillä pääkaupunkien neuvostotyöntekijät eivät useinkaan jaksakaan millään ymmärtää sitä, minkä syrjäisessä Vesjegonskissa olevat toverit ovat ymmärtäneet. Ei ole mikään harvinaisuus sellainen neuvostointelligentti tai työläinen, kommunisti, joka nyrpistää halveksuvasti nenäänsä kuullessaan mainittavan osuustoiminnasta ja julistaa tavattoman tärkeän näköisenä ja yhtä typerästi, että osuustoimintamiehet eivät ole neuvostoaineksia, että he ovat porvareita, puotimiehiä, menshevikkejä, että he ovat näet silloin ja silloin, siellä ja siellä käyttäneet liikevarojaan valkokaartilaisten avustamiseen, että sosialistisen tasavaltamme hankinta- ja jakelukoneiston rakentaminen kuuluu puhtaille neuvostoaineksille.

Tämän tapainen järkeily on tyypillistä siinä suhteessa, että siten totuus sotketaan valheeseen tavalla, joka on mitä vaarallisinta kommunismin tehtävien vääristelyä ja vahingoittaa äärettömästi asiaamme.

Niin, osuustoimintalaitos on porvarillisen yhteiskunnan luoma koneisto, joka on kehkeytynyt „puotimieshengen” kyllästävässä ilmapiirissä ja valmistanut johtajistoa porvariston politiikan ja maailmankatsomuksen hengessä, jonka vuoksi suuri osa valkokaartilaisista ja valkokaartilaiden apureista on lähtöisin sieltä. Tämä on kiistatonta. Mutta pahinta on, että kiistattomasta totuudesta aletaan vulgarisoimalla ja sohlaamalla tehdä typeriä johtopäätöksiä. Kommunismin rakentamista varten meillä ei ole muita kuin kapitalismin luomia aineksia, mutta kuin se sivistysaines, joka on porvarillisten olojen kasvattamaa ja siitä syystä — mikäli kysymys on ihmisaineksista, jotka muodostavat osan tästä sivistysaineksesta — ehdottomasti porvarillisen mentaliteetin kyllästävä. Tämä on kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen vaikeuksia, mutta samalla tuon rakennustyön menestyksen ja mahdollisuuden takeita. Marxilaisuus eroaa vanhasta, utooppisesta sosialismista juuri siinä, että viimeksi mainittu ei tahtonut rakentaa uutta yhteiskuntaa verenhimoisen, saastaisen, ryöväys- ja puotimieshenkisen kapitalismin luomista joukkoina edustetuista ihmisaineksista, vaan erikoisen hyveellisistä, erikoisissa lämpölävoissa ja ansareissa kasvatetuista ihmisistä. Tämä hassu ajatus on nyt kaikista hassu ja kaikki ovat siitä luopuneet, mutta kaikki eivät halua tai osaa ajatella ja tajuta päinvastaista marxilaista oppia, sitä, kuinka kommunismi voidaan (ja täytyy) rakentaa ihmisainemassoista, joita ovat vuosisatojen ja vuosituhansien kuluessa pilanneet orjuus, feodalismi, kapitalismi, hajanainen pientalous, sota, jota jokainen on käynyt jokaista vastaan markkinointimahdollisuuksista ja saadakseen korkeamman hinnan tuotteestaan tai työstään.

Osuustoimintakoneisto on porvarillinen luomus. Tästä seuraa, että *poliittista* luottamusta se ei ansaitse, mutta siitä ei suinkaan seuraa, että sopii kieltäytyä käyttämästä sitä hallinto- ja rakennustarkoituksiin. Poliittisesta epäluottamuksesta seuraa, että *poliittisessa* mielessä vastuunalaisiin virkoihin ei saa asettaa ei-neuvostolaisia henkilöitä. Siitä seuraa, että erikoiskomiteain on pidettävä tarkasti

silmällä henkilöitä, jotka kuuluvat valkokaartilaisille myötämielisiin luokkiin, kerroksiin tai ryhmiin. (Sulkeissa huomautettakoon, että tällöin ei ole suinkaan välttämätöntä mennä puhumaan sellaista pötyä, jollaista toveri Lacin, eräs parhaista koetelluista kommunisteistamme, kirjoitti kasaa-nilaisessa „Krasnyi Terror” nimisessä aikakauslehdessään. Hän tahtoi sanoa, että punainen terrori on valtaansa ennallistamaan pyrkivien riistäjien väkivaltaista lannistamista, mutta kirjoittikin aikakauslehtensä 1. numeron 2. sivulla: „älkää etsikö (!!) jutussa syytösaineistoa siitä, esiintyikö hän Neuvostoa vastaan asein vai sanoin”.)

Poliittinen epäluottamus porvarillisen koneiston edustajiin nähden on aiheellista ja välttämätöntäkin. Mutta kieltäytyminen käyttämästä heitä hallinto- ja rakennustyössä on mitä suurinta typeryyttä, joka koituu mitä suurimmaksi vahingoksi kommunismille. Pahan virheen tekisi se, joka aikoi suositella menshevikkiä sosialistina tai poliittisena johtajana tahi vaikkapa vain poliittisena neuvonantajana, sillä Venäjän vallankumouksen historia on todistanut lopullisesti, että menshevikit (ja sosialistivallankumoukselliset) eivät ole sosialisteja, vaan pikkuporvarillisia demokraatteja, jotka siirtyvät *porvariston* puolelle aina, kun proletariaatin ja porvariston välinen luokkataistelu kiristyy tuntuvasti. Mutta pikkuporvarilliset demokraatit eivät ole mikään satunnainen poliittinen muodostuma, mikään poikkeuksellinen ilmiö, vaan *välttämätön* kapitalismin tuote, ja niiden „tuottajia” ei ole yksinomaan vanha, esikapitalistinen, taloudellisesti taantumuksellinen keski-varakas talonpoikaisto, vaan myös suurkapitalismin maaperällä versova kulttuurinen kapitalistinen osuustoimintalaitos, intelligenssi j.n.e. Olihan takapajuisella Venäjälläkin Kolupajevien ja Razuvajevien ohella kapitalisteja, jotka osasivat käyttää hyväkseen kulttuurista intelligenssiä, menshevististä, eserräläistä ja puolueetonta intelligenssiä. Olemmeko me tosiaankin noita kapitalisteja typerämpiä ja eikö meissä ole miestä käyttämään tätä „rakennusmateriaalia” kommunistisen Venäjän rakentamiseen?

Kirjoitettu vuosien 1918—1919 vaihteessa

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 pnä 1926
„Pravda” lehdessä 258. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjollisuuden mukaan*

SÄHKÖSANOMA**J. V. STALINILLE JA F. E. DZIERZYŃSKILLE ¹⁴⁴****14. I. 1919.**

Glazoviin, Stalinille, Dzierzyńskille
heidän oleskelupaikkaansa

Ensimmäisen salakirjoituslähetteenne olen saanut ja lukenut. Pyydän teitä kumpaakin johtamaan suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista henkilökohtaisesti itse paikalla, sillä muutoin ei ole takeita menestyksestä.

Lenin

Julkaistu ensi kerran v. 1934

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHE
YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN NEUVOSTON
JA AMMATTILIITTOJEN YLEISVENÄLÄISEN
EDUSTAJAKOKOUKSEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
TAMMIKUUN 17 p:nä 1919 ¹⁴⁵

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit, sallikaa minun aluksi osoittaa lyhyesti tärkeimmät niistä tosiasioista, joiden kanssa olemme olleet tekemisissä elintarvikepolitiikassamme. Luulen, että nämä lyhyet osoitukset ovat hyödyllisiä, ei ainoastaan siinä mielessä, että osattaisiin antaa oikea arvo sille päätösehdotukselle, jonka esitämme tänään Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean hyväksyttäväksi, vaan ne ovat hyödyllisiä myös koko elintarvikepolitiikkamme käsittämiseksi, sen käsittämiseksi, mikä osa lankeaa nyt, vaikean käänteen alkaessa, järjestyneelle proletariaatille — tälle Neuvosto-Venäjän ja sosialistisen vallankumouksen etujoukolle ja tärkeimmälle tukinojalle.

Toverit, elintarvikepolitiikkaamme luonnehtii kolme tärkeää asiakirjaa, jotka ovat aikajärjestyksessään lueteltuina seuraavat: ensimmäinen on köyhälistökomiteain muodostamisesta annettu säädös; se on toimenpide, joka muodostaa koko elintarvikepolitiikkamme perustan ja on samalla tavattoman tärkeä käännekohta vallankumouksemme kehityksessä ja organisaatiossa. Tämän toimenpiteen ansiosta olemme ylittäneet rajan, joka erottaa porvarillisen vallankumouksen sosialistisesta vallankumouksesta, sillä työväenluokan voitto kaupungeissa ja tehtaiden siirtyminen proletariaatin valtion haltuun eivät olisi yksin riittäneet sosialistisen järjestyksen perustan luomiseen ja lujittamiseen, jos olisimme maaseudulla tukeutuneet koko talonpoikaistoon luomatta siellä itsellemme todella proletaarista tukipohjaa. Lokakuussa meidän oli rajoituttava siihen, että liitimme yhteen proletariaatin ja yleensä koko talonpoikaiston ja

saimme tämän liiton ansiosta mahdollisuuden tehdä pikaisen lopun tilanherrojen maanomistuksesta, pyyhkäistä sen pois maankamaralta. Mutta vasta sitten kun siirryimme järjestämään talonpoikaisköyhälistöä, talonpoikaiproletariaattia ja -puoliproletariaattia, vasta silloin saattoi muodostua pysyvä kaupunkilaisproletariaatin ja maalaisproletariaatin työtätekevien joukkojen liitto. Vasta silloin saatiin sotia kulakistoa ja maaseudun porvaristoa vastaan niin kuin kuuluu. Tämä perustaa luova toimenpide elintarvikepolitiikassamme pysyy edelleenkin koko elintarvikepolitiikkamme perustavimpana tekona.

Toinen, kenties vähemmän merkittävä toimenpide oli edustajiemme osanotolla ja aloitteesta annettu dekreetti osuustoiminnan hyväksikäytöstä. Siinä totesimme, että meidän on käytettävä hyväksi koneistoa, minkä osuustoiminta ja koko kapitalistinen yhteiskunta ovat luoneet ja mikä Venäjällä on ymmärrettävistä syistä ollut heikompi kuin Länsi-Euroopan maissa. Tässä suhteessa olemme tehneet runsaasti virheitä ja jättäneet paljon tekemättä niin maaseudulla kuin kaupungeissakin, vieläpä suurissa proletariaatin keskuksissakin. Tällä alalla on havaittavissa ymmärryksen puutetta, taitamattomuutta, ennakkoluuloisuutta ja perinteitä, jotka vieroittavat meitä osuustoiminnasta. Täysin luonnollista on, että osuustoiminnan johtomiesten keskuudessa on runsaasti ei-proletaarisia aineksia; meidän on taisteltava tätä väkeä vastaan, joka saattaa loikata porvariston puolelle, siis taisteltava vastavallankumouksellisia aineksia ja niiden pyrkimyksiä vastaan, mutta samalla on säilytettävä itse koneisto, osuustoimintakoneisto — sekin on kapitalismin peruja —, miljoonia ihmisiä palveleva jakelukoneisto, jota ilman vähänkin menestyksellinen sosialismin rakentaminen on mahdotonta. Elintarvikeasiain komissariaatti on alkanut ajaa oikeaa politiikkaa, joka kuitenkin on meiltä vielä lopullisesti määrittelemättä, ja ne näkökohdat, jotka esitämme tänään kommunistien ryhmän nimissä Yleisvenäläiselle Toimeenpanevalle Keskuskomitealle, ovat tässä suhteessa jälleen askel eteenpäin ja vaativat osuustoimintakoneiston käyttämistä. On osattava taistella osuustoimintakoneiston huipulla olevia kelvottomia aineksia vastaan — siihen meillä on kylliksi voimaa ja valtaa, koska naurettavaa olisi odottaa tuntuva vastusta, — on osattava taistella ja käytettävä ehdottomasti

hyväksi osuustoimintakoneistoa niin, ettemme hajota voimiamme, että tämä koneisto pysyy eheänä, että kommunistit käyttävät voimansa paitsi poliittiseen, myös organisatoriseen työhön ja käyttävät teknillisesti sitä koneistoa, joka on sopiva sellaiseen työhön, osuustoimintakoneistoa.

Kolmas elintarvikepolitiikkaamme luonnehtiva toimenpide on työväen elintarvikejärjestöjen luominen. Tässä suhteessa, toverit elintarvikealan yöntekijät, teillä on edessänne vastuunalainen tehtävä. Tie, jolle olemme lähteneet, on tie, jota meidän tulee kulkea, ja pyrkikäämme saamaan kaikki komissariaatit lähtemään tälle tielle — tämä on toimenpide, jonka merkitys ei rajoitu elintarvikealalle, vaan jolla on merkitystä koko yhteiskunnan ja koko luokan mitassa. Jotta sosialistinen käänne voisi olla pysyvä, on uuden luokan astuttava johtoon. Tiedämme, että vuoteen 1861¹⁴⁶ Venäjällä olivat hallitsevana esivaltana maaorjanomistaja-tilanherrat. Tiedämme, että sen jälkeen esivaltana hallitsi ylipäänsä porvaristo, varakkaiden kerrostien edustajat. Nyt sosialistinen käänne tulee olemaan pysyvä vain siinä tapauksessa, jos pystymme nostamaan johtoon uuden luokan, proletariaatin, saamaan aikaan sen, että Venäjää hallitsisi proletariaatti. On saatava aikaan se, että tämä hallinta olisi samalla valtionjohtamistaidon opettamista kaikille työtätekeville, ja älköön tämä opetus tapahtuko kirjojen, sanomalehtien, puheiden ja kirjasten avulla, vaan tapahtukoon se käytännössä, jotta jokainen voisi kokeilla, kykeneekö hän siihen.

Toverit, tämä on elintarvikepolitiikkamme tärkein etaappi, josta samalla ilmenee tämän elintarvikepolitiikan itse luonne. On huomautettava, että tässä suhteessa elintarvikealaa hoitavien tovereiden tehtävä on mitä vaikein. Nälänhätä on tietenkin mitä pahin, hirvittävin onnettomuus, ja siinä suhteessa kaikkinaiset puutteellisuudet herättävät joukoissa ymmärrettävää suvaitsemattomuutta, kiukkua ja suuttumusta, sillä tämän onnettomuuden sietäminen on mahdotonta. Niin ikään on ymmärrettävää, että Elintarvikeasiain komissariaatin tehtävä on vaikein. Te, varsinkin ammattiyhdistyksiä edustavat toverit, tiedätte hyvin, miten paljon epäkohtia ja sekasortoisuutta meillä on suurten tuotantolaitosten johdossa, suurten tuotantolaitosten valmistamien tuotteiden tilinpidossa. Ja tämä on kuitenkin monta tuhatta kertaa helpompaa kuin pitää tiliä miljoonien talon-

poikien kokoamista elintarvikkeista. Mutta valitsemisen varaahan ei ole. Maassa on yleensä vähän elintarvikkeita. Niitä ei ole riittävästi voidaksemme ruokkia jokaisen kyläläiseksi.

Mitä merkitsee, kun sanotaan, että joitakin elintarvikkeita on niukalti? Se merkitsee, että jos jakaisimme ne nyt koko väestölle, jos jokainen talonpoika luovuttaisi kaikki tuotteensa, jos kukin supistaisi kulutusta omalta osaltaan hieman alle kylläisyysrajan, koska kaikkia ei voida pitää aivan kylläisinä, jos jokainen talonpoika suostuisi vapaasta tahdostaan pienentämään omalta osaltaan kulutusta hieman alle kylläisyysrajan ja luovuttamaan kaiken muun valtiolle ja jos jakaisimme kaiken tämän oikein, niin joutuisimme olemaan hieman vähemmällä ruoalla näkemättä kuitenkaan nälkää. Mutta selvää on, että tällaista tehtävää, mikäli se asetetaan, ei voida nykyisen rappio-tilamme ja taitamattomuutemme vuoksi ratkaista tavanomaisin keinoin koko valtakunnan mitassa — tätä taitoa opetellaan vasta nyt, aikaisemmin siihen ei ollut tilaisuutta. Kun elintarvikkeita ei riitä, merkitsee se... niin mitä se merkitsee? Se merkitsee, että mikäli sallittaisiin käydä vapaasti kauppaa silloin, kun ei riitä tuotteita, joista riippuu väestön elämä ja kuolema, tuloksena olisi hurja keinottelu, tuloksena olisi tuotteiden hinnan paisuminen sellaiseksi, jota sanotaan monopoli- eli nälkähinnaksi, ja näillä hurjan korkeilla hinnoilla voisivat tyydyttää tarpeensa vain harvalukuiset huippukerrokset, joiden saamat tulot ovat keskinkertaista huomattavasti suuremmat, kun taas väestön valtaosa jäisi nälänhätään. Juuri tätä tietää sellainen tilanne, kun maassa ei ole kylliksi tuotteita, kun maa on nälänhädässä. Ja Venäjä on ollut saarroksissa siitä pitäen, kun imperialistit hyökkäsivät sen kimppuun. Imperialistit eivät voi esittää julkisesti ryöväyssuunnitelmiaan, mutta se ei merkitse, että he olisivat lakanneet sekaantumasta asioihimme, kuten тов. Kamenev aivan oikein huomautti. Me olemme saarrettu maa, linnoitus. Tässä saarretussa linnoituksessa ei voida välttää puutetta, jonka vuoksi Elintarvikeasiain komissariaatin järjestelytehtävät ovat vaikeampia kuin minkään muun komissariaatin.

Sisäisistä vihollisistamme puhuen, meidän vihollisiamme eivät ole nyt niinkään kapitalistit eivätkä tilanherrat — tämän riistäjävähemmistön voittaminen oli helppoa ja se

onkin voitettu —, meidän vihollisiamme ovat keinottelijat ja byrokraatit — keinottelija, jollainen on taipumuksestaan jokainen talonpoika, jolla on mahdollisuus rikastua ja hyötyä kaupungeissa ja eri maaseutupaikkakunnilla vallitsevasta äärimmäisestä puutteesta ja piinallisesta nälänhädästä. Ja te, varsinkin ammattiyhdistyksiä edustavat toverit, tiedätte hyvin, että keinottelupyrkimyksiä, keinottelutendenssiä on havaittavissa myös teollisuuskeskuksissa, kun tuotteita puuttuu, kun niitä on vähän ja jokainen, jonka käsiin tuotteita joutuu, yrittää saada varman tyyssijan ja rikastua. Jos vapaakauppa sallitaan, hinnat paisuvat oitis äärettömän suuriksi, jollaisia laajat väestöjoukot eivät pysty maksamaan.

Toverit, tällainen on siis tilanne ja juuri tästä syystä vähemmän tietoisten joukkojen keskuudessa, joukkojen, jotka ovat liiaksi väsyneet, nälkiintyneet ja nääntyneet, pyritään osoittamaan tai tunnetaan epämääräisesti suuttumusta ja tyytymättömyyttä elintarvikealalla toimivia tovereita kohtaan. Kaikki ne sellaiset ovat väkeä, joka ei osaa ajatella eikä näe nenäänsä pitemmälle, ja heistä tuntuu, että tuotteita voitaisiin kai hankkia. Sellainen henkilö on kuullut, että jossakin siellä on tuotteita, että sieltä niitä on saatu, mutta ei pysty laskemaan, riittääkö niitä 10 miljoonalle ja paljonko sitä varten pitäisi olla. Hän luulee, että elintarvikealalla toimivat toverit ovat hänen tiellään, asettavat hänelle esteitä. Hän ei käsitä, että elintarvikealan työntekijät menettelevät kuin laskelmoiva, ymmärtäväinen isäntä, joka sanoo, että jos ollaan hyvin tiukkoja ja äärimmäisen järjestyneitä, niin parhaassa tapauksessa, parhaassa tapauksessa tullaan toimeen kylläisyysrajaa pienemmällä normilla joutumatta silti nälänhätään. Tällainen on tilanne maassa, jossa meidät on eristetty huomattavimmista ravintoaineista tuottavista keskuksista, Siperiasta, Donetsin alueesta, ja jossa sekä väestö että teollisuus on eristetty nyt poltto- ja raaka-aineista ja kaikista viljavarjoista, joiden puutteessa maan on pakko kokea tavattomia kärsimyksiä.

Elintarvikealan työntekijät menettelevät kuin järkevä isäntä, joka sanoo: on pysyttävä yksimielisinä, vain silloin jaksamme kestää vastustaessamme järjestelmällisesti yksinäistoimintayrityksiä ja halua maksaa mitä vain ja mistään piittaamatta, kunhan vain saisi itsensä kylläiseksi. Kukaan

meistä ei saa ajatella eikä toimia yksikseen ja erillisesti, sillä se merkitsisi tuhoa, vaan meidän tulee taistella sitä pyrkimystä ja niitä tottumuksia vastaan, joita meihin jokaiseen, miljooniin työtätekeviin on jättänyt kapitalistinen yksityisomistuksellinen talous, järjestelmä, joka on ollut työntekoa markkinoita varten: — minä myyn, minä ansaitseen, mitä enemmän minä valmistan, sitä vähemmän tulen näkemään nälkää ja — sitä enemmän tulevat näkemään nälkää toiset. Tämä on yksityisomistuksen jättämä kirottu perintö, joka on pannut joukot näkemään nälkää silloinkin, kun maassa on ollut runsaasti tuotteita, samalla kun mitättöntä vähemmistöä on rikastuttanut niin rikkaus kuin kurjuuskin kansan eläessä hädänalaisuudessa ja tuhoutuessa sodassa. Toverit, näin on siis elintarvikepolitiikkamme laita. Tämä on se taloudellinen laki, joka sanoo: kun tuotteita ei riitä, jokainen askel niin sanotun vapaakaupan suuntaan johtaa hurjaan keinotteluun. Juuri sen vuoksi kaikenlaiset senaiheiset puheet ja kaikenlaiset näiden kannattamisyrietykset ovat mitä vahingollisimpia, ne ovat taantumista, taka-askel siitä sosialistisesta rakennustyöstä, jota Elintarvikeasiain komissariaatti suorittaa uskomattomin vaikeuksin taistellessaan miljoonia keinottelijoita vastaan, jotka meille on jättänyt kapitalismi ja vanha pikkuporvarillinen omistamistottumus: „jokainen huolehtii itsestään, jumala yksin kaikista”, ja jollemme tästä säännöstä selviä, niin sosialismi jää meiltä rakentamatta.

Socialismi voidaan todella rakentaa vain, jos yhdistytään, liitytään mitä läheisimmin yhteen jokapäiväisessä elämässä, sellaisessa arkisessa toiminnassa, missä se on vaikeinta suorittaa: sellaisessa asiassa kuin leipäpalan jaossa silloin, kun leipää ei riitä. Tiedämme, että sitä ei voida tehdä vuodessa, että ihmiset, joille nälänhätä on tuottanut liiankin paljon kärsimyksiä, ovat tavattoman kärsimättömiä ja vaativat meitä poikkeamaan edes aika ajoittain tästä ainoasta oikeasta elintarvikepolitiikasta. Ja meidän onkin täytynyt väliin poiketa, mutta ylipäänsä me emme luovu emmekä poikkea politiikastamme.

Toverit, puoli vuotta sitten, kun elintarvikepula oli pahimmillaan, kun meillä ei ollut mitään varastoissa ja tshekkosllovakit olivat ennättäneet vallata meiltä suuren osan Volgan alueesta, tilanne oli sellainen, että meidän täytyi suostua puoleentoista puutaan¹⁴⁷. Tästä toimenpiteestä

käytiin kovaa kamppailua, siitä käytiin kiivasta kamppailua — kumpikin puoli oli varsin vaikeassa asemassa. Elintarvikealan työntekijät sanoivat: niin, tilanne on vaikea, mutta ei saa antaa sen vaikeutua entisestään. Joskin helpotatte viikoksi muutamien asemaa, niin sen sijaan pahennatte miljoonien asemaa. Toisaalta väitettiin: te vaaditte nälän näännyttämältä ja kiusaamalta kansalta ihanteellista järjestyneisyyttä, vaaditte mahdotonta, teidän pitää helpottaa tilannetta, vaikka se vahingoittaisikin tilapäisesti yleistä politiikkaa. Tämä toimenpide antaa uutta innostusta, ja se on tärkeintä. Juuri tällaisessa asemassa olimme silloin, kun ehdotimme puolitoistapuutalaisuutta. Tällainen oli tilanne yleensä periaatteessa, pohjaltaan; kun se kävi sietämättömäksi, meidän tuli antaa periksi auttaaksemme asiaa edes tilapäisesti, säilyttääksemme innostuksen ja sielunvoimat. Sama tilanne on toistumassa nyt jälleen, olemme käännekohtassa, sillä takana on puoli vuotta helpompaa aikaa ja on alkamassa vaikea vuosipuolisko. Asian havainnollistamiseksi sanon teille, että vuoden 1918 alkupuolella Elintarvikeasiain komissariaatin hankinnat tekivät 28 milj. puutaa, kun taas vuoden jälkipuoliskolla ne tekivät 67 milj. puutaa, t.s. olivat kaksi ja puoli kertaa suuremmat. Asian näin ollen huomaatte selvästi, että vuoden alkupuolisko tietää erikoisen kärkevän ja vaikean puutteen aikaa, kun taas jälkipuoliskolla uusi sato antaa mahdollisuuden nousuun. Nyt, vuonna 1919, voitto, jonka elintarvikejärjestömme saivat etupäässä maaseudun köyhälistökomiteain ja kaupunkien työväen elintarvikevalvonnan ansiosta, on valtava voitto, joka teki mahdolliseksi lisätä hankintojen määrän puolen kolmatta kertaiseksi. Tämä voitto, jonka saavutimme ensimmäisenä toimintavuotenumme, kun oli rakennettava uusi rakennus, kokeiltava uusia menetelmiä, ei kuitenkaan turvannut eikä voinutkaan turvata elintarvikevarustelua koko vuodeksi, mutta se teki mahdolliseksi puolen vuoden hengähdysketken. Tämä on nyt päättymässä, alkaa toinen, vaikein ja raskain puolivuosi, on tehtävä kaikki auttaaksemme työläisiä, antaaksemme heille mahdollisuuden hieman hengähtää, parantaaksemme heidän asemaansa kaikin mahdollisin keinoin. Ja ymmärrettävää on, että Moskovan Neuvoston puhemiehistö ja sen puheenjohtaja Kamenev ovat erikoisen tarmokkaasti pyrkineet

siihen, että elintarvikepolitiikkamme, tuotteiden jaottelu monopoli- ja ei-monopolituotteisiin, olisi mahdollisimman selvää, minkä ansiosta voisimme toistaiseksi päästä parhaisiin mahdollisiin tuloksiin, että kaupunkien ja teollisuusseutujen työväki tuntisi edes vähäistä lievennystä ja että saataisiin uutta intoa ja tarmoa, jota tarvitaan varsinkin nyt, kun on alkamassa vaikea vuosipuolisko, mutta on myös olemassa merkkejä siitä, että imperialistien leirin voimat ja hyökkäykset meitä vastaan heikkenevät.

Tov. Kamenev ei suinkaan esittänyt täällä vain merkkejä, vaan tosiasioita, jotka todistavat, että kovista koettelemuksista ja Permin seudulla kärsimistämme tappioista huolimatta Punainen Armeija rakentuu kestäväälle perustalle, että se voi voittaa ja voittaakin. Mutta nyt alkanut vuosipuolisko on kaikkein vaikein. Siksi meidän on alun alkaen tehtävä mitä kuuluu ja mitä voidaan tehdä helpotaksemme tilannetta, ajaaksemme selvästi elintarvikepolitiikkaamme. Se on oleellisin tehtävämme. Meidän kommunistien kesken on niin ikään käyty taistelua puolipuutalaisuudesta. Taistelu on ollut muodoltaan väliin hyvinkin kärkevää, mutta sen seurauksena ei ole heikkeneminen, vaan se, että me tarkistamme yhä enemmän politiikkaamme takertuen pikkuseikkoihin, varovasti ja hyökkäillen toisiamme vastaan, mutta päätyen kuitenkin pian ja yksimielisesti hyväksytyyn ratkaisuun, joka tänä vaikeana ajankohtana, juuri kun olemme aloittamassa uutta vaikeaa vuosipuoliskoa, vaatii meitä tekemään kerta toisensa jälkeen tiliä itsellemme, miksi tilanne on muodostunut tällaiseksi, ja joka vaatii vielä ja vielä kerran ryhdistymään, jännittämään kaikki voimat.

Mennyt vuosi oli meille erikoisen vaikea, ja tämä vuosipuolisko on meille vieläkin vaikeampi. Mutta Saksan vallankumouksen, Englannissa ja Ranskassa alkaneen kuohunnan seurauksena jokainen vuosipuolisko vie meitä eteenpäin, lähemmäksi ei ainoastaan Venäjän, vaan myös koko maailman vallankumouksen voittoa. Tällainen on nykyinen tilanne, ja niinpä olemme päättäneet esittää elintarvikepolitiikan periaatteet, jotka pyydämme Yleisvenäläistä Toimeenpanevaa Keskuskomiteaa vahvistamaan, jotta elintarvikealan työntekijät voisivat muovata ne heti vastaavanlaisiksi dekreeteiksi ja me — keskuksen edustajat, kaupunkien ja

teollisuusseutujen työläiset — voisimme toimia kymmenen kertaa tarmokkaammin, sillä vain tämä tarmokkuus takaa meille mahdollisuuden voittoon ja sen, että tehdessämme väsymyksen ja nälänhädän vuoksi tilapäisiä myönnytyksiä pelastamme kommunistisen elintarvikepolitiikkamme peruskohdat ja säilytämme ne järkkymättöminä siihen ajankohtaan saakka, jolloin koittaa kommunismin täydellisen ja yleismaailmallisen voiton hetki. Luen teille kohta kohdalta ehdotuksen, jonka Yleisvenäläisen TpKK:n kommunistiryhmä esittää nyt Yleisvenäläiselle Toimeenpanevalle Keskuskomitealle:

„Yleisvenäläinen TpKK, Ammattiliittojen yleisvenäläinen edustajakokous, Moskovan Neuvosto ja Moskovan kaupungin ammattiyhdistysten tehdaskomiteain ja ammattiliittojen edustajat hyväksyvät yhteisessä istunnossaan alempana osoitetut elintarvikekysymystä koskevat periaatteet ja kehottavat Elintarvikeasiain kansankomissariaattia laatimaan mitä kiireellisimmässä järjestyksessä vastaavat dekreetit pitämällä ohjeenaan näitä periaatteita.

1. Neuvostovalan elintarvikepolitiikka vahvistetaan oikeaksi ja ehdottomaksi ja se merkitsee seuraavaa:

a) tilinpitoa ja valtion suorittamaa luokkaperiaatteen mukaista jakoa;

b) valtion monopolia tärkeimpien ravintoaineiden osalta ja

c) varustelun siirtämistä yksityishenkilöiden käsistä valtion käsiin.

2. Väestön säännöllinen turvaaminen elintarvikkeilla on mahdotonta nykyoloissa, jollei toteuteta jatkuvasti käytännössä jo säädettyä valtion monopolioikeutta tärkeimpien ravintoaineiden osalta (vilja, sokeri, tee, suola) eikä suoriteta joukkomitassa muiden tärkeimpien ravintoainetuotteiden (lihan, merikalojen, hamppu-, auringonkukka- ja pellavansiemenöljyn, eläinrasvojen, paitsi voin, perunoiden) valtionhankintoja kiinteihin hintoihin, jota paitsi mainitut joukkomittaiset kiinteihin hintoihin suoritettavat hankinnat ovat vain alustava toimenpide valtion monopolioikeuden ulottamiseksi näihin tuotteisiin, minkä suorittaminen on Elintarvikeasiain komissariaatin vuorossaoleva tehtävä.

Tässä kohdassa lueteltujen ravintoainetuotteiden, paitsi perunoiden, hankinta ja kuljetus kielletään kaikilta muilta, paitsi valtion elintarvikevarusteluelimiltä. Säädettyihin kiinteihin hintoihin suoritettavaan joukkomittaiseen perunoiden hankintaan oikeutetaan valtioneimien lisäksi myös työväenjärjestöt sekä ammatilliset ja osuustoiminnalliset yhtymät.

3. Väliaikaisesti oikeutetaan työväenjärjestöt ja osuustoiminnalliset yhtymät suorittamaan kaikkien 2. kohdassa mainitsemattomien tuotteiden hankintoja.

4. Paikalliset elintarvikevarusteluelimet määrätään pakollisessa järjestyksessä auttamaan hankintajärjestöjä tämän oikeuden käytössä.”

Toverit, entisten tapojen, entisen valtiolaitoksen kannalta katsoen teitä ehkä kummastuttaa tämä sanonta: „määrätään pakollisessa järjestyksessä” noudattamaan dekreettiä. Ken-

ties sanotte, että onkohan Neuvostotasavallassa asiat niin kehnosti, että Yleisvenäläisen TpKK:n tahdon täyttämiseen täytyy pakottaa. Pakotettava on, toverit, ja parempi on sanoa tämä suoraan kuin pistää päänsä piiloon sipensä alle ja kuvitella, että kaikki on hyvin. Palauttakoot toverit, Yleisvenäläisen TpKK:n edustajat ja Ammattiliittojen yleisvenäläisen edustajakokouksen osanottajat, kunnolleen mieleen, mitä puhutaan heidän omassa keskuudessaan, kuinka hyvin he ovat täyttäneet kaiken, mitä on säädetty jo aikoja sitten oikeasta tilinpidosta elintarvikkeiden osalta ja kaikkien niiden elintarvikkeiden luovuttamisesta valtiolle, joita ei voida jättää vaihdettaviksi tavaroihin, ja kun ei ole vaihdettavaa tavaraa, talonpojat sanovat: ei, Kerenskin rahaa ¹⁴⁸ vastaan emme anna mitään. Jos siis muistatte tämän keskinäisistä läheisistä keskusteluistanne ja katsotte, paljonko keskusvallan määräyksiä teiltä jää täyttämättä, niin silloin sanotte ja myönnätte, että parempi on sanoa totuus, nimittäin että paikalliselimiamme on pakotettava jatkuvasti ja säälimättä. (Suosionosoituksia.) Juuri täällä, missä ovat koolla Yleisvenäläinen TpKK korkeimpana elimenä ja Ammattiliittojen yleisvenäläisen edustajakokouksen elimet, jotka ovat edustettuina lukuisimmin — ja tämä onkin nyt tärkeintä —, juuri täällä näiden arvovaltaisimpien tovereidemme tulee sanoa päättäväisesti ja tehdä sitten tunnetuksi paikkakunnilla, että paikalliselimemme saavat tottua siihen, että meidän on pakotettava niitä noudattamaan johdonmukaisesti keskusvallan politiikkaa. Se on varsin vaikeaa, ja tässä suhteessa on luonnollista, että monet miljoonat ihmiset, jotka ovat tottuneet näkemään keskusvallassa ryöväreitä, tilanherroja, riistäjiä, eivät tietenkään voi luottaa keskusvaltaan, mutta tämä epäluottamus on hälvennettävä, sillä sosialismia ei voida rakentaa, jollei epäluottamusta hälvennetä, koska sosialismin rakentaminen on sentralisoidun talouden, keskuksesta käsin ohjattavan talouden rakentamista, minkä voi suorittaa vain proletariaatti, jota tehdas ja elämä ovat siinä hengessä kasvattaneet, vain proletariaatti pystyy sen tekemään. Nurkkakuntaisuutta, pienomistajan tottumuksia vastaan on vaikea taistella. Tiedämme, ettei niitä voida kerralla poistaa, mutta silti emme väsy koskaan vaatimaan proletariaatin edustajilta, että he kerta toisensa jälkeen osoittaisivat tämän

totuuden ja toimisivat sen mukaisesti käytännössä, sillä muussa tapauksessa sosialismia ei voida rakentaa.

Edelleen neljännessä kohdassa selitetään:

„Näiden tuotteiden kuljetukseen ja markkinointiin myönnetään täysi vapaus. Millään sulkuvartiolla, vartiostoilla tai suojeluelimillä y.m. ei ole oikeutta estää kuljettamasta mainittuja tuotteita vapaasti ja myymästä niitä vapaasti torilla, markkinoilla, kuormasta j.n.e.”

Toverit, tämä kohta on erikoisen tärkeä. Tov. Kamenev on onnistunut esittämään siinä paljon sellaista, mikä meiltä on työn kiireessä jäänyt luonnollisesti tekemättä, sillä Elintarvikeasiain komissariaatti ja muut komissariaattimme joutuvat antamaan päätöksiä toinen toisensa perään, jonka vuoksi paikalliselinten on hyvin vaikea saada selvää tästä kaikesta. Meitä syytetään kiirehtimisestä dekreettien antamisessa, mutta mitä voisimme tehdä, kun imperialismin hyökkäyksen vuoksi täytyy kiirehtiä ja kun meitä pakottaa kiirehtimään ruoska, jota kovempaa on vaikea edes kuvitella, nimittäin viljan ja polttoaineiden puute. Niinpä siis meidän tulee tehdä kaikkemme tehtäviemme selittämiseksi, erinäisten virheiden selville saamiseksi, ja sen vuoksi on niin tärkeää rajoitusten tarkka ja selvä määrittely, mikä on nyt saatu aikaan tämän taistelun tuloksena. Jotta saataisiin se aikaan paljon laajemmassa mitassa, meidän täytyy päästä nyt siihen, etteivät mitkään paikalliselimet menettelisi oman päänsä mukaan eivätkä uskaltaisi vedota siihen, että ne muistivat eilisen dekreetin, mutta unohtivat tämänpäiväisen, ja että ne tietäisivät ehdottoman tarkasti ja selvästi, mihin tuotteisiin valtiolla on monopolioikeus ja mitä tuotteita voidaan kuljettaa vapaasti ja myydä vapaasti: niitä ovat kaikki muut, paitsi ensimmäisessä ja toisessa kohdassa selvästi luetellut tuotteet. Saatattakoon tämä yleiseen tietoon, tiedottakoot tästä paikkakunnilla ne, jotka ovat nyt lähdössä kotiin, tehkööt he sen, mihin heidän julkinen asemansa heitä velvoittaa, ottakoot mukaansa vastaavat dekreetit, jotka tullaan laatimaan, jotta näitä noudatettaisiin ja toteutettaisiin jääväämättömästi paikkakunnilla, jotta keskuksen päätöksiä todellakin noudatettaisiin ja jottei enää olisi samanlaista epäröintiä kuin aikaisemmin. Ja edelleen neljännen kohdan viimeiset sanat kuuluvat:

„Huomautus. Kananmunien ja voin osalta tämä säädös koskee vain niitä alueita, missä Elintarvikeasiain komissariaatti ei suorita joukkomitassa munien ja voin hankintoja.”

Toverit, luen teille lyhyesti dekreetin muutkin kohdat. Koska minulla ei ole mahdollisuutta pysähtyä tarkastelemaan niitä seikkaperäisemmin enkä näe sitä tarpeelliseksi, sillä minun jälkeeni puhuvat vielä useat, muun muassa asian paremmin tuntevat toverit, niin tähdennän vain sitä, mikä on mielestäni erikoisen tarpeellista. Luen lyhyesti ne peruskohdat, jotka ehdotamme Yleisvenäläisen TPKK:n hyväksyttäväksi, samalla kun kehotamme sitä antamaan Kansankomissaarien Neuvoston sekä Neuvostotasavallan muiden valtaelinten tehtäväksi muovata ne dekreetiksi ja toteuttaa näitä ehdottomasti ja välttämättömästi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

„5. Hankintojen tehostamiseksi ja erinäisten hankintatehtävien työn parantamiseksi säädetään noudatettavaksi luovutusvelvollisuus- ja hankintaperiaatetta monopolisoimattomien tuotteiden osalta sekä palkkiojärjestelmää niitä osuustoiminnallisia ja muita järjestöjä varten, jotka suorittavat niin monopolisoitujen kuin monopolisoimattomienkin tuotteiden hankintoja valtiolle.

Järjestelytoimenpiteet elintarvikevarusteluelinten uudistamiseksi ja työläisten osallisuuden lisäämiseksi:

a) työläisten käyttäminen laajassa mitassa elintarvikevarustelun inspektointiin ja tämän laajentaminen sen valvonnaksi, miten elintarvikevarusteluelimet noudattavat joulukuun 10 p:n dekreettejä ja miten tapahtuu monopolisoimattomien tuotteiden hankinta;

b) työväen inspektion järjestäminen mitä pikimmin kaikissa paikallisissa elintarvikevarusteluelimissä ja työväen inspektion ulottaminen Elintarvikeasiain komissariaatin osastoja koskevaksi pitäen silmällä päättävää taistelua byrokratismia ja virastovittuttelua vastaan;

c) yhteyksien lujittaminen työväenjärjestöihin — ammattiyhdistyksiin ja työväen osuustoimintajärjestöihin — lujittamalla paikallisia elimiä edellä mainittujen järjestöjen toimihenkilöiden voimia hyväksi käyttäen;

d) työläisten ottaminen harjoittelijoiksi kaikkiin keskus- ja paikalliselimiin ja -laitoksiin elintarvikealan käytännöllisten, vastuunalaisiin virkatoimiin pystyvien työntekijäin valmistamiseksi työläisistä.

6. Koko osuustoimintakoneiston käyttäminen hankinnoissa ja jake-lussa. Valtion varusteluelinten vastuunalaisten edustajien nimittäminen osuustoimintaelimiin osuustoimintajärjestöjen toiminnan valvomiseksi ja saattamiseksi sopuointuun hallituksen elintarvikepolitiikan kanssa.”

Juuri tämä on muuten eräs taisteluase osuustoimintajärjestöjen huippukerrosaineksia vastaan. Mutta on hyvin suuri virhe, hyvin tuhoisaa asialle, jos ylenkatsotaan koko osuustoimintakoneistoa, jos se heitetään ylenkatseellisesti tai ylvästellen syrjään ja sanotaan: me rakennamme itsellemme uuden, meidän on turhaa askarrella sen asian parissa, vain kommunistit saattavat askarrella sen parissa. Valmistakoneistoa pitää käyttää, sosialismia ei voida rakentaa

käyttämättä kapitalismin peruja. On käytettävä kaikkia niitä kulttuuriarvoja, jotka kapitalismi on luonut meitä vastaan. Sosialismin vaikeuksia on juuri se, että sosialismi täytyy rakentaa muiden luomista aineksista, mutta vain siten sosialismi on mahdollinen. Tämän me kaikki tiedämme teoreettisesti ja nyt vuoden kuluttua olemme käytännössä varmistuneet siitä, että sosialismi voidaan rakentaa vain niistä aineksista, mitkä kapitalismi on luonut meitä vastaan, ja että meidän tulee käyttää kaikkea sitä sosialismin rakentamiseksi, sosialismin vakiinnuttamiseksi.

Seuraavassa, seitsemännessä pykälässä sanotaan:

„7. Elintarvikkeiden kuljetuksesta annettujen säädösten noudattamista ja monopolioikeuden ehdotonta soveltamista koskeva valvonta jätetään Elintarvikeasiain komissariaatin järjestämien aseellisten työläiskomennuskuntien tehtäväksi.

Kaikki elintarvikealalla toimineet sulkuvartiostot, Elintarvikeasiain komissariaatin ja kuvernementtien elintarvikekomiteain komennuskuntia lukuun ottamatta, poistetaan heti. Elintarvikeasiain komissariaatin ja kuvernementtien elintarvikekomiteain komennuskunnat poistetaan sikäli, mikäli paikkakunnilla saadaan muodostetuksi vastaavanlaisia työväen inspektointielimiä.”

Toverit, aikani on kulunut loppuun, joten huomautan vain siitä, että näissä viimeisissä pykälissä ilmenee peruskohdiltaan se, mikä muodostaa elintarvikepolitiikkamme ja koko neuvostopolitiikan hengen. Mainitsin jo, että on koitannut vaikea aika, alkanut raskaampi vuosipuolisko, että väliaikaisesta helpotuksesta elintarvikkeiden mielessä on tullut loppu ja on alkanut pahin aika. Joka kerta kun Neuvostovalta joutuu vaikeuksiin sellaisessa tavattoman vaikeassa asiassa kuin on sosialismin rakentaminen, Neuvostovalta tuntee vain yhden keinon niiden voittamiseksi: se vetoaa työläisiin ja kerta kerralta yhä laajempiin työläiskerroksiin. Sanoin jo, että sosialismi voidaan rakentaa vasta silloin, kun entistä suuremmat, kymmenen ja sata kertaa suuremmat joukot ryhtyvät itse rakentamaan valtiota ja luomaan uutta talouselämää. Elintarvikealalla työntekijämme ovat saaneet aikaan sen, että heidän tietojensa mukaan ujestien elintarvikekomiteoissa on jo ainakin kolmannes työläisiä, etupäässä Pietarin, Moskovan, Ivanovo-Voznesenskin työläisiä,— proletaari-armeijamme parhaimmistoa. Se on hyvä, mutta se ei riitä. Niissä täytyy olla kaksi kolmannelta työläisiä — työtä on jatkettava ja jat-

kettava. Tiedätte, että valvutuneimmat työläiskerrokset ovat jo ryhtyneet hoitamaan valtion hallintoa, rakentamaan uutta elämää. Tiedämme, että on mentävä alemmaksi, syvemmälle, vedettävä mukaan rohkeasti uusia kerroksia. Nämä ovat vielä kokemattomia, ne tulevat väistämättömästi tekemään virheitä, mutta sitä emme pelkää. Tiedämme, että siten saadaan uutta työntekijäjoukkoa, että satakertaisena korvauksena on oleva kymmenet nuoret, vereksemmat voimat. Mistään muualta voimia ei ole enää saatavissa. Meidän on kuljettava vain eteenpäin, otettava rohkeasti nuoria työläisiä, asetettava proletariaatin edustajia yhä vastuunalaisempiin toimiin.

Nykyinen elintarvikepula on selitettävissä sillä, että on alkanut vaikeampi vuosipuolisko. Sen selityksenä on myös kulkulaitoksen tila. Mainitsin jo, että vuoden 1918 jälkipuoliskolla hankintamme tekivät 67 $\frac{1}{2}$ miljoonaa puutaa. Mutta näistä 67 $\frac{1}{2}$ miljoonasta puudasta 20 miljoonaa puutaa on jäänyt meiltä kuljettamatta. Viimeaikainen tavattoman vaikea pula Pietarissa johtuu siitä, että viljavaramme ovat Volgan—Bugulman radan varrella eikä niitä voida kuljettaa sieltä. Kulkulaitoksen tila on tavattoman vaikea. Liikkuvan kaluston kuluneisuus on hirvittävä, koska yksikään maa ei ole joutunut niin koviin koettelemuksiin kuin Venäjä, joka lisäksi on niin kovin takapajuinen, ja koska rautatielaitossessamme ei ole sellaisia yhteenliittyneitä proletaarijoukkoja. Toverit, käyttäen hyväksi tätä kokoustilaisuutta tahdomme pyytää teitä herättämään joukot tajuamaan sen, että tarvitsemme jatkuvasti uusia työntekijöitä elintarvikevarustelua ja kulkulaitosta varten ja että ne auttaisivat meitä kokemuksellaan. Asettakaa heidät työhön, vaalikaa uusia tulokkaita, niin he saavat aikaan paljon enemmän kuin entiset järjestöt. Kaikki auttamaan elintarvikevarustelua ja kulkulaitosta! Jokainen järjestö, riippumatta siitä, minkä työosaston järjestö se on, punnitkoon vielä kerran voimansa ja sanokoon, onko se antanut kyllin paljon väkeä, onko se tehnyt kaikkensa lähettääkseen komissaareja, niin kuin me olemme niitä lähettäneet armeijaan. Työläiset ovat näännyksissä, koska eivät saa riittävästi elintarvikkeita. On lähetettävä parhaita työntekijöitä, asetettava heidät kaikki vastuunalaisiin toimiin sotilas- ja elintarvikevarusteluun ja kulkulaitokseen. Tässä suhteessa voi toimia jokainen, vaikkei olisikaan asiantuntija. Kulkulaitoksessa tarvitaan

toisinaan puoluetoverin apua, sellaisen aatteellisesti val-
veutuneen proletaarin vaikutusta, jolla on elämäkoke-
musta ja joka vaikuttaisi rautatieläisten vähemmän prole-
taariin kerroksiin kontrollin ja valvonnan kautta. Toverit,
toistan vielä kerran tämän ohjelauseen: „Kaikki auttamaan
elintarvikevarustelua ja kulkulaitosta!” Tässä suhteessa on
tehtävä samoin kuin teimme armeijan suhteen, jonne lähe-
tettiin poliittisia komissaareja ja jossa olemme saavuttaneet
tarkoituspäätämme. Olen siinä varmassa uskossa, että tänä
ajankohtana, tämän vaikean vuosipuoliskon aikana saamme
jälleen voiton nälänhädästä ja rappioutilasta!

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
tammikuun 18 p:nä 1919
„Izvestija VTsIK” lehden 12. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran v. 1929*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

PUHE
VKP(b):n MOSKOVAN KAUPUNKIJÄRJESTÖN
KONFERENSSISSA
TAMMIKUUN 18 pnä 1919¹⁴⁹

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Sikäli kuin olen voinut ponsilauseلمien perusteella tutustua, Lenin sanoi, niihin kahteen ehdotukseen, jotka on esitetty keskuksen ja piirien keskinäissuhdetta koskevasta kysymyksestä käydyin keskustelun tuloksena — toisessa puhutaan neuvostotoiminnan parantamisesta ja toisessa neuvostokoneiston täydellisestä uudelleen järjestelystä —, niin viimeksi mainittu ehdotus, jonka eräs toveriryhmä on esittänyt ponsilauseلمassaan, vaikuttaa keskeneräiseltä, koska ei ole mitään konkreettisia syitä neuvostokoneiston muuttamiseen, jota tässä ponsilauseلمassa ehdotetaan.

Vihollisiamme ovat nyt byrokratismi ja keinottelu. Rappiotilan vuoksi emme huomaa parannuksia, mutta rappiosta voidaan tehdä loppu vain sentralisaation avulla, siten, että luovutaan puhtaasti paikkakunnallisista intresseistä, jotka näyttävät olleenkin syynä sentralismin vastustamiseen, vaikka sentralismi on kuitenkin ainoa ulospääsy meidän asemassamme. Ponsilauseلمaa ehdottanut toveriryhmä loittonee sentralismista ja vajoaa nurkkakuntalaisuuden rämeikköön.

Piireissä on ilmennyt tyytymättömyyttä sen johdosta, että erinäisiä Neuvostovallan keskuselinten päätöksiä pannaan toimeen neuvottelematta asiasta piirielinten kanssa; mikäli asianlaita on näin, on piireillä täysi oikeus pitää neuvotelukokouksia, joissa voidaan ottaa pohdittavaksi kaikkia niitä kiinnostavia kysymyksiä. Pahimpana haittanamme on byrokratismi, jonka voittaminen on perin hankalaa. Sitä vastaan on taisteltava voimaperäisesti, virastoihin on saatava enemmän työläisiä. Tilanne muodostuu kuitenkin hyvin vaaralliseksi, kun taistelu byrokratismia vastaan suuntautuu

muualle kuin pitäisi, esim. spesialisteihin. Tilanteemme ei ole huono suinkaan siitä syystä, että meillä on paljon spesialisteja, vaan siksi, että meiltä puuttuu tiukkaa sentralisaatiota. Päinvastoin eräillä neuvostotyön aloilla on vaikeuksia spesialistien vähyyden vuoksi. Virastoihin on saatava enemmän tavallisia työläisiä, jotka totuttauduttuaan spesialistien lähettyvillä työhön pystyvät korvaamaan heidät ja tekemään itsenäisesti käytännöllistä työtä. Niinpä siis, kuten huomaatte, тов. Ignatovin esittämissä teeseissä ei ole sanottu oleellisesti sitä, mitä nämä toverit tahtovat, Lenin sanoi lopuksi. Taistelu suuntautuu muualle kuin pitäisi.

„Pravda“ № 19,
tammikuun 28 päivä 1919

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE INTERNATIONALISTIOPETTAJIEN
II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹⁵⁰
TAMMIKUUN 18 pnä 1919**

(Innokkaita, myrskyisiksi kiihtyviä suosionosoituksia.) Toverit, sallikaa minun tervehtiä edustajakokoustanne Kansankomissaarien Neuvoston puolesta. Toverit, opettajistoa odottavat nyt erikoisen tärkeät tehtävät, ja toivon, että eletyn vuoden jälkeen, sen taistelun jälkeen, jota ovat käyneet opettajiston keskuudessa toisaalta ne, jotka asettuivat alusta pitäen Neuvostovallan puolelle, sosialistisen kumouksen puolesta käydyn taistelun puolelle, ja toisaalta opettajiston se osa, joka on tähän asti pitänyt kiinni entisestä järjestyksestä, niistä entisistä ennakkoluuloista, että opetuksessa voidaan pysyä entisen järjestyksen pohjalla,— luulen, että nyt, vuoden kestäneen taistelun jälkeen, sen jälkeen, mitä on tapahtunut kansainvälisissä suhteissa, tästä taistelusta täytyy tulla ja tuleekin loppu. Epäilemätöntä on, että opettajakunnan valtaenemmistö, joka on lähellä työväenluokkaa ja talonpoikaiston työtätekevää osaa, on nyt suurimmalta osaltaan varmistunut siitä, että sosialistisen vallankumouksen juuret ovat syvällä, että se laajenee koko maailman käsittäväksi, ja luulen, että opettajiston valtaosa asettuu nyt ja vastaisuudessaakin varmasti vilpittömästi työtätekevien ja riistettyjen vallan puolelle taistelemaan sosialistisen mullistuksen puolesta ja opettajiston sitä osaa vastaan, joka yhä vieläkin pitää kiinni vanhoista porvarillisista ennakkoluuloista, vanhasta järjestyksestä ja tekopyhydestä ja kuvittelee voivansa säilyttää jotain tuosta järjestyksestä.

Sellaista porvarillista tekopyhyttä on muun muassa vakaumus, että koululaitos voi olla politiikan ulkopuolella. Jokainen teistä tietää hyvin, miten valheellinen tuo luulo

on. Esittäessään tällaisen väitteen porvaristo itsekin on asettanut kouluasioissa etutilalle oman porvarillisen politiikkansa ja yrittänyt rajoittaa koululaitoksen siihen, että porvaristo saisi nöyriä ja toimeliaita passareita, yrittänyt rajoittaa jopa koko yleisen kouluopetuksenkin siihen, että porvaristo saisi nöyriä ja toimeliaita palvelijoita, tahtonsa täyttäjiä ja pääoman orjia, huolehtimatta koskaan siitä, että koulu muodostuisi välineeksi ihmisen henkilöllisyyden kasvattamisessa. Ja kaikille on nyt selvää, että sellaiseksi voi muodostua vain sosialistinen koulu, joka on sidottu erottamattomasti kaikkiin työätekeviin ja riistettyihin ja on vilpittömästi Neuvostovallan kannalla.

Koululaitoksen uudestijärjestely on tietenkin vaikeaa. Tässä suhteessa on tietysti tehty ja tehdään nytkin virheitä ja yritetään sellainen periaate kuin koulun ja politiikan yhteys tulkita ja väärentää tökerösti ja rumasti siten, että koetetaan taitamattomasti ahtaa tuota politiikkaa vielä valmennusta kaipaavan nuoren, nousevan polven päähän. Ja varmaa on, että tämänlaista johtavan periaatteen tökeröä soveltamista vastaan joudumme aina taistelemaan. Mutta nykyään opettajiston sillä osalla, joka on asettunut Internationalen kannalle, Neuvostovallan kannalle, on perustehtävänään huolehtia siitä, että tulisi perustetuksi laaja ja mikäli mahdollista koko opettajistoa käsittävä opettajain liitto.

Teidän liitossanne, internationalistien liitossa, ei voi olla jalansijaa entisellä opettajain liitolla, joka on pitänyt kiinni porvarillisista ennakkoluuloista, osoittanut ymmärtämättömyyttä ja pitänyt niistä äärimmäisen tiukasti kiinni, vieläpä paljon kauemmin kuin muut ylempien kerrosten liitot, joita muodostettiin heti vuoden 1917 vallankumouksen alettua ja joita vastaan olemme taistelleet kaikilla elämänaloilla, ovat pitäneet kiinni samantapaisista etuoikeuksista. Teidän internationalistiliitonne voisi mielestäni hyvällä syyllä muodostua koulunopettajien yhteiseksi ammattiliitoksi, joka olisi Neuvostovallan kannalla, kuten ovat muutkin ammattiliitot, mistä on erikoisen kirkkaana osoituksena ammattiliittojen II yleisvenäläinen edustajakokous. Opettajistolla on ratkaistavanaan valtava tehtävä. Tämä vaatii taistelemaan myös niitä holtittomuuden ja hajanaisuuden jäännöksiä vastaan, jotka jäivät jäljelle viime vallankumouksessamme.

Edelleen propagandasta ja agitaatiosta. Tällä hetkellä on luonnollista, että propaganda- ja valistustyön kaikilla aloilla on yhä hajanaisuutta opettajakuntaan kohdistuneen epäluottamuksen vuoksi, mikä on ollut seurauksena opettajiston porvarillisen osan harjoittamasta sabotaasista ja ennakkoluuloista, tämä kun on tottunut ajatukseen, että vain rikkaiden kuuluu saada todellista sivistystä ja että työtätekevien enemmistön osalta riittää, jos heistä kasvattaa vain hyviä palvelijoita ja työmiehiä eikä todellisia elämän valtiaita. Tämä pakottaa osaa opettajistosta rajoittumaan suppealle alalle, muka opetustyöhön eikä anna meille täyttä mahdollisuutta luoda yhtenäistä koneistoa, johon kuuluisivat kaikki tieteen voimat toimien yhdessä meidän kanssamme. Sen voimme tehdä sikäli, mikäli luovumme vanhoista porvarillisista ennakkoluuloista, ja tässä suhteessa liiton tehtävänä on vetää perheeseen mahdollisimman laajat opettajajoukot, kasvattaa opettajiston takapajuisimpia kerkoksia, saada ne noudattamaan proletariaatin yleistä politiikkaa, yhdistää ne yhteiseen järjestöön.

Ammatillisen yhdistymisen mielessä opettajistolla on suoritettavanaan suurtehtävä siinä tilanteessa, joka on muodostunut meillä nyt, kun kaikki kansalaissodan kysymykset ovat ilmeisesti selviämässä ja kun pikkuporvariston demokraattisten ainesten täytyy tosiasioiden pakottamina siirtyä Neuvostovallan puolelle, sillä ne ovat vakuuttuneet siitä, että mitä tahansa muuta tietä kulkien ne joutuvat tahtomattaankin puolustamaan valkokaartilaisia ja kansainvälistä imperialismia. Silloin kun kaikkialla maailmassa on ratkaistava sama päätehtävä, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin joko äärimmäinen taantumus, joko sotilasdiktatuuri ja ampumiset, joista meillä on paljonpuhuvia tietoja Berliinistä, siis joko villiintyneiden kapitalistien hurja taantumus, kapitalistien, jotka tuntevat, ettei tämä nelivuotinen sota voi jäädä heidän osaltaan rankaisematta ja jotka ovat siitä syystä valmiit kaikkeen, valmiit vuodattamaan edelleenkin työtätekevien verta, tai työtätekevien täydellinen voitto sosialistisessa vallankumouksessa. Tänä ajankohdana, jota parhaillaan elämme, ei voi olla keskitietä. Juuri siitä syystä niiden opettajien, jotka asettuivat alusta pitäen Internationalen kannalle ja huomaavat nyt selvästi, etteivät heidän vastustajansa, toiseen leiriin kuuluvat opettajat, voi muodostaa mitään oleellista vastusta, tulee ryhtyä

paljon laajamittaisempaan työhön. Teidän liitostanne on luotava nyt laaja, valtavat opettajajoukot käsittävä opettajien ammattiliitto, liitto, joka ottaa päättäväisesti ajaakseen neuvostokantaa ja taistellakseen sosialismin puolesta proletariaatin diktatuurin tietä.

Juuri tällainen on ponsilauselma, jonka parhailaan istuva ammattiliittojen II edustajakokous on hyväksynyt. Siinä vaaditaan kaikkia tiettyä ammattia, tiettyä tointa harjoittavia yhdistymään yhteiseksi liitoksi, mutta samalla siinä sanotaan, että ammattiyhdistysliike ei voi pysytellä sivussa niistä perustehtävistä, joita taistelu työn vapauttamiseksi pääoman ikeestä asettaa. Ja siitä syystä ammattiliittojen täysivaltaisia jäseniä voivat olla vain ne ammattiyhdistykset, jotka hyväksyvät vallankumouksellisen luokkataistelun sosialismin pystyttämiseksi proletariaatin diktatuurin tietä. Teidän liittonne on sellainen. Mikäli otatte tämän kannan, tulette varmasti menestymään pyrkiessänne saamaan valtavat opettajajoukot mukaanne ja toimiessänne sen hyväksi, että tiedot ja tiede lakkaisivat olemasta etuoikeutettujen omaisuutta, lakkaisivat olemasta rikkaiden ja riistäjien asemia lujittavana materiaalina ja muodostuisivat työtätekevien ja riistettyjen vapauttamisen välineeksi. Sallikaa minun toivottaa teille, toverit, kaikkea menestystä tällä työsaralla.

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
tammikuun 19 p:nä 1919
„Izvestija VTsIK” lehden 13. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
ensi kerran v. 1926*

*Julkaistaan
pikahirjoitteen mukaan*

**ROSA LUXEMBURGIN JA KARL LIEBKNECHTIN
MURHAN JOHDOSTA TAMMIKUUN 19 p:nä 1919
PIDETTY PUHE ¹⁵¹**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Porvaristo ja sosialistiluopiot riemuitsevat tänään Berliinissä — niiden on onnistunut murhata K. Liebknecht ja R. Luxemburg. Ebert ja Scheidemann, jotka neljän vuoden ajan tapattivat työläisiä ryöväreiden etujen vuoksi, ovat nyt ruvenneet proletariaatin johtajien pyöveleiksi. Saksan vallankumous on esimerkki, joka saa meidät vakuuttumaan, että „demokratialla” vain verhotaan porvariston harjoittamaa rosvousta ja mitä raainta väkivaltaa.

Kuolema pyöveleille!

*„Pravda” № 14,
tammikuun 21 p:nä 1919*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

ALUSTUS AMMATTILIITTOJEN II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹⁵² TAMMIKUUN 20 pnä 1919

(Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.) Toverit, minun on ennen muuta pyydetävä anteeksi, että hieman huonon vointini vuoksi minun täytyy rajoittaa tänään käsittelemään vain lyhyesti kysymystä, joka on nyt asetettu ratkaistavaksenne. Kysymys on ammattiliittojen tehtävistä.

Päätöslauselmaehdotuksen, joka on teille esitetty, on tehnyt ammattiliittojen edustajakokoukselle kommunistien ryhmä, missä sitä on käsitelty kaikilta puolin. Koska päätöslauselmaehdotus on nyt julkaistu, niin oletan, että kaikki läsnäolijat ovat siihen tutustuneet, joten otan tarkasteltavakseni vain kaksi tärkeintä kohtaa, jotka ovat mielestäni tässä päätöslauselmassa kosketelluista kohdista yleensä olennaisimpia.

Minusta tuntuu, että ensimmäinen näistä kohdista, luonteeltaan niin sanoakseni negatiivinen kohta, on ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyys- ja riippumattomuustunnuksen johdosta esitetty ponsi, tunnuksen, josta päätöslauselman 3. kohdassa sanotaan, että se on käytännössä johtanut tätä tunnusta noudattaneet ryhmät avoimeen taisteluun Neuvostovaltaa vastaan ja tämänlaatuinen yritys on asettanut ne, t.s. nuo ryhmät, työväenluokan rivien ulkopuolelle.

Toverit, minusta tuntuu, että tämä surullisen kuuluisa riippumattomuustunnus ansaitsee huomiota muunkin kuin pelkästään ammattiyhdistysliikkeen kannalta. Taistelu, joka laajenee nyt yleismaailmalliseksi ja keskittyy ilmeisesti ennen näkemättömän nopeasti kysymykseen: proletariaatin diktatuuri vai porvariston diktatuuri, tämä koko taistelu voidaan nähdäkseni käsittää oikein ja ottaa oikealla tavalla huomioon sekä työväenluokalle, sen tietoisille edustajille voidaan antaa mahdollisuus osallistua oikealla tavalla

tähän taisteluun vain ehdolla, että käsitetään, minkälaista itsepetosta ja toisten pettämistä tämä riippumattomuustunnus on. Ennen muuta haluaisin huomauttaa vaikkapa vain lyhyesti siitä, miten virheellinen tämä tunnus on teorian kannalta, että se ei kestä teorian mielessä pienintäkään arvostelua.

Toverit, Saksan viime tapahtuma, Liebknechtin ja Luxemburgin petomainen, katala murha, ei ole yksinomaan Saksan alkamassa olevan vallankumouksen dramaattisin ja traagillisin tapahtuma, vaan se valaisee lisäksi tavattoman kirkkaasti sitä, miten nykyisten erilaisia poliittisia katsomuksia edustavien virtausten keskuudessa ja nykyisissä teoreettisissa rakennelmissa asetetaan nykyisen taistelun kysymykset. Juuri Saksasta on kuulunut eniten puheita, vaikkapa esim. paljon porua aiheuttaneesta demokratiasta, sellaisista tunnuksista kuin demokratia yleensä sekä työväenluokan riippumattomuus valtiovallasta. Nämä tunnukset, jotka ensi näkemältä tuntunevat eriävän toisistaan, ovat itse asiassa kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Ne ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa siksi, että ne osoittavat, miten voimakkaita pikkuporvarilliset ennakkoluulot ovat yhä vieläkin proletariaatin valtavasta luokkataistelukokemuksesta huolimatta, miten yhä vielä luokkataistelu hyväksytään tämän tästä vain huulin, kuten saksalaiset sanovat, mutta todellisuudessa se ei mahdu enempää järkeen kuin sydämeenkään niille, jotka siitä puhuvat. Kuinka tosiaankin voidaan puhua yleensä demokratiasta ja kuinka tosiaankin voidaan puhua riippumattomuudesta, jos muistamme edes aakkoset siitä kansantaloustieteestä, jota olemme opiskelleet Marxin „Pääomasta”, siitä luokkataisteluopista, johon me kaikki tukeudumme molemmin jaloin, kuinka voidaan niin tehdä taistelun kehityttyä nykyiseen laajuuteensa, nykyiseen mittaansa, kun on selvää, että sosialistinen vallankumous on astunut päiväjärjestykseen kaikkialla maailmassa, kun se on käytännöllisesti katsoen selvää demokraattisimpienkin maiden tapahtumien perusteella. Joka niin ajattelee, hän todistaa — mikäli kysymys on kansantalousopista —, ettei hän ole ymmärtänyt sivuakaan Marxin „Pääomasta”, jonka nimeen nyt poikkeuksetta kaikkien maiden sosialistit vannovat.

Mutta vannoessaan tämän teoksen nimeen, he kuitenkin itse asiassa, juuri kun ovat päätymässä siihen päätaisteluun,

mihin Marxin „Pääoma” johdatti, kieltäytyvät tästä luokkataistelusta ja kuvittelevat, että voi olla olemassa luokkien ulko- tai yläpuolista demokratiaa, että nykyisessä yhteiskunnassa voi silloinkin, kun kapitalistit pysyvät omistajina, olla muunlaista kuin porvarillista demokratiaa, t.s. valheellisilla, pettävillä demokraattisilla kilvillä naamioitua porvariston diktatuuria. Juuri tuolta samaisesta Saksasta kantautui hiljattain kuuluviimme ääniä, että siellä proletariaatin diktatuuri pysynee ja jopa varmasti pysyykin demokratian puitteissa, että demokratia jää olemaan. Juuri siellä ne, jotka vaativat, että heitä pidettäisiin marxismien opettajina, ne, jotka olivat koko II Internationalen ideologeja vuosina 1889—1914, sellaiset kuin Kautsky, ovat esiintyneet demokratiatunnuksin ymmärtämättä, että niin kauan kuin kapitalistit pysyvät omistajina, demokratia on vain läpeensä ulkokultainen porvariston diktatuurin naamio ja ettei voi olla puhettakaan mistään todellisesta työn vapauttamisesta pääoman ikeestä, jolle riistetä pois tätä tekopyhää naamioita, jollemme aseta kysymystä niin kuin Marx opetti sen aina asettamaan ja niin kuin proletariaatin jokapäiväinen taistelu on opettanut sen asettamaan, niin kuin jokainen lakko, jokainen ammatillisen taistelun kärjistymä on opettanut sen asettamaan; kysymys on asetettava siten, että niin kauan kuin kapitalistien omistusoikeus pysyy voimassa, niin kauan kaikkalainen demokratia on oleva vain ulkokultaisuudella naamioitua porvariston diktatuuria. Kaikki puheet yleisestä äänestyksestä, koko kansan tahdosta, äänestäjien tasa-arvoisuudesta ovat kauttaaltaan petosta, sillä riistäjän ja riistetyn, pääomien ja omaisuuksien haltijan ja nykyisen palkkaorjan välillä ei voi olla tasa-arvoisuutta.

Tsarismiin, itsevaltiuteen, monarkiaan ja muihin feodalismiin jäännöksiin verrattuna porvarillinen demokratia on tietysti historiallisesti valtavaa edistystä. Meidän tulee tietysti käyttää sitä hyväksi ja me asetamme tällöin kysymyksen siten, että meidän on ehdottomasti käytettävä porvarillisen demokratian muotoja niin kauan, kunnes päiväjärjestykseen tulee työväenluokan taistelu koko vallasta. Mutta asianlaita on siten, että tähän ratkaisevaan taisteluvaiheeseen onkin juuri päädytty koko maailman mitassa. Juuri nyt on kysymys siitä, onnistuuko kapitalistien pitää vallassaan tuotantovälineet ja ennen kaikkea tuotantokalusto. Ja tämä

merkitsee, että he valmistelevat uusia sotia. Imperialistinen sota osoitti meille aivan silmännähtävästi, mikä yhteys kapitalistisella omistuksella oli tähän kansojen lahtaukseen ja miten se johti väistämättömästi ja varmasti tähän lahtaukseen. Mutta siinä tapauksessahan kaikki sellaiset puheet, että demokratia olisi koko kansan tahdon ilmenemistä, osoittautuvat kaikille kouraantuntuvalta tavalla petokseksi, ne osoittautuvat vain kapitalistien ja pohattojen etuoikeudeksi sumuttaa työtätekevien takapajuisimpia kerroksia niin lehdistönsä avulla, joka jää omistajien haltuun, kuin myös muilla poliittisilla vaikutuskeinoilla.

Kysymys on näin ja vain näin. Joko porvariston diktatuuri — verhonaan perustavat kokoukset, kaikenlaiset äänestykset, demokratia ja muu sellainen porvarillinen huiputus, millä häikäistään hölmöjä ja millä nykyään voivat ylvästellä ja koreilla vain ne, jotka ovat luopuneet täydellisesti ja kautta koko linjan marxilaisuudesta ja sosialismista, — tai proletariaatin diktatuuri porvariston lannistamiseksi raudanlujin ottein, porvariston, joka usuttaa takapajuisimpia aineksia maailman proletariaatin parhaiden johtajien kimppeun; tai proletariaatin voitto porvariston lannistamiseksi, koska tämä varustautuu sitä kuumeisemmin tekemään hurjaa vastarintaa proletariaatille, mitä selvemmin se huomaa tämän kysymyksen joukkojen asettamaksi. Tähän asti porvaristo on pitänyt työläisten tyytymättömyyttä ja suuttumusta useimmiten ohimenevänä tyytymättömyyden ilmenemisenä. Esimerkiksi englantilaisilla kapitalisteilla, jotka lienevät työläisten poliittisessä pettämisessä kokeneimpia ja poliittisesti kehittyneimpiä ja järjestyneimpiä, on yhä vieläkin useimmiten sellainen käsitys asiasta, että sota on tietysti aiheuttanut tyytymättömyyttä ja tämä synnyttää väistämättömästi nyt ja vastaisuudessaakin levottomuuksia työväen keskuudessa, mutta he eivät ole vielä sanoneet sitä, että kysymys olisi nyt siitä, kuka tulee valtion johtoon, kenen käsissä tulee olemaan valtiovalta ja jääkö omaisuus herroille kapitalisteille. Tapahtumat ovat kuitenkin osoittaneet, että päiväjärjestyksessä on nyt epäilemättä juuri tämä kysymys, eikä ainoastaan Venäjällä, vaan myös monissa Länsi-Euroopan maissa, ja näin ei ole laita yksinomaan sotaan osallistuneissa, vaan jopa sellaisissa puolueettomissakin maissa kuin Sveitsissä

ja Hollannissa, jotka ovat kärsineet sodasta suhteellisesti vähemmän.

Porvaristo on kasvanut itse ja kasvattanut joukkoja ennen kaikkea porvarillisen parlamentarismien hengessä, mutta sittenkin niiden keskuudessa on kehittynyt neuvostoliike, Neuvostovaltaa kannattava liike, mikä on ilmennyt silminnähtävästi. Neuvostoliike on lakannut olemasta Venäjälle ominainen proletariaatin vallan muoto, sen kannalle on asettunut kansainvälinen proletariaatti valtataistelussa, ja se on muodostunut seuraavaksi askeleeksi sosialistisen vallankumouksen yleismaailmallisessa kehityksessä. Ensimmäisenä askeleena oli Pariisin Kommuuni, joka osoitti, että työväenluokka ei voi saavuttaa sosialismia muutoin kuin diktatuurinsa avulla, lannistamalla riistäjät väkivalloin. Pariisin Kommuuni todisti ennen muuta sen, että työväenluokka ei voi saavuttaa sosialismia vanhan, porvarillisdemokraattisen parlamentaarisen valtion avulla, vaan se voi saavuttaa sen ainoastaan uudentyypin valtion avulla, joka murskaa niin parlamentarismien kuin virkamieslaitostenkin alusta loppuun asti.

Toisena askeleena sosialistisen vallankumouksen yleismaailmallisen kehityksen kannalta on Neuvostovalta. Jos kohta sitä pidettiin alussa vain Venäjälle ominaisena ilmiönä ja sellaisena sitä voitiin ja jopa täytyikin pitää, mikäli pysyttiin tosiasioiden pohjalla, niin nyt tapahtumat ovat osoittaneet, ettei se ole pelkästään Venäjälle ominainen ilmiö, vaan se on proletariaatin taistelun kansainvälinen muoto, että sodat, jotka ryhmittivät uudella tavalla proletariiden ja puoliproletariiden joukot, antoivat näille uuden organisaation, mikä asettuu silminnähtävästi vastustamaan rosvoavaa imperialismia, vastustamaan kapitalistiluokkaa ja tämän sodanedellisiin verrattuna ennen näkemättömiä ja ennen kuulumattomia liikevoittoja; sodat synnyttivät kaikkialla näitä uusia joukkotaistelujärjestöjä, proletariaatin järjestöjä, joiden tarkoituksena on porvariston vallan kukistaminen.

Kaikki eivät tajunneet Neuvostojen tätä merkitystä silloin, kun Neuvostot syntyivät. Kaikki eivät ole tajunneet vielääkään tätä merkitystä. Mutta meille, joilla on kokemusta näiden Neuvostojen alkimuodosta vuodelta 1905, meille, joilla on kokemusta vuoden 1917 helmikuun vallankumouksen jälkeisistä pitkäaikaisista horjunnoista ja hoiperteluista

neuvostollisen joukko-organisaation ja pikkuporvarillisen, sovitteluhenkisen petturuusideologian välillä, meille tilanne on toki selvääkin selvempi. Se on aivan kuin kämmenel-lämme, ja me suhtaudumme kysymyksen ratkaisuun tämän tilanteen kannalta, siltä kannalta, miten on kehittynyt ja kehittyä päivä päivältä laajeneva ja syvenevä proletariaatin taistelu valtiovallasta kapitalistista omistusta vastaan. Mitä virkaa on tältä kannalta katsoen sillä, että viitataan demokra-tiaan, puhutaan „riippumattomuudesta” ja muusta sel-laisesta harhautuen alinomaan eräänlaiselle luokattomuus-kannalle, jolloin unohdetaan, että kapitalistisessa yhteis-kunnassa pitää herruutta porvaristo, että kapitalistinen yhteiskunta saa alkunsa nimenomaan porvariston vallasta niin talouselämän kuin politiikan alalla. Mahdollinen on nimenomaan proletariaatin valta, mutta mitään keskitietä vähänkin tärkeissä kysymyksissä ja vähän pitemmäksi ajaksi ei voi olla. Mutta joka puhuu riippumattomuudesta, joka puhuu demokratiasta yleensä, hän olettaa mahdolli-seksi joko tietoisesti tai tiedottomasti jonkinlaisen keski-tien, jotain sellaista, mikä on luokkien keskivälillä, luokkien yläpuolella. Ja sellainen on aina itsepetosta, petkutusta, sen salaamista, että niin kauan kuin kapitalistit pysyvät val-lassa, niin kauan kuin tuotantovälineet ovat kapitalistien omistuksessa, demokratia saattaa olla joko suppeampaa tai laajempaa, sivilisoituneempaa j.n.e. pysyen kuitenkin tosi-asiassa porvariston diktatuurina, samalla kun jokainen huomattava ristiriita kypsyttää yhä ilmeisemmin, yhä näky-vämmin kansalaissotaa.

Mitä lähempänä demokratiaa Ranskan poliittisen elämän muodot ovat, sitä todennäköisempää on kansalaissodan puhkeaminen sellaisista syistä kuin Dreyfusin jutusta. Mitä laajempaa on Amerikassa demokratia proletariaatteineen, internationalisteineen ja vieläpä pasifisteineenkin, sitä todennäköisemmin tulee olemaan lynkkaustapauksia ja kansalaissodan hulmahduksia. Tämän merkitys on sitäkin selvempi meille nyt, kun porvarillisen vapauden, demokra-tian ensimmäinen viikko Saksassa on johtanut hurjan hur-jaan, paljon kärkevämpään kuin meillä, paljon kiiivaam-paan kansalaissotaan. Ja joka ottaa nämä hulmahdukset sen kannalta, näidenkö vai noiden puolue on tuomitse-massa; joka ottaa asian pelkästään Liebknechtin ja Luxem-burgin murhan kannalta, hän on sokea ja arka ajattelussaan

eikä tahdo ymmärtää sitä, että nämä hulmahdukset merkitsevät hillitöntä kansalaissotaa, joka on väistämätön seuraus kapitalismin kaikista ristiriidoista. Keskittietä ei ole eikä voi olla. Kaikki puheet riippumattomuudesta ja demokratiasta yleensä, höystettäköön niitä millä kastikkeilla tahansa, ovat mitä pahinta petosta, mitä pahinta sosialismin kavaltamista. Jos kohta teorian propagoinnissaan bolshevikit, jotka asiallisesti ovat nyt Internationalen perustajia, jos kohta teoreettisessa kansalaissodan propagoinnissaan bolshevikit eivät yltäneet pitkälle ja estyivät siitä tämän tästä imperiaalististen valtioiden sensuurihaittojen ja sotilaallisten ehkäisytoimenpiteiden vuoksi, niin nyt ei enää propaganda eikä teoria, vaan kansalaissotatapahtumat käyvät sitä hurjemmiksi, mitä vanhempaa ja pitkäaikaisempaa Länsi-Euroopan valtioiden demokratia on. Nämä tapahtumat lävistävät takapajuisimmankin, tyhmimmänkin pääkopan. Niistä, jotka puhuvat yleensä demokratiasta, riippumattomuudesta, saatetaan nykyään mainita vain kuin joistakin kivettymistä.

Ja sittenkin, ottaen huomioon ne vaikeat taisteluolot, joista Venäjän ammattiyhdistysliike sai vasta hiljattain alkunsa ja kehittyi ja on nyt kehittynyt miltei täyteen mitaansa, täytyy vilkaista ohimennen taakse, muistella eilispäivää. Sen muisteleminen ja mieleen johdattaminen on nähdäkseni sitäkin tarpeellisempaa, koska ammattiyhdistysliike joutuu juuri ammatillisena liikkeenä tekemään alkaneen sosialistisen maailmanvallankumouksen kaudella erikoisen jyrkän käänteen.

Tässä ammattiyhdistysliikkeessä porvariston ideologit ovat yrittäneet erikoisen laajalti kalastella sameassa vedessä. He ovat yrittäneet tehdä taloudellisen taistelun, joka on ammattiyhdistysliikkeen perusta, riippumattomaksi poliittisesta taistelusta. Mutta mittasuhteiltaan laajimpana proletariaatin luokkajärjestönä ammattiliittojen täytyy juuri nyt käytännössä, varsinkin kun valta on poliittisen kumouksen seurauksena joutunut proletariaatille, siis juuri tänä ajankohtana esittää erikoisen tärkeää osaa, niillä täytyy olla keskeinen asema politiikassa, niiden täytyy muodostua tietyssä mielessä tärkeimmäksi poliittiseksi elimeksi, sillä antaessaan vallan proletariaatin käsiin poliittinen kumous kumosi ja käänsi ylösalaisin kaikki tämän politiikan entiset käsitteet, entiset kategoriat. Entinen valtio, sellaisena jollaiseksi se rakennettiin, vaikka kysymyksessä olisi-

vat porvarillisista tasavalloista parhaat ja demokraattisimmat, ei ole koskaan ollut eikä voi olla, toistan tämän, mitään muuta kuin porvariston diktatuuria, t.s. niiden diktatuuria, joiden hallussa ovat tehtaat, tuotantokalusto, maat, rautatiet, sanalla sanoen kaikki aineelliset varat, kaikki työvälineet, joita omistamattomana työväki pysyy orjuudessa.

Senpä vuoksi, valtiiovallan siirryttyä proletariaatin käsiin, ammattiliitot ovat joutuneet olemaan yhä enemmän työväenluokan politiikan rakentajina, niinä, joiden luokkajärjestön tulee astua entisen riistäjäluokan tilalle, kumota kaikki entiset traditiot ja entisen tieteen ennakkoluulot, tieteen, joka erään oppineen suun kautta julisti proletariaatille: hoitakaa talouttanne ja porvariainesten puolue hoitakoon politiikkaa. Tämä sananjulistus muodostui kokonaisuudessaan riistäjäluokan ja sen pyövelien suoranaiseksi aseeksi, jota ne käyttivät lannistaakseen kaikkialla kapiinaan ja taisteluun nousseen proletariaatin.

Ja nyt, toverit, ammattiliitot joutuvat valtiollisessa rakennustyössään asettamaan aivan uuden kysymyksen. ammattiliittojen „valtiollistamisen”, joksi tätä kysymystä sanotaan kommunistien ryhmän päätöslauselmaehdotuksessa. Nyt ammattiliitot joutuvat harkitsemaan ennen kaikkea erästä nykyaikaisen kommunismin perustanlaskijain syvällistä ja kuulua lauselmaa: „mitä laajempi ja syvempi yhteiskunnassa tapahtuva kumous on, sitä lukuisampi on oleva niiden ihmisten määrä, jotka suorittavat tämän kumouksen, jotka ovat tämän kumouksen toimeenpanijoita sanan täydessä mielessä”¹⁵³. Ottakaamme esimerkiksi vanha maaorjuudellinen aatelisyhteiskunta. Siinä kumoukset tapahtuivat suorastaan naurettavan helposti, niin kauan kuin kysymyksessä oli vallan anastaminen ja sen siirtäminen joltakin aatelis- tai feodaaliryhmältä toiselle. Ottakaamme esimerkiksi porvarillinen yhteiskunta, joka ylvästelee yleisellä äänioikeudellaan. Itse asiassa tämä yleinen äänioikeus, koko tämä laitos muodostuu, kuten tiedämme, petokseksi, sillä edistyneimmissäkin, kulttuurisimmissäkin ja demokraattisimmissäkin maissa työväestön valtaosa on poljetussa ja sorretussa asemassa, kapitalistisen pakkotyökomennon sortama, joten se ei itse asiassa osallistu eikä voi osallistua valtioelämään. Ja vasta nyt on ihmiskunnan historiassa tapahtumassa käänne, joka voi johtaa sosialismin täydelliseen voittoon, mutta tämä on mahdollista vain

ehdolla, että uudet laajat joukot ottavat tehtäväkseen hallita itsenäisesti. Sosialistinen kumous ei merkitse vain valtiomuodon muuttamista, monarkian vaihtamista tasavaltaan eikä uutta äänestystä, joka edellyttää ihmisten olevan täysin „tasa-arvoisia”, mutta jolla itse asiassa hämäritetään ja salataan taitavasti se seikka, että toiset ovat omistajia ja toiset omistamattomia. Porvarillisen yhteiskunnan jäsenen mielestä sellainen on „kansan tahdon ilmausta”, „tasa-arvoisuutta”, kansan toivomusten ilmausta, koska on olemassa „demokratia” ja koska sekä kapitalisti että proletaari osallistuvat äänestykseen. Tiedämme, miten halpamaista petosta sellaiset puheet ovat, sillä ne ovat vain Ebertin ja Scheidemannin kaltaisten pyövelien ja murhamiesten kilpenä. Porvarillisessa yhteiskunnassa työtätekevien joukkoa on muodossa tai toisessa, enemmän tai vähemmän demokraattisesti hallinnut porvaristo, vähemmistö, omistajat, kapitalistiseen omistukseen osallistujat, jotka ovat muuttaneet valistuksen ja tieteen — kapitalistisen sivilisaation korkeimman kukkulan, suurimman saavutuksen — riistämäväliseksi, yksityisoikeudeksi voidakseen pitää ihmiskunnan valtaenemmistöä orjuudessa. Kumous, johon ryhdyimme, jota olemme jo kahden vuoden ajan suorittaneet ja jonka olemme päättäneet varmasti viedä loppuun (s u o s i o n o s o i t u k s i a) — tämä kumous on mahdollinen ja toteutettavissa vain ehdolla, että saamme vallan siirretyksi uudelle luokalle, että porvariston, kapitalististen orjanomistajien, porvarillisen sivistyneistön, kaikkien rikkaiden ja kaikkien omistajien edustajain tilalle tulee koko hallinnan piirissä, koko valtiollisen rakennustyön mitassa, koko uuden elämän johtoon alhaalta ylös asti astumaan uusi luokka.

Tällainen on tehtävä, joka meitä nyt odottaa. Vasta sitten kun tämä uusi luokka saa kasvatuksensa, ei kirjoista, ei joukkokokouksista, ei puheista, vaan olemalla itse käytännöllisesti hallitsemassa, vasta sitten kun se vetää mukaan hallintaan mitä laajimmat työtätekevät joukot, vasta sitten kun se kehittää sellaiset hallintamuodot, jotka suovat kaikille työtätekeville mahdollisuuden oppia helposti hallitsemaan valtiota ja rakentamaan valtiojärjestystä, voi sosialistinen kumous olla pysyvä ja vain tällä ehdolla se ei voi olla olematta pysyvä. Tämä edellytys tekee siitä sellaisen voiman, joka lakaisee kapitalismin kaikkine jäännöksineen menneisyyteen kuin oljenkorren, kuin tomun.

Tällainen on tehtävä, joka niin sanoakseni luokkakannalta katsottuna odottaa meitä voittoisan sosialistisen kumouksen edellytyksenä, tehtävä, joka liittyy niin läheisesti ja välittömästi niiden järjestöjen tehtävään, joiden pyrkimyksenä oli yksinpä kapitalistisenkin yhteiskunnan puitteissa mahdollisimman laaja joukkotaistelu tuon yhteiskunnan hävittämiseksi. Mutta silloisista järjestöistä ammattiliitot olivat laajimpia järjestöjä, jotka voivat ja joiden täytyy nyt, vaikka ne jäävätkin muodollisesti itsenäisiksi, osallistua tarmokkaasti Neuvostovallan työhön toimimalla välittömästi kaikissa valtioelimissä, järjestämällä joukot valvomaan niiden toimintaa j.n.e., muodostamalla uusia elimiä, jotka pitävät tiliä, valvovat ja säännöstelevät koko tuotantoa ja jakoa ja jotka perustuvat asiasta kiinnostuneiden laajojen työtätekevien joukkojen järjestyneeseen omatoimisuuteen, kuten teille esittämämme päätöslauselmaehdotuksen eräässä kohdassa sanotaan.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa porvarillisen demokration vallitessa ei ole parhaimmassakaan tapauksessa, edistyneimmissäkään maissa, kymmeniä ja väliin jopa satoja vuosia jatkuneesta sivilisaation ja kulttuurin kehityksestä huolimatta sattunut niin, että ammattiliittoihin olisi kuulunut enemmän kuin viidennes palkkatyöläisistä. Niissä on ollut mukana vähälukuinen huippukerros, ja tästä huippukerroksesta kapitalistit ovat lahjoneet mitättömän pienen osan, viekoitelleet sen puolelleen, ottamaan paikkansa kapitalistisessa yhteiskunnassa työväenjohtajina. Amerikan sosialistit ovat nimenneet nämä miehet „kapitalistiluokan työläisluutnanteiksi”. Vapaimman porvarillisen kulttuurin maassa, demokraattisimmassa porvarillisessa tasavallassa he ovat saaneet parhaiten nähdä, mitä osaa esittää tämä proletariaatin mitättömän pieni kermakerros, joka on itse asiassa astunut porvariston palvelukseen, sen paikalle, ollut sen lahjottavissa ja ostettavissa ja muodostanut sosialipatrioottien ja puolustuskantalaisten kantajoukon, jonka sankareina pysyvät iäti Ebert ja Scheidemann.

Toverit, meillä tilanne on nyt toisenlainen. Ammattiliitot voivat ryhtyä rakentamaan uudenlaista valtion taloutta nojaten kaikkeen siihen, minkä kapitalistinen kulttuuri on luonut, nojaten siihen, minkä kapitalistinen tuotanto on luonut, rakentaen sosialismia nimenomaan tältä aineelliselta pohjalta, siitä suurtuotannosta, jonka ikeessä olemme

olleet, joka luotiin meitä vastaan ja rakennettiin työläisjoukkojen loputonta sortamista varten, mutta joka liitti ne yhteen, yhdisti ja loi siten uuden yhteiskunnan etujoukon. Ja tämä etujoukko ryhtyi Lokakuun vallankumouksen jälkeen, kun valta oli siirtynyt proletariaatille, suorittamaan varsinaista tehtäväänsä — kasvattamaan riistettyjä työtekevien joukkoja, vetämään niitä mukaan hallitsemaan valtiota ja johtamaan tuotantoa ilman virkamiehistöä, ilman porvaristoa, ilman kapitalisteja. Siksipä teille esitetyssä päätöslauselmaehdotuksessa torjutaankin kaikki porvarilliset suunnitelmat ja kaikki sensuuntaiset harhauttavat puheet. Juuri siksi siinä sanotaan, että ammattiliittojen valtiollistaminen on välttämätöntä. Mutta samalla siinä mennään pitemmälle. Mainittua ammattiliittojen valtiollistamista emme aseta nyt enää vain teoreettisena kysymyksenä. Olemme nyt, herran kiitos, päässeet siitä vaiheesta, jolloin asetimme näitä kysymyksiä teoreettisina väittelykysymyksinä ja vain sellaisina. Taidammepa väliin unohtaakin ne ajat, jolloin kävimme sellaisia vapaita väittelyjä puhtaasti teoreettisista aiheista. Ne ajat ovat olleet ja menneet, ja me asetamme nyt nuo kysymykset sen kokemuksen pohjalta, mitä on karttunut vuodessa ammattiliitoille, jotka tuotannon järjestäjinä ollessaan ovat luoneet sellaisia järjestöjä kuin on Korkein kansantalousneuvosto ja jotka ovat tehneet tässä tavattoman vaikeassa työssään paljonkin virheitä ja tekevät niitä tietysti alinomaa piittaamatta siitä, että porvaristo sanoo vahingoniloisena hihittäen: siinä sen nyt näette, että virheitä tulee, kun proletaarit rupeavat rakentamaan.

Porvaristo kuvittelee, ettei se tehnyt virheitä silloin, kun se otti tsaarilta ja aatelisilta asiat omaan hoitoonsa. Se kuvittelee, että vuoden 1861 reformi, jolla paikkailtiin maaorjuusrakennelmaa ja joka jätti maaorjuuttajille suuret tulot ja vallan, että tämä reformi suoritettiin sujuvasti ja ettei silloin ollut Venäjällä kymmeniä kaaoksen vuosia. Ei ole olemassa maata, missä aatelisherrat eivät olisi ivailleet porvarispyrkyreitä ja raznotshinetsjeja *, jotka ottivat tehtäväkseen valtion hallinnan.

* — liberaalisen ja demokraattisen porvariston valistuneita edustajia, jotka eivät kuuluneet aateliin, vaan virkamiehistöön, kaupunkien pieneläjiin, kaupplaisiin ja talonpoikaistoon.— *Toim.*

Ilman muuta on selvää, että myös porvarillisen sivistyneistön koko kermaosa, vai sanoisinko mielummin marto osa ilkkuu nyt jok'ikisen virheen vuoksi, minkä uusi valta tekee, varsinkin kun uusi luokka joutui riistäjien hurjan vastarinnan vuoksi ja syystä, että koko maailman riistäjät hyökkäsivät liitossa sellaisen maan kuin Venäjän kimp-puun, joka on heikoimpia ja vähimmin varustautuneita,—kun työtätekevien liittoutuma joutui suorittamaan kumouksensa hurjan nopeasti ja olosuhteissa, jolloin ei ollut huolehdittava niinkään tämän kumouksen kitkattomasta sujumisesta kuin siitä, että kestättäisiin niin kauan, kunnes Länsi-Euroopan proletariaatti alkaa herätä. Tämän olemmekin jo tehneet. Siinä suhteessa, toverit, voimme sanoa jo nyt olevamme monta kertaa onnellisempia kuin Ranskan vallankumouksen miehet, vallankumouksen, jonka monarkistiset ja takapajuiset maat yhdessä kukistivat, joka silloisen porvariston alempien kerrosten valtana pysyi pystyssä vuoden eikä aiheuttanut heti samansuuntaista liikettä muissa maissa, mutta joka silti teki porvariston, porvarillisen demokratian hyväksi niin paljon, että koko sivistyneen ihmiskunnan kehitys XIX vuosisadalla juontaa kokonaisuudessaan alkunsa Ranskan suuresta vallankumouksesta ja saa kiittää sitä.

Me olemme paljon onnellisemmassa asemassa. Sen, minkä silloiset kumousmiehet tekivät vuodessa porvarillisen demokratian kehittämisen hyväksi, sen me teimme kuluneena vuonna samassa ajassa, mutta paljon laajemmassa mitassa uuden, proletaarisen järjestyksen hyväksi, teimme niin, että jo nyt Venäjän liike, jonka alkaminen ei ole meidän ansiotamme, vaan johtui olosuhteiden erikoisesta yhteensattumasta ja erikoisista edellytyksistä, jotka asettivat Venäjän nykyisen sivistysmaailman kahden imperialistisen jättiläisen väliin,—tämä liike ja Neuvostovallan voitto saivat kuluneena vuonna aikaan sen, että itse liike on muodostunut kansainväliseksi, että on perustettu Kommunistinen Internationale, on päästy siihen, että vanhan, porvarillisen demokratian tunnukset ja ihanteet on pirstottu eikä nyt ole missään maailmassa ainoatakaan valistunutta poliitikkoa, joka, kuulukoon hän mihin puolueeseen tahansa, saattaisi olla näkemättä, että kansainvälinen sosialistinen vallankumous on alkanut, että se on menossa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, poikkesin hieman syrjään aiheesta, jota aloin käsitellä, nimittäin siitä, että olemme ryhtyneet ratkaisuun käytännössä kysymystä, jonka teoreettisen käsittelyn olemme jättäneet kauan sitten. Meillä on vuoden kokemus, joka proletariaatin voiton ja proletariaatin vallankumouksen kannalta on jo tähän mennessä edistänyt asiaamme paljon enemmän, kuin porvarillisen demokratian diktatuuri-vuosi XVIII vuosisadan lopulla edisti porvarillisen demokratian voittoa koko maailman mitassa. Mutta sitä paitsi olemme tämän vuoden mittaan hankkineet tavattoman paljon käytännöllistä kokemusta, joka antaa meille mahdollisuuden, jollei nyt aivan tarkasti laskea jokaista askeltamme, niin ainakin arvioida etukäteen kehityksen vauhdin, sen nopeuden, nähdä käytännölliset vaikeudet, nähdä ne käytännölliset toimenpiteet, jotka porvaristoa kukistettaessa johtavat osittaisesta voitosta toiseen.

Katsahtaessamme taaksepäin huomaamme, mitkä virheet meidän on oikaistava, huomaamme selvästi, mitä meidän on rakennettava ja miten meidän on rakennettava vastaisuudessa. Sen vuoksi päätöslauselmaehdotuksessamme ei rajoitutakaan ammattiliittojen valtiollistamisen julistamiseen, proletariaatin diktatuurin periaatteelliseen julistamiseen eikä sen välttämättömyyden julistamiseen, että me tulemme, kuten päätöslauselmaehdotuksemme eräässä kohdassa sanotaan: „väistämättömästi sulauttamaan ammatilliset järjestöt ja valtiovallan elimet yhteen”,—sen tiedämme teoreettisesti muutenkin, sellaista oletimme ennen Lokakuutakin, sellaista täytyi olettaa aikaisemminkin. Mutta se ei riitä. Puolueelle, joka on kokonaisuudessaan ryhtymässä rakentamaan sosialismia käytännössä, ammattiliitoille, jotka ovat jo muodostaneet teollisuuden johto-elimä koko Venäjän ja koko valtakunnan mitassa ja luoneet jo Korkeimman kansantalouselvoston ja jotka tekemällä tuhansia virheitä ovat hankkineet tuhansia oma-kohtaisen organisatorisen kokemuksen siruja, ei kysymyksen ydin ole siinä, missä se oli aikaisemmin.

Nyt ei enää riitä, että rajoitumme proletariaatin diktatuurin julistamiseen. Täytyy valtiollistaa ammattiliitot, täytyy sulauttaa ne valtiovallan elinten kanssa yhteen, täytyy siirtää niiden huostaan koko suurtuotannon rakennustyö. Mutta tämäkään ei riitä.

Meidän tulee niin ikään ottaa varteen käytännölliset kokemuksemme lähitulevaisuuden ja nykyisen ajankohdan arvioimiseksi. Siinä on meillä nyt asian ydin. Ja juuri tästä ajankohdasta onkin kysymys päätöslauselmaehdotuksessa, kun siinä sanotaan, että syntyisi vain sekasortoa, jos ammattiliitot yrittäisivät nyt omavaltaisesti ottaa hoidettavakseen valtiovallan tehtävät. Sellaisesta sekasorrosta olemme saaneet kärsiä kylliksi. Olemme käyneet kovaa kamppailua niitä kirotululta porvarilliselta järjestelmältä periytyneitä pienomistuksellisia, osaksi anarkistisia ja osaksi itsekkäitä pyyteitä vastaan, jotka ovat piintyneet lujaan työläisiinkin.

Työläistä ei ole ollut koskaan eristämässä vanhasta yhteiskunnasta Kiinan muuri. Hänessä on vielä paljon perinnäistä kapitalistisen yhteiskunnan mentaliteettia. Työläiset rakentavat uutta yhteiskuntaa, mutta he eivät ole muuttuneet uusiksi ihmisiksi, jotka olisivat vapaita vanhan maailman liasta, vaan he seisovat vielä polviaan myöten tuossa liassa. Saamme tyytyä vain haaveilemaan tuon lian poistamisesta. Utooppisinta utopiaa olisi luulla, että se voidaan tehdä heti. Se olisi utopiaa, joka käytännössä vain siirtäisi sosialismin valtakunnan saavuttamattomiin korkeuksiin.

Ei, me emme aloita sosialismin rakentamista sillä tavalla. Aloitamme sen pohjaamalla kapitalistiseen yhteiskuntaan, taistelemalla kaikkia niitä heikkouksia ja puutteita vastaan, joita on myös työtätekevillä ja jotka kiskovat proletariaattia taaksepäin. Tässä taistelussa ilmenee paljon separatistisia vanhoja pienomistajalle ominaisia tapoja ja tottumuksia ja vaikuttaa yhä entinen ohjelause: „jokainen huolehtii itsestään, jumala yksin kaikista”. Tällaista on ollut enemmän kuin kylliksi joka ammattiliitossa, joka tehtaassa, jotka ovat tämän tästä ajatelleet vain omaa parastaan, kun taas muista saavat huolehtia herra jumala ja esivalta. Tällaista olemme havainneet, siitä meillä on oma-kohtaista kokemusta, se on tietänyt meille niin monia virheitä, niin monia pahoja virheitä, että nykyään otamme huomioon tämän kokemuksemme ja sanomme tovereille: varoitamme teitä mitä jyrkimmin tekemästä mitään omavaltaisesti tällä alalla. Niin ikään sanomme: sellainen ei ole sosialismin rakentamista, vaan sitä, että me kaikki lankeamme kapitalismin ajan heikkouksiin.

Olemme nyt oppineet ottamaan huomioon ratkaistavamme olevan tehtävän koko vaikeuden. Meillä on keskeinen paikka sosialismin rakennustyössä, ja tämän työn ytimen kannalta vastustamme kaikkia omavaltaisia tekoja tällä alalla. Valveutuneita työläisiä on varoitettava suorittamasta näitä omavaltaisia tekoja. Meidän on sanottava, että emme voi sulauttaa ammattiliittoja ja valtiovallan elimiä yhteen nyt heti kerralla. Se olisi virhe. Tehtävä ei ole siinä.

Me tiedämme nyt, että proletariaatti on nostanut keskuudestaan useita tuhansia, kenties kymmeniäkin tuhansia proletaareja hallitsemaan valtiota. Tiedämme, että uudella luokalla, proletariaatilla, on nyt omia edustajiaan valtionhallinnon joka alalla, kaikkialla jokaisessa yhteiskunnallistetussa tai yhteiskunnallistuvassa tuotantolaitoksessa ja jokaisella talouden alalla. Proletariaatti tietää sen. Se on käynyt käsiksi asiaan käytännöllisesti ja huomaa nyt, että edelleenkin on kuljettava samaa tietä ja että on otettava vielä monta askelta, ennen kuin voidaan sanoa: työtätekevien ammatilliset yhdistykset ovat sulautuneet lopullisesti yhteen koko valtiokoneiston kanssa. Näin käy silloin, kun työläiset ottavat haltuunsa kaikki ne elimet, joiden avulla luokka käyttää väkivaltaa toista luokkaa kohtaan. Mutta me tiedämme, että niin tulee käymään.

Tahdomme nyt keskittää kaiken huomionne lähimpään käytännölliseen tehtävään. Työtätekevät on saatava yhä laajemmassa mitassa osallistumaan talouden johtamiseen ja uuden tuotannon rakentamiseen. Jollemme ratkaise tätä tehtävää, jollemme muuta ammattiliittoja laitoksiksi, jotka kasvattavat nykyistä kymmenen kertaa laajemmat joukot kykeneviksi osallistumaan välittömästi valtion hallintaan, niin silloin kommunistinen rakennustyö jää meiltä loppuun suorittamatta. Sen näemme selvästi. Päätöslauselmaehdotuksessamme puhutaan siitä, ja haluaisinkin kiinnittää eniten huomiotanne juuri tähän viimeksi mainittuun seikkaan.

Valtava mullistus, joka alkoi historiassa proletariaatin otettua valtiovallan käsiinsä, aiheutti mitä valtavimman käänteen ammattiliittojen toiminnassa kautta koko linjan. Ne ovat muuttumassa uuden yhteiskunnan johtavimmiksi rakentajiksi, sillä tämän uuden yhteiskunnan rakentajia voivat olla vain monimiljoonaiset joukot. Kun maaorjuuden kaudella tällaisia rakentajia oli satoja ja kun kapitalismin

kaudella uutta valtiota rakentamassa olivat tuhannet ja kymmenet tuhannet, niin nykyään sosialistinen mullistus on mahdollinen vain siinä tapauksessa, että kymmenet miljoonat osallistuvat aktiivisesti välittömään käytännölliseen valtion hallintaan. Siihen suuntaan olemme lähteneet, mutta sitä emme ole vielä saavuttaneet.

Ammattiliittojen tulee tietää, että paitsi niitä tehtäviä, joista osa on ajankohtaisia ja osa sellaisia merkityksensä menettäneitä, jotka siinäkin tapauksessa, että ne olisivat säilyneet, eivät olisi voineet olla meille muuta kuin pikku-tehtäviä, että paitsi näitä tilinpito-, normeeraus- ja järjestöjen yhteenliittämistehtäviä on olemassa korkeampi ja tärkeämpi tehtävä: joukot on opetettava hallitsemaan, ei kirjojen, ei luentojen eikä joukkokokousten avulla, vaan kokemustietä, on tehtävä niin, että sen valveutuneen kerroksen paikalle, jonka proletariaatti nosti keskuudestaan ja jonka se asetti johtamaan ja järjestämään, astuisi samantyyppisiin hallintotehtäviin yhä enemmän ja enemmän uusia työläiskerroksia, että tämän uuden kerroksen paikalle tulisi kymmeniä samantyyppisiä. Tämä tehtävä tuntuu äärettömän suurelta ja vaikealta. Mutta kun ajattelemme, miten pian vallankumouksessa saatu kokemus teki mahdolliseksi heti Lokakuun jälkeen asetettujen vieläkin suurempien tehtävien täyttämisen, miten innokkaasti pyrkivät tietoon ne työväenkerrokset, joilla ennen ei ollut mahdollisuutta eikä tarvetakaan saada näitä tietoja, kun ajattelemme tätä, niin mainittu tehtävä lakkaa tuntumasta meistä äärettömän suurelta.

Huomaamme, että tämä tehtävä on suoritettavissamme, että voimme opettaa verrattomasti suuremmat työväenjoukot sellaiseen työhön kuin valtion hallitsemiseen ja teollisuuden johtamiseen, kehittää käytännöllistä toimintaa, kumota sen, mitä kymmeniä ja satoja vuosia juurrutettiin työväenjoukkoihin, sen vahingollisen ennakkoluulon, että valtion hallitseminen on etuoikeutettujen asia, että se on erikoinen taito. Se ei ole totta. Me teemme välttämättömästi virheitä, mutta jok'ikisestä virheestä tulevat otta-
maan nyt oppia miljoonat työtätekevät eivätkä jotakin valtionjohtoteoriaa opiskelevat ylioppilasryhmät, miljoonat työtätekevät, jotka saavat tuntea omakohtaisesti jokaisen virheen jälkiseuraukset ja huomaavat itse, että heidän kiireellisiä tehtäviään ovat tuotteiden luettelointi ja jako, työn

tuottavuuden kohottaminen, ja jotka kokemuksestaan näkevät, että valta on heidän käsissään, että kukaan ei auta heitä, elleivät he itse auta itseään — juuri tämä on sitä uutta mentaliteettia, joka on nyt muodostumassa työväenluokalle, juuri tämä on se uusi historialliselta merkitykseltään valtava tehtävä, joka proletariaatilla on ratkaistavanaan ja joka on juurrutettava ennen muuta ammattiliittojen ja ammattiyhdistysliikkeen toimihenkilöiden tajuntaan. Ammattiliitot eivät ole yksinomaan ammatillisia liittoja. Ne ovat nykyään ammatillisia liittoja sikäli, mikäli ne ovat muodostuneet vanhan kapitalismin aikana ainoina mahdollisina yhdistyminä ja yhdistävät suurimman määrän työtätekeviä. Ja niiden tehtävä on saada nämä miljoonat ja kymmenet miljoonat työtätekevät siirtymään toiminnassaan yksinkertaisimmista tehtävistä vaativampiin, nostaa jatkuvasti esiin uusia kerroksia työtätekevien reservistä, kehittää jatkuvasti niitä pystyviksi mitä vaativimpiin tehtäviin; opettaa siten yhä laajemmat joukot hallitsemaan valtiota; yhtyä siihen taisteluun, jota käy proletariaatti, joka on ottanut käsiinsä diktatuurivallan ja pitää sitä nyt yllä koko maailman nähden vetäen joka päivä puolelleen kaikissa maissa yhä uusia teollisuustyöläisten ja sosialistien ryhmiä, jotka vielä eilen sietivät sosialistiluopioiden ja puolustuskantaisten sosialistien ohjeita, mutta alkavat nyt yhä laajemmassa mitassa ryhmittyä kommunismin lipun ja Kommunistisen Internationalen ympärille.

Pitäkäämme korkealla tätä lippua ja samalla laajentaakkaamme jatkuvasti sosialismin rakentajien rivejä, muistaakkaamme, että ammattiliittojen tulee olla uuden elämän rakentajia, kasvattaa uusia miljoonaisia ja kymmenmiljoonaisia joukkoja siten, että ne omasta kokemuksestaan oppivat välttämään virheitä, luopumaan vanhoista ennakkoluuloista, oppivat omakohtaisen kokemuksensa perusteella hallitsemaan valtiota ja johtamaan tuotantoa — vain tämä takaa varmasti sen, että sosialismin asia voittaa lopullisesti, ja tekee kaikenlaisen takaisinpaluun mahdottomaksi.

*Sanomalehtiselostus julkaistu
tammikuun 22 ja 24 pnä 1919
„Pravda“ lehden 15. ja 16. n:ossa*

*Julkaistaan teoksesta
„Ammattiliittojen 11 yleisvenäläisen
edustajakokous.
Pikakirjoituseloste“. M. 1921*

KIRJE EUROOPAN JA AMERIKAN TYÖLÄISILLE

Toverit! Vuoden 1918 elokuun 20 pnä Amerikan työläisille osoittamani kirjeen lopussa sanoin, että niin kauan kuin sosialistisen maailmanvallankumouksen muut armeijat eivät ole tulleet avuksemme, me olemme piiritetyssä linnoituksessa. Lisäsin, että työläiset luopuvat sosialistipettureistaan, Gomperseista ja Rennereistä. Työväki siirtyy hitaasti mutta varmasti kommunistisen ja bolshevistisen taktiikan kannalle.

Siitä, kun kirjoitin nämä sanat, on kulunut vajaat 5 kuukautta, ja täytyy myöntää, että eri maiden työväen siirtyminen kommunismin ja bolshevismiin kannalle on joututtanut tänä aikana tavattomasti proletaarisen maailmanvallankumouksen kypsymistä.

Silloin, elokuun 20 pnä 1918 vain meidän, bolshevikkien, puolue oli sanoutunut päättäväisesti irti vanhasta, II:sta, vuosien 1889—1914 Internationalesta, joka kärsi niin häpeällisen vararikon vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana. Vain meidän puolueemme siirtyi täydellisesti uudelle tielle, siirtyi sosialistisesta ja sosialidemokraattisesta suunnasta, joka oli häpäissyt itsensä liittoutumalla rosvoavan porvariston kanssa, kommunismin tielle, pikkuporvarillisesta reformismista ja opportunistista, joiden saastuttamia viralliset sosialidemokraattiset ja sosialistiset puolueet olivat ja edelleenkin ovat, todella proletaariseen, vallankumoukselliseen taktiikkaan.

Nyt, tammikuun 12 pnä 1919 näemme jo kokonaisen joukon kommunistisia proletaaripuolueita, ei vain entisen tsaarin imperiumin maissa, esim. Latviassa, Suomessa, Puolassa, vaan myös Länsi-Euroopassa, Itävallassa,

Unkarissa, Hollannissa ja myös Saksassa. Kun Saksan „Spartakus-liitto” sellaisine kansainvälisesti tunnettuine ja maailmankuuluine johtajineen, sellaisine uskollisine työväenluokan johtajineen kuin Liebknecht, Rosa Luxemburg, Clara Zetkin, Franz Mehring katkaisi lopullisesti välinsä Scheidemannin ja Südekumin kaltaisiin sosialisteihin, noihin sosialishovinisteihin (jotka ovat sosialisteja sanoissaan, mutta shovinisteja teoissaan), jotka ovat häväisseet itsensä iäksi liittoutumalla Saksan rosvoavan, imperialistisen porvariston ja Vilhelm II:n kanssa, kun „Spartakus-liitto” julisti itsensä „Saksan kommunistiseksi puolueeksi”, niin silloin tosi proletaarinen, tosi internationalistinen, tosi vallankumouksellinen III Internationale, *Kommunistinen Internationale*, tuli todella perustetuksi. Sen perustamista ei ole vielä muodollisesti varmennettu, mutta todellisuudessa III Internationale on jo olemassa.

Kaikki luokkatietoiset työläiset, kaikki vilpittömät sosialistit huomaavat nyt jo pakostakin, miten halpamaisesti ovat kavaltaneet sosialismin ne, jotka tukivat „omaa” porvaristoaan vuosien 1914—1918 sodassa kuten Venäjän menshevikit ja „socialistivallankumoukselliset”, Saksan Scheidemannit ja Südekumit, Ranskan Renaudelit ja Vanderveldet, Englannin Hendersonit ja Webbit, Amerikan Gompersit ja kumpp. Tämä sota paljastui täydellisesti imperialistiseksi, taantumukselliseksi rosvoussodaksi niin Saksan kuin myös Englannin, Ranskan, Italian, Amerikan kapitalistien puolelta, joiden kesken on nyt alkamassa riita rosvotun saaliin jaosta, Turkin ja Venäjän jaosta, Afrikassa ja Polynesiassa olevien siirtomaiden, Balkanin y.m. jaosta. Wilsonin ja „wilsonistien” ulkokultaiset puheet „demokratiasta” ja „kansainliitosta” paljastuvat ihmeteltävän nopeasti, kun huomaamme Ranskan porvariston anastamassa alueita Reinin vasemmalla rannalla, Ranskan, Englannin ja Amerikan kapitalistit anastamassa Turkia (Syyriaa, Mesopotamiaa) ja osaa Venäjästä (Siperia, Arkangeli, Baku, Krasnovodsk, Ashhabad j.n.e.) ja kun huomaamme, miten vihollisuudet Ashvotun saaliin jakamisen vuoksi käyvät yhä kärkevämmiksi Italian ja Ranskan välillä, Ranskan ja Englannin välillä, Englannin ja Amerikan välillä, Amerikan ja Japanin välillä.

Mutta huolimatta niistä pelkurimaisista, selkärangattomista „socialisteista”, joihin porvarillisen demokratian

ennakkoluulot ovat syöpyneet luihin ja ytimiin ja jotka eilen puolustivat „oma” imperialistista hallitustaan ja tänään rajoittuvat esittämään platonisia „vastalauseita” Venäjään kohdistuneen sotilaallisen sekaantumisen johdosta, Ententen maissa kasvaa niiden lukumäärä, jotka kulkevat kommunismin tietä, Macleanin, Debsin, Loriot'n, Lazzarin, Serratin tietä ja jotka ovat käsittäneet, että vain kukistamalla porvaristo, hajottamalla porvarilliset parlamentit, vain Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin avulla voidaan lannistaa imperialismi, turvata sosialismin voitto ja pysyvä rauha.

Silloin, elokuun 20 pnä 1918 proletaarinen vallankumous rajoittui Venäjään ja „Neuvostovalta”, t.s. *koko* valtiollisuuden kuuluminen työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille, näytti olevan vielä (ja todella oli-kin) vain venäläinen laitos.

Nyt, tammikuun 12 pnä 1919 näemme mahtavan „neuvosto”-liikkeen paitsi entisen tsaarin imperiumin eri osissa, esim. Latviassa, Puolassa, Ukrainassa, myös Länsi-Euroopan maissa, niin puolueettomissa maissa (Sveitsi, Hollanti, Norja) kuin myös sodan runtelemisissa maissa (Itävalta, Saksa). Saksan vallankumous — mikä on erikoisen tärkeää ja kuvaavaa, koska kysymyksessä on yksi kehittyneimmistä kapitalistisista maista — valautui heti „neuvosto”-muotoihin. Saksan vallankumouksen koko kehitys ja varsinkin „spartakistien”, t.s. todellisten ja ainoiden proletariaatin edustajien, taistelu Scheidemannien ja Südekumien roistomaisen petturijoukkion ja porvariston liittoa vastaan, kaikki tämä on selvä osoitus siitä, miten historia on *asettanut* kysymyksen Saksan osalta:

Joko „Neuvostovalta” tai porvarillinen parlamentti, käytäköönpä tämä sitten mitä nimikilpeä tahansa (kuten esim. „Kansalliskokous” tai „Perustava kokous”).

Näin on *maailmanhistoria* asettanut kysymyksen. Nyt se voidaan ja täytyy sanoa lainkaan liioittelematta.

„Neuvostovalta” on toinen maailmanhistoriallinen askel eli vaihe proletariaatin diktatuurin kehityksessä. Ensimmäisenä askeleena oli Pariisin Kommuuni. Tämän kommuunin olemuksen ja merkityksen nerokas erittely, jonka Marx suoritti teoksessaan „Kansalaissota Ranskassa”, osoitti, että Kommuuni oli luonut *uudentyyppisen* valtion, *proletaarisen valtion*. Mikään valtio, m.m. demokraattisinkaan tasavalta

ei ole muuta kuin koneisto, jonka avulla jokin luokka lannistaa toisen luokan. Proletaarinen valtio on koneisto, jolla proletariaatti lannistaa porvariston, ja tämä lannistaminen on välttämätöntä sen hurjan, epätoivoisen, mistään piittaamattoman vastarinnan vuoksi, johon tilanherrat ja kapitalistit, koko porvaristo ja sen apurit, kaikki riistäjät ryhtyvät, kun alkaa niiden kukistaminen, pakkoluovuttajien pakkoluovuttaminen.

Demokraattisimmassakin tasavallassa, missä kapitalistien yksityisomistus ja heidän valtansa säilyy, demokraattisinkin porvarillinen parlamentti on koneisto, jota vähäiset riistäjäryhmät käyttävät miljoonien työtekevien lannistamiseen. Sosialistien, jotka taistelevat vapauttaakseen työväestön riistosta, oli käytettävä porvarillisia parlamenteja puhujalavoina, eräänä tukikohtana propaganda-, agitaatio- ja organisatorisessa työssään *niin kauan kuin taistelumme rajoittui porvarillisen järjestelmän puitteisiin*. Nyt, kun maailmanhistoria on asettanut päiväjärjestykseen koko tämän järjestelmän murskaamisen, riistäjien kukistamisen ja lannistamisen sekä siirtymisen kapitalismista sosialismiin,— jos nyt rajoitutaan porvarilliseen parlamentarismiin, porvarilliseen demokratiaan, kaunistellaan se „demokratiaksi” yleensä, salataan sen *porvarillinen* luonne ja unohdetaan, että yleinen äänioikeus on eräs porvarillisen valtion ase niin kauan, kuin kapitalistien yksityisomistus säilyy, niin se merkitsee sitä, että kavalletaan häpeällisesti proletariaatti ja siirrytään sen luokkavihollisen, porvariston puolelle, ollaan pettureita ja luopioita.

Ne kolme kansainvälisessä sosialistisessa liikkeessä esiintyvää suuntausta, joista bolshevistinen lehdistö on kirjoittanut jatkuvasti vuodesta 1915 alkaen, ovat nyt Saksassa käynnissä olevan verisen taistelun ja kansalaissodan valossa erikoisen selvästi näkyvissämme.

Karl Liebknecht on nimi, jonka tuntevat kaikkien maiden työläiset. Kaikkialla ja varsinkin Ententen maissa tämä nimi symbolisoi johtajan uskollisuutta proletariaatin eduille, sosialistiselle vallankumoukselle. Tämä nimi symbolisoi todella vilpittöntä, uhrautuvan antaumuksellista, säälimätöntä taistelua kapitalismia vastaan. Tämä nimi symbolisoi leppymätöntä taistelua imperialismia vastaan, todellista eikä sanallista taistelua, taistelua, jonka hyväksi ollaan

valmiita uhrauksiin juuri silloin, kun „oma” maa on imperialististen voittojen aiheuttaman huuman vallassa. Liebknehtiä ja „spartakisteja” seuraavat Saksan kaikki ne sosialistit, jotka ovat pysyneet rehellisinä ja todella vallankumouksellisina, proletariaatin koko parhaimmisto ja vakaumuksellinen osa, kaikki riistettyjen joukot, jotka kuohuvat suuttumuksesta ja ovat yhä valmiimpia vallankumoukseen.

Liebknechtin vastustajia ovat Scheidemannit, Südekumit ja koko tuo keisarin ja porvariston halpamainen lakeijajoukkio. Ne ovat samanlaisia sosialismin kavaltajia kuin Gompersit ja Viktor Bergerit, Hendersonit ja Webbit, Renaudelit ja Vanderveldet. Ne ovat sitä porvariston lahjomaa työvään huippukerrosta, josta me bolshevikit olemme käyttäneet nimitystä „työväänliikkeessä toimivat porvariston kätyrit” (tarkoittaen tällä nimellä venäläisiä Südekumeja, menshevikkejä) ja jolle Amerikan sosialistien parhaimmisto on antanut sellaisen ekspressiivisyyden ja syvän totuudellisuuden kannalta mainion nimen kuin „labor lieutenants of the capitalist class”, „kapitalistiluokan työläisluutnantit”. Tämä on *uusimmantyyppistä*, „moderne”, sosialismin kavaltamista, sillä kaikkien kehittyneimpien sivistysmaiden porvaristo ryövää — joko siirtomaaorjuutuksen avulla tai hankkimalla rahataloudellisella pakotuksella „etuisuuksia” muodollisesti itsenäisiltä vähäväkisiltä kansoilta — ryövää väestöä, joka lukumäärältään on monta kertaa suurempi kuin „oman” maan väestö. Tämä tekee imperialistiselle porvaristolle taloudellisesti mahdolliseksi saada „ylivoittoa” ja käyttää osan tästä ylivoitosta proletariaatin tietyn huippukerroksen lahjomiseen, sen muuttamiseen reformistiseksi, opportunistiseksi, vallankumousta pelkääväksi pikku-porvaristoksi.

Spartakistien ja scheidemannilaisten välissä ovat horjuvat, selkärangattomat „kautskylaiset”, Kautskyn aateveljet, jotka sanovat olevansa „riippumattomia”, mutta käytännössä ovat kokonaan ja kautta linjan *riippuvaisia* tänään porvaristosta ja scheidemannilaisista, huomenna spartakisteista, asettuen osaksi ensiksi mainittujen, osaksi viimeksi mainittujen kannalle; he ovat väkeä, jolla ei ole aatteita, ei selkärankaa, ei politiikkaa, ei kunniantuntoa eikä omaatuntoa, he ovat poroporvariain hämmingin eläviä olennoitumia kannattaen sanoissaan sosialistista vallankumousta,

mutta kykenemättä ymmärtämään sitä käytännössä, kun se alkoi, ja puolustaen luopurimaisesti yleensä „demokratiaa”, siis puolustaen *käytännössä porvarillista demokratiaa*.

Jokaisessa kapitalistisessa maassa jokainen vähänkin ajatteleva työmies tuntee nimenomaan nämä kolme perussuuntausta, kansallisia ja historiallisia oloja vastaavin muutoksin, niin sosialistien kuin syndikalistienkin keskuudessa, sillä imperialistinen sota ja proletaarisen maailmanvallankumouksen alkaminen synnyttää kaikkialla maailmassa samanlaatuisia aatteellisia ja poliittisia virtauksia.

* * *

Edellä olevat rivit kirjoitin ennen Ebertin ja Scheidemanin hallituksen suorittamaa raakaa ja halpamaista Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin murhaa. Nuo porvariston edessä pokkuroivat pyövelit ovat sallineet Saksan valkokaartilaiden, pyhän kapitalistisen omistuksen kahlekoirien lynkata Rosa Luxemburgin ja murhata Karl Liebknechtin ampumalla hänet selän takaa ilmeisesti valheellisen „karkaamis”-verukkeeseen perusteella (tukahduttaessaan veriin vuoden 1905 vallankumouksen Venäjän tsarismi turvautui monta kertaa samanlaisiin murhiin verukkeenaan sama valheellinen väite vankien „karkaamisesta”), ja samalla nämä pyövelit suojelivat valkokaartilaisia muka viattoman, muka luokkien yläpuolella olevan hallituksen arvovallalla! Mahdotonta on löytää sanoja tuon valesosialistien suorittaman murhatyön koko kataluuden ja halpamaisuuden kuvaamiseen. Historia on näköjään valinnut sellaisen tien, jolla „kapitalistiluokan työläisluutnanttien” osana on saavuttaa petomaisuuden, halpamaisuuden ja kataluuden „ääriraja”. Jaaritelkoot vain kautskylaisnarrit „Freiheit” lehdessään¹⁵⁴ „kaikkien” „sosialististen” puolueiden edustajista muodostetusta „tuomioistuimesta” (nuo lakeijasielut sanovat pyöveli Scheidemanneja edelleenkin sosialisteiksi)! Nuo porporvarillisen kovapäisyyden ja pikkuporvarillisen pelkuruuden edustajat eivät käsitä edes sitä, että tuomioistuin on valtiiovallan elin ja että Saksassa taistellaan ja käydään kansalaisotaa nimenomaan siitä, kenelle tämä valta joutuu, porvaristolleko, jota Scheidemannit tulevat palvelemaan pyöveleinä ja pogromimiehinä

ja Kautskyt „puhtaan demokratian” ylistäjinä, vai proletariaatille, joka kukistaa riistäjäkapitalistit ja murtaa niiden vastarinnan.

Maaailman proletaarisen Internationalen parhaimpien miesten, kansainvälisen sosialistisen vallankumousliikkeen unohtumattomien johtohenkilöiden veri kannustaa jatkuvasti yhä uusia työläisjoukkoja taisteluun elämästä ja kuolemasta. Ja tämä taistelu päättyy voittoon. Kesällä 1917 me kestimme Venäjällä „heinäkuun päivät”¹⁵⁵, jolloin Venäjän Scheidemannit, menshevikit ja eserrät, autoivat niin ikään „valtiollisesti” valkokaartilaisia „voittamaan” bolshevikit ja jolloin kasakat lynkkasivat Pietarissa kadulla työmies Voinovin bolshevististen julisteiden levittämisen vuoksi¹⁵⁶. Tiedämme kokemuksestamme, miten nopeasti tuollaiset porvariston ja sen hännänkantajien „voitot” auttavat joukkoja pääsemään sellaisista harhakuvitelmista kuin on porvarillinen demokratia, „yleiset vaalit” y.m.

* * *

Ententevaltojen porvariston keskuudessa ja hallituspiireissä on nyt havaittavissa eräänlaista horjuntaa. Osa niistä näkee, että valkokaartilaisia auttavien, mitä mustinta monarkistista ja feodaalista taantumusta tukevien liittolaisjoukkojen rappeutuminen Venäjällä on jo alkamassa, että jatkuva sotilaallinen sekaantuminen ja pitkäaikaista miljoonaisen miehitysarmeijan ylläpitoa vaativat yritykset Venäjän voittamiseksi ovat se tie, joka johtaa varmimmin proletaarisen vallankumouksen kulkeutumiseen mitä nopeimmin Ententen maihin. Siitä ovat kyllin vakuuttavana esimerkkinä Ukrainassa toimivat saksalaiset miehitysjoukot.

Toinen osa Ententen maiden porvaristosta on edelleenkin sillä kannalla, että on puututtava sotilaallisesti Venäjän asioihin, saatettava Neuvostotasavalta „taloudelliseen saartoon” (Clémenceau) ja kuristettava se. Tätä porvaristoa palveleva lehdistö, t.s. useimmat kapitalistien lahjomista Englannin ja Ranskan päivälehdistä ennustelevat nopeaa Neuvostovallan kukistumista, kuvailevat Venäjän nälänhädän kauhuja, sepittävät valheita „epäjärjestyksestä” ja Neuvostohallituksen „kestämättömyydestä”. Valkokaartilaisien, tilanherrojen ja kapitalistien sotaväki, jota Entente

auttaa sekä upseerein että ammuksin, niin rahavaroilla kuin apujoukoillakin, on eristänyt nälkäänäkevän keski- ja pohjois-Venäjän tärkeimmistä vilja-alueista, Siperiasta ja Donista.

Pietarissa ja Moskovassa, Ivanovo-Voznesenskissa ja muissa työläiskeskuksissa nälkäänäkevät työläiset ovat todella suuressa hädässä. Työläisjoukot eivät jaksaisi ikinä kestää sellaista hädänalaisuutta, sellaisia nälkävaivoja, joihin ne on saattanut Ententen sotilaallinen sekaantuminen (jota useinkin peitellään lupailemalla ulkokultaisesti, ettei „omia” joukkoja lähetetä, samalla kun lähetetään jatkuvasti „mustapintaisia” sekä ammuksia, rahaa, upseereita)—joukot eivät jaksaisi kestää sellaista hädänalaisuutta, elleivät työläiset käsittäisi puolustavansa sosialismin asiaa niin Venäjällä kuin koko maailmassakin.

„Liittolais”- ja valkokaartilaisjoukkojen hallussa ovat Arkangeli, Perm, Orenburg, Donin Rostov, Baku, Ashhabad, mutta „neuvostoliike” on vallannut Riian ja Harkovin. Latvia ja Ukraina ovat muuttumassa Neuvostotasavalloiksi. Työläiset huomaavat, että heidän suuret uhrauksensa eivät ole turhia, että Neuvostovallan voitto tulee ja laajenee, suurenee ja varmenee kaikkialla maailmassa. Jokainen ankaran taistelun ja suurten uhrausten kuukausi antaa uutta voimaa Neuvostovallan asialle kaikkialla maailmassa ja heikentää sen vihollisia, riistäjiä.

Riistäjillä on vielä kylliksi voimia proletaarisen maailmanvallankumouksen parhaiden johtomiesten murhaamiseen ja lynkkaamiseen, miehittämiensä tai anastamiensa maiden ja alueiden työväestöltä vaatimiensa uhrien ja senkärsimysten moninkertaistamiseen. Mutta koko maailman riistäjiltä puuttuu voimia estää voitokasta proletaarista maailmanvallankumousta, joka vapauttaa ihmiskunnan pääoman ikeestä, alituisesta kapitalismin vallitessa väistämättömien uusien sotien vaarasta.

N. Lenin

Tammikuun 21 pñä 1919.

„Pravda” № 16,
tammikuun 24 pñä 1919

*Julkaistaan
käsitkirjoituksen mukaan*

PUHE
KUVERNEMENTTIEN KANSANVALISTUSOSASTOJEN
VAPAATA KANSANSIVISTYSTYÖTÄ
OHJAAVIEN JAOSTOJEN JOHTAJIEN
II NEUVOTTELUKOKOUKSESSA
TAMMIKUUN 24 pnä 1919

Toverit! Olette kokoontuneet tänne kuvernementtien Neuvostojen vapaata kansansivistystyötä ohjaavien paikallisjaostojen edustajina. Valitettavasti en tunne lähemmin toimintanne, joten rajoitunkin muutamiin huomautuksiin. Tervehdin teidän kokoustanne, kansansivistystyön tekijäin kokousta, joka on tehtäviensä kannalta niin merkityksellinen!

Koululaitoksessamme on vielä paljon vanhan järjestyksen aikana kasvatettuja opettajia, mikä tuottaa vaikeuksia siirryttäessä kapitalistisesta järjestelmästä sosialistiseen. Niin kummallista kuin se onkin, me kohtaamme sitkeätä vastustusta sivistyneiden henkilöiden taholta. Se, joka on tottunut pitämään entistä laitosta omiana kartanonaan, ajaa omia ja omistavan luokan etuja.

Vapaan kansansivistystyön edellytykset ovat parempia kuin koulutyön.

Meillä Kansankomissaarien Neuvostossa herätettiin kysymys sellaisen komitean muodostamisesta, joka yhdistäisi kokonaisen joukon hajanaisia kulttuuri- ja valistusjärjestöjä. Kansansivistystyö on tärkeää koko elämän uudesti-järjestämisen kannalta. On etsittävä uusia teitä.

Sanottakoon, että eräät uudet ja kokemattomat Neuvostovallan edustajat soveltavat useinkin vanhentuneita menetelmiä ja kompromettoivat siten Neuvostovaltaa.

Mielestäni kansansivistystyön tekijäin ratkaistavana on vaikea tehtävä. Puoluetyössämme olemme oppineet vaikuttamaan laajoihin joukkoihin, mutta tämän tulisi tapahtua rinnan kulttuuri- ja valistustyön kanssa, muun muassa

rinnan koulutyön ja varsinkin kansansivistystyön kanssa, missä ei ole aina onnistuttu.

Vapaassa kansansivistystyössänne teidän apunanne ovat kiihkeässä tiedonjanoissaan työväenjoukot, joten teidän on sitä helpompi löytää niiden ja teidän keski-
känkäymisen muodot. Vähiten voidaan tässä suhteessa saada aikaan hosumalla, varsinkin joukkojen keskuudessa, joiden kulttuuritaso on alhainen. On pyrittävä lähemmäksi puoluejärjestöjä, kuten propagandaelimiä, ja saatava joukot mukaan kansansivistystyöhön. Mikäli joukkojen aloitteellisuus saa asianmukaista kannatusta, voitte toivoa hyviä tuloksia. Sallikaa minun tervehtiä teitä ja toivottaa menestystä.

„Vneshkolnoje Obrazovanije” № 2—3,
helmi- ja maaliskuu 1919

Julkaistaan
„Vneshkolnoje Obrazovanije” julkaisun
tekstin mukaan

KAIKKI AUTTAMAAN ELINTARVIKEVARUSTELUA JA KULKULAITOSTA!

Tulin jo Toimeenpanevan Keskuskomitean viime istunnossa maininneeksi siitä, että alkanut vuosipuolisko on erikoisen vaikea Neuvostotasavallalle. Vuoden 1918 alkupuoliskolla hankittiin viljaa 28 miljoonaa puutaa, jälkipuoliskolla 67 miljoonaa puutaa. Vuoden 1919 alkupuoli tulee olemaan edellistä vuosipuoliskoa vaikeampi.

Nälänhätä käy yhä pahemmaksi. Lavantauti on muodostumassa uhkaavaksi vaaraksi. Tarvitaan sankarillisia ponnistuksia, mutta toimintamme ei ole vielä läheskään riittävää.

Voidaanko löytää pelastus ja parantaa asiointilaa?

Epäilemättä voidaan. Ufan ja Orenburgin valtaus, etelässä saavutetut voitot, edelleen neuvostomielisen kapinan menestyminen Ukrainassa¹⁵⁷, avaavat mitä suotuisimpia näköaloja.

Me voimme nyt hankkia viljaa huomattavasti enemmän kuin mitä puolinälkäisen elintarvikenormiin vaaditaan.

Maan itäosassa on jo varattu miljoonia puutia viljaa. Sen kuljetusta haittaa kulkulaitoksen huono tila. Etelässä Voronezhin kuvernementin täydellinen ja Donin alueen osittainen vapauttaminen Krasnovin kasakoista tekee täysin mahdolliseksi saada viljaa paljon enemmän kuin kaikki aikaisemmat laskelmamme edellyttävät. Vihdoin Ukrainassa on suorastaan valtavia viljaylijäämiä, ja Ukrainan Neuvostohallitus tarjoaa meille apuaan.

Me voimme nyt päästä nälänhädästä ja vieläpä ruokkia kylläiseksi Venäjän nälkiintyneen maataviljelemättömän väestön.

Haittaa vain kulkulaitoksen kehous ja se, että on huu-
tava puute elintarvikealan työntekijöistä.

On jännitettävä kaikki voimamme, innostettava jatkuvasti
työväenjoukkoja tarmokkaaseen toimintaan. On luovuttava
kerta kaikkiaan totunnaisesta arkielämän tyylistä ja työ-
tavoista. On ryhdistäydyttävä. On ryhdyttävä *mobilisoi-
maan vallankumouksellisella tavalla* työntekijöitä elintar-
vikevarustelua ja kulkulaitosta varten *rajoittumatta* „juok-
sevan” työn puitteisiin ja menemällä pitemmälle, etsimällä
yhä uusia keinoja lisävoimien hankkimiseksi.

Meillä on nyt mitä pätevimpiä syitä olettaa — mahdolli-
simman „varovaisen” ja jopa pessimistisenkin laskelmoin-
nin kannalta katsoen —, että nälänhädän ja lavantaudin
voittamisesta tämän vuosipuoliskon aikana (tuo voitto on
täysin mahdollinen) seuraa *täydellinen käänne* parempaan
pään koko taloudellisessa tilassamme, sillä yhteys Ukrai-
naan ja Tashkentiin poistaa meillä raaka-aineiden vähyy-
den ja puuttumisen suurimmat ja pohjimmaiset syyt.

Nälkiintyneet joukot ovat tietenkin väsyneet, tuo väsy-
mys on ajoittain yli-inhimillisen suurta, mutta ulospääsy on
olemassa ja tarmon lisääntyminen on sittenkin ehdottomasti
mahdollista, varsinkin kun proletaarisen vallankumouksen
voimistuminen kaikkialla maailmassa käy yhä ilmeisem-
mäksi ja lupaa parantaa perusteellisesti myös ulkopoliit-
tista eikä ainoastaan sisäpoliittista tilannettamme.

On ryhdistäydyttävä.

Jokaisen puoluejärjestön, jokaisen ammattiyhdistyksen,
jokaisen ammatillisesti järjestyneiden ja jopa järjestymät-
tömienkin, mutta nälänhädänvastaaiseen „sotaan” haluk-
kaiden työläisten ryhmän, yleensä jokaisen neuvostotyön-
tekijäin ja kansalaisten ryhmän tulee asettaa itselleen
kysymys:

mitä me voimme tehdä laajentaaksemme ja voimistaak-
semme nälänhädänvastaista yleiskansallista hyökkäystä?

emmekö voisi korvata miesten työtä naisten työllä ja
lähettää vielä lisää miehiä ratkaisemaan kulkulaitoksen ja
elintarvikevarustelun vaativimpia tehtäviä?

emmekö voisi toimittaa komissaareja veturi- ja vaunu-
korjaamoihin?

emmekö voisi antaa tavallisia työntekijöitä elintarvike-
rintaman joukkoihin?

eikö velvollisuutemme ole lähettää keskuudestamme, ryhmästämmme, tehtaastamme j.n.e. joka kymmenes tai viides mies elintarvikevarusteluarmeijaan tai tavallista vaikeampaan ja raskaampaan työhön rautatievarikkoihin?

eivätkö jotkut meistä suorita sellaista neuvostotyötä tai yleensä muuta työtä, jota voitaisiin höllätä tai joka voitaisiin jopa keskeyttääkin järkyttämättä valtion tärkeimpiä ja pohjimmaisista tukipilareita? eikö meidän pitäisi mobilisoida heti nuo työntekijät elintarvikevarustelun ja kulkulaitoksen alalle?

Nouskaamme jälleen kerran ja toisenkin mahdollisimman lukuisana joukkona antamaan uutta iskua vanhan, kapitalistisen järjestelmän kirodulle elämänohjeelle, sille ohjeelle, jonka olemme perineet tuolta järjestelmältä, ohjeelle, joka on saastuttanut ja turmellut jokaisen meistä joko suuremmissa tai pienemmässä mitassa, ohjeelle: „jokainen huolehtii itsestään, jumala yksin kaikista”. Juuri tämä ryöstönhimoisen, saastaisen ja verisen kapitalismin perinne kuristaa, tukahduttaa, raatelee, painaa ja vahingoittaa meitä eniten. Tästä perinteestä on mahdoton päästä eroon heti, sitä vastaan täytyy taistella väsymättä, sitä vastaan on julistettava ja suoritettava uusi ristiretki, ei kerran eikä kahdesti, vaan monta kertaa.

Miljoonat ja kymmenet miljoonat ihmiset voidaan pelastaa nälänhädästä ja lavantaudilta, pelastus on lähellä, uhkaava nälänhädän ja lavantaudin aiheuttama kriisi voidaan poistaa ja voitaa täydellisesti. Epätoivon joutuminen olisi järjetöntä, typerää ja häpeällistä. Jos lähdetäisiin yksitellen, hajanaisesti, kukin omin neuvoin pakoon, jotta saataisiin „pelastetuksi oma nahka” tavalla tai toisella, sysäämällä jotenkin heikommat syrjään ja tunkeutumalla itse eteenpäin, niin se olisi rintamakarkuruutta, sairaiden ja väsyneiden tovereiden hylkäämistä, yleisen tilanteen vaikeuttamista.

Olemme luoneet kestäväen perustan Punaiselle Armeijalle, joka on nyt ennen näkemättömien vaikeuksien kautta *murtautunut* Englannin ja Ranskan rikkaimpien miljardöörien tukemien tilanherrojen ja kapitalistien sotavoimien rautaseinän läpi, murtautunut tärkeimmille raaka-ainelähteille, vilja-, puuvilla- ja hiilialueille. Olemme luoneet tämän perustan toimimalla uudella tavalla, tekemällä poliittista valistustyötä rintamalla, olemme luoneet sen armeijamme

kommunistien järjestyneisyyden ansiosta, työväenjoukkojen parhaimmiston antaumuksellisen järjestyneisyyden ja taistelun ansiosta.

Olemme saavuttaneet useita voittoja niin ulkoisella, nimittäin sotarintamalla, kuin myös sisäisellä rintamalla, taistelussa riistäjiä vastaan, taistelussa sabotaasia vastaan, taistelussa sosialismin rakentamiseen johtavan vaikean, raskaan, ohdakkeisen, mutta *oikean* tien puolesta. Täydellinen ja ratkaiseva voittomme ei ainoastaan Venäjän, vaan koko maailman mitassa on lähellä.

Vielä muutama ponnistus — ja me riistäydymme irti nälänhädän lujaoitteisista kourista.

Tehkäämme se, minkä olemme tehneet Punaisen Armeijan hyväksi, vielä kerran ja entistä tarmokkaammin elintarvikevarustelun ja kulkulaitoksen työn elävöittämiseksi, laajentamiseksi ja voimaperäistämiseksi. Koko työntekijäin parhaimmiston tulee olla mukana *tässä* työssä. Jokaiselle, jolla on halua ja kykyä työhön, löytyy paikka, jokainen voi, jos haluaa, auttaa voittamaan järjestyneesti ja joukolla rappio-tilan ja nälänhädän; jokaista aktiivista voimaa, jokaista kykyä, jokaista ammattialaa, jokaista toimialaa, jokaista myötämielistä henkilöä varten voidaan ja täytyy löytää tehtävä tässä elintarvikevarustelun ja kulkulaitoksen työntekijäin *rauhanarmeijassa*, jonka tulee nyt täydellisen voiton saamiseksi tukea Punaista Armeijaa, varmistaa sen voitot ja käyttää niitä hyväksi.

Kaikki auttamaan elintarvikevarustelua ja kulkulaitosta!

N. Lenin

Tammikuun 26 pnä 1919.

„Pravda” № 19,
tammikuun 28 pnä 1919

Julkalstaan
käsikirjoituksen mukaan

**TOIMENPITEISTÄ
HANKINNAN JA JAON MUUTTAMISEKSI
PORVARILLIS-OSUUSTOIMINNALLISESTA
PROLETAARIS-KOMMUNISTISEKSI** ¹⁵⁸

Kansankomissaarien Neuvoston hiljattain käsittelemä osuuskuntia ja kulutuskommuuneja koskeva kysymys (ks. helmikuun 2 pn „Izvestijaa”) asettaa päiväjärjestykseen *mitä tärkeimpänä* tehtävänä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on *siirtyminen* porvarillisesta osuustoiminnasta koko väestön kommunistiseen kulutuksellisu-tuotannolliseen yhdistämiseen.

Olettakaamme, että osuuskuntaan on liittynyt 98% väestöstä. Maaseudulla sellaista on.

Muuttaako jo tämä osuuskunnan kommuuniksi?

Ei muuta, *jos* tämä osuuskunta (1) tuottaa etua (osuusmaksun mukaiset voitto-osingot j.n.e.) tietylle jäsenryhmälle; (2) pysyy toimihenkilöstöltään erikoisena, vetämättä siihen yleensä väestöä, ennen kaikkea proletaareja ja puoliproletaareja; (3) ei aseta tuotteiden jaossa etutilalle puoliproletaareja verrattuna keskivarakkaisiin ja keskivarakkaita verrattuna rikkaisiin; (4) tuotteita hankkiessaan ei ota ylijäämiä ensin rikkailta ja sitten keskivarakkailta eikä nojaa tässä asiassa proletaareihin ja puoliproletaareihin. J.n.e. j.n.e.

Tehtävän koko vaikeus (ja nykyisen, ratkaistavaksemme välittömästi tulevan tehtävän koko *olemus*) on siinä, että on saatava kehitellyksi systemaattiset *käytännölliset* toimenpiteet, joiden avulla entisestä osuuskunnasta (joka on pakostakin porvarillinen, koska väestön *vähemmistönä* oleva osuuskunnan *jäsenistö* asetetaan etuoikeutettuun asemaan, sekä myös muista syistä) *siirrytään* uudenlaiseen ja todelliseen *kommuuniin* — toimenpiteet, joiden avulla siirrytään porvarillis-osuustoiminnallisesta

hankinnasta ja jaosta proletaaris-kommunistiseen hankintaan ja jakoon.

On välttämättä

(1) asetettava tämä kysymys esille lehdistössä;

(2) haastettava kaikki Neuvostovallan (varsinkin Korkeimman kansantalouseluovoston ja kansantalouseluovostojen, Elintarvikeasiain komissariaatin ja elintarvikevarustelu-elinten, Tilastollisen keskushallinnon ja Maatalouden kansankomissariaatin) keskus- ja paikallislaitokset ratkaisemaan kilvan tätä tehtävää;

(3) annettava Korkeimman kansantalouseluovoston osuustoimintaosaston sekä kaikkien 2. kohdassa mainittujen laitosten tehtäväksi laatia *ohjelma* näistä toimenpiteistä ja kaavake tietojen keräämiseksi samantapaisista toimenpiteistä ja tosiasioista, jotka tekevät mahdolliseksi laajentaa näitä toimenpiteitä;

(4) säädettävä palkinto parhaasta sellaisista toimenpiteistä koskevasta ohjelmasta, käytännöllisimmästä ohjelmasta, sopivimmasta ja käyttökelpoisimmasta kaavakkeesta ja tavasta koota tätä koskevia tietoja.

Kirjoitettu helmikuun 2 pnä 1919

Julkaistu ensi kerran v. 1931

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SÄHKE
UFAN KUVERNEMENTIN
VALLANKUMOUSKOMITEALLE ¹⁵⁹

Ufa, kuvernementin vallankumouskomitean
puheenjohtajalle

Kehotamme olemaan torjumatta Halikovia, suostumaan armahdukseen ehdolla, että muodostetaan bashkiirirykmenttien kanssa yhteisrintama Koltshakia vastaan. Neuvostovallan taholta taataan bashkiireille täydellinen kansallinen vapaus. Tämän ohella on tietysti välttämättömästi eristettävä mitä ankarimmin bashkiiriväestön vastavallankumoukselliset ainekset ja valvottava asiallisesti, ovatko bashkiirijoukot proletaarisesti luotettavia.

Lenin. Stalin

Kirjoitettu helmikuun 5 tai 6 pnä 1919

Julkaistu helmikuun 16 pnä 1919
„Zhizn Natsionalnostei” lehdessä
5. (13.) numerossa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

ULKOASIAIN KANSANKOMISSAARIN RADIO-SÄHKEEN LUONNOS ¹⁶⁰

Vastaukseksi sinä ja sinä päivänä lähettämämme radio-sähkeeseen kiirehdin tiedottamaan, että joskaan emme pidä Bernin konferenssia enempää sosialistisena kuin myöskään mitenkään työväenluokkaa edustavana, niin silti myönnämme mainitsemallemme komissiolle luvan saapua Venäjälle ja takaamme sille mahdollisuudet kaikinpuoliseen tutustumiseen, samoin kuin myönnämme maahantuloluvan jokaiselle porvarilliselle komissiolle, jonka tarkoituksena on uutispalvelu ja jolla on suoranaisesti tai välillisesti yhteys johonkin porvarilliseen hallitukseen, vaikkapa sellaiseenkin, joka on suorittanut sotilaallisen hyökkäyksen Neuvostotasavaltaan. Suostuessamme ehdoitta mainitsemanne komission tuloon haluaisimme tietää, onko teidän demokraattinen hallituksenne samoin kuin niiden muidenkin demokraattisten maiden hallitukset, joiden kansalaisia on mukana komissiossa, taipuvainen myöntämään maahantuloluvan meidän Neuvostotasavaltamme komissiolle.

Kirjoitettu helmikuun 19 pnä 1919

*Julkaistu helmikuun 20 pnä 1919
„Izvestija VTSIK” lehdessä 39. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

MAANPUOLUSTUSTA VAHINGOITTANEEN MENSHEVISTISEN LEHDEN LAKKAUTTAMISESTA

EHDOTUS YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN
PÄÄTÖKSEKSI ¹⁰¹

Ottaen huomioon,

1) että menshevistinen „Vsegda Vperjod” lehti on vuoden 1919 helmikuun 20 p:n numerossaan artikkelissa „Lopet- takaa kansalaissota” todistanut lopullisesti noudattavansa vastavallankumouksellista suuntaa;

2) että ohjelause „Alas kansalaissota!”, jonka tämä lehti on nyt esittänyt avoimesti aikana, jolloin Koltshakin joh- tama tilanherrojen ja kapitalistien sotaväki on vallannut paitsi Siperian myös Permin, on samaa kuin Koltshakin tukeminen ja Venäjän työläisten ja talonpoikien estäminen viemästä Koltshakia vastaan käytyä sotaa voittoisaan lop- puun;

3) että siten menshevikit, jotka puolueuuvottelunsa pää- töksessä tuomitsivat sen, että valtaosa puolueeseen kuulu- vista menshevikeistä on liittoutunut omistavien luokkien, t.s. tilanherrojen ja kapitalistien, kanssa Siperiassa, Arkan- gelissa, Volgalla, Gruusiassa ja etelässä, alkavat nyt itse asiassa ajaa samaa politiikkaa, vaikka kieltäytyvätkin siitä tekopyhästi sanoissaan;

4) että nekin menshevikit, jotka eivät ole ulkokultaisia tilanherrojen ja kapitalistien ystäviä, horjuvat jälleen selkä- rangattomina, mikä tekee heistä viime kädessä Koltshakin palvelijoita;

5) että hetkellä, jolloin käydään viimeistä, ratkaisevaa ja mitä ankarinta aseellista taistelua tilanherrojen ja kapi- talistien joukkoja vastaan, Neuvostovalta ei voi sietää vierellään henkilöitä, jotka ovat haluttomia kestäämään raskaita rasituksia yhdessä oikeaa asiaa puolustavien työ- läisten ja talonpoikien kanssa;

6) että näiden henkilöiden pyrkimysten suuntana on jälleen koltshakilainen demokratia, missä porvariston ja sen hännänkantajien on niin hyvä elää,

— Toimeenpaneva Keskuskomitea päättää

a) lakkauttaa „Vsegda Vperjod” lehden siihen asti, kunnes menshevikit todistavat teoillaan, että he ovat päättäneet järki järjestään luopua Koltshakista ja ryhtyä varmasti puolustamaan ja tukemaan Neuvostovaltaa;

b) ryhtyä kaikkiin alustaviin toimenpiteisiin, jotta menshevikit, jotka estävät työläisiä ja talonpoikia voittamasta Koltshakia, karkotetaan Koltshakin demokratian alueelle.

Kirjoitettu helmikuun 22 pnä 1919

*Julkaistu ensi kerran v. 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VALISTUSASIAIN KANSANKOMISSARIAATILLE

Pyydän toimittamaan kirjastoasioita hoitaville osastoilenne (niin kansansivistystyöosastolle kuin valtionkirjastoosastollekin j.n.e.) alempana esittämäni lisähuomautukset kysymyksestä, joka herätettiin äskettäin Kansankomissarien Neuvostossa ¹⁶², ja tiedottamaan minulle, mikä on teidän (ja vastaavien osastojen) johtopäätöksenne tästä asiasta.

* * *

Kirjastoala, mikä käsittää tietysti „lukutuvat”, kaikenlaiset lukusalit y.m., kaipaa eniten eri kuvernementtien, ryhmien, lukusalien y.m. y.m.s. haastamista keskinäiseen *kilvoitteluun*.

Oikealla tavalla järjestettynä sillä *selonteolla*, jota Kansankomissaarien Neuvosto on nyt vaatinut, on *kolme* tarkoitusperää:

1) Neuvostovallan samoin kuin kaikkien kansalaistenkin *tutustuttaminen* totuudenmukaisesti ja tyhjentävästi siihen mitä tehdään;

2) *itse väestön* vetäminen mukaan työhön;

3) kirjastotyöntekijäin *kilpailun* aikaansaaminen.

Tässä tarkoituksessa tulee heti suunnitella sellaisia ilmoituskavakkeita ja -muotoja, jotka vastaisivat näitä tarkoitusperiä.

Ilmoituskavakkeet pitäisi nähdäkseni valmistaa keskuksessa, painattaa sitten kuvernementeissa ja lähettää kaikille kansanvalistusosastoille, *kaikille* kirjastoille, lukusaleille, kerhotaloille j.n.e.

Näissä kavakkeissa on *alleiviivattava* (ja painettava vaikkapa lihavalla kirjasinlaajilla) ne *ehdottomat* kysymykset,

joiden jättämisestä vastausta vaille kirjastojen johtajat y.m. vedetään *oikeudelliseen* edesvastuuseen. Näiden ehdottomien kysymysten lisäksi otettakoon edelleen *varsin* monia sellaisia kysymyksiä, jotka *eivät ole ehdottomia* (siinä mielessä, että niiden jättäminen vastausta vaille ei aiheuta ehdotonta oikeuskäsittelyä).

Kaavakkeen ehdottomiksi pykäliksi tulee katsoa esim. kirjaston (tai lukusalin y.m.s.) osoite, johtajan ja johtokunnan jäsenten nimet ja osoitteet, kirjojen ja lehtien määrä, aukioloajat j.n.e. (isoimpia kirjastoja varten myös muut tiedot).

Ei-ehdottomiksi kysymysten muodossa esitetyiksi pykäliksi tulee katsoa *kaikki* parannukset, jollaisia on tehty Sveitsissä ja Amerikassa (ja muissakin maissa), jotta voitaisiin antaa *tunnustus* (palkitsemalla arvokkailla julkaisuilla, kokoelmilla y.m.s.) niille, jotka ovat tehneet parannuksia eniten ja parhaiten.

Esim. 1) voitteko osoittaa tarkat tiedot kirjojen *lainauksen* kasvusta kirjastossanne? tai 2) lukusalinne kävijäin määräästä? tai 3) kirjojen ja lehtien vaihdosta muiden kirjastojen ja lukusalien kanssa? tai 4) yleisen kortiston laatimisesta? tai 5) sunnuntaipäivien käytöstä? tai 6) ilta-ajan käytöstä? tai 7) uusien väestökerrosten, naisten, lasten, ei-venäläisten j.n.e. vetämisestä lukijapiiriin? tai 8) lukijoidenne tiedustelujen tyydyttämisestä? tai 9) yksinkertaisista ja käytännöllisistä kirjojen ja lehtien säilytystavoista? hoitamistavoista? mekaanisista laitteista niiden toimittamiseksi lukijoille ja takaisin paikoilleen? tai 10) lainaamisesta kotikäyttöön? tai 11) takeiden yksinkertaistamisesta kotilainauksessa? tai 12) postituksessa?

j. n. e. j. n. e. y. m. s.

Parhaista ilmoituksista ja tuloksista jaettakoon palkintoja.

Valistusasiain kansankomissariaatin Kirjasto-osaston ilmoituksissa on *ehdottomasti* tehtävä selkoa Kansankomissaarien Neuvostolle, *paljonko* karttuu kuukausittain ilmoituksia ja mihin kysymyksiin saapuu vastauksia; yhteenvedot.

**KOMMUNISTISEN
INTERNATIONALEN
I KONGRESSI** ¹⁶³

2.-6. MAALISKUUTA 1919

I

KONGRESSIN AVAJAISPUHE
MAALISKUUN 2 pnä

Venäjän kommunistisen puolueen Keskuskomitean nimessä julistan ensimmäisen kansainvälisen kommunistisen kongressin avatuksi. Ennen muuta pyydän kaikkia läsnäolijoita kunnioittamaan seisomaan nousten III Internationalen parhaiden edustajien Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistoa. (Kaikki nousevat seisomaan.)

Toverit! Kokouksellamme on suuri maailmanhistoriallinen merkitys. Se todistaa, että kaikki harhakuvitelmat porvarillisesta demokratiasta ovat kärsineet vararikon. Onhan kansalaissodasta tullut tosi ei ainoastaan Venäjällä, vaan myös Euroopan kehittyneimmissä kapitalistisissa maissa, kuten esimerkiksi Saksassa.

Porvaristo on säikähtänyt mielettömästi proletariaatin vallankumousliikkeen kasvua. Ymmärtäähän sen, jos otamme huomioon, että tapahtumien kehitys imperialistisen sodan jälkeen on pakostakin edistänyt proletariaatin vallankumousliikettä ja että kansainvälinen maailmanvallankumous on alulla ja voimistuu kaikissa maissa.

Kansa on tietoinen nyt alkaneen taistelun suuruudesta ja merkityksestä. On vain löydettävä se käytännöllinen muoto, joka antaa proletariaatille mahdollisuuden herruutensa pystyttämiseen. Sellaisena muotona on neuvostojärjestelmä proletariaatin diktatuureineen. Proletariaatin diktatuuri! Tähän asti nämä sanat ovat olleet joukoille hepreaa. Sen ansiosta, että Neuvostojärjestelmä on levinnyt ympäri maailman, tämä heprea on käännetty aikamme kaikille kielille; työväenjoukot ovat löytäneet diktatuurinsa käytännöllisen muodon. Se on muodostunut

ymmärrettäväksi laajoille työväenjoukoille sen ansiosta, että Venäjällä on Neuvostovalta, että Saksassa on spartakistit ja että muissa maissa on samantyyppisiä järjestöjä, kuten esimerkiksi Shop Stewards Committees Englannissa ¹⁶⁴. Kaikki tämä todistaa sitä, että proletariaatin diktatuurin vallankumouksellinen muoto on löydetty ja että proletariaatti voi käyttää nyt käytännössä hyväkseen ylivaltaansa.

Toverit! Luulen, että Venäjän tapahtumien jälkeen, Saksassa tammikuussa käydyn kamppailun jälkeen on erikoisen tärkeää panna merkille, että muissakin maissa orastaa ja on muodostumassa vallitsevaksi proletariaatin liikkeen uusi muoto. Esimerkiksi tänään luin eräästä antisosialistisesta lehdestä sellaisen lennätinanoman, että Englannin hallitus on hyväksynyt Birminghamin työläisten edustajain Neuvoston ja ilmoittanut olevansa valmis tunnustamaan Neuvostot taloudellisina järjestöinä. Neuvostojärjestelmä ei ole voittanut vain takapajuisella Venäjällä, vaan myös Euroopan kehittyneimmässä maassa Saksassa sekä niin ikään vanhimmassa kapitalistisessa maassa Englannissa.

Riehukoon porvaristo vielä, tappakoon vielä tuhansia työläisiä, voitto on meidän, kommunistisen maailmanvallankumouksen voitto on varma.

Toverit! Lausun teidät Venäjän kommunistisen puolueen Keskuskomitean puolesta sydämellisesti tervetulleiksi ja ehdotan siirryttäväksi puhemiehistön vaaliin. Olkaa hyvä ja tehkää ehdotuksia.

*Julkaistu ensi kerran saksan kielellä
v. 1920 teoksessa*

*„Der I. Kongress der Kommunistischen
Internationale. Protokoll“.* Petrograd

*Venäjän kielellä julkaistu
ensi kerran v. 1921 teoksessa
„Первый конгресс Коммунистического
Интернационала. Протоколы“.*
Pietari

*Julkaistaan venäjänkielisen julkaisun
tekstistä, joka on tarkistettu
saksankielisen laitoksen mukaan*

2

TEESIT JA ALUSTUS
PORVARILLISESTA DEMOKRATIASTA
JA PROLETARIAATIN DIKTATUURISTA
MAALISKUUN 4 pnä

1. Proletariaatin vallankumousliikkeen voimistuminen kaikissa maissa on saanut niin porvariston kuin työväenliikkeessä toimivat porvariston käyritkin ponnistelemaan kouristuksenomaisesti aatteellisten ja poliittisten argumenttien keksimiseksi riistäjien herruuden puolustamistarkoituksessa. Näistä argumenteista asetetaan etutilalle varsinkin diktatuurin tuomitseminen ja demokratian puolustaminen. Jokaiselle, joka ei halua luopua sosialismin periaatteista, on ilmeistä tämän argumentin valheellisuus ja ulkokuultaisuus, argumentin, jota on kertailtu tuhannella eri tavalla kapitalistisessa lehdistössä ja keltaisen Internationalen ¹⁶⁵ konferenssissa Bernissä helmikuussa 1919.

2. Ensiksikin tämä argumentti esitetään yhdistämällä se käsitteisiin „demokratia yleensä” ja „diktatuuri yleensä”, asettamatta kysymystä, mistä luokasta on puhe. Kysymyksen asettaminen tällä tavoin luokkien ulkopuolella tai yläpuolella olevana, muka yleiskansallisena kysymyksenä on suoranaista pilkantekoa sosialismin perusopista, nimittäin luokkataisteluoopista, joka porvariston puolelle siirtyneiden sosialistien taholla tunnustetaan sanoissa, mutta unohdetaan käytännössä. Eihän näet missään kapitalistisessa sivistysmaassa ole olemassa „yleensä demokratiaa”, vaan siellä on olemassa ainoastaan porvariston demokratia, samoin kuin kysymys ei ole „yleensä diktatuurista”, vaan sortajiin ja riistäjiin, t.s. porvaristoon, kohdistuvasta sortetun luokan, t.s. proletariaatin, diktatuurista, minkä tarkoituksena on lannistaa vastarinta, jota riistäjät tekevät taistellessaan herruutensa säilyttämiseksi.

3. Historia opettaa, että yksikään sorrettu luokka ei ole saavuttanut koskaan ylivaltaa eikä ole voinutkaan

saavuttaa ylivaltaa käymättä läpi diktatuurikautta, t.s. valtaamatta valtiollista valtaa ja lannistamatta väkivalloin sitä epätoivoisinta, hurjinta vastarintaa, jota riistäjät ovat aina tehneet kavahtamatta mitään rikoksia. Porvaristo, jonka herruutta sosialistit nyt puolustavat puhumalla „yleensä diktatuuria” vastaan ja ahkeroimalla „yleensä demokration” hyväksi, valtasi edistyneimmissä maissa vallan useiden kapinoiden ja kansalaisotien avulla, lannistamalla väkivalloin kuninkaas, feodaalit, orjanomistajat ja näiden restauraatioyritykset. Teoksissaan, kirjasissaan, edustajakokousten päätöslauselmissa ja agitaatiopuheissaan kaikkien maiden sosialistit ovat tehneet kansalle tuhansia ja miljoonia kertoja selkoa näiden porvarillisten vallankumousten, tämän porvarillisen diktatuurin luokkaluonteesta. Kun siis nykyään puolustetaan porvarillista demokratiaa puhumalla muka „yleensä demokratiasta” ja kun nykyään ulvotaan ja huudetaan proletariaatin diktatuuria vastaan sen varjolla, että huudetaan „yleensä diktatuurista”, niin siten kavalletaan suoranaisesti sosialismi, siirrytään tosiasiallisesti porvariston puolelle, evätään proletariaatilta oikeus omaan, proletaariseen vallankumoukseen ja puolustetaan porvarillista reformismia juuri sellaisena historiallisena ajankohtana, jolloin porvarillinen reformismi on kärsinyt vararikon kaikkialla maailmassa ja sota on muodostanut vallankumoukselle otollisen tilanteen.

4. Tehdessään selkoa porvarillisen sivistyksen, porvarillisen demokratian ja porvarillisen parlamentarismien luokkaluonteesta kaikki sosialistit ovat esittäneet ajatuksen, jonka Marx ja Engels ilmaisivat tieteellisesti mitä tarkimmin sanomalla, ettei demokraattisinkaan porvarillinen tasavalta ole muuta kuin koneisto, jonka avulla porvaristo sortaa työväenluokkaa, kourallinen kapitalisteja sortaa työtätekeviä joukkoja¹⁶⁶. Niistä vallankumousmiehistä, niistä marxilaisista, jotka huutavat nyt diktatuuria vastaan ja demokratian puolesta, ei ole yksikään sellainen, joka ei vannoi ja vakuuttaisi työläisille tunnustavansa tämän sosialismin perustotuuden; mutta nyt, kun vallankumouksellisen proletariaatin keskuudessa syntyy kuohuntaa ja liikettä, minkä tarkoituksena on tämän sortokoneiston murskaaminen ja proletariaatin diktatuurin pystyttäminen, nämä sosialismin kavaltajat kuvaavat asianlaidan sellaiseksi, että porvaristo on muka lahjoittanut työtätekeville

„puhtaan demokratian”, että porvaristo on muka luopunut vastarinnasta ja on valmis alistumaan työtätekevän enemmistön tahtoon ja ettei muka demokraattisessa tasavallassa ole eikä ole ollutkaan mitään valtiokoneistoa, jonka avulla pääoma lannistaisi työn.

5. Pariisin Kommuuni, jota kaikki, jotka haluavat lukeutua sosialisteiksi, kunnioittavat puheissaan, koska tietävät työläisjoukkojen palavan ja vilpittömän myötätunnon olevan sen puolella, osoitti erikoisen havainnollisesti sellaisten instituutioiden historiallisen ehdollisuuden ja rajallisen arvon kuin ovat porvarillinen parlamentarismi ja porvarillinen demokratia, jotka merkitsevät mitä suurinta edistystä verrattuna keskiaikaan, mutta kaipaavat pakostakin perinpohjaista muutosta proletaarisen vallankumouksen kaudella. Nimenomaan Marx, joka arvioi Kommuunin historiallisen merkityksen paremmin kuin kukaan muu, osoitti sitä analysoidessaan porvarillisen demokratian ja porvarillisen parlamentarismen riistoluonteen, kun sorretuille luokille myönnetään oikeus ratkaista kerran muutamassa vuodessa, kuka omistavien luokkien jäsen tulee „edustamaan ja sortamaan” (ver- und zertreten) kansaa parlamentissa ¹⁶⁷. Juuri nyt, kun neuvostoliike, leviten kaikkialle maailmaan, jatkaa kaikkien nähden Kommuunin asiaa, sosialismin kavaltajat unohtavat Pariisin Kommuunin antaman konkreettisen kokemuksen ja konkreettiset opetukset ja hokevat vanhoja porvarillisia loruja „yleensä demokratiasta”. Kommuuni ei ollut parlamentaarinen laitos.

6. Kommuunin merkitys on edelleen siinä, että se yritti murskata, hajottaa porvarillisen valtiokoneiston, virkamies-, oikeus-, sotilas-, poliisikoneiston perustuksiaan myöten ja vaihtaa sen työläisten itsehallinnolliseen joukkojärjestykseen, joka ei tuntenut vallan jakoa lainsäädännölliseen ja toimeenpanevaan. Kaikki nykyiset porvarillis-demokraattiset tasavallat, muun muassa Saksan porvarillis-demokraattinen tasavalta, jota sosialismin kavaltajat sanovat totuutta pilkaten proletaariseksi, säilyttävät tämän valtiokoneiston. Tämä todistaa siis jälleen täysin kouraantuntuvasti, että huutamalla „yleensä demokratian” puolesta puolustetaan todellisuudessa porvaristoa ja sen riistoetuoikeuksia.

7. Näytteeksi „puhtaan demokratian” vaatimuksista voidaan ottaa „kokoontumisvapaus”. Jokainen luokkatietoinen työläinen, joka ei ole luopunut luokastaan, käsittää heti, että

olisi järjetöntä luvata riistäjille kokoontumisvapaus siksi aikaa ja siinä tilanteessa, kun riistäjät tekevät kukistumisen estämiseksi vastarintaa ja puolustavat erioikeuksiaan. Silloin kun porvaristo oli vallankumouksellinen, se ei myöntänyt enempää Englannissa vuonna 1649 kuin Ranskassakaan vuonna 1793 „kokoontumisvapautta” monarkisteille eikä aatelisille, jotka kutsuivat maahan ulkolaisia joukkoja ja „kokoontuivat” järjestääkseen restauraatioyrityksiä. Kun nykyinen, ajat sitten taantumukseksi muuttunut porvaristo vaatii proletariaattia takaamaan edeltä käsin riistäjille „kokoontumisvapauden” riippumatta siitä, millä tavalla kapitalistit tulevat vastustamaan pakko- luovutustaan, niin työläiset saattavat vain nauraa porvariston tekopyhyydelle.

Toisaalta työläiset tietävät hyvin, että demokraattisimmassakin porvarillisessa tasavallassa „kokoontumisvapaus” on pelkkää sanahelinää, sillä rikkailla on kaikki parhaat yleiset ja yksityiset rakennukset sekä riittävästi aikaa pitää kokouksia ja mahdollisuus suojella näitä porvarillisen valtakoneiston avulla. Kaupunkien ja maaseudun proletareilla ja pienviljelijöillä, t.s. väestön valtaenemmistöllä, ei ole enempää sitä kuin tätä tai muutakaan. Niin kauan kuin asianlaita on näin, „tasa-arvoisuus”, t.s. „puhdas demokratia”, on petosta. Todellisen tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi, todellisen työtätekevien demokratian voimaansaattamiseksi on otettava ensin riistäjiltä kaikki yleiset ja yksityisten omistajien ylelliset rakennukset, annettava ensin vapaata aikaa työtätekeville, tehtävä niin, että työtätekevien kokoontumisvapautta suojelisivat aseelliset työläiset eivätkä aatelispojat ja kapitalistiupseerit nöyryytettyine sotilaineen.

Kokoontumisvapaudesta ja tasa-arvoisuudesta voidaan työläisiä, työtätekeviä, köyhiä pilkkaamatta puhua vasta sitten, kun tällainen muutos on tapahtunut. Mutta tällaista muutosta ei voi suorittaa kukaan muu, paitsi työtätekevien etujoukko, proletariaatti, joka kukistaa riistäjät, porvariston.

8. „Painovapaus” on niin ikään „puhtaan demokratian” päätunnuksia. Ja taaskin työläiset tietävät ja kaikkien maiden sosialistit ovat miljoonia kertoja myöntäneet, että tämä vapaus on petosta, niin kauan kuin parhaat kirjapainot ja mitä suurimmat paperivarastot ovat kapitalistien hallussa

ja niin kauan, kuin lehdistö on pääoman vallan alainen, mikä ilmenee kaikkialla maailmassa sitä näkyvämmiin, sitä räikeämmin, sitä kyynillisemmin, mitä korkeammalle on kehittynyt demokratismi ja tasavaltainen järjestelmä, kuten on laita esim. Amerikassa. Todellisen tasa-arvoisuuden ja todellisen demokratian hankkimiseksi työtätekeville, työläisille ja talonpojille on ensin riistettävä pääomalta mahdollisuudet kirjailijoiden palkkaamiseen, kustantamojen ostamiseen ja lehdistön lahjomiseen, ja tämä vaatii pääoman ikeen karistamista, riistäjien kukistamista ja niiden vastarinnan murtamista. „Vapaudeksi” kapitalistit ovat aina sanoneet rikkaiden saalistamisvapautta ja työläisten vapautta kuolla nälkään. Painovapaudeksi kapitalistit sanovat rikkaiden vapautta lahjoa lehdistöä, vapautta käyttää rikkauksiaan niin sanotun yleisen mielipiteen muokkaamiseen ja väärentämiseen. Taaskin „puhtaan demokratian” puolustajat osoittautuvat todellisuudessa puolustavan mitä katalinta ja ostettavissa olevaa järjestelmää, jonka avulla pohatat pitävät määräysvallassaan joukkojen valistamisen välineitä, he osoittautuvat kansan pettäjiksi, jotka hyvältä kuulostavalla, korealla ja läpeensä valheellisella sanahelinällä kääntävät sen huomion pois konkreettisesta historiallisesta tehtävästä, lehdistön vapauttamisesta pääoman ikeen alta. Todellisen vapauden ja tasa-arvoisuuden antaa järjestelmä, jota kommunistit rakentavat ja jossa ei tule olemaan mahdollisuutta rikastua toisen kustannuksella, ei tule olemaan objektiivista mahdollisuutta alistaa lehdistöä enempää välittömästi kuin välillisestikään rahan valtaan ja jossa ei tulla estämään ketään työtätekevää (tai työtätekevien ryhmää sen suuruudesta riippumatta) omaamasta eikä käyttämästä yhtäläistä oikeutta yhteisten kirjapainojen ja yhteisen paperin käyttöön.

9. Jo sodanedellinen XIX ja XX vuosisadan historia on osoittanut meille, mitä paljonpuhuttu „puhdas demokratia” on todellisuudessa kapitalismin vallitessa. Marxilaiset ovat aina sanoneet, että mitä kehittyneempää, „puhtaampaa” demokratia on, sitä peittelemättömämmäksi, kiivaammaksi ja armottomammaksi muodostuu luokkataistelu, sitä „puhtaampana” esiintyy pääoman puristus ja porvariston diktatuuri. Dreyfusin juttu tasavaltaisessa Ranskassa, lakkolaisten verinen nujertaminen kapitalistien palkkaamien ja aseistamien joukkojen avulla vapaassa ja

demokraattisessa Amerikassa — kaikki tämä ja tuhannet muut samanlaiset tosiasiat paljastavat totuuden, jota porvaristo yrittää turhaan peitellä, nimittäin sen, että demokraattisimmissakin tasavalloissa vallitsee itse asiassa porvariston terrori ja diktatuuri, mikä käy ilmi joka kerta, kun riistäjistä alkaa tuntua, että pääoman valta horjuu.

10. Vuosien 1914—1918 imperialistinen sota paljasti lopullisesti jopa takapajuisillekin työläisille sen, että vapaimmissakin tasavalloissa porvarillinen demokratia on luonteeltaan todellista porvariston diktatuuria. Saksalaisen ja englantilaisen miljonääri- tai miljardööriryhmän rikastumisen vuoksi surmattiin kymmeniä miljoonia ihmisiä ja vapaimmissakin tasavalloissa pystytettiin porvariston sotilasdiktatuuri. Tämä sotilasdiktatuuri on jatkunut Saksan nujertamisenkin jälkeen Ententen maissa. Ennen kaikkea juuri sota avasi työtätekevien silmät näkemään, riisti valheen kukkasen porvarillisen demokratian yltä ja paljasti kansalle sodanaikaisen ja sotaan perustuvan keinottelun ja saalistuksen koko syvyydessään. Porvaristo kävi tätä sotaa „vapauden ja tasa-arvoisuuden” nimissä ja sotatarvikehankkijat kasasivat „vapauden ja tasa-arvoisuuden” nimissä ennen näkemättömiä rikkauksia. Bernin keltainen Internationale ei voi ponnistuksistaan huolimatta salata millään joukoilta porvarillisen vapauden, porvarillisen tasa-arvoisuuden, porvarillisen demokratian nyt lopullisesti paljastunutta riistoluonnetta.

11. Imperialistisen Saksan tappion antaman täydellisen tasavaltalaisen vapauden ensimmäiset kuukaudet Euroopan mantereen kehittyneimmässä kapitalistisessa maassa, Saksassa, paljastivat oitis Saksan työläisille ja koko maailmalle, mitä on porvarillinen demokraattinen tasavalta todelliselta luokkaolemukseltaan. Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin murha on tärkeideltään maailmanhistoriallinen tapahtuma, ei ainoastaan siksi, että tosiproletaarisen, Kommunistisen Internationalen kaksi parasta toimihenkilöä ja johtajaa menetti traagillisesti henkensä, vaan myös siksi, että Euroopan kehittyneimmälle — voidaan sanoa liioittelematta: maailman kehittyneimmälle — valtiolle paljastui lopullisesti sen luokkaolemus. Jos kerran sosialipatrioottien ollessa hallituksessa upseerit ja kapitalistit saattoivat rangaistuksetta murhata vangitut, t.s. valtiollan vartioimat henkilöt, niin demokraattinen tasavalta,

jossa sellainen teko oli mahdollinen, on porvariston diktatuuria. Ne, jotka ilmaisevat suuttumuksensa Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin murhan johdosta käsitämättä kuitenkaan tätä totuutta, osoittavat siten olevansa joko tylsäjärkisiä tai teeskentelijöitä. Eräässä maailman vapaimmassa ja kehittyneimmässä tasavallassa, Saksan tasavallassa, „vapaus” on vapautta murhata rangaistuksetta proletariaatin vangittuja johtajia. Ja toisin ei voi olla, niin kauan kuin kapitalismi on olemassa, sillä demokrasmin laajeneminen ei lievennä, vaan kärjistää luokkataistelua, jonka sodan kaikki tulokset ja vaikutukset ja seuraukset ovat saattaneet kiehumapisteeseen.

Kaikkialla sivistyneessä maailmassa karkotetaan nyt bolshevikkeja, heitä vainotaan, heitä teljetään vankiloihin, kuten esimerkiksi eräässä vapaimmassa porvarillisessa tasavallassa, Sveitsissä, bolshevikkipogromit Amerikassa j.n.e. „Yleensä demokratian” ja „puhtaan demokratian” kannalta on suorastaan hassua, että kehittyneet, sivistyneet, demokraattiset, hampaisiin asti aseistautuneet maat pelkäävät, kun siellä on muutamia kymmeniä ihmisiä takapajuiselta, nälkää näkevältä, hävityksen valtaan saatetulta Venäjältä, jota kymmenissä miljoonissa porvarillisissa lehdistä sanotaan barbaariseksi, rikolliseksi j.n.e. Selvää on, että sellainen yhteiskuntajärjestys, joka voi synnyttää moista huutavaa ristiriitaisuutta, on todellisuudessa porvariston diktatuuria.

12. Asianlaidan ollessa näin proletariaatin diktatuuri ei ole ainoastaan täysin oikeutettua riistäjien kukistamis- ja niiden vastarinnan murtamiskeinona, vaan se on myös ehdottoman tarpeellinen kaikille työväenjoukoille ainoana suojana porvariston diktatuurilta, joka johti sotaan ja valmistelee uusia sotia.

Pääasia, jota sosialistit eivät käsitä ja josta johtuu heidän teoreettinen lyhytnäköisyytensä, heidän joutumisensa porvarillisten ennakkoluulojen vangiksi ja heidän poliittinen petturuutensa proletariaattia kohtaan, on se, että kapitalistisessa yhteiskunnassa sen olemukseen kuuluvan luokkataistelun kärjistyessä vähänkin tuntuvammin ei voida päätyä mihinkään keskiväliin, muuhun kuin joko porvariston tai proletariaatin diktatuuriin. Kaikenlainen haaveilu jostakin kolmannesta mahdollisuudesta on pikkuporvarin taantumuksellista haihattelua. Sitä todistaa myös kokemus, jonka

on antanut alun toista vuosisataa jatkunut porvarillisen demokratian ja työväenliikkeen kehittyminen kaikissa edistyneimmissä maissa, ja varsinkin viiden viime vuoden kokemus. Siitä puhuu myös koko poliittinen taloustiede, koko marxilaisuuden sisältö, joka selittää, että porvariston diktatuuri tavaratalouden aikana on taloudellisesti kiertämätöntä ja ettei porvariston tilalle voi astua mikään muu kuin kapitalismin oman kehityksen kehittämä, kartuttama, yhdistämä ja lujittama luokka, nimittäin proletaarien luokka

13. Sosialistien toinen teoreettinen ja poliittinen virhe on se, ettei käsitetä, että demokratian muodot ovat vuosituhansien kuluessa aina sen muinaisista itumuodoista alkaen välttämättä vaihtuneet toisiin, sitä mukaa kuin tietyn vallassaolleen luokan tilalle on tullut toinen luokka. Muinaisen Kreikan tasavalloissa, keskiajan kaupungeissa ja kehittyneimmissä kapitalistisissa valtioissa demokratia on muodoltaan erilaista ja käytöltään eri tasoa. Mitä suurinta typeryyttä olisi luulla, että ihmiskunnan historian syvällisin vallankumous, vallan siirtyminen ensimmäisen kerran maailmassa riistäjävähemmistöltä riistetylle enemmistölle voisi tapahtua vanhan, porvarillisen, parlamentaarisen demokratian vanhoissa puitteissa, että se voisi tapahtua ilman äkkikäännteitä, luomatta demokratian uusia muotoja, uusia laitoksia, joissa olennoituvat sen soveltamisen uudet edellytykset j.n.e.

14. Proletariaatin diktatuuri muistuttaa muiden luokkien diktatuuria sikäli, että se niin kuin muukin diktatuuri johdetaan välttämättömyydestä lannistaa väkivalloin poliittisen herruutensa menettävän luokan vastarinta. Proletariaatin diktatuuri eroaa perinpohjin muiden luokkien diktatuurista — keskiajan feodaalien diktatuurista, kaikkien kapitalististen sivistysmaiden porvariston diktatuurista — siinä, että feodaalien ja porvariston diktatuuri oli väestön valtaenemmistön, nimittäin työätekevän väestön, vastustuksen väkivaltaista lannistamista. Sitä vastoin proletariaatin diktatuuri on riistäjien, t.s. väestön mitättömänä vähemmistönä olevien tilanherrojen ja kapitalistien vastustuksen väkivaltaista lannistamista.

Tästä vuorostaan johtuu, että proletariaatin diktatuurin väistämättömänä seurauksena ei ainoastaan ole demokratian muotojen ja laitosten muuttuminen yleensä, vaan niiden muuttuminen nimenomaan siten, että kapitalismin sor-

tamat, työtätekevät luokat saavat todella nauttia demokratiaa laajemmalti kuin koskaan ennen maailmassa.

Ja todellakin, proletariaatin diktatuuri siinä muodossa, joka on jo todellisuudessa muodostunut, t.s. Neuvostovalta Venäjällä, Räte-System * Saksassa, Shop Stewards Committeees ja muut samantapaiset neuvostolaitokset muissa maissa, kaikki nämä merkitsevät ja tarjoavat juuri työtätekeville luokille, t.s. väestön valtaenemmistölle, sellaista reaalista mahdollisuutta käyttää demokraattisia oikeuksia ja vapauksia, jollaista ei ole ollut koskaan, ei lähimainkaan, parhaimmissakaan ja demokraattisimmissakaan porvarillisissa tasavalloissa.

Neuvostovallan olemuksena on se, että koko valtiovallan, koko valtiokoneiston pysyvänä ja ainoana perustana on nimenomaan niiden luokkien joukko-organisaatio, joita kapitalismi sortii, t.s. työläisten ja puoliproletaarien (talonpoikien, jotka eivät riistä vierasta työtä ja turvautuvat alin omaa vaikkapa vain osittaisesti työvoimansa myyntiin). Nimenomaan ne joukot, jotka demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa on itse asiassa tuhansin eri keinoin ja konstein estetty osallistumasta valtiolliseen elämään ja käyttämästä demokraattisia oikeuksia ja vapauksia, vaikka ne lain mukaan ovatkin oikeuksiltaan tasa-arvoisia, vedetään nyt pysyvästi ja välttämättömästi ja lisäksi päätösvaltaisina mukaan osallistumaan valtion demokraattiseen hallintaan.

15. Sukupuolesta, uskontunnuksesta, rodusta, kansallisuudesta riippumattoman kansalaisten tasa-arvoisuuden, jota porvarillinen demokratia on lupailut aina ja kaikkialla, mutta jota se ei ole saattanut eikä ole kapitalismin herruuden vuoksi voinutkaan saattaa voimaan, Neuvostovalta eli proletariaatin diktatuuri saattaa voimaan heti ja täydellisesti, koska sen pystyy tekemään vain työläisten valta, työläisten, joille ei ole etua tuotantovälineiden yksityisomistuksesta eikä taistelusta niiden jakamiseksi ja uudestaan jakamiseksi.

16. Entinen, t.s. porvarillinen, demokratia ja parlamentarismi oli järjestetty sellaiseksi, että ennen kaikkea juuri työtätekevät joukot pysytettiin erillään hallintokoneistosta.

* — neuvostojärjestelmä. *Toim.*

Sitä vastoin Neuvostovalta, t.s. proletariaatin diktatuuri, on rakennettu niin, että työtätekevät joukot saataisiin tähänastista lähemmäksi hallintokoneistoa. Samaa tarkoitusta palvelee lainsäädännöllisen ja toimeenpanevan vallan yhdistäminen toisiinsa neuvostovaltiolaitoksessa ja alueellisten vaalipiirien korvaaminen tuotannollisilla yksiköillä, jollaisia ovat tehtaat, tuotantolaitokset.

17. Sotaväki on ollut sortokoneistona monarkian aikana sekä muulloinkin. Se on pysynyt sinä myös kaikissa porvarillisissa, demokraattisimmissakin tasavalloissa. Vain Neuvostovalta nimenomaan kapitalismin sortamien luokkien vakinaisena valtiolaitoksena pystyy irrottamaan sotaväen porvarillisen päällikkökunnan alaisuudesta ja todella yhdistämään proletariaatin sotaväkeen, todella aseistamaan proletariaatin ja riisumaan porvariston aseista, jota ilman sosialismin voitto on mahdoton.

18. Neuvostovaltiolaitos on muodostettu sitä johtotehtävää vastaavaksi, mikä proletariaatilla on kapitalismin eniten keskittämänä ja valistamana luokkana. Sorrettujen luokkien kaikkien vallankumousten ja kaikkien liikkeiden kokemus, koko kansainvälisen sosialistisen liikkeen kokemus opettaa meille, että vain proletariaatti voi yhdistää ja johtaa riistetyin työtätekevän väestön hajanaisia ja takapajuisia kerroksia.

19. Vain neuvostovaltiolaitos voi todella heti särkeä ja murskata lopullisesti vanhan, t.s. porvarillisen, virkamies- ja oikeudenkäyttökoneiston, joka on säilynyt ja jonka on täytynyt välttämättömästi säilyä kapitalismin aikana demokraattisimmissakin tasavalloissa, koska se on tosiasiaa eniten estänyt saattamasta voimaan demokratiaa työläisten ja työtätekevien kohdalta. Pariisin Kommuuni otti tässä suhteessa ensimmäisen maailmanhistoriallisen askeleen ja Neuvostovalta toisen.

20. Kaikki sosialistit, muun muassa ja ennen kaikkea Marx, asettivat tavoitteekseen valtiovallan hävittämisen. Todellinen demokratia, t.s. tasa-arvoisuus ja vapaus, on mahdotonta, jollei tätä tavoitetta saavuteta. Ja tähän tavoitteeseen johtaa käytännöllisesti katsoen vain neuvostodemokratia eli proletaarinen demokratia, sillä vetämällä työtätekevien joukkojärjestöt pysyvästi ja ehdottomasti mukaan osallistumaan valtion hallintaan se alkaa oitis valmistella kaikkinaisen valtion lopullista kuolemista.

21. Berniin kokoontuneiden sosialistien täydellinen vararikko, se, etteivät he lainkaan ymmärrä uutta, t.s. proletariaarista demokratiaa, käy ilmi varsinkin seuraavasta. Helmikuun 10 p:nä 1919 Branting julisti keltaisen Internationalen kansainvälisen Bernin konferenssin päättyneeksi. Helmikuun 11 p:nä 1919 Berliinissä sen osanottajien lehdessä „Die Freiheit” julkaistiin „riippumattomien” puolueen vetoamus proletariaatille. Tässä vetoamuksessa myönnetään Scheidemannin hallitus luonteeltaan porvarilliseksi, sitä moititaan halukkaaksi hajottamaan Neuvostot, joista käytetään nimitystä Träger und Schützer der Revolution — vallankumouksen kannattajat ja suojaajat — ja ehdotetaan Neuvostot legalisoitaviksi, annettavaksi niille valtiollisia oikeuksia, oikeus estää kansalliskokouksen päätösten toimeenpano ja jättää asia koko kansan ratkaistavaksi äänestyksellä.

Moinen ehdotus merkitsee niiden teoreetikkojen täydellistä aatteellista romahdusta, jotka puoltavat demokratiaa eivätkä ole selvillä sen porvarillisesta luonteesta. Tämä naurettava yritys kytkeä neuvostojärjestelmä, t.s. proletariaatin diktatuuri, kansalliskokoukseen, t.s. porvariston diktatuuriin, paljastaa täydellisesti niin keltaisten sosialistien ja sosialidemokraattien ajattelun kurjuuden kuin myös heidän pikkuporvarillisen poliittisen taantumuksellisuutensa sekä ne pelkurimaiset myönnytykset, joita he tekevät uuden, proletariaarisen demokratian hillittömästi kasvavalle voimalle.

22. Tuomitessaan bolshevismin Bernin keltaisen Internationalen enemmistö, joka ei rohjennut virallisesti äänestää vastaavanlaisen päätöslauselman puolesta, koska pelkäsi työväenjoukkoja, menetteli luokkakannalta katsoen oikein. Juuri tämä enemmistö on täysin solidaarinen Venäjän menshevikkien ja sosialistivallankumouksellisten sekä Saksan Scheidemannien kanssa. Venäläiset menshevikit ja sosialistivallankumoukselliset, jotka valittelevat joutuneensa bolshevikkien vainoamiksi, yrittävät salata sen tosiasian, että syynä noihin vainoamisiin on menshevikkien ja sosialistivallankumouksellisten osallistuminen kansalaissotaan porvariston puolella proletariaattia vastaan. Samoin Saksassa Scheidemannit ja heidän puolueensa ovat jo todistaneet olevansa kansalaissodassa porvariston puolella työläisiä vastaan.

Siitä syystä on varsin luonnollista, että Bernin keltaisen Internationalen osanottajista enemmistö kannatti

bolshevikkien tuomitsemista. Se ei ollut mitään „puhtaan demokratian” puolustamista, vaan sellaisten miesten itsepuolustusta, jotka tietävät ja tuntevat olevansa kansalais-sodassa porvariston puolella proletariaattia vastaan.

Siksipä, luokkakannalta katsoen, keltaisen Internationa-len enemmistön päätöstä ei voidakaan olla pitämättä oikeana. Proletariaatin tulee pelkäämättä katsoa totuutta suoraan silmiin ja tehdä tämän perusteella kaikki poliittiset johtopäätöksensä.

Toverit! Mieleni tekisi lisätä vielä yhtä ja toista viimeisiin kahteen kohtaan. Luulen, että toverit, jotka tulevat selostamaan meille Bernin konferenssia, kertovat meille tästä hieman tarkemmin.

Bernin konferenssissa ei mainittu koko aikana sanallakaan Neuvostovallan merkityksestä. Tätä kysymystä olemme käsitelleet Venäjällä jo parisen vuotta. Jo huhtikuussa 1917 asetimme puoluekonferenssissamme sekä teorian että politiikan kannalta kysymyksen: „Mitä on Neuvostovalta, mikä on sen olemus, mikä on sen historiallinen merkitys?” Olemme käsitelleet tätä kysymystä jo miltei kaksi vuotta ja hyväksyneet puolueemme edustajakokouksessa sen johdosta päätöslauselman¹⁶⁸.

Berliiniläinen „Freiheit” julkaisi helmikuun 11 p:nä Saksan proletariaatille osoitetun vetoamuksen, jonka ovat allekirjoittaneet, paitsi Saksan riippumattomien sosialidemokraattien johtomiehet, myös kaikki riippumattomien ryhmän jäsenet. Elokuussa 1918 näiden riippumattomien huomattavin teoretikko Kautsky kirjoitti kirjassaan „Proletariaatin diktatuuri”, että hän puoltaa demokratiaa ja neuvostolimiä, mutta Neuvostojen tulisi olla vain taloudellisia järjestöjä eikä niitä suinkaan pitäisi hyväksyä valtiollisina järjestöinä. Kautsky toistaa samaa „Freiheitissä” marraskuun 11 ja tammikuun 12 p:n numerossa. Helmikuun 9 p:nä ilmestyi Rudolf Hilferdingin artikkeli. Häntä pidetään niin ikään yhtenä huomattavimpana ja arvovaltaisimpana II Internationaalen teoretikkona. Hän kehottaa yhdistämään neuvostojärjestelmän kansalliskokoukseen juridisesti, valtiollisen lainsäädännön tietä. Tämä tapahtui helmikuun 9 p:nä. 11 p:nä koko riippumattomien puolue hyväksyi tämän ehdotuksen ja se julkaistiin vetoamuksen muodossa.

Vaikka kansalliskokous on jo olemassa, vaikka „puhdas demokratia” onkin jo ruumiillistunutta todellisuutta ja

vaikka riippumattomien sosialidemokraattien huomattavimmat teoreetikot ovat julistaneet, että neuvostojärjestöt eivät saa olla valtiollisia järjestöjä, kaikesta tästä huolimatta — horjutaan jälleen! Tämä todistaa, ettei näillä herroilla todellakaan ole mitään käsitystä uudesta liikkeestä eikä sen taistelun edellytyksistä. Mutta tämä todistaa vielä muuta-kin, nimittäin sitä, että tällaiseen horjuntaan täytyy olla aihetta, syitä! Kun meille kaikkien näiden tapahtumien jälkeen, sen jälkeen, kun Venäjällä on jatkunut voittoisa vallankumous miltei kaksi vuotta, tarjotaan sellaisia kuin Bernin konferenssin hyväksymiä päätöslausemia, joissa ei sanota mitään Neuvostoista eikä niiden merkityksestä, samalla kun konferenssissa yksikään edustaja ei sanonut yhdessäkään puheessaan tästä asiasta halaistua sanaa, niin meillä on täysi oikeus vakuuttaa, että kaikki nuo herrat ovat meidän kohdaltamme kuolleet niin sosialisteina kuin teoreetikoinakin.

Mutta käytännöllisesti, politiikan kannalta katsoen tämä todistaa, toverit, sitä, että joukkojen keskuudessa on suurta edistystä, koskapa nämä riippumattomat, jotka aikaisemmin olivat sekä teoriassa että periaatteessa näiden valtiolisten järjestöjen vastustajia, yhtäkkiä ehdottavat sellaista typeryyttä kuin kansalliskokouksen ja neuvostojärjestelmän, t.s. porvariston diktatuurin ja proletariaatin diktatuurin, „rauhanomaista” yhdistämistä. Näemme, kuinka he kaikki ovat kärsineet vararikon niin sosialismin kuin teoriainkin mielessä ja kuinka valtava muutos on tapahtumassa joukkojen keskuudessa. Saksan proletariaatin jälkeenjääneimmät joukot ovat siirtymässä meidän kannallemme, ne ovat siirtyneet meidän kannallemme! Saksan sosialidemokraattien Riippumattoman puolueen, Bernin konferenssin parhaimmiston, merkitys on siis teorian ja sosialismin kannalta yhtä kuin nolla; mutta eräänlaista merkitystä sillä on oleva edelleenkin ja tuo merkitys on siinä, että nämä horjuvat ainekset osoittavat meille proletariaatin jälkeenjääneimmän osan mielialan. Siinä onkin nähdäkseni tämän konferenssin mitä suurin historiallinen merkitys. Jotain samantapaista olemme kokeneet omassakin vallankumouksessamme. Menshevikkimme ovat kulkeneet miltei täsmälleen samanlaisen kehitystien kuin riippumattomien teoreetikot Saksassa. Alussa, kun heillä oli enemmistö Neuvostoissa, he puolsivat Neuvostoja. Silloin ei muuta kuultukaan kuin „Eläköön

Neuvostot!”, „Neuvostojen puolesta!”, „Neuvostot ovat vallankumouksellista demokratiaa!”. Kun sitten me bolshevikit pääsimme enemmistöksi Neuvostoissa, niin nuotti laulussa muuttui: Neuvostoja ei tarvita Perustavan kokouksen rinnalla; ja monenlaiset menshevikkiteoreetikot tekivät miltei samanlaisia ehdotuksia, sellaisia kuin että neuvostojärjestelmä olisi yhdistettävä Perustavaan kokoukseen ja Neuvostot kytkettävä valtiolaitokseen. Tämä osoittaa vielä kerran, että proletaarisen vallankumouksen yleinen kulku on samanlaista kaikkialla maailmassa. Ensin muodostuvat alkuvoimaisesti Neuvostot, sitten ne leviävät ja laajenevat, edelleen herää käytännössä kysymys: Neuvostotko vai Kansalliskokous eli Perustava kokous elikkä porvarillinen parlamentarismi; johtomiesten keskuudessa syntyy täydellinen hämminki, ja vihdoin — proletaarinen vallankumous. Mutta arvelen, että vallankumouksen jatkuttua miltei kaksi vuotta me emme saa asettaa kysymystä näin, vaan meidän on tehtävä konkreettisia päätöksiä, sillä neuvostojärjestelmän leviäminen on meidän ja varsinkin useimpien Länsi-Euroopan maiden osalta mitä tärkein tehtävä.

Haluaisin esittää tässä vain yhden menshevikkien päätöslauselman. Pyysin тов. Obolenskia kääntämään sen saksaksi. Hän lupasi minulle sen tehdä, mutta valitettavasti häntä ei ole täällä. Yritän esittää sen muistista, koska minulla ei ole käsillä tämän päätöslauselman täydellistä tekstiä.

Ulkomaalaisen, joka ei ole kuullut mitään bolshevismista, on perin vaikea muodostaa omaa mielipidettä meidän kiistakysymyksistämme. Menshevikit kiistävät kaiken, mistä bolshevikit pitävät kiinni, ja päinvastoin. Taistelua käytessä ei tietysti voi muutoin ollakaan, ja juuri sen vuoksi on hyvin tähdellistä, että menshevikkipuolueen viime konferenssissa joulukuussa 1918 hyväksyttiin pitkä, yksityiskohmainen päätöslauselma, joka julkaistiin kokonaisuudessaan menshevikkien „Gazeta Petshatnikov” lehdessä¹⁶⁹. Tässä päätöslauselmassaan menshevikit itse selostavat lyhyesti luokkataistelun ja kansalaissodan historiaa. Päätöslauselmassa sanotaan heidän tuomitsevan ne puolueensa ryhmät, jotka ovat liittoutuneet omistavien luokkien kanssa Uralilla, etelä-Venäjällä, Krimillä ja Gruusiassa, ja luetellaan kaikki nämä alueet. Ne menshevikkien puolue ryhmät, jotka ovat liitossa omistavien luokkien kanssa vastustaneet Neuvosto-

valtaa, tuomitaan nyt päätöslauselmassa, ja viimeisessä pykälässä tuomitaan nekin, jotka ovat siirtyneet kommunistien puolelle. Täten siis menshevikkien on pakko myöntää, ettei heidän puolueessaan ole yksimielisyyttä ja että he ovat joko porvariston puolella tai proletariaatin puolella. Suurin osa menshevikeistä on siirtynyt porvariston puolelle ja taistellut kansalais sodan aikana meitä vastaan. Tietysti me vainoamme menshevikkejä, jopa amummekin heitä silloin, kun he meitä vastaan käydyssä sodassa taistelevat Punaista Armeijaamme vastaan ja ampuvat punapäälliköitämme. Olemme vastanneet porvariston sotaan proletariaatin sodalla, muuta ulospääsyä ei ole. Kaikki se on siis politiikan kannalta katsottuna vain menshevikkien ulkokultaisuutta. Historiallisesti on käsittämätöntä, kuinka henkilöt, joita ei ole julistettu virallisesti mielettömiksi, saattoivat Bernin konferenssissa puhua menshevikkien ja eserrien valtuuttamina bolshevikkien taistelusta heitä vastaan ja olla vaiti omasta taistelustaan, jota he käyvät liitossa porvariston kanssa proletariaattia vastaan.

Kaikki he esiintyvät kiihkeästi meitä vastaan, koska me vainoamme heitä. Se on totta. Mutta he eivät sano halaistua sanaa siitä, minkälaista on ollut heidän osuutensa kansalais sodassa! Luulen, että minun pitää antaa pöytäkirjaa varten päätöslauselman koko teksti, ja pyydän ulkolaisia tovereita kiinnittämään huomiota tähän päätöslauselmaan, sillä se on historiallinen asiakirja, jossa kysymys asetetaan oikein ja joka on parasta aineistoa Venäjän „sosialististen” suuntausten keskinäisen kiistan arvostamista varten. Proletariaatin ja porvariston välillä on vielä väestöluokka, joka kallistelee puoleen ja toiseen; niin on ollut aina ja kaikissa vallankumouksissa, eikä kapitalistisessa yhteiskunnassa, missä proletariaatti ja porvaristo muodostavat kaksi eri vihollisleiriä, voi kerta kaikkiaan olla olematta niiden välillä välikerroksia. Näiden horjuvien ainesten olemassaolo on historiallisesti väistämätöntä ja näitä aineksia, jotka eivät itsekään tiedä, kenen puolella ne taistelevat huomenna, tulee valitettavasti olemaan vielä melko kauan.

Tahtoisin tehdä sellaisen käytännöllisen esityksen, että hyväksyttäisiin päätöslauselma, jossa tähdennettäisiin erikoisesti kolmea seikkaa.

Ensiksi: länsieurooppalaisten toverien tärkeimpiä tehtäviä on selittää joukoille neuvostojärjestelmän merkitystä,

tärkeyttä ja välttämättömyyttä. Tästä kysymyksestä ei tunnu olevan riittävän selvää käsitystä. Jos kohta Kautsky ja Hilferding ovatkin kärsineet vararikon teoreetikkoina, niin kuitenkin „Freiheitin” viime artikkelit todistavat sitä, että he ilmentävät oikein Saksan proletariaatin jälkeenjääneimän osan mielialoja. Meilläkin on käynyt samoin: Venäjän vallankumouksen ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana keskusteltiin hyvin paljon neuvostojärjestelmästä eikä työläisille ollut selvää, mitä uusi järjestelmä on ja voidaanko Neuvostoista luoda valtiokoneisto. Kuljimme vallankumouksessamme eteenpäin käytännön emmekä teorian tietä. Esimerkiksi Perustavaa kokousta koskevaa kysymystä emme aikaisemmin asettaneet teoriassa emmekä sanoneet, että emme hyväksy Perustavaa kokousta. Vasta myöhemmin, kun neuvostojärjestöt olivat levinneet ympäri maata ja vallanneet valtiovallan, vasta silloin päätimme hajottaa Perustavan kokouksen. Nyt huomaamme, että Unkarissa ja Sveitsissä tilanne on paljon kärkevämpi. Se on toisaalta varsin hyvä: se pitää meitä siinä varmassa uskossa, että Länsi-Euroopan maissa vallankumous edistyy nopeammin ja tuo meille suuria voittoja. Mutta toisaalta siinä piilee tietty vaara, nimittäin se, että taistelu kehittyy niin nopeasti, ettei työväenluokan tietoisuus ehdi kehittyä yhtä nopeasti. Suuret joukot Saksan poliittisesti valistuneita työläisiä eivät ole vielä nytkään selvillä neuvostojärjestelmän merkityksestä, sillä niitä on kasvatettu parlamentarismien ja porvarillisten ennakkoluulojen ilmapiirissä.

Toiseksi: neuvostojärjestelmän leviämisestä. Kun kulemme, miten nopeaa on Neuvosto-aatteen leviäminen Saksassa ja jopa Englannissakin, niin se on meistä mitä tärkein todiste siitä, että proletariaatin vallankumous voittaa. Tämän edistymistä voidaan pidättää vain lyhyen ajan. Toista on, kun toverit Albert ja Platten sanovat meille, että heillä maaseudulla maatyöläisten ja pientalonpoikaiston keskuudessa ei ole juuri lainkaan Neuvostoja. Luin „Rote Fahnesta” artikkelin, jossa vastustettiin talonpoikain Neuvostoja, mutta puollettiin, ja aivan oikein, maatyöläisten ja maalaisköyhälistön Neuvostoja¹⁷⁰. Porvaristo ja sen lakeijat, kuten Scheidemann ja kumpp., ovat jo esittäneet ohjauseen: talonpoikaisneuvostot. Mutta me tarvitsemme vain maatyöläisten ja maalaisköyhälistön Neuvostoja. Toveri-

den Albertin ja Plattenin sekä muiden selostuksista huomaamme valitettavasti, että Unkaria lukuun ottamatta maaseudulla tehdään neuvostojärjestelmän levittämisen hyväksi kovin vähän. Tämä saattaa käytännössä olla vielä melko vaarallistakin Saksan proletariaatin voiton varmistamisen kannalta. Voittoa voidaan pitää varmana vasta silloin, kun järjestyneitä eivät ole vain kaupunkilaistyöläiset, vaan myös maalaisproletaarit, ja kun he lisäksi ovat järjestyneet toisin kuin aikaisemmin — ei ammattiyhdistyksiksi ja osuuskunniksi, vaan Neuvostoiksi. Meidän oli helpompi voittaa siksi, että lokakuussa 1917 olimme liitossa talonpoikaiston, koko talonpoikaiston kanssa. Siinä mielessä vallankumouksemme oli silloin porvarillinen. Proletaarisen hallituksemme ensimmäinen toimenpide oli se, että jo Kerenskin aikaiset talonpoikaistusneuvostojen ja -kokousten esittämät vanhat koko talonpoikaiston vaatimukset hyväksyttiin lailla, jonka hallituksemme säätö lokakuun 26 p:nä (vanhaa lukua) 1917, heti seuraavana päivänä vallankumouksen tapahduttua. Siinä oli meidän voimamme, juuri siksi meidän oli niin helppo saada valtava enemmistö puolellemme. Maaseudun osalta vallankumouksemme pysyi yhä porvarillisena, ja vasta myöhemmin, puolen vuoden kuluttua meidän täytyi aloittaa valtiolaitoksen puitteissa luokkataistelu maaseudulla, perustaa joka kylään köyhälistön, puoliproletaarien komiteoita ja kamppailla järjestelmällisesti maaseudun porvaristoa vastaan. Meillä se oli väistämätöntä Venäjän takapajuisuuden vuoksi. Länsi-Euroopassa asianlaita on toinen, jonka vuoksi meidän tulee korostaa, että neuvostojärjestelmän ulottaminen käsittämään vastaavanlaisessa, ehkäpä uudessa muodossa myös maaseudun väestöä on ehdottoman välttämätöntä.

Kolmanneksi: meidän on sanottava, että kommunistisen enemmistön saaminen Neuvostoihin on päätehtävänä kaikissa maissa, missä Neuvostovalta ei ole vielä voittanut. Tämä kysymys oli eilen esillä päätöslauselmavaliokunnassamme. Ehkä toiset toverit lausuvat vielä mielipiteensä asiasta, mutta minä haluaisin esittää hyväksyttäväksi nämä kolme pykälää erityisen päätöslauselman muodossa. Emme tietenkään pysty määräämään kehityksen tietä. Varsin luultavaa on, että monissa Länsi-Euroopan maissa vallankumous alkaa hyvin pian, mutta työväenluokan järjestyneenä osana, puolueena me pyrimme ja meidän tulee pyrkiä

saamaan enemmistö Neuvostoissa. Silloin voittomme on varma eikä mikään voima pysty asettamaan minkäänlaista estettä kommunistiselle vallankumoukselle. Muussa tapauksessa voitto ei tule olemaan niinkään helppo eikä muodostu pitkäaikaiseksi. Haluaisin siis esittää hyväksyttäväksi nämä kolme pykälää erikoisen päätöslauselman muodossa.

*Teesit julkaistiin maaliskuun 6 pnä 1919
„Pravda” lehden 51. n:ossa;
alustus julkaistiin ensi kerran v. 1920
saksan kielellä ja v. 1921 venäjän kielellä
Kommunistisen Internationalen
I kongressin pöytäkirjoja julkaistaessa*

*Julkaistaan: teesit „Pravda” lehden
tekstin mukaan;
alustus pöytäkirjojen venäjänkielisen
laitoksen tekstin mukaan, joka on
tarkistettu vertaamalla
saksankielisen laitoksen tekstiin*

3

PÄÄTÖSLAUSELMA
PORVARILLISTA DEMOKRATIAA JA PROLETARIAATIN
DIKTATUURIA KOSKEVIEN TEESIEN JOHDOSTA

Kyseisten teesien ja eri maiden edustajien selostusten perusteella Kommunistisen Internationalen kongressi julkilausuu, että kaikissa maissa, missä ei ole vielä Neuvostovaltaa, kommunististen puolueiden tärkein tehtävä on siinä, että

1) työväenluokan laajoille joukoille tehdään selväksi, mikä historiallinen merkitys on poliittisena ja historiallisena välttämättömyytenä uudella, proletaarisella demokraatialla, joka tulee pystyttää porvarillisen demokratian ja parlamentarismien tilalle;

2) levitetään ja järjestetään Neuvostoja kaikkien teollisuusalojen työläisten, armeijan sotilaiden ja meriväen keskuudessa sekä maatyöläisten ja talonpoikaisköyhälistön keskuudessa;

3) muodostetaan Neuvostoissa varma kommunistinen enemmistö.

„Pravda“ № 54,
maaliskuun 11 pnä 1919

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

4

PAÄTTÄJÄISPUHE
KONGRESSIN VIIMEISESSÄ ISTUNNOSSA
MAALISKUUN 6 pnä

Kun meidän onnistui kokoontua kaikista poliisihaitoista ja -vainosta huolimatta ja kun onnistuimme ilman oleellisia erimielisyyksiä tekemään lyhyessä ajassa tärkeitä päätöksiä kaikista nykyisen vallankumouskauden elintärkeistä kysymyksistä, niin tämä on sen ansiota, että koko maailman proletaarijoukot ovat asettaneet joukkoesiintymisillään päiväjärjestykseen nämä kysymykset ja alkaneet ratkoa niitä käytännössä.

Meidän on täytynyt täällä vain kirjata se, mitä joukot ovat jo saavuttaneet vallankumoustaistelussaan.

Ei ainoastaan Itä-Euroopan, vaan myös Länsi-Euroopan maissa, ei ainoastaan voitetuissa, vaan myös voittaneissa maissa, kuten esim. Englannissa, käy yhä laajemmaksi Neuvostoja kannattava liike, ja tämä liike ei ole mitään muuta kuin uuden, proletaarisen demokratian voimaansaattamiseen tähtäävää liikettä, se on mitä merkittävin askel eteenpäin kohti proletariaatin diktatuuria, kohti kommunismin täydellistä voittoa.

Riehkukoon vain koko maailman porvaristo, karkottakoon, heittäköön vankiloihin, vieläpä murhatkoonkin spartakisteja ja bolshevikkeja — siitä ei ole sille enää apua. Sellainen vain valistaa joukkoja, auttaa niitä vapautumaan vanhoista porvarillis-demokraattisista ennakkoluuloista ja karaisee niitä taistelussa. Proletaarisen vallankumouksen voitto on varma kaikkialla maailmassa. Kansainvälisen Neuvostotasavallan perustamisen hetki lähenee. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Julkaistu ensi kerran
v. 1920 saksan kielellä
ja v. 1921 venäjän kielellä
Kommunistisen Internationalen
I kongressin pöytäkirjoja julkaistaessa*

*Julkaistaan pöytäkirjojen venäjän-
kielisen tekstin mukaan, joka on
tarkistettu vertaamalla
saksankielisen laitoksen tekstiin*

SAAVUTETTUA JA KIRJATTUA

Vallankumouksessa on pysyvää vain se, minkä proletaariatien joukot ovat saavuttaneet. Kirjata kannattaa vain se, mikä on saavutettu todella pysyvästi.

III:n, Kommunistisen Internationalen perustaminen Moskovassa maaliskuun 2 p:nä 1919 oli sen kirjaamista, minkä ovat saavuttaneet venäläisten ja koko Venäjän proletaarijoukkojen ohella myös Saksan, Itävallan, Unkarin, Suomen, Sveitsin, sanalla sanoen kansainvälisen proletariaatin joukot.

Ja juuri siitä syystä III:n, Kommunistisen Internationalen perusta on luja.

Vielä neljä kuukautta sitten ei voitu sanoa, että Neuvostovalta, neuvostovaltiomuoto on kansainvälinen saavutus. Siinä oli jotakin sellaista, ja vieläpä oleellistakin, mikä koski kaikkia kapitalistimaita eikä vain Venäjää. Mutta silloin, ennen asian tarkistamista käytännössä, ei vielä voitu sanoa, mitä, kuinka syvällisiä ja kuinka tärkeitä muutoksia aiheuttaa maailmanvallankumouksen kehittyminen edelleen.

Saksan vallankumous oli tätä tarkistusta. Kehittynyt kapitalistinen maa on — mitä takapajuisimman maan jälkeen — osoittanut lyhyessä ajassa, vain alun toista sataa päivää käsittävän ajanjakson kuluessa koko maailmalle, etteivät ainoastaan vallankumouksen perusvoimat eikä ainoastaan sen perussuunta ole samat, vaan että myös uuden, proletaarisen demokratian perusmuoto on sama: Neuvostot.

Ja samanaikaisesti Englannissa, voittajamaassa, maassa, jolla on eniten siirtomaita, maassa, joka on kauimmin ollut ja jota on kauimmin pidetty „yhteiskunnallisen rauhan” esikuvana, vanhimmassa kapitalistisessa maassa me havait-

semme, kuinka laajassa mitassa, hillittömästi, myrskyisästi ja voimakkaasti kasvavat Neuvostot ja proletariaatin joukkotaistelun uudet neuvostomuodot — „Shop Stewards Committees”, tehtaanvanhinten komiteat.

Amerikassa, voimakkaimmassa ja nuorimmassa kapitalistisessa maassa työväenjoukot ovat tavattoman myötätuntoisia Neuvostoille.

Jää on murtunut.

Neuvostot ovat voittaneet kaikkialla maailmassa.

Ne ovat voittaneet ennen kaikkea ja eriten siinä mielessä, että ovat valloittaneet puolelleen proletaarijoukkojen myötätunnon. Se onkin tärkeintä. Tätä voittoa eivät mitkään imperialistisen porvariston petomaisuudet eivätkä mitkään bolshevikivainot ja -murhat pysty riistämään joukoilta. Mitä enemmän „demokraattinen” porvaristo riehuu, sitä varmemmiksi muodostuvat nämä voitot proletaarijoukkojen sisimmässä, niiden mielialassa, niiden tietoisuudessa, niiden sankarillisessa taisteluvalmiudessa.

Jää on murtunut.

Ja juuri siksi työ sujui niin helposti, hankauksitta, niin tyynesti ja vakaan varmasti Moskovon kansainvälisessä kommunistikonferenssissa, joka perusti III Internationalen.

Me kirjassimme sen, mikä on jo saavutettu. Panimme paperille sen, mikä on jo piirtynyt pysyvästi joukkojen tietoisuuteen. Kaikki tiesivät, enemmänkin: kaikki näkivät, tunsivat, aistivat, kukin oman maansa kokemuksesta sen, että maailmassa on alkanut uusi, ennen näkemättömän voimakas ja syvälinen proletaarinen liike, että se ei mahdu minkäänlaisiin vanhoihin puitteisiin, että sitä eivät voi hillitä mitkään pikkumaisen politikoinnin suurmestarit, eivät enempää maailman kokeneimmat ja maailman ovelimmat englantilais-amerikkalaisen „demokraattisen” kapitalismin Lloyd Georget ja Wilsonit kuin myöskään läpiliipatut Hendersonit, Renaudelit, Brantingit ynnä kaikki muut sosialishovinismin sankarit.

Uusi liike vie proletariaatin diktatuuriin, se vie kaikista horjumisista huolimatta, tavattoman tuntuista tappioista huolimatta, ennen kuulumattomasta ja uskomattomasta „venäläisestä” kaaoksesta (pintapuolisesti, sivusta päätellen) huolimatta — vie *Neuvostovaltaa kohti* miljoonia ja kymmeniä miljoonia proletaareja käsittävänä vyörynä, joka voimalla raivaa tieltään pois kaiken.

Me kirjasimme tämän. Päätöslauselmissamme, teeseissämme, selostuksissamme ja puheissamme on kirjattu se, mikä on jo saavutettu.

Marxilainen teoria, jota vallankumouksellisten työläisten uusi, koko maailman käsittävä arvokas kokemus on valaisnut kirkkaalla valollaan, on auttanut meitä ymmärtämään tapahtumain koko lainmukaisuuden. Se auttaa kapitalistisen palkkaorjuuden kukistamiseksi taistelevia proletaareja kaikkialla maailmassa tajuamaan selvemmin taistelunsa päämäärät, kulkemaan varmemmin jo määräytyntä tietä, saavuttamaan varmemmin ja pysyvämmin voiton ja varmentamaan sen.

III:n, Kommunistisen Internationalen perustaminen on alkuna kansainväliselle Neuvostotasavallalle, kommunismin kansainväliselle voitolle.

Maaliskuun 5 pnä 1919.

„Pravda“ № 51,
maaliskuun 6 pnä 1919
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN PERUSTAMISESTA

PUHE YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n, MOSKOVAN NEUVOSTON, VKP(b):n
MOSKOVAN-KOMITEAN, YLEISVENÄLÄISEN AMMATTILIITTOJEN
KESKUSNEUVOSTON, MOSKOVAN AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN
JA TEHDASKOMITEOIDEN YHTEISESSÄ KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN
PERUSTAMISELLE OMISTETUSSA JUHLAISTUNNOSSA
MAALISKUUN 6 p:nä 1919

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit, meidän ei onnistunut koota Kommunistisen Internationalen I edustajakokoukseen edustajia kaikista niistä maista, missä on tämän järjestön uskollisia ystäviä, missä on työläisiä, jotka ovat täysin myötämielisiä meille. Sallinette minun sen vuoksi aloittaa pienellä lainauksella, joka osoittaa teille, että kaikista vainoista huolimatta, kaikesta näennäisesti kaikkivoivan maailmanporvariston yhdistymisestä huolimatta meillä on todellisuudessa ystäviä paljon enemmän, kuin näemme ja tiedämme ja kuin saatoimme saada koolle tänne Moskovaan. Tuo vainoaminen on mennyt niin pitkälle, että meidät on yritetty eristää ihan Kiinan muurilla ja että maailman vapaimmista tasavalloista karkotetaan kymmenittäin ja tusinoittain bolshevikkeja, ikään kuin pelättäisiin, että kymmenkunta tai tusina bolshevikkeja voi saastuttaa koko maailman, mutta mepä tiedämme, että moinen pelko on hassua, koska he ovat jo tartuttaneet koko maailman, koska Venäjän työläisten taistelu on jo saanut aikaan sen, että kaikkien maiden työläisjoukot tietävät, että täällä Venäjällä ratkaistaan yleisen maailmanvallankumouksen kohtalo.

Toverit, minulla on tässä „L'Humanité”¹⁷¹, ranskalainen lehti, joka on suuntaukseltaan eniten meidän menshevikkiemme tai oikeistoieserriemme kaltainen. Sodan aikana tämä lehti vainosi mitä armottomimmin niitä, jotka olivat meidän kannallamme. Nykyään tämä lehti puolustaa niitä,

jotka sodan aikana toimivat yhdessä kotimaansa porvariston kanssa. Ja niinpä tässä lehdessä, vuoden 1919 tammi-kuun 13 pn numerossa kerrotaan, että Pariisissa on pidetty valtava, kuten lehti myöntää, puolueen ja Seinen federaation — t.s. Pariisia lähinnä olevan piirin, proletarisen liikkeen keskuksen, Ranskan koko poliittisen elämän keskuksen — työväenliittojen aktiivijäsenten kokous. Mainitussa kokouksessa esiintyi ennen muita Bracke, sosialisti, joka oli koko sodan ajan meidän menshevikkimme ja oikeistolaisien puolustuskantalaisten näkökannalla. Tällä kertaa hän käyttäytyi kovin vaatimattomasti. Ei sanonut halaistua sanaa yhdestäkään kipeästä kysymyksestä! Lopetti siihen, että sanoi vastustavansa maansa hallituksen puuttumista muiden maiden proletariaatin taisteluun. Sanat otettiin vastaan kättentaputuksin. Sitten esiintyi eräs hänen aateveljistään, muuan Pierre Laval. Hänen puheensa koski kotiuttamista, joka on tällä hetkellä kipein ongelma Ranskassa, maassa, jonka uhrit tässä rikollisessa sodassa lienevät suurempia kuin minkään muun maan. Ja tämä maa näkee nyt, että kotiuttamista viivytellään, jarrutetaan, sitä ei haluta suorittaa ja että valmistellaan uutta sotaa, jossa Ranskan työväki joutuu ilmeisesti antamaan uusia uhreja sen ratkaisemiseksi, kuinka suureksi muodostuu vielä Ranskan tai Englannin kapitalistien saalis. Ja niinpä lehti sanoo, että väkijoukko kyllä kuunteli puhujaa Pierre Lavalia, mutta kun hän puhui vihamielisesti bolshevismista, aiheutti se sellaisia vastalauseita ja sellaista kuohuntaa, ettei kokousta voitu jatkaa. Sen jälkeen kansalainen Pierre Renaudel ei voinut saada enää puheenvuoroa ja kokous päättyi kansalaisen Péricat'in lyhyeen väliintuloon. Tämä on yksi niitä harvoja Ranskan työväenliikkeen miehiä, jolla on suurin piirtein sama kanta kuin meillä. Lehden täytyi siis myöntää, että kokous ei antanut puhujan jatkaa, kun tämä alkoi puhua bolshevikkeja vastaan.

Toverit, emme voineet saada tänne välittömästi Ranskasta ainoatakaan edustajaa, ja suurin vaikeuksin tänne onnistui pääsemään vain yksi ranskalainen — tov. Guillebeaux. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Hän tulee puhumaan tänään. Häntä pidettiin kuukausia vankiloissa Sveitsissä, tuossa vapaassa tasavallassa, ja häntä syytettiin yhteydenpidosta Leniniin ja vallankumouksen

valmistelusta Sveitsissä. Saksan halki hänet kuljetettiin santarmien ja upseerien saattamana, nähtävästi pelättiin hänen pudottavan tulitikun, joka voisi sytyttää Saksan. Mutta Saksa on palon vallassa ilman sellaista tikkua-kin. Ranskassakin, kuten huomaamme, on sellaisia, jotka suhtautuvat myötämieleisesti bolshevistiseen liikkeeseen. Ranskan kansanjoukot taitavat olla melkeinpä kokeneimpia, poliittisessa suhteessa valistuneimpia, vireimpiä ja helpoimmin reagoivia joukkoja. Ne eivät salli kansankokouksessa puhujan ottaa ainoatakaan väärää nuottia, vaan keskeyttävät hänet. Hyvä kun eivät ranskalaisessa kiihkeydessään kiskoneet häntä alas puhujakorokkeelta! Siksipä, kun meille vihamielinen lehti tunnustaa, mitä kyseisessä suurkokouksessa tapahtui, me sanommekin: Ranskan proletariaatti on puolellamme.

Esitän vielä erään lyhyen lainauksen italialaisesta ledestä. Meidät yritetään siinä määrin eristää muusta maailmasta, että saamme vain ani harvoin muiden maiden sosialistisia lehtiä. Sellaisena harvinaisuutena olemme saaneet italialaisen „Avanti!” lehden¹⁷², Italian sosialistisen puolueen äänenkannattajan, yhden numeron. Tämä puolue osallistui Zimmerwaldin konferenssiin, kamppaili sotaa vastaan ja päätti sitten kieltäytyä menemästä Berniin keltaisen, vanhan Internationalen edustajakokoukseen, johon osallistui henkilöitä, jotka auttoivat yhdessä kotimaansa hallituksen kanssa jatkamaan rikollista sotaa. „Avanti!” lehti ilmestyy yhä ankaran sensuurin alaisena. Ja nyt tästä sattumalta saamastamme numerosta olen lukenut uutisen erään Cavriago nimisen paikkakunnan puolue-elämästä — paikkakunta lienee kaukana syrjäseudulla, koskei sitä löydy kartalta — ja osoittautuu, että siellä työläiset ovat hyväksyneet kokouksessaan päätöslauselman, jossa ilmoittavat kannattavansa lehteään sen leppymättömyyden vuoksi ja sanovat hyväksyvänsä Saksan spartakistien asenteen — ja sitten seuraavat sanat, jotka italiansielisinäkin ymmärretään kaikkialla maailmassa: „Sovietisti russi” — he tervehtivät Venäjän „neuvostolaisia” ja sanovat toivovansa, että Venäjän ja Saksan vallankumouksellisten ohjelma hyväksyttäisiin kaikkialla maailmassa ja että se auttaisi viemään loppuun taistelun porvaristoa ja sotilaallista ylivaltaa vastaan. Kun lukee tällaisen jossakin Italian Poshehonjessa¹⁷³

hyväksytyn päätöslauselman, niin voi täydellä syyllä sanoa itselleen: Italian kansanjoukot kannattavat meitä, Italian kansanjoukot ovat ymmärtäneet, mitä ovat Venäjän „neuvostolaiset”, mikä on Venäjän „neuvostolaisten” ja Saksan spartakistien ohjelma. Vaikka eihän meillä sellaista ohjelmaa silloin ollutkaan! Meillä ei ole ollut mitään yhteistä ohjelmaa Saksan spartakistien kanssa, mutta Italian työläiset torjuvat kaiken sen, mitä he ovat lukeneet kotimaansa porvarillisesta lehdistöstä, joka miljonäärien ja miljardöörin lahjomana levittelee miljoonissa numeroissaan valheita meistä. Se ei ole onnistunut pettämään Italian työläisiä. Italian työläiset ovat ymmärtäneet, keitä ovat spartakistit ja „neuvostolaiset”, ja sanoneet kannattavansa heidän ohjelmaansa — vaikkei tätä ohjelmaa silloin ollut vielä ollenkaan. Juuri sen vuoksi tehtävämme tässä kongressissa oli niin helppo. Meidän ei tarvinnut muuta kuin kirjoittaa ohjelmaksi se, mikä oli jo piirtynyt syrjäseudunkin työläisten tietoisuuteen ja sydämeen, vaikka poliisi- ja sotilavartiostot ovatkin eristämässä heitä meistä. Juuri siksi meidän onnistui niin helposti ja niin peräti yksimielisesti päästä kaikista tärkeimmistä kysymyksistä yksimieliseen päätökseen, ja olemme siinä varmassa uskossa, että nämä päätökset aiheuttavat kaikissa maissa proletariaatin taholta voimakasta vastakaikua.

Toverit, neuvostoliike on se muoto, joka on Venäjällä jo vakiintunut, joka leviää nyt kaikkialle maailmaan ja jonka pelkkä nimi tarjoaa työväelle kokonaisen ohjelman. Toverit, toivon, ettemme me, joilla on ollut suuri onni viedä neuvostomuoto voittoon, joutuisi sellaisten ihmisten asemaan, joista voitaisiin sanoa, että he ovat ylpistyneet.

Toverit, tiedämme varsin hyvin, että neuvostolaiseen proletaariseen vallankumoukseen emme joutuneet osallistumaan ensimmäisinä lainkaan siksi, että olisimme olleet yhtä hyvin tai paremmin valmistautuneita kuin muut työläiset, vaan siksi, että valmentuneisuutemme oli heikompi. Juuri tästä seikasta johtui se, että vastassamme oleva vihollinen oli villimpi ja mädänneempi kuin missään muualla, juuri tämä seikka johti vallankumouksen laajenemiseen ulospäin. Mutta tiedämme myös sen, että Neuvostot ovat meillä vieläkin olemassa, että ne kamppailevat jättiläismäisiä vaikeuksia vastaan, jotka johtuvat alhaisesta kulttuuritasosta ja siitä paineesta, mikä on kohdistunut jo kauemmin kuin

vuoden ajan meihin, jotka olemme olleet yksinämme vartio-paikallamme, samalla kun viholliset piirittävät meitä joka puolelta ja kun, kuten itsekin hyvin tiedätte, saamme kokea uskomattomia rasituksia, nälänhädän vaikeuksia ja epäinhimillisiä kärsimyksiä.

Toverit, ne, jotka ovat välittömästi tai välillisesti asettuneet porvariston puolelle, yrittävät tämän tästä vedota työläisiin ja herättää heissä tyytymättömyyttä viittaamalla siihen, että työläisille aiheutetaan nyt raskaita kärsimyksiä. Mutta me sanomme heille: niin, nuo kärsimykset ovat raskaita, emmekä salaa niitä teiltä. Näin me sanomme työläisille, ja he tietävät sen hyvin omasta kokemuksestaan. Te huomaatte, että emme taistele yksinomaan viedäksemme sosialismin voittoon meillä emmekä yksinomaan siksi, että lapsemme voisivat muistella kapitalisteja ja tilanherroja kuin joitakin esihistoriallisia hirviöitä, vaan taistelemme sen hyväksi, että koko maailman työläiset voittaisivat yhdessä meidän kanssamme.

Ja tämä Kommunistisen Internationalen I edustajakokous, joka totesi Neuvostojen saavan kaikkialla maailmassa työläisten kannatusta, on meille osoituksena siitä, että kansainvälisen kommunistisen vallankumouksen voitto on varma. (Suosionosoituksia.) Porvaristo tulee riehumaan vielä monissa maissa, siellä porvaristo vasta varustautuu tuhoamaan sosialismin parhaita miehiä, parhaita edustajia, mistä on todistuksena valkokaartilaisten suorittama Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin petomainen murha. Näitä menetyksiä ei voida välttää. Emme pyri sovintoon porvariston kanssa, lähdemme viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun sitä vastaan, mutta tiedämme myös, että sodan aiheuttamien kärsimysten, koettelemusten ja onnettomuuksien jälkeen, kun kansanjoukot taistelevat kaikkialla maailmassa kotiuttamisen puolesta tuntien itsensä petetyiksi ja käsittäen, miten uskomattoman raskas on verotaakka, jonka kapitalistit ovat sälyttäneet niiden kannettavaksi tapatettuaan kymmeniä miljoonia ihmisiä sen ratkaisemiseksi, kuka saisi suuremmat voittotulot, — että näiden ryövärien herruuden aika on mennyt!

Kommunistisen vallankumouksen voitto on varma nyt, kun „Neuvosto” sana on käynyt kaikille ymmärrettäväksi. Toverit, jotka ovat täällä salissa, ovat nähneet ensimmäisen

Neuvostotasavallan perustamisen ja näkevät nyt III:n, Kommunistisen Internationalen perustamisen (suosionosoituksia) sekä tulevat näkemään myös Maailman Neuvostotasavaltojen Liiton perustamisen. (Suosionosoituksia.)

*Julkaistu lyhyen selostuksen muodossa
maaliskuun 7 pnä 1919
„Pravda” lehden 52. n:ossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu
toukokuussa 1919*

*Julkaistaan pikakirjoitteen
tekstin mukaan*

**KIRJEENVAIHTOA J. V. STALININ KANSSA
VALTIONVALVONNAN
UDESTIJÄRJESTÄMISESTÄ** ¹⁷⁴

1

J. V. STALINILLE

Valvontaa koskevaan säädökseen pitäisi mielestäni lisätä:

1) työväen keskus- (ja paikallis-) valvontaelinten muodostaminen,

2) vahvistettava lailla proletaariväestön valtuutettujen järjestelmällinen osallisuus, $\frac{2}{3}$ osallistujista pitäisi olla välttämättä naisia.

3) Etutilalle pitäisi asettaa heti ensivuoroisina tehtävinä:

(a) tilapäistarkastukset kansalaisten valitusten perusteella

(β) taistelu vitkuttelua vastaan

(γ) vallankumoukselliset toimenpiteet taisteltaessa väärinkäytöksiä ja vitkuttelua vastaan

(δ) erikoinen huomio työn tuottavuuden kohottamiseen ja

(ε) tuotemäärien lisäämiseen y.m.s.

2

J. V. STALININ VASTAUS

Nämä ovat uudestijärjestetyn valtionvalvonnan politiikan kysymyksiä. Minulla ei ole mitään oleellista näitä kohtia vastaan, päinvastoin, ne ovat välttämättömiä.

Stalin

Kirjoitettu maaliskuun 8 pnä 1919

Julkaistu ensi kerran v. 1928

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

HUOMAUTUKSIA

- ¹ *Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston sekä Moskovan ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen yhteinen istunto* heinäkuun 29 p:nä 1918 oli kutsuttu koolle Neuvostotasavallan vaikean aseman vuoksi sen jouduttua ulkomaiden sotilaallisen intervention ja valkokaartilaiskapinoiden tuloksena eristetyksi tärkeimmistä elintarvike-, raaka-aine- ja polttoainealueistaan. Yhteisessä istunnossa hyväksyttiin Leninin alustuksen johdosta yksimielisesti kommunistiryhmän esittämä päätöslauselma.— 1.
- ² Tarkoitetaan tshekkoslovakialaisen armeijakunnan vastavallankumouksellista kapinaa, jonka Ententen imperialistit nostattivat menševikkien ja eserrien osallistuessa siihen aktiivisesti. Tshekkoslovakialainen armeijakunta oli muodostettu Venäjällä Itävalta-Unkarin armeijaan kuuluneista sotavangeista jo ennen Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. Neuvostovallan pystyttämisen jälkeen Ententen imperialistit ja Venäjän vastavallankumoukselliset ainekset käyttivät armeijakunnan vastavallankumouksellista upseeristoa hyväkseen taistelussa Neuvostotasavaltaa vastaan. Kapina alkoi toukokuussa 1918 Uralilla ja Siperiassa. Tshekkoslovakialaisen armeijakunnan avulla vastavallankumouksellisten onnistui vallata Ural, Volganvarren alueet, Siperia ja Kaukoitä.
- Lokakuussa 1918 Punainen Armeija vapautti Volganvarren alueet. Tshekkoslovakialaisen armeijakunnan kapina likvidoitiin lopullisesti vuoden 1919 lopulla Koltshakin kukistamisen yhteydessä.— 1.
- ³ Lenin tarkoittaa artikkelia „Ranskalaiset miljoonat”, joka julkaistiin kesäkuun 28 p:nä 1918 tshekkoslovakialaisen kommunistisen ryhmän pää-äänenkannattajassa „Prukopnik Svobody” („Vapauden Lippu”) lehdessä. Sanottu lehti ilmestyi Moskovassa vuosina 1918—1919. Artikkelit julkaistiin samana päivänä myös „Pravdassa” ja osia siitä „Izvestija VTsIK” lehdessä.— 2.
- ⁴ Lenin tarkoittaa tässä vastavallankumouksellista kapinaa, jonka „vasemmistolaiset” eserrät panivat toimeen Moskovassa heinäkuun 6 p:nä 1918 Neuvostojen V yleisvenäläisen edustajakokouksen istuntojen aikana. Kapina tukahdutettiin vuorokauden kuluessa.— 4.

⁵ *Dashnaksutjun* (dashnakit) — armenialainen porvarillis-nationalistinen järjestö, syntyi XIX vuosisadan 90-luvun alussa, puolusti armenialaisen porvariston etuja; lietsoen kansojen välille kansallisuusvihaa se harjoitti Armenian kansallisen eristämisen politiikkaa ja pyrki vieroittamaan armenialaista kansaa Venäjän yleisestä vallankumousliikkeestä.

Vuosina 1918—1920 dashnakit olivat Armenian porvarillis-nationalistisen hallituksen johdossa ja tekivät Armeniasta englantilais-ranskalaisten interventtien ja Venäjän valkokaartilaisien tukikohdan niiden taistelussa Neuvostovaltaa vastaan.

Dashnakkihallitus kukistettiin marraskuussa 1920 Armenian työvätekevien noustua Punaisen Armeijan tukemina aseelliseen kapinaan.— 4.

⁶ Bakun Neuvoston istunnossa heinäkuun 25 p:nä 1918 dashnakkii, eserrä- ja menshevikkikavaltajien onnistui viedä läpi petollinen päätös englantilaisten imperialistien kutumisesta avuksi sillä tekosyyllä, että Bakua oli puolustettava hyökkääviltä turkkilaisilta joukoilta. Kaikkea vastavallankumouksellista myyräntyötä Bakussa, kaupungin elintarvikevarustelun tyrehdyttämistä, vastavallankumouksellista agitaatiotyötä armeijassa ja laivastossa johti Englannin konsuli Mac-Donnell.

Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Neuvoston nimissä V. I. Lenin, J. V. Stalin ja J. M. Sverdlov esittivät Bakun Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajalle S. G. Shaumjanille lähettämässään sähköisessä ehdottoman vaatimuksen, että Bakun Neuvoston oli varauksettomasti harjoitettava riippumatonta ulkopolitiikkaa ja taisteltava päättäväisesti ulkomaisten pääoman asiamiehiä vastaan. Bakun Neuvoston istunnossa heinäkuun 25 p:nä bolshevikkiryhmä esitti päätösehdotuksen, jossa vaati ryhtymään heti toimenpiteisiin Bakun puolustamiseksi omin voimin. Jäätyään vähemmistöksi Bakun Neuvoston bolshevikkijäsenet luopuivat valtuuksistaan, minkä jälkeen valta siirtyi tosiasiallisesti vastavallankumoukselliselle hallitukselle, joka otti itselleen nimen „Kaspian laivaston Keskuskomitean Diktatuuri”. Englantilaiset maahantunkeutajat murhasivat petomaisesti Bakun Neuvoston bolshevikkijäsenet — 26 Bakun komissaaria — menshevikkien ja eserrien osallistuessa välittömästi tekoon.— 6.

⁷ Tässä viitataan Jaroslavl'n kaupungissa heinäkuun 6 p:nä 1918 alkaneeseen valkokaartilaiskapinaan. Sen oli järjestänyt oikeisto-eserrän B. Savinkovin johtama vastavallankumouksellinen „Isänmaan ja vapauden puolustusliitto”. Jaroslavl'n kapinan, kuten muidenkin Neuvosto-Venäjällä siihen aikaan puhjenneiden kapinoiden valmistelu oli englantilais-ranskalaisten imperialistien työtä, johon menshevikit ja eserrät osallistuivat aktiivisesti. Punaisen Armeijan joukko-osastot kukistivat kapinan heinäkuun 21 p:nä 1918.— 10.

⁸ Tarkoitetaan Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean kesäkuun 11 p:nä 1918 vahvistamaa dekreettiä „Maaseutuköyhälistön järjestämisestä ja varustamisesta”.— 11.

⁹ *Brestin rauha* — rauhansopimus, joka solmittiin Brest-Litovskissa maaliskuun 3 p:nä 1918 toisaalta Neuvosto-Venäjän ja toisaalta Saksan, Itävalta-Unkarin, Turkin ja Bulgarian välillä Venäjälle tavattoman raskailla ehdoilla. Solmimalla Brestin rauhansopimuksen Neuvostomaa sai kipeästi kaipaamansa hengähdystauon, mahdollisuuden irrottautua joksikin aikaa sodasta ja koota voimia murskatakseen Venäjän vastavallankumouksen ja englantilais-ranskalais-amerikkalais-japanilaisten maahantunkeutujain yhdistetyt voimat, jotka hyökkäsivät pian Neuvosto-Venäjän kimppuun.

Saksan vallankumouksen jälkeen (marraskuu 1918) Brestin rauhansopimus julistettiin mitättömäksi. — 13.

¹⁰ Koko suurteollisuus kansallistettiin Kansankomissaarien Neuvoston kesäkuun 28 p:nä 1918 antaman dekreetin nojalla. — 13.

¹¹ „*Mustiksi sotnioiksi*” sanottiin monarkistisia hulinoitsijajoukkioita, joita tsaarin-Venäjän poliisilaitos järjesti vallankumousliikkeen tukahduttamiseksi. Mustat sotniat suorittivat vallankumousmiesten murhia, hyökkäilivät edistyksellisen sivistyneistön kimppuun, panivat toimeen juutalaisprogrameja. — 13.

¹² *Kuvernementtineuvostojen puheenjohtajain kokous* pidettiin heinäkuun 30 p:nä elokuun 1 päivään 1918 Moskovassa. Kokouksessa oli läsnä 122 osanottajaa. Lenin puhui heinäkuun 30 päivän iltatunnonssa esittäen tervehdyksen Kansankomissaarien Neuvoston puolesta. Kokous teki päätöksiä neuvostorakennustyön kysymyksistä ja kehotti kaikkia työläisiä ja talonpoikia astumaan aseisiin puolustaakseen sosialistista isänmaata. — 19.

¹³ *Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki* hyväksyttiin Neuvostojen V yleisvenäläisessä edustajakokouksessa heinäkuun 10 p:nä 1918 ja julkaistiin heinäkuun 19 p:nä 1918 julkaisemishetkestä voimaan astuvana Perustuslakina.

Perustuslain luonnoksen laati valiokunta, jonka Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea oli muodostanut huhtikuun 1 p:nä 1918. Valiokunnan työn perustaksi oli otettu Leninin kirjoittama „Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus” ja Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen päätöslauselma „Venäjän Tasavallan liittoelimestä”, jonka tämä edustajakokous hyväksyi J. V. Stalinin alustuksen johdosta tammikuussa 1918.

Yleisvenäläisen TpKK:n valiokunnan laatima perustuslakiluonnos oli heinäkuun 3 p:nä 1918 käsiteltävänä Leninin puheenjohtolla toimineessa VKP(b):n Keskuskomitean valiokunnassa, minkä jälkeen se esitettiin Neuvostojen V yleisvenäläisen edustajakokouksen vahvistettavaksi. — 20.

¹⁴ Puheensa Varsovan vallankumouksellisen rykmentin joukkokokouksessa perjantai-iltana elokuun 2 p:nä 1918 Lenin piti Zamoskvo-retshjen piirissä entisen Kauppakorkeakoulun huoneistossa (nyk. Plehanovin nimeä kantava Moskovan kansantaloudellinen korkeakoulu). — 22.

- ¹⁵ Vuonna 1918 VKP(b):n Moskovan komitea järjesti joka viikko perjantaisin suuria kansankokouksia Moskovan kaikissa kaupunginosissa. Lenin esiintyi puhujana monissa kansankokouksissa. Elokuun 2 pnä 1918 kansankokouksissa pidettyjen puheiden aiheena oli „Neuvostotasavaltaa uhkaa vaara”. Lenin puhui tuona päivänä Butyrkin piirissä Zykovskaja-kadun (nyk. Krasnoarmeiskaja) n:ossa 3/5.— 25.
- ¹⁶ Nämä teesit muodostivat perustan niille elintarvikekysymystä koskeville dekreeteille, jotka käsiteltiin ja hyväksyttiin kansankomissaarien Neuvoston istunnoissa elokuun 3, 4, 5 ja 6 pnä 1918. Lenin teki dekreettiluonnoksiin korjauksia ja lisäyksiä.— 29.
- ¹⁷ Leninin kirjoittama päätösehdotus opiskelijain vastaanotosta VSFNT:n korkeakouluihin hyväksyttiin Kansankomissaarien Neuvostossa elokuun 2 pnä 1918.— 32.
- ¹⁸ Tarkoitetaan „*Sovetskaja Gazetaa*” („Neuvostolehteä”) — Orelin kuvernementin Jeletsin ujestin toimeenpanevan komitean äänenkannattajaa. Se ilmestyi toukokuun 16 pstä 1918 maaliskuun 2 päivään 1919.— 33.
- ¹⁹ *Laki maan sosialisoinnista* hyväksyttiin tammikuun 18 (31) pnä 1918 Neuvostojen III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa (se oli koolla 10.—18. (23.—31.) tammikuuta 1918) ja julkaistiin helmikuun 19 pnä 1918. Leninin arviointia laista ks. tässä osassa, ss. 297—299.— 34.
- ²⁰ Leninin esiintyminen kansankokouksessa Moskovan Sokolnikin piirissä tapahtui perjantai-iltana elokuun 9 pnä 1918 Sokolnikin kentällä. Sen päivän kansankokouksissa pidettyjen puheiden aiheena oli „Viides vuosi yleismaailmallista teurastusta”.— 36.
- ²¹ Lenin tarkoittaa tshekkoslovakialaisen armeijakunnan vastavallankumouksellisten joukkojen miehittämiä kaupunkeja ja seutuja, joille muodostettiin valkokaartilaishallituksia menshevikkien ja eserrien osallistuessa niihin. Sanotut hallitukset panivat toimeen petomaisia työtätekevien vainoja.— 40.
- ²² Lenin tarkoittaa Kansankomissaarien Neuvoston elokuun 6 pnä 1918 tekemää päätöstä sen vuoden sadosta kootun viljan kiinteiden hankintahintojen korottamisesta kolminkertaisiksi.— 41.
- ²³ Kyseisen luonnoksen pohjalla laadittu sähkö lähetettiin V. I. Leninin allekirjoittamana kaikille kuvernementineuvostoille ja elintarvikekomiteoille elokuun 17 pnä 1918 ja julkaistiin elokuussa 1918.— 43.
- ²⁴ *Köyhälistökomiteat* (kombedy) muodostettiin Yleisvenäläisen TrKK:n kesäkuun 11 pnä 1918 antamalla dekreetillä („Maalaisköyhälistön järjestämisestä ja sen varustamisesta viljalla, välttämättömillä kulutustarvikkeilla ja maatalouskalustolla”). Dekreetin mukaan köyhälistökomiteain tehtäviin kuului viljan, välttämättömien kulutustarvikkeiden ja maatalouskaluston jako sekä paikallisten elintarvikehankintaelinten auttaminen viljaylijäämien takavarikoinnissa kulakeilta

ja pohatoilta. Dekreetti antoi köyhälistölle erilaisia etuisuuksia viljaa ja maatalouskalustoa jaettaessa.

Köyhälistökomiteat olivat proletariaatin diktatuurin tukikohtia maaseudulla. Ne esittivät suurta osaa taistelussa kulakistoa vastaan, konfiskoitujen maiden jakamisessa, työläiskeskusten ja Punaisen Armeijan huoltamisessa elintarvikkeilla. Köyhälistökomiteain järjestäminen oli uusi vaihe sosialistisen vallankumouksen laajentamisessa maaseudulla. Köyhälistökomiteat myötävaikuttivat Neuvostovallan lujittamiseen maaseudulla ja niillä oli suuri poliittinen merkitys keskivarakkaan talonpojan voittamisessa Neuvostovallan puolelle.

Neuvostojen ylimääräisen, VI yleisvenäläisen edustajakouksen (marraskuu 1918) päätöksen mukaisesti köyhälistökomiteat, kun ne olivat täyttäneet tehtävänsä, yhdistettiin maaseudun Neuvostoihin.— 43.

²⁵ Tässä viitataan Kansankomissaarien Neuvoston elokuun 6 p:nä 1918 tekemään päätökseen viljan kiinteiden hankintahintojen korottamisesta ja dekreettiin „Tuotantovälineiden ja metallien hankkimisesta maataloudelle”. Lenin allekirjoitti viimeksi mainitun dekreetin huhtikuun 24 p:nä 1918 ja se julkaistiin saman kuun 27 p:nä. Tämän dekreetin luonnoksen sanamuotoa Lenin oli toimittanut ja tehnyt siihen lisäyksiä.— 43.

²⁶ Kysymys myötämielisten ryhmien perustamisesta oli Leninin aloitteesta käsiteltävänä VKP(b):n Moskovan komitean istunnossa elokuun 16 p:nä 1918. Lenin käytti keskustelun aikana kahdesti puheenvuoron. Leninin ehdotusten pohjalla päätettiin ryhtyä perustamaan myötämielisten ryhmiä ja laatia tämän järjestön säännöt.— 44.

²⁷ „Kirje Amerikan työläisille” julkaistiin joulukuussa 1918 lyhenneltynä eräässä internationalisti-sosialistien New Yorkissa julkaisemista aikakauslehdistä ja sitten myös erillisenä kirjaseinä edellä mainitusta aikakauslehdestä otetun painojäljennöksen muodossa. Kirje on ilmestynyt monta kertaa amerikkalaisten lehtien palstoilla.— 46.

²⁸ Ks. N. G. Tshernyshevskin kirjoittamaa arvostelua H. Ch. Careyn kirjasta „Poliittisen taloustieteen kysymyksiä käsittelevät kirjeet Amerikan Yhdysvaltojen presidentille” (Н. Г. Чернышевский, Избранные экономические произведения, т. II, 1948, стр. 550).— 52.

²⁹ *Koteloihminen* — A. P. Tshehovin samannimisen kertomuksen päähenkilö. Kaikkea uutta, oma-aloitteista pelkäävän ahdaskatseisen poroporvarin tyyppi.— 53.

³⁰ „Vetoamus Järkeen” („Appeal to Reason”) — amerikkalaisten sosialistien sanomalehti; perustettu Kansasin osavaltiossa (USA:ssa) vuonna 1895. Ensimmäisen maailmansodan aikana lehden kanta oli internationalistinen.— 54.

³¹ Vuoden 1917 keväällä (touko- ja kesäkuussa) Ranskan sotavoimissa syntyi vallankumouksellinen vastalauseliike imperialistisen sodan jatkamista vastaan. Sosialishovinitien — oikeistososialistien ja syndikalistien — avulla hallituksen onnistui tukahduttaa vallankumouk-

sellinen liike armeijassa. Kapinan kukistamisen jälkeen Ranskan hallitus väitti maan sisäministerin Louis-Jean Malvyn toimineen riittämättömän tarmokkaasti „tappiomielisiä” vastaan ja asetti hänet syytteeseen.— 67.

- ³² Tarkoitetaan ohranan asiamiestä pappi Gaponia, joka järjesti provokatorisessa tarkoituksessa tammikuun 9 p:nä 1905 työläisten rauhallisen kulkueen Talvipalatsin edustalle tsaarille osoitetun anomuskirjelmän esittämistä varten. Tsaarin käskystä sotaväki avasi kivääritulen aseettomia työläisiä kohti. Tammikuun 9 päivä oli vuosien 1905—1907 vallankumouksen alku.— 68.
- ³³ *Valistustyöntekijäin I yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa v. 1918 elokuun 26 ja syyskuun 4 p:n välisenä aikana. Kokoukseen osallistui kansanvalistusosastojen edustajia, opettajia, kulttuuri- ja valistuslaitosten työntekijöitä. Edustajakokous valitsi Leninin kunniapuheenjohtajakseen ja kutsui hänet kokoukseen. Lenin puhui kokouksen koollaolon kolmantena päivänä, elokuun 28 p:nä 1918.— 70.
- ³⁴ Moskovan Basmannajan (nyk. Baumannin) piirissä järjestetty joukkokokous, jossa Lenin puhui aiheesta „Kaksi valtaa (proletariaatin diktatuuri ja porvariston diktatuuri)”, pidettiin viljapörrsin huoneistossa.— 74.
- ³⁵ *Zemstvo* — tsaarin Venäjällä maan keskisissä kuvernementeissa v. 1864 perustettu n.s. paikallinen itsehallinto, jossa aatelistolla oli johtava asema. Zemstvojen toimiala rajoittui puhtaasti paikallisiin taloudellisiin asioihin (sairaaloiden perustamiseen, teiden rakentamiseen, tilasto-, vakuutus- y.m. kysymyksiin). Zemstvojen toiminta tapahtui kuvernöörien ja sisäministeriön valvonnan alaisena, ja molemmat saattoivat keskeyttää hallitukselle epämieluisien päätösten toimeenpanon.— 74.
- ³⁶ Joukkokokous Moskovan Zamoskvoretshjen piirissä ent. Michelsonin (nyk. Vladimir Iljitshin) tehtaalla pidettiin tehtaan huoneistossa. Lenin saapui kokoukseen heti pidettyään puheen Basmannajan piirissä ja puhui tehtaan työläisille aiheesta „Kaksi valtaa (proletariaatin diktatuuri ja porvariston diktatuuri)”. Leninin lähtiessä kokouksesta kello 7.30 illalla häntä vastaan tehtiin tehtaan pihalla katala murhayritys: oikeistoeserrien Keskuskomitean ohjeiden mukaan toiminut naisterroristi F. Kaplan ampui häntä kohti revolverilla, jonka kuulat olivat myrkytettyjä, aiheuttaen hänelle kaksi vaikeaa haavaa.— 75.
- ³⁷ Punainen Armeija valloitti Simbirskin kaupungin 12 p:nä syyskuuta 1918. V. I. Lenin lähetti kyseisen sähkeen V. V. Kuibysheville Ensimmäisen armeijan sotilaita varten, jotka olivat lähettäneet hänelle seuraavan sisältöisen sähkeen: „Kallis Vladimir Iljitsh! Teidän syntymäkaupunkinne valloitus on vastaus yhteen haavaanne, ja vastaukseksi toiseen tulee Samara!” Leninin sähkeen teksti luettiin Pietarin puna-armeijalaisten ja työläisten kokouksessa.— 79.

- ³⁸ „Kirjeen proletaaristen kulttuuri- ja valistusjärjestöjen konferenssin puhemiehistölle” Lenin lähetti vastaukseksi konferenssilta saamaansa tervehdykseen.
- Proletaaristen kulttuuri- ja valistusjärjestöjen I yleisvenäläinen konferenssi pidettiin 15.—20. syyskuuta 1918 Moskovassa. Leninin kirje luettiin konferenssin viidennessä istunnossa syyskuun 19 pnä 1918.— 80.
- ³⁹ Leninin kirje Kasaanin valtauksen osallistuneille puna-armeijalaisille luettiin Svijazhskin kaupungin varuskunnan puna-armeijalaisille.— 85.
- ⁴⁰ Tämä kirje luettiin lokakuun 3 pnä 1918 Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston sekä ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen edustajien yhteisessä istunnossa, joka oli Leninin ehdotuksesta kutsuttu koolle Saksan poliittisen kriisin johdosta.— 86.
- ⁴¹ „*Sosialistinen Katsaus*” („The Socialist Review”) — Englannin opportunistisen Riippumattoman työväenpuolueen kuukausijulkaisu; ilmestyi Lontoossa vuosina 1908—1934.— 90.
- ⁴² *Fabianilaiset* — reformistisen, äärimmäisen opportunistisen „Fabianilaisen yhdistyksen” jäsenet; yhdistyksen perusti porvarillinen intelligenttiryhmä Englannissa vuonna 1884. Fabianilaisista annettua karakteristiikkaa ks. Leninin kirjoituksista „Esipuhe kirjan „J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin, F. Engelsin, K. Marxin y.m. kirjeitä F. A. Sorgelle ynnä muille” venäjänkieliseen painokseen” (Teokset, 12. osa, ss. 354—355), „Sosialidemokratian agrariohjelma Venäjän vallankumouksessa” (Teokset, 15. osa, s. 165), „Englantilainen passifismi ja englantilainen teorian vieroksunta” (Teokset, 21. osa, ss. 252—253) y.m.— 92.
- ⁴³ *Riippumattomat* — Englannin v. 1893 perustetun Riippumattoman työväenpuolueen (Independent Labour Party) jäsenet. Puolueen johdossa olivat James Keir Hardie, R. MacDonald y.m. Väittäen olevansa poliittisesti riippumaton porvarillisista puolueista Riippumaton työväenpuolue oli itse asiassa „socialismista riippumaton, mutta liberalismista riippuvainen” (Lenin). Ensimmäisen maailmansodan aikana (1914—1918) Riippumaton työväenpuolue esitti alussa sodanvastaisen manifestin (elokuun 13 pnä 1914). Sitten helmikuussa 1915 Ententen maiden sosialistien konferenssissa Lontoossa riippumattomat yhtyivät kannattamaan konferenssin hyväksymää sosialishoviniististä päätöslauselmaa. Siitä lähtien riippumattomien johtomiehet olivat kannanotoissaan sosialishoviniistisiä käyttäen kilpenään passifistisia fraaseja. Kun sitten vuonna 1919 perustettiin Komintern, Riippumattoman työväenpuolueen johtomiehet päättivät puolueen vasemmistolaituneiden jäsenjoukkojen painostuksesta erota II Internationalesta. Vuonna 1921 riippumattomat liittyivät n.s. 2½ Internationaleen ja sen hajottua liittyivät uudelleen II Internationaleen. Vuonna 1921 Englannin riippumattoman työväenpuolueen vasen siipi erosi puolueestaan ja liittyi Iso-Britannian kommunistiseen puolueeseen.— 92.

- ⁴⁴ Tarkoitetaan K. Marxin lausuntoja, jotka hän esitti kirjeessään L. Kugelmannelle huhtikuun 12 p:nä 1871 ja puheessa, jonka hän piti joukkokokouksessa Amsterdammassa Haagin kongressin työn päätyttyä syyskuun 8 p:nä 1872. Tästä asiasta ks. myös F. Engelsin kirjoittamaa alkulauseetta K. Marxin „Pääoman” ensimmäisen osan englanninkieliseen painokseen. Ks. myös V. I. Leninin kirjaa „Valtio ja valtakumous” (Teokset, 25. osa, ss. 418—419).— 93.
- ⁴⁵ Ks. F. Engelsin kirjettä A. Bebelille, 18.—28. maaliskuuta 1875 (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 33).— 93.
- ⁴⁶ Ks. K. Marxin kirjettä L. Kugelmannelle, 13. joulukuuta 1870 (Marx—Engels, *Ausgewählte Briefe*, Berlin 1953, S. 292).— 94.
- ⁴⁷ Ks. F. Engels. „Anti-Dühring”, Kansankulttuuri, Lahti 1951, ss. 172—173.— 95.
- ⁴⁸ „*Zimmerwaldilaiset*” — sen yhtymän kannattajat, joka muodostui internationalistien ensimmäisessä konferenssissa Zimmerwaldissa (Sveitsi) syyskuun 5—8 p:nä (uutta lukua) 1915. Zimmerwaldin konferenssista ks. V. I. Leninin artikkeleita „Ensi askel” ja „Vallankumoukselliset marxilaiset kansainvälisessä sosialistikonferenssissa syyskuun 5—8 p:nä 1915” (Teokset, 21. osa, ss. 379—385, 386—390).— 96.
- ⁴⁹ Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston, ammattiyhdistysten tehdaskomiteain ja ammattiliittojärjestöjen yhteinen istunto lokakuun 22 p:nä 1918 pidettiin Liittojen talon Pylvässalissa. Istunto oli kutsuttu koolle pohtimaan kansainvälistä tilannetta ja Neuvostojen ylimääräisen, VI yleisvenäläisen edustajakokouksen koollekutsumista koskevia kysymyksiä. Lenin esiintyi istunnossa ensi kertaa toipumisensa jälkeen tehden selostuksen kansainvälisestä tilanteesta. Istunnossa hyväksyttiin Leninin kirjoittama päätöslauselma (ks. tätä osaa, ss. 114—116), jonka Neuvostojen VI edustajakokous sitten vahvisti vähäisin muutoksin kansainvälistä tilannetta koskevan Leninin selostuksen johdosta.— 99.
- ⁵⁰ Saksan „*Riippumattomien sosialidemokraattien puolue*” — huhtikuussa 1917 perustettu keskustapuolue.
Lokakuussa 1920 Hallessa pidetyssä Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen edustajakokouksessa tapahtui kahtiajakautuminen. Huomattava osa puolueesta liittyi joulukuussa 1920 Saksan kommunistiseen puolueeseen. Oikeistoainekset muodostivat erillisen puolueen ja hyväksyivät sille entisen nimen — Riippumaton sosialidemokraattinen puolue. Puolue toimi vuoteen 1922 saakka.— 100.
- ⁵¹ Italian sosialistinen puolue perustettiin vuonna 1892. Ensimmäisen maailmansodan alussa se oli imperialisminvastaisella kannalla. Italian sosialistisen puolueen edustajat osallistuivat internationalistien kansainvälisiin Zimmerwaldin ja Kienthalin konferensseihin joissa

he yhtyivät keskustalaiseen enemmistöön. Sodan lopulla Italian sosialistisen puolueen johtomies F. Turati asetti puolueensa tukemaan kautskyläiselle kannalle. Maassa tapahtuneen vallankumouksellisen nousun ja Venäjän voittoisan Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen vaikutuksesta voimistui Italian sosialistisessa puolueessa ensimmäisen maailmansodan aikana muodostunut vasemmisto. Lokakuussa 1919 Bolognassa pidetty Italian sosialistisen puolueen XVI edustajakokous teki päätöksen Kommunistiseen Internationaleen liittymisestä ja lähetti edustajansa Kominternin II kongressiin (edustajiston johtajana oli G. M. Serrati). Keskustalaisella kannalla ollut Serrati vastusti kongressin jälkeen välien katkaisemista reformisteihin. Tammikuussa 1921 Livornoissa pidetyssä puolueen XVII edustajakokouksessa Serratin johtamat keskustalaiset, jotka olivat kokouksessa enemmistönä, kieltäytyivät katkaisemasta välejä reformisteihin ja hyväksymästä täydellisesti Kommunistiseen Internationaleen liittymisen „21 ehtoa”. Tammikuun 21 p:nä 1921 vasemmistolaiset edustajat (A. Gramsci y.m.) poistuivat edustajakokouksesta ja perustivat Italian kommunistisen puolueen. Italian sosialistisen puolueen johdossa olleet reformistit eivät asettuneet johtamaan työväenluokan taistelua fasismia vastaan, mikä helpotti tosiasiallisesti Mussolinin valtaantuloa v. 1922. Vuoden 1922 lopulla Italian sosialistisessa puolueessa muodostui jälleen vasemmistoryhmä — „III Internationalen kannattajat” (Serrati, Lazzari y.m.), joka puolusti Italian kommunistiseen puolueeseen yhtymistä. Elokuussa 1924 „III Internationalen kannattajat” liittyivät Italian kommunistiseen puolueeseen. Fasistidiktatuurin kaudella Italian sosialistisessa puolueessa muodostui uudestaan vaikutusvaltainen vasen siipi. Vuodesta 1934 lähtien Italian sosialistinen puolue on ollut yhteistoiminnassa Italian kommunistisen puolueen kanssa taistellessa työtätekevien etujen puolesta. Tämän yhteistoiminnan ansiosta kumpikin puolue on saavuttanut suurta menestystä ja tuo yhteistoiminta on Italian työväenliikkeen huomattava voitto. Tammikuussa 1947 Italian sosialistisesta puolueesta erosi Saragatin johtama oikeistolaisryhmä, joka perusti niin sanotun „Italian työtätekevien sosialistisen puolueen”. Vuonna 1949 Italian sosialistinen puolue erotti riveistään Romitan johtaman oikeistolaisryhmän. Vuonna 1952 nuo kaksi ryhmää muodostivat „Italian sosialidemokraattisen puolueen” (ISDP). Tämän puolueen yhdistämät reformistiainekset yrittävät tehdä tyhjäksi yhteistoimintapolitiikan, saada aikaan hajanasta Italian työväenliikkeessä.

Vuonna 1956 ISP purki sopimuksen yhteistoiminnasta kommunistipuolueen kanssa. Italian sosialistisen puolueen XXXII edustajakokous, joka pidettiin vuoden 1957 helmikuussa, käsitteli kysymyksen yhteistoiminnasta kommunistien kanssa ja julisti, että „sosialistien ja kommunistien keskinäissuhteiden perustana on luokkasolidarisuus ja yhteisvastuuntunto työtätekevien suhteen ilman mitään sopimuksia yhtenäisyydestä tai keskinäisistä konsultaatioista”.

Tammikuussa 1959 pidetty sosialistisen puolueen XXXIII edustajakokous, jossa johtoon tuli „autonomistien” oikeistovirtaus, kannatti sitä, että „sosialistien ja kommunistien keskinäissuhteita koskevat kysymykset ratkaistaan ilman mitään liittoa”... Edustajakokouksen päätöslauselmassa tähdennettiin, että yhtenäisyys

ammattiliitoissa, osuuskunnissa, joukkojärjestöissä ja kunnallislaitoksissa on välttämätön.— 101.

⁵² Lenin tarkoittaa Ranskan sosialistisen puolueen edustajakokousta, joka pidettiin 6.—11. lokakuuta 1918 Pariisissa.— 101.

⁵³ Tässä on puhe seuraavista kolmesta Englannin puolueesta: Britannian sosialistisesta puolueesta, Sosialistisesta työväenpuolueesta ja Riippumattomasta työväenpuolueesta.

Britannian sosialistinen puolue (British Socialist Party) perustettiin v. 1911 Manchesterissa Sosialidemokraattisen puolueen ja muiden sosialististen ryhmien yhteenliittymisen tuloksena. BSP harjoitti agitaatiota marxismin aatteiden hengessä, se „ei ollut opportunistinen, vaan liberaaleista *todella* riippumaton” puolue (V. I. Lenin, Teokset, 19. osa, s. 264). Jäsenmäärän vähälukuisuus sekä puolueen irtautuneisuus joukoista aiheuttivat kuitenkin sen, että puolue oli luonteeltaan hiukan lahkokuntamainen.

Vuosien 1914—1918 imperialistisen maailmansodan kaudella puolueessa alkoi kärkevä taistelu internationalistisen virtauksen (A. Inkpin, Th. Rothstein, J. Maclean, W. Gallacher y.m.) ja Hyndmanin johtaman sosialishovinitisten virtauksen välillä. Internationalistisessa virtauksessa oli epäjohtonmukaisia aineksia, jotka olivat useissa kysymyksissä keskustalaisella kannalla.

Vuoden 1916 helmikuussa ryhmä Britannian sosialistisen puolueen toimihenkilöitä perusti „The Call” nimisen sanomalehden, jolla oli tärkeä osuus internationalistien yhtenäisyyden lujittamisessa. Huhtikuussa 1916 Salfordissa pidetty BSP:n vuosikokous tuomitsi Hyndmanin ja hänen kannattajiensa sosialishovinitisten asenteen, ja he erosivat puolueesta.

Britannian sosialistinen puolue tervehti Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. BSP:n jäsenet esittivät merkittävää osaa Englannin työväestöliikkeessä Neuvosto-Venäjän puolustamiseksi ulkomaisten interventioilta. Vuonna 1919 enemmistö puolueen paikallisjärjestöistä (98 neljää vastaan) kannatti liittymistä Kommunistiseen Internationaleen. Britannian sosialistinen puolue yhdessä Kommunistisen yhtenäisyysryhmän kanssa oli päätehtävänä Iso-Britannian kommunistisen puolueen perustamisessa. Vuonna 1920 pidetyssä ensimmäisessä, yhdistävässä edustajakokouksessa suurin osa BSP:n paikallisjärjestöistä liittyi Kommunistiseen puolueeseen.

Sosialistinen työväenpuolue (Socialist Labour Party) oli vallankumouksellinen marxilainen järjestö; sen perusti Skotlannissa Sosialidemokraattisesta federaatiosta vuonna 1903 eronnut federaation vasemmisto-osa, johon kuului etupäässä skotlantilaisia. Lakko- ja taistelun voimistuessa vuonna 1911 Sosialistinen työväenpuolue osallistui aktiivisesti siihen ja esitti ensimmäisen maailmansodan vuosina tärkeää osaa „Shop Stewards” („tehtaanvanhinten”) komiteoiden liikkeen järjestämisessä.

Vuonna 1920 Sosialistinen työväenpuolue liittyi Britannian sosialistiseen puolueeseen.

Riippumattomasta työväenpuolueesta (Independent Labour Party) ks. 38. huomautusta.— 101.

- ⁵⁴ Kysymyksessä on päivälehti „*La Victoire*” („Voitto”), joka ilmestyi Pariisissa vuodesta 1916 alkaen. Sitä toimitti sosialishovinisti ja puolianarkisti Gustave Hervé.— 106.
- ⁵⁵ Lenin tarkoittaa Saksan itäisen armeijan joukko-osastojen keskuudessa perustettua sotilaallista vallankumousneuvostoa, joka julkaisi „Punainen Sotilas” nimistä sanomalehteä.— 108.
- ⁵⁶ *Ammattiliittojen Yleisvenäläisen Keskusneuvoston ja Moskovan ammattiliittoneuvoston juhlaistunto* pidettiin marraskuun 6 p:nä 1918 Moskovassa Liittojen talon Pylvässalissa. Istuntoon osallistui lukuisia edustajia kaikista ammattiyhdistyksistä.— 118.
- ⁵⁷ *Työläisten, talonpoikain, kasakkain ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvostojen ylimääräinen, VI yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa 6.—9. marraskuuta 1918. Lenin valittiin edustajakokouksen kunniapuheenjohtajaksi.
 Lenin piti ensimmäisessä istunnossa marraskuun 6 p:nä puheen Lokakuun sosialistisen vallankumouksen vuosipäivän johdosta ja toisessa istunnossa marraskuun 8 p:nä puheen kansainvälisestä tilanteesta. Edustajakokous vahvisti yksimielisesti päätöslauselman, jonka Lenin oli kirjoittanut ja jonka Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston, ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen yhteinen istunto oli hyväksynyt (ks. tätä osaa, ss. 114—116).
 Edustajakokous kääntyi Neuvosto-Venäjäjä vastaan sotivien hallitusten puoleen ehdottaen rauhanneuvottelujen aloittamista.— 121.
- ⁵⁸ *Pohjoisalueen maaseutuköyhälistökomiteoiden edustajakokous* pidettiin 3.—6. marraskuuta 1918 Pietarissa. Edustajakokous hyväksyi päätöslauselmat köyhälistökomiteoiden yhdistämisestä paikallisneuvostoihin ja maaseudun köyhälistöaineksista kokoonpantavien mallirykmenttien perustamisesta.— 129.
- ⁵⁹ Tässä on puhe V. I. Leninin ja J. M. Sverdlovin allekirjoittamasta radiosanomasta, joka lähetettiin „*Kaikille sotilaskomissaareille, sotilasohjaajille, armeijankomentajille, kaikille Neuvostoille*” sen johdosta, että diplomaattiset suhteet Saksaan olivat katkenneet (ks. „Izvestija VTsIK” № 243, marraskuun 6 p:nä 1918, s. 11).— 136.
- ⁶⁰ Lenin viittaa siihen, että tsaari Nikolai I oli lähettänyt venäläisiä sotajoukkoja Itävallan keisarin avuksi tukahduttamaan Unkarin vallankumousta.— 146.
- ⁶¹ Lenin tarkoittaa vuosien 1863—1864 Puolan kapinaa, jonka tsaarin sotajoukot kukistivat.— 146.
- ⁶² „*The Times*” („Ajat”) — eräs Englannin porvariston vanhoillisten piirien suuri päivälehti.— 147.
- ⁶³ Tarkoitetaan Hollannin hallituksen äkillistä maahantuloluvan epäämistä jo Hollantiin matkalla olleelta VSFNT:n täysivaltaiselta edustajalta; sitä ennen oli päästy sopimukseen edustustojen vaihtamisesta

ja VSFNT:n edustaja oli saanut viseerauksen Moskovassa toimineelta Hollannin konsulilta.— 148.

- ⁶⁴ „L'Echo de Paris” („Pariisin Kaikuja”) — porvarillinen, peräti taantumuksellinen päivälehti; ilmestyi Pariisissa vuodesta 1884 vuoteen 1938.— 149.
- ⁶⁵ „Kolmas Internationale” („III-me Internationale”) — ranskalaisten kommunistien ryhmän viikkolehti; sitä julkaistiin Moskovassa vuosina 1918 ja 1919.— 149.
- ⁶⁶ „The Manchester Guardian” („Manchesterin Vartija”) — englantilainen porvarillinen sanomalehti; sitä julkaistaan Manchesterissa vuodesta 1821.— 150.
- ⁶⁷ *Junkkarikoululaiset* — ennen vallankumousta Venäjän armeijassa upseereja valmistaneiden sotakoulujen (junkkarikoulujen) oppilaiden nimitys. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen päivinä ja ensi aikoina sen jälkeen junkkarikoululaiset yrittivät tehdä Pietarissa, Moskovassa ja eräissä muissa kaupungeissa aseellista vastarintaa Neuvostovallalle, mutta heidät lyötiin kaikkialla.— 168.
- ⁶⁸ Moskovan alueen köyhälistökomiteoiden edustajain neuvottelun, jossa Lenin piti marraskuun 8 p:nä 1918 puheen maaseutuköyhälistön tehtävistä vallankumouksessamme, oli kutsunut koolle „Bednota” („Köyhälistö”) lehden toimitus.— 159.
- ⁶⁹ *Työläisnaisten I yleisvenäläinen edustajakokous*, jonka VKP(b):n Keskuskomitea oli kutsunut koolle, pidettiin Moskovassa marraskuun 16 p:stä 21 päivään 1918. Kokouksessa oli läsnä 1147 tehtaiden ja maaseutuköyhälistön naisedustajaa.— 168.
- ⁷⁰ Tämä VKP(b):n Moskovan komitean ja Presnjan piirikomitean järjestämä kokous pidettiin marraskuun 20 p:nä 1918 „Kino-Arsin” huoneistossa. Kokous oli omistettu Leninin juhlinnalle bolshevikkipuolueen johtajana ja Neuvostohallituksen päämiehenä. Päiväjärjestyksessä oli J. M. Šverdlovin alustus „V. I. Lenin III Internationalen esitaistelijana” sekä muita selostuksia.— 171.
- ⁷¹ „Volja Naroda” („Kansan Tahto”) — päivälehti, eserräpuolueen oikeistosiiven äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuonna 1917, lakkautettiin marraskuussa 1917. Myöhemmin ilmestyi myös toisennimisenä; lakkautettu lopullisesti helmikuussa 1918.— 171.
- ⁷² Lenin siteeraa Pitirim Sorokinin kirjettä „Pravda” lehden 251. numeron mukaan (marraskuun 20 p:ltä 1918), jossa lainauksen läheteeksi oli virheellisesti osoitettu „Izvestija Severo-Dvinskogo Ispolnitelnogo Komiteta” („Severo-Dvinskin Toimeenpanevan Komitean Tiedonantoja”). Todellisuudessa kirje oli julkaistu Severo-Dvinskin kuvernementin toimeenpanevan komitean sanomalehden „Krestjanskije i Rabotshije Dumy” („Talonpojan ja Työmiehen Ajatuksia”) 75. numerossa lokakuun 29 p:nä 1918.— 173.

- ⁷³ Lenin tarkoittaa päätöslauselmaa, jonka Moskovan kansanpankin ylimääräinen yhtiökokous oli hyväksynyt marraskuun 16 pnä 1918.— 181.
- ⁷⁴ „Punaupseerien päivä” oli järjestetty työtätekevien laajojen joukkojen huomion kiinnittämiseksi neuvostolaisen sotilaspäällystön luomiseen ja kasvatukseen. Punaisella torilla pidettiin marraskuun 24 pnä 1918 klo 2 päivällä sotilaskurssien oppilaiden paraati. Paraatin jälkeen kurssilaiset marssivat Neuvostoaukiolle, missä Lenin piti heille tervehdyspuheen Moskovan Neuvoston talon parvekkeelta.— 183.
- ⁷⁵ Moskovan työväen keskusosuuskunnan valtuutettujen kokous pidettiin marraskuun 26 ja 27 pnä 1918. Kokouksessa kuultiin toimintakertomus ja suoritettiin johtokunnan vaalit. Menshevikkien ja eserrien vastustuksesta huolimatta uuden johtokunnan jäsenet valittiin kommunistiryhmän esittämän luettelon mukaisesti. Lenin puhui ensimmäisenä kokospäivänä, iltatunnon lopussa.— 184.
- ⁷⁶ Tässä on puhe „Pravda” lehden 256. numerossa marraskuun 26 pnä 1918 julkaistusta menshevikkien KK:n vetoomuksesta, jossa kehoitettiin aloittamaan kampanja sitä vastaan, että ulkovallat sekaantuivat Venäjän vallankumouksen asioihin. Tämä Neuvostovallan saavutusten ja Länsi-Euroopan vallankumousliikkeen kehityksen sanelema menshevikkien KK:n „käännös” tapahtui kuitenkin vain sanoissa. Teoissaan menshevikit pysyivät edelleenkin leppymättöminä kansan vihollisina, harjoittaen käytännössä — Ukrainassa, Kaukasiassa, Uralilla ja Siperiassa — samaa politiikkaa kuin saksalaiset, ranskalaiset ja englantilais-amerikkalaiset imperialistit sekä venäläiset valkokaartilaiset harjoittivat taistelussaan Neuvostotasavaltaa vastaan.
- Lenin arvosteli menshevikkien asennetta tällä kaudella Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöslauselmaluonnoksessa „Maanpuolustusta vahingoittaneen menshevistisen lehden lakkauttamisesta” (ks. tätä osaa, ss. 441—442) ja muissa kirjoituksissaan.— 186.
- ⁷⁷ Lenin tarkoittaa Kansankomissaarien Neuvostossa huhtikuun 10 pnä 1918 tapahtunutta kulutusyhdistyksiä koskevan dekreetin käsittelyä. Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea vahvisti dekreetin huhtikuun 11 pnä 1918, ja se julkaistiin huhtikuun 13 pnä 1918 „Pravda” lehden 71. numerossa. Siitä, miten Lenin luonnehtii dekreetiä, ks. artikkelia „Neuvostovallan lähimmät tehtävät” (Teokset, 27. osa, ss. 243—244).— 187.
- ⁷⁸ Tässä viitataan dekreettiin „Elintarvikevarustelun järjestämisestä”, jonka Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi marraskuun 21 pnä 1918. Dekreetti julkaistiin marraskuun 24 pnä 1918 „Izvestija VTsIK” lehden 257. numerossa.— 187.
- ⁷⁹ VKP(b):n Keskuskomitea järjesti vuonna 1918 puolueaktiivien kokouksia päivänpolitiikan tärkeimpien kysymysten johdosta. Marraskuun 27 pnä 1918 Moskovan puolueyöntekijäin kokous oli omistettu kysymykselle proletariaatin suhteesta pikkuporvarillisiin kansankerrokseen. Alustuksen tästä kysymyksestä teki Lenin.— 189.

- ⁸⁰ Ks. F. Engels. „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, ss. 391—392).— 190.
- ⁸¹ Ks. F. Engels. „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 395).— 190.
- ⁸² Ks. F. Engels. „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 395).— 203.
- ⁸³ Ks. K. Marx. „Kansalaissota Ranskassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 458).— 204.
- ⁸⁴ Ks. F. Engels. „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 391).— 205.
- ⁸⁵ Tässä viitataan Toimihenkilöiden ammattiliittojen yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmaan, joka julkaistiin „Vestnik Sluzhashtshego” („Toimihenkilön Sanansaattaja”) nimisessä julkaisussa № 11—12 (marras- ja joulukuu 1918).— 213.
- ⁸⁶ „Sotsial-Demokrat” („Sosialidemokraatti”) — VSDTP:n pää-äänenkannattaja, illegaalinen sanomalehti; sitä julkaistiin helmikuusta 1908 tammikuuhun 1917; ilmestyi 58 numeroa. Lehden ensimmäinen numero ilmestyi Venäjällä, mutta sitten julkaiseminen siirrettiin ulkomaille, ensin Pariisiin, myöhemmin Geneveen. „Sotsial-Demokrat” lehdessä julkaistiin yli 80 Leninin artikkeleita ja pienempää kirjoitusta. Joulukuusta 1911 lähtien „Sotsial-Demokratia” toimitti V. I. Lenin.— 219.
- ⁸⁷ „Kommunist” („Kommunisti”) — aikakauslehti, jota „Sotsial-Demokrat” lehden toimitus julkaisi Genevessä vuonna 1915. Ilmestyi yksi (kaksois-) numero, jossa julkaistiin kolme Leninin artikkeleita: „II Internationalen vararikko”, „Ranskalaisen sosialistin rehellistä puhetta”, „Imperialismi ja sosialismi Italiassa” (ks. Teokset, 21. osa, ss. 195—250, 344—352, 353—362).
- Aikakauslehden toimituksessa Lenin kävi taistelua Buharinin ja Pjatakovin puoluevastaista ryhmää vastaan, paljasti sen bolshevisminvastaiset katsantokannat, sen yritykset käyttää lehteä ryhmäkuntalaistarkoituksiin. Mainitun ryhmän puoluevastaisen asenteen vuoksi Lenin kehotti „Sotsial-Demokrat” lehden toimitusta katkaisemaan suhteet ryhmään ja lopettamaan lehden yhteisen julkaisemisen. Lokakuusta 1916 „Sotsial-Demokrat” lehden toimitus alkoi julkaista omaa „Sbornik Sotsial-Demokrata” nimistä kokoelmaa.— 219.
- ⁸⁸ Tarkoitetaan kirjasta „Sosialismi ja sota”; ilmestyi syyskuussa 1915 saksankielisenä ja jaettiin Zimmerwaldin sosialistikonferenssiin osallistujille. Kirjanen julkaistiin ranskankielisenä vuonna 1916.— 219.

- ⁸⁹ *Baselin manifesti* — sotaa koskeva manifesti, joka hyväksyttiin yksimielisesti Baselissa vuoden 1912 marraskuun 24 ja 25 p:nä pidetyssä II Internationalen ylimääräisessä kongressissa. Manifestissa osoitettiin imperialistien valmistelevan sotaa rosvoamistarkoituksessa ja kehoitettiin kaikkien maiden työläisiä päättäväiseen taisteluun sodan ehkäisemiseksi. Siltä varalta, jos imperialistinen sota syttyisi, manifestissa kehoitettiin sosialisteja käyttämään hyväksi sodan aiheuttamaa taloudellista ja poliittista kriisiä ja suorittamaan sosialistinen vallankumous. (Manifestia koskevaa aineistoa ks. Teokset, 21. osa, ss. 198—208 ja 301—302.)
- II Internationalen johtomiehet Kautsky, Vandervelde ja muut äänestivät kongressissa tämän manifestin hyväksymisen puolesta, mutta vuonna 1914, kun imperialistinen maailmansota alkoi, he unohtivat Baselin manifestin ja tukivat maansa imperialistista hallitusta.— 220.
- ⁹⁰ Tämän nimisenä ilmestyi ensi kerran V. I. Leninin teos „Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena”.— 220.
- ⁹¹ Ks. K. Marx. „Gothan ohjelman arvostelua” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 24).— 223.
- ⁹² Ks. F. Engelsin kirjettä A. Bebelille, 18.—28. maaliskuuta 1875 (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 33).
- Alempana, tämän osan 233.—234. ja 256. sivulla Lenin siteeraa samaa F. Engelsin kirjettä (ks. sama).— 227.
- ⁹³ Tämän ajatuksen F. Engels on lausunut K. Marxin „Kansalaissota Ranskassa” nimisen teoksen johdannossa (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 421).— 230.
- ⁹⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 566.— 230.
- ⁹⁵ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 2.— 231.
- ⁹⁶ Ks. F. Engels. „Perheen, yksityisomistuksen ja valtion alkuperä” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 285).— 233.
- ⁹⁷ Ks. K. Marx. „Kansalaissota Ranskassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, ss. 423—424).— 233.
- ⁹⁸ Ks. F. Engels. „Perheen, yksityisomistuksen ja valtion alkuperä” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 287).— 233.
- ⁹⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, ss. 457, 458.— 234.
- ¹⁰⁰ Tarkoitetaan Englannin porvariston veristä terroria vuoden 1916 Irlannin kapinan osanottajia kohtaan, jotka olivat nousseet vastus-

tamaan Irlannin alistamista Englannin orjuuteen. „Euroopassa on... noussut kapinaan Irlanti, jota „vapauttarakastavat” englantilaiset ovat rauhoittaneet teloituksin”, kirjoitti Lenin vuonna 1916.

Ulster — Irlannin koillisosa, jossa asuu pääasiallisesti englantilaisia; Ulsterin sotaväki osallistui yhdessä englantilaisten kanssa Irlannin kansan kapinan kukistamiseen.— 235.

- ¹⁰¹ Ks. K. Marxin artikkelia „Poliittinen indifferenssi” julkaisussa „*Almanacco Repubblicano per l'anno 1874*” („Tasavaltalaisen almanakka vuodeksi 1874”).— 241.
- ¹⁰² Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 566.— 241.
- ¹⁰³ Ks. F. Engelsin kirjettä A. Bebelille, 18.—28. maaliskuuta 1875 (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 33).— 241.
- ¹⁰⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 25.— 250.
- ¹⁰⁵ Lenin tarkoittaa F. Engelsin kirjoittamaa johdantoa K. Marxin teokseen „Kansalaissota Ranskassa” (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 423).— 250.
- ¹⁰⁶ V. I. Leninin kirjanen „*Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät*” julkaistiin englannin kielellä „*The New York Evening Post*” („*New Yorkin Iltaposti*”) lehdessä tammikuun 15 p:nä 1918, ja lisäksi se on julkaistu erillisenä kirjasena New Yorkissa.— 255.
- ¹⁰⁷ „*The New York Evening Post*” („*New Yorkin Iltaposti*”)— amerikkalainen porvarillinen sanomalehti; perustettu vuonna 1801. Useita vuosia se oli liberaalista suuntaa noudattavan porvariston äänenkannattajana. Myöhemmin lehden osti John Pierpont Morganin yhtiö, ja siitä tuli Amerikan Yhdysvaltojen taantumuksellisimpien imperiaalistipiiriin äänenkannattaja. Nykyään se ilmestyy nimellä „*The New York Post*” („*New Yorkin Posti*”).— 255.
- ¹⁰⁸ Kysymyksessä on Venäjän porvariston elokuussa 1917 tekemä vastavallankumouksellinen salaliitto. Salaliiton johdossa oli tsaarin kenraali Kornilov. Armeijan ylimmän päällystön tukemien salaliittolaisten aikomuksena oli vallankumouksellisen Pietarin valloittaminen junkkarikoululaisten ja kasakkajoukkojen avulla, bolshevikkipuolueen nujertaminen, Neuvostojen hajottaminen ja sotilasdiktatuurin pystyttäminen maahan. Bolshevikkipuolueen KK:n kehotuksesta Pietarin työväki, vallankumoukselliset matruusit ja sotilaat tukahduttivat Kornilovin kapinayrityksen. Joukkojen painostuksesta Väliaikaisen hallituksen oli pakko antaa määräys Kornilovin ja hänen apuriensa vangitsemisesta ja asettamisesta syytteeseen kapinasta. Porvariston ja tilanherrojen tekemä vallankumouksen tukahduttamisyritys epäonnistui. Kornilovin kapinaliikkeen kukistamisen jälkeen bolshevikkipuolueen vaikutusvalta joukkojen keskuudessa lisääntyi. Kaikkialla maassa alkoi Neuvostojen bolshevisoitumiskausi.— 262.

- ¹⁰⁹ *Petrushka* — maaorjapalvelija, N. V. Gogolin „Kuolleet sielut” nimisen teoksen henkilötyyppiä. Petrushka luki tavailleen kirjoja syventymättä niiden sisältöön, häntä kiinnosti vain mekaaninen lukemisprosessi.— 263.
- ¹¹⁰ *Judushka Golovlev* — venäläisen satiirikon M. J. Saltykov-Shtshedinin «Господа Головлевы» („Golovlevin herrasväki”) nimisessä teoksessa esiintyvää taantumuksellista tilanherraa, ulkokultaista teeskentelijää kuvaava henkilötyyppi.— 266.
- ¹¹¹ *Lieberdanit* — ironinen nimitys, joka annettiin menshevikkien johtajille Lieberille ja Danille sekä heidän kannattajilleen sen jälkeen, kun Moskovan bolshevistisen „Sotsial-Demokrat” lehden 141. numerossa elokuun 25 p:nä (syyskuun 7 p:nä) 1917 ilmestyi D. Bednyin pakina „Lieberdan”.— 266.
- ¹¹² Lenin tarkoittaa A. Bebelin puhetta, jonka hän piti lokakuun 19 p:nä 1891 Saksan sosialidemokraattien Erfurtin edustajakokouksessa.— 267.
- ¹¹³ „*Frankfurtin Lehti*” („Frankfurter Zeitung”) — saksalainen porvarillinen sanomalehti; ilmestyi Frankfurt am Mainissa vuodesta 1856 vuoteen 1943.— 268.
- ¹¹⁴ „*Vorwärts*” („Eteenpäin”) — päivälehti, Saksan sosialidemokraattien pää-äänenkannattaja; ilmestyi vuodesta 1876 W. Liebknechtin toimitamana. F. Engels kävi lehden palstoilla taistelua kaikkinaisia opportunistin ilmauksia vastaan. 1890-luvun toiselta puoliskolta lähtien, F. Engelsin kuoleman jälkeen, „Vorwärts” lehdessä julkaistiin säännöllisesti Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa ja II Internationalessa vallassa olleiden opportunistien kirjoituksia. Ensimmäisen maailmansodan vuosina „Vorwärtsin” kanta oli sosialishovonistinen. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen jälkeen „Vorwärts” lehti muuttui erääksi neuvostovastaisen propagandan keskuksiksi; ilmestyi Berliinissä vuoteen 1933 asti.— 268.
- ¹¹⁵ „*Zimmerwaldin vasemmisto*” — Zimmerwaldin vasemmistoryhmä; sen järjesti Lenin internationalistien ensimmäisessä konferenssissa, joka pidettiin syyskuun alussa (uutta lukua) 1915 Zimmerwaldissa (Sveitsi). Tätä konferenssia Lenin sanoi „ensimmäiseksi askeleeksi” internationalistisen sodanvastaisen liikkeen kehittämisessä. Vain Leninin johtamilla bolshevikeilla oli Zimmerwaldin vasemmistoryhmässä oikea ja loppuun saakka johdonmukainen sodanvastainen kanta. Ryhmään kuului horjuviakin internationalisteja. Heidän virheidensä arvostelua ks. V. I. Leninin kirjoituksista „Juniuksen kirjaisen johdosta”, „Itsemäärämisestä käydyin väittelyn yhteenvedoja” (Teokset, 22. osa, ss. 295—310, 311—352).— 272.
- ¹¹⁶ Lenin siteeraa F. Engelsin „Johdantoa” K. Marxin teokseen „Kansalaisista Ranskassa” (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 415).— 274.
- ¹¹⁷ Ks. K. Marx. „Kansalaisista Ranskassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 457).— 274.

- ¹¹⁸ „Spartakus” liitto perustettiin ensimmäisen maailmansodan aikana, tammikuun 1 p:nä 1916. Sodan alussa Saksan vasemmistolaisista sosialidemokraateista muodostui „Internationale” ryhmä, jota johtivat K. Liebknecht, R. Luxemburg, F. Mehring, C. Zetkin y.m. Tätä ryhmää alettiin myös sanoa „Spartakus” liitoksi. Spartakistit harjoittivat joukkojen keskuudessa vallankumouksellista propagandaa imperialistista sotaa vastaan, paljastivat Saksan imperialismiin anastuspolitiikan ja sosialidemokratian johtajien petturuuden. Mutta spartakistit, Saksan vasemmistolaiset, eivät päässeet vapaiksi puolimenshevistisistä virheistään teorian ja politiikan tärkeimmissä kysymyksissä. Saksan vasemmistolaisten virheitä on arvosteltu seuraavissa V. I. Leninin kirjoituksissa: „Juniuksen kirjaseen johdosta” (ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310), „Marxilaisuuden irvikuvasta ja „imperialistisesta ekonomismista”” (ks. Teokset, 23. osa, ss. 18—69) y.m. Vuoden 1917 huhtikuussa spartakistit liittyivät keskustalaiseen Saksan riippumattomaan sosialidemokraattiseen puolueeseen säilyttäen siinä organisatorisen itsenäisyytensä. Saksan marraskuun vallankumouksen jälkeen vuonna 1918 spartakistit erosivat „riippumattomista” ja joulukuussa samana vuonna perustivat Saksan kommunistisen puolueen.— 281.
- ¹¹⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, ss. 39—41.— 285.
- ¹²⁰ Kahden uuden puolueen — „narodnikki-kommunistien” ja „vallankumouksellisten kommunistien” — eroaminen „vasemmisto”-eserrien puolueesta tapahtui „vasemmisto”-eserrien suorittaman saksalaisen lähettilään Mirbachin provokatorisen murhan ja „vasemmisto”-eserrien vuoden 1918 heinäkuun 6 ja 7 p:n kapinan jälkeen. „Narodnikki-kommunistit” tuomitsivat „vasemmisto”-eserrien neuvostovastaisen toiminnan ja muodostivat syyskuussa 1918 pidetyssä konferenssissa oman puolueensa. Marraskuussa 1918 „narodnikki-kommunistien” puolueen edustajakokous hyväksyi päätöksen puolueen lakkauttamisesta ja sen yhdistämisestä bolshevikkien kommunistiseen puolueeseen. „Vallankumoukselliset kommunistit” olivat olemassa jäsenmäärältään pienilukuisena puolueena vuoteen 1920. Lokakuussa 1920 VKP(b):n Keskuskomitea antoi puoluejärjestöille luvan ottaa VKP(b):hen entisen „vallankumouksellisten kommunistien” puolueen jäseniä.— 286.
- ¹²¹ *Heinrich Weber* — *Otto Bauer*.— 288.
- ¹²² Ks. K. Marxin L. Kugelmannille kirjoittamaa kirjettä huhtikuun 12 p:ltä 1871 (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 418).— 290.
- ¹²³ Lenin tarkoittaa heinäkuussa 1918 tapahtuneita useahkoja vastavallankumouksellisia kulakkikapinoita, joita eserrä-valkokaartilaiset järjestivät Englannin ja Ranskan imperialistien varojen turvin ja ohjeiden mukaisesti (ks. tätä osaa, s. 129).— 293.
- ¹²⁴ *Blanquillaisuus* — eräs Ranskan sosialistisen liikkeen virtaus, jonka johdossa oli Louis-Auguste Blanqui (1805—1881). Marxisin-leninismiin klassikot pitivät Blanqui’a huomattavana vallankumous-

miehenä ja sosialismin kannattajana, mutta samalla arvostelivat häntä lahkolaisuudesta ja salaliittolaismaisista toimintamenelelmistä. Blanquillaiset kiistivät luokkataistelun ja odottivat ihmiskunnan vapautuvan palkkaorjuudesta pienen intelligenttivähemmistön sala-liiton avulla eikä proletariaatin luokkataistelun tietä.— 294.

- ¹²⁵ Lenin tarkoittaa eserrien lakiehdotusta „maankäyttösuhteiden säännöstelemisestä”, „vuokramaavarannosta” y.m. kysymyksistä. Laki-ehdotus julkaistiin osittain eserrien lehdistössä lokakuussa 1917. „S. L. Maslovin lakiehdotus”, kirjoitti Lenin, „on „tilanherroja hyödyttävä” ehdotus, joka on kirjoitettu sovinnon hieromiseksi tilanherrojen kanssa, heidän pelastamistaan *varten*” (ks. V. I. Leninin kirjoitusta „Eserräpuolue peittämissä jälleen talonpoikia”, Teokset, 26. osa, ss. 210—215).

Helmikuun porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella suoritettujen maakomiteain jäsenten vangitsemiset olivat Väliaikaisen hallituksen vastaus talonpoikaiskapinoihin ja siihen, että talonpojat ottivat väkivaltaisesti itselleen tilanherrain maita.— 295.

- ¹²⁶ Ks. K. Marx. Theorien über den Mehrwert. Dietz Verlag, Berlin 1959, 2. Teil, S. 36 (Lisäarvoteorioita, 2. nidos, s. 36).— 302.

- ¹²⁷ Perustavaa kokousta koskevat teesit — ks. V. I. Lenin. Teokset, 26. osa, ss. 363—367.— 309.

- ¹²⁸ *Kansainvälinen sosialistinen toimisto* — II Internationalen toimeenpaneva elin, muodostettu Pariisin konferenssin päätöksen mukaisesti v. 1900.— 309.

- ¹²⁹ Ks. F. Engelsin kirjettä A. Bebelille, 18.—28. maaliskuuta 1875 (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 33).— 314.

- ¹³⁰ Tarkoitetaan M. Ostrogorskin kirjaa „*La Démocratie et les Partis Politiques*” („Demokratia ja poliittiset puolueet”); ensimmäinen painos ilmestyi v. 1903, toinen, uusintapainos, v. 1912.— 315.

- ¹³¹ *Valtionvalvonnan soveltamista koskevan päätösehdotuksensa* Lenin teki joulukuun 3 p:nä 1918 Puolustusneuvoston perustaman valiokunnan istunnossa käsiteltäessä kysymystä asiallisesta valvonnasta. Leninin ehdotus hyväksyttiin valiokunnan päätöksen pohjaksi.— 316.

- ¹³² *Työläisösuuskuntien III edustajakokous* pidettiin Moskovassa 6.—11. joulukuuta 1918. Lenin piti joulukuun 9 p:n iltaistunnossa puheen. N.s. „riippumattoman” osuustoiminnan kannattajat (i.s. menshevikit ja oikeistoeserrät, jotka käyttivät sitä lippunaan) yrittivät jarruttaa edustajakokouksen työtä, mutta heidän vastustuksestaan huolimatta työläisösuuskuntien III edustajakokous sanoutui irti porvarillisista, neuvostovastaisista „riippumattomaan” osuustoimintaan tähtäävistä pyrkimyksistä ja kannatti työväen osuustoimintajärjestöjen ja neuvostojärjestöjen täydellistä yhdistymistä ja yhteistoimintaa.— 318.

- ¹³³ Kysymys on „vasemmisto”-eserräpuolueesta eronneiden „narodnikki-kommunistien” ja „vallankumouksellisten kommunistien” puolueista.— 326.

- ¹³⁴ *Maostasojen, köyhälistökomiteain ja kommuunien I yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin 11.—20. joulukuuta 1918 Moskovassa Liittosen talossa. Kokoukseen osallistui 550 edustajaa. Lenin piti edustajakokouksen alkamispäivän, joulukuun 11 pn, iltaistunnossa puheen. Edustajakokouksen työ keskittyi etupäässä sosialistista maankäyttöä ja sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseen tähtääviä toimenpiteitä koskevan asetuksen luonnoksen laatimiseen (Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi asetuksen helmikuussa 1919 ja se julkaistiin „Izvestija VTsIK” lehden 34. n:ossa helmikuun 14 pnä 1919).— 328.
- ¹³⁵ „*Neuvostovirastojen hallintosääntöjen alustavan luonnoksen*” Lenin aikoi esittää Puolustusneuvoston käsiteltäväksi. Saadakseen tietää J. V. Stalinin ja J. M. Sverdlovin mielipiteen asiakirjasta hän lähetti tämän heille liittäen mukaan kirjelman, jossa sanottiin: „Pyydän lukemaan tämän Puolustusneuvostoa varten laatimani alustavan luonnoksen, näyttämään sitä tovereille ja käsittelemään sen *lauantaihin* joulukuun 14 päivään mennessä; korjausehdotukset toivoisin tehtävän kirjeellisesti *lauantaihin* mennessä.”— 340.
- ¹³⁶ Pyrkimyksenään itsevaltiuden lujan tukinon muodostaminen maaseudulla kulakistosta ministerineuvoston puheenjohtaja P. A. Stolypin ajoi läpi uuden maalain. Vuoden 1906 marraskuun 9 pn asetuksen mukaisesti jokainen talonpoika saattoi erota kyläyhteisöstä ja huu-dattaa yksityisomaisuudekseen maosuutensa, joka hänellä sitten oli oikeus myydä, pantata j.n.e., mikä aikaisemmin oli kiellettyä. Kyläyhteisö oli velvollinen antamaan yhteisöstä eroaville talonpojille maosuuden jostakin yhdestä kohdin (huuttori, lohkotila). Kulakit käyttivät hyväkseen tätä lakia ostamalla polkukinnasta maosuuksia köyhiltä talonpojilta. Stolypinin maauidistus voimisti kapitalismin kehitystä maataloudessa, talonpoikaiston jakautumista eri kerroksiksi ja kärjisti luokkataistelua maaseudulla.— 346.
- ¹³⁷ „*Punainen Lippu*” („Die Rote Fahne”)— päivälehti, jonka K. Liebknecht ja R. Luxemburg perustivat „Spartakus” liiton pää-äänenkannattajaksi, sittemmin Saksan kommunistisen puolueen pää-äänenkannattaja. Lehti ilmestyi vuoden 1918 marraskuun 9 pstä alkaen Berliinissä ja joutui useaan otteeseen Scheidemannin—Nosken hallituksen vainotoimenpiteiden ja ilmestymiskieltojen kohteeksi. Hitlerin valtaantulon jälkeen v. 1933 lehti lakkautettiin, mutta sitä julkaistiin edelleenkin illegaalisesti. Vuonna 1935 lehden julkaiseminen siirtyi Prahaan (Tshekkoslovakiaan); vuoden 1936 lokakuusta vuoden 1939 syksyyn „Die Rote Fahne” julkaistiin Brysselissä (Belgiassa).— 351.
- ¹³⁸ „*Herätysshuuto*” („Der Weckruf”)— Saksalaisen Itävallan kommunistisen puolueen pää-äänenkannattaja, ilmestyi Wienissä vuoden 1918 marraskuusta vuoden 1919 tammikuun 11 päivään.— 360.
- ¹³⁹ Ks. K. Marx. „Luokkataistelut Ranskassa vuosina 1848—1850” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 174).— 364.
- ¹⁴⁰ *Kansantalouseluostojen II yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa toisessa Neuvostojen talossa.

Lenin piti edustajakokouksen kuudentena istuntopäivänä, joulukuun 25 p:n puheen kansainvälisestä tilanteesta ja Neuvostotasaval-
lan taloudellisista tehtävistä. Päätöksessä, jonka edustajakokous teki
Leninin alustuksen pohjalla, saatettiin voimaan yksilöllinen johto-
valta, t.s. johtajien henkilökohtainen vastuuvollisuus heidän
alaistensa tuotantolaitosten ja elimien toiminnas'ta.— 367.

- ¹⁴¹ *Kolupajev ja Razuvajev* — venäläisen satiirikon M. J. Saltykov-
Shtshedinin teoksissaan kuvaamia saaliinhimoisia kapitalistityyp-
pejä.— 372.
- ¹⁴² *Puolustusneuvosto* (Työläisten ja Talonpoikain Puolustusneuvosto)
muodostettiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean pää-
töksellä marraskuun 30 p:nä 1918 johtamaan koko puolustustoimintaa
rintamalla ja selustassa: armeijoiden muodostamista ja täydentä-
mistä, rintamajoukkojen muonitusta, varuste- ja asehuoltoa sekä
maan kaikkien voimavarojen saattamista liikkeelle tässä tarkoituk-
sessa. Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöksessä
sanottiin, että Työläisten ja Talonpoikain Puolustusneuvosto muo-
dostetaan toteuttamaan Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskus-
komitean syyskuun 2 p:nä 1918 antamaa dekreettiä, jolla koko
Neuvostotasavalta julistettiin sotaleiriksi. Puolustusneuvostolle anneti-
in tehtäväksi saattaa voimaan sotatilaa vastaava järjestys elin-
tarvikevarustelussa ja kulkulaitoksessa samoin kuin sotateollisuudes-
sakin. Puolustusneuvoston puheenjohtajaksi nimitettiin V. I. Lenin.—
373.
- ¹⁴³ „*Bednota*” („Köyhälistö”) — talonpoikia varten julkaistu päivälehti;
ilmestyi Moskovassa vuoden 1918 maaliskuun 27 p:stä vuoden 1931
tammikuun 31 päivään. Lehti perustettiin VKP(b):n KK:n päätöksen
mukaisesti „Derevenskaja Bednota”, „Derevenskaja Pravda” ja „Sol-
datskaja Pravda” („Maaseutuköyhälistö”, „Maaseudun Totuus” ja
„Sotilaan Totuus”) nimisten lehtien tilalle. Helmikuun 1 p:nä 1931
se yhdistettiin „Sotsialistitsheskoje Zemledelije” („Sosialistinen
Maanviljely”) lehden kanssa.— 379.
- ¹⁴⁴ Ottaen huomioon rintamatilanteen vaikeutumisen Permin seutuvilla
puolueen Keskuskomitea ja Puolustusneuvosto muodostivat tammi-
kuun 1 p:nä 1919 erikoisen komission, jonka tehtäväksi tuli kaupungin
menetyksen syiden tutkiminen ja rintaman ennallistaminen 3. armeij-
an kaistalla. Komissioon tulivat puolueen KK:n jäsenet J. V. Stalin
ja F. E. Dzierżyński.
V. I. Leninin sähkö oli vastaus hänen saamaansa J. V. Stalinin
ja F. E. Dzierżyńskin „Lyhyeen alustavaan selostukseen Permin
menetyksen syiden tutkimisen edistymisestä”. Selostuksessa ilmoit-
ettiin toimenpiteistä, joita komissio oli suunnitellut 3. armeijan
rintaman ennallistamiseksi. Puolueen Keskuskomitean ja Puolus-
tusneuvoston toimenpiteiden seurauksena oli Itärintaman lujittumi-
nen vasemmalla siivellä, jossa 3. armeijalla oli puolustusasemansa.
Jo vuoden 1919 tammikuun jälkipuoliskolla 3. armeijan joukot ryh-
tyivät rintaman eri kohdissa hyökkäyksiin. Helmikuussa 1919
3. armeija, joka oli tällä välin päässyt jälleen taistelukuntoon, yhtyi
Itärintaman joukkojen yleiseen hyökkäykseen.— 383.

- ¹⁴⁵ *Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston ja Ammatiliittojen yleisvenäläisen edustajakokouksen yhteinen istunto* pidettiin tammikuun 17 p:nä 1919 ja siinä käsiteltävänä kysymyksenä oli vaikea elintarviketilanne. Istunto pidettiin Suuressa teatterissa. Lenin esiintyi Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean kommunistiryhmän alustajana. Yhteisessä istunnossa hyväksyttiin yksimielisesti elintarvikepoliitiikan peruskohtia koskeva päätösehdotus, jonka Lenin esitti ryhmän nimissä.— 384.
- ¹⁴⁶ Vuonna 1861 Venäjällä lakkautettiin maaorjuus.— 386.
- ¹⁴⁷ Kysymyksessä ovat Moskovan Neuvoston elokuun 24 p:nä 1918 ja Pietarin Neuvoston saman vuoden syyskuun 5 p:nä tekemä päätös, joiden mukaisesti Moskovan ja Pietarin työläiset ja toimihenkilöt oikeutettiin vaikean elintarviketilanteen vuoksi kuljettamaan 1½ puuta elintarvikkeita vain omaa käyttöään varten. Mainittujen päätösten voimassaoloaikaa jatkettiin Kansankomissaarien Neuvoston päätöksellä lokakuun 1 päivään 1918.— 389.
- ¹⁴⁸ *Kerenskin rahaksi* sanottiin seteleitä, joita Kerenskin johtama porvarillinen Väliaikainen hallitus laski liikkeelle kesällä 1917.— 393.
- ¹⁴⁹ *VKP(b):n Moskovan kaupunkijärjestön konferenssi* kokoontui tammikuun 18 p:nä 1919 käsittelemään neuvostovaltan keskus- ja piirieliemien keskinäissuhteita koskevaa kysymystä. Konferenssissa Lenin arvosteli jyrkästi Ignatovin johtaman edustajaryhmän puoluevastaista päätöslauselmaehdotusta. Ignatov oli myöhemmin, vuosina 1920 ja 1921, „työväenoppositiolle” läheisen oppositioryhmän johtomies. Puoluekonferenssi torjui päättäväisesti Ignatovin ryhmän puoluevastaiset, hajottavat ehdotukset.— 399.
- ¹⁵⁰ *Internationalistiotettajien II yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa 12—19. tammikuuta 1919. Edustajakokouksessa tehtiin useita alustuksia yhtenäistyökoulun järjestämistä ja valistustyöntekijäin yhdistymistä koskevista kysymyksistä. Edustajakokouksen hyväksymässä päätöslauselmassa katsottiin tarpeelliseksi perustaa valistuksen ja sosialistisen kulttuurin alalla toimivien työntekijäin liitto. Lenin piti edustajakokouksessa tammikuun 18 p:nä 1919 tervehdyspuheen Kansankomissaarien Neuvoston nimissä.— 401.
- ¹⁵¹ Sosialistipetturien Ebertin ja Scheidemannin johtaman hallituksen toimeksiannosta Saksan valkokaartilaiset murhasivat tammikuun 15 p:nä 1919 petomaisesti K. Liebknechtin ja R. Luxemburgin. Tämän johdosta VKP(b):n KK teki päätöksen joukkomittaisten vastalausemielenosoitusten ja -kokousten järjestämisestä kaikkialla. Lenin piti mielenosoittajille puheen Moskovan Neuvoston talon parvekkeelta.— 405.
- ¹⁵² *Ammatiliittojen II yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa Liittojen talossa 16.—25. tammikuuta 1919. Edustajakokoukseen osallistui 648 päätösvaltaista edustajaa, joista 449 oli kommunisteja ja heidän kannattajiaan; muut edustajat olivat „vasemmistolaisia” eserriä, internationalisti-menshevikkejä ja bundilaisia. Edustaja-

kokouksen kolmannessa täysistunnossa illalla tammikuun 20 p:nä 1919 Lenin käytti puheenvuoron päiväjärjestyksen keskeisimmästä kysymyksestä — ammattiliittojen tehtävistä.— 406.

¹⁵³ Ks. K. Marx ja F. Engels. „Pyhä perhe”. MEGA, I Abteilung, Bd. III, S. 253.— 413.

¹⁵⁴ „Die Freiheit” („Vapaus”) — päivälehti, Saksan keskustalaisen Riipumattoman sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattaja; ilmestyi Berliinissä vuoden 1918 marraskuusta vuoden 1922 lokakuuhun.— 428.

¹⁵⁵ Lenin tarkoittaa Pietarissa heinäkuun 3 ja 4 (16 ja 17 u. l.) p:nä 1917 ollutta mielenosoitusta, joka ilmensi syvää poliittista kriisiä Venäjällä. Heinäkuun 3 (16) p:nä Viipurinpuolella puhkesi alkuvoimaisesti mielenosoituskulkueita Väli aikaista hallitusta vastaan. Ensimmäisenä lähti liikkeelle 1. konekiväärirykmentti. Siihen yhtyi muita sotilasoastoja ja tehtaiden työläisiä. Mielenosoitus uhkasi muodostua aseelliseksi esiintymiseksi Väli aikaista hallitusta vastaan.

Bolshevikkipuolue vastusti sillä hetkellä aseellisia esiintymisiä, sillä se katsoi, ettei vallankumouskriisi ollut vielä kehittynyt kyllin pitkälle eivätkä armeija ja maaseutu olleet valmiita tukemaan pääkaupungin kapinaa. Heinäkuun 3 (16) p:nä klo 4 i. p. kokoontuneessa VSDTP:n KK:n, Pietarin komitean ja Sotilasjärjestön yhteisessä istunnossa päätettiin pidättäytyä esiintymisestä. Samanlaisen päätöksen teki myös Pietarin toinen yleiskaupunkilainen bolshevikkikonferenssi, joka oli parhaillaan koolla. Konferenssin edustajat lähtivät tehtäisiin ja eri puolille kaupunkia estääkseen joukkoesiintymiset. Mutta ne kuitenkin alkoivat eikä niiden estämiseen ollut mitään mahdollisuuksia.

Ottaen huomioon joukkojen mielialan Keskuskomitea, Pietarin komitea ja Sotilasjärjestö päättivät myöhään illalla heinäkuun 3 (16) p:nä osallistua mielenosoitukseen saadakseen sen sujumaan rauhallisesti ja järjestyneesti. Leniniä ei ollut silloin Pietarissa. Saatuaan tiedon tapahtumista hän saapui Pietariin heinäkuun 4 (17) p:n aamulla. Saman päivän mielenosoitukseen osallistui yli 500.000 henkeä. Sen perustunnuksia oli bolshevikkien tunnus „Kaikki valta Neuvostoille!”

Rauhanomaisesti mieltään osoittavia työläisiä ja sotilaita vastaan lähetettiin menshevistis-eserräläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean tietien ja suostumuksesta junkkarikoululaisista ja upseereista muodostettuja osastoja. Nämä avasivat tulen mielenosoittajia kohti. Rintamalta kutsuttiin vastavallankumouksellisia sotilasoastoja vallankumousliikkeen tukahduttamiseksi.

Heinäkuun 5 (18) p:n vastaisena yönä bolshevikkien KK teki päätöksen mielenosoituksen keskeyttämisestä. Lenin saapui yömyöhällä „Pravdan” toimitukseen silmäillääkseen läpi lehden seuraavan päivän numeron. Puolta tuntia myöhemmin, kun Lenin oli lähtenyt pois, junkkarikoululais- ja kasakkaosasto hävitti toimituksen. Menshevikit ja eserrät olivat tosiasiallisesti vastavallankumouksellisen riehunnan osanottajia ja auttajia. Hajotettuaan verisesti mielenosoituksen he kävivät yhdessä porvariston kanssa bolshevikkipuolueen kimppuun. Väli aikaisen hallituksen määräyksestä lakkautettiin bolshevikkien

lehdet „Pravda”, „Soldatskaja Pravda” y.m. Alkoivat joukkovangittamisesta, kotitarkastukset ja hävitykset. Pietarin varuskunnan vallankumoukselliset joukko-osastot lähetettiin pääkaupungista rintamalle.

Heinäkuun päivien jälkeen valta siirtyi maassa kokonaan vastavallankumoukselliselle Väliaikaiselle hallitukselle. Neuvostot muuttuivat sen voimattomiksi lisäkkeiksi. Kaksoisvallasta tuli loppu. Vallankumouksen rauhallisen kehityksen kausi oli päättynyt. Bolševikkien oli nyt ryhdyttävä valmistelemaan aseellista kapinaa Väliaikaisen hallituksen kukistamiseksi ja Neuvostovallan pystyttämiseksi.— 429.

- ¹⁵⁶ Lenin tarkoittaa työläisbolševikki I. A. Voinovin petomaista murhaa, jonka junkkarikoululaiset suorittivat heinäkuun 6 (19) p:nä 1917 hävitettyään „Pravda” lehden toimituksen Pietarissa. I. A. Voinov osallistui „Listok „Pravdy” ” nimisen lisälehdin julkaisutyöhön heinäkuun päivinä ja murhattiin mainitun „Listokin” levittämisen vuoksi Shpalernaja-kadulla (nykyisin Voinovinkatu).— 429.
- ¹⁵⁷ Ukrainan työläiset ja talonpojat nousivat vuoden 1918 marras-— joulukuussa kapinaan saksalaismiehittäjiä ja heidän käskyläistään hetmanni Skoropadskia vastaan. Joulukuun 14 p:nä hetmanni Skoropadski pakeni Kievestä. Tammikuun 3 p:nä 1919 Punainen Armeija valtasi Harkovin ja helmikuun 5 p:nä Ukrainan pääkaupungin Kievin.— 433.
- ¹⁵⁸ Kyseinen kirje lähetettiin Leninin toimeksiannosta Elintarvikeasiain ja Finanssiasiain kansankomissariaateille sekä Korkeimmalle Kansantalousneuvostolle. Osuuskuntia ja kulutuskommuuneja koskeva kysymys oli esillä Kansankomissaarien Neuvostossa tammikuun 28 p:nä 1919.— 437.
- ¹⁵⁹ *Ufan kuvernementin vallankumouskomitealle lähetetty sähkö* oli vastaus kyselyyn, miten oli suhtauduttava Bashkirian porvarillis-nationalistisen hallituksen edustajaan Halikoviin, joka oli saapunut kuvernementin vallankumouskomiteaan neuvottelutarkoituksessa. Halikov herätti kysymyksen Neuvostovaltaa vastaan toimineiden bashkiirien armahtamisesta ja ilmoitti bashkiirijoukkojen siirtyvän Punaisen Armeijan puolelle.
- Ufan kuvernementin vallankumouskomitean sähkeen lopussa on Leninin käsialalla tehty merkintä „*Stalinille*” ja ensimmäisellä sivulla J. V. Stalinin merkintä „Neuvoteltava Iljitshin kanssa (*myönteisesti*)”.
- Ufan kuvernementin vallankumouskomitealle osoitetun sähkeen alkuosan on kirjoittanut J. V. Stalin ja loppuosan, alkaen sanoista „Tämän ohella on”, V. I. Lenin.— 439.
- ¹⁶⁰ Kyseisen radiosähkeen, joka on Leninin laatima, allekirjoitti Ulkoasiain kansankomissaari G. V. Tshitsherin, ja se lähetettiin Saksan ulkoasiain ministeriölle vastaukseksi tämän helmikuun 19 p:nä 1919 välittämään sosialistisovittelijain Bernin-konferenssin pyyntöön maahantuloluvan myöntämisestä mainitun konferenssin nimittämälle erikoisvaliokunnalle. Valiokuntaan nimitettiin F. Adler, K. Kautsky, R. Hilferding ja muita sosialistiluopioita. „Bernin ylhäisten reviišorien” (*Lenin*) saapumisesta Venäjälle ei kuitenkaan tullut mitään.

- Miten Lenin arvosteli Bernin konferenssia, ks. „Teesejä ja alustusta porvarillisesta demokratiasta ja proletariaatin diktatuurista” (tämä osa, ss. 461—464).— 440.
- ¹⁶¹ Kyseinen päätösehdotus otettiin pohjaksi päätöstä varten, jonka Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi yksimielisesti helmikuun 26 pnä 1919.— 441.
- ¹⁶² Tarkoitetaan kysymystä, jonka Lenin herätti tammikuun 30 pnä 1919 Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Neuvostotasavallan kirjastolaitoksen tilasta. Leninin kirjoittamassa Kansankomissaarien Neuvoston päätöksessä Valistusasiain kansankomissariaatti velvoitettiin saattamaan kuukausittain julkisuuteen ja toimittamaan Kansankomissaarien Neuvostolle kirjastojen ja lukusaliin määrän lisääntymistä ja kirjallisuuden levityksen laajenemista koskevat lyhyet asiatiedot.— 445.
- ¹⁶³ *Kommunistisen Internationalen I kongressi* pidettiin Moskovassa 2.—6. maaliskuuta 1919. Siihen osallistui kolmestakymmenestä eri maasta 52 edustajaa, joista päätösvaltaisia oli 34 ja neuvottelevia 18. VKP(b):n valtuuskuntaan kuuluivat V. I. Lenin, J. V. Stalin, V. V. Vorovski, G. V. Tshitsherin y.m.
- Kongressin päiväjärjestyksen tärkeimmän kysymyksen — porvarillinen demokratia ja proletariaatin diktatuuri — alusti Lenin päiväistunnossa maaliskuun 4 pnä 1919. Kongressi hyväksyi keskustelulta Leninin esittämät teesit ja antoi Kominternin Toimeenpanevan komitean toimikunnan tehtäväksi huolehtia niiden mahdollisimman laajasta tunnetuksi tekemisestä sekä vahvisti teesien lisäksi Leninin ehdottaman päätöslauselman (ks. tätä osaa, s. 469). Lenin oli kirjoittanut teesit venäjäksi, ja ne käännettiin sitten saksaksi. Kongressissa Lenin piti kaikki puheensa saksaksi.
- Leninin ehdotuksesta hyväksyttiin yksimielisesti päätös Zimmerwaldin yhdistyksen lakkauttamisesta. I kongressi vahvisti Kommunistisen Internationalen periaateohjelman, koko maailman proletariaatille osoitetun manifestin ja useita ponsilausemia ja päätöksiä. Kongressi päätti muodostaa kaksi johtoehtoa: Toimeenpanevan komitean ja sen valitseman viisihenkeisen toimikunnan.— 447.
- ¹⁶⁴ *Shop Stewards Committees* (tehtaanvanhinten komiteat) olivat valinnallisia työväenjärjestöjä, joita oli monilla tuotannonaloilla Englannissa ensimmäisen maailmansodan ajoista lähtien. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen, Neuvostovaltaa vastaan alkaneen ulkomaiden sotilaallisen intervention kaudella tehtaanvanhinten komiteat toimivat aktiivisesti Neuvosto-Venäjän tukemiseksi. Monet tehtaanvanhinten komiteain toimihenkilöt (W. Gallacher y.m.) liittyivät Englannin kommunistiseen puolueeseen.— 450.
- ¹⁶⁵ *Bernin Internationaleksi* eli *keltaiseksi Internationaleksi* sanottiin sosialishovinististen ja keskustalaispuolueiden yhteenliittymää, joka perustettiin helmikuussa 1919 kokoontuneessa Bernin konferenssissa II Internationalen henkiinherättämistarkoituksessa.— 451.
- ¹⁶⁶ Ks. F. Engelsin kirjoittamaa K. Marxin „Kansalaisista Ranskassa” nimisen teoksen johdantoa (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, ss. 423—424).— 452.

- ¹⁶⁷ Ks. K. Marx. „Kansalaissota Ranskassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, s. 458).— 453.
- ¹⁶⁸ Lenin tarkoittaa VKP(b):n VII edustajainkokouksen hyväksymää päättöslauselmaa puolueen nimen ja ohjelman muuttamisesta (ks. Teokset, 27. osa, ss. 124—125).— 462.
- ¹⁶⁹ „Gazeta Petshatnikov” („Kirjaltajain Lehti”) — Moskovan kirjapainotyöläisten ammattiyhdistyksen julkaisu, joka oli siihen aikaan menshevikkien vaikutuksen alainen; alkoi ilmestyä joulukuun 8 p:nä 1918; lakkautettiin maaliskuussa 1919.— 464.
- ¹⁷⁰ Lenin tarkoittaa R. Luxemburgin artikkelia „Der Anfang” („Alku”), joka ilmestyi „Die Rote Fahne” („Punainen Lippu”) lehden 3. n:o:ssa marraskuun 18 p:nä 1918.— 466.
- ¹⁷¹ „L’Humanité” („Ihmiskunta”) — päivälehti, jonka J. Jaurès perusti v. 1904 Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajaksi. Ensimmäisen maailmansodan aikana lehti oli Ranskan sosialistisen puolueen äärioikeiston käsissä ja sen kanta oli sosialishovinitinen. Pian sen jälkeen, kun sosialistinen puolue jakautui kahtia Tours’in kongressissa (joulukuu 1920) ja perustettiin Ranskan kommunistinen puolue, lehdestä tuli viimeksi mainitun äänenkannattaja. Se ilmestyy nykyään Pariisissa Kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajana. Lenin puhuu artikkelista, joka ilmestyi „L’Humanité” 5384. n:o:ssa tammikuun 13 p:nä 1919 otsikoituna „Le meeting de la Fédération de la Seine” („Seinen federaation joukkokokous”).— 474.
- ¹⁷² „Avanti!” („Eteenpäin!”) — päivälehti, Italian sosialistisen puolueen pää-äänenkannattaja; perustettiin joulukuussa 1896. Ensimmäisen maailmansodan vuosina lehti oli epäjohdonmukaisesti internationalismin kannalla katkaisematta yhteyksiään reformisteihin. Lehti ilmestyy nykyisinkin. Leninin mainitsema Cavriagosta lähetetty lehtiutinen „Vita del partito” („Puolue-elämää”) ilmestyi „Avanti!” lehden 12. n:o:ssa tammikuun 12 p:nä 1919.— 476.
- ¹⁷³ *Poshehonje* — tsaarivallan aikaisen Venäjän ujestikaupunki. M. J. Saltykov-Shtshedrinin „Посехонская старина” („Poshehonjen muinaisuus”) nimisen teoksen ilmestyttyä Poshehonje sanaa alettiin käyttää yleensä tarkoittamaan takapajuista syrjäseutua.— 476.
- ¹⁷⁴ Maaliskuun 8 p:nä 1919 Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa oli esillä Valtionvalvontaa koskeva dekreettiluonnos ja hyväksyttiin Leninin ehdotuksesta päätös, johon tulivat kaikki ne tärkeimmät kohdat, jotka ovat nyt julkaistussa Stalinille osoitetussa kirjelapussa. Nämä kohdat sisältyivät Valtionvalvontaa koskevaan dekreettiluonnokseen, jonka J. V. Stalin esitti Kansankomissaarien Neuvoston käsiteltäväksi huhtikuun 3 p:nä 1919. Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea vahvisti dekreetin huhtikuun 9 p:nä 1919. Dekreetin allekirjoittivat V. I. Lenin, M. I. Kalinin ja J. V. Stalin, ja se saatettiin julkisuuteen huhtikuun 12 p:nä 1919.— 480.

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(Heinäkuu 1918 — maaliskuu 1919)

1918

- Heinäkuu, 29.* Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston sekä Moskovan ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen yhteisessä istunnossa puheen Neuvostotasavallan ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteesta. Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat yleisen asevelvollisuuden voimaansaattaminen, sotalaitoksen varustaminen autoilla, määrärahan myöntäminen tshekkoslovakien kapinaa ja Englannin ja Ranskan interventiota vastaan käytäviin taistelutoimiin y.m.
- Heinäkuu, 30.* Lenin pitää kuvernementtineuvostojen puheenjohtajien kokouksessa puheen Neuvostovaltan hallintokoneiston lähimmistä tehtävistä. Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat muistomerkkien pystyttäminen sosialistisen liikkeen, tieteen, kirjallisuuden ja taiteen suurmielille sekä Volgan laivaston muodostaminen. Lenin tekee korjauksia päätösehdotukseen.
- Heinäkuu, 31.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa ja ehdottaa hyväksyttäväksi Ententen maiden työläisille osoitetun Kansankomissaarien Neuvoston vetoamuksen sen johdosta, että näiden maiden hallitukset ovat ryhtyneet vihollisuustoimiin Neuvostovaltaa vastaan. Istunnossa keskusteltiin myös kysymyksistä, jotka koskivat polttoainetilannetta, osuuskuntien välityksellä tapahtuvaa viljanhankintaa, Korkeimman Kansantalouselneuvoston tieteellis-teknillistä osastoa j.n.e.

- Elokuu, 2.* Lenin pitää tshekkoslovakkeja vastaan taisteleviin rintamajoukkoihin lähtevien agitaattorien kokouksessa jäähyväispuheen.
 Lenin puhuu Butyrkin piirissä ja Varsovan vallankumouksellisessa rykmentissä Zamoskvoretshjen piirissä järjestetyissä joukkokokouksissa sekä puna-armeijalaisten joukkokokouksessa Hodynkan kentällä aiheesta „Neuvostotasavaltaa uhkaa vaara”.
- Elokuu, 6.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Jeletsin työläisille” puolueen politiikasta maaseutuun nähden.
- Elokuu, 7.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsitellään puna-armeijalaisten ja heidän perheidensä huoltoa koskevaa kysymystä.
- Elokuu, 8.* „Izvestija VTsIK” lehdessä julkaistaan Leninin allekirjoittama kaikille työtätekeville osoitettu Kansankomissaarien Neuvoston vetoamus „Taisteluun viljan puolesta”.
- Elokuu, 9.* Lenin pitää Sokolnikin piirissä järjestetyssä joukkokokouksessa puheen aiheesta „Viides vuosi yleismaailmallista teurastusta”.
 Lenin tiedustelee lennättimitse Astrakanin Neuvoston puheenjohtajalta, millainen on tilanne Bakussa.
- Elokuu, 9.—12.* Lenin lähettää Penzaan kuvernementin toimeenpanevalle komitealle useita sähköitä, joissa antaa ohjeita kulakkikapinan säälimättömästi tukahduttamisesta, kulakkien viljavarastojen takavarikoinnista ja köyhälistöjoukkojen mobilisoimisesta taisteluun kulakistoa vastaan.
- Elokuu, 10.* Lenin valmistelee koneenrakennustehtaiden kansallistamiskysymystä ja esittää sen Kansankomissaarien Neuvoston käsiteltäväksi.
 Lenin antaa Korkeimmalle sotaneuvostolle määräyksen Itärintaman lujittamisesta.
- Elokuu, 11.* Julkaistaan V. Uljanovin (Leninin) allekirjoittama Kansankomissaarien Neuvoston vetoamus „Ranskassa ja Englannissa asuville Venäjän kansalaisille”, jossa heitä kehoitetaan kieltäytymään astumasta Ranskan ja Englannin armeijan riveihin.
- Elokuun alkupuoli.* Lenin kirjoittaa työläisille osoitetun vetoamuksen „Työläistoverit! Viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun!”

- Elokuu, 16.* Lenin puhuu Moskovan puoluekomitean istunnossa myötämielisten ryhmien perustamisesta.
- Lenin laatii kaikille edustajain Neuvostoille osoitetun sähkösanoman, jossa puhutaan työläisten ja talonpoikien liitosta.
- Elokuu, 17.* Voronezhin kuvernementin Zadonskin toimeenpanevalle komitealle lähettämässään sähkössä Lenin antaa ohjeen toimia mitä päättäväisimmin kulakkeja ja „vasemmistolaisia” eserriä vastaan sekä kehottaa vetoamaan julistuksella köyhälistöön ja järjestämään tätä.
- Elokuu, 19.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat elintarvikepolitiikka, Tasavallan kaikkien asevoimien yhdistäminen, teollisuuslaitosten kansallistaminen y.m.
- Orelin kuvernementin Zdorovetsin toimeenpanevalle komitealle lähettämässään sähkössä Lenin antaa ohjeet „vasemmistolaisten” eserrien kulakkikapinan säälimättömästä tukahduttamisesta ja kulakkien viljavarastojen takavarikoinnista kehottaen jakamaan osan näistä ilmaiseksi köyhälistölle.
- Elokuu, 20.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Amerikan työläisille”.
- Elokuu, 21.* Lenin kirjoittaa Astrakanin kuvernementin toimeenpanevalle komitealle osoitetun sähköksen, jossa vaatii järjestämään viivyttämättä Astrakanin puolustuksen englantilaisten hyökkäyksen varalta.
- Elokuu, 23.* Lenin pitää Aleksejevin kansantalossa ja Polyteknillisessä museossa järjestetyissä joukkokokouksissa puheen aiheesta „Minkä puolesta kommunistit taistelevat”.
- Elokuu, 26.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat: Moskovan vuoriakatemian perustaminen, tykistöissä, insinöörijoukoissa ja teknillisissä joukoissa palvelleiden työläisten kutsuminen Punaiseen Armeijaan, valkokaartilaiden tuhoamien rakennusten kunnostaminen Jaroslavl'n kaupungissa y.m.
- Elokuu, 28.* Lenin pitää puheen päiväntilanteesta Valistustyöntekijäin I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.
- Lenin tiedustelee merivoimien esikunnalta, onko täytetty J. V. Stalinin pyyntö kahden sukellusveneen lähettämisestä Kaspien merelle.

- Elokuu, 29.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat Saksan ja Itävalta-Unkarin keisarikuntien hallitusten kanssa solmittujen entisen Venäjän keisarikunnan hallituksen sopimusten julistaminen mitättömiksi sekä kansankomissariaattien toimintaselostukset. Lenin laatii päätösehdotuksen.
- Elokuu, 30.* Lenin pitää puheen aiheesta „Kaksi valtaa (proletariaatin diktatuuri ja porvariston diktatuuri)” Basmannajan piirissä viljapörssin rakennuksessa ja Zamoskvoretshjen piirissä ent. Michelsonin tehtaassa järjestetyissä joukkokokouksissa.
Terroristi F. Kaplan haavoittaa vaikeasti Leniniä tämän poistuessa tehtaasta.
- Elokuu, 30—
syyskuu, 15.* Lenin sairastaa saamansa haavan vuoksi.
- Syyskuu, 6.* Lenin lähettää Pietariin ohjeeksi J. V. Stalinilta Tsaritsynin rintamalta saamansa kirjeen, jossa vaaditaan hävittäjäalusten ja sukellusveneiden lähettämistä.
- Syyskuu, 11.* Itärintaman sotilasjohdolle ja joukoille osoittamassaan sähkössä Lenin onnittelee niitä Punaisen Armeijan saavuttaman loistavan voiton — Kasaanin valtauksen — johdosta.
- Syyskuu, 12 pn
jälkeen.* V. V. Kuibysheville osoittamassaan sähkössä Lenin onnittelee puna-armeijalaisia voiton — Simbirskin valtauksen — johdosta.
- Syyskuu, 15.* V. I. Lenin, J. V. Stalin ja J. M. Sverdlov neuvottelevat Tsaritsynin rintaman kysymyksistä.
- Syyskuu, 16.* Lenin osallistuu ensimmäisen kerran haavoittumisensa jälkeen Venäjän kommunistisen puolueen (bolshevikkien) Keskuskomitean istuntoon.
- Syyskuu, 17.* Lenin johtaa ensimmäisen kerran haavoittumisensa jälkeen Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa.
Lenin kirjoittaa tervehdyskirjeen proletariaatin kulttuuri- ja valistusjärjestöjen konferenssin puemiehistöille.
- Syyskuu, 18.* Pietariin päällikkökurseille lähettämässään sähkössä Lenin onnittelee kurssin päättäneitä ja Punaisen Armeijan riveihin lähteviä työläisiä.
Lenin tekee terveydentilaansa koskevaan viralliseen tiedonantoon lisäyksen: „Tämän tiedonannon perus-

teella ja hyvän vointini vuoksi pyydän hartaasti, ettei häirittäisi lääkäreitä puhelinoitoin ja tiedusteluihin”.

Syyskuu, 19.

V. I. Lenin lähettää Tsaritsynin rintamajoukoille tervehdyssähkeen kiittäen sankaruudesta, jota ne ovat osoittaneet taistellessaan työläisten ja talonpoikien vallan pystyttämiseksi.

Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat taiteellisesti ja historiallisesti arvokkaiden esineiden maastavientikiellon voimaansaattaminen, pankkien kansallistamisjärjestys vastaisuudessa y.m.

Syyskuu, 20.

Leninin artikkeli „Sanomalehtiemme luonteesta” ilmestyy „Pravdan” 202. n:ossa.

Lenin kirjoittaa V. V. Vorovskille kirjeen, jossa katsoo välttämättömäksi taistella Kautskyn teoreettista marxilaisuuden madaltamista ja vääristelyä vastaan. Lenin antaa tehtäväksi julkaista mitä pikimmin saksaksi kirjanen „Valtio ja vallankumous”.

Syyskuu, 21.

Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jonka käsiteltävinä kysymyksinä ovat luontoisveron määrääminen maalaisille — hän kirjoittaa vastaavan dekreetin peruskohdat; entisen Venäjän keisarikunnan hallituksen solmimien sopimusten julistaminen mitättömiksi y.m.

*Syyskuu, 24.
tai 25.*

Lenin matkustaa Gorkiin lepäämään.

Syyskuu, viimeistään 27.

Lenin lähettää tervehdyskirjeen Kasaanin valtauksen osallistuneille puna-armeijalaisille onnitellen heitä voiton johdosta.

*Lokakuu, 2.
tai 3.*

Lenin kirjoittaa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston sekä ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen edustajien yhteiselle istunnolle osoitetun kirjeen Saksan poliittisen kriisin johdosta.

Lokakuu, 9.

Lenin kirjoittaa artikkelin „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky”.

Lokakuu, 15.

V. I. Lenin ja J. M. Sverdlov antavat Tasavallan Vallankumoukselliselle Sotaneuvostolle ohjeet Tsaritsynin rintaman pikaisesta auttamisesta.

Lokakuu, 22.

Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston sekä ammattiyhdistysten tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojärjestöjen

edustajien yhteisessä istunnossa selostuksen kansainvälisestä tilanteesta; istunnossa hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselma.

Lenin kirjoittaa esipuheen toisena painoksena ilmestyvään kirjaseensa „Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät”, jonka ensimmäinen painos ilmestyi heinäkuussa 1917.

- Lokakuu, 23.* V. I. Lenin, J. M. Sverdlov ja J. V. Stalin lähettävät tervehdyksensä K. Liebknechtille hänen vankilasta vapautumisensa johdosta.
- Lokakuu, 29.* V. I. Lenin ja J. M. Sverdlov antavat Etelärintaman komentajalle määräyksen pikaisen aseavun toimittamisesta Tsaritsynin rintamalle.
- Marraskuu, 2.* Lenin kirjoittaa lakien tiukkaa noudattamista koskevan teesiluonnoksen Neuvostojen ylimääräisen, VI yleisvenäläisen edustajakokouksen vastaavaa päätöstä varten.
- Marraskuu, 3.* Lenin pitää puheen Itävalta-Unkarin vallankumouksen kunniaksi järjestetyssä mielenosoitustilaisuudessa.
- Marraskuu, 6.—9.* Työläisten, talonpoikain, kasakkain ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvostojen ylimääräinen, VI yleisvenäläinen edustajakokous. Lenin johtaa edustajakokouksen työtä.
- Marraskuu, 6.* Lenin pitää edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa puheen Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen vuosipäivän johdosta.
- Lenin pitää Ammattiliittojen Yleisvenäläisen Keskusneuvoston ja Moskovan ammattiliittoneuvoston juhlistunnossa sekä Moskovan proletaaristen kulttuuri- ja valistusjärjestöjen iltamassa puheen Lokakuun sosialistisen vallankumouksen vuosipäivän johdosta.
- Marraskuu, 7.* Päivällä Lenin puhuu Vallankumoustorilla Marxin ja Engelsin muistomerkin paljastustilaisuudessa ja Punaisella torilla Lokakuun vallankumoustaistelijain muistotaulun paljastustilaisuudessa.
- Illalla Lenin pitää puheen Yleisvenäläisen erikoiskomission työntekijäin kokous- ja konserttitilaisuudessa.
- Lenin lähettää tervehdyssähkeen II armeijan puna-armeijalaisjoukoille Izhevskin valtauksen johdosta.
- Marraskuu, 8.* Lenin pitää Neuvostojen ylimääräisen, VI yleisvenäläisen edustajakokouksen toisessa istunnossa puheen kansainvälisestä tilanteesta.

Lenin puhuu Moskovan alueen köyhälistökomiteoiden edustajien neuvottelukokouksessa maalaisköyhälistön järjestämisestä.

Marraskuu, 10.

Lenin lopettaa kirjasensa „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky” kirjoittamisen.

Lenin kirjoittaa Saksan vallankumouksen alkamisen johdosta „Sähkeen kaikille edustajain Neuvostoille, kaikille, kaikille”.

Lenin pitää Lokakuun vallankumouksen klubin avajaistilaisuudessa Hamovnikin piirissä puheen päivän tilanteesta.

Marraskuu, 11.

Lenin puhuu Suuressa teatterissa Moskovan kommunistien illanvietossa kansainvälisestä tilanteesta.

Marraskuu, 13.

Lenin sähköittää N. A. Shtshorsille ohjeet kehottaen ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin Ukrainan vapauttamiseksi ulkomaalaisista miehitysjoukoista ja valkokaartilaisista.

Orelin kuvernementin puoluekomitealle lähettämässään sähkössä Lenin vastaa Ukrainassa olevien Saksan vallankumouksellisten sotilaiden tervehdykseen ja kehottaa heitä auttamaan Ukrainan vapauttamista saksalaisista miehitysjoukoista.

Marraskuu, 14.

Lenin selostaa Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa kansainvälistä tilannetta.

„Pravdan” 246. n:o:ssa julkaistaan V. I. Leninin ja J. M. Sverdlovin allekirjoittama Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Neuvoston päätös Brest-Litovskin rauhansopimuksen annuloimisesta.

Marraskuu, 19.

Lenin puhuu Työläisnaisten I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.

Marraskuu, 20.

Lenin kirjoittaa artikkelin „Pitirim Sorokinin arvokkaita tunnustuksia”.

Lenin puhuu kokouksessa, jossa häntä juhlitaan bolshevikkipuolueen johtajana ja Neuvostohallituksen päämiehenä.

Marraskuu, 23.

Lenin ottaa vastaan Intian kansojen edustajiston, joka esittää Intian kansojen tervehdyksen Neuvostovallelle.

Marraskuu, 24.

Lenin esittää Kansankomissaarien Neuvoston nimissä tervehdyksen „Punaupseerien päivän” merkeissä pidetyssä joukkokokouksessa.

- Marraskuu, 26.* Lenin pitää Moskovan työväen keskusosuuskunnan valtuutettujen kokouksessa puheen aiheesta, mikä merkitys on osuustoimintajärjestöillä sosialistisessa talousjärjestelmässä.
- Marraskuu, 27.* Lenin pitää Moskovan puolueyöntekijäin kokouksessa selostuksen proletariaatin suhtautumisesta pikkuporvarillisiin kansankerroksiin.
- Marraskuu, 29.* Lenin allekirjoittaa ylikomentajalle osoitetun ohjekirjelmän neuvostojoukkojen etenemisestä länteen ja Ukrainaan; Lenin tekee lisäyksen sähkösanomaluonnoksen tekstiin.
- Marraskuu, 30.* Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea muodostaa Työläisten ja Talonpoikien Puolustusneuvoston, jonka puheenjohtajaksi tulee V. I. Lenin.
- Joulukuu, 1.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston ensimmäisessä istunnossa. Hän osoittaa Puolustusneuvoston lähimmät tehtävät ja tekee useita esityksiä elintarviketilannetta, kulkulaitosta, polttoainevarustelua ja muita seikkoja koskevien kysymysten ratkaisemiseksi.
- Joulukuu, 4.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksiä ovat rautatielaitoksen kunnostaminen, nurkkakuntalaisuutta ja virastovikuttelua vastaan tähdätyn päätösehdotuksen hyväksyminen y.m. Lenin kirjoittaa elintarvikehankintojen iouduttamista ja lisäämistä koskevan päätösehdotuksen.
- Joulukuu, 5.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsitellään ampumatarvikekysymystä. Hän allekirjoittaa Puolustusneuvoston nimissä Tulan, Podolskin ja Simbirskin tehtaita koskevan päätöksen.
- Joulukuu, 7.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksiä ovat Eestin Neuvostotasavallan itsenäisyyden tunnustaminen, rautatielaitoksen kunnostamisohjelma y.m. Lenin esittää, että nimitettäisiin erikoinen Kansankomissaarien Neuvoston kirjeenvaihtaja, joka selostaisi lehdistössä Kansankomissaarien Neuvoston toimintaa.
- Joulukuu, 8.* Lenin puhuu Moskovan kuvernementin Neuvostojen, köyhälistökomiteain ja VKP(b):n piirikomiteain edustajakokouksessa kansainvälisestä ja kotimaassa vallitsevasta tilanteesta.

Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa; hän asettaa kysymyksen sotatarvikkeita koskevasta tilinpidosta, vahvistaa ja allekirjoittaa nurkkakuntalaisuutta ja virastovikuttelua vastaan tähdätyn päätöksen.

- Joulukuu, 9.* Lenin puhuu työläisosuuskuntien III edustajakokouksessa osuuskuntien taloudellisista ja poliittisista tehtävistä.
- Joulukuu, 11.* Lenin puhuu Neuvostojen talossa Maaosastojen, köyhälistökomiteain ja kommuunien I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa maaseudulla vallitsevasta tilanteesta.
- Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa; hän vahvistaa ja allekirjoittaa rautatienlaitoksen kunnostamista koskevan päätösehdotuksen, ehdottaa pikaisia toimenpiteitä elintarvikevarustelun parantamiseksi.
- Joulukuu, 12.* Lenin kirjoittaa Puolustusneuvostoa varten „Neuvostovirastojen hallintosääntöjen alustavan luonnoksen” ja lähettää sen J. V. Stalinille ja J. M. Sverdloville saadakseen tietää heidän mielipiteensä asiasta.
- Joulukuu, 13.* V. I. Lenin ja J. M. Sverdlov antavat Tasavallan Vallankumoukselliselle Sotaneuvostolle ohjeet lisävoimien lähettämisestä Permin puolustusjoukoille.
- Joulukuu, 14.* Lenin puhuu Presnjan piirin työläisten konferenssissa Aleksejevin kansantalossa kansainvälisestä ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Joulukuu, 15.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat rautateille ja viljasiiiloihin kootun viljan määrä, poliittinen agitaatiotyö armeijassa ja komissaarien lähettäminen muodostettavina oleviin divisiooniin sekä Volgan silta.
- Joulukuu, 16. tai 17.* V. I. Lenin lähettää Samaran kuvernementin sotilaskomissaarille sähkeen, jossa määrätään lopettamaan ukrainalaisjoukkojen lähettäminen Ukrainaan, koska Ukrainassa on jo sinänsä paljon ukrainalaisia vapaaehtoisia ja runsaasti asepalvelukseen kutsuttuja.
- Joulukuu, 18.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat armeijan määrävahvuudet, armeijan huoltaminen hevosilla, armeijan turvaaminen majoitustiloilla, ase-
tehtaan rakentaminen Tsaritsyniin y.m.

- Joulukuu, 22.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat rautatietyöläisten vaatetus, muodostettaviin divisiooniin lähetettävien komissaarien tilanneilmoitukset sekä Orenburgia, Permiä, länteen käsin tapahtuvaa neuvostojoukkojen etenemistä koskevat kyselytiedot y.m.
- Joulukuu, 23.* Lenin kirjoittaa artikkelin „„Demokratiasta” ja diktatuurista”.
- Lenin allekirjoittaa ylikomentajalle osoitetun puhe-
lontiedustelun, mistä syystä Orenburgin valtaukselta annettuja ohjeita ei ole täytetty ja mitä lisävoimia on lähetetty Permiin.
- Joulukuu, 24.* Leninin artikkeli „Presnjan työläisten uroteko” ilmestyy „Bednota” lehden 222. n:ossa.
- Joulukuu, 25.* Lenin ottaa vastaan Samaran kuvernementin Melekessin puoluekomitean edustajan, joka selostaa, ettei ujestissa ole kuljetusvälineitä viljankuljetuksia varten. Lenin esittää Puolustusneuvostossa, että ryhdyttäisiin pikaisiin toimenpiteisiin viljan kuljettamiseksi Samaran kuvernementista.
- Lenin pitää Neuvostojen talossa № 2 (Metropolhotellissa) Kansantalousneuvostojen II yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen kansainvälisestä tilanteesta ja Neuvostotasavallan taloudellisista tehtävistä.
- Joulukuu, 29.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat lisävoimien siirtäminen Itärintamalle, rintamavyöhykkeen elintarviketilanne, asiain tila Simbirskin ja Izhevskin tehtaassa y.m.
- Joulukuu, 30.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat yleinen raha- ja talouspolitiikka, lainan myöntäminen Eestin työkommuunin hallitukselle ja Latvian työläisten ja talonpoikien hallitukselle.
- Vuosi 1918.* Lenin kirjoittaa Valistusasiain kansankomissariatille helppotajuisten kirjojen laatimista ja julkaisemista koskevan ohjekirjelmän ja hahmottelee alustavasti kirjojen tematiikan.
- Joulukuu 1918 — tammikuu 1919.* Lenin kirjoittaa VKP(b):n KK:n teesiluonnoksen „Ammattiliittojen tehtävistä”.

Vuosien 1918 ja 1919 vaihteessa.

Lenin kirjoittaa artikkelia „Pieni kuva suurten kysymysten valaisemiseksi”. Artikkelin jäi kesken.

Lenin toimii johtavana henkilönä valiokunnassa, jonka tehtävänä on laatia asetus sosialistisesta maankäytöstä ja sosialistiseen maanviljelyyn siirtymistä tarkoittavista toimenpiteistä, toimii valiokunnan istunnoissa alustajana, kirjoittaa huomautuksensa yhteisviljelyasetuksen luonnoksen johdosta.

1919

Tammikuu, 2.

Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, esittää käsiteltäväksi kirjasto-kysymyksen. Istunnossa käsitellään myös puna-armeijalaisten perheiden huoltamista ja koneenrakennustehtaita koskevia y.m. kysymyksiä.

Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksiä ovat sotilas- ja elintarvikekuljetussuunnitelmat, säännötelyn ulkopuolisten elintarvikkeiden hankinnan salliminen työläisille, Astrakanissa perustettu Puolustusneuvosto.

Puolustusneuvosto muodostaa sotilasvaliokunnan, johon tulee myös V. I. Lenin, käsittelemään ylikomentajan rintamatilannetiedotusta.

Tammikuu, 2. tai 3.

Lenin allekirjoittaa Tasavallan Vallankumoukselliselle Sotaneuvostolle osoitetun sähköisen hyökkäyksen valmistelusta Krasnovia vastaan.

Tammikuu, 8.

J. V. Stalinin ja F. E. Dzierżyńskin kirjeeseen, jossa selostetaan Permin edustalla toimivan III armeijan vahvistamista koskevia toimenpiteitä, Lenin tekee merkinnän osoittaen yhtyvänsä kirjeessä esitettyihin vaatimuksiin ja lähettää heidän kirjeensä toimeenpano-ohjeeksi sotilasviranomaisille.

Tammikuu, 12.—21.

Lenin kirjoittaa „Kirjeen Euroopan ja Amerikan työläisille”.

Tammikuu, 14.

J. V. Stalinille ja F. E. Dzierżyńskille Glazoviin lähettämässään sähköisessä V. I. Lenin pyytää heitä johtamaan henkilökohtaisesti itse paikalla niiden toimenpiteiden toteuttamista, joita he ovat suunnitelleet tilanteen ennallistamiseksi III armeijan kaistalla ja armeijan siirtymiseksi hyökkäykseen.

Tammikuu, 17.

Lenin pitää Suuressa teatterissa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston ja Ammattiliittojen yleisvenäläisen edustajakokouksen yhteisessä istunnossa puheen Neuvostovallan elintarvikepolitiikasta ja esittää päätöslauselmaehdotuksen.

- Tammikuu, 18.* Lenin pitää VKP(b):n Moskovan kaupunkijärjestön konferenssin istunnossa puheen neuvostovallan keskus- ja piirielinten keskinäissuhteista.
 Lenin pitää Internationalistiopettajien II yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen neuvosto-opettajiston tehtävistä.
- Tammikuu, 19.* Lenin pitää vastalausekokouksessa Moskovan Neuvoston talon parvekkeelta puheen Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin murhan johdosta.
- Tammikuu, 20.* Lenin pitää Ammattiliittojen talossa Ammattiliittojen II yleisvenäläisessä edustajakokouksessa alustuksen ammattiliittojen tehtävistä.
- Tammikuu, 21.* V. I. Lenin saa J. V. Stalinilta ja F. E. Dzierżyńskiltä selostuksen Permin menetyksen syistä. Hän kirjoittaa selostukseen määräyksen, jossa kumooa ylipäällikön käskyn III armeijan vahvistukseksi luvattujen kolmen rykmentin lähettämisestä muualle.
- Tammikuu, 23.* V. I. Lenin saa J. V. Stalinilta ja F. E. Dzierżyńskiltä rintamatilannetta selostavan sähkeen ja lähettää sen Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle kehottaen tätä ryhtymään toimenpiteisiin.
- Tammikuu, 24.* Lenin pitää kuvernementtien kansanvalistusosastojen vapaata kansansivistystyötä ohjaavien jaostojen johtajien II neuvottelukokouksessa puheen vapaan kansansivistystyön tekijäin tehtävistä.
 Lenin antaa Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle ohjeen Rostovin, Tsheljabinskin ja Omskin valtaamisesta kaikin mokomin kuukauden kuluessa.
- Tammikuu, 26.* Lenin kirjoittaa vetoamuksen „Kaikki auttamaan elintarvikevarustelua ja kulkulaitosta!”
- Tammikuu, 27.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat kiitoskirjeen lähettäminen Izhevskin tehtaan työläisille kiväärien tuotannon lisäämisestä, rautateiden turvaaminen polttoaineilla y.m.
- Helmikuu, 2.* Lenin kirjoittaa Elintarvikeasiain ja Finanssiasiain kansankomissariaateille sekä Korkeimmalle Kansantalousneuvostolle kirjeen, jossa hän osoittaa, miten olisi siirryttävä porvarilliseen osuustoimintaan perustuvasta varustelusta ja jakelusta proletariaaseen ja kommunistiseen varusteluun ja jakeluun.

- Helmikuu, 5. tai 6.* V. I. Lenin sähköttää Ufan kuvernementin vallankumouskomitealle ohjeet bashkiirirykmenttien kanssa suoritettavasta yhteisestä hyökkäyksestä Koltshakia vastaan.
- Helmikuu, 10.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat m.m. vesiliikennelaitos, veturien kunnostaminen, sotilassairaaloiden sijoitus Voronezhiin, Tsaritsynin—Vladimirovkan radan rakentaminen.
- Helmikuu, 17.* Lenin toimii puheenjohtajana Puolustusneuvoston istunnossa, jossa käsiteltävinä kysymyksinä ovat m.m. määräjuniien järjestäminen viljan ja hiilen kuljetuksia varten, perääntyvien vihollisjoukkojen tärvelmien rautateiden kunnostaminen.
- Helmikuu, 19.* Lenin kirjoittaa alustavasti Ulkoasiain kansankomisariaatin vastauksen Saksan ulkoministeriön 19 p:nä helmikuuta 1919 lähettämään radiosähkeeseen, jossa pyydetään Bernin sosialisovittelijoiden konferenssin valiokunnalle lupaa matkustaa Venäjälle.
- Helmikuu, 22.* Lenin kirjoittaa maanpuolustusta vahingoittaneen menshevikkien „Vsegda Vperjod” lehden lakkauttamista koskevan Yleisvenäläisen TpKK:n päätöksen luonnoksen.
- Helmikuu.* Lenin kirjoittaa Valistusasiain kansankomissariaatille kirjeen, jossa antaa ohjeita kirjastoalan tilinpidon oikeasta järjestämisestä.
- Helmi- ja maaliskuun vaihteessa.* Lenin kirjoittaa artikkelia „Saksan riippumattomien veloomuksen johdosta”. Artikkelä jäi kesken.
Lenin kirjoittaa „Teesit porvarillisesta demokratiasta ja proletariaatin diktatuurista” Kommunistisen Internationalen I kongressia varten.
- Maaliskuu, 1.* Lenin johtaa alustavaa neuvottelukokousta, johon osallistuu ryhmä Kommunistisen Internationalen I kongressin edustajia ja joka on kutsuttu käsittelemään kongressin alkamiseen liittyviä järjestelykysymyksiä.
- Maaliskuu, 2.—6.* Kommunistisen Internationalen I kongressi. Lenin osallistuu kongressin työhön yhtenä sen johtavana henkilönä; hänet valitaan kongressin puhemies-töön.
- Maaliskuu, 2.* Lenin pitää kongressin avajaispuheen.

- Maaliskuu, 4.* Lenin tekee Kominternin kongressin kolmannessa istunnossa alustuksen porvarillisesta demokratiasta ja proletariaatin diktatuurista ja esittää kirjoittamansa teesit.
- Maaliskuu, 5.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Saavutettua ja kirjattua” Kommunistisen Internationalen perustamisen johdosta.
- Maaliskuu, 6.** Lenin pitää Kominternin kongressin viidennessä istunnossa kongressin päättäjäispuheen.
Lenin pitää Suuressa teatterissa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan Neuvoston, VKP(b):n Moskovan-komitean, Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja muiden järjestöjen yhteisessä juhlaistunnossa puheen Kommunistisen Internationalen perustamisesta.
- Maaliskuu, 7.* Lenin toimii puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa, jossa käsitellään osuustoimintakysymystä. Päätöksen pohjaksi hyväksytään Leninin teesit.
- Maaliskuu, 8.* Lenin pitää puheen Sosiaalihuollon kansankomisariaatin äitiyden- ja lastensuojeluosaston järjestämien kuusiviikkoisten kurssien ensimmäisten päästökkäiden juhlatilaisuudessa.
V. I. Lenin ja J. V. Stalin vaihtavat kirjeellisesti mielipiteitä Valtionvalvontaa koskevaan dekreettiluonnokseen tehtävistä lisäyksistä.
-

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
1918	
PUHE YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n, MOSKOVAN NEUVOSTON SEKA MOSKOVAN AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEOIDEN JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA HEINÄKUUN 29 pnä 1918	1—18
PUHE KUVERNEMENTTINEUVOSTOJEN PUHEENJOHTAJAIN KOKOUKSESSA HEINÄKUUN 30 pnä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	19—21
PUHE VARSOVAN VALLANKUMOUKSELLISEN RYKMENTIN JOUKKOKOKOUKSESSA ELOKUUN 2 pnä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	22—24
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA BUTYRKIN PIIRISSÄ ELOKUUN 2 pnä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	25—27
PUHE PUNA-ARMEIJALAISTEN JOUKKOKOKOUKSESSA HODYNKAN KENTÄLLÄ ELOKUUN 2 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	28
TEESIT ELINTARVIKEKYSYMYKSESTÄ. <i>Elintarvikealain, Maatalouden, Finanssiasiain sekä Kaupan ja teollisuuden komissariaateille, Korkeimmalle Kansantalouseluostolle</i>	29—31
OPISKELIJAIN VASTAANOTOSTA VSFNT:n KORKEAKOULUIHIN. <i>Ehdotus Kansankomissaarien Neuvoston päätökseksi</i>	32
KIRJE JELETSIN TYÖLÄISILLE	33—35
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA SOKOLNIKIN PIIRISSÄ ELOKUUN 9 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	36—37
TYÖLÄISTOVERIT! VIIMEISEEN, RATKAISEVAAN TAISTELUUN!	38—42
SÄHKE KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN LIITOSTA. <i>Tekstiluoannos</i>	43

PUHEET MYÖTAMIELISTEN RYHMIEN PERUSTAMISESTA, PIDETTY PUOLUEEN MOSKOVAN KOMITEAN ISTUNNOSSA ELOKUUN 16 pnä 1918. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	44—45
KIRJE AMERIKAN TYÖLÄISILLE	46—60
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA ALEKSEJEVSKIN KANSANTALOLLA ELOKUUN 23 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	61—63
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA POLYTEKNILLISESSÄ MUSEOSSA ELOKUUN 23 pnä 1918	64—69
PUHE VALISTUSTYÖNTEKIJÄIN I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJA-KOKOUKSESSA ELOKUUN 28 pnä 1918	70—73
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA BASMANNAJAN PIIRISSÄ ELOKUUN 30 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	74
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA ENT. MICHELSONIN TEHTAASSA ELOKUUN 30 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	75—77
TERVEHDYS PUNAISELLE ARMEIJALLE KASAANIN VALTAUKSEN JOHDOSTA	78
SÄHKÄ V. V. KUIBYSHEVILLE	79
KIRJE PROLETAARISTEN KULTTUURI- JA VALISTUSJÄRJESTÖJEN KONFERENSSIN PUHEMIEHISTÖLLE	80
SÄHKÄ PÄÄLLIKKÖKURSSEILLE PIETARIIN.....	81
SANOMALEHTIEMME LUONTEESTA	82—84
KIRJE KASAANIN VALTAUKSEEN OSALLISTUNEILLE PUNA-ARMEIJALAISILLE	85
KIRJE YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN NEUVOSTON SEKÄ AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN EDUSTAJIEN YHTEISELLE ISTUNNOLLE LOKAKUUN 3 pnä 1918	86—89
PROLETAARINEN VALLANKUMOUS JA LUOPIO KAUTSKY.....	90—98
SELOSTUS YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN NEUVOSTON, AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA LOKAKUUN 22 pnä 1918	99—113
YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN NEUVOSTON, AMMATTIYHDISTYSTEN TEHDASKOMITEAIN JA AMMATTILIITTOJÄRJESTÖJEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA LOKAKUUN 22 pnä 1918 HYVÄKSYTTY PÄÄTÖSLAUSELMA.....	114—116

PUHE ITÄVALTA-UNKARIN VALLANKUMOUKSEN KUNNIAKSI PIDETYSSÄ MIELENOSOITUKSESSA MARRASKUUN 3 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	117
PUHE AMMATTILIITTOJEN YLEISVENÄLAISEN KESKUSNEUVOSTON JA MOSKOVAN AMMATTILIITTONEUVOSTON JUHLAISTUNNOSSA MARRASKUUN 6 pnä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	118—120
TYÖLAISTEN, TALONPOIKAIN, KASAKKAIN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN YLIMAARAINEN, VI YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS 6.—9. marraskuuta 1918.....	121—152
1. PUHE VALLANKUMOUKSEN VUOSIPAIVÄN JOHDOSTA MARRASKUUN 6 pnä	123
2. PUHE MAAILMANTILANTEESTA MARRASKUUN 8 pnä	138
PUHE MARXIN JA ENGELSIN MUISTOMERKIN PALJASTUSTILAISUUDESSA MARRASKUUN 7 pnä 1918.....	153—154
PUHE LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN TAISTELIJOILLE OMISTETUN MUISTOTAULUN PALJASTUSTILAISUUDESSA MARRASKUUN 7 pnä 1918	155—156
PUHE YLEISVENÄLAISEN ERIKOISKOMISSION TYÖNTEKIJÄIN KOKOUS- JA KONSERTTITILAISUUDESSA MARRASKUUN 7 pnä 1918	157—158
PUHE MOSKOVAN ALUEEN KÖYHÄLISTÖKOMITEAIN EDUSTAJILLE MARRASKUUN 8 pnä 1918	159—166
SÄHKE KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE, KAIKILLE, KAIKILLE	167
PUHE TYÖLÄISNAISTEN I YLEISVENÄLAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA MARRASKUUN 19 pnä 1918	168—170
PUHE V. I. LENININ KUNNIAKSI JÄRJESTETYSSÄ KOKOUKSESSA MARRASKUUN 20 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	171 172
PITIRIM SOROKININ ARVOKKAITA TUNNUSTUKSIA.....	173 182
PUHE „PUNAUPSEERIEIN PÄIVÄNÄ" MARRASKUUN 24 pnä 1918	183
PUHE MOSKOVAN TYÖVÄEN KESKUSOSUUSKUNNAN VALTUUTETTUIJEN KOKOUKSESSA MARRASKUUN 26 pnä 1918	184—188
MOSKOVAN PUOLUETÄYNTKIJÄIN KOKOUS MARRASKUUN 27 pnä 1918	189—215
1. ALUSTUS PROLETARIAATIN SUHTEESTA PIKKUPORVARILLISIIN KANSANKERROKSIIN	189
2. ALUSTAJAN LOPPULAUSUNTO PROLETARIAATIN SUHTEESTA PIKKUPORVARILLISIIN KANSANKERROKSIIN	207

SÄHKE YLIPAÄLLIKOLLE	216
PROLETAARINEN VALLANKUMOUS JA LUOPIO KAUTSKY	217—315
Alkulause.....	219
Kuinka Kautsky teki Marxista tavallisen tusinaliberaalin	221
Porvarillinen ja proletaarinen demokratia	232
Voiko olla riistonalaisen ja riistäjän tasa-arvoisuutta?	240
Neuvostot eivät saa muuttua valtiolaitoksiksi	247
Perustava kokous ja Neuvostotasavalta	253
Neuvostotasavallan perustuslaki	261
Mitä on internationalismi?	270
Porvariston palvelemista „taloudellisen analyysin” var- jolla	284
I liite. Perustavaa kokousta koskevat teesit	309
II liite. Vandervelden uusi kirja valtiosta	309
EHDOTUS PÄÄTÖKSEKSI VALTIONVALVONNAN SOVELTAMISESTA	316
PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN NEUVOSTOJEN, KOYHA- LISTOKOMITEAIN JA VKP(b):n PIIRIKOMITEAIN EDUSTAJA- KOKOUKSESSA JOULUKUUN 8 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehti-</i> <i>selostus</i>	317
PUHE TYÖLÄISOSUUSKUNTIEN III EDUSTAJAKOKOUKSESSA JOULUKUUN 9 p:nä 1918	318—327
PUHE MAAOSASTOJEN, KÖYHÄLISTOKOMITEAIN JA KOMMUU- NIEN I YLEISVENALAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA JOULU- KUUN 11 p:nä 1918	328—339
NEUVOSTOVIRASTOJEN HALLINTOSAANTOJEN ALUSTAVA LUON- NOS	340—343
1.....	340
2.....	341
3.....	342
EHDOTUS VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖKSEKSI	344
PUHE PRESNJAN PIIRIN TYÖLÄISTEN KONFERENSSISSA JOULU- KUUN 14 p:nä 1918	345—358
SÄHKE SAMARAN KUVERNEMENTIN UKRAINALAISILLE	359
„DEMOKRATIASTA” JA DIKTATUURISTA	360—364

PRESNJAN TYOLAISTEN UROTEKO.....	365—366
PUHE KANSANTALOUSNEUVOSTOJEN II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA JOULUKUUN 25 pñä 1918.....	367—374
AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVISTÄ.....	375—378
I.....	375
II.....	375
III.....	376
PIENI KUVA SUURTEN KYSYMYSTEN VALAISEMISEKSI.....	379—382

1919

SAHKOSANOMA J. V. STALINILLE JA F. E. DZIERŻYŃSKILLE.....	383
PUHE YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n, MOSKOVAN NEUVOSTON JA AMMATTILIITTOJEN YLEISVENÄLÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA TAMMIKUUN 17 pñä 1919.....	384—398
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN KAUPUNKIJÄRJESTÖN KONFERENS- SISSÄ TAMMIKUUN 18 pñä 1919. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	399—400
PUHE INTERNATIONALISTIOPETTAJIEN II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA TAMMIKUUN 18 pñä 1919.....	401—404
ROSA LUXEMBURGIN JA KARL LIEBKNECHTIN MURHAN JOH- DOSTA TAMMIKUUN 19 pñä 1919 PIDETTY PUHE. <i>Lyhyt sanoma- lehtiselostus</i>	405
ALUSTUS AMMATTILIITTOJEN II YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUS- TAJAKOKOUKSESSA TAMMIKUUN 20 pñä 1919.....	406—422
KIRJE EUROOPAN JA AMERIKAN TYÖLÄISILLE.....	423—430
PUHE KUVERNEMENTTIEN KANSANVALISTUSOSASTOJEN VA- PAATA KANSANSIVISTYSTYÖTÄ OHJAAVIEN JAOSTOJEN JOHTA- JIEN II NEUVOTTELUKOKOUKSESSA TAMMIKUUN 24 pñä 1919.....	431—432
KAIKKI AUTTAMAAN ELINTARVIKEVARUSTELUA JA KULKULAI- TOSTAI.....	433—436
TOIMENPITEISTÄ HANKINNAN JA JAON MUUTTAMISEKSI POR- VARILLIS-OSUUSTOIMINNALLISESTA PROLETAARIS-KOMMUNIS- TISEKSI.....	437—438
SAHKE UFAN KUVERNEMENTIN VALLANKUMOUSKOMITEALLE.....	439
ULKOASIAIN KANSANKOMISSAARIN RADIOSAHKEEN LUONNOS.....	440

MAANPUOLUSTUSTA VAHINGOITTANEEN MENSHEVISTISEN LEHDEN LAKKAUTTAMISESTA. <i>Ehdotus Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean päätökseksi</i>	441—442
VALISTUSASIAIN KANSANKOMISSARIAATILLE.....	445—446
KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN I KONGRESSI 2.—6. maaliskuuta 1919.....	447—470
1. KONGRESSIN AVAJAISPUHE MAALISKUUN 2 pnä.....	419
2. TEESIT JA ALUSTUS PORVARILLISESTA DEMOKRATIASTA JA PROLETARIAATIN DIKTATUURISTA MAALISKUUN 4 pnä.....	451
3. PÄÄTÖSLAUSELMA PORVARILLISTA DEMOKRATIAA JA PROLETARIAATIN DIKTATUURIA KOSKEVIEN TEESIEN JOHDOSTA.....	469
4. PÄÄTTÄJÄISPUHE KONGRESSIN VIIMEISESSÄ ISTUNNOSSA MAALISKUUN 6 pnä.....	470
SAAVUTETTUA JA KIRJATTUA.....	471—473
KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN PERUSTAMISESTA. <i>Puhe Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovan Neuvoston, VKP(b):n Moskovan-komitean, Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston, Moskovan ammattiliittojärjestöjen ja tehdaskomiteoiden yhteisessä Kommunistisen Internationalen perustamiselle omistetussa juhlaistunnossa maaliskuun 6 pnä 1919</i>	474—479
KIRJEENVAIHTOA J. V. STALININ KANSSA VALTIONVALVONNAN UUESTIJÄRJESTÄMISESTÄ.....	480
<i>Huomautuksia</i>	481—508
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	509—524

KUVAT

V. I. Leninin muotokuva.— Lokakuu 1918.....	XII—1
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Työläis- toverit! Viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun!”.— Elokuun alku- puoli 1918.....	38—39
Kansilehti kirjasta „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky” V. I. Leninin tekemine merkintöineen.— 1918.....	218—219
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Valistus- asiain kansankomissariaatille”.— Helmikuu 1919.....	443

LUKIJALLE

Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike pyytää lukijoita esittämään mielipiteensä tämän kirjan suomennoksen laadusta ja kirjan asusta. Kustannusliike on kiitollinen myös muista ehdotuksista ja toivomuksista.

Osoitteemme:

*Zubovski bulvar, 21
Moskova, Neuvostoliitto.*